

INSTITUTUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ
DIN BUCUREȘTI

DOCUMENTE PRIVITOARE
LA TÂRGUL ȘI ȚINUTUL
ORHEIULUI

PUBLICATE CU UN STUDIU INTRODUCȚIV
DE
AUREL V. SAVA

BUCUREȘTI
1 9 4 4

STUDIU INTRODUCTIV

TÂRGUL ȘI ȚINUTUL ORHEIULUI

Numele Orheiului pare a arăta o înrăurire ungară deoarece în limba maghiară Orhei înseamnă: loc păzit. Este o denumire caracteristică, evidențiată, din cele mai vechi timpuri, predestinația utilizării localității pentru scopuri militare ¹⁾.

Dacă Orheiul nu este continuarea vechei cetăți Petridava, cum a pretins Dimitrie Cantemir ²⁾, însăși existența unei asemenea păreri indică o tradiție de vechime semnificativă.

Documente mai vechi de Ștefan cel Mare care să vorbească despre Orhei nu avem. Știm însă cu certitudine că Orheiul a fost organizat de către marele voievod spre a servi Moldovei drept bastion de apărare împotriva năvălirilor tătărești din ce în ce mai amenințătoare, Hotinul și Cetatea Albă fiind așezate la o prea mare depărtare una de cealaltă pentru a apăra singure, în bune condițiuni, întreaga frontieră răsăriteană a Moldovei.

Cred că, în special, năvala din 1469 a oardei apusene tătărești de sub conducerea lui Eminec, fiul hanului Mamai, nimicită de Ștefan Vodă la Lipnic, a fost motivul imediat al întăririi vechei cetăți naturale de pe Răut.

În adevăr, de unde până atunci nu este pomenit în hrisoavele domnești niciun pârcălab de Orhei, cu începere dela 1 Aprilie 1470, prin Gangur pârcălabul Orheiului, această dregătorie figurează în mod statornic în Di ranele Moldovei până la 1480, August 29 ³⁾.

¹⁾ General Scarlat Panaitescu, *Cetățile-ruini din Basarabia*, Bul. comis. monum. ist. din *Basarabia*, 1924, p. 96.

²⁾ V. Pârvan, *Getica*, 1926, Buc., pp. 257, 258; Hugas Ingigian, *Mărturii armenesti despre Români, Valahia și Moldova*, extras din *Analele Acad. Rom.*, Memoriile secției istorice, seria III, tom IX, mem. 8, p. 59.

³⁾ N. Iorga, *Histoire des Roumains*, IV, 1937, p. 184; Teodor Bălan, *Vornicia în Moldova în Codrul Cosminului*, VII, 1932, p. 171.

Ca o dovadă de importanța militară, pe care o acorda marele Domn Orheiului, stă faptul că doi dintre pârcălabii cari s'au succedat aici au fost boieri de seamă și chiar rude ale Domnului, Vlaicul și fiul său Duma — unchiul și vărul voievodului ¹⁾).

În același scop al apărării marginii Ștefan Vodă colonizează regiunea, întemeind noi așezări ostășești, aici la marginea răsăriteană a țării.

Cel mai caracteristic document în această privință este acela referitor la satul Gangura, care și astăzi, peste veacuri, poartă amintirea lui Gangur, cel dintâiu pârcălab cunoscut al Orheiului ²⁾).

Prin hrisovul său din 1484, Iunie 8 Domnul Ștefan dăruiește lui Mălușcă, — dela care numele moșiei Mălușcenii pe care este așezat astăzi satul Băcioi, — lui Neicea, lui Cozma Răzanul, — întemeietorul cunoscut al satului Răzării, satul lui Ion Pelivan și al lui Ion Ioculêț — și lui Drăgan *un loc pustiu ce se află de amândouă părțile Vișnovățului, lângă Bâc*. Această danie, spune hrisovul, *le-am dat-o lor pentru dreapta și credincioasa lor slujbă către noi și ca să fie straje împotriva Tătarilor, așa precum au fost până acum, fiind din ceata boierului nostru Gangur* ³⁾).

Tradiția rosturilor ostășești ale acestei așezări răzășești este încă vie, aproape trei secole mai târziu, după cum se vedește din cuprinsul cărții domnești de scutiri de biruri pe care o dă Grigore Alexandru Ghica la 29 Martie 1765, oamenilor din satul Puhoi ⁴⁾).

Colonizări asemănătoare face Ștefan Vodă în 1481, Aprilie 19, când dăruiește lui Ivașco Andronic *un loc de pustietate de pe Răut, în capul Briahnii, la Movila Săpată, ca să-și facă acolo sat, hotarul locului fiind în cât să va putea hrăni din destul un sat*», satul Târzienii de astăzi ⁵⁾ și la 1500 întărind lui Dama Pocșescul și Manei siliștea pe care se află astăzi satul Pocșești ⁶⁾).

Aceste colonizări se făceau însă în locuri rămase libere între hotarele satelor deja existente, căci în părțile acestea se aflau

¹⁾ C. C. Giurescu, *Istoria Românilor*, II, p. 445.

²⁾ Ștefan Ciobanu, *Orașele*, în monografia *Basarabia*, 1926, Chișinău, p. 85.

³⁾ Bibliografie asupra acestui document în Aurel V. Sava, *Documente Lăpușna*, p. 274.

⁴⁾ A. V. Sava, *op. cit.*, p. 210.

⁵⁾ Vezi volum, doc. nr. 1, p. 5.

⁶⁾ Vezi volum, doc. nr. 3, pp. 7—10.

numeroase sate străvechi. Citez unele din ele ale căror documente au ieșit, din fericire, la iveală.

Astfel, *Mârzeștii*, existau pe vremea lui Ștefan cel Mare. La 1470, Noemvrie 26, marele voievod întărește stăpânirea boierilor săi Dumitru Budeiu și a fratelui acestuia Gheorghe Budeiu, fiecărui asupra uneia din cele două jumătăți ale satului ¹⁾.

Cinișeuți (Гинишеуци) face la 5 Februarie 1495 obiectul întăriturii voievodale a lui Ștefan cel Mare. Satul exista mai de mult, iar voievodul întărește numai stăpânirea anterioară a lui Toader, pisarul său ²⁾.

Rezina îi este confirmată aceluiași Toader pisar, prin același document din 5 Februarie 1495. Satul era străvechi, unde a fost *Alexa vătăman*, iar Toader pisarul îl cumpăraseră cu 70 de zloți tătărești dela Donca, fiica Nastei, nepoata Marinei ³⁾.

Pașcanii, de pe Ichil, vechiu sat al lui Hodca Pășca este de asemenea întărit moștenitorilor acestuia printr'un hrisov al lui Ștefan cel Mare din 1495, Martie 13 ⁴⁾.

Hirova era pe vremea lui Ștefan cel Mare satul lui Toader sin Miclea Belcescu și Dragotă Vulpăscu. O atestă un ispisoc al acestui domnitor din 1495, Martie 27 ⁵⁾.

Populația aceasta de ostași și de plugari a stat dintru început sub ascultarea militară și administrativă a pârcălabului de Orhei.

Când vitregia vremilor distrugea cetățile și izgonea căpeteniile, satele dacă nu plecau și ele în pribegie își continuau vieța lor, de-a-lungul căreia se împletea din ce în ce mai tare firul tradiției.

Dela 1480, August 29, cei doi pârcălabi ai Orheiului nu mai figurează însă ca martori în Divanele Moldovei.

Evenimente care nu ne sunt cunoscute aduseseră probabil o decădere a dregătoriei. Poate cetatea însăși a Orheiului a fost câtva timp părăsită.

Știrile pe care le avem despre Orhei sunt știri triste. Sub Bogdan al III-lea în 1510, Tătarii calcă pământul Moldovei odată în Aprilie—Mai, altădată în August—Septemvrie. Ei au prădat,

¹⁾ L. T. Boga, *Documente basarabene*, IV, pp. 8—9.

²⁾ Mihai Costăchescu, *Doc. mold. dela Ștefan cel Mare*, p. 197.

³⁾ Mihai Costăchescu, *ibidem*.

⁴⁾ Vezi volum nr. 2, p. 6.

⁵⁾ I. Bogdan, *Doc. Ștefan cel Mare*, II, p. 81. Vezi volum nr. 5, p. 12.

spune cronicarul *dela Orhei până la Dorohoi și pre Prut în sus, făcând multă robie de oameni și dobitoace*¹⁾.

Inscăunat a doua oară în Domnia Moldovei Alexandru Vodă Lăpușeanu, *orând să intre în voia Turcilor, precum se făgăluise înaintea împăratului, că va risipi toate cetățile din țara Moldovei, numai să-i dea Domnia... Alexandru Vodă, făcând pe cuvântul împăratului, umplând cetățile de lemne, le-au aprins de au ars și s'au risipit; numai Hotinul ce-au lăsat, ca să fie apărătură despre Leși*²⁾.

Pârcălabii de Orhei, nu mai figurează în Divanele domnești; apar totuși, în unele documente, spre a mărturisi continuitatea dreptății lor. Menționez astfel pe Stepan, pârcălabul Orheiului, căruia Petru Vodă Rareș îi dăruiește la 8 Martie 1533, două sate, în pustie: unul pe Ialpuh, la rediul Stângăcenilor și altul la gura Malurilor, unde este heleșteul lui Coțofană³⁾.

Distrugerea cetății Orheiului și strămutarea localității în regiunea unde se află astăzi, era un fapt împlinit pe la mijlocul veacului al XVI-lea. Documentele încep să facă vorbire de locul unde a fost așezat *Orheiul* vechiu.

Astfel, încă din 1574, Mai 10, un document subscris de însăși Ioan Vodă cel Cumplit spune în slavonește: *мѣсто на конецъ пещерамъ, по книже старого ворхита, где спадаетъ дорога старого ворхита с ректа*⁴⁾ adică *loc, la sfârșitul Peșterii, din sus de vechiul Orhei, unde cade drumul Orheiului vechi în Răut*.

Pentru același loc, care printr'o serie de documente, aflat de mine, se vedește a fi, fără posibilitate de îndoială, satul Trebujenii, de astăzi, dă și Eremia Movilă la 1593, August 11, o întăritură domnească asupra unui *loc, la capul Peșterilor, din sus de Orheiul vechi, unde cade drumul Orheiului vechi în Răut, în vad, pe din sus de Chișinău, supt stâncă, pre de ceia parte de Răut*⁵⁾.

O determinare asemănătoare se găsește într'un document dela Radul Vodă Mihnea, cu data de 1617, Aprilie 15, prin care se întă-

¹⁾ C. C. Giurescu, *op. cit.*, p. 131.

²⁾ Grigore Ureche și Simion Dascalul, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ed. C. C. Giurescu, pp. 147—148.

³⁾ Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IX, p. 22.

⁴⁾ Vezi volum, doc. nr. 10, p. 18.

⁵⁾ *Ibidem*, doc. nr. 15, p. 26.

rește stăpânirea Antimiei, femeia lui Lupul logofătul și neamurilor ei, curgători din Poroseaci stolnic asupra unui брод за мнн ут рѣст, гдѣ изидет рѣст от стѣнкѣ, пониж старого орхѣа adică *vad de moară în Răut, unde ese Răutul din stâncă, din jos de vechiul Orhei* ¹⁾.

Tot astfel un document din 1618, Ianuarie 28 referitor la o moară din Mașcăuți repetă: *din vadul cel din sus, di unde iasă Răutul din stâncă, din gios de Orheiul cel vechiu* ²⁾.

Aceste date ca și alte numeroase documente ale satului Trebujeni, publicate în acest volum stabilesc fără posibilitate de controversă că vechiul Orhei s'a aflat lângă Trebujeni *din jos de Peșteră și din sus de Mașcăuți*.

Această așezare a vechiului Orhei a fost admisă și de Zamfir Arbore ³⁾ și de către d-l profesor Ștefan Ciobanu. D-l profesor Ciobanu a revenit însă asupra acestei păreri, scriind următoarele: *Ipoteza admisă și de noi cu altă ocazie că cetatea Orheiului ar fi fost ceva mai jos de Orheiul actual, la o distanță de vreo 18 km, lângă satul Trebujeni, n'are niciun temei. Vechiul Orhei a fost ceva mai sus, pe Răut, între satul Mitoc și Orhei, unde se văd și acuma urme de valuri și mormane de pământ* ⁴⁾.

Același autor vorbind despre cetatea veche ce se află în localitatea Peștera, lângă comuna Trebujeni, ne spune că ipoteza că aici ar fi fost Orheiul vechi este o ipoteză care cade, dacă luăm seama că într'un act dat de către Ștefan cel Mare la 20 Ianuarie 1497 se pomenește un sat *Molești, lângă Orhei*, sat care, afirmă d-l Ciobanu, fără altă dovadă decât asemănarea numelui, n'ar fi altul decât satul Mălăești, situat la câțiva km mai sus de Orheiul de astăzi, pe Răut, ceea ce ar dovedi că în vremea lui Ștefan cel Mare, Orheiul era așezat pe locul unde se găsește și astăzi.

Aceasta ne face să credem, spune Domnia Sa, că *lângă Trebujeni a fost un alt oraș moldovenesc. În legătură cu acest oraș,*

¹⁾ Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IX, pp. 91, 92; XXIV, p. 195.

²⁾ M. Costăchescu, *Documentele moldovenești înainte de Ștefan cel Mare*, I, p. 462, nr. 10. Cf. C. C. Giurescu, *op. cit.*, II, p. 445.

³⁾ *Basarabia în secolul al XIX-lea*, p. 287 și *Dicționarul geografic al Basarabiei*, p.

⁴⁾ Ștefan Ciobanu, *Orașele*, în monografia *Basarabia*, 1926, Imprimeria Statului Chișinău, p. 87. Cf. General Scarlat Panaiteșcu, *op. cit.*, p. 96.

au fost și două mănăstiri vechi de pe malul opus cetății, săpate în piatră.

A existat totuși un *Orheiu vechi* și până se va afla numele necunoscut al orașului moldovenesc de lângă Trebujeni, trebuie să admitem, față de textul categoric al documentelor că acest oraș chiar, a fost Orheiul vechi.

Cetatea veche a Orheiului era însă o cetate naturală. Poziția sa geografică rămânea și mai departe bună de folosit în scopuri ostășești. De aceea, când nevoile o cer și când pe tronul Moldovei se înalță vreun domn războinic și viteaz, vechea cetate pare a fi utilizată iarăși.

Să admitem că numai o simplă coincidență, după aproape o sută de ani, face să reapară din nou pârcălabii de Orhei printre boierii de Divan? Nu e oare mai explicabil că acest eveniment se datorește mai de grabă înscăunării lui Ioan Vodă cel Cumplit și războaelor din vremea acestuia?

În 1572 și 1573 figurează cu această calitate Cârstea și Danciul, iar în 1574 Danciul. În 1575, Martie 30 este pârcălab de Orhei Negrilă, iar în 1576, Iulie 16 Bucium ¹⁾. Același Bucium, împreună cu Cămârzan continuă a fi pârcălabi de Orhei în documentele din 1576, Noemvrie 8 ²⁾ și 1576, Decemvrie 5 ³⁾. Dela această dată înainte lista pârcălabilor de Orhei cunoscuți este destul de bogată ⁴⁾.

Un alt voievod moldovean care a apreciat în deosebi poziția strategică a vechiului Orhei a fost Eremia Movilă. Dela el ne sunt cunoscute mai multe documente domnești dela sfârșitul anului 1603, datate în sate orheiene, ceea ce dă la iveală o îndelungată petrecere a voievodului pe aceste meleaguri. Astfel la 9 Noemvrie 1603 se afla în Săpoteni, la limita actualului județ Lăpușna; o lună mai târziu, la data de 4 Decemvrie 1603, dă o întăritură de moșie orheiană în satul Văsieni; tot în Văsieni se găsea și în preajma sărbătorilor Crăciunului, la 21 Decemvrie; în Iași nu-l știu întors decât la 26 Ianuarie 1604 ⁵⁾.

¹⁾ T. Bălan, *Documente bucovinene*, I, p. 73 și 75. .

²⁾ Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XIX, p. 99.

³⁾ *Ibidem*, V, 229, 232.

⁴⁾ Vezi lista lor în anexa dela sfârșitul acestui studiu.

⁵⁾ Aurel V. Sava, *Doc. Lăpușna*, p. 33.

Revăzând poate vechea cetate a Orheiului, lângă care se afla o moșie proprie, Peștera sau Movilova, se va fi hotărît, silit de nevoile vremii, să întocmească din nou aici o cetate puternică.

Suretul unui act domnesc din 13 Mai 1612 al domnului Ștefan Tomșa, pe care-l publicăm în acest volum ¹⁾, ne povestește că *au venit înaintea Domnii Sale și înaintea boiarilor Domnii Sale, rugătorii Domnii Sale călugării dela Sfânta mănăstire a lui Golăe logofătul și al Domnii Sale cinstit și credincios pan Voico, marele logofăt cu mare jalobă zicând că în zilele răposatului Eremiei Movila Voievod au avut gând ca să facă cetate la Peștire, pe apa Răutului și atuncea multe sate boerești de prin pregiurul Peștirilor le-au fost luat și le-au făcut să fie ocol acii cetăți și au vrut să le dea lor alte sate. Ce întru aceia n'au putut să facă acele schimburi, căci l-au apucat moartea și atuncea s'au fost luat și aceste sate Oxintia și Golăeștii.*

Ștefan Tomșa Voievod restituie satele proprietarilor de mai nainte. Golăeștii nu este altul decât Trebujenii, moșie a mănăstirei Golia.

Peștera, ca așezare orășenească a existat totuși. Într'un document cu data de 18 Iulie 1617 iscălesc alături de Aslan, pârcălabul Orheiului și Dragul, pârcălabul de Peștere cu șoltuzul de-a-colea ²⁾. În volum, dau publicității un alt document scris la Peșteră în luna Iulie 25. Anul nu este scris în zăpis, dar probabil că datează tot din 1617, deoarece semnează în el tot Aslan, pârcălabul de de Orhei ca și Dragul, pârcălabul de Peșteră împreună cu șoltuzul Tudoran ³⁾.

Târgul dela Peșteră se desființează, după cum am văzut de către Ștefan Tomșa.

La 1639, Noemvrie 1, Vasile Lupul Voievod dăruiește lui Apostol Catargiul, marele său postelnic, satul Peștera, din ocolul târgului Orheiului. În document se face arătare că Peștera *mai înainte s'a mai numit și Movilova*, adică al lui Movilă ⁴⁾.

Intemeiat pe aceste știri nu mi-a fost greu să descifrez într'un document dela Academia Română, donat de Paul Gore, cu data de 1633, Septemvrie 6, prin care Moisei Movilă Voievod dăruiește

¹⁾ Doc. nr. 37, p. 48, 49.

²⁾ I. Bianu, *Documente românești*, p. 36; Acad. Rom., 21—LXXII.

³⁾ Doc nr. 44, p. 56.

⁴⁾ Doc. nr. 73, p. 79.

lui Pătrașcu Donici un sat din ținutul Orheiului, falsul făcut prin raderea numelui satului inițial și înlocuirea lui cu numele Ioșilova, că documentul a fost referitor în realitate, la satul Movilova. Pentru precizare, sub textul slavon și iscălitura domnească, voievodul adaogă cu mâna sa: *Socotit-am pentru slujba lui, ce ni-au slujit și l-am miluit și căci acest satu, ce scrie mai sus, l-au descălecatu și l-au făcut den pajiște părinții Domnii Mele și i l-am dat. Și pentru credință singur cu mâna me am scris* ¹⁾.

După moartea lui Apostol Catargiu și a fiului acestuia Enache, nerămânând urmași, satul Peștera redevine loc domnesc. De aceea Vasile Vodă la 1650, Noemvrie 24, îl dăruiește din nou lui Gheorghe Catargiul pârcălabul ²⁾.

Către finele veacului al XVII-lea satul Peștera este jefuit de Cazaci ³⁾.

Cât privește noul târg al Orheiului el era în plină dezvoltare la începutul veacului al XVII-lea.

Așezarea sa era dintre cele mai prielnice. Dimitrie Cantemir în a sa *Descriere a Moldovei* vorbește astfel despre târgul Orheiului și despre așezarea sa biogeografică: *târg micșor, dar frumos și îmbelșugat cu toate cele necesare vieții omenești. Hrană îndestulătoare îi procură lacul Orhei, așezat în apropiere, spre răsărit . . .* ⁴⁾ *lung de șase mile și lat de două, format din râurile Răut și Cula. Lungimea și lățimea lui se măresc printr'un iaz făcut de domnitorul Vasile Albanzul ca să oprească apa și să facă mori aducătoare de venituri. În mijloc lacul are o insulă, mică în adevăr, dar odinioară împodobită cu vii alese și cu roade de tot felul* ⁵⁾.

Deși iazul Orheiului constituia o mare bogăție a țării, Cantemir se înșală când scrie că el a fost făcut de către Vasile Vodă. O serie întreagă de documente, din care unele sunt publicate în acest volum, ne arată că Alexandru Lăpușneanu este, după cât se știa în 1609, cel dintâi care a ieșit acest iaz.

Astfel la 1609, Aprilie 25 Constantin Movilă Voievod dăruind iazul mănăstirilor Dragomirna și Secul scrie: *le-am miluit cu*

¹⁾ Doc. nr. 62, p. 69 Cf. Acad. Rom., doc. nr. 82—CLXXXI.

²⁾ Doc. nr. 86, p. 90.

³⁾ Gh. G. Bezviconi, *Boerimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, I, p. 221.

⁴⁾ Dim. Cantemir, *Descrierea Moldovei*, Ed. G. Adamescu, p. 16.

⁵⁾ *Ibidem*, p. 10.

un iaz cu ezătură, pustiu, lângă Târgu Orheiului, pe apa Răutului, pi care să-și iezasca și să-și facă și mori; cari iaz mai înainte era ezit încă de Alexandru Voievod și din vremea aceia sunt trecuți 55 ani, — ceea ce ar da ca dată a primei ieziri anul 1554, — până la Domnia Noastră și nime din Domni nu l-au fost înnoit după ce s'au rupt și au stătut părăsit și pustiu, fără folosul nimăru. Mănăstirile să ezască deci din nou iazul, să scrie în pomelnicul mănăstirei pe voievod cu familia sa și pi raposatul Domn Alexandru Voievod, care mai înainte au fost stăpân acelui iaz ¹⁾.

Primul document despre târgul Orheiului este din 1607 Aprilie 15 și poartă semnătura lui Nicoară Donici, pârcălabul Orheiului.

Adecă eu Nicoară Donici, pârcălabul Orheiului, iată, căutând la alți ctitori și miluitori ai sfintelor mănăstiri, am râvnit și am dat și am miluit dintru a noastră mica de Dumnezeu dată avere, pe sfânta mănăstire, cea din nou zidită, care să cheamă Secul... cu niște casă și cu tot lăcuț lor și cu dughene, care sânt în mijlocu târgului Orheiului, care sânt de noi făcute pe ai noștri drepti bani și cumpărătură ²⁾.

Dania aceasta este întărită mănăstirii la 15 Aprilie 1607 de Simion Movilă Voievod, la 17 Ianuarie 1612 de Ștefan Toma Voievod, la 16 August 1613 de Radul Mihnea Voievod și la 1 Mai 1619 de Gaspar Voievod ³⁾.

În 1627, sub Miron Barnovschi Movilă, Orheiul, — oraș iubit Movileștilor — este ales în tratative diplomatice cu Polonia, ca loc de pedepsirea vinovaților de prădăciuni în Polonia ⁴⁾.

Cu adevărat înfloritor ajunge Orheiul pe vremea domniei lui Vasile Voievod.

El este acela care a purtat o deosebită grijă organizării și înzestrării târgului și satelor din ocolul târgului și ținut. Numărul hrisoavelor sale orheiene este extrem de mare.

El dă poruncă să se refacă iazul, de care au avut grijă Alexandru Lăpușneanu și Constantin Movilă Vodă.

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 31, p. 42.

²⁾ *Ibidem*, doc. nr. 27, pp. 38, 39.

³⁾ *Ibidem*, doc. nr. 28, 36, 42 și 48; pp. 39, 40, 48, 54, 55, 59, și 60.

⁴⁾ Gh. Duzinchevici, *Miron Barnovschi Moghilă și Polonia*, în Anuarul Institutului de Istorie Națională din Cluj, VII, (1936—1938), pp. 178—179.

După toate probabilitățile el înființează suburbia Slobozia Doamnei spre cinstirea și folosul propriei sale Doamne.

El înalță biserica catedrală a orașului, *biserica domnească* a Sfântului Dumitru, care dăinuiește și astăzi și a căreia pisanie slavo-nească stă și astăzi mărturie a unui trecut glorios.

Încă din timpul domniei sale documentele încep să facă po-menire despre biserica domnească și despre preoții ei.

Astfel, în 1646, Aprilie 8 *Istrate, popa cel domnesc de trăg Orhei*, dă mărturie ¹⁾, în 1661 trăia *preutul Canțir, dela biserica cea domnească* ²⁾ și *diaconul Lupu ot țărcoi gospodari ot trăg Orheiu* ³⁾, în 1666 *preutul cel domnesc Ermulai din târgu din Orheiu* ⁴⁾, în 1691 *ereul Moisaî de Orhei* ⁵⁾, în 1724, *Constantin protopop sin popii lui Constantin celui gospod* ⁶⁾, etc. . . .

În 1665, Eustratie Dabija Vodă se întemeiază pe mărturia dată de *biserica domnească den Orhei* în ce privește ceea ce a lăsat cu limbă de moarte Toader Pisovschi care a murit aici, în târg ⁷⁾.

Infățișarea târgului, pe vremea aceea și în special pe timpul domniei lui Vasile Vodă era dintre cele mai atrăgătoare.

Arhidiaconul Paul din Alep care îl însoțea pe patriarhul Marcarie din Antiohia în Țările Române și în Rusia, în notele sale de călătorie are pentru Orhei o descriere dintre cele mai măgulitoare. El vede un târg frumos, cu străzi podite cu lemn ca și în capitala țării, la Iași, cu pâraie ce se strecurau pe margine, cu mori de apă și cu un heleșteu mare, peste care era aruncat un pod.

Conducerea târgului o avea și la Orhei ca și în celelalte târguri moldovenești șoltuzul cu cei 12 pângari ⁸⁾; asupra lor se afla pecetia

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 81, p. 86. L. T. Boga, *op. cit.*, III, p. 9. Popa Istrate a avut probabil doi feciori și anume pe *Boșii diacul, ficiorul popei celui domnesc de târg de Orhei* și pe *Ursu, snă popa Istrate*. Vezi volum, doc. nr. 147, p. 148.

²⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XVII, p. 10, 14.

³⁾ *Ibidem*, p. 15.

⁴⁾ *Ibidem*, p. 18.

⁵⁾ Vezi volum, doc. nr. 157, p. 154.

⁶⁾ Vezi volum, doc. nr. 195, p. 190.

⁷⁾ Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IV, p. 224.

⁸⁾ Vezi volum, doc. nr. 80, 139, 147, 195; pp. 84, 140, 148, 190.

târgului ¹⁾). Pecetia pe care o publicăm noi în facsimil este pare-se la fel cu aceea descrisă de d-l L. T. Boga ²⁾). Deși s'ar putea spune că animalul desemnat în mijlocul peceții este un miel, în realitate este vorba de un cal.

Pe lângă diversele moșii din ținut, cu și fără sate pe ele, a existat și o moșie domnească a târgului. Ea avea la început o întindere foarte întinsă. Nu numai târgul Orheiului, dar și alte numeroase sate erau așezate pe această moșie, iar veniturile respective aparțineau Domnului Moldovei ca unui adevărat proprietar de moșie. Ocolul târgului a fost și aici, ca pretutindeni în Moldova, proprietatea rămasă domnească, după epoca nesfârșitelor danii domnești de locuri pustii, care este veacul al XV-lea și începutul veacului al XVI-lea. Dar și aici la Orhei, ca și la Lăpușna ³⁾, ca și în alte târguri domnești ale Moldovei, ocolul târgului s'a micșorat cu încetul din pricina aceluiași obicei cunoscut al domnilor de a face danii boierilor lor credincioși.

Molovata. Prin două hrisoave, purtând datele de 1602, Iunie 31 și 1603, Aprilie 10, voievodul Irimia Movilă dăruiește moșia Molovata marelui paharnic Ion Cărăiman, spre a-i răsplăti credința cu care a servit Domnia în timpul luptelor sale cu Mihai Viteazul, domnul Țării Românești ⁴⁾). Dela Cărăiman paharnicul Molovata trece la moștenitorii acestuia. În adevăr, la 1617, Ianuarie 16 Radul Voievod întărește stăpânirea slugii sale Dumitru Buhuș și soției sale Safta, fata lui Ion Caraiman, paharnicul ⁵⁾).

Ustia este un alt sat, fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Orheiului. Este dăruit la 1618, Aprilie 15, de către Radul Mihnea Voievod, mănăstirei Solca din Bucovina ⁶⁾).

În cea de a doua jumătate a veacului al XVIII-lea moșia Ustia este stăpânită de marele logofăt Iordache Ghica, dela care rămâne consilierului de stat Alexandru Ghica, proprietarul târgului Orhei ⁶⁾).

¹⁾ Vezi facsimilul dela p. 3 și doc. nr. 147, p. 148.

²⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XVII, p. 3, și 7.

³⁾ Gh. Ghibănescu, *Ispisoace și zapise*, I, 2, pp. 8 și 18.

⁴⁾ *Ibidem*, p. 100.

⁵⁾ Gh. Ghibănescu, *Uricarul*, XVIII, 1892, Iași, pp. 285—305. Teodor Bălan, *Documente bucovinene*, I, 1933, Cernăuți, pp. 180—184.

⁶⁾ Gh. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, pp. 57, 58.

Peștera sau Movilova, pe care Irimia Movilă a voit s'o facă cetate și târg, cu ocol propriu ¹⁾ este dăruită de Moisei Movila Voievod logofătului Pătrașcu Danovici la 1633, Septemvrie 6 ²⁾.

Șase ani mai târziu Peștera este dăruită de Vasile Voievod lui Apostol Catargiu marele postelnic ³⁾. Murind însă atât Apostol Catargiu cât și fiul acestuia Enache și nefiind urmași care să moștenească, moșia redevine domnească. Vasile Vodă o dăruiește din nou la 1650, Noemvrie 24 pârcălabului Gheorghe Catargiul ⁴⁾.

Prin împărțeala catargiască din 1749, Martie 1, Peștera intră în stăpânirea Mariei Catargiu, soția răposatului Ștefan Catargiu ⁵⁾.

Ivancea a fost dăruită de Irimia Movilă vornicului Nicoară Donici, tatăl lui Andrei Donici, căruia și Vasile Vodă îi întărește stăpânirea la 1638, Octomvrie 15 ⁶⁾.

Aceiași seliște care *au fost driaptă domniască, a noastră moșie, supt ascultarea ocolului Târgu Orhei* este dăruită și de Gheorghe Ștefan prin hrisovul său din 1656, Martie 12, lui Apostolache Rusu, pârcălabul Orheiului ⁷⁾. Această ultimă danie i se mai întărește lui Apostolache atât de Gheorghe Ghica Vodă cât și de Ilieș Alexandru Vodă la 1667, Aprilie 23 ⁸⁾.

O mărturie din 1709, Decemvrie 7, ne arată împrejurările politice care au pricinuit deposedarea Doniceștilor — partizani ai lui Vasile Lupu — pentru a fi puși în posesiune Ionășcuțeștii — partizani ai lui Gheorghe Ștefan. Ca urmare, Mihai Racoviță judecând pricina între urmașii celor doi beneficiari ai daniilor domnești dă câștig de cauză lui Darie Donici vel ban îndepărtând din stăpânire pe Grigoraș stolnicul fiul lui Postolache pârcălabul ⁹⁾.

Darie Donici este ctitorul bisericei din *Ivancea* și Nicolae Donici încă până la 1826 Iunie 5 stăpânea aci un iaz și o moară pe care le vinde vărului său Iancul Rusu ¹⁰⁾.

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 37, p. 49.

²⁾ Vezi volum, doc. nr. 62, p. 70.

³⁾ Vezi volum, doc. nr. 73, p. 79. Cf. Gh. Ghibănescu, *Surete*, IX, p. 231.

⁴⁾ Vezi volum, doc. nr. 86, p. 90.

⁵⁾ Gh. Ghibănescu, *op. cit.*, IX, p. 221.

⁶⁾ Vezi volum, doc. nr. 67, pp. 73, 74.

⁷⁾ *Ibidem*, doc. nr. 94, pp. 102—104.

⁸⁾ *Ibidem*, doc. nr. 114, p. 121.

⁹⁾ *Ibidem*, doc. nr. 180, pp. 172—174.

¹⁰⁾ *Ibidem*, doc. nr. 384, p. 485, 486.

Lucaceuca, sat ce iaste din hotarul târgului nostru Orheiului, cu tot venitul și cu hotarul cât iaste ales și cu vad de moară în apa Vaticiului, este dăruit la 1673, Iunie 1 de Ștefan Petriceicu Vodă lui Chiriac Sturza, fost mare jicniceriu ¹⁾.

La rândul său și Mihai Racoviță Voievod întărește la 1709, Iunie 25 pe marele paharnic Ioan Sturza, fiul lui Chiriac Sturza în stăpânirea satului Lucaceuca, *ce iaste în hotarul târgului Orheiului* ²⁾.

Vatra iazului Orheiului este dăruită după cum am văzut, la 1609, Aprilie 25 de către Constantin Movilă Voievod mănăstirilor Dragomirna și Secul. In hrisovul de danie se arată că se dă acel iaz ca să-l ezască și să-l facă și mori... și să le fie moșie cu toati acareturile ce vor face acolo și cu toate folosurile ³⁾.

* * *

Ceea ce rămâne moșia târgului Orhei după această serie de danii domnești se hotărniceste în 1724 și Mihail Racoviță Voievod judecând toate pricinile ce existau pe atunci între târgoveții din Orhei și moșiile megieșe, dă la 1724, Iulie 28 un ispisoc prin care hotărăște ca moșia târgului să rămâie și mai departe domnească ⁴⁾.

După vreo treizeci de ani. însă, vine rândul și acestei moșii, să fie dată danie.

La 1 August 1758 Scarlat Grigore Ghica Vodă printr'un hrisov al său face știre *pentru o casă cu loc cu tot ce-au avut aice în Eș credincios boierul nostru dumnealui Costantin Rășcanul biv vel stolnic, care casă cu loc fiind dreaptă al dumisale o am luat-o Domnia Mea di s'au cuprins în locul ograzii casălor de Beilic, ce s'au făcut aice în Eș. In schimbul acestei case voievodul dă-ruește boierului său o bucată de loc domnescu a târgului Orheiului, cât au rămas nedat de alți luminați domni.*

Acest loc se delimitează în însuși hrisovul, potrivit mărturiei hotarnice făcute de Neculai Botezatu și Stamatie, pârcălabii de Orhei, care au măsurat locul cu funia *di șesăzăci de stânjâni, cu stânjân de om de mijloc.*

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 135, pp. 135, 136.

²⁾ Vezi volum, doc. nr. 173, pp. 166, 167.

³⁾ Vezi volum, doc. nr. 31, p. 43.

⁴⁾ Vezi volum, doc. nr. 194, 195, pp. 188—195.

S'a început măsurătoarea din hotarul dumisale Vasile Rusăt vel vornic până în hotarul dumisale Filip Catargiu vel spatar și s'au aflat curmezîșul treizăci și două de funii, adică până în matca Sârbenicăi. Așijdere măsurând și lungul hotarului din hotarul dumnealui vel spătarului până în hotarul Chipircenilor, unde să chiamă la curmătură și s'au aflat șeptizăci și cinci de funii lungul, iară parte dîspre apus, măsurându-să câmpul în curmezîș s'au găsit cinci funii. Așijdere și lungul la câmpu măsurându-l din hotarul dumisale vornic Vasile Rusăt și până în hotarul Isacovii s'au aflat tot locul domnesc, cari au mai rămas ne dat altor boeri s'au mănăstiri di alți luminați domni... 1).

În acest hrisov de danie se cuprind și moșiile Vaticiul, Pacișna și Blajia, după cum hotărăște o carte de judecată a marelui logofăt Ion Bogdan, respingând pretențiunile protivnice ale mănăstirii Trei Sfetitele din Iași 2).

Imediat după această judecată Ioan Teodor Voievod poruncește o nouă hotărnicire a moșiei biv vel stolnicului Costandin Rășcanul și stâlpirea ei, a tot locului domnesc a târgului Orheiului... împrejur cu petri.

Mărturia hotarnică făcută la 21 Mai 1761 de vornicul de poartă Ioniță Meleghe fixează cu bogăție de amănunte hotarele acestui loc domnesc 3). El se învecina cu moșia Piatra a marelui vistiernic Filip Catargiu, cu valea Porosăcicăi 4), cu hotarul Drăghiniciului, cu moșiile Chipirceni și Ciuhoreni 5), cu moșia mănăstirei Sf. Sava, cu o moșie a hatmanului Vasile Rusăt și cu moșia Isacova.

După hotărnicie, la 1761, Iunie 1 Ioan Teodor Calimah Voievod întărește din nou stăpânirea lui Constantin Rășcanu biv vel stolnic asupra acestei moșii: *locul târgului Orhei* 6). Cinci ani mai târziu, la 1766, Mai 2, Constantin Rășcanu biv vel stolnic capătă o nouă întăritură domnească dela Grigore Alexandru Ghica Voievod 7).

1) Vezi volum, doc. nr. 232, pp. 238, 239.

2) Vezi volum, doc. nr. 234, pp. 241, 242.

3) Vezi volum, doc. nr. 235 și 237, pp. 243—246 și 248—250.

4) Vezi o hotarnică a Porosăcicăi în L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 107.

5) Vezi o hotarnică a Ciuhorenilor, *ibidem*, p. 52.

6) Vezi volum, doc. nr. 237, pp. 248—25 și Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, X, p. 256.

7) Vezi volum, doc. nr. 245, pp. 257—261.

Cu vremea, nu cunosc împrejurările, această moșie *locul târgului Orhei* se desparte în două. O primă bucată este aceea a târgului însuși. Proprietarul Orheiului era în 1807 Costachi Balș. El se judecă la Divanul Moldovei cu locuitorii târgului pentru plata bezmanului locului pe care aceștia își aveau așezările. În judecată el înfățișează ca temei al dreptului său două documente și anume: *a)* un hrisov dela Alexandru Ioan Calimah Vodă din 1795, Iulie 21 și *b)* o carte domnească dela Alexandru Constantin Moruzi Voievod din 1806, Mai 10¹⁾.

Dela Costache Balș, târgul Orheiului trece, probabil în 1812, din cauza prevederilor tratatului dela București, în stăpânirea consilierului de stat Alexandru Ghica²⁾, care în 1819 își dă consimțământul legal cu ocazia vânzării unui loc de casă din târg³⁾ și care în 1822 se judecă la judecătoria ținutului Orhei cu vechilii mănăstirilor Neamțul și Secu pentru dughenile ce pretindeau mănăstirile că au danie în Orhei dela Nicoară Donici, părcălabul⁴⁾.

Pe la sfârșitul secolului trecut seliștea orașului aparținea unei doamne Aristița Pangelos, care a murit nebună la Chișinău⁵⁾.

* * *

După dania din 1758, August 1, domnii Moldovei nu mai aveau moșii domnești ca să poată face danii. S'au ivit atunci în ținut boieri însărcinați de domn cu căutarea de moșii stăpânite fără drept, ca atare domnești.

Astfel la 3 Iunie 1796 Alexandru Ioan Calimah poruncește spătarului Șerban Canano și biv vel banului Manolache Donici să cerceteze *undi să vor afla moșii domnești cuprinsă cu nedreaptă stăpânire di către unii și alții*. Răzeșii cari stăpâneau moșiile Benești, Ciocălteni, Indărăpnici⁶⁾ și Căcărezeni⁷⁾ din ținutul

¹⁾ Teoder Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 276.

²⁾ Gh. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, I, p. 57.

³⁾ Vezi volum, doc. nr. 377, p. 479.

⁴⁾ Vezi nota la doc. nr. 48, p. 60.

⁵⁾ Zamfir C. Arbure, *Basarabia în secolul XIX*, 1898, Buc., p. 287.

⁶⁾ Vezi studiul nostru: *Din istoria jurisprudenței românești; Răzeșii în proces cu domnia Moldovei în In amintirea lui Constantin Giurescu*, 1944, București, pp. 453—471 și în volumul de față doc. nr. 305, 307, 309, 311.

⁷⁾ T. Codrescu, *Uricariul*, VI, p. 279.

Orheiului au trebuit să se judece în Divanul Domnesc cu înseși domnia Moldovei spre a li se recunoaște în cele din urmă îndrituirea de a-și stăpâni moșiile străbune, cu toate că nu au putut să înfățișeze vreun hrisov de danie domnească.

Faptul acesta că domnii încercau să deposeze de pământul lor sate de mazili și răzeși orheiieni este foarte semnificativ.

Orheiienii cari altădată constituiau o grupare de interese, având o voință colectivă bine determinată, după un veac de domnie fanariotă își pierduseră virtuțile militare și importanța politică de pe vremuri. Cronicile și hrisoavele vorbesc adeseori, în veacurile al XVI-lea și al XVII-lea despre orheiienii, lăpușnenii și sorocenii care, strânși în jurul Domnului la vreme de nevoie sau chiar revoltați împotriva lui, înțelegeau să joace un rol activ în istoria țării lor. Ostași de frunte ai țării, dintre ei s'au ridicat căpetenii militare vestite și în mijlocul lor s'a creiat chiar organul de conducere militară care a fost serdarul.

O răsfoire a cronicilor este edificatoare.

În 1581 împotriva lacomului Iancu Vodă Sasul s'au rădicat Lăpușnenii de s'au sfătuit ca să se desbată de supt mâna Iancului Vodă și buhnindu-să, au rădicat dintre dânșii pre Lungul domn. Ei dau luptă cu Iancul Sasu și dând război vitejaște de îmbe părțile, pierdură Lăpușnenii războiul și domnișorul încă se înecă în Prut ¹⁾.

În 1592 Orheiienii și Sorocenii sunt aceia care se răscoală contra asupritorului Aron Vodă: *De nevoe mare, ne mai putând suferi țara, s'au ridicat Orheiienii și Sorocenii cu un domnișor ce-i zicea Ionașco, pre carele îl alesese întru dânșii cap si-i puseseră nume Bogdan Vodă. Ca să-și înscăuneze domnul lor, ei luptă, dar sunt înfrânți pe Răut și pe domnișorul încă-l prinse, ce nu-l omorî, numai ce-i tăe nasul și-l călugări ²⁾.*

O altă răscoală are loc sub Gaspar Grațiani: *Să rădicasă în zilele aceștii domnii și un domnișor dela Orhei, ce îndată Gaspar Vodă au trimis oaste și au eșit și singur împotriva lui; și l-au prinsu și pre dânsul viu pre domnișor și câteva capete dela Orheiu, pre care i-au și omorît îndată ³⁾.*

¹⁾ Grigore Ureche vornicul și Simion Dascalul, *Letopisețul Țării Moldovei*. Ed. C. C. Giurescu, pp. 171, 172.

²⁾ *Ibidem*, pp. 180, 181.

³⁾ Miron Costin, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ed. Ioan Șt. Petre, p. 102.

Pe vremea răzvrătirii lui Gheorghe Ștefan contra lui Vasile Lupul, *Orheiul ce era capete, era tot de a lui Ștefan Vodă* ¹⁾, urmând exemplul lui Ștefan serdarul, prins și omorit de Vasile Vodă ²⁾. Totuși, spre a se reîntoarce în Domnie, Vasile Vodă *au ales 800 de oșteni într'ales Orheiani și Lăpușneni și i-au trimis asupra lui Ștefan Vodă cu nepotu-său Ștefan paharnicul* ³⁾. Dar în bătălia ce are loc la Valea Sacă *călăreții lui Ștefan Vodă i-au înfrânt pre Orheiani. Au plecat fuga și Ștefăniță paharnicul și Hâncestii și i-au gonit straja aceia a lui Ștefan până i-au trecut fără vad apa Bistriții*. Cu toate acestea Vasile Vodă dârz, *nelăsându-se, au tras și Orheianii și Lăpușnenii la sine și au răpezit și la Cazaci* ⁴⁾ după ajutoare.

În 1672, pe timpul celei de a doua domnii a lui Duca Vodă, Lăpușnenii, Orheienii și Sorocenii s'au răsculat contra Voievodului asupritor, chiar sub conducerea a doi foști serdari Mihalcea Hâncul și Apostol Durac. Ei primesc luptă chiar cu armata turcească, sunt înfrânți la Pașcani, pe Ichel, în ținutul Orheiului, dar trec Nistrul și se așează la Rașcov, de unde fac numeroase incursiuni în nordul Moldovei ⁵⁾.

Din aceste fugare citate rezultă cred în mod lămurit că Orheienii, Lăpușnenii și Sorocenii trebuiau să-și aibă o căpetenie a lor, care să facă cât mai strânsă legătura dintre ei și domnie. Această căpetenie a fost serdarul, numit chiar, mai târziu, serdarul de Orhei.

* * *

Serdăria este o demnitate necunoscută în Moldova până în prima jumătate a veacului al XVII-lea.

Cuvântul apare mai întâi în letopisețul Țării Moldovei al lui Miron Costin și pare a avea înțelesul generic, împrumutat din limba turcă, de căpitan de oștire.

Astfel când în 1645 au pătruns trupe ungurești în Ungurimea de sus, *Apostol de Orhei au fost serdar într'acea oaste cu Racoții* ⁶⁾.

¹⁾ *Ibidem*, p. 204.

²⁾ *Ibidem*, pp. 202, 203.

³⁾ *Ibidem*, p. 224.

⁴⁾ *Ibidem*, p. 225.

⁵⁾ I. Neculce, *Cronica lui*, Ed. Procopovici, p. 218.

⁶⁾ Miron Costin, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ed. Ioan Șt. Petre, p. 178.

Apostol de Orhei era pârcaľab al Orheiului, iar titulatura de serdar pe care i-o dă cronicarul este ocazională și-i este atribuită pentru că el era conducătorul oștirii moldovenești.

Comandantul oștirii ungurești venite în ajutorul lui Gheorghe Ștefan Voievod este *Petchi Iștian, serdariul lui Racoții*¹⁾. Acesta măcar că este la stăpânul său serdar, va și poștește să hie toate pre sfatul lui Condrățchii, polcovnicul craiului leșesc, ca unuia carele amu atâtea războaie au avut cu Căzaccii și știe rândul și hirea lor²⁾.

Statornicirea unui dregător cu numire de serdar, nu împiedecă însă întrebuițarea cuvântului și cu înțeles generic de conducător de oaste. Miron Costin folosește cuvântul cu amândouă înțelesurile atunci când scrie despre oastea trimisă de Ștefăniță Vodă contra hatmanului căzăcesc Cheșca. Oastea avea în fruntea ei pe: *Catar-giul și cu Grigorie paharnicul și cu Mihalcea Hâncul serdarul* și a fost înfrântă pentru că era *foarte cu proastă tocmeală, cu orânduiala serdarilor ce era fără crieri*. Mihalcea Hâncul serdarul este enumerat printre mai mulți serdari, cari conduceau oștirea moldovenească.

Câțiva ani mai târziu, când noua dregătorie a serdarului căpătase oarecare vechime, tot Miron Costin este acela care, în Poema Polonă, dă o definiție precisă *Sărdarul este un fel de hatman de câmp. Acesta trebuie să stea întotdeauna la Orhei sau la Lăpușna, la granița tătărească. Călărașii din aceste două ținuturi: Orheiul și Lăpușna sunt sub poruncile lui*³⁾.

Dimitrie Cantemir în descrierea Moldovei evidențiază și el caracterul eminentamente militar al dregătoriei: *Serdarul, sau după expresiunea europeană locotenentul general, are comanda călăreților din ținuturile Lăpușnei, Orheiului și Sorocei și păzește teritoriul dintre Prut, Nistru și Basarabia contra năvălirii Tătarilor dela Crâm și din Bugeac*⁴⁾. El repetă această afirmație, sub altă formă și în altă lucrare: *oștile giosene sau din Țara de gios, în carile măcar că anume n'am pomenit Codrenii, Fălcienui, Lăpușnenii, Orhienii i proci, însă aceste toate sub un nume și sub un purtător să*

¹⁾ *Ibidem*, p. 229.

²⁾ *Ibidem*, p. 230.

³⁾ Miron Costin, *Istoria în versuri polone*, ed. P. P. Panaitescu, p. 118.

⁴⁾ Dimitrie Cantemir, *op. cit.*, p. 81.

înțeleg, precum mai dinainte au fost sub vornicul de Țara de gios, iară acum sub sărdariul, care iaste sub hatman ¹⁾.

Serdarul este dar, în adevăr, un dregător militar, *un ofițer de graniță, creiat după datinile Turcilor și după tradiția bugeceană a Tătarilor lui Cantemir ²⁾.*

Cu toate că am reușit să alcătuim o listă satisfăcătoare a serdarilor este destul de greu să răspundem cu hotărîre la întrebarea: care a fost cel dintâi serdar?

Am văzut că încă din 1645, *Apostol de Orhei au fost serdar într'acea oaste cu Racoșii*. Apostol însă avea demnitatea de pâr-călab al Orheiului și serdar a fost numai *într'acea oaste*. Este însă semnificativ că tot Orheiul — mediu de tradiție militară — este acela care a dat conducător de oaste și *serdar*, mai înainte de creierea dregătoriei permanente a «serdarului».

Cel dintâi care apare în Letopisețe ca serdar, dregător cu rosturi determinate, este Ștefan serdarul, — proprietar a multor moșii din Lăpușna — amestecat în complotul lui Gheorghe Ștefan contra lui Vasile Lupu. Ștefan serdarul, după arătarea cronicarului, era tocmai însărcinat de domn să *găteze niște stiaguri de slujitori să hie gata și cându ar da știre să purceadă cu o samă de oameni la câmpi peste Nistru, că-și deschisese cale neștătorii, Grecii cari îmblau la Moscu pentru săboli pre la Tighinea, pentru greul vămii și făcea scădere vămii aice în țară. Ce pusesese gându Vasilie Vodă să-i sparie de pe acela drum peste câmp*.

De aceea, aflând de răscoală, *la mai mare grijă au stătut Vasilie Vodă de sărdariul, fiind atâtea oști pe acele vremi și marginea toată pe seama lui. Ce îndată au scris cărți și la serdariul Ștefan să vie cum mai de sărg la curte ³⁾.*

Pedepsit cu moartea, Domnul îi confiscă moșiile. Volosenii, una din ele este dăruită la 9 Iunie 1653 de către Vasile Lupu, marelui său logofăt Racoviță Cehan. Documentul vorbește de *acel căne în veci neiertat Ștefan serdar ⁴⁾.*

¹⁾ Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a Romano-Moldo-Vlahilor*, ed. Grig. Tocilescu, Buc. 1901, p. 244.

²⁾ N. Iorga, *Studii și documente*, XXII, p. 15.

³⁾ Miron Costin, *Opere complete*, ed. V. A. Ureche, I, p. 587; ed. Ioan St. Petre, pp. 198, 201—203.

⁴⁾ Miron Costin, *Opere complete*, ed. V. A. Ureche, I, p. 754.

Și în documentele mai târzii, ale urmașilor săi, se pomeniște și numele lui Ștefan și dregătoria sa: Ștefan serdarul ¹⁾.

Tot ostaș este și Andronic serdarul, partizanul noului domn Gheorghe Ștefan.

Nu ne vom ocupa aici de personalitatea serdarilor. Din lista lor, pe care o publicăm la finele acestui studiu, se vede că aproape fiecare nume de serdar din veacul al XVII-lea este o dovadă despre rostul ostășesc al acestei dregătorii. Nume ca acelea ale lui Gligoraș Hăbășescul, Mihalcea Hâncul, Gavriliță Costache, Talmaci, Alexandru Buhuș, Constantin Cantemir, Gheorghită Gherghel, Dediul, Ilie Drăguțescul, Gheorghe Albotă, Vasile Baenschi, Ioniță Costin, etc., sunt pomenite în letopisețele Moldovei din cea de a doua jumătate a veacului al XVII-lea în legătură cu fapte militare.

Au avut serdarii chiar din această epocă și atribuțiuni administrative pe lângă cele ostășești? Socotim că da. Dimitrie Cantemir scrie următoarele asupra rangului serdarilor:

Serdarul, logofătul al doilea și al treilea, postelnicul al doilea și căpitanul dorobanților, deși sunt sub poruncile altor boeri mai mari cu aceiași însărcinare, încât s'ar părea că ar trebui puși mai bine în clasa a doua, totuși fiindcă serviciul lor este mai de cinste decât al altora și trebuie să fie zilnic mai des pe lângă principe, au obținut loc între primii boeri și aceleași drepturi ca și ei. Ori printre alte drepturi boerii de prima clasă — spre deosebire de aceia din a doua și a treia clasă « se bucură de privilegiul ca în toată Moldova, oriunde s'ar întâmpla să poposească, au căderea să asculte plângerile locuitorilor și să hotărască asupra lor ²⁾.

Această *competință jurisdicțională legată de persoana boerilor* mari ai Moldovei a putut fi exercitată adesea în localități și ținuturi ale căror venituri fuseseră hărăzite de către Domn dregătorilor însăși; ea a putut însă uneori să se exercite într'o circumscripție teritorială, ținuturi sau târguri, care aveau dregători locali cu *competință jurisdicțională teritorială* și să ducă la conflicte de atribuțiuni.

¹⁾ T. Bălan, *Documente bucovinene*, III, p. 85; Aurel V. Sava, *Documente Lăpușna*, pp. 56, 225; L. T. Boga, *Documente basarabene*, XI, p. 5.

²⁾ Dim. Cantemir, *op. cit.*, p. 82.

Serdarii care aveau drepturile personale de jurisdicție ale boierilor mari, au început din ce în ce mai mult să se fixeze pe locurile de unde se recrutau ostașii săi. Și cum, treptat, puterea militară scădea, serdarul a devenit mai degrabă un judecător și administrator al regiunii din care se recrutau ostașii săi, decât un comandant militar.

Astfel un zăpis din 1699, Noemvrie 18 ne dă detaliile interesante asupra judecății ce a avut loc, se pare în satul Stețcani din Orhei, dinaintea serdarului, pentru o nevoie la care a căzut Vasile Popăscu: *de am luat o groapă de pâne a unor călugări dela Horodiște... ; apoi călugării fiind păgubași s'au apucat de saat să li plătească pânea, iar satul s'au pus în spinarea mea zicând că sântu eu vinovat. Iar eu întâi am tăgăduit și am pus și doi oameni de-au giurat pentru mine precum sânt om dreptu. Iar când au fost mai pri urmă soțiile mele au spus drept că au luat ei pânea și împreună cu mine. Deci dumnealui Darie Donici sârdaru, hiind dumnealui socotitori aice la margine, ne-au adus pe noi pe toți de față să dăm seama. Deci noi ne-am învoit cu soțiile mele și am dat eu dumisale pentru gloaba mea și pentru gloaba acelor două soții a mele și pentru limbă strămbă ce-au giurat rău acei doi oameni pentru mine, partea mea și surorii mea Anița..., am dat dumisale sârdarului Darie acea ocină cu tot vinitul ca să-i hie dumisale dreaptă ocină și moșie în veci și cucuonilor dumisale și nepoților dumisale ¹⁾.*

Că în acest document nu este vorba de un act de jurisdicție teritorială al serdarului, ci de unul personal, al său, în calitatea sa de boier mare, ne-o dovedește cartea domnească din 1714, Iunie 13 prin care Nicolae Alexandru Voievod rânduește pe Constantin Costache vel stolnic să cerceteze pricina dintre serdarul Darie Donici și Grigoraș fost stolnic pentru moșia Poiana Ivancei căci dumnealui sârdariul i-au mai scris un răvaș să vie la Iași cu drese ce-a hi având și iar n'au vrut să vie cum văzum și un răvaș a lui Grigoraș scriind la sârdariul că nu poate să vie. Deci să-i poroncești Dumneata să vie la Dumneata, hiindu Dumneata acolo la acea margine trimis și să-și aducă dresăli ce-ar hi având și el și dumnealui sârdariul și să li iai seama cu mare dreptate și să-i așezi cum vei

¹⁾ Aurel V. Sava, *op. cit.*, p. 146.

afla dreptu¹⁾. Iată dar că nu numai serdarul era socotitor al marginei, ci și — din întâmplare — și un mare stolnic.

În această calitate din ce în ce mai statornică de socotitor al marginei, serdarul obține din ce în ce mai mult o competență jurisdicțională teritorială. El aduce părțile de față la judecată înaintea sa și încasează pe loc gloabe, ce se plăteau de cele mai multe ori în natură prin danii de moșii.

... Dacă, în documentele din acest volum, în veacul al XVII-lea pârcălabii de Orhei sunt rânduiți de domn să facă dreptate, dela începutul veacului al XVIII-lea serdarii înlocuesc pe pârcălabi. Semnalez astfel că, de pildă, în 1728, din șase cărți de poruncă dela Mihail Racoviță Voievod nu este niciuna care să fie adresată pârcălabilor. Dimpotrivă, prin ele este rânduit Lupu Gheuca serdarul să cheme pe împricinați la judecată, înaintea sa.

În timpul acesta se aflau totuși câte doi pârcălabi nu numai la Orhei, la Soroca, la Lăpușna, ci și la Chișinău, târg de curând înființat de Eustratie Dabija Vodă. Ori tocmai pârcălabii, după scrisul lui Cantemir, erau rânduiți *judecători statornici ca să împartă dreptatea în fiecare oraș și târg*²⁾ și acesta tocmai fiindcă *boierii cei mari sunt ținuți mai totdeauna să fie la Curte și nu pot cerceta procesele tuturor, în toată țara.*

Este drept că în două din cele șase cărți de poruncă dela Mihail Racoviță sunt delegați alături de serdar și doi pârcălabi ai Orheiului, dar această împrejurare se explică prin faptul că în proces figurau înseși *târgoveții de Orheiu*, fiind vorba de hotărnicirea moșiei târgului Orheiului.

Conflictul de atribuțiuni dintre serdari și pârcălabi, dacă nu sub aspectul modern al competenței, cel puțin sub acela al revendicărilor legate de executarea atribuțiunilor dregătorilor are oc.

Pentru deslegarea acestui conflict Grigore Ghica Voievod, cum arată hrisovul său din 1730, Aprilie 5, convoacă unui sfat extraordinar al boierilor mari, completat cu boieri cari au fost ei înseși serdari, spre a hotări asupra plângerilor făcute de pârcălabi împotriva amestecului serdarului în *obiceile pârcălăbești de altădată.*

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 178, p. 171.

²⁾ Dim. Cantemir, *op. cit.*, pp. 16, 17, 106.

Cuprinsul documentului evidențiază caracterul de tranziție al dregătoriei serdarului. Atribuțiile ostășești, din cauza decăderii puterii militare a Moldovii, sunt mai multe reminiscențe; atribuțiile administrative încep a se întemeia. Pârcălabii obțin câștig de cauză, numai în ce privește îngrădirea dreptului de judecată al serdarului.

In materie militară, serdarul are paza marginii. El trebuie să poarte grija cailor tătărăști sau turcești, oriunde s'ar afla. Intru cât hotnogii, vechile căpetenii militare subordonate serdarului s'au desființat stricându-se acele bresle în locul acelor hotnogi au rămas de pun sărdarii nemesnici pe la margine, de sânt și de straja marginii și ce să lucrează dila dânșii iau înștiințare. Nemesnicii duc serdarului pe tâlharii de cai tătărăști, dar nu-i pot judeca nici globi.

In materie judecătorească, serdarul poate fi judecător numai în mod excepțional: la târguri, ce sânt la acele'trii ținuturi, mergând sărdariul să aibă a giudeca și a globi pi obiceiul vechi trii zile numai odată într'un an, iar când s'ar tâmpla să margă sărdariul cu alte poronci, la giudecări și la gloabe să nu se amestice și chiar în pricinile judecate de serdar, gloaba să o ia pârcălabul.

Cu această ocazie nu poate totuși strica judecățile pârcălabilor, lucrare îngăduită numai Divanului.

Pârcălabii rămân așa dar judecători firești în toate pricinile; numai moarte de om când se va face va avea treabă vornicul cel mare, potrivit vechiului obicei.

In materie administrativă toată marginea în sama și purtarea de grija sărdariului să fie.

Robii, oriunde s'ar afla la sărdariul să se ducă.

Vornicii di prin sate, așa dar alții decât nemesnicii, înlocuitorii hotnogilor, numai sărdariul să aibă triabă a-i pune și a-i scoate, iar alții să n'aibă triabă și pe carii din vornici sau din lăcuitori i-ar afla sărdariul că sânt pricină di rîșpa oamenilor, pe unii ca aceia iarăși sărdariul să-i certe și să le vie di hacul lor.

Când a fi sărdar nou, numai odată să ia o vulpe pi an di tot satul; aceasta pentrucă s'au stricat slujitorii di pi margine și-au rămas țărani.

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 200, pp. 198—200.

Totuși în administrația internă a satelor serdarul nu are dreptul să se amestece *ci numai clucerii și vornicii satelor să aibă triabă.*

Documentul dela Grigore Ghica Voievod nu arată, în schimb nicio atribuție administrativă a pârcălabilor.

Și așezământul din 1741 al domnului Constantin Mavrocordat are un paragraf în care se ocupă de serdari și anume li se interzice să ia dela salahorii și căraușii ce se trimit cu plată în slujbele împărătești: *nici un ban să nu le oprească sârdariul, nici leu de car, nici opt de om pedestru de purces, nici bani de paidos, nici de leafa logofetelului ce va avea serdarul, nici bacșiș lipcanilor și nici să-i silească să cumpere marfă dela el* ¹⁾.

Pârcălabii rămân judecători în târgurile din ținut, iar serdarul capul administrației civile și militare al unei regiuni alcătuite din trei ținuturi; el poate supraveghea chiar activitatea judecătorească a pârcălabilor. Fără a putea reforma hotărârile acestora, el poate semnala Domniei judecățile rele ale pârcălabilor, *judecăți făcute pi mâzdă sau pi voe veghiată.*

Pârcălabilor de Orhei, Lăpușna și Soroca li se dă o lovitură de moarte. Pârcălabii aceștia sunt puși pe o treaptă mult inferioară aceleia pe care se găseau colegii lor din celelalte ținuturi, ca de pildă cei dela Galați, care nu aveau pe deasupra lor, în localitate, un alt boier mare al țării.

Totuși, pârcălabii tuturor târgurilor moldovenești încep să dispară din documentele vremii, ceea ce îl și face pe Gheorgachi logofătul în 1762 să scrie în Condica sa de ceremonii că *dela o vreme s'au rădicat odată cu acest obicei a slovenii și rânduiala pârcălabilor* ²⁾.

În adevăr, zece ani după rânduiala făcută de Grigore Ghica urmează și cunoscuta reformă a lui Constantin Mavrocordat, care, între altele, după cum scrie cronicarul *au mai ales și câte un boer mazil și i-au făcut ispravnici pe la toate ținuturile și le-au dat ținuturile cu slujbe pe mâna lor.* Și dacă în alte locuri nu a avut vreo altă dregătorie locală, pe care să o toarne în tiparul isprăvniceii, la Orhei și Lăpușna, Constantin Mavrocordat l-a transformat pe serdar în ispravnic, păstrându-i numai numele de serdar.

¹⁾ Th. Codrescu, *Uricariul*, IV, p. 402.

²⁾ Dan Simionescu, *Literatura românească de ceremonial. Condica lui Gheorgachi, 1762; 1939, București, p. 305.*

De unde până în 1742, toți serdarii cunoscuți mie poartă titlul de *serdar*, după această dată, cu câteva excepții și numai în primii ani, ceilalți poartă alături de titlul noii dregătorii, denumirea vechii dregătorii ce au ocupat. Astfel Enache aga, vel serdar (1745)¹⁾ Constantin Proca biv vel stolnic, serdar de Orhei (1754)²⁾, Constantin Kogălniceanu biv vel stolnic i vel serdar (1761)³⁾, Constantin biv vel spătar i vel serdar (1762, 1763)⁴⁾, Arghirie vel ban i serdar de Orhei (1764, 1765)⁵⁾, Manolache Roset vel spătar i vel serdar (1765)⁶⁾, etc., etc.

Numai cel dintâi serdar de după reformă, mai înainte ca lucrurile să se fi așezat temeinic, Pavel, se întitulează în aprilie 1742 *Pavel serdarul, ispravnic de Orhei și Lăpușna*⁷⁾. De asemenea, în 1744, Iulie 31, la doi ani după reformă, când noile noțiuni administrative nu erau încă lămurite, dregătorul ținutului iscălește *Dumitrașcu vel paharnic, ispravnic serdării*⁸⁾.

O reflecție care se impune dela sine în ceea ce privește titlul serdarilor este aceea că până la reforma lui Mavrocordat, cât timp serdarii erau asimilați boierilor mari, ei semneau *serdari*. Când au devenit simpli ispravnici, încetând să fie boieri mari, ei au iscălit, în genere, *vel serdari*, adică mari serdari.

Circumscripția teritorială militară a serdarului de altădată era însă prea mare pentru serdarul ce devenea ispravnic de ținut. De aceea, la 1742 Aprilie 24, voievodul scrie vel căpitanului de Soroca: *S'au deosebit ținutul Sorocii dă celelalte ținuturi; ci de acmu să fie în seama lui și tabla ce face să o facă deosăbi de Lăpușna și de Orheiu și răsurile va lua dumnealui dela Soroca, iar Orheiu și Lăpușna să fie în sama sârdariului și li va lua și răsurile*⁹⁾.

¹⁾ Vezi volum, doc. nr. 221, p. 223.

²⁾ T. Codrescu, *Uricar*, XIV, pp. 111, 113.

³⁾ N. Iorga, *Studii și documente*, XXII, p. 109. Doc. inedit în colecția mea.

⁴⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 56; XVIII, p. 70. Acad. Rom., doc. nr. 237—XXIII.

⁵⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 58. Doc. inedite în colecția mea.

⁶⁾ General R. Rosetti, *Familia Rosetti*, I, p. 108, 109; L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 228.

⁷⁾ N. Iorga, *Studii și documente*, VI, p. 443.

⁸⁾ Document aflat în colecția Municipiului Chișinău.

⁹⁾ N. Iorga, *op. cit.*, p. 359.

Tot Constantin Mavrocordat prin reforma sa, după cum scrie cronicarul Ion Canta a dat, tot în aceeași vreme, ținuturile cu slujbele pe mâna a câte doi ispravnici, *boeri giudecători* cu dreptul de a deslega pricinile *asupra tot obrazul, orice breaslă ar fi* ¹⁾.

Această dublare a serdarilor se poate constata documentar, deabia după mai bine de douăzeci de ani dela reforma lui Constantin Mavrocordat. O carte domnească din 1768, Februarie 5 se adresează nu unuia, ci la doi serdari: *Darie Donici biv vel paharnic și Dumitrache vel ușer, vel serdari* ²⁾.

De aceia dublarea serdăriei, chiar dacă poate fi pusă principial, în legătură cu organizarea dată țării de Constantin Mavrocordat, ea corespunde în fapt, potrivit documentelor ce-mi sunt cunoscute, rânduelilor statornicite de Grigore Ioan Calimah Voievod care socotind că *ispravnicii ținuturilor fiind învăluiți cu taxilul banilor și cu alte poronci și trebuinți ale ținutului* a mai numit pe lângă ispravnic și un boier judecător.

După 1768, deși nu toate cărțile domnești de poroncă sunt adresate ambilor titulari ai serdăriei, de multe ori fiind socotit chiar un singur serdar îndestul pentru judecarea anumitor pricini sau pentru săvârșirea anumitor treburi locale, totuși din numeroasele documente ce cunoaștem, ca și din lista serdarilor, pe care am întocmit-o rezultă că și după pacea dela București, sub stăpânirea rusească până la 1827, cât timp *oblastia* Basarabiei s'a bucurat de o formală autonomie, au funcționat doi boieri serdari.

Ca toți ceilalți ispravnici ai ținuturilor Moldovei ei se schimbau aproximativ anual.

Căpetenii administrative ale ținutului, dregători cu salarii fixe, cu *remunerație după buget*, activitatea lor nu mai interesează decât prea puțin istoria Moldovei. Faima lor se creează în legătură cu activitatea și priceperea lor dregătorească, unii dintre ei fiind pomeniți în poezia populară ³⁾. Rareori întâmplări de peste hotare

¹⁾ I. Minea, *Reforma lui C. Mavrocordat*, p. 23; N. Iorga, *op. cit.*, VI, p. 210.

²⁾ Aurel V. Sava, *op. cit.*, pp. 266, 286.

³⁾ Vezi Melchisedec, *Cronica Hușilor*, II, p. 170.

*Frunză verde de chirău
De l-ar bate Dumnezău.
Pe Vasile Cananău,
Că de când s'o sărdărit;*

*Mult norod o sărăcit;
Dela Nistru până 'n Prut
O rămas negru pământ.*

fac centrul să ia măsuri cu privire la straja marginii, la relațiile de frontieră ¹⁾, la întâmpinarea oaspeților.

Un singur eveniment istoric reliefează totuși oarecare importanță politică a serdarului. Aceasta pentru că era căpetenia marginii, cu posibilități de a intra în legătură cu străinătatea. Este vorba de complotul în care își pierde capul serdarul de Orhei Ioan Cuza « *biv vel spătar i vel serdar* » la data de 8 Aprilie 1778, 1778, complot cunoscut și în literatură sub numele de conspirația Dârmănescului. Boierii, care făceau parte din această conspirație, influențați de doctrinele liberale apusene l-au denunțat pe domnitorul Constantin Moruzi prin *estale* răspândite în țară și trimise și pașei turc dela Bender.

Serdarii de Orhei dela finele veacului al XVIII-lea, chiar dacă poartă unii din ei nume ilustre, sunt în realitate boieri funcționari, bucuroși că au căpătat slujbă pe un an de zile.

În cartea domnească din 1804, Decembrie 1 prin care este numit Manolache Donici serdar la ținutul Lăpușna și Orheiului, noului serdar i se poruncește ca întâlnindu-se cu *dumnealor dregătorii ci au fost până acum* să ceară dela ei *toate cărțile de poronci ce vor fi la ținut, arătându-vă și care din poronci au luat săvârșire și care n'au luat. Și pentru poroncile ci nu vor fi luat săvârșire până acum să vor trimite să li căutați dinpreună, silindu-vă atât spre săvârșirea poroncilor, cum și pre buna statornicie și dreptatea lăcuitorilor* ²⁾.

O ultimă reminiscentă a atribuțiunilor militare de altădată: serdarul are încă sub comanda sa câteva sute de călărași, în special pe călărașii menzilarilor de poștă.

În *întâia condică de orândueli a lui Grigore Ghica Vodă* ³⁾ din 1775 se arată efectivele călărașilor din ținut și sumele ce percepea serdarul dela ei.

30 căpitanul de călărași mezilgii otă Bărăiacu, cu 110 călărași.

30 căpitanul de călărași mezilgii otă Gangura, cu 80 călărași.

¹⁾ Vezi Aurel V. Sava, *Documente moldovenești privitoare la Românii de peste Nistru*, 1942, București, p. 27, un document referitor la dreptul de trecere a Nistrului pe pod umblător.

²⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XIV, p. 88. Vezi *ibidem*, pp. 75—77 o poruncă domnească ca să se oprească *jidovii* din Chișinău să facă velnițe pe apa Băcului.

³⁾ N. Iorga, *Studii și documente*, XXII, p. 25.

30 căpitanul de călărași mezilgii otă Chișinău, cu 110 călărași.

30 căpitanul de călărași sârdărești cu 150 călărași.

50 căpitanul de J-ra cu 50 călărași.

30 vel căpitan de Lăpușna cu 30 pașiri.

20 căpitanul de călărași menzilgii otă Lăpușna cu 80 pașiri.

30 căpitanul de Orhei cu 30 pașiri.

2 de tot satul într'un an otă Lăpușna; Orheiu însă un leu la Sfântu Gheorghe, un leu la Sfântu Dimitrie. Poclonu dela vataful de călărași i de chirigii, după cumă să va pută tocni și vataful va urma cu carte gospotu, după rânduiala condicii.

La rândul lor vel căpitanul de Lăpușna, vel căpitanul de Orheiu și vel căpitanul de Soroca luau, cel dintâi 30 lei, ceilalți doi 20 lei din rásurile ispravniciei la tot ȇfertul, beză alte ridicături i rásuri din agiutorință i mucarelu.

Cu mici deosebiri de amănunt aceeași rânduială a dregătoriei ținuturilor și a pocloanelor ce se cuvin și serdarilor se găsește într'un capitol separat pentru ținutul unic al Lăpușnei și Orheiului în *Condica de așezământ* pe 1776 tot a domnului Grigore Ghica Vodă ¹⁾. *Serdăria de Orhei* este plătită cu 400 lei lunar, tot atât cât sunt plătiți doi ispravnici în celelalte ținuturi.

Din personalul serdăriei mai făceau parte « *polcovicul serdăriei* » cu 30 de lei lunar și, ceea ce nu se întâlnea la celelalte ispravnicii, doi trâmbaci, doi doboșeri, un surmaciu, un fluerașu a sârdării, câte trei lei unul, pe lună ²⁾.

¹⁾ Petru Rășcanu, *Lefile și veniturile boerilor Moldovei în 1776*, Iași, 1887, pp. 57 și 81.

²⁾ V. A. Urechia, *Istoria Românilor*, tom III, fasc. III—IV, 1892. Buc. p. 265.

PĂRCĂLABII DE ORHEI

1470, Aprilie 1	Gangur	I. Bogdan, <i>Doc. dela Ștefan cel Mare</i> , I, p. 180.
1470, Noemvrie 26	»	L. T. Boga, <i>Doc. basarabene</i> , IV, p. 8—9.
1472, Ianuarie 25	»	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XVIII, p. 74.
1479, Mai 24	»	M. Costăchescu, <i>Doc. dela Ștefan cel Mare</i> , p. 98.
1479, (1480) Noemv. 15	»	<i>Ibidem</i> , p. 107.
1481, Octomvrie 15	Vlaicul	<i>Ibidem</i> , p. 113.
1482, August 10	»	<i>Ibidem</i> , p. 115.
1483, August 14	»	<i>Ibidem</i> , p. 118.
1483, Octomvrie 17	»	<i>Ibidem</i> , p. 121.
1486, Septemvrie 14	Grozea Micotici	I. Bogdan, <i>Doc. dela Ștefan cel Mare</i> , I, p. 286.
1489, Ianuarie 16	»	M. Costăchescu, <i>op. cit.</i> , p. 133.
1490, Martie 15	»	<i>Ibidem</i> , p. 140.
1491, Aprilie 20	»	<i>Ibidem</i> , p. 290.
1533, Martie 8	Stepan	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , IX, p. 22.
1572/1574	Cârstea și Dancinul	Vezi vol. doc. nr. 8 și 10, pp. 16. 19.
1575, Martie 30	Negrilă	T. Bălan, <i>Doc. bucov.</i> , I, p. 73.
1576, Iulie 16	Bucium	<i>Ibidem</i> , I, p. 75.
1576, Noemvrie 8	Bucium și Cămârzan	G. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XIX, p. 99.
1576, Decemvrie 5		<i>Ibidem</i> , V, p. 229, 232.
1583,	Pașea și Popăscul	
1589, Iunie 25	Durac și Căpotici	G. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XXI, p. 125.
	Ștefan Căpotici	L. T. Boga, <i>Doc. basarabene</i> , XVIII, p. 32.
1603, Iunie 2	Ciogole	Acad. Rom., doc. nr. 237 — CLXXV.
1607, Septemvrie 23	Nicoară Donici	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 3.

1609, Martie 9	Pavel	Acad. Rom., doc. nr. 74 — XXX.
1609, Octomvrie 25	Gheorghe	Gh. Ghibănescu, <i>Ispisoace și zapise</i> , I, 2, p. 77.
1610, Mai 10	Pavel	Ioan Antonovici, <i>Doc. bâr-lădene</i> , IV, p. 47.
1615, Septemvrie 14	Postolache, biv pârcălab	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XXI p. 203.
1617, Iulie 18	Aslan și Ionașcu [Mihăilescu]	Acad. Rom. doc. nr. 21, LXXII. ¹¹ L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 38, 39. Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XXI p. 209.
1641, Aprilie 22	Ionașcu Rusul	Vol. nr. 75, p. 80.
1642, Aprilie 2		Vol. nr. 77, p. 82.
1643, Martie 31	Ionașcu Rusul, biv vornic	A. V. Sava, <i>Doc. Lăpușna</i> , p. 59.
1645, Mai	Apostol	Vol. nr. 79, p. 84.
1646, Aprilie 8	Mihalcea Durac și Gheorghe [Leca], postelnicul	Vol. doc. nr. 80, p. 84.
1650, Noemvrie 24	Gheorghe Catargiul	Vol. doc. nr. 86, p. 90.
1652, Februarie 2		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVIII, p. 3, 7.
1652, Mai 12		<i>Ibidem</i> , XVII, p. 5.
1652, Februarie 2	Matiaș Sturza, medelnicer	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVIII, p. 3,7.
1655, August 3	Postolachi și Tudosie	<i>Ibidem</i> , XVII, p. 6.
1656, Martie 12	Apostolache	Vol. doc. nr. 94, p. 102, 103.
1657, Iulie 17	Todorache	Dr. Andrei Veress, <i>Doc. pri- vitoare la Istoria Ardea- lului</i> , X, p. 315, 316.
1658	Constantin	Volum, doc. nr. 225, p. 228.
1658	Apostol	Gh. Ghibănescu, <i>Ispisoace și zapise</i> , III, 1, p. 14, 15.
1661, Ianuarie 10	Nicolache	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII, p. 10.
1661, Martie 20	Leca	<i>Ibidem</i> , p. 15.
1665	Vârlan	Vezi doc. nr. 110, p. 119.
1665, Octomvrie 3	Gheorghe Catargiu	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII, p. 18.
1666, Aprilie 5	Apostol Rusu	<i>Ibidem</i> , p. 17.
1666, August 10	Gheorghe Catargiu, biv pârcălab	Acad. Rom., doc. nr. 46- CLXXXIII.
1666, August 10	Postolache	Acad. Rom., doc. nr. 46- CLXXXIII.

1667, Aprilie 23	Apostolache, biv pârcălab	Volum, doc. nr. 114, p. 121.
1667, Septemvrie 29	[Nicolae] Doniei	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII, p. 19.
1669, Septemvrie	Toader	Aurel V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 121.
1669, Octomvrie 27	Ghinea, biv medelnicer	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVIII, p. 14.
1675, Iulie 20	Andrei Mihuleț	Volum, doc. 137, p. 137.
1676, Martie 13		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVI, p. 13.
1676, Martie 20		Volum, doc. 139, p. 138, 139.
1676, Martie 20	Gavril Doniei	<i>Ibidem</i> p. 140.
1676, Martie 20	Loghin Clucerescu	<i>Ibidem</i> .
1677, Iunie 28		Volum, doc. nr. 142, p. 143.
1678, Decemvrie 28		Volum, doc. nr. 143, p. 144.
1679, Mai 20	Mihuleț	Volum, doc. nr. 145, p. 145.
1679, Iunie 5	Mihuleț, biv pârcălab	Volum, doc. nr. 146, p. 146, 147.
1681, Aprilie 15	Loghin Clucerescu	Volum, doc. nr. 150, p. 150.
1681, Mai 15		Volum, doc. nr. 151, p. 151.
1683, Aprilie 12		Volum, doc. nr. 152, p. 151.
1685, August 11	Grigoraș Sava	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XI, p. 54.
1688, Ianuarie 29		Hurmuzachi, <i>Documente</i> , III, supl. II, p. 173, 174.
1689, August 7	Gheorghieș Zanoși, biv pârcălab	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII, p. 19, 20.
1691, Iulie 16	Loghin Clucerescu	Volum, doc. nr. 157, p. 154.
1702, Februarie		Volum, doc. nr. 162, p. 158.
1705, Februarie 28		Volum, doc. nr. 165, p. 160.
1710, Februarie 26		Volum, doc. nr. 175, p. 168.
1706, Iunie 18	Enache Ranet	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , III, p. 9.
1712/1713	Constantin Carpuz	Volum, doc. nr. 177, p. 169, 70.
1715, Aprilie 8		Volum, doc. nr. 179, p. 171.
1714, Mai 24	Toderașco	Inedit. Colecția mea.
1715, Aprilie 8	Pavel Chirică	<i>Ibidem</i> .
1719, Ianuarie 30		Volum, doc. nr. 184, p. 178.
1724, Iunie 26		Volum, doc. nr. 194, p. 188.
1723, Decemvrie 18	Grigoraș Leca	Volum, doc. nr. 191, p. 184.
1724, Iunie 26		Volum, doc. nr. 194, p. 188.
1727, Iulie 7		Volum, doc. nr. 198, p. 196.
1731, Iunie 1	Grigoraș Leca, biv pârcălab	Volum, doc. nr. 202, p. 201.
1724, Iulie 28	Postolache Doniei	Volum, doc. nr. 195, p. 190.
1724, Iulie 28	Toderașcu Loghin	<i>Ibidem</i> .
1748	Lupu	Acad. Rom., doc. nr. 186- CXXII.

SERDARII DE ORHEI

1653	Ștefan serdarul	Th. Bălan, <i>Doc. buc.</i> , III, 85. Andreescu și Stoide, <i>op. cit.</i> , 69, 84, 105.
1654	Andronic [Cerehez] serdarul	Aurel V. Sava, <i>Lăpușna</i> , p. 56. Aurel Sava, <i>op. cit.</i> , p. 52 notă V. A. Ureche, <i>M. Costin</i> , <i>op. I</i> , p. 614.
Înainte de 1657	Toader serdarul	Letopisește I, 2, p. 338; Reg. Trib. Lăpușna, arh. veche, dos. 5.807/I/1816, fila 12 ¹⁾ .
?	Albul , serdarul *)	L. T. Boga, <i>Doc. bas.</i> , XIV, p. 42.
1658, Iunie 1	Gavril Costachi , biv serdar	N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , XVI, p. 193.
1657, Ian./Febr.	Grigoraș Hăbășescu	C. Andreescu și C. Stoide, <i>op. cit.</i> , p. 6.
1657, Decembrie 1		Vol. nr. 96, p. 105.
1657, Decembrie 21		Vol., nr. 97, p. 106.
1658, Februarie 18		G. Ghib., <i>Surete</i> , IV, p. 162.
1658, August 6		Th. Bălan, <i>op. cit.</i> , II, p. 160.
1659, Martie 16		Acad. Rom. <i>Creșterea col.</i> XXXI-XLIII, p. 31.
1659, martie 20/30		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , IV, p. 343.
1659, Mai 2	Mihalcea Hâncu	Aurel Sava, <i>Lăpușna</i> , p. 80—82.
1660, Ianuarie 2		N. Popovschi, <i>Istoria bisericii</i> <i>basarabene</i> , p. 493.
1660, Mai 30/Iunie 9		Hurmuzachi, <i>Doc.</i> , XV, 2, pp. 1294—1295.

¹⁾ *Leul, fiul lui Toader serdarul.*

²⁾ *Strămoș al Doniceștilor.*

1660, Octomvrie 11	Mihalcea Hâncu	Gh. Ghibănescu, <i>Isp. și zap.</i> , III, 1, p. 159.
1661, Ianuarie		C. Andreescu, <i>op. cit.</i> , p. 58.
1663, Mai 20		Aurel V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 94.
1664, Martie 24		<i>Ibidem</i> , p. 98.
1665, Iunie 12		<i>Ibidem</i> , p. 99.
1670, Iulie 2		<i>Trudy</i> , II, p. 200, 201
1669, Aprilie 20	Apostol Durac	Vezi vol. nr. 117, p. 123,
1670, Iulie 12	biv sărdar	și nr. 124, p. 128.
1667, Martie 12	Gavriliță [Costache],	N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , VI, p.
	biv sărdar	25, 33.
1668, Ianuarie 15		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , VI,
		p. 86.
1668, Mai 29		Antonovici, <i>Doc. bărlădene</i> ,
		III, p. 204.
1668, Iunie 17	Gavriliță [Costache],	Antonovici, <i>Doc. bărlădene</i> ,
	serdar	III, p. 209.
1668, Noemvrie 19	Gavriliță [Costache],	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , V,
	biv serdar	p. 180.
1669, Iunie 25	Talmaci	A. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 111.
1669, Septemvrie 29	Grigore Hăbășescu	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII,
		p. 18 și 19.
1670, Februarie 2	Alexandru Buhuș	Gh. Ghibănescu, <i>Isp. și za-</i>
		<i>pise</i> , III, II, p. 103.
1671, Ianuarie 8		V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> ,
		I, p. 125.
1671, Martie 10		Vezi volum nr. 127, p. 131.
1671, Aprilie 5		Gh. Ghibănescu, <i>op. cit.</i> , p.
		126.
1673, Octomvrie	Constantin Cantemir	I. Neculce, <i>Letopiseș</i> p. 66,
		115.
1677, Ianuarie 16		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , V,
		p. 34. Gh. Ghibănescu,
		<i>Surete</i> , XIII p. 12.
1678 Iunie		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , V,
		p. 39.
1680, Ianuarie 9	Constantin Cantemir,	V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> ,
	biv serdar	I, p. 708.
1678, Iunie	Constantin Jora	Gh. Ghibănescu, <i>Surete și</i>
		<i>izvoade</i> , V, p. 39.
		G. Potra, <i>Țigani</i> , p. 265.
1679, August 15		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , p. 16.
1680, Ianuarie 9		V. A. Ureche, <i>op. cit.</i> , I,
		p. 708.
		Condica Mitr. Iași, p. 24—25.

1680, Mai 15	Constantin Jora	Gh. Ghibănescu, <i>op. cit.</i> , XVI, p. 102.
1680, Iunie 20	Constantin Jora, biv	Gh. Ghibănescu, <i>Isp. și za- pise</i> , IV, I, p. 46.
1679, Iunie 5	Iftimia sărădăreasa, sora lui Dumitrașcu Boul logofăt	<i>Ibidem</i> , p. 34.
Circa 1680	Constantin Cantemir	N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , VI, p. 35.
1680, Octomvrie 13		Gh. Ghibănescu, <i>Isp. și za- pise</i> , IV, 1, p. 49.
1681, Ianuarie 2	Gheorghită	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , V, p. 166.
1681, Ianuarie 17	Gheorghită	<i>Ibidem</i> , p. 100
1681, Ianuarie 20		Ac. Rom., 75—CXV
		Ghibănescu, <i>Surete</i> , V, p. 101
		Acad. Rom., 77—CXV.
1681, Aprilie 14		Ghib., <i>Surete</i> , V, p. 166.
1681, Ianuarie 3	Dediul	<i>Creșteri</i> , XVII, p. 36.
1683, Martie 2		<i>Ibidem</i> .
1683, Martie 22		<i>Ibidem</i> .
1683, Iulie 17		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , V, p. 19.
1684, Ianuarie 4		Ion Neculce, <i>Letop.</i> p. 94—98.
1688, Martie 7		<i>Creșteri</i> , XVII, p. 36
1685, August 25	Nicolae Donici, biv	V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> , II, p. 529.
1686, Iunie 9		<i>Surete</i> , VII, p. 135.
1684, Februarie	Ilie Drăguțescu	Ion Neculce, <i>Letop.</i> p. 102.
1685, Aprilie 28	Ilie Drăguțescu, biv	Vitencu, <i>Documente</i> , p. 12.
1685, Mai 13	Ilie Drăguțescu	L. T. Boga, XVIII, p. 24.
1685, Mai 24		V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> I, p. 16.
		Gh. Ghibănescu, <i>Isp. și za- pise</i> , IV, 1, pag. 91, 93.
1686, Iunie 18	Ilie Drăguțescu, biv	N. Iorga, <i>St. și Doc.</i> , V, p. 404
1686, Aprilie 25		V. A. Ureche, <i>op. cit.</i> , I, p. 164.
1686		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , VII, p. 135.
1686		Th. Bălan, <i>Doc. buc.</i> , III, p. 77, 83.
1688, Mai 8	Ilie Drăguțescu, serdar	N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , IX p. 79.
1684, Decemvrie 17	Gheorghe Albotă	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVIII, p. 23.

1685, August 25.	Vasile Baenschi ¹⁾	V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> , II, p. 529
1686, Aprilie 28		Th. Bălan, <i>op. cit.</i> , III, p. 77.
1686, Iunie 9		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , VII, p. 135, 139.
1686, Iunie 18		N. Iorga, <i>St. și Documente</i> , V, p. 404.
1686, Iulie 9		Acad. Rom., <i>Mss. Pencovici</i> , V, nr. 81.
1688, Iunie 25		<i>Gazeta mazililor și răzeșilor din Bucovina</i> , nr. I, nr. 6.
1691, Mai		Al. Vitencu, <i>Vechi doc. moldovenești</i> , p. 13.
1686 (?)	Ioniță Costin	Inf. Sever Zotta.
1689, Iunie 10		Gh. Ghibănescu, <i>Surete și izvoade</i> , V, p. 50 și XIII, p. 18.
1689, Noemvrie 30		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , XVI, p. 394.
1690, Septemvrie 20		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , VII, p. 143.
1691, Ianuarie 26		V. A. Ureche, <i>Miron Costin</i> , I, p. 713.
1691, Iunie 22	Ioniță Costin, biv	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XIII p. 18.
1693, Februarie 4	Ioniță Costin, biv	A. R. XXIII—250.
1690, Iulie 20	Brăescu Mogâlde, biv	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XVI, p. 107.
	serdar	
1690, Noemvrie 25	Toader Palade	Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , VII, p. 144.
1691/1692	Nicolae Hrisovirghi	Gh. Ghibănescu, <i>Ispisoace</i> , IV, 1, p. 202.
1693, Decemvrie 8	Darie Donici	<i>Bul. comis. ist.</i> , IV, p. 173/174.
1695, Iulie 11	Gheorghe Apostol (Gheorghită)	I. Antonovici, <i>Doc. bărlădene</i> , III, p. 183.
		Cf. C. Gane, <i>Mavrodineștii</i> , p. 83.
1695/1696	biv serdar	Gh. Ghib. <i>Surete</i> , VIII, p. 53.
		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , XVI, p. 200.
1698, Septemvrie 1		<i>Creșteri</i> , XXXI, p. 55.
1700, August 28		Th. Bălan, <i>Buc.</i> III, p. 110.

¹⁾ Vasile Baintchi «ce-au fost serdar, staroste de Focșani». 1675, Septemvrie 14 în M. Vitencu, *Vechi doc. moldovenești*, 1925, Cernăuți, p. 11.

1701, Mai 10	biv serdar	<i>Bul. com. ist.</i> , IV, p. 175.
1704, Octomvrie 25	biv serdar	A. R. doc. 186—CXLII.
1705, Februarie 7	biv serdar	Vezi volum, doc. nr. 164, p. 159.
1695 (toamnă)	Moisei ¹⁾	Neculce, <i>Let.</i> , pp. 157—159, 163—164.
1697, Aprilie 28	Costache Gavril	<i>Bul. com. ist.</i> , IV, p. 221. <i>Uricar</i> , III, 274. <i>Surete</i> , mss. XIII, p. 201 N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , XVI, p. 199. Antonovici, III, p. 84—86. A. Sava, <i>Lăpușna</i> , p. 146. Ac. Rom., 72/CXII
1699, Noemvrie, 13	Darie Donici	
1702, Februarie 20	Miron Darie , biv serdar(?)	
1702, Octomvrie 7	Cârstea ²⁾	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVII, p. 21, 25, 24.
1702, Octomvrie 8		Th. Bălan, <i>op. cit.</i> , III, p. 114; VI, p. 309. N. Iorga, <i>op. cit.</i> , V, p. 405. Codrescu, <i>Uricar</i> , XVI, p. 44. T. Codrescu, <i>Uricar</i> , II, p. 107. I. N. Halippa, <i>Trudy</i> , I, p. 201, 202.
1702, Octomvrie 18		
1703, Mai 22		
1704, Septemvrie 12	Ion Sturza	
1705, Ianuarie 12	Ion Sturza	
1705	Ghiorghiță	Neculce, <i>Cronica</i> , p. 220.
1706, Iunie 11	Ștefan ³⁾ , biv serdar	A. V. Sava, <i>Lăpușna</i> , p. 150.
1707, Februarie 23	Ștefan Milescu	Vol., doc. nr. 167, p. 161.
1709, Februarie 11	Darie Donici	<i>Bul. Ion Neculce</i> , 3/1923, p. 10. Vol. doc. nr. 169, p. 162. Vol. doc. nr. 170, p. 163. Vol. doc. nr. 171, p. 164. Vol. doc. nr. 172, p. 165. Acad. Rom. doc. nr. 203- XXII. Inedit. Inedit. Vol. doc. nr. 176, p. 168, 169. <i>Bul. com. ist.</i> IV, p. 42. Acad. Rom., doc. nr. 18— XXII.
1709, Februarie 20		
1709, Aprilie 2		
1709, Aprilie 13		
1709, Aprilie 20		
1709, Aprilie 26		
1709, Mai 1		
1709, Septemvrie 6		
1711, Mai		
1712, August 1		
1712, Octomvrie 24		

¹⁾ Fost în 1692, Mai 24, căpitan de lefecii, *Creșterii*, XXXI, p. 50.

²⁾ Transcris din eroare Câtea.

³⁾ Poate Ștefan Căpotici.

- 1714, Iunie 13 **Darie Donici** Vezi vol. nr. 178, p. 170.
 1714, Februarie 16 **Mogâlde**, biv serdar Ac. Rom. doc. 227—CLII.
 1715, Martie 20 Ac. Rom. doc. 95—CLI.
 1715, Mai 2 *Creșterii*, XXXI, p. 65.
 1716, Ianuarie 18 Ac. Rom. doc. 96—CLI.
 1716, Aprilie 20 **Ștefan Miculescu**, biv serdar Ac. Rom. mss. 5181, f. 133.
 N. Iorga, *St. și doc.*, VIII, p. 76.
 Cf. Ghibănescu, *Kogălnicenii*, p. 247.
 1716, Iulie 15 **Drăcache**, biv serdar Vezi volum, doc. nr. 181, p. 175.
 1716, Iulie 31 **Apostol Leca** Ac. Rom., doc. nr. 158—CXL.
 1717, Februarie 25 Inedit.
 1717, Martie 26 Inedit.
 1720, Octombrie 20 L. T. Boga, *op. cit.*, p. 199.
 1720, Decembrie 29 A. Sava, *op. cit.*, p. 156.
 1724, Noembrie 23 Th. Codrescu, *Uricar*, XXV, p. 264.
 1719, Aprilie 25 **Miron Darie**, biv serdar Th. Bălan, *op. cit.*, III, p. 91.
 1722, Februarie 20 *Ibidem*, IV, p. 15, 8.
 1723, August 16 *Ibidem*, III, p. 99.
 N. Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 409.
 1723, Iunie 2 **Savin**, biv serdar N. Iorga, *St. și doc.*, VI, p. 42.
 1723, Iulie 22 **Lupul Gheuca** A. V. Sava, *Lăpușna*, p. 158.
 1723, August 21 Vezi volum, nr. 190, p. 183.
 1723, Octombrie 8 A. V. Sava, *Lăpușna*, p. 159.
 1723, Decembrie 22 *Ibidem*, p. 161.
 1724, Mai 1 Vol. doc. 193, p. 185.
 1724, Iunie 26 Vol. doc. nr. 194, p. 188.
 1724, Iulie 28 Volum. doc. nr. 195, p. 190.
 1724, Noembrie 22 **Dădachi (Drăcachi)** A. V. Sava, *Lăpușna*, p. 161.
 1725, Mai **Dracea**, biv Potra, *Țiganii*, p. 305—306.
 1725, Iulie 30 **Lupul Gheuca** L. T. Boga, *op. cit.*, X, p. 20.
 1726, Ianuarie 13 T. Bălan, *op. cit.*, IV, p. 58.
 1726, Iunie 14 Inedit.
 1727, Iulie 11 **Lupul Gheuca**, biv Inedit, colecția mea.
 1728, Iulie **Miron** T. Bălan, *op. cit.*, IV, p. 8.
 1729, Ianuarie 4 **Lupul Gheuca** Inedit, Colecția mea.
 1730, Aprilie 12 **Iordache Roset** G-l R. Rosetti, *Familia Rosetti*, I, p. 51, nota 12.
 1731, Martie 20 **Lupul Gheuca** N. Iorga, *St. și doc.*, XVI, p. 294.
 1732, Iunie 15 Acad. Rom. doc. 112—CXIV.

- 1732, Iulie 15 **Lupul Gheuca** Codrescu, *Uricar*, XXV, p. 264.
- 1732, Septembrie 19 A. V. Sava, *Lăpușna*, p. 169.
- 1733, Septembrie 6 Inedit.
- 1733, Septembrie 21 Inedit.
- 1734, Ianuarie 20 biv L. T. Boga, *op. cit.*, XIII, p. 4.
- 1736, Septembrie 30 biv A. V. Sava, *op. cit.*, p. 174.
- 1734, Februarie 20 **Armagul** C. Erbiceanu, *Mitr. Moldovei*, p. 14.
- 1734, August 18 L. T. Boga, *op. cit.*, p. 7.
- 1735, Ianuarie 16 Vezi volum, nr. 205, p. 204.
- 1739, Ianuarie 10 **Miron Darie** **Ibidem**, nr. 361, p. 447.
- biv vel serdar T. Bălan, *op. cit.*, IV, p. 152.
- 1739, Iunie 24 **Ibidem**, IV, p. 155.
- 1739, August 14 **Ibidem**, V, p. 59.
- 1739, Decembrie **Lupul** I. Neculce, *Letopiset*, p. 473.
- 1740, Octombrie 6 **Panaite** Doc. Municipiului Chișinău; Cf. I. N. Halippa, *Trudy*, II, p. 182, 194; 195.
- 1741, Iulie 10 **Enacache** Vezi volum doc. nr. 216, p. 217.
- 1742, Mai 20 **Pavel (Pavlahe)** Vezi volum doc. nr. 218, p. 220.
- 1742, Iunie 29 Vezi vol. doc. nr. 219, p. 220.
- 1742, Iulie 5 N. Iorga, *St. și doc.*, XVI, p. 397.
- 1744, Ianuarie 4 **Dimitrachi**, vel serdar **Ibidem**, p. 243.
- 1744, Iulie 31 **Dumitrașco**, vel paharnic, ispravnicul sâr-dării A. V. Sava, *op. cit.*, p. 188.
- 1745, Iulie 1 **Enache [Ipsilanti]**, aga Col. Municip. Chișinău.
- 1745, Octombrie 9 (?) Vezi vol. nr. 221, p. 223.
- 1746, Februarie 21 **Constantinos** serdaris N. Iorga, *St. și doc.*, XVI, p. 393.
- 1749, Iunie **Iordache**, biv vel serdar L. T. Boga, *op. cit.*, XVIII, p. 49.
- 1749 (1750), Sept. 20 **Vasilache [Saegiu]** Arhiva, I, p. 98.
- 1751, Mai 5 L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 41.
- 1751, Iunie 5 A. V. Sava, *op. cit.*, p. 194.
- L. T. Boga, *op. cit.*, XIV, p. 32.
- Inedit, Col. Toma Huidea din Vărzărești Lăpușna.

1751, Iunie 28	Vasilache [Saegiu]	Vezi volum doc. nr. 223, p. 225.
(?)	Vasilache Măzărachi	Vezi volum doc. nr. 296, p. 335.
1754, Decembrie 4	Constantin Proca, biv vel stolnic	T. Codrescu, <i>Uricar</i> , XIV, p. 111, 113.
1755, Iunie 24	Dumitrache Băsălachi	Copie inedită.
	(?)	
1755, Septembrie 10	Niculî	A. V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 195.
1756, Iulie 10		
1756, Octombrie 24 ¹⁾		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XI, p. 61.
1755/1756	Manolache (Giani) Roset, serdar la Chişinău	N. Iorga, <i>Doc. fam. Callimachi</i> , I, p. LXXVIII; Kogălniceanu, <i>Let.</i> , III, p. 174 nota, 229.
1756, Iunie 8		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 188.
1765, Septembrie 1	Arghirie ²⁾	Gh. Ghibănescu, <i>op. cit.</i> , XXIV, p. 83.
1757, Iulie 5	Păun, biv vel stolnic	<i>Creşteri</i> , XVII, p. 39.
1758, Iulie 28		Vezi vol. doc. nr. 231, p. 237.
1760, Februarie 17 ³⁾		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 39.
1757, Octombrie 29	Tomazihi(?)	Vezi vol. nr. 228, p. 234.
1760, decembrie 11	Dumitrache, serdar de Chişinău	A. V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 228.
1761, Mai 18	Iamandache, serdar de Orhei	T. Codrescu, <i>Uricar</i> , XXIV, p. 425. N. Iorga, <i>op. cit.</i> , XXII, p. 111.
1763, Noembrie 20	Iamandache ⁴⁾, biv	Acad. Rom. doc. nr. 142-CXLV.
1761, Iulie 6	Constantin Kogălniceanu, biv vel stolnic i vel serdar	Doc. inedit. Colecţia mea. Cf. N. Iorga, <i>op. cit.</i> , XXII, p. 109.
1762, Iulie 25	Constantin (Costache), biv vel spatâr i vel serdar	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 56.
1763, Aprilie 10		Acad. Rom. doc. nr. 237—XXIII.

¹⁾ Transcris Niculae.

²⁾ Ginerele domniţei Anitza Paladi.

³⁾ Transcris greşit Pagon.

⁴⁾ « Ginere răposatului Scarlatache Costache, biv vel ban ».

- 1763, Mai 24 **Constantin (Costache)** Vezi volum, doc. nr. 361, p.
biv vel spătar i vel 446, 447.
- 1763, Iunie 14 **serdar** L. T. Boga, *op. cit.*, XVIII,
p. 70.
- 1764, Iunie 19 **Arghirie**, vel ban i Trib. Lăpușna, Arhiva veche
serdar de Orhei dos. nr. 3.580, fila 56.
- 1764, Iunie 24 **Colecția mea.**
- 1764, Octomvrie 5 L. T. Boga, *op. cit.*, XX,
p. 58.
- 1765, Mai 10 **Manolache Roset**, vel G-l R. Rosetti, *op. cit.*, I,
spatar i vel serdar p. 108—109.
- 1765, Mai 14 **Colecția mea.**
L. T. Boga, *op. cit.*, XX,
p. 288.
- 1765, Mai 23 **Iliș**, biv vel serdar Teodor Bălan, *op. cit.*, IV,
p. 208; VI, pp. 75, 168.
- 1766, Februarie 20 **Păun**, biv vel pahar- N. Iorga, *St. și doc.*, XVI,
nic, vel serdar p. 398.
- 1766, Iunie 11 Vezi volum, doc. nr. 246,
p. 261.
- 1766, August 16 ¹⁾ L. T. Boga, *op. cit.*, XIV,
p. 43.
- 1766, Septemvrie 11 **Lupu**, biv vel pahar- Vezi volum, doc. nr. 247,
nic (?) p. 262.
- 1766, Septemvrie 24 **Darie Donici**, biv vel Vezi volum, doc. nr. 248,
paharnic p. 263.
- 1767, Mai 27 **Gheorghe**, biv vel sul- I. N. Halippa, *Trudy*, II,
1767, Iulie ger, vechilul serdă- pp. 336, 337.
riei
- 1767, Octomvrie 3 **Gheorghe**, biv vel me- N. Iorga, *St. și doc.*, XVI,
delnicer, vel serdar p. 398.
- 1768, Februarie 5 **Darie Donici**, biv vel Aurel V. Sava, *op. cit.*, p.
paharnic 216, 218.
- Dumitrache**, biv vel
ușer
- 1774, Iulie 4 **Darie Donici**, vel pa- Inedit. Colecția mea.
harnic
- 1775, Octomvrie 10 **Constantin Rășcanu**
biv vel spatar Visarion Puiu. *Doc. bas*, p. 91-
- Darie Donici**, biv vel
paharnic
- 1775, Noemvrie 4 **Ianacache Milu**, biv vel Vezi volum, doc. nr. 252,
spatar i vel serdar p. 267.

¹⁾ Transcris greșit Pagon.

1777, Ianuarie 8	Ianacache Miĥu , biv vel spatar i vel serdar	Act inedit. Col. Ec. Țvetinovici.
1776, Iunie 4	Constantin Rășcanu , biv spatar	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 110.
1776, Mai 13	Ion Cuza ¹⁾ , biv vel spatar i vel serdar	Acad. Rom. doc. nr. 100—CXLII.
1776, Mai 29		Acad. Rom. doc. nr. 102—CXLII.
1776, Iunie 7		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 110.
1777, Februarie 2		Acad. Rom. doc. nr. 170—XXII.
1777, Aprilie 4 ²⁾		Doc. în colecția mea.
1778, Aprilie 18 ³⁾		Gh. Ghibănescu, <i>Cuzeștii</i> , p. CLXXXII—CCI.
1777, Aprilie 4	Thoma Țic , biv vel agă	Colecția mea.
1777, August 9	Toma Dimache ⁴⁾ , biv vel agă	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 52.
1779, Februarie 8	Constantin Rășcanu , biv vel spatar	<i>Creșteri</i> , XVII, p. 42.
1779, Mai 11		Regest în colecția mea.
1779, Iunie 24		Ilie Țurcanu, <i>Monografia Sătului Năpădeni</i> , 1933, Bălți p. 7.
1779, Iulie 2		Volum, doc. nr. 261, p. 281.
1779, Iulie 20		Doc. inedit. Colecția mea.
1779, Octomvrie 13		Vezi volum, doc. nr. 261, p. 283.
1779, Noemvrie 5		Ilie Țurcanu, <i>op. cit.</i> , p. 11.
1780, Ianuarie 8		Vezi volum, doc. nr. 262.
		Cf. <i>Creșteri</i> , XVII, p. 42.
1780, Februarie 25		Inedit Colecția Ec. Țvetinovici.
1780, Aprilie 4		Volum, doc. nr. 263, p. 284.
1780, Mai 8		Aurel V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 233.
1780, Iulie 15		Gh. Ghibănescu, <i>Șurete</i> , XXIV, p. 99.
1780, August 9		Vezi volum, doc. nr. 264, p. 286.

¹⁾ Avea moșie la Bogzești și Puțintei, în ținutul Orheiului (L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 129 și XVII, pp. 223, 23).

²⁾ Impreună cu Thomațic, biv vel aga.

³⁾ Este omorit de Dumitru Moruzi Voevod pentru participarea sa la așa zisa răzvrătire a Dărmănescului.

⁴⁾ Proprietar al moșiei Dângenii din ținutul Lăpușnei.

1780, Decembrie	Constantin Rășcanu, biv vel spătar	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 102. Acad. Rom. doc. nr. 81— CXLII.
1781, Februarie 7		
1779, Februarie 8	Șerbanache, biv vel comis	<i>Creșteri</i> , XVII, p. 42. I. Țurcanu, <i>op. cit.</i> , p. 7. Vezi volum, doc. nr. 261, p. 283.
1779, Iunie 24 ¹⁾		
1779, Octombrie 13		
1780, Decembrie		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 102.
1781, Februarie 7		Ac. Rom. doc. nr. 81— CXLII.
1779, Iunie 19	Darie Donici, biv vel paharnic	Acad. Rom. doc. nr. 155— XXII. Vezi volum, doc. nr. 261, p. Doc. inedit, Colecția mea. Doc. inedit colecția Petre Lazu,
1779, Iulie 2		
1779, Iulie 20		
1779, Decembrie 20		
1780, Ianuarie 8		Vezi volum, doc. nr. 262 și <i>Creșteri</i> XVII, p. 42.
1780, Februarie 25		Inedit. Col. Ec. Țvetinovici.
1780, Aprilie 4		Vezi volum, doc. nr. 263.
1780, Mai 8		Aurel V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 233.
1780, Noiembrie 13	Nicolae Baluș, vornic serdar de Orhei	T. Codrescu, <i>Uricar</i> , XVI, p. 235.
1781, Martie 31	Iancu Razul, biv vel spatar i vel serdar	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 61. Colecția N. Foltea-Ciuciuleni. Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XI, p. 141.
1781, Aprilie 28		
1781, Iulie 12		
1781, Iulie 19		Vezi volum, doc. nr. 266.
1781, Iulie 29		Doc. inedit. Col. mea.
1781, August 28		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XI, p. 71.
1781, Octombrie 21		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 107, 113.
1781, Iunie 10	Arghirie, biv vel ban vechil serdăriei	Trib. Lăpușna, Arhiva veche, dos. 4.054, fila 108.
1782, Martie 20	Constantin Cantacuzino vel serdar	V. A. Ureche, <i>Analele Acad.</i> Rom. s. II, t. XII, p. 288. 999.
1782, Iulie 5	Iancu Razul, biv vel spatar	Vezi volum. doc. nr. 263 p. 284.

¹⁾ Autorul a transcris «Șerbanache Balerache, biv vel vornic, serdar de Orheiu».

1782, Iulie 5	Constantin Donici , biv vel spatar, vechilii serdăriei	<i>Creșteri</i> , XVII, p. 42.
1783; Ianuarie 24	Iancu Razul , biv vel spatar	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 65.
1783, Mai 25	Constantin , biv vel comis,	
1783, Mai 30	Toma Dimache , biv vel aga	Inedit. Colecția mea.
1783, Iunie 15	Constantin , biv vel comis,	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 115.
1783, Iunie 20	serdari de Orhei	Inedit. Ion Tăbârță-Iurceni. Vezi volum, doc. nr. 271.
1783, Aprilie 2	Dumitrache Sturza , vel serdar	N. Iorga, <i>Studii și doc.</i> , VIII, p. 79.
1783, August 20		Inedit. Colecția mea.
1783, Septembrie		V. A. Ureche, <i>op. cit.</i> , p. 1.055.
1783, Noembrie	Constantin Balș , vel serdar	V. A. Ureche, <i>op. cit.</i> , p. 1.024.
1784, Mai 29	Grigoraș Ipsilanti , biv vel aga, serdar de	Vezi volum, doc. nr. 274, p. 304.
1784, Decembrie 28	Orhei	Inedit. Colecția mea.
1786	Lupu Balș , biv vel serdar	Codrescu, <i>Uricar</i> , XV, p. 273.
1785, Mai 22	Iancu Razul , biv vel spatar, serdar de	Acad. Rom. doc. nr. 77— XXII.
1786, Aprilie 8	Orhei	Acad. Rom., doc. nr. 7— XXII.
1786, Aprilie 25		Vezi volum, doc. nr. 278, p. 308.
1786, Aprilie 28		Vezi volum, doc. nr. 279, p. 309, 310.
1786, Mai 23		Gh. Ghibănescu, <i>Surete</i> , XI, p. 71.
1786, Iunie 5		Inedit. Colecția mea.
1786, Iunie 17		Acad. Rom. mss. 13, fila 32 și doc. nr. 3—XXII.
1786, Iunie 18		Vezi volum, doc. nr. 283, p. 320.
1786, Noembrie 10		Colecția mea. (Pac. Sperieți).
1787, Iulie 5		Acad. Rom. doc. nr. 163— XXII.
1787, Iulie 20		Inedit. Colecția mea.
1787, August 19		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 123.

1787, Iulie 4	Ioniță Roseti , serdar	Acad. Rom. mss. CXXXII, p. 166.
1800, Iulie 24		Acad. Rom. doc. 166—CXXXII.
1788, Ianuarie 28	Enache [Kogălniceanu] stolnicul	Gh. Bezviconi, <i>op. cit.</i> , p. 224. și Acad. Rom. doc. nr. 36—XXII.
1789, Ianuarie 12	Manolache Donici , serdar de Orhei	<i>Ibidem</i> , p. 229.
1789, Februarie	Arghirie Cuza , serdar	Gh. Ghibănescu, <i>Cuzeștii</i> , p. CCXII.
1789, Martie 6		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , VI, p. 168.
1791, Februarie 6	biv	<i>Ibidem</i> ,
1792, Iulie 3		<i>Ibidem</i> .
1794, Septemvrie 27		<i>Ibidem</i> , p. 169.
1790, Februarie 9	Alexandru Ianculeu ,	Doc. inedit. Col. mea.
1790, Mai 23	biv vel agă, serdar de Orhei	Vezi volum, doc. nr. 293, p. 332.
1791, Iunie 25	Marco , portarul, serdar de Orhei	<i>Creșteri</i> , XVII, p. 43.
1791, Septemvrie 6		A. V. Sava, <i>op. cit.</i> , p. 246, 269.
1792, Iulie 17	Iancul Razul , biv vel spatar și serdar de Orhei	Acad. Rom., doc. nr. 295—XXIII.
1792, Decemvrie 8	Iancu Razul , biv vel spatar	
	Dumitrache Shina , biv vel căminar	A. V. Sava, <i>Doc. orheiene</i> , I. <i>Mănăstirea Hârbovăț</i> , p. 12.
1793, Martie 25	Ioniță Rosetti , serdar	V. A. Urechie, <i>op. cit.</i> , V, p. 526.
1796, Aprilie 3		N. Iorga, <i>St. și doc.</i> , VI, p. 170.
1797, Februarie 25		T. Bălan, <i>op. cit.</i> VI, p. 156..
1798, Iulie 19		N. Iorga, <i>op. cit.</i> , Cf. G-l R. Rosetti, <i>Rosettești</i> , I, p. 100.
1793, Septemvrie 10	Iordache Rosetti , serdar	Vezi G-l R. Rosetti, <i>op. cit.</i> , p. 28.
1795, Iulie 14		Acad. Rom. 167—XXII.
1793, Aprilie 14	Alexandru Ianculeu , biv vel aga	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 70.
1793, Iulie 9		
1793, Iulie 9 ¹⁾	Dimitrachi , biv vel comis	L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 70.

¹⁾ In acest document Dimitrachi este trecut biv vel stolnic.

- 1794, Octomvrie 26 **Iordache Negre**, biv vel postelnic, serdar de Orhei L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 150.
- 1795, Februarie 28 **Dumitrache**, căminar, serdar de Orhei Vezi volum, nr. 299, p. 338.
- 1795, Noemvrie } **Iordache Romano**, vel postelnic și } Copie Inedită. Colecția mea.
- 1796, Februarie 9 } **Iancul Racoviță**, vel } Acad. Rom. doc. nr. 4 și }
spatar, serdari de Orhei } 53/XXII.
- 1796, Februarie 18 } **Iordache Romano**, vel } T. Codrescu, *Uricar*, XVI, }
postelnic } p. 235.
- 1796, Iunie 26 } L. T. Boga, *op. cit.*, XX, }
p. 177.
- 1795, Decemvrie 15 **Gheorghe Cuza**, serdar *Uricar*, XV, p. 304.
- 1796, Aprilie 1 **Gheorghe Cuza**, biv vel serdar Gh. Ghibănescu, *Surete*, VII, p. 302.
- 1797, Aprilie 28 Acad. Rom. docum. 159—CXXXIX.
- 1796, Mai 16 **Teodorache Diboglu** Inedit. Colecția Ion Sănduță din Ialoveni-Lăpușna.
- 1796, Noemvrie 13 **Costache Sturza**, serdar L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 189.
- 1796, Noemvrie 28 **Iordache Negrea**, biv vel postelnic, serdar de ținut Orhei și Vezi volum, doc. nr. 309, p. 356.
- 1797, Ianuarie 28 Lăpușna Vezi volum doc. nr. 308, p. 353.
- 1797, Iunie 9 Vezi volum doc. nr. 311, p. 360.
- 1797, August 10 A. V. Sava, *Mănăstirea Hârbovăț*, p. 14.
- 1797, Octomvrie 30 L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 190.
- 1797, Octomvrie 31 Acad. Rom., XXII—nr. 206.
- 1797, Decemvrie 4 Vezi volum, doc. nr. 312, p. 362.
- 1797, Decemvrie 8 Vezi volum, doc. nr. 313, p. 362.
- 1798, Februarie 5 Vezi volum doc, nr. 313, p. 365.
- 1799, Septemvrie 2 **Teodorache Diboglu**, biv vel spatar și Gh. Ghibănescu, *Surete*, X, p. 202.
- 1799, Noemvrie 26 **Manolache Donici**, biv vel spatar și L. T. Boga. *op. cit.*, XIV, p. 79.
- Ioan Carpu**, biv vel paharnic

- 1799, Decemvrie 9 **Teodorache Edibzade** Inedit. Colecția mea
1799, Decemvrie 17 (= **Diboglu**), biv vel Arhiva veche. Trib. Lăpușna
spatar, serdar de dos. 8.044/819, fila 39.
1800, Decemvrie 28 Orhei L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 208.
1801, Aprilie 20 Acad. Rom. doc. nr. 169—
CXLII.
1801, Aprilie 22 Inedit. *Mănăstirea Vărză-
rești-Lăpușna*.
1801, Iulie 1 **Răducanu Roset,** Cf. Radu Rosetti, I, p. 144.
hatman
Iacovache Rizu, po-
stelnic
1801 **Nicolae Stamatin,** biv Potra, *Țigani*, p. 50.
vel serdar
1802, Noemvrie 21 **Manolache Donici,** biv Inedit. Colecția mea.
1803, Ianuarie 30 Gh. Ghibănescu, VI, p. 101.
1803, Mai 7 Acad. Rom. 257—XXIV.
1803, Iunie 2 Inedit. Colecția mea.
1803, August Vezi volum. nr. 323, p. 378.
1803, August 14 Gh. Ghib. *Surete*, VI, p. 104.
1803, Septemvrie Inedit. Colecția mea.
1803, Octomvrie *Ibidem*.
1803, Noemvrie 13 *Ibidem*.
1803, August 20 **Alexandru Caragea,** Vezi volum, doc. nr. 323,
spatar, serdar de p. 378.
Orhei Inedit. Colecția d-rei Ecate-
rina Țvetinovici.
1803, Septemvrie Inedit. Colecția d-rei Ecate-
rina Țvetinovici.
1803, Octomvrie Inedit. Colecția d-lui Ion Tă-
bârță-Iurceni.
1803, Noemvrie Acad. Rom., doc. nr. 174—
XXIII.
1805 Inedit. Colecția mea.
1805, Februarie 4 Vezi volum, doc. nr. 327,
1805, Martie 3 p. 382.
1805, Martie 22 *Ibidem*, doc. nr. 329, p. 388.
1805, Iulie 14 Doc. Colecția mea.
1805, Iulie 23 Acad. Rom., doc. nr. 151—
XXVI.
1805, August 5 Vezi volum, doc. nr. 332,
p. 394.
1805, Decemvrie 4 Colecția N. Foltea, Ciuculeni-
Lăpușna.
1806, Iunie 1 Vezi volum, doc. nr. 338,
p. 404.

1804, August 20	Vasile Caliarhi	Inedit. Colecția mea.
1804, Septembrie 25		
1804, Octombrie 11		
1804, Mai 10	Ioniță Sturza, vel	Inedit. Colecția mea.
1804, Iulie 1	spatar	Codrescu, <i>Uricar</i> , XXV, p. 272.
1804, Iulie 2		Inedit. Colecția mea.
1804, August 18		Trib. Lăpușna, dos. 8.019/1835, fila 37.
Până la		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XIV, p. 88.
1804, Decembrie 1		<i>Ibidem</i> , Acad. Rom., 92—
Dela 1804, Dec. 1	Manolache Donici, biv	XXIV.
	vel spatar și serdar	?
	de Orhei	Gh. Ghibănescu, VI, p. 112.
1805, Februarie 4		Vezi volum, doc. nr. 327,
1805, Februarie 23		p.
1805, Martie 3		Acad. Rom., doc. 116—XXIV.
		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX,
		p. 260.
1805, Iulie 9		Doc. inedit mănăstirea Vărzărești-Lăpușna.
1805, Iulie 30		Inedit. Colecția mea.
1805, August 5		Vezi volum, doc. nr. 332.
1806, Iunie 4	Crupenschi, spatar	Colecția V. Vutcărau din Ialoveni.
1806, Septembrie 3	Vechilii sărdăriei	Inedit. Mănăstirea Vărzărești
1807, Decembrie 4	Vasile Roset, spătar și	Vezi volum, doc. nr. 351.
1808, Aprilie 10	serdar de Orhei	Vezi volum, doc. nr. 353 și 355, p. 440.
1808, Iunie 27		Acad. Rom., doc. nr. 178—XXIII ¹⁾ .
1808, August 4		Acad. Rom., doc. nr. 183—XXIII ²⁾ .
1808, Mai 3	Ioan Carp, biv vel	Potra, <i>Tigani</i> , p. 314.
	serdar	Acad. Rom., doc. nr. 178—
1808, Iunie 27	(?) spătar ¹⁾	XXIII.
1808, August 4	Dracache Roset, că-	Acad. Rom., doc. nr. 183—
	minar	XXIII.
1809, Iulie 22	Dracache Roset, că-	Vezi volum, doc. nr. 357.
	minar	

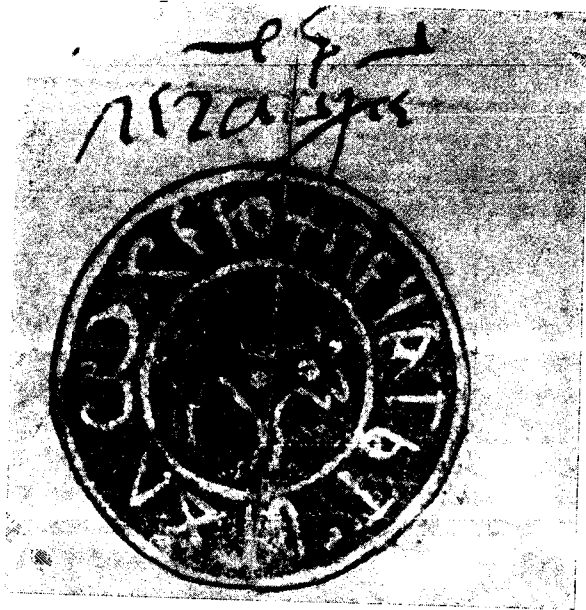
¹⁾ Încălitură indescifrabilă. A se vedea G. Rosetti, I, pp. 152, 153. Ac. R., Msse XXVI, 142 și 143.

²⁾ Ioan Carp împreună cu alt spătar (semnături indescifrabile).

Până la 1809, Oct.	Manolache Donici, spătar și Dracache Roset, că- minar	Aurel V. Sava, <i>Ispravnicii din Moldova și Valahia sub ocupația rusă (1806—1812)</i> în Arhivele Basarabiei, VI, p. 111.
Dela 11 Oct. 1809	Manolache Dimache, vornic și serdar de Orhei și Constantin Sturza, spătar și serdar de Orhei	Arhivele Basarabiei, VI, p. 111. Cf. Acad. Rom., doc. nr. 155—CXIV.
1809, Octombrie 11 1809, Noembrie 1	Manolache Dimache, vel vornic	Arhivele Basarabiei, VI, p.111. Acad. Rom., doc. nr. 155— CXIV.
1810, Aprilie 28 1810, Mai 10		Inedit. Colecția mea. Inedit. Colecția Ec. Țveti- novici.
1810, Septembrie 26 1810, Noembrie 15 1811, Ianuarie 10 1811, Ianuarie 14		Col. Municipiului Chișinău. Vol., doc. nr. 352, p. 436. Inedit. Colecția mea. Inedit. Colecția Ec. Țveti- novici.
1811, Februarie 6		Vezi volum, doc. nr. 361, p. 449.
1811, Martie 21		L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XX, p. 274.
1811, Aprilie 10		Vezi volum, doc. nr. 362, p. 451.
1811, Iulie 10 1811, August 23 1811, Septembrie 15		<i>Ibidem</i> , doc. nr. 362, p. 452. <i>Ibidem</i> , doc. nr. 363, p. 453. Acad. Rom., doc. nr. 177— XXIV.
1811, Septembrie 26 1811, Noembrie 15 1811, Decembrie 10 Dela 1809, Oct. 11	Constantin Sturza, spătar i serdar de Orhei	Col. Municipiului Chișinău. Inedit. Colecția mea. Inedit. Colecția mea. Arhivele Basarabiei, VI, p. 111.
Dela 1809, Nov. 1		Acad. Rom., doc. nr. 155— CXIV.
1809, Decembrie 31 1810, Ianuarie 21		Inedit. Colecția mea. L. T. Boga, <i>op. cit.</i> , XVIII, p. 80.
1810, Martie 22 Dela 1 Aprilie 1810	Grigore Balș, spătar și serdar de Orhei	Inedit. Colecția mea. Acad. Rom., doc. nr. 155— CXIV.
1810, Aprilie 28		Inedite. Colecția mea.

- 1811, Ianuarie 10 **Ioan Palade**, spătar și Inedit. Colecția mea.
 1811, Februarie 6 serdar de Orhei Vezi volum, doc. nr. 361,
 p. 449.
- 1811, Aprilie 10 Vezi volum, doc. nr. 362,
 p. 451.
- 1811, Mai 6 Inedit. Colecția mea.
 1811, Iulie 28 Inedit. Colecția mea.
 1811, Septembrie 26 Inedit. Colecția Municipiului
 Chișinău.
- 1811, Noembrie 15 **Colecția mea**
 1812, Martie 7 **Constantin Cost(?)**, Colecția mea.
 spatar Colecția mea.
 1812, Iunie 6 **Iordache Milu** Vezi volum, doc. nr. 365, p.
 457.
- 1813, Mai 6 **Iordache Milul și** Inedit. Colecția mea.
Toader Crupenschi
- 1813, August 9 **Iordache Milu** Vezi volum, doc. nr. 369,
 p. 464.
- 1813, Octombrie 8 Inedit. Colecția Țvetinovici.
 1814, Septembrie 7 **Toma Stamate**, vel pa- Colecția Ec. Țvetinovici.
 harnic și serdar Inedit. Colecția mea.
- 1815, Ianuarie 31 A. V. Sava, *op. cit.*, p. 26.
 1815, Ianuarie 19 Inedit. Colecția mea.
 1815, Ianuarie 27 **Ioan Sturza**, vel spătar A. V. Sava, *op. cit.*, p. 26.
 1815, Mai 31 Colecția Ec. Țvetinovici.
 1815, Septembrie 1 **Maior Șeinovici** Inedite. Colecția mea
 1816, Martie 17 Inedite. Colecția mea.
 1816, Mai 3 Inedite. Colecția mea
- 1816, Martie 17 **Ioan Cheșou**, stolnic, Inedit. Colecția mea
 serdar de Orhei Inedit. Colecția mea.
 1816, Aprilie 5 **Zamfirache Ralea**, Inedit. Colecția mea.
 căminar, serdar Inedit. Colecția mea.
- 1817, Aprilie 26 **Iamandi**, serdar, asesor Gh. Bezviconi, *Boierimea*
 colegial dintre Prut și Nistru, I,
 p. 67.
- 1819, Februarie 13 **Rusu**, zăsidatel, Colecția mea.
 ispravnic de Orhei

DOCUMENTE

Pecetia târgului Orhei în 1679, August 30
(Vezi mai jos doc. nr. 147, p. 148).

1481, Aprilie 19.

Ștefan Voevod dăruiește lui Ivașco Andronic un loc în pustietate, pe Răut, în capul Brahnei, la Movila Săpată și cu balta Briahnova ca să-și facă acolo sat și un loc de țarină lângă Pelișoani. (Regest).

...«un ispisoc den 6959, april dela domnul Ștefan Voevod ce serie că au dat și au miluit pe Ivașc Andronic cu a lui driaptă ocină și cumpărătură un loc de pustietate de pe Răut, în capul Briahnii, la Movila Săpată și cu balta Briahnova, ca să-ș facă acolo sat și iaz și moară în matca Răutului într'aceiaș hotar și tij i-au mai dat și i-au mai întărit un loc de țarină lângă Pelișoani, care acel loc de țarină și l-au cumpărat el dela Mihaiu Purcărescu și dela fratile lui, dela Ion Purcărescu, drept un cal ca de 25 zloți tătărăști, ca să-i fie lui uric cu tot venitu, iară hotarul acelu loc di pustietati di pi Răut, în capu Briahnii, la Movila Săpată, să fie pi di amândoaî părțile de Răut și în cât să va putè hrăni din destul un sat, iară hotarul locului aceluia de țarină să fie pâr la stâlpul pe unde au hotărit pan Boldur.

Dintr'o mărturie hotarnică cu data de 1811, Mai semnată de vornicul Manolache Dimache pentru hotărnicia moșiilor Târzieni, Braviceni și Mălăești, aflată în colecțiunea d-lui Iacob Lozinschi, magistrat din Chișinău.

Un regest al aceuiași document se află în actul găsit de mine la d-l Ion Emanoil Luca din Isacova, publicat mai jos cu data de 1803, Mai 29.

Intru cât în 6959, Ștefan Vodă nu era încă înscăunat în domnia Moldovei socotim că data a fost cetită greșit. Cred că data reală este 6989, iar eroarea este datorită ușoarei confuzii ce se poate face între cifrele respective « și ».

Documentul e pomenit cu aceeași dată eronată în *Uricar*, VI, p. 252. Satul întemeiat pe locul pustiu este Târzienii.

2.

1495, Martie 13.

Ștefan Voevod întărește lui Cozma și fratelui său Mihul și surorii lor Nastea, copiii lui Hodca Pâșca, satul Pășcanii pe Ichel și o seliște sub Porosăci, unde să împreună drumurile, la fântână. (Suret).

Suret dela Ștefan Voivod, leat 7003, mart 13.

Facem înștiințare pentru adevărate slugile noastre Cozma și frate-său Mihul și sora lor Nastea, ficiorii lui Hodca Pâșca, că i-am miluit pre ei osebit de altă milă a noastră, le-am dat și le-am întărit întru al nostru pământ al Moldovii, pre a lor dreaptă ocin[ă] și moșie satul Pășcanii pe Ichil în jos, cu hălășteu și cu fântână, ce este mai din sus de sat, întru acelaș hotar și o siliște supt Porosăci, unde să împreună drumurile la fântână și la prisacă.

Pentru aceia ca să fie lor și dela noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor, nepoților și strănepoților și a tot neamul ce să va alege mai aproape, nerușit niciodată în veaci, iar hotarul acelu sat de mai sus scris anume Pășcanii și siliște să fie lor pre unde au hotărit dum. Movila păharnic și cu megiiăș și după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din veac. Pentru aceia credință Domnii Mele de mai sus scris Ștefan Voevod și credința a prea iubiți fiilor Domnii Mele Alixandru Bogdan și Vlad Voevod și credința tuturor boiarilor noștri dela dumnealui Boldur vel vornic pân la dumnealui Frunteș vel comis, iar după a noastră viața cine va fi domn a țării aceștiea să nu strice a noastră danie și întăritură ci mai vârtos să dea și să întărească, de vreme ce este a lor dreaptă ocină și moșie, iar pentru mai mare credința și întărirea acelor de mai sus scrise, am poroncit cinstit și credinciosului boiariului nostru dumnealui Tăutului logofăt să scrie și a noastră peceate cătră această carte să o lege.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal slavenesc leat 7269, mai 20.

Colecția d-lui Petre Lazu.

D-l L. T. Boga a publicat în *Documente Basarabene*, IV, p. 14 traducerea unei copii rusești a aceluiași document. Suretul de față al lui Evloghie Dascalul completează parte din lipsurile acelu text și precizează că proprietarul vechi al Pășcanilor se numea Hodca Pâșca. Cf. M. Costăchescu, *Documente moldovenești dela Ștefan cel Mare*, p. 202.

3.

1500.

Ștefan Voevod întărește lui Duma Pocășcul și Manei o seliște lângă Lopatna, cumpărată cu 220 de zloți tătărești dela « Iacob », Cristina și Anușca, copiii lui Mihăilă Oțel gramatic. (Còpie slavonă).

† милостію божією мы стѣфан коевода, господарь земли молдавской. знаменито чиним ис ним [анстом] нашимъ вѣсѣмъ кто нанъ кѣзрит или чоуѣчи его оуслышитъ ужже прїид[е прѣд нами и прѣдъ сими нашими молдавскими бояре...] отъ синѣ миѣхана оцѣла граматика и сестри его крестина и анѣшка по нѣхъ доброй воли, никимъ непонѣжень а ни присил[овани и продали свою правую отчину отъ своего праваго] зрика отъ зрика оан (!) миѣхана оцѣла граматика едно селище на исписале на имѣни нижней лопатна и зетїа лопатной[.....]ымъ дѣми попшескаш и мани за 22 златнѣ татарски и зетакше наши сѣлги дѣма попшескаш и мани [и заплаатиа оуши исполни тоты вышписанїи пинези 8 роуки слоузъ нашемъ іакоб] сынъ миѣхана оцѣла граматика и сестра его крестина и анѣшка [прѣд нами и прѣд нашими бояре, нно] мы видѣвше нѣхъ доброй воли токмеж и полнѣю заплаатѣ мы так[ождерѣ и от насъ есмы] дали и потвѣрдили есми сѣлги наши дѣм[а покшескаш и мани тоа прѣдреченое сѣл]ище на исписали дно и обидѣ лопатна до зети лопатной гдѣ сп[адаетъ] ѹ безинѣ ѹ ставѣ юзнѣ да естѣ имъ от насъ зрикѣ и с[ѣ] вѣсемъ доходомъ имъ и дѣтемъ нѣхъ и знѣчатомъ нѣхъ и прѣоуничатомъ нѣхъ и пращзрѣтомъ нѣхъ и вѣсемъ родѣ нѣхъ, кто сѣ изберетъ наиблїжнїи непорѣшенно николїже на вѣки. а хотаръ киш[еписани...] и дола лопатна до зети лопатной гдѣ спадаетъ з безинѣ 8 ставѣ поченши отъ ѹсти лопатной безинемъ отъ дола (?) до столпа... на вѣхѣхъ дѣла на дѣбѣ а что опасѣона (?) немъ та вѣхѣхъ дѣла о исписали его на ротѣ таже темъ пѣтемъ та и вѣсѣ лопатнѣ до вѣхѣхъ д... вы гдѣ смо перко почали то естѣ вѣсѣ хотарѣ тон селище.

И на то естѣ вѣра нашего г[осподств]а кишѣписаннаго ми стѣфанѣ коевода и вѣра [прѣ]вѣзлюбеленнаго [сина господств]а богдана коеводы и вѣра нашихъ бояре, вѣра пана дѣма, вѣра пана [бо]лдѣра дворника, вѣра пана стѣфла, вѣра пана дѣма брѣдѣра, вѣра пана [тоадѣра] и вѣра пана негрїла [паркалабоѣ хотинскии, вѣра пана еремїа и] вѣра пана драгоша паркалаба немески, вѣра пана шандра

новоградиского, кѣра пана лѣка архѣре портарѣ соучавского, [кѣра пана кѣланъ спатарѣ, кѣра пана неака кистѣрника, кѣра пана могона чашника, кѣра пана ѿвна фрѣнѣша] столника, кѣра пана петрика комиса и кѣра кѣсѣх болѣр наших молдавскихъ великихъ и маанхъ. а по нашемъ жикотѣ кто боудетъ господаремъ нашешъ земанъ отъ дѣтенъ нашихъ или отъ нашего рода или пакъ боудъ кого бѣ избереетъ господаремъ быти нашешъ земанъ молдавской, тотъ бы емѣ непорѣшна нашего даанѣа и поткрѣжденѣа, али бы емѣ сткрѣдилъ н] скрѣпилъ за[нѣ]же дали и поткрѣдили есмы емѣ за што [онъ соби кѣнилъ за свои правѣи пинѣси. И на болшю крѣпость и поткрѣженѣе томоу кѣсемоу вишеписанномоу келѣли есмы нашемоу] кѣрномуу панѣ тѣоу-тѣ[ловн] логофетѣ нисати и на[шѣ] печать приѣскенти къ емѣ листѣ нашемоу.

7008 ан мис 4 20.

Traducere.

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Stefan Voevod, Domn Ţării Moldovei.

Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care vor vedea-o sau o vor auzi cetindu-se că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni от, feciorul lui Mihail Oțel grămaticul și cu surorile lui Cristina și Anușca, de a lor bună voe de nimeni siliți, nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină din al lor drept uric, din uricul. Mihăilă Oțel grămaticul, pe scrisori ¹⁾ anume Lopatna din jos și Gura Lopatnei lui Duma Poșescul și lui Manea cu 220 de zloți tătarești și s'au sculat slugile noastre Duma Poșescul și Manea și au plătit deplin acei mai sus scriși bani în mâinile slugei noastre [lui Iacob], feciorul lui Mihail Oțel grămaticul și ale surorilor lui Cristina și Anușca înaintea noastră și înaintea boerilor noștri. De aceia, Noi, văzând a lor de bună voie tocmeală și plată deplină, noi deasemenea am dat dela noi și am întărit slugilor noastre lui Duma Poșescul și Manii, această mai sus zisă seliște, ¹⁾

¹⁾ Nu pot traduce în niciunul din cele trei locuri unde îl întâlnesc cuvântul « написаніе sau писаніе » și cred că nu poate fi tradus cu « fie scris aci » cum o face suretul publicat de d-l T. Boga. Prefer să las netraduse cuvintele transcrise de mine din copia greu de cetit. De asemenea și ortografia care lasă mult de dorit. Cifrele din textul copiei sunt cifre arabe.

Lopatna, până în Gura Lopatnei, unde se varsă în Bezin la iazul Iuznu (?), să le fie și dela noi uric și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor, cine li se va alege mai deaproape, nesticat niciodată, în veci. Iar hotarul mai sus scris [.] vales Lopatnei până la Gura Lopatnei, unde cade în Bezin, la iaz, începându-se din Gura Lopatnei, pe Bezin din vale până la stâlp în vârful dealului, la stejar pe acest vârf de deal, la Roată, peste acest drum și toată Lopatna până în vârful dealului, de unde întâi s'au început. Acesta este tot hotarul acestei seliști.

Și la aceasta este credința Domniei Noastre, mai sus scrisă, Noi Ștefan Voevod și credința prea iubitului fiu al Domniei Noastre Bogdan Voevod și credința boerilor noștri, credința panului Duma, credința panului Boldur vornicul, credința panului Șteful, credința panului Duma Brudur, credința panului Toader și credința panului Negrilă, pârcalabii Hotinului, credința panului Ieremia și credința panului Dragoș, pârcălabii dela Neamț, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Luca Arbure, portar de Suceava, credința panului Clănău spătarul, credința panului Isac vistiernicul, credința panului Movilă paharnicul, credința panului Ion Frunteș stolnicul, credința panului Petrică comisul și credința tuturor boerilor noștii moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi ca domn Țării noastre din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși ori pe cine îl va alege Dumnezeu ca să fie ca Domn Țării noastre, Moldovei, acesta să nu le strice dania noastră și întăritura, ci să le întărească și împu-ternicească, pentrucă și-a cumpărat cu ai săi bani drepți. Și spre mai mare întărire și putere a acestor toate, mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru pan Tăutul logofătul să scrie și pecetea noastră s'o atârne de această carte a noastră.

7008 an, luna 20.

Côpie slavă scrisă pe hârtie groasă, imitând ca formă originalul. Sunt arătate în cōpie rândurile (în total 16 rânduri de text), având la capăt linii punctate pentru pasagiile care lipsesc din original sau cari sunt indes-cifrabile. Această copie mi-a fost procurată de către d-l judecător Gorunovici din Peresecina dela proprietarul Brașoveanu. Am completat parte din pasa-giile ce lipsesc în original cu ajutorul altor documente contemporane din colecțiile I. Bogdan și Mihail Costăchescu. Un suret al aceluiaș document — care încă de acum un veac era « foarte rupt și putred » s'a publicat de

L. T. Boga în *Doc. Basarabene*. IV (1929) p. 8, 15, 18 și apoi în Mihai Costăchescu, *Documente moldovenești dela Ștefan cel Mare*, 1935, Iași, p. 238.

Copia noastră slavonă are avantajul de a ne arăta și câțiva boeri din Divanul respectiv, care lipsesc în suretul sus menționat. Cităm pe: panul Duma, pe Boldur vornicul, pe Șteful, pe Duma Brudur, pe Negrilă [pârc. Hotinului], pe Dragoș pârc. de Neamț, pe Sandu pârcălabul de Roman, pe Luca Arbore portar de Suceava și pe Petrica comisul.

Localitatea la care se referă documentul este de sigur Pocșeștii, așezată la gura Lopatnei. Dela ea își are numele Duma Pocșescul, cel care o cum-păra dela Mihai Oșel. O dovadă că seliștea exista în veacul al XV-lea.

Cf. regestul din 1527 Martie, publicat de d-l I. Minea în *Cercetări Istorice*, anul IV, nr. 2, p. 140.

4.

1507, Februarie 28.

Bogdan Voevod dăruiește lui Ion și nepotului său Lupșe un loc în pustie, pe Sagala, jumătate de fântână, ce se numește Pietroasa, partea de jos, ca să-și așeze sat. (Original).

† Милостію божією, мы богдан коекода господарь земли молдавской. знаменито чиним несим листом нашим къскѣм кто нам къзрнт нам чтсчн его слышит. вже тотн истинїи наше слыгн Івн и племенникъ его слыше слыжили нам правкою слыжеѡ и мы видѣкше право върнсю нхъ слыжеѡ до нас жалокали есмы нхъ особливо нашего милостію дали и потвърдили есмы имъ от нас ѡ нашей земан ѡ молдавскон едно мѣсто от пѣстинн, на сагали, половинна крѣкници цо сѣ зовет пїетроаса нижнаа част [половинна] село и да ест имъ от нас ѡрик и съ късем доходом и дѣтем нхъ и равно и слычатомъ нхъ и прѣснычатом нхъ и пращсрѣтом нхъ и късемъ родъ нхъ кто сѡ им изберець на неанжныи непоршенико николиже на вѣкы, а хотар томъ мѣстѡ от пѣстинн на имѣ поль крѣкници на сагалѣ цо сѣ зовет пїетроаса нижнїи части да ест колнко может шживати ед[ина село] досыт. а на то ест вѣра нашего господства вышеписанного мы богдан коекодї и вѣра болари нашихъ вѣра пана шефсала, вѣра пана тоадера и пана негрнаа паркалаабов хотинскихъ, вѣра пана еремїа и пана драгоша паркалаабов немецкихъ, вѣра пана шандра новоградского, вѣра пана арбсра портарѣ сѣчакского, вѣра пана клѣнѣоа спатарѣ, вѣра пана неака востѣрника, вѣра пана шарпе постелника, вѣра пана могнли чашника, вѣра пана фрвнтеша стоаника, вѣра пана петрика комиса и вѣра въсѡх болари нашихъ

МОЛДАВСКИХ [ВЕЛИКИХ И МАЛИХ А ПО НАШЕМ] ЖИКОТѢ КТО БѢДЕТЬ
 ГОСПОДАР НАШЕЙ ЗЕМЛИ [ОТ ДѢТЕИ НАШИХ] ИЛИ ОТ НАШЕГО РОДА ИЛИ
 ПАК БѢД КОГО ВЪ ИЗБЕРЕТ ГОСПОДАРЕМ БЫТИ НАШЕЙ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ,
 ТОТ БИ [ИЛИ НЕПОРѢШИЛ НАШЕГО] ДААНІА И ПОТЕРѢЖДЕНІА, АЛИ БИ ИЛИ
 ШТЕРѢДНА И ШКРѢПНА ЗАШЖѢ ДАЛИ И ПОТЕРѢДНАИ ЕСМЫ ИЛИ ЗА ИХ
 ПРАК[Ю И БѢРНЮ СЛШЖЕШ] А НА БОЛШЮ КРѢПОСТЬ И ПОТЕРѢЖДЕНІЕ
 ВЪСЕМЪ ВЫШЕПИСАННОМЪ ВЕЛѢКИ ЕСМЫ НАШЕМЪ КЪРНОМЪ ПАНЪ ТЪШТЪСЪ
 ЛОГОФЕТЪ, ПИСАТИ И НАШИШ ПЕЧАТ ЗАКЪСЯТИ КСЕМЪ ЛИСЪ НАШЕМЪ.

ПИСАЛ ВАСКО СРЪБЪА,

Ъ [...] ВЪКТО ЗѢИ, МЕСЕЦА ФЕВ. КИ.

Traducere.

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Bogdan Voevod, Domn Țării Moldovii. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care vor vedea-o sau o vor auzi cetindu-se, iată aceste adevărate slugi a noastre Ion și nepotul său Lupșe ne-au slujit nouă cu dreaptă slujbă și noi dacă am văzut slujba lor dreaptă și credincioasă către noi, i-am miluit cu osebita noastră milă și le-am dat în țara noastră, în Moldova, un loc în pustiu, pe Sagala, jumătate de fântână, care se cheamă Petroasa, partea de jos, jumătate de sat. Și să le fie lor uric și cu tot venitul și copiilor lor și asemenea și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege mai de aproape, nestricat, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui loc din pustiu anume jumătate fântâna, pe Sagala, ce să chiamă Pietroasa, partea de jos, să fie cât poate trăi un sat în destul.

Și la aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrise, Noi Bogdan Voevod, și credința boerilor noștri, credința panului Șteful, credința panului Toader și a panului Negrilă părcălabi de Hotin, credința panului Eremia și panului Dragoș, părcălabi de Neamț, credința panului Șandru de Cetatea Nouă, credința panului Arbure, portar de Suceava, credința panului Clănău spătarul, credința panului Isac visternicul, credința panului Șarpe postelnicul, credința panului Movila paharnicul, credința panului Frunteș stolnicul, credința panului Petrică comisul și credința tuturor boerilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi Domn Țării noastre, din copiii noștri sau din neamul nostru sau ori pe cine îl va alege

Dumnezeu să fie Domn Țării noastre Moldovei, acesta să nu le strice dania noastră și întăritura, ci să le-o întărească și să le-o împuternicească pentrucă le-am dat-o și le-am întărit-o pentru dreaptă și credincioasă slujbă.

Și pentru mai mare tărie și împuternicire acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului nostru, pan Tăutul logofătul să scrie și să atârne pecetia noastră de această carte a noastră.

A scris Vasco Sârbul, în anul 7015, luna Fevruarie 28.

Transcris după o copie fotografică aflată în colecția d-lui Ion Pelivan.

Cf. Mihai Costăchescu, *Documente moldovenești dela Bogdan Voevod*, 1940. București, p. 87; L. T. Boga, *Documente basarabene*, V, 1929, Chișinău, p. 4 și I. Minea, *Cercetări istorice*, anul IV, 1929, Iași, p. 139 copii, surete și rezumate ale aceluiași document. Originalul nu pomenește nimic de Lata, pretinsul nepot al lui Ion, titularul daniei. Nu se poate ceti localitatea unde s'a scris documentul.

V. mai jos documentul din 1569, Martie 15, asupra aceleiași moșii.

5.

1529, Martie 23.

Petru Voevod întărește lui Dragotă și surorilor lui stăpânirea pe o jumătate din satul Hirova, partea din sus. (Regest).

7037, Martie 23. Ispisoc dela Domnul Petru Voevod prin care întărești lui Dragotă și surorilor lui pe a lor dreaptă ocină și moșie, giământate de sat de Hirova, parte de sus, unde au fost casele lui Rosomac, care ar fi și hotărită.

Colecția mănăstirei Hârbovăț-Orhei.

Extras din hotărîrea cu data de 1823, Septemvrie 10 a judecătoriei politicești a Oblastiei Basarabiei.

Documentul este în legătură cu ispisocul din 1495, Martie 27 dela Ștefan cel Mare publicat în întregime de Ioan Bogdan, *Documentele lui Ștefan cel Mare*, II, București, 1913, p. 81. În aceeași hotărîre a judecătoriei politicești am găsit și un regest al ispisocului publicat de Bogdan cu următorul cuprins: 7003, Marti 27. Ispisoc dela Domnul Ștefan Voevod prin cari întărești lui Toader sin Miclea Belcescul și Dragotă Vulpăscu pe satul Hirova dintre Dereneu și Hirișăni, unde au fost casele lui Rosomac, pe care l-au cumpărat ei dela fata lui Rosomac. Se vedește dar că « гришан » este în adevăr Hirișăni. Hirova nu a aparținut niciodată mănăstirei Hirova (Ciurova) care nici nu exista în 1817. Hirova a fost moșie răzășească (v. I. N. Halippa, *Труды III*, p. 167), iar ispisocul citat se afla în 1825 în posesia răzeșilor de moșia Hirova, care știau, la acea dată, unde au fost casele și un beciu al lui Rosomac.

6.

1569, Martie 15. Iași.

Bogdan Voevod întărește lui Stoica, lui Nicoară și lui Nechita stăpânirea asupra unei jumătăți de sat de pe Pietroasa din ținutul Orheiului, unde a fost casa lui Manole Ușariul pe care au cumpărat-o dela Neagul și dela fratele și sora acestuia Ionașcu și Bunata, copiii lui Isai, nepoții lui Manole Ușariu în preț de două sute patruzeci de zloți tătărăști. (Còpie).

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Bogdan Voevod, Domnul Țării Moldovii.

Facem înștiințare precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri slugile noastre Neagul și frate-său Ionașcu și sora lor Bunata, ficiorii lui Isai, nepoții lui Manole ușeriul, de a lor bună voe, de nime asupriți, nici siliți, ce de a lor bună voe au vândut a lor driaptă ocină și moșie din dresu ce au avut moșul lor Manole Ușariul dela unchii noștri Ilie și Ștefan Voevod din dres de întăritură ce-au avut moșul lor Isai dela Ștefan Vodă cel tânăr, din giurămate de sat ce-i pe Pietroasa, unde au fost casa moșului lor Manole Ușeriul, giurămate parte din gios. Aceia au vândut-o slugilor noastre lui Stoico și lui Nicoară și Nechitei drept 240 de zloți tătărăști, însă Stoica au dat singur 140 zloți, iar Nicoară au dat 60, iar Nechita au dat 40, acești bani 240 de zloți tătărăști au dat ei în mâinile slugilor noastre Neagului și lui Ionașcu și surorii lor Bunata, ficiorii lui Isai, nepoți lui Manole Ușeriul.

Pentru aceia și noi văzând a lor buna învoială și tocmală și plată deplin am dat și am întărit slugilor noastre lui Stoico și lui Nicoară și Nechitei, cu acea mai sus scrisă din giurămate de sat de pe Pietroasa, unde au fostu casa lui Manole Ușeriul, giurămate, parte din gios, despre răsărit ca să fie moșie lor și feciorilor lor, nepoți și strănepoți și a tot niamul ce să vor alege mai aproape, iar hotarul acei părți din giurămate de sat de pe Pietroasa, giurămate parte din gios, despre răsărit, să fie despre toate părțile după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din veacu. Și pentru mai buna credință și întăritura, am poroncit

credinciosului boerului nostru Gavril vel logofăt să scrie și a noastră pecete cătră această carte a noastră să o lege.

Au scris Hâncovici, în Iași.

Vlet 7077, Mart 15.

(P. G.).

Academia Română, mss. 13, fila 32 (Condica de documente a mănăstirii Bărboiului).

În aceeași condică pentru moșia Petroasa pe Sigala, la ținutul Orheiului se mai află:

1. 1786, iuni 17. Hotarnica ce fac Ștefan Ciogole vornic de poartă, Ion Strătan hotarnic și Gavril Michiu hotarnic moșiei Petroasa, alegând mănăstirii Bărboiul o jumătate și răzeșilor altă jumătate din moșie.

În ea se pomenește că la acea vreme Sfinția sa părintele mitropolitul se afla în târgul Chișinăului.

2. 1786, iulie 24. Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod, pe temeiul hotarnicei de mai sus, întărește stăpânirea mănăstirii Bărboiului pe jumătatea de sus a moșiei Petroasa din ținutul Orheiului.

Pentru Petroasa a se vedea documentul din 1507, Februarie 28, publicat mai sus.

Localitatea se află pe valea Sagalei, lângă Ignăței în ținutul Orheiului.

7.

1569, Aprilie 2.

Bogdan Voevod întărește lui Lazor, Procopi și Nichitii a patra parte dintr'a patra parte dintr'un loc pustiu de ceia parte de Răut, la Puțul Tătăresc, la capul Briahnovii, pe care au cumpărat-o dela Marica și Stanca, fetele lui Ivancu pârcălabul. (Regest).

Ispisoc dela Domnul Bogdan Voevod scriind precum au venit înaintea Domnii Sale Mareca și soru-sa Stanca, fetile lui Ivancu pârcălabul și au vândut a lor driaptă ocină și moșie di dres de întăritură ce au avut-o Ivancu pârcălabul dela strămoșul Domnii Sale Bogdan Voevod un loc de pustietate de ceia parte de Răut, la Puțul Tătăresc, la capul Briahnovii din sus la doai Movili Ingemănate din tot satul, din a patra parte a patra parte, aceia au vândut-o lui Lazor și lui Procopi și Nichitii drept 80 zloți tătăraști, iară hotarul acei din a patra parte a patra parte din tot satul din loc di pustiu, di ceia parte de Răut la Puțul Tătăresc, la capul Briahnovii, la doai Movili Ingemănate să fie din tot

hotarul din a patra parte a patra parte, iară dispre alte părți după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din vac.

Dintr'o mărturie hotarnică cu data de 1811, Mai a vornicului Manolache Dimachi aflată în colecția d-lui Iacob Lozinski magistrat din Chișinău.

Imi mai sunt cunoscute încă trei regeste și anume două în dosarul nr. 16 dela Inspectoratul Cadastral din Chișinău la filele 28 și 196 verso, iar altul în cartea domnească din 1803, Mai 29 (v. mai jos nr. 321) publicată în acest volum.

Documentul care se afla acum vreo sută de ani în stăpânirea răzeșilor de Bravicieni, fiind referitor la satul lor, este pomenit și în *Uricar*, VI, p. 253.

Am căutat să fac legătură între Ivancu pârcălabul și Ivașcu Andronic din documentul datat de mine 1481, Aprilie 19 (v. mai sus nr. 1), dar orice ipoteză mi s'a părut încă hazardată.

8.

1572, Martie 12. Iași.

Ioan Voevod dăruiește lui Dumitru armășelul și fratelui său Andrușco și Ștefan Ușurelul, Maxim și Radul, o bucată de loc din pustie la gura Boșcanei, unde se varsă în Ichel până la gura Ichelului, cu loc de moară, ca să-și așeze sat. (Traducere după traducerea rusească a unui suret).

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Ioan Voevod, fiul lui Ștefan Voevod, Domnul Țărei Moldovei. Prin aceasta facem știre cui se cade a ști, că aceste adevărate slugi ale noastre, Dumitru armășel cu fratele său Andrușco și Ștefan Ușurelu, Maxim și Radul, slujindu-ne pe noi cu slujbă credincioasă și dreaptă, le-am dat din mila noastră, în țara noastră a Moldovei o bucată de loc din pustie la gura Boșcanei, unde se varsă în Ichel până la gura Ichelului, cu loc de moară în Ichel, unde vor putea să-și așeze sat.

Pentru aceia le-am dat această carte, ca să le fie lor cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și la tot neamul lor, ce li se va alege mai aproape, neclintit niciodată în vezi, iar hotarul acestei bucăți de loc din pustie să începe din gura Boșcanei până la gura Ichelului cu loc de moară în Ichel cât vor putea să-și așeze sat.

Iar la aceasta este credința noastră Ioan Voevod, fiul lui Ștefan Voevod și a iubitului nostru fiu Petru Voevod și a tuturor boerilor noștri credincioși Dumbravă vornicul Țărei de Sus, Păcurar vornicul Țărei de Jos, Cozma Murgu, Ioan Caraghiuzel și Lupu

pârcălabi de Hotin, Maxim și Romașcu pârcălabi de Neamț, Toderășco și Țopa, pârcălabi de Cetatea Nouă, Gârlea, portar de Suceava, Cristea și Danciu, pârcălabi de Orhei, Mălai (lipsă), Eremiia postelnic, Grigore spătar, Iani vistiernic, Bucium paharnic, Bilăi stolnic, Nicoară comis și a tuturor a lor noștri moldovenești boieri mari și mici, iar care după noi, dintre fiii noștri sau din neamul nostru, sau pe oricine îl va învrednici Dumnezeu să fie Domn Țărei noastre, Moldovei, să nu strice, ci să întărească în vece stăpânirea celor mai sus scriși pentru slujba lor dreaptă și credincioasă. Pentru care am poruncit credinciosului nostru boer Ioan Golăi, marele logofăt, să lege la această carte a noastră, pecetea noastră.

In original: Ioan Voevod.

Din sârbește a tâlmăcit pe limba moldovenească D. biv vel postelnic.

Originalul, cu textul rusesc, în colecția d-lui A. Iaroșevici, proprietar din comuna Vadul lui Vodă, județul Lăpușna.

Până la începutul veacului al XIX-lea moșia Boșcana păstra tradiția mersului ei pe bătrâni, caracteristic moșiilor răzășești. Din Dumitru armașul este pogoritoare familia Donică-Iordăchescu (Vezi mai jos nr. 351, doc. din 27 Noemvrie 1807). Prin schimburi și cumpărături intră în răzășie și devine proprietar al moșiei spătarul Teodorache Diboglu (Vezi mai jos, doc. 320 și 332 și Condica Liuzilor din 1803 în *Uricar*, VIII, p. 278).

O carte domnească inedită din 1800, Iunie 22 judecând pricina dintre Teodor Ediboglu biv vel spătar cu răzeșii din Boșcana « *ce-au rămas cu părți într'această moșie* » determină cât le-a mai rămas răzeșilor, în fiecare din cei patru bătrâni ai Boșcanei și anume: Iordăchescul, Vlasă, Burcă și Frimu și ordonă lui Manolache Donici biv vel spătar, Vasile Haitul biv vel pitar și lui Simion biv vel jignicer să-i aleagă spătarului, părțile ce i se cuvin în fiecare bătrân. (Academia Română, doc. nr. 5—XXVI).

9.

1573, Februarie 27.

Ioan Voevod reînoește și întărește copiii lui Maxim Bolcăș dania pe care a avut-o acesta dela Ștefan-Vodă bătrânul asupra unui loc din pustie pe Răut, la Chișinău, la capul piscului Vătricii. (Suret).

Suret de la Ioan Ștefan Vodă, veleat 7081, fev. 27.

Facem înștiințare pentru adevărate slugile noastre Avraamu și surorile Naste și Neacșa și Gafta și Brat și Vlaico și Ileana

și Ilea Bolcoș, toți feciori lui Maxim Bolcăș, miluitu-i-am pre ei osăbit de altă milă a noastră și li-am dat și li-am întărit lor întru al nostru pământ al Moldovii, a lor dreaptă ocină din dresă de danie ce are tatăl lor Maxim Bolcăș dela strămoșul nostru Ștefan Vodă bătrânul, un loc den pustie pe Răut, la Chișinău, la capul piscului Vătricii și dresurile ce au avut tatăl lor Maxin de danie dela strămoșul nostru Ștefan Vodă bătrânul li-ar fi prăpădit când au venit Alexandru Vodă cu Tătari în țară și zic ei că n'au dela nime nici o supărare sau pâră. Deci și noi, împreună cu tot sfatul boiarilor noștri am cercat și am aflat precum că este a lor dreaptă ocină și n'au dela nimenea nici o pâră. Pentru aceia și noi am dat și am întărit lor cu acestu uric al nostru, ca să fie a lor cu tot vinitul ca și mai înainte, lor și copiilor, nepoților și strănepoților și a tot neamul ce să va alege mai aproape, nerușuit nici odănoară în veaci, iară hotarul acelui loc din pustie, de mai sus scris, ce-i pe Răut, la Chișinău, la capul piscului Vetricii, să fie despre toate părțile după hotarul cel vechi, pe unde au înblat de veaci.

Pentru aceia credința Domnii Mele și a prea iubit fiului Domnii Mele Petru Voevod și credința boerilor noștri dumnealui Dumbravă vel vornic de Țara de Jos și dumnealui Pârvul vel vornic de Țara de Sus și dumnealui Grigorie vel spătar și dumnealui Iani vel vistiernic și dumnealui Bucium vel păharnic și dumnealui Pilipovschii vel stolnic și dumnealui Nicoară vel comis și credința tuturor boiarilor noștri, iară după moartea noastră cine va fi Domnu Țării noastre, să nu strice a noastră danie și întăritură, ce mai vârtos să dea și să întărească.

Și pentru mai mare credință și întăritură, am poroncit cinstitului și credinciosului nostru boiar dumnealui Ion Golăe vel logofăt, să scrie și a noastră peceate către această adevărată carte să o lege.

S'au tălmăcit de Egloghie dascal, let 1765, Mai 16.

Academia Română, doc. 112—CXLII.

Este vorba de sigur de viitorul sat Bolcăsești, pomenit în doc. din 1673, Martie 21 (v. mai jos n-le 125 și 134). Năvala tătarască a avut loc în 1564 cu prilejul celei de a două înscăunări a lui Alexandru Lăpușeanu, când, după cum scrie cronica lui Ureche, Tătarii au acoperit țara ca un roi până la Prut prădând și arzând.

10.

1574, Mai 10. Iași.

Ion Voevod întărește stăpânirea lui Ion Golia, marele logofăt și a lui Eremia pârcălabul cu soția sa Tudora, asupra două locuri în pustie, unul: Oxintia, pe Nistru, între Molovata și Mocșia cu loc de mori de ceia parte a Nistrului pe pârâu, la gura Iahurlicului și altul la capătul Peșterei, din sus de vechiul Orheiu, unde cade drumul vechi în Răut, în vad, din sus de Chișinău sub stâncă, locuri pe care ei le-au cumpărat dela însuși Domnia Sa cu opt cai buni și patru sute de zloți tătărești. (Original).

† Многоетію божію Іѡнъ коевкода сынъ стеѳана коевкода господарь земли молдавскон. ѡжъ тотъ истиннии нашъ вѣрнїи и почътенїи боларинъ панъ Іѡнъ голъи великїи логофетъ и сасга нашъ вѣрнїи Еремїа прѣкълабъ и жена его тѣдѡра дади и потверъданнъ естмы имъ отъ насъ ѡ нашїи земли молдавсконъ дѣкѣ мѣста отъ пѣстнии едиинъ надъ нистроу гдѣ сѡ именуѣтъ ѡксентїа между молобата и между мокъшїа и сѣ мѣсто за четири млиннї отъ тоѣ страна нистра ѡ потоци оу сѣтїе нѣхоранкѡ гдѣ спадаѣтъ оу нистроу а дрѣгое мѣсто на конецъ пещерамъ по више стараго ѡрхїа гдѣ спадаѣтъ дорога стараго ѡрхїа оу ректѡ ѡ брѣдъ по више кишинекѣ подъ стенкѡ по тоѣ страни ректѣ ѡткъ нистроу и сѣ два млиннї ѡ ректѡ тако да спадаѣтъ соби тамо дѣкѣ села почто они соби кѣпили отъ самомѡ господствани и дади намъ осемъ кони добри и четиристѡ златъ татарскыѣ пинѣзи готовиѣ ѡ нашъ вистѣръ и дадохомъ имъ и стверъдїхомъ сѡ симъ нашимъ знаменитомъ листомъ како да естъ имъ отъ насъ ѡрикъ и отинноу и вѣкѡспленїе сѣ вѣсемъ доухомъ ил и дѣтимъ ихъ и ѡночатоу и прѣсночатоу ихъ и прашорѣтоу и вѣсемъ родѡ нѣ кто сѡ имъ изберетъ наиблизнїи непорѣшеноу инколинже на вѣкы. а хотаръ тѣмъ кишеписанимъ двомъ мѣстевомъ отъ пѣстнии на имѣ ѡксентїа между молобата и между мокъшїа и сѣ мѣсто за четири млиннї отъ тоѣ странеу нистра ѡ потоци оу сѣтїе нѣхоранкѡ гдѣ спадаѣтъ оу нистроу и дрѣгое мѣсто на конецъ пещерамъ по више стараго орхїа гдѣ спадаѣтъ дорога стараго орхїа оу ректѡ оу брѣдъ по више кишинекѣ подъ стенкоу по тоѣ страни ректѡ откъ нистроу и сѣ два млиннї ѡ ректѡ да естъ къ нистроу ави сѡ досагалъ хотаръ обомъ мѣстомъ и да естъ велико можетъ оживати дѣкѣ села доситъ. а на то естъ вѣра нашего господства кишеписаннаго Іѡнъ коевкода сынъ стеѳана коевкодїи и вѣра

прѣкъзлюбелнаго сына господствами петра воеводѣ и вѣра късамъ
 воевр нашихъ молдавскыхъ вѣра пана дѣмбравѣж дворника долнѣи
 земли, вѣра пана грѣмаса дворника горнѣи земли, вѣра пана козми
 мѣргѣ, вѣра пана аѣпе хѣроу прѣкалаѣ хотинскихъ, вѣра пана тол-
 дѣра прѣкалаѣ немецкѣи, вѣра пана Іоан карагюзал прѣкалаѣа неко-
 градскихъ, вѣра пана Еремѣа портарѣ сочавскаго, вѣра пана дан-
 чоула прѣкълаѣ орхенскихъ, вѣра пана мѣлаю пѣтрѣ постѣаник, вѣра
 пана гангорѣ спѣтарѣ, вѣра пана ианн вѣстѣриника, вѣра пана еѣ-
 чоума чашника, вѣра пана билѣи столника, вѣра пана некодра комнса
 и вѣра късамъ воевр нашихъ молдавскыхъ великихъ и малихъ а по нашимъ
 животѣ [кто бѣ избѣрет от дѣтѣи нашихъ или от нашего родѣ или
 пак бѣд кого богѣ избѣрет господаремъ бити нашихъ молдавскѣи
 землан тот би имъ непорѣшилъ нашего даанѣа и потвѣрженѣа али би
 имъ далъ и зкрѣпилъ за нѣже естъ мы имъ дали и потвѣрдили зашо
 естъ имъ права вѣкѣпленѣе отъ самаго ми господство. а на бѣвшѣи
 крѣпости и потвѣрженѣе тѣмъ късамъ вишеписанимъ велѣан естмы
 писати и нашъ печатъ привѣсите къ сѣмоу истинномуу листоу нашему.
 писалъ крѣтѣ михѣилеска ѣ пасоу къ лѣтоу хѣпне мѣсѣца маѣа ѣ дѣнь.
 азъ Іоанъ воевода и снѣ нашъ пѣтрѣ.

Traducere.

Cu mila lui Dumnezeu, Ioan Voevod fiul lui Ștefan Voevod, Domn Țărei Moldovei.

Adică acest cinstit al nostru credincios și strălucit boier pan Ion Golăi mare logofăt și sluga noastră credincioasă Eremia pâr-călăbul și soția sa Tudora le-am dat și le-am întărit lor dela noi în țara noastră a Moldovei, două locuri în pustiu, unul pe Nistru, care se numește Ocsintia, între Molovata și între Mocșia și un loc pentru patru mori de ceia parte a Nistrului pe pârău, la gura Iahurlicului, unde se varsă în Nistru și alt loc la capătul Peșterei, din sus de vechiul Orhei, unde cade drumul vechiului Orhei în Răut, în vad, din sus de Chișinău, sub stâncă de cealaltă parte a Răutului, spre Nistru și cu două mori în Răut, ca să-și așeze acolo două sate, pentrucă ei și le-au cumpărat dela însuși Domnia Mea și ne-au dat opt cai buni și patru sute de zloți tătarești, bani gata, în vistieria noastră. Și le-am dat și le-am întărit cu această a noastră luminată carte ca să le fie lor dela noi uric și ocină și

cumpărătură cu tot venitul lor și copiilor lor și nepoților și stră-nepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor, cari se vor alege mai aproape, neclintit niciodată în veci. Iar hotarul acestor mai sus scrise două locuri din pustiu, anume Ocsintia între Molovata și între Mocșia și cu loc de patru mori de cealaltă parte a Nistrului, pe pâriu, la gura Iahurlucului, unde cade în Nistru și alt loc la capătul Peșterei din sus de vechiul Orhei, unde cade drumul vechiului Orhei în Răut, în vad, din sus de Chișinău, sub stâncă, de cealaltă parte a Răutului, dinspre Nistru și cu două mori în Răut, să meargă până în Nistru hotarul ambelor sate și așa cât să poată trăi două sate îndestul.

Și la aceasta este credința Domniei Noastre mai sus scrisului Io Voevod, fiul lui Ștefan Voevod și credința prea iubitului fiu al Domniei Noastre Petru Voevod și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, credința panului Dumbravă vornicul Țărei de Jos și credința panului Grumaz, vornicul Țărei de Sus, credința panului Cozma Murgu, credința panului Lupu Huru, pârcălabul Hotinului, credința panului Toader, pârcălabul Neamțului, credința panului Ion Caraghiuzel, pârcălabul de Cetatea Nouă, credința panului Eremia, portarul Sucevei, credința panului Danciul, pârcălabul Orheiului, credința panului Mălaiu Petru postelnic, credința panului Grigore spătarul, credința panului Iane vistiernicul, credința panului Bucium paharnicul, credința panului Bilăi stolnicului, credința panului Necoară comisul și credința tuturor boierilor noștri moldoveni mari și mici.

Iar după viața noastră pe cine îl va alege Dumnezeu din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăș pe oricine îl va alege Dumnezeu să fie Domn Țărei noastre moldovenesti, acela să nu strice dania și întăritura, ci să le dea și să le întărească că și noi le-am dat și le-am întărit pentrucă le este lor dreaptă cumpărătură dela însăși Domnia Mea.

Și pentru mai mare putere și întăritură a tuturor celor mai sus scrise am poruncit ca să se scrie și pecetia noastră, să se atârne de această cinstită carte a noastră.

A scris Cristea Mihăilescu în Iași la anul 7082, luna Mai, 10 zile.

eu Ion Voevod și feciorul nostru Pătru.

Documentul original se află la mine și l-am publicat cu facsimil în *Documente moldovenești privitoare la Românii de peste Nistru*, extras din *Moldova Nouă*, anul VI, 1942, București, p. 11.

Interesul său deosebit stă în înrudirea prezumată ce se trage din coproprietatea celor doi titulari ai documentului Ion Golăi, marile logofăt și Ieremia pârcălabul.

Documentele publicate în acest volum ne dau indicații asupra descendenților lui Irimia pârcălabul. Ii cunoaștem doi copii și anume Gavril eromonahul, egumenul Bistriței și Frăsina, căsătorită cu Simion Portărescu, care a avut numeroși urmași. Documentele mai vorbesc și de doi copii ai Tudorei, soția lui Eremia pârcălabul și anume popa Toader și Ileana. Asupra urmașilor lui Simion Portărescu a se vedea însemnarea noastră la p. 217. Vom reveni cu altă ocazie asupra descendenților lui Irimia pârcălabul.

Cf. Bogdan Petriceicu Hasdeu, *Ion Vodă cel Cumplit*, ed. I, București, 1865, p. 233; ed. II, București, 1894, p. 226. — Sever Zotta, *O mistificare genealogică: Ieremia Golia*, în volumul omagial: *Inchinare lui Nicolae Iorga cu prilejul împlinirii vârstei de 60 de ani*, 1931, Cluj, pp. 431—433.

Interesul actual al documentului este acela al jurisdicțiunei domnului Moldovei asupra unor locuri de moară *de ceia parte a Nistrului*, care, totuși se află, în *Țara noastră, a Moldovii*.

11.

1582, Decembrie 13. Iași.

Petru Voevod întărește Anei, jupâneasa lui Ioan Golăe, fostul logofăt și copiilor ei Mihail și Cristina satul Golăești cu mori pe Răut, pe care l-a avut Ion Golăe cu ispisoc de danie și de cumpărătură dela Ion Voevod. (Original).

Иъ петръ коевода божію милостію господарь земан молдавскон.

ож прѣдошж прѣд нами и прѣд нашими молдавскими болѣри анна жѣпаница нашемѣ кѣрномѣ Іѡн голѣи бикшіи логофет и сынѣ емѣ миѡана и дочка емѣ крстина оумолити и кѣпросити от господствами лнст за потвержденіе от исписок за дааніе и за кѣпез що имаа Іѡн голѣи бик логофет от нон коевод едно село на рѣктѣ и съ ланин ѣ рѣктѣ гдѣ сѣ тепер именѣет голѣещіи таж господствами и съ нашего сѣвѣта некаѡом и шерѣтоѡом аж ест нл пракаа отнинѣ и дааніе. Тѣм рад и господствами дадоѡ и пот-

връдиѹ анни жспаници Іоѡнѡ голѡѣи бик логофет и сыном еим ми-
хана и крстини тоѡ прѣдреченное село голѡѡѣи цю на рѣктѣ и съ
манни оу рѣктѣ како да ест им село и исписок съ късем доходом
и ни да съ не смншаѣт прѣд сим листом нашим.

пис оу Іѡнѡ кѡктъ хзча, декъ гѣ.

господниѣ реч.

L. P.

† андрею логофетъ счл.

† рошка.

Traducere.

Io Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Mol-
dovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri mol-
doveni, Ana, jupâneasa credinciosului nostru Ion Golăe, fostul
logofăt și cu fiul ei Mihail și cu fiica ei Cristina, rugându-se și
cerând dela Domnia Mea carte de întăritură pe ispisocul de danie
și de cumpărătură ce a avut Ion Golăe, fost logofăt dela Ion Voevod,
un sat pe Răut și cu mori în Răut, unde se numește acum Golăești.
Deci Domnia Mea și cu sfatul nostru am cercetat și am aflat că
le este lor dreaptă ocină și danie. Pentru aceia și Domnia Mea
am dat și am întărit Anei, jupâneasa lui Ion Golăi, fost logofăt
și fiului ei Mihail și Cristinei acest mai sus zis sat Golăești, ce
este pe Răut și cu mori în Răut, ca să le fie lor sat și ispisoc
cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a
noastră.

S'a scris în Iași la anul 7091, dec. 13.

Domnul a spus.

(L. P.)

Andrei logofăt a învățat.

Roșca.

Originalul și un suret în colecția mea.

Locul identificat în documentul din 1574, Mai 10, sub denumirea de *loc
la capătul Peșterii, din sus de vechiul Orhei, unde cade drumul vechiului Orhei
în Răut, în vad, din sus de Chișinău*, a devenit sat și s'a numit Golăești, după
numele proprietarului. E satul Trebujeni de astăzi.

12.

1588, August 4. Iași.

Petre Voevod, confirmând împărțirea făcută între jupâneasa lui Golăe logofătul și jupâneasa lui Eremia pârcălabul, întărește Golăiesei jumătatea de sat din Golăești pe Răut și jumătatea de sat din Oxintia, o moară la Mihăiulașa și cu Stuhucinile, loc de folosița acestei mori. (Original).

петръ воевода божію милостїю господарь земли молдавской.

вж прїидѣ прѣд нами и прѣд нашими болѣри великими и малыми кнѣгинѣ голыю логофет и съ кнѣгинѣ еримїен прѣкълѣе по нх доброн воли никим нипонъждени а ниприсилокани и раздѣлиани соби сконх правїи отнини и кикспленїи двѣ селове что имали њ волост орхенскомѣ на имѣ голыщїи и окзентїа и досталосъ къ част кнѣгини голыас половина село от голыщїи кишна част и съ млинъ њ рѣктѣ подъ пещере и съ едно мѣсто от перемѣр над млинъ что ест за годоканїе тои млинн подъ пещере и половина село от окзентїа нижна част и съ двѣ млинн от ниж что ест њ іахърашк и съ мѣсто за сѣдникъ њ нистрѣ њпротик млинамъ а пакъ къ част кнѣгинѣ еримїи досталосъ половина село от голыщїи нижна част и съ млинъ њ рѣктѣ њ протикъ фередѣкомъ и половина село от окзентїа кишна част и съ двѣ млинн њ іахърашк от кише и съ мѣсто за сѣдникъ њ нистрѣ ино ми видѣвши нх за добро волюю токмежъ и раздѣлѣнїе что соби раздѣлиани а мы такождери и от нас дали и поткрѣдили кнѣгини голыасен тот и прѣдреченїи част за отнини от голыщїи и от окзентїа како да ест ен њ от нас и съ къскѣм доходомъ ин дас неѣмншаеи и такождери дали и поткрѣдили еси кнѣгини голыасен една млинъ гдѣ сѣ зовет њ мнхълаша и мѣсто за годоканїе тои млинна что сѣ зовет стѣхъчиниле подли част голыщїимн от киш что таа млинъ била даанїе голыи логофет от господствѣамн от исписокъ за данїе что имал от господствѣамн како да ест ен и от нас съ къскѣм доходомъ ин да сѣ не ѣмншаеи.

† господинѣ реч.

писъ њ іасъ лѣтъ 7348 агстъ д.

L. P.

стрончъ кѣа логофетъ съча и искал.

† андрей.

Traducere.

Petre Voevod cu mila lui Dumnezeu, Domn Țărei Moldovei.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri mari și mici jupâneasa lui Golăe logofătul și cu jupâneasa Eremiei pârcălabul de a lor bună voe de nimeni silite, nici asuprite și și-au împărțit ale lor drepte ocini și cumpărături, două sate ce au avut în ținutul Orheiului, anume Golăeștii și Oxentia și a căzut în partea jupănesei Golăesei o jumătate de sat din Golăești, partea din sus și cu moară în Răut sub Peșteră și cu un loc din șanț asupra morii, care este spre folosința acestei mori de sub Peșteră și jumătate de sat din Oxintia, partea din jos și cu două mori din jos ce sunt în Iahurluc și cu loc de așezare în Nistru în dreptul morilor. Iar în partea jupănesei Irimiei a căzut jumătate de sat din Golăești partea de jos și cu moară în Răut în dreptul Feredeilor și jumătate de sat din Oxintia partea de sus și cu două mori în Iahurluc din sus și cu loc de așezare în Nistru. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmeală și împărțeală, ce s'au împărțit și noi de asemenea și dela noi i-am dat și i-am întărit jupănesei Golăesei aceste mai sus zise părți de ocini din Golăești și din Oxintia, ca să-i fie ei și dela noi și cu tot venitul și altul să nu se amestice. Și asemenea i-am dat și i-am întărit jupănesei Golăesei o moară, unde să numește la Mihăilașa și loc de folosința acelei mori ce să numește Stuhucinile, lângă partea Golăeștilor din sus, care această moară a fost danie Golăi logofătul dela Domnia Mea din ispisoc de danie ce a avut dela Domnia Mea, ca să-i fie ei și dela noi cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul au zis.

Scris în Iași, anul 7096, august 4.

(L. P.)

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Andrei

Originalul la dispoziția mea, publicat de mine în *Documente moldovenești privitoare la Români de peste Nistru*, extras din *Moldova Nouă*, VI, București, 1942, p. 13.

Subliniem faptul că locul pustiu dăruit în 1574 s'a numit în întregimea lui Golăești, deși jumătate aparținea soției lui Eremia pârcălabul.

13.

1591, Noemvrie 20. Iași.

Ieromonahul Gavril, egumenul sfintei mănăstiri Bistrița, vinde lui Gorciul aprodul a treia parte din partea de sus din Trebujeni cu a treia parte de moară la Feredeou, cu șapte sute de zloți tătărești. (Original).

Се аз ермонахъ гавриилѣ ѿгсмен отъ свѣта монастир рекомаа би-стрица скѣдтелствкѣю симъ записомъ моимъ самъ на себе никимъ непо-нѣдѣнъ ѿ ни прислаованнѣ по своен доброй волѣ и продаа такъ скоа пракаа отъ иннѣ и дѣдннѣ отъ поюкина село отъ трѣбѣженъ съ колостъ орхѣю третѣа часть книшаа часть и съ третѣа часть за манн отъ фѣ-редѣшъ за седмъ сотъ златъ татарскнхъ та такъ продаа паншъ горчию аprod и къстакишнскѣ панъ горчша аprod и запаатна късе исплѣно съ рски нашии тнхъ книшписанннхъ седмъсотъ златъ татарскнхъ сего радѣ да бѣдетъ емшъ отъ насъ отъ инна и дѣдннна и ни никто да съ не сми-шаеетъ отъ братѣи нашихъ или отъ нашего рода бѣдъ кто бѣдетъ за сѣе пишемъ и скѣдтелствкѣемъ да съ знаеетъ.

† писъ съ насъ катъ ѿр ноуекъ ѿ.

L. P.

Traducere.

Adică eu, eromonahul Gavril, egumenul dela Sfânta mănăstire numită Bistrița, mărturisesc cu acest zapis al meu singur, de sine de nimeni silit și nici asuprit, ci de buna mea voie și am vândut dreapta mea ocină și moșie din jumătate de sat din Trebujeni în ținutul Orheiului a treia parte, partea de sus și cu a treia parte de moară dela Feredeou, drept șapte sute de zloți tătărești, aceasta a vândut-o panului Gorciul aprod și s'a sculat pan Gorciul aprod și a plătit tot deplin în mânilor noastre toți mai sus scrișii șapte sute de zloți tătărești.

Pentru aceasta să-i fie dela noi ocină și moșie și nimeni să nu se amestece din frații noștri sau din neamul nostru, oricine ar fi. Pentru aceasta scriem și mărturisim ca să se știe.

Scris în Iași, la anul 7100, Noemvrie 20.

(L. P.)

Colecția mea.

Eromonahul Gavril a fost fiul lui Eremia pârcaľabul, despre care se discută dacā făcea parte din familia Golia. Vezi în acest volum doc. nr. 10, 19.

14.

1591, Decembrie 27.

Aron Voevod întărește Gorciului aprodul stăpânirea asupra unei părți de moșie din jumătate de sat din Trebujeni, din ținutul Orheiului, a treia parte, din partea de sus, cumpărată de el dela eromonahul Gavril, egumenul mănăstirii Bistrița. (Suret).

Suret di pi ispisocul ot Aron Vodă din leat 7100, dec. 27.

Adecă au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boiari, rugătoriu nostru ermonah Gavriil egumen dela Sf[ânta] mănăstire Bistrița de nime silit nici asuprit, ce de a lui bună voie și au vândut a sa driaptă moșie din giumătate de sat de Trăbujani, ce este în ținutul Orheiului a triia parte, partea din sus drept 700 zloți tătărăști. Pre aceia au vândut-o slugii noastre Gorciului aprod și s'au sculat sluga noastră Gorciul aprodul și au plătit deplin acei mai sus scriși bani. Deci și noi dacă am văzut de bună voe tocmal[ă] și plată deplin și dela noi așijderea am dat și am întărit pre acea moșie mai sus scrisului slugei noastre Gorciului aprod cu loc de moară, cum ca să-i fie lui driaptă moșie și cumpărătură în veci neclintită. Și altu să nu să amestece.

Suretul în colecția mea.

15.

1593, August 11.

Ieremia Movilă Voevod, reînoid un hrisov dela Ion Vodă, furat din casa popii Drăgan din Suceava, întărește Anei jupâneasa lui Golăe logofătul cu fii săi Mihai, Cristina și Ștefan și Frăsinei, fata Irimii pârcălabul, Oxintia și locul de la capul Peșterei, din sus de vechiul Orhei, mori în Răut cum și patru mori de ceia parte a Nistrului, în gura Iahurlucului. (Suret).

Suret di pe ispisocul ot Eremiia Movila Voevoda din leatu 7101, ac. 11.

Adecă au venit înaintea Domnii Sale și înaintea boiariilor Domnii Sale Ana, giupâniasa lui Golăe logofăt și cu fiii săi Mihai și Cârstna și fiul ei Ștefan și Frăsina, fata Eremiei, biv pârcălab și s'au jeluit cu mare jalobă și cu mare mărturie cu boiari și cu

slujitori de frunte din curtea Domnii Sale și cu mulți oameni buni și cu popa Drăgan din târgu din Suceavă așe zicând precum di-reasă de cumpărătură ce au avut ea dela acest Ioan Vodă pe 2 locuri din pustie: un loc pe Nistru unde să chiamă Ocsentiia, între Molovata și între Mogșiiia cu locuri de patru mori pre de ceia parte de Nistru în pâraie, în gura Iahurlucului unde cade în Nistru, alt loc la capul Peșterilor din sus de Orheiul Vechiu, unde cade drumul Orheiului vechiu în Răut în vad pe din sus de Chișinău, supt stâncă pre de ceia parte de Răut, dispre Nistru și cu 2 mori în Răut, care le au cumpărat dela Ion Voevoda drept 8 cai buni și drept 400 zloți tătarăști din ispisoc de cumpărătură dela Ion Voevoda și uric de la Domniia Sa, ce au avut giupâniasa Golăias pre a triia parte, parte din sus din giumătate de sat ce să chiamă Golăeștii, ce sint în capul Peșterilor pe din sus de Orheiul vechiu, între Molovata și între Mogșiiia, unde cade drumul Orheiului vechiu, pre cari au cumpărat dela Gorciul aprodul, acele dreasă le au furat din casa popii lui Drăgan din Suceavă. Deci Domniia Sa văzind a lor mare jalobă și cu mare mărturie Domniia Sa iarăș i-au făcut ei întărire și au dat ei acele mai sus scrisă moșii cum ca să-i fie ei și cuconilor ei dela Domniia Sa cu tot vinitul, iar de s'ar afla în vreo vreme, sau să vor ivi acele dreasă, și or vrea să pâ-rască cu dânsăle, sau să zică pe cum au cumpărat acele moșii, sau vor zice că li-i schimbătură, unii ca aceia să fie de mare rușine și ca să-ș plătiască capetile, căci le au furat, după cum mai sus serie. Și ca să nu aibă credință și altul să nu să amestice.

S'au tălmăcit în școala sloveniască, leat 1741, mai 13.

Originalul publicat de mine, *op. cit.*, p. 14. Vezi mai sus p. 23.

16.

Fără veleat (cca 1600).

Ionașcu Bârboșel din Biliceni vinde lui Nicoară logofătul a cincea parte din jumătate de sat din Dereneu. (Regest).

Tălmăcirea unui zapis din limba sârbească, împreună cu urghinal, dela Năvrăpescul jtcniceriu i Hraniță diiacu i Ursu din Mihalașa i David din Ciulucani i Șanța aprodul din Vovinești i Portărescul din Biliceni și Rusul din Spanciocani precum înainte lor au venit Ionașcu Bârboșal din Biliceni și de a sa bună

voe au vândut a sa driaptă ocină din sat din Dereneu, din a cince parte din giumatate de sat, cât lui i să va alege, drept 66 de taleri aceia au vândut-o lui Necoară logofăt.

Extras din hotărîrea din 1823, Ianuarie 9 a Verhovnoi Sovietului Oblastiei Basarabiei. Acad. Română. Pachet de doc. basarabene, neinventariat.

Cf. pentru datarea registului Năvrăpescul biv jicnicer în 1606, Aprilie 2 în Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, V, p. 239.

17.

1602, Fevruarie 24.

Ieremia Voevod întărește împărțirea moșiilor și țiganilor lui Bucium vornicul între Antemia, văduva lui și Grigore Bucium cu ceilalți frați ai săi, feciorii vornicului Bucium. Intre moșiile lui Bucium vornicul erau în ținutul Orheiului a treia parte din Echimăuți și a treia parte din Saharna. (Suret).

† Suret dipe un ispisoc dela Irimie Vodă, 7110, fev. 24.

Adică au vinit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari Anthemie, giupăniasa răpăosatului Bucium vornicu și au jăluit pe ficiorii săi Gligori Bucium pe cum n'au putut să s[ă] așeză întru dânșii singuri cu moșiile și cu viili și cu țigani, numai înaintea noastră și înaintea a tot svatul nostru așe s'au tocmit și s'au așezat întru sini: unde s'au ales osăbită parte a răpousatului Bucium vornicu de moșii și de vii și de țigani și partea giupănesii lui iar osăbită și s'au vinit în parte lui Bucium vornicu giumatate de sat de Crainici pe Polucini și cu Poenili și satul Faurii cu vad de moară și satul ce să chiamă Lunca Mare cu vad de moară și giumatate de sat Oteștii cu vad de moară în Răcătău și giumatate de sat de Buciulești cu vad de moară în Bistriț și giumatate de sat Găureni pe Prut și a trie parte de sat de Echimăuți în ținutul Orheiului și a trie parte de satul Săharna și satul Boșotenii pe Bistrița cu vad de moară și a patra parte de satu Poienile la Vaslui și 2 fălci de vii în dialul Horodiștii, lângă Cotnari și 1 falce de vie în Zlodiica și iară 21 de sălași de țigani anume Țaga țiganca și Vasili sin Isac și Crăciun sin Isac și Ion Nodă și Ion Roșca și Paraschiva și Iachim și Purice și Gligori sin Petrii și Năgoș și Sima și Mușatu și Badă și Mana și Vasili Căras și Slav căldărar și Gligori sin Candachii și Stoica lăutar și Avram tij și

Ion tij și Cioban. Și iarăș locurile și părțile giupănesii ce i s'au vinit: satul Năneștii și cu hotarul Unghenii și giumatate de sat Horgeștii pe Răcătău și cu vad di moară și a patra parte din sat din Gălești pe pâriul Răcătăul și a patra parte Bizighești cu moară și a patra parte satul Poenili la Tecuci și giumatate de sat de Voinești și a patra parte de sat Corneștii dela Cârligătură și a patra parte de sat de Porosălnici tij i trii fâlci de vie la Cotnar, 2 fâlci la dialul Horodiștii și 1 falci la Zlodiica și șease sălaș de țigani anume Isaico și Onea și Mănelea și Colțul i Stoica sitar i Vasili cuhar și celi mai de sus scrise părți cari s'au vinit parte răpăosatului Condre Bucium vornic, s'au dat să le ție și să le stăpânească ficiorii lui aceste părți de moșii și de vii și 21 di sălaș di țigani, iar părțile de moșie și de vii și de 6 sălași de țigani s'au dat să li ție giupăniasa sa și să fie volnic cu cari cum va vrè să facă, singur ce va vre.

Deci dacă s'au așezat de bună voia și noi văzând bună tocmală întru dânșii și înainte noastră și a tot svatul nostru, datu-li-am și li-am întărit lor, pe celi mai de sus scris moșii și alesă parte lui Bucium, osăbit și parte giupănesii iar osăbit, de acum să fie a lor cu tot vinitul.

let 7248, iuni.

Petriceico vel logofātu ¹⁾).

Sturzea vel logofăt.

Vasilco

Academia Română, ms. 4079, fila 132.

18.

1602, Februarie 27. Iași.

Ieremia Movila Voevod întărește stăpânirea lui Dancu din Orheiu asupra unui loc pe apa Vaticiului, cu mori și fânaț pentru care a dat domniei un cal. (Original).

† Брѣмѣта могила коькода божію милостію господарь земли молдавской. Дал есми сен лист господствами семс чловѣккѣ на нме данко от урхю на то он да ест моцен и силен и сим листом господствами держатї и обранити скою правою отнинс едно мѣсто

¹⁾ Iscălitura Petriceico logofăt s'a scris odată spre a se înlocui cu aceea a lui Sturza și apoi s'a scris din nou de altă mână și cu altă cerneală.

ИЖЕ ИМАЕТ НА РЪЦА КАТЪЧ И МАНИ ИЖЕ ИМАЕТ И ЕДНО СЪЖНО ИЖЕ
 БЪДЕТ ТОМО ПОКОСЕНО И УТ ИЖ МАИИОВ И УТ ШЕ МАИИОВ ДА ИМ[АЕТ] . .
 АТ КЪСЕ КОЛНКО БЪДЕТ ПО НА ЕГО ТО И НИКТО ДА НА ИМ[АЕТ] НИ
 ЖАДНАА ДЪЛО ПОНЕЖ ОН ДАА ЕДИН КОН ГОСПОДСТВАМИ РАДЪ ТОЕ МЪКСТО
 ПРОТОЖ НИКТО ДА НЕ СМЪКЕТ ЕМЪ ОПРАТИ ИЛИ АБО РОБИТИ (?) ПО СІА
 РЕЧ ГОСПОДСТВАМИ.

L. P.

ИИС њ ІАС КЪЛКЪТ ^хзрѣ фек. кз.

† ГОСПОДНЪ РЕЧ.

† КЕЛНЦІИ БОЛЪРИ њЧИЛИ.

† САВА.

Traducere.

Ieremia Movila Voevod cu mila lui Dumnezeu, Domnul Țărei moldovei am dat această carte a Domniei Mele acestui om cu numele Dancu din Orhei ca el să fie tare și puternic cu această carte a Domniei Mele a stăpâni și a apăra a sa dreaptă ocină, un loc ce are pe râul Vatici cu mori ce are și un fânaț, ce-i va fi acestuia cosit și dintre mori, dintre mori, să aibă tot cât va fi după el. Și nimeni să nu aibă nici o treabă pentrucă el a dat domniei mele un cal pentru acel loc. Pentru aceasta nimeni să nu îndrăznească a-l împiedica sau a lucra după acest cuvânt al domniei mele.

Scriș în Iași în anul 7110 Fevruarie 27.

† Domnul a zis

† Marii boieri au învățat

† Sava

Documentul în colecția mea. Starea lui lasă de dorit. Citirea pe alocurea este cât se poate de dificilă. Din această cauză transcriem mai jos, un regist al aceleiași document cuprins într'o hotărîre cu data de 1818, Aprilie 30 a Departamentului al doilea al Ocârmuirii Oblastii Basarabiei, Presudsfia Politicească:

1-ii. 7110, Februar 4. Ispisoc dela Domnul Irimiea Movila Voevod prin care să cuprindă că pe Danciul din Orhei, miluindu-l cu un loc domnesc pe moșie Vaticiul, cu mori câte sânt acolo, cu loc de câmpu și arături, prin cât va ave acolo di trebuință îi întărește stăpânire, pentrucă și Danciul încă au dat Domniei Sale un cal bun împotriva acelui loc.

Noi am citit numele celui dăruit ДАНКО. Regestul acesta vorbește de Danciul. Un alt regist din 1722, Septemvrie 20 vorbește despre Dancul (v. mai jos nr. 189).

19.

1602, August 21. Iași.

Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea jupânesei lui Golăe pe a treia parte din partea de sus din Trebujeni, partea călugărului Gavril, fiul lui Ieremia pârcălabul, pe care a cumpărat-o dela Gorciul aprodul. (Original).

† Єримѣѣ мoгнѣа кoвeкoдa бoжѣю милoстѣю гoспoдaрѣ зeмлѣ мoлдaкскoн.

Ож прѣидoшѣ прѣд нами и прѣд кѣсемѣ нашнѣми бoлѣри мoлдaкскoн кнѣгинѣ гoлѣѣасѣ съ дoбpoмѣ мaртѣрѣ и лѣст и зaпис oт гoрѣшa aпрoд нѣ зa дeбoрoкo кoлѣ вo прoдaет свoя прaвa oтнѣнѣ и кнѣзпленѣ чтo имaл oн oт нa гaврилѣ юнoкoх из пoлoвин зa сeлo oт гoлѣшѣ из чaст oт кнѣжинѣ трeтaа чaст, чaст из кнѣш, чaст гaврилѣ юнoкoх сѣс єримѣен прѣкѣлaб и съ трeтaа чaст зaмлeн чтo сѣ зoкитѣ дo фeрeдѣ гдe сдaрит дoрoг мoлoкaтeн чeрeз стaк дoрoг тoт вeл. тѣт рaдѣ гoспoдeствaми сѣмaтрѣѣшa и пoслѣдeствѣшa тoт съ дoбpoю кoлѣ прoдaнѣ ищe дaли и пoствeрднѣи кнѣгинoкѣ гoлѣѣасe [и снѣ вѣ крeтннa и мнѣхaнa] ¹⁾ тoт oтнѣнѣ и кнѣзпленѣ и истиннѣи тaкo дa бѣдeт oнa дѣжнa и мoцнa съ сeм лѣстoм гoспoдeствaми дрѣжaти и в[бoрo]жити свoя прaк oтнѣнѣ и съ кѣсeм дoхoдoм чтo бѣдeт тaкo oт сeлѣ нa прѣд нeктo дa нe имaет кѣлaзити нaн кѣ нѣчтo oмнѣшaтнe нѣкoлeж нa кѣкѣи прѣд сeн лѣстoм гoспoдeствaми. тaк дaт нa єти инак нe с... нн...

сам гoспoдин кaзaл
нѣс сѣ кѣлѣт зрѣ акѣст кa.

(L. P.)

пeтpичaнкo лoгoфeт сч.

Traducere.

Eremia Movilă Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn Țarei Moldovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni jupâneasa Golăiasă cu bună mărturie și carte și zapis dela Gorciul aprod care de bună voia sa vinde dreapta sa ocină și cumpărătura ce a avut el dela Gavriliе călugărul din jumătate de sat din Golăești din partea de sus a treia parte partea din sus, partea lui Gavriliе călugărul fiul lui Eremia pârcălabul și

cu a treia parte de moară ce se chiamă la Ferede, unde lovește drumul Molavatei peste iaz, unde duce drumul. Pentru aceia Domnia Mea văzând și urmând această cu bună voie vânzare încă i-am dat și i-am întărit jupănesei Golăieșe și copiilor ei Cristina și Mihail această ocină și cumpărătură și adevărim ca să fie cu această carte a noastră tare și puternică să stăpânească și să păzească dreapta sa ocină și cu tot venitul ce va fi, ca de acum înainte nimeni să nu aibă a intra sau în ceva să se amestice, niciodată, în veci, împotriva acestei cărți a Domniei Mele. Așa . . . și altfel.

Scris în Iași, la anul 7110, august 21.

Insăși Domnul au poruncit.

(L. P.)

Petriceico logofăt a învățat.

Documentul în colecția mea.

20.

1603, Aprilie 12.

Jeremia Movila Voevod judecă pricina ce au avut Sacota vătavul și Lupan, feciorul Țapului și Magda, fata Dragăi cu rudeniile lor Gherman, Urita și Marina, feciorii lui Simeon pentru a patra parte din moșia Pohribeni, cumpărată de moașa lor Vasca Lehoia dela Danciul Pohrib. (Suret).

Un uric depi ispisocul Domnului Irimie Movila Voevod din let 7111, apr. 12 cuprinzătoriu că au vinit înaintea sa și a boerilor săi mari și mici sluga sa Sacota vătavu și Lupan feciorul Țapului și Magda, fata Dragăi și cu alți ai lor și au pârît pe rudeniile lor Gherman și Urita și Mărina cu frații lor, ficii lui Simeon, toți nepoți Vascăi Lehoai pentru a patra parte din satul Pohribeni, ținut Orhei zicând că moașa lor Vasca Lehoae ar fi avându zapisi di cumpărătură și urici dela Ilieș Vodă și are parti di moșie ci au cumpărat-o dela Danciul Pohrib zet Gherman au răspuns că Urita și Mărina cu frații lor, fecior lui Simeon au făcut meșteșug și au scris numili moșului lor Vasca și tatului lor Simeon vrând să ție singur. Și au cercetat Domnie Sa și au văzut că cu meșteșug au urmat vicleşug pârîții mai sus și întărește stăpânire jăluitoilor dându moșie în patru părți adică o parte Sacotă, di vremi ci au

cumpărat parte lui Toader drept 24 galbeni di aur, iar o parti ficiorului Măricuții și o parti ficiorului Simeon, toți nepoți Vascăi Lehoai cum si cuvini lor mai cu drept.

Extras din hotărîrea din 26 Noemvrie 1823 a judecătoriei ținutului Orhei.

În Pohribeni avea 3 bătrâni și 17 stânjeni vistiernicul Grigore Sturza, care le dă zestre lui Alexandru Ghica biv vel spătar. Acesta le dă în schimb tatălui său logofătul C. Ghica, pentru ca și acesta, la rândul său în 1795 să le transmită Sf. Spiridon din Iași. Vezi: Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XV, pp. 153, 214.

21.

1603.

Ieremia Movilă Voevod rânduiește pe Danciul biv pârcălab ca după cererea jupănesei lui Golăe și a lui Simion Portărescul să-i hotărînicească Golieseii o treime din jumătatea de sus a Golăeștilor, cumparată de ea dela Gorciul aprodul și să aleagă și hotarul Storjecilor dinspre Golăești și cu moara dela Mihăilașa. (Suret).

Suret di pi o carte ot Ierimiia Vodă let 7111.

Serie Domniia Sa la Danciul biv pârcălab, face știre cum s'au pârît de față giupâniiasa Golăiasă cu Simion Portărescul și cu Ieremiia din Golăești pentru satul Golăeștii și ei te au cerșut dela Domnie Mea ca să le fii lor hotarnec. Deci văzind cartea Domnii Mele, iar tu să aibi a strânge oameni buni din sus și din gios și să înparți precum va fi mai cu dreptul, cu sufletile voastre de satul Golăești ce-i este ei cumpărătură dela Gorciul aprodul din giu-mătate de sat a triia parte, partea din sus. Pre aceia au cumpărat din sat și din câmpu și cu mori, pre unde au hotărît Bălțatul logofătul. Așijderea ca să alegi și hotarul Storjecilor dispre Golăești și cu moara dela Mihăilașa, care vatra satului Mihăilașii este dispre răsărit, iar moara dispre apus. Și locul satului merge pre dispre amândoaî părțile Răutului, pre unde au hotărît Bucium vel vornece și pre unde de în veaci au lăcuit și să pui stâlpi în sat și în câmpu și în țarină și pretitinderea precum vii afla mai bine și să ne faci știre.

Originalul la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 125, fila 307. Documentul s'a publicat de L. T. Boga în *Documente basarabene*, VI, nr. IV, p. 8. Ne îngăduim să publicăm totuși suretul, din cauză că înseși numele hotarului Storjecii, este rupt în documentul original.

22.

1603, Decembrie 4. Văsieni.

Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea pităreilor Ioachim și Onciul asupra părții de moșie din Mihăilașa din ținutul Orheiului, cumpărată de ei dela Văscan, fiul Dodoșei. (Original).

† Иѡ еремїѡ могила ковода божїю милостїю господарь земли молдавскон. ѡж прїдошѣ пред нами и пред всеми наши молдавскими болѣри въскан снѣ додошѣ от михѣлашѣ от колост орхенскомѣ за добрую колю неким непонѣженон а ни присилокан и продал своєю пракою отнинѣ и дѣднинѣ от село михѣлашѣ част ег что сѣ им изберет та продал въскан слѣгам нашим ѡким и ончюл пнтѣрен от михѣлашѣ за петдесѣт талер срѣберѣниѡх и такождере въстаашїи слѣгам нашим ѡким и ончѣл пнтѣрен и заплаѣтии всиѡх тиѡх пинѣзи ѡкож виш сѣт писан. а ми такождере и от нас дали и потверѣдили слѣгам нашим ѡким и ончѣл како да ест им отнина и кѣпжнїе и сѣ въсем дохѡдом и ни да сѣ не ѣмншает прѣд сим листом нашим.

† пис ѣ въсїтани кѣлѣт зрѣкї дѣк д.

† господнѣ казал.

† кланкїи логофет ѣчил и искал.

† дѣмитрѣс

Traducere.

Io Ieremia Movila Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn Țarei Moldovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni Văscan, feciorul Dodoșei din Mihăilașa din ținutul Orheiului de a sa bună voe de nimeni silit, nici asuprit și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din satul Mihăilașa, partea lui ce i să va alege. Aceasta a vândut-o Văscan slugilor noastre Ioachim și Onciul pitărei din Mihăilașa pentru cinzeci de taleri de argint și deasemenea s'au sculat slugile noastre Iachim și Onciul pitărei și au plătit toți acești bani cum sunt scriși mai sus.

Și noi de asemenea și dela noi am dat și am întărit slugilor noastre Iachim și Onciul ca să le fie lor ocină și cumpărătură

și cu tot venitul. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Domnul a poruncit.

Scris la Väsieni în anul 7112, dec. 4.

Marele logofăt a învățat și a iscălit,

† Dumitru

Originalul la Academia Română, doc. nr. 5—CXL. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XIX, p. 221. Vezi și mai jos doc. nr. 35 din 1611, August 23.

Imi mai este cunoscut un act dela Irimia Movilă, datat tot din Väsieni la 21 Decemvrie 1603. (Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XX, p. 123). Asupra acestei deplasări voevodale în ținutul Orheiului, vezi: Aurel V. Sava, *Doc. lăpușnene*, p. 33 în notă).

23.

1604, Mai 10. Iași.

Jeremia Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Cristea sulgerelul asupra unei treimi din partea Nastei din Corotceni pe Molovatei, treime cumpărată dela Nastasia Oloaga, fata Nastei, nepoata lui Iosip. (Original).

† Ив Єремїа могола коевода божїю милостїю господарь земли молдакскон.

вж прїидомѣ прѣд нами и прѣд нашими болѣри настасїа влоага дочка настѣ внѣка юсип по ен доброн волѣ никим непо- нѣждена а ни прислована и продала свою правою отнинѣ и дѣд- нинѣ от сконх правнх и пнтомих прикнлѣе третаа част от част ма- тери ен настїи вт коротчѣни что на моловате и съ мѣсто за стави и за млинн что с изберет третаа част; та продала кретѣ слѣжерел за два десѣт и шест талере сребръннх. того радї како да ест емѣ и от нас отнина и кнкѣпленїе съ късем доходоу и ни да с не смишаеѣ.

пис ѣ ѡе лѣт хрѣї, маи ѣ,

† гднѣ реч.

(L. P.)

† стронч вел логофет счнл и искал

стронч логофет.

† еремїа вѣскнса

Traducere.

Io Ieremia Movila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țărei Moldovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Nastasia Oloaga, fata Nastei, nepoata lui Iosip de a ei bună voe de nimeni nevoiți, nici siliți. Și și-a vândut a ei dreaptă ocină și moșie din a ei drepte și de baștină privilegiu a treia parte din partea mamei ei Nastei din Corotceani, care e pe Molovatee și cu loc de iaz și de moară cât se va alege a treia parte. Acestea le-a vândut Cârstei sulgerel pe douăzeci și șase de taleri de argint. Pentru aceia să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Scris în Iași, anul 7112, mai 10.

(L. P.).

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Eremia Băseanul

Originalul la dispoziția mea.

La acest document se referă un fragment din ispisocul cu data de 1609, august 16 al lui Constantin Movilă Voevod publicat de L. T. Boga în *Documente basarabene*, XIV, p. 7. La acea dată Cristea sulgerelul, ajuns Cristea păhărnicele vinde și el la rândul său a treia parte din Coropceni postelniceleului Chiriță Dumitrachi Paleologul.

În 1817 satul Coropceni aparținea domniței Catinca, fiica logofătului Constantin Ghica (I. Halippa, *op. cit.*, III, 131).

24.

1604, Mai 20.

Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Apostol paharnicul cu frații săi, nepoții lui Isai Morozanul și lui Gheorghe cu frații săi, nepoții lui Ioan Papa asupra satului Terșiteii de pe Dobrușa, dela ținutul Orheiului. (Regest).

7112, Mai 20. Un suret de pe un ispisoc dela Irimiia Vodă cu care întărește unui Apostol paharnicul și fraților săi și rudeniilor lor, nepoților lui Isai Morozanul și lui Gheorghii cu toți frații și rudeniile lor, nepoții lui Ioan Papa pe a lor driaptă ocină și moșii satul Trăcițai pe Dobrușa la ținutul Orheiului, asupra căruia sat au avut și dresuri dela bătrânul Ștefan Vodă și s'au strecat putre-

zind într'o groapă. Drept aceia li-au întărit stăpânire prin ispi-socul acesta.

Din perilipsisul documentelor moșiei Tersșitei dela ținutul Orheiului a marelui logofăt Dumitrașcu Sturza cu data de 1784, Iunie 29. La Academia Română, nr. 80, CLXXV.

Din același perilipsis rezultă că în 1784 stăpâneau partea de sus a satului Morozăneștii și Durăceștii.

25.

1607, Februarie 10.

Ghermănescu diacul și cu rudeniile lui, feciori și nepoți lui Gavril și Lupșei și lui Ion vând lui Dumitrache Chirița marele postelnic un loc de sat Ghermăneștii, la Molovateș, în ținutul Orheiului. (Suret).

Suret de pe o mărturie de zăpis iscălită de câțiva boeri mari din veleat 7115, fev. 10 dni.

Iată eu Crâste vel vornic de Țara de Sus și Orăș hetman și Boul și Voico visternici și Vărăntar vel comis și Ghenghe și Ursul vornici de poarta și Ionașcu vel armaș și Avram ușeriu mărturisim cu această scrisoare a noastră precum au venit înaintea noastră Ghermănescu diac și rudeniile lui Onciul stolnicel și Simion stolnicel și Ileana și cu alte rudeni ai lui, feciori și nepoții lui Gavril și Lupșei și lui Ion de a lor bună voe de nime siliți, nici asupriți și au vândut ei a lor dreaptă ocină și cumpărătură a părinților lor din ispișoc de mărturie ce au avut dela răposatul Eremie Voevod jumătate dintru un loc de sat care [este] pe din gios, la capul Culișăului, la capul Piscului, unde să împreună văile ce sint pe Culișeu și cu loc de iazuri și de moară la Molovateș ce-i în ținut Orheiului. Aceia au vândut-o ei fratelui nostru dumi-sale lui Dumitrache Chirică vel postelnic drept doao sute taleri de argint și le-au plătit lor deplin denainte noastră. Pentru aceia și noi am făcut această mărturie dela noi dumisale Chiricii postelnic ca să-i fie lui de crezare, până când își va face luiș și dres domnesc. Și pecețile noastre încă am pus cătră această carte a noastră ca să se știe.

Au scris Nebojatco uricariu.

S'au tălmăcit de Gheorghie Eyloghi dascal 1780, noem 25 dni.

Suretul în colecția Academiei Române, CXL — 213. În același depozit și originalul 79 — CXXXIX. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XIX, p. 222.

26.

1607, Februarie 24.

Simion Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Dumitrache Chiriță marele postelnic asupra unui loc de sat Ghermăneștii la Molovateț în ținutul Orheiului. (Suret).

Suret depe ispisoc sirbesc dela Simion Moghila Voevod din veleat 7115, fev. 24 dni.

Precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor nostri ai Moldaviei, a mari și mici, sluga noastră Sava Ghermănescul diiac și rudeniile lui Onciul stolnicel și Simion stolnicel și Ileana și cu alte rudeni ai lor, feciori și nepoții lui Gavril și Lupșei și lui Ion, de a lor bună voe de nime siliți, nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și cumpărătură a părinților lor: jumătate dintr'on loc de sat ce este pe din gios, la capul Culișăului, la capul Piscului, unde să înpreună văile ce să numesc Ghermăneștii, la Molovatiț și cu loc de iaz și de moară la Molovatiță, ce este în ținut Orheiului. Aceia au vândut credincios boerului nostru dumisali Dumitrachi Chiriții vel postelnic drept doao sute taleri de argint din ispisoc de mărturie ce au avut dela răposatul fratele Domniei Meleş Erimie Voevod, ce au fost lor cumpărătură acel loc dela dum. Moghila vel logofăt și dela fratele său Văscan pârcălab și dela surorile lor Tudosca și Anușca din dres de baștină ce au avut ei dela Ilie Voevod.

Pentru aceia ca să-i fie lui și dela noi acel de mai sus scris loc boerului nostru de mai sus scris dum. Dumitru Chiriță vel postelnic uric și ocină și cumpărătură cu tot venitul. Și altul să nu să amestece.

S'au tălmăcit de Gheorghie Eyloghi dasca 1780, noem. 25 d.

Originalul în colecția Academiei Române, 212—CXL.

27.

1607, Aprilie 15. Iași.

Nicoară Donici, fost pârcălab al Orheiului, dăruiește mănăstirei Secul niște case cu tot locul lor și cu dughene în târgul Orheiului. (Suret).

Suret tălmăcit de pe sârbie de pe scrisoarea de danie dela Nicoară Doniciu, ce au fost pârcălab Orheiului din leat 7215, april 15.

Adecă eu Nicoară Doniciu pârcălabul Orheiului, iată căutându la alții ctitori și miluitori ai sfintelor mănăstiri am râvnit și am

dat și am miluit dintru a noastră mică de Dumnezeu dată avere, pe sfânta mănăstiri, cea din nou zidită, cari să cheamă Săcul, unde este hramul sfântului, slăvitului proroc și înaintea mergătorului, botezătorului Domnului Ioan și cinstita lui tăere, cu niște casă și cu tot locul lor și cu dughene, care sânt în mijlocu târgului Orheiului, care sânt de noi făcute pi ai noștri drepti bani și cumpăratură și după acest al nostru de bună voi, de mână făcut zapis, ca să aibă părinții călugări dela sfânta mănăstiri să-ș facă lorîș îndreptări și dila Mărie Sa milostivul Domn și ca să aibă a ruga pe Domnul Dumnezeu pentru greșalile noastre și a născătorilor noștri, după rânduiala sfintii bisărici și pomnire a face din an în an, precum și celoralanți ctitori, iară după moarte me și a jupănesăi meli, cini ar voi a să ispiti a strica această danie a noastră și miluiri, den fiei noștri sau din neamul nostru, aciea să fie neertați dela Domnul Dumnezeu, ci au făcut ceriul și pământul și dila toți sfintii și să fii lor pâriș sfântul Ioan la strașnicul județi a lui Hristos. Iară pentru mai mare credința eu cu mâna me mai jos am iscălit și pecetea mea am pus pe această scrisoare.

S'au scris în Iaș.

Necoara Donici am iscălit.

Trib. Lăpușna, s. II-a, arhiva veche dos. civil nr. 1773/1822.

28.

1607, Aprilie 15. Iași.

Simion Movilă Voevod întărește dania unor case și dughene din târgul Orheiului făcută de Nicoară Donici mănăstirii Secul. (Suret).

Suret tălmăcit dipi sârbie dipi ispisoc de întăritură dela domnul Simon Moghila Voevod din leat 7215, apr. 15.

Io Simion Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn pământului Moldavei.

Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldavii mari și mici al nostru credincios boeriu dumnalui Necora Donici pârălabul Orheiului. De a lui bună voi de nimine silit nici asuprit au dat și au miluit sfânta mănăstire di nou zidită ci să cheamă Săcul, unde este hramul sfântului, slăvitului Ioan înaintea mergătorului și botezătorului Domnului și

cinstita lui tăere cu niște casă și cu tot locul lor și cu dughenile care sânt în mijlocul târgului Orheiului, care casă și dughene sânt dintru a lui facere pi a lui dreaptă cumpărătură. Și noi văzând a lui de bună voi danie și miluire am dat și am întărit mai sus scrisăi sfintei mănăstiri cele mai sus zisă casă și dughene și cu tot locul lor ca să fie lor și dila noi danie și întăritură cu tot venitul nielătit, niciodată în veciu, înaintea aciștii cărți a Domnii Mele.

Domnul au zis.

S'au scris în Iaș.

Simion Voevod

Stroici vel logofăt au învățat și au iscălit.

Arh. Trib. Lăpușna, s. II-a, arhiva veche a judecătoriei Orhei, dos. civil nr. 1773/1822.

29.

1607, Noemvrie 4: Iași.

Simion Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Dumitrachi vel postelnic pe a treia parte din partea Nastei din satul Corotceni de pe Molovateș cu locuri de iaz și de mori, pe care a cumpărat-o dela Crâstea Sulgerelul. (Original).

Иъ Симеонъ Могила коевода кожю милостїю господарь земли молдавской.

уж прїнде прѣд нами и прѣд нашими болѣри слѣга наш крестѣ сѣажерѣа по ег доброн колѣ никим непонсжден а ни прислукан и продаа своа праваа отнина и кикспленїе от исписок от скѣто почикшаго братѣ господствами Еремїа могила коевода третаа част от част насти от село коротчани что на молокатен и съ мѣсто за ставн и за млинн чтож он кспна от настасїа шлога, дочка насти кнѣка юсп. То продаа нашѣмѣ вѣрномѣ болѣринѣ панѣ дѣмитраки вел постелник за петдесѣт тал[ле]ре сребрѣннѣх и заплаати емѣ исплѣна от прѣд нами. тѣм радї како да ест емѣ и от нас ѣрик и штнина съ вѣсем доходоу и ни да с не ѣмншает.

пис ѣ ис кѣкто \times рспї, ноѣм д.

господиннѣ велѣа.

(L. P.)

вел логофѣт искаа

дрѣдан тѣстѣа

Traducere.

Io Simeon Movila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țărei Moldovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri sluga noastră Crâstea Sulgerelul de a lui bună voe de nimeni nevoit, nici silit și a vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătură, din ispisocul dela sfânt răposatul fratele Domniei Mele Ieremia Movila Voevod, a treia parte din partea Nastei din satul Corotceni, ce este pe Molovateț și cu locuri de iaz și de mori pe care și el a cumpărat-o dela Nastasia Oloaga, fata Nastei, nepoata lui Iosip. Aceasta a vândut-o credinciosului nostru boer panu Dumitrachi marele postelnic pe cincizeci de taleri de argint și i-a plătit lui deplin dinaintea noastră. Drept aceia să-i fie lui și dela noi uric și ocină cu tot venitul și nimeni să nu se amestece.

Domnul a poruncit.

(L P.).

Scriș în Iași anul 7116, noem. 4.

Vel logofăt a iscălit.

Drăgan Tăutul

Originalul în colecția mea.

30.

1609, Aprilie 8.

Constantin Movila Voevod împuternicește pe Simion și pe Damian cu răzeșii lor să stăpânească satul Chiperceni din ținutul Orheiului pe care Ion Rusulei cu răzeșii lui l-au vândut lui Vasile Lozenschi stolnicul. (Original).

† ИВ КОНСТАНТИНС МОГИЛА БОЕВОДА БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАР ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Dat-am cartea Dumniei Mele slugii noastre lui Simion și lui Dămiiian și tuturor răzășilor săi din sat din Piper-ceni de ținutul Orheiului ca să hie tari și puternici cu cartea noastră să-și ție satul lor Pipercenii cu toată ocină sa și cu vecinii și cu morili și cu hălăștei și cu pomături și cu viile, cu prisăcili cu tot hotarul de moșie, carele au fost dat și închinat părțile lor de Ion

Rusulei i răzășii săi boiarinului nostru lui Vasilie Lozenschii stolnicul de-acum înaintea nici o treabă să n'aibă cu satul lor și cu moșie lor, nici cu vecinii ce să hie în pace satul și vecinii lor de cătră să-ș ție ei satul au fost de faț cini a hi ven[înd] în satul lor deră pri la și-ș vor hi l..... tust... să-i gonească din sat toți să să ducă la [ormile s]ale de unde au fost și ca să hie tari cu cartea noastră [și] diregătorul boirescu și vătămănu din satul lor, carele nu va să ias de bună voe să, și nu va asculta di carte Domnii Mele să-l scoață din sat afară..... și să-l ucigă..... și să-l scoață din sat afară..... preste cartea Noastră.

§ Іас АКТъ ҃393҃І, ап. ѿ.

САМ ГОСПОДИНЪ Р҃СЧ.

Constantin Voevod

Originalul și un suret la Academia Română, neinventariat.

Cuprinsul actului se întregește prin acela al documentului din 1612, Septemvrie 24, publicat mai jos, la nr. 38.

31.

1609, Aprilie 25.

Constantin Movilă Voevod miluește mănăstirile Dragomirna și Secul cu un iaz cu ezătură, pustiu, lângă Târgul Orhei, pe apa Răutului. (Suret).

Suret di pi ispisoc dila Costantin Moghila Voevod scris sirbești în Iaș la anul di la zădirea lumii 7117, april 25.

În numile Tatălui și a fiului și a Sfântului Duh, sfânta întru o ființă și nedispărțită troiță, iată eu robul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, mântuitorul nostru și adivărat închinători Sfintii Troiț bogu, Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldaviei dila Domniea Me pre râvna ci cătră Dumnezeu cu osârdnica dragosti cătră sfintele bisărici din toată inima me, cu luminat suflet dorind mântuire sufletească și întru Dumnezeu adormițelor sufleti părinților mei, am miluit sfintili mănăstiri Dragomirna, undi esti hramul Pogoririi Sfântului Duh și mănăstirea Secul, undi esti hramul Tăerii Cinstului cap sfântului proroc mergătorul înaintea și botezătorului Ioan cu un iazi cu

ezătura pustiiu lângă Târgu Orheiu pi apa Răutului pi cari să-ș păzască și să-ș facă și mori, cari iaz mai innainte era ezit încă di Alicsandru Voevod și din vreme aceia, sânt trecut 55 ani pân la Domniea noastră și nimi din Domni nu l-au fost innoit după ci s'au rupt și au stătut părăsit și pustiiu, fără folosul nimărui. Drept aceia Domnia Me am dat acel iaz numitilor mănăstiri ca să ezască și să-ș facă și mori pentru folosul lor spre pominierea celor mai innainte răposăților Domni și să le fii moșii cu toati acareturile ci vor faci acolo și cu toati folosurile nistrămutat niciodinioară în veci și să scrii în sfintile mănăstiri la pomelnic pi răposatu întru Domnu părinti Domnii Meli Irimiea Voevod, maica-me Elisaveta, frații Alecsandru și Bogdan Voevod și iarăș și pi răposatul Domn Alecsandru Voevod cari mai innainte au fost stăpân acelui iaz. Aceste toate de mai sus numite să fii lor și dila noi danii și miluiri nistrămutată niciodinioară în veci, iar cini să va ispiți să strici această danii și miluiri a noastră ce am dat di mai sus numitilor mănăstirilor, mai ales pentru multa cheltuială ci au să facă aceli mănăstiri pi acareturi ci au să facă, unul ca acela să nu fii ertat dila Domnul Dumnezeu, ci să-i fii pârîș însuș Domnul nostru Iisus Hristos și a lui Pre Curată și fără prihană purure fecioară, maica și Sfântul slăvitul proroc și botezătoriu lui Hristos Ioan și mai mult nimi să nu să amestici innainte aceștii cărți Domnii Meli.

Insuș Domnul au poruncit.

Iscălit însuș Costantin Moghila Voevod.

Stroici vel logofăt.

Petrașco vornic ucinil uric.

Au scris Cerneaga.

(L. P. Dom.).

Am tălmăcit, iscălit căpitan Gavril Cosovschii biv tălmaci di Divan Cnejei Moldaviei la anul 1820, apr. 7 în mănăstirea Curchi.

In colecția mea.

Vestitul iaz al Orheiului n'a fost deci făcut de Domnul Vasile Lupu, cum scrie Dimitrie Cantemir în *Descrierea Moldovei*, fiind ieșit încă din vremea lui Alexandru Lăpușeanu.

32.

1609, Iulie 25.

Constantin Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Hanțiu pitarul asupra a trei părți de ocină dintr'un sat indescifrabil din ținutul Orheiului, cumpărate dela nepoții lui Pătrășcanu biv pârcălab. (Regest).

2. 7117, Iuli 25. Cartea Domnului Constandin Movila Voevod cuprinzătoare că Nastasiia și cu fratili ei Pavăl i Anghelina și Frășina, ficiori Măricăi, nepoți lui Pătrășcanul biv pârcălab, di a lor bună voi după ispisoc și o mărturii ci ave di mai innainti, au vândut trii părți ocină —, însă numili satului să vedi rupt și nici cum nu să poati înțalegi — dela ținutul Orheiului slugii domnii sali Hanțiu pitaru, ficiori Ghini Dărdasca drept 310 taleri, cari hârtii iarăș să vedi însămnată di mincinoasă.

Tribunalul Lăpușna, Arhiva veche, dos. 8715/1821, filele 345 verso și 409 verso.

Hanțul pitarul este însă un nume cunoscut. A fost proprietarul moșiilor Neșcani și Sferja din ținutul Orheiului (vezi P. Mihailovici, *Documente din Basarabia în Arhivele Basarabiei* nr. 2/935, p. 166). O spiță de neam a curgătorilor din Hanțul pitarul publicată tot de preotul Paul Mihailovici în *Buletinul Institutului social român din Basarabia*, I, 1939, Chișinău, p. 144). Este pomenit și mai jos ca martor: Hanțul pitarul ot Sferja la [1614], Noemvrie 1 (v. doc. nr. 40).

33.

1610, Mai 16. Iași.

Pavel și fratele său Toader vând lui Beldiman biv vornic de poartă, partea lor de ocină din satul Sămășcani, din ținutul Orheiului. (Suret).

Tălmăciri în limba moldovinească depe un zăpis vechiu sârăbăscu, scris în Eșu la let 7118, maiu 16.

Ursul marile pitar și Gavril sulger și Toader sulger și Nițul vatav a vornicului Urechi și Pleșa aprod, încredințăm cu acest zăpis al nostru, precum că au vinit innainte noastră Pavăl și fratele său Toader, feciorii [Armancăi] și nepoții [Armancăi] de nimine siliți, nici asupriți și au vândut a lor driaptă ocină și moșii parte lor câtă să va alegi din satul Sămășcanii, ce este în ținut

Orheiului, cu tot venitul, pe aceiași au vândut-o fratelui nostru Beldiman biv vornic de poartă, drept 30 taleri bătuți și le-a plătit lor toți deplin denainte noastră în mânuile lui Pavăl și frăține-său Toader.

Deci noi văzând a lor de bună voia tocmală și plată deplin între dânșii și spre mai mare credința am pus și pecetili noastre cătră acest zăpis al nostru.

Și eu Bașotă cămăraș am scris.

Ursul vel pitar am iscălit.

(L. P.).

S'au tălmăcit de Ioan Stamatie, biv vel pit la 1808, mart. 7 în Iași.

Originalul la Arhivele Statului din București. Colecția Crupenschi. Pache-tul II cu documente neinventariate.

Un act asemănător — « copie veche » — având data de 7119, Martie 27 Mihăilașa la Academia Română, 73, CXXXVII. Cf. *Creșterea colecțiunilor*, XVII, p. 35.

Scriitorul zăpisului este cămărașul Gheorghe Bașotă, Vezi: Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XXIII, p. 11.

34.

1611, August 23. Iași.

Constantin Movilă Voevod întărește boerului său Beldiman biv vornic, cumpărăturile ce a făcut în trupul moșiei Sămășcani din ținutul Orheiului, dela nepoții Armancei. (Suret).

Tălmăcire în limba moldovinească depe uricu vechiu sârbăscu dela Domnul Costandin Moghila Voevod din let 7119, august 23, scris în Eși de Bașotă.

Noi Costandin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domnu Țării Moldovii. Iată au venit înnaite noastră și înnaite tuturor boerilor noștri ai Moldovii, a mari și a mici, credincios boeriul nostru Beldiman biv vornic cu'n zăpis de mărturii dela boeri și oameni buni dela David biv pârcălabul și dela Gheorghii din Ciulucani și Pleș aprodul și Gheorghii Comș și Glighi aprodu și Ionașcu și Negrul și Zbere Culcău și Gavril diiacul și Drăgan stolnicul și dela mulți oameni buni, precum au venit înnaite lor Toader și fratele său Pavăl, feciorii Armancei și tiji ruda lor

Vasili, ficior lui Dumitru, nepot Armancii și tij Nastasia și fratele ei Mihăil, ficiori Măricăi, tiji nepoți Armencii și tij Iachim [lipsă], nepot Armancii de a lor bună voia de nimi siliți, nici asupriți și-au vândut a lor dreptă ocină și moșii toată parte lor câtă să va alege din sat Sămășcanii, ce-i în ținut Orheiului, din vatra satului, din apa și din tot venit, pe aceiași au vândut-o mai sus numitului credinciosului boeriului nostru Nichifor Beldiman vornic, drept 70 taleri bătuți și le-u plătit lor toți deplin denainte noastră. Deci noi văzând zapis lui de mărturii dela boeri și dela oameni buni și plata deplin, la aceasta și noi dela noi i-am dat și i-am întărit ca să-i fii lui dela noi ocină și uric cu tot venit și alt să nu să amestici.

Domnul au poroncit.

(L. P.)

Pătrașcu vel logofăt au învățat și au iscălit.

S'au tălmăcit de Ion Stematii biv vel pit în Iaș, la 1808, mart. 7.

Arhivele Statului, București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

Incepând cu Nichifor Beldiman marele logofăt, vor stăpâni în Sămășcani boeri din familiile cele mai însemnate ale Moldovei: Savin Prăjescu, Mateiaș Sturza, Gavril Palade, Grigoraș Hăbășescu, Chiriac Sturza, Mihalache Sturza, Șerban Buhuș, etc.

35.

1611, August 23. Iași.

Constantin Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Onciul și a lui Ioachim, asupra părții de moșie din Mihăiulașa dela ținutul Orheiului, pe care au cumpărat-o ei dela Văscan, feciorul Dodușei. (Original).

Іѡ Костантин могола коєкода божією мнлостію господаря земан молдакскон. ѡж прїнде пред нами и пред счлми нашими молдакскими болѣри великими и малими сашси наш ончул и ѡким съ єдин запис за свѣднтелство от болѣри и от людї добри ѡж прѣд кѡакъс кѣтах и от Јонашко костескѡа кѣтах и от чолпан пѣтрашко дїѡк како прїнде пред ними вѣскан снѣ додѡшкѣ кнѡч

1) по скои доброю колю никим непонѣжен а ни присилован и продаа скоа права отнинѣ и дѣднинѣ еинко с избереѣт от село миѣниаш что ѣ колост орѣюскои част емѣ съ вѣсем доходоу от ватрѣ села и от полѣ и от вода и от повесѣдѣ та продали киш пишем ѣкимови и ончуа за петдесѣѣт талери сребреннѣх и заплатиа им все испѣна от пред нимн ино ми видѣхому их доброю запнѣ за мѣртѣрѣе и пѣною заплатѣ вѣ том и ми от нас дали и потѣкрѣдили естми како да ест им и от нас отнинѣ и срнѣк съ вѣсем доходоу и ни да с не ѣмишаѣт.

пис ѣ нас вѣкѣто зрѣѣ, аѣ кѣ.

(P.)

аз пѣтрашко вел логофѣт ѣчил и искаа.

† баѣот

Traducere.

Io Costantin Movila Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țărei Moldovei.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, slugile noastre Onciul și Ioachim cu un zapis de mărturie dela boeri și dela oameni buni, că înaintea lui Culcău vătaful și a lui Ionașcu Costescu vătaful și a lui Ciolpan Pătrașcu diacul, cum a venit înaintea lor Văscan, feciorul Dodușei, nepot 1) de a lui bună voe de nimeni silit, nici asuprit și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie câtă i se va alege din sat din Mihăilașa ce-i în ținutul Orheiului, partea lui cu tot venitul din vatra satului și din câmp și din apă și de pretutindeni. Aceasta a vândut mai sus scrișilor Ioachim și Onciul pentru cincizeci de taleri de argint și i-au plătit lui toți deplin dinaintea lor. Și noi dacă am văzut al lor zapis bun de mărturie și plată deplină între aceasta și noi dela noi i-am dat și i-am întărit ca să-i fie lui și dela noi ocină și uric cu tot venitul. Și nimeni să nu se amestice.

Scriș la Iași în anul 7119, august 23.

Pătrașcu vel logofăt a învățat și a iscălit.

Bașotă

Originalul la Academia Română. Pach. CXL, nr. 4. Pecetie mică rotundă pe hârtie aplicată. Cf. *Creșterea colecțiilor*, nr. XIX, p. 222 și Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XX, p. 194.

1) Loc liber în original.

36.

1612, Ianuarie 17. Iași.

Ștefan Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Secul, asupra unor case și dugheni din târgul Orheiului, ce le are danie dela Nicoară Donici (Suret).

Suret tălmăcit de pe ispisocul de întăritură dela Domnul Ștefan Voevod din let 7120, ghen. 17.

Io Ștefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domnu pământului Moldovei.

Dat-am și am întărit Domniea Mea rugătorilor noștri igumenului și a tot soborul dela sfînta mănăstire Săcul, unde iaste hramul cinstitului și slăvitului proroc și înaintea mergătorului și botezătorului Domnului Ioann și cinstita lui tăere a lor drepte moșii și strămoșești dintru a lor drept uric de întăritură, ce au avut dela răposatul Symion Voevod, niști casă și cu tot locul lor și cu dughenele lor, care sânt în mijlocul târgului Orheiului, care acele casă și dughenele le-au dat pre iale răposatul Doniciu pârcălăbul, cei mai sus scrisă mănăstiri pentru sufletul lui și a născătorilor lui. Pentru aceia ca să fie și dela noi danie și întăritură sfîntei mănăstiri cu tot venitul și altul să nu să amestice înaintea aceștii cărți a noastre.

S'au scris în Iași.

Sângur Domnul au zis.

Voico logofăt au învățat.

Ionașco

Trib. Lăpușna, s. II-a: Arhiva veche a judecătoriei Orhei, dos. civil nr. 1773/822.

37.

1612, Mai 13.

Ștefan Voevod întoarce mănăstirei Golăi satele Oxintia pe Nistru și Golăești pe Răut, pe care le luase Irimia Movilă Voevod, ca să le facă ocol cetății ce s'a apucat să facă pe apa Răutului, la Peșteră. (Suret).

Suret di pe ispisocul ot Ștefan Voevoda din leatu 7120, mai 13.

Adecă au vinit înaintea Domnii Sale și înaintea boiarilor Domnii Sale rugătorii Domnii Sale, călugării dela Sfînta mănă-

stire a lui Golăe logofătul și al Domnii Sale cinstit și credincios boiarin pan Voico, marele logofăt, cu mare jalobă așa zicând ei că când au fostu în zilele răposatului Eremiei Movila Voevoda, au avut gând ca să facă cetate la Peștire pe apa Răutului și atunci multe sate boerești di prin pregiurul Peșterilor le au fost luoat și le au făcut să fie ocol aceii cetăți și au vrut să le dea lor alte sate. Ce întru aceia n'au putut să facă acele schimburi, căci l-au apucat moartea și atunci s'au fost luoat și aceste sate Oc-sentie și Golăești pe Răut și au arătat înaintea Domnii Sale și direasă de cumpărătură dela Ion Voevod. Deci Domnia Sa dacă au văzut a lor drepte direasă ce au arătat ei înainte Domnii Sale și atâta jalobă și strâmbătate, Domnia Sa s'au milostivit și au întorsu lor acele mai sus scrise sate Oc-sentia pe Nistru și Golăești pe Răut și cu locuri de mori în Răut cum ca să le fie lor și dela Domnia Sa drepte ocine și moșii în veci și altul să nu s[ă] amestece.

S'au tălmăcit în școala sloveniască leat 1741, mai 23.

Colectia mea.

38.

1612, Septembrie 24.

Ștefan Voevod dă rămași pe Pavel și Ioan Rusulei cu alți răzeși ai lor în pricina ce au avut cu Simion spătarul, cu fratele acestuia Damian spătarul, cu Condrea vistierul, cu Ana și cu popa Orza, care au pus fierie, pentru o jumătate de sat din Chipirceni. (Suret).

Copii dipi ispisocu sîrbescu dila Ștefan Vodă din anu 1712, septembrie 24.

Venit-au înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Pavăl și Ioan Rusulei și Nichifor și alt Pavăl și Nanciu și Ioan Taținco și Gherman și Marcu și Mărica și Ștefan și alți răzăși a lor, toți nepoți lui Vlașco Bășcul și lui Vlașin și Ursul zăt Vighiiian și s'au întreat de faț, înaintea Domnii Meli cu slugili noștri Simion spatar și cu frati-său Dămiiian spatar și cu Condrea vistier și cu Anna și popa Orza, pentru giumătate di sat di Chipirceni, ce din gios giumătate, zicând că au fost înpresurat-o Lozinschii biv stolnic, iar slugili noștri ce mai sus sânt scriși Simion spatar și Dămiiian spatar și Condrea vistier și Ana și popa Orza, ei ne-au

spus că au vândut acei oameni di bună voia lor lui Lozinschii stolnicu și le-au făcut lor multă nevoi și greutati și inpresurari, iar ei dacă au văzut atâta nevoe și asupreală, n'au putut răbda, ci s'au sculat cu toții di au jăluit pe Lozinschii innaintea lui Costandin Movila Vodă și a boerilor săi și au întors cu toții banii 160 taleri, precum au arătat innaintea noastră și ispisocul dela Costandin Movila Vodă și cu atâța marturi boeri di Curtea domnească, scriind cum ei au întorsu acei 160 taleri în mânili lui Lozinschii.

Deci noi dacă am văzut aceli ispisoaice dila Costandin Vodă și cu atâtea mărturii, am îndreptat pi slugili noastri, cei mai sus scriși, Simion spatar și Dămiiian spatar și Condrea vistier și Ana și popa Orza și am luat dela dânșii fheriie 12 zloți, iar Pavăl și Ioan Rusulei și Nichifor și alt Pavăl și Nanciul și Ioan Taținco și Gherman și Marcu și Mărica și Ștefan și alți răzăși a lor, ei au rămas innaintea noastră din toată legea țării și di acu să nu mai aibă a-ș întreba cu slugili noastri, ci mai sus sânt scriși, nici să-i rămâi în veci piste cartea noastră.

(L. P.)

Voicu, velichii logofăt

Originalul suret la Academia Română, neinventariat.

Pe verso suretului se face insemnare că a fost tradus din sârbește la 7231, Iuni 28 de Pavel diacul și că originalul se află la Alexandru Lascu din Chi-pereni. Se atestă conformitatea la 1818, Iunie 9 de Dimitrie Jărdan, vornicul de poartă.

39.

1613, Decemvrie 17. Iași.

Ștefan Voevod întărește stăpânirea lui Beldiman, marele logofăt asupra părților de ocină ce a cumpărat dela răzeșii nepoți ai Armencei și strănepoți ai lui Vlașin din sat din Sămășcani dela ținutul Orheiului. (Original).

Tălmăcire in limba moldovinească depe uricu vechiu sârbescu dela Ștefan Voevod din let 7122, dechemvrie 17, scris în Eși de Marcuri.

Noi Ștefan Voevod, cu mila lui Dumnezău, Domnu Țării Moldovvii. Iată au venit innainte noastră și innainte tuturor boerilor

noștri ai Moldovvii Pavăl și frate-său Toader, feciorii Armencii și rudele lor Vasili, ficior lui Dumitru și rudele lor Mihail și soru-sa Nastasiia, ficiorii Maricăi și rudele lor Iachim, fecioru Anghelini și rudele lor Nasta și sora ei Agafia, fetele Tudosii, toți nepoți Armencii, strănepoți lui Vlașin de a lor bună voie de nimeni siliți, nici asupriți și au vândut a lor driaptă ocină și moșii dintr'a lor drepte dresuri de cumpărătură ce-au avut strămoș lor Vlașin dela bătrânul Ștefan Voevod din giumătati de sat Sămășcanii a opta parte, ce este în ținut Orheiului; pe aceiași ei au vândut-o cinstit, credincios boeriului nostru dumnealui Beldiman, marile logofăt, drept 80 taleri de argint și le-u plătit lor deplinu acei bani mai sus arătați 80 taleri de argint denainte noastră și denainte a tot sfatul nostru. Deci noi văzându a lor de bună voie tocmală și plată deplinu așijdere și dela noi i-am dat și i-am întărit cinstit credincios boeriului nostru mai sus numitului Beldiman, marile logofăt dintr'ace giu-mătate de sat Sămășcanii a opta parte. Drept aceia să-i fii lui și dela noi uricu și cumpărătură cu tot venitul și altul să nu să amestici.

Insuș Domnul au poroncit.

(L. P.)

Balș logofăt au iscălit.

S'au tălmăcit de Ioan Stemati biv vel pitar in Eș la 1808, mart. 7.

Arhivele Statului, București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

40.

[1614], Noemvrie 1.

Antemia, soția lui Pătrașcu visternicelul cu sora sa Nustasia, fetele lui Văscan, nepoatele Dodoșii și strănepoatele lui Duma Ciochină, când lui Beldiman, marele logofăt, din jumătatea de jos a satului Sămășcani din ținutul Orheiului din jumătate de jumătate o a patra parte sub pădurea Horodiștei până la fântână, cu loc de heleșteu. [Original].

† Ге сео ми Глнгоріе кел питар н нивнашко третіе логофет н бѣсѣнсла бив сриклар н ннксла кѣмѣраш от окнж н дѣмитроѣ бив питар н исак дѣжк от дншкока н класіе пнтѣрел от морозѣни н

Бокше от тѣрчицѣ и лѣнѣ от верька пѣх и ханцѣ питар от скержѣ и андроник пѣхърничел от хоро[ди]ще и дѣма шш от захорна от волост сороцкон скѣдѣтелствѣм ми въси сим нашим писанием ѡкож прѣидошѣ прѣд нами и прѣд дрѣгих многи людѣ добрих и старих сѣлги господарѣских Антемѣж жителница пѣтрашко вистерничел и сестра еи настаѣм дѣщери въскан вѣщцѣ додошѣ и прѣпрѣконуцѣ дѣма Чокинж по нх доброн колѣ неким непонѣжданѣ ли присилоканѣ и продашѣ онѣ скож праваа отнина и дѣднина от нижнѣка половина села Семешканѣн от половина из половина четврѣтлаа част что под лѣсѣ Хородищ до крѣниц и сѣ мѣсто за став и за мѣни на потоци села что ѣ волост орхенскон. Та онѣ продашѣ ег мѣт панѣ белдиман велнкомѣ логофет за осимдѣскѣт талер сребрених¹⁾ от зрик что имал прѣдѣд нх дѣма чокинескѣа за даанѣ и за потврѣженѣ от старого стефана коеводѣ ино ми ѡкож сви-дѣхом аж они продакали от свѣих доброн колн а ми от нас свѣкорихом сѣа лист ег мѣт панѣ белдиманѣ велнкомѣ логофет да бѣдет за свѣдѣтелство и за свѣренѣ и да себи скрѣпит и сѣ нарѣденѣ господское и печити наши ешеже [поставихом] зде и сами сѣ нашим рѣкам ешеж писати [хрк]г нов а.

(P.)

Ионашко логофет

(P.)

мартѣ аз дѣмитрѣ бик питар.

(P.)

Traducere.

† Iată adică noi Grigore, marele pitar și Ionașco al treilea logofăt și Băseanul fost uricar și Necula cămăraș de Ocnă și Dumitru fost pitar și Isac diac de Dișcova și Vlasie pitărel de Morozeni și Bocșe de Tărceței și Lupul de Verca, păh[ărnice]l și Hanțul pitar de Sverjea și Andronic păhărnice]l de Horodiște și Duma uș[erelul] de Zahorna din ținutul Sorocei, mărturisim noi toți cu această scrisoare a noastră cum au venit înaintea noastră și înaintea altor mulți oameni buni și bătrâni, slugi domnești, Antemia, soția lui Pătrașco visternice]lul și sora ei Nastasia, fetele lui Văscan, nepoatele Dodoșei și strănepoatele lui Duma Ciochină

¹⁾ In original: сѣбрених.

de a lor bună voe, de nimeni silite și nici asuprite și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din jumătatea de jos a satului Sămășcani din jumătate din jumătate a patra parte, care este sub pădurea Horodiștei, până la fântână și cu loc de iaz și de moară pe râul satului, care este în ținutul Orheiului. Aceasta au vândut-o Înălțimei sale panului Beldiman, marele logofăt cu optzeci de taleri de argint din uricul ce a avut străbunul lor Duma Ciochinescul de danie și de întăritură dela bătrânul Ștefan Voevod.

Deci noi, dacă am văzut că au vândut de a lor bună voe și noi am făcut dela noi această carte Înălțimei Sale panului Beldiman, marele logofăt, ca să-i fie de mărturie și de crezare și ca să-și întărească și cu dres domnesc. Și peceteile noastre încă le-am pus aici și însăși cu mâinile noastre încă am scris

[712]3, noemvrie 1.

Ionașcu vel logofăt.

martur, eu Dumitru biv pitar.

Originalul la Arhivele Statului din București. Actele Crupenschi. Pachetul II, neinventariat.

In josul actului: *a opta parte din jumătate de sat parti din gios*, scris mai târziu de o altă mână. Data nu se cunoaște.

41.

1614, Noemvrie 1. Iași.

Ștefan Voevod întărește stăpânirea lui Nichifor Beldiman marele logofăt asupra părților de ocină ce a cumpărat dela Antimia și Nastasia, fetele lui Văscan, nepoatele Dodoșii, strănepoatele lui Duma Ciochină, din sat din Sămășcani, din ținutul Orheiului. (Suret).

Tălmăciri în limba moldovinească depe uricu vechiu sârbescul dela Ștefan Voevod din let 7123, noemvrie 1 scris în Eși de Nebojatco.

Noi Ștefan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domnu Țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovii a mari și a mici Antimia și soru-sa Nastasia fiicili lui Văscan, nepoatele Dodoșii și prestrănepoate a lui Duma Ciochină de a lor bună voia, de nimeni silite, nici asuprite și au vândut a lor dreaptă ocină și moșii din diresă de danii ce au avut

mai sus numitu strămoș lor Duma Ciochinescul dela bătrânul Ștefan Voevod din uric de întăritură ce au avut iarăș dela Ștefan Voevod din giumătate pe din gios a satului Sămășcanii din giumătate de giumătate o al patrăle parte supt pădure Horodiștii pără la fântână și cu loc de heleștei și mori pe pâriu satului, în ținut Orheiului. Pe aceiaș au vândut-o cinstit, credincios boerului nostru Nechifor Beldiman marile logofăt drept 80 taleri de argint și le-au plătit lor deplin denainte noastră și denainte sfatului nostru. Drept aceia să-i fii lui și dela noi uric și ocină și întăritură cu tot venit și din vatra satului și din câmpu și din apă și din tot venitul acelui locu, ce este pentru hrana. Și alt să nu să amestici.

Insuș Domnul au poruncit.

(L. P.).

S'au tălmăcit în Iaș la 1808, mart 7 de Ioan Stematii biv vel pitar.

Arhivele Statului, București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

42.

1616, August 16. Iași.

Radul Voevod întărește stăpânirea mănăstirei Secul asupra unor case și dugheni din târgul Orheiului, ce le are danie dela Nicoară Donici biv pârcălab. (Suret).

Suret dipi ispisoc dila Radul Voevod scris sârbește în Iaș la anul dela zidire lumii 7124, avgust 16.

Noi Radul Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldavii.

Dila Domnia Me am dat și am întărit cu acest al nostru ispisoc monașilor dela sfânta mănăstiri Săcul, unde să prăznueste hramul tăeri cinstitului cap sfântului proroc și înainte mergătoriului Ioan Botezătoriu pi a lor dreaptă moșii din drept ispisoc și întăritură ei au avut ei dela răposatul Simion Voevod și Ștefan Voivod pi casă cu tot locul lor și dughene în mijlocul târgului Orheiului, care acele casă și dughene au avut ei danie dela Donici biv pârcălab date acei sfinte mănăstiri pentru pomenire sufletului lui și tot neamul. Drept aceia văzând Domnie Me acele privileghii și întă-

rituri dela alții ci au fost mai înainte Domni și dila Domnie Me am dat și am întărit stăpânirea acei sfintii mănăstiri ca să-i fii lor și dila Domnie Me cu tot venitul nestrămutat nici odinioară în veci și altul să nu să amestece înainte aciștii cărți Domnii Mele.

Insuș Domnul au poruncit.

Iscălit însuș Radul Voevod.

(P).

Trib. Lăpușna, s. II-a, arhiva veche a judecătoriei Orhei, dos. civil nr. 1773/1822.

Vezi în legătură cu acest document, doc. nr. 27, 28, 36 și 48.

Documentul este important întru cât precizează că Radul Mihnea era înscăunat 16 August. Cronologia lui N. Iorga nu arată decât luna urcării. pe tron. Predecesorul său părăsise scaunul la 2 August.

D-l Aurelian Sacerdoțeanu în *Liste de suverani*, publicată în *Hrisovul*, I, 1941, p. 166, dă de asemenea numai luna August ca dată a începutului Domniei lui Radu Mihnea.

43.

1617, Aprilie 14.

Radul Voevod întărește stăpânirea vel stolnicului Rusu și a soției sale asupra unei pătrimi din a treia parte din moșia Căpiniciul cu loc de moară în Vatici, cu vii, păduri, prisăci și livezi, în ținutul Orheiului. (Regest).

7125, [April] 14. Còpii formalnică dipi ispisocul Domnului Radul Mihnea Voevod întăritori Rusului, stolnic mari și soții sali [Antimia] din a triia parti, o a patra parti din moșia Căpiniciul cu loc de moară în Vatici i cu vii, cu păduri, cu prisăci și cu livezi în ținut Orheiu.

Dintr'un izvod di scrisorili moșii Căpiniciul înfățoșafi in cantora hotăraturilor oblastii Besarabiei, di večnicul ei stăpânitori dvoreaninul Grigorii Rusul, aflat în colecția d-lui Ioan Pelivan.

Am complectat regestul cu ajutorul altui regest publicat de Gheorghe G. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, 1940, Buc., p. 274, 275, 279, 280. De aici rezultă că obiectul întăriturii erau moșiile Căpiniciul, Bucșeștii și un loc nelucrat pe Ichel.

Moșia Căpiniciu a fost așa dar timp de trei sute de ani în stăpânirea familiei Rusul (Russo) începând cu stolnicul Rusul și terminând cu Grigore Rusul și urmașii săi.

44.

Fără veleat, [cca. 1617], Iulie 25. Peștera.

Aslan pârçălabul Orheiului hotărește cu oameni buni, megieși, slugi domnești și vătafi moșiile Trebujeni pe Răut și Oxintia la Nistru, ce sunt ale călugărașilor dela mănăstirea lui Golăi, ce au fost logofăt. (Original).

Aslan pârçălab Orhiiscomu, dau știre și mărturisescu cum au venit călugărașii dela sfânta mănăstire, ce să cheamă a lui Golăiu, ce au fost logofet, cu cinstita carte a dumnisali Domnu Nostru, scriindu la noi să le socotescu locul și ocinili a doi sate, ce să cheamă Tărbujanii pe Răut și Ocsintiia la Nistru. Intr'acea am strânsu mulți oameni buni și megiiășii de împregiur și slugi domnești și vătaj și am mârșu spre locul lor, de am luat a socoti cu acei oameni buni împreună și am scos bătrânii înnainte, carii au știut locul bine și hotarăli pre urma unui hotarnic anume Bălțatul ce au fost logofăt. Mers-am pre urma acelor hotară și pre urma bătrânilor, tot di în hotar în hotar și cum scrie în uricul dela Ion Voevodă. Cându au fostu despre Molovata aflat-am multu loc luat a sfintei mănăstiri, câteva rânduri de pământuri, despre Marcăuți. Așjidire s'au aflat hotarăle clătite și mutate di în locul său despre Bălușăști. Așjidire s'au luat a sfintei mănăstiri un rându de pământuri, iară călugărașii și cu oămenii săi n'aam aflat să hie ei luat di într'alte ocine o palmă de loc, iar ei aceli trei sate aflat-am cu sufletul miu și cu acei oameni buni că-s toți vinovaț și de hatalmu sfintei mănăstiri. Intr'acea au fost anume Măn de Susleani, Iachim cel bătrân, Bălaș cel bătrân și Moș de Marcăuți și Ion de Ocsăntiia, Horceag de Movilova dăin slugili domnești, Costin văt Petrilivă, Ionașco vătav de sănețari, Dragul pârçălabul de Peșter, șoltuzul Tudoran și mulți oameni buni.

Aceasta scriem și mărturisim cu aciastă scrisoare a noastră.

ИМС 8 ПЕШТЕР ЮЛ. КѢ

eu Aslan pârçălabul ¹⁾).

Originalul la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 125, f. 38.

Pentru a data documentul în a doua sau a treia decadă a veacului al XVII-lea ne folosim de hotarnica publicată de L. T. Boga, *Documente basarabene*, XX, pp. 36-38 în care întâlnim pe Aslan și Ionașco, pârçălabii Orheiului.

¹⁾ Semnătură grecească.

lui sub domnia voevodului Radul Mihnea și în special de doc. din 1617, Iulie 18, Academia Română, 21-LXXII în care pe lângă Aslan pârcălabul de Orhei apar și Costin vătaful de hânsari, Ionașcu vătaful de sinețari și Dragul pârcălabul dela Peșteră.

45.

1617, Noemvrie 18. Iași.

Radul Voevod întărește Frăsinei, fetei lui Irimia pârcălabul și lui Toader, fiul Tudorei, jupâneasa Irimii pârcălabului o jumătate de sat, partea de sus din Oxintia, pe Nistru la ținutul Orheiului. (Original).

† Но радѣа коекода божію милостію господарь земли молдавской. оже дал и потвердилъ всми фрѣснини дѣщи Бремѣи прѣкѣлаба и тоадер снѣ тѣдори кнѣгинни бремѣи прѣкѣлаба на нѣ правою отнинѣ и кѣпежно от не прикнаіе за кикѣпаніе что имали отцовѣ нѣ кншписаних от Івана коекодовѣ половина села от оѣинтіа кншнѣа част над нистра что ѣ колост орхенской того радѣ да ест им и от нас тоа половина села от оѣинтіа отнинѣ и потвержденіе съ кѣсем доходою и ин да сѣ не смишаеѣ.

инс ѣ нас клѣто хзркс нов. нѣ.

(L. P.)

гянгк логофѣт искаал.

НЕБОЖАТКО

Traducere.

Io Radul Voevod cu mila lui Dumnezeu, domn Țării Moldovei. Precum am dat și am întărit Frăsinei, fetei lui Irimia pârcălabul și lui Toader, fiul Tudorei, jupâneasa lui Irimia pârcălabul pe a lor dreaptă ocină și cumpărătură din privilegiul de cumpărătură ce au avut părinții lor mai sus scriși dela Ioan Voevod, jumătate de sat din Oxintia partea de sus pe Nistru, ce este în ținutul Orheiului. Pentru aceia ca să le fie lor și dela noi această jumătate de sat din Oxintia ocină și întăritură cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Scriș în Iași în anul 7126, nov. 18.

Ghianghea marele logofăt.

Nebojatco

Pecetie de ceară roșie aplicată.

Originalul și suret în colecția mea.

46.

1617, Noemvrie 22.

Radul Voevod întărește lui Simion spătarul și fratelui său Damian spătarul a opta parte din partea de sus a satului Chiperceni, pe care au cumpărat-o cu 62 taleri de argint dela Ana, cu feciorii ei, fata lui Buzdugan, nepoata lui Tomșa Piperciu. (Suret).

Còpii dipi ispisocu sîrbăscu dila Radu Vodă din velet 7126, noemv. 22.

Iată că au vinit dinaintea noastră și dinaintea boerilor noștri Ana și cu ficiorii ei, fata lui Buzdugan, nepoată Tomșii Piperciu di a lor bună voi, de nîmi nevoiți, nici asupriți ș'au vîndut a sa driaptă ocină și moșii din dresă de întărituri ci au avut părintii lor Buzdugan dela Irimia Vodă din giumătati satul Pipercenii (= Chipercenii) di sus a 8 parti. Și iară din ceelantă giumătati a satului din gios toată partea lui Buzdugan, ci să va alegi și cu parti din ezărul ci s'a venit, ci esti deasupra pârăului Lucaceuca, ci-i la ținut Orheiului, acelea au vîndut sămînților sale, slugilor noastri lui Simion spatar și frățini-său lui Dămiiian spătar drept 62 taleri de argint și le-au plătit lor diplin dinaintea noastră și dinaintea sfatului nostru.

Drept aceia ca să le fii lor și dila noi uricu și ocină și întăritură cu tot venitul și altul nîmi să nu să amestici.

(L. P.).

Suretul acel vechi di pi ispisocul sîrbesc la velet 7229, iuni 9 s'au talmăcit de Axinti uricariu di pi sârbii, românești și apoi la anu 1777, mai 29 s'au prifăcut di Vasile Codreanu, diiacu di Divan.

Dela sărdăriia Orheiului

Còpia aceasta poslăduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocma cu còpia urghenalului și s'au încredințat și di cătră sărdar.

Nr. 202, în Chișinău.

Anu 1818, iuni 21.

Sărdar Iamandi

(L. P.).

Stolnacealnic Haitul

Originalul la Academia Română, neinventariat.

Stampila serdării are în mijloc pajura rusească iar pe margine, legenda
 ир. оргъивскон земскон сардарин.

47.

1618, Noembrie 26.

Ștefan Voevod judecă pricina dintre Vlasă pitărelul și Isac diacul din Dișcova și dă dreptate celui dintâi să răscumpere dela cel din urmă părțile de moșie ce cumpărase în Morozeni dela câțiva răzeși. (Regest).

1-iu, 7127, noemvr. 26. Tălmăcirea di pi ispisocul Domnului Ștefan Voevod di pâra ci au avut Vlasă pitariul din Morozăni cu Isac diiacul de Dișcovva pentru oareșcare părți di ocină din satul Morozării ci au fost cumpărat Isac diiacu dela niște rudanii a lui anume Coadă, feciorul Petrii și Lupului și dela Toader și sora lui Maica, feciorii Fătului, nepoți Solemiei, zicând Vasile Pitărescu că iel au zis lui Isac diiaconu ca să nu cumpere dela acele rudanii a lui, fiind el, adică diiaconu, om străin, pentru care pricină au avut iei giudecată și la Sămion Vodă să-ș iei numitul diiaconu banii și n'au vrut să-i priimască și iel ș'au făcut un uric viclean și dându-să dreptate Pitărescului au întors banii și i s'au întărit stăpânire.

Tribunalul Lăpușna, Arhiva veche, dos. 5823, fila 601.

În text, numele ambelor părți litigante variază. Ele se pot însă preciza cu oarecare certitudine pe baza documentului original cu data de 1614, Noembrie 1, publicat mai sus sub nr. 40. Astfel numele adevărat al reclamantului nu este nici Vlasă pitarul, nici Vasile Pitărescul, ci Vlasă pitărelul, iar acel al părîtului este Isac diacul.

48.

1619, Mai 1. Iași.

Gașpar Voevod întărește stăpânirea mănăstirei Secul asupra unor case și dugheni din târgul Orheiului, pe care le are danie dela Nicocară Donici biv pârcălab. (Suret).

Suret tălmăcit de pe sârbie de pe ispisocul de întăritură dela Domnul Gașpar Voevod din let 7127, maiu 1.

Io Gașpar Voevod cu mila lui Dumnezeu Domnu Pământului Moldavii. Iată Domniea Mea am dat și am înnoit rugătorilor noștri călugărilor dela sfânta mănăstire Săcul, unde iaste hramul einstitutului și slăvitului proroc și innainte mergătoriul și botezătoriul Domnului Ioann și cinstita lui tăere a lor dreapte moșii și strămoșești din ispisoc de întăritură ce au avut ei dela răposatul Symion Voevod și dela Ștefan Voevod și dela Radul Voevod niști casă cu

tot locul lor și cu dughenele, care sânt în mijlocul târgului Orheiului, care acele casă și dughenele le-au dat pre iale Doniciu, ce au fost pârălab acei sfințe mănăstiri pentru sufletul lui și a născătorilor lui. Pentru aceia văzând Domniea Mea a lor dreapte drease dela alți Domni mai denainte, Domniea Mea încă am dat și am întărit sfinței mănăstiri Săcului ca să fie lor și dela Domniea Mea cu tot venitul neclătit niciodată și altul să nu să amestice innaintea aceștii cărți a noastre.

Singur Domnul au zis.

S'au scris în Iași.

Gherghe vel logofăt au învățat și au scris.

Haraga

Tribunalul Lăpușna. arhiva veche a judecătoriei Orhei, dos. civil nr. 1773/1822.

Procesul este purtat de vechilul mănăstirii Neamțu și Secu cu stațchii sovetnic Alexandru Ghica, proprietarul târgului Orheiului. Mănăstirea revendică dela boer mai multe dugheni — fără să le indice — pe care le-a avut în stăpânire până la arderea târgului, eveniment care s'a întâmplat de asemeni la o dată ce nu se arată. Târgul, se spune în dosar, era domnesc pe vremea daniei pârălabului Necoară.

In legătură cu acest document vezi mai sus nr. 42.

49.

1619, Mai 26.

Gașpar Voevod întărește lui Nițul aprodul partea de moșie din Popovca, ce se cheamă acum Miclești, din ținutul Orheiului pe care a cumpărat-o dela nepoții Popăscului. (Suret).

Suret dela Gașpar Voevod let 7127, mai 26.

Facem înștiințari precum au venit innainte noastră și innainte tuturor boerilor noștri Iosif și cu frati-său Simion, ficiorii Tomșii și Nicoară și fimiea lui Sora, fata Lucăi, toți nepoți Popăscului de ai lor bună voe, de nime siliț, nici asupra, au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din ispisoc de întăritură, ce ari Luca dela Petru Voevod, din ispisoc de cumpărătură ci ari dela Voevod din giumătate de sat de Popovca, ci să chiamă acum Micleștii, ce-i la ținutul Orheiului, parte din gios, toată parte lor ce să va alegei parti Lucăi de cumpărătură dela Mărica, fata lui Mihăilă Popăscu. Aceia au vândut-o slugii noastre Nițul aprodul pentru 100 de talir de argint. Dici și noi văzând a lor bună invoială și tocmală

și plată deplin și noi încă am dat și am întărit acilui de mai sus scris, slugii noastre Nițului aprod, pre ace di mai sus zisă parte de ocină de satul Popovca, ci să chiamă acmu Micleştii, din giu-mătati di sat, parte din gios, ci să va alegi parti lor, ci să va alegi. Pentru aceia ca să-i fie lui și dela noi dreaptă ocină și cumpăratură cu tot venitul și altul ca să nu să mai amestice piste carte noastră.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal, leat 1765, noemvrie 9.

Colecția mea.

50.

1620, Februarie 9.

Radul Voevod întărește stăpânirea lui Vasile Grămadă biv sulger asupra moșiei Bulăești din ținutul Orheiului. (Regest).

7128, fevr. 9. Ispisoc sîrbesc dela Radul Voevod întăritoriu lui Vasile Grămadă biv sulger pe moșiia Bulăeștii.

Academia Română, ms. 1600, fila 39. Data documentului: 7128 este copiată greșit deoarece Radu Mihnea nu a putut domni în Februarie, decât în anii 1617, 1618, 1624 și 1625.

51.

1620, Mai 23.

Gașpar Voevod întărește stăpânirea lui Dumitru Măcaca, asupra unui heleșteu cu moară în pârîul Ichelului, din ținutul Orheiului, cumpărat dela Istrati, ficiorul lui Ionașcu Popizdan și dela sora lui Chiliana. (Regest).

7128, maiu 23. Un ispisoc dila Domnul Gașpar Vodă, precum au vinit înaintea Domniei Sali Dumitru Măcaca și au arătat un zapis de mărturie dela Ionașcu Mărgiliteșcu și dela Ștefan, ficiorul lui Cotârlă pah[arnicul] și dela alți oameni buni scriind într'acel zapis precum au vinit înaintea Mării Sali cu acel zapis dela Istrati, ficiorul lui Ionașcu Popizdan și dela sora lui, Chiliana, ci scrie în zapis că au vândut a lor dreapt[ă] ocină și moși un heleșteu cu moară în pârâu Ichelului, ci esti la ținutul Orheiului, din Lacul cu Trestee în sus cu toată scursurile.

Dintr'un « perelipsis di scrisorile moșii Bularda, ci esti pi Ichel în ținutul Orhei. 98, iuni 12 » semnat de Dimitrie Jărdan căpitan, aflat în posesia mea.

În acest perilipsis figurează mai multe din regestele publicate de d-l L. T. Boga în *Documente basarabene*, XX, pp. 209—213 pe care de aceea nu le-am reprodus. Regestul de față face excepție întru cât completează pe acela publicat de d-l Boga.

52.

1622, Februarie.

Ștefan Tomșa Voevod întărește lui Ionașcu Rusul și fratelui său Bosie cumpărături făcute în moșia Căpiniciul. (Regest).

7130, april, fără zi. Ispisoc cu tâlmăcirea lui dila Ștefan Tomșa Voevod, întăritori lui Ionașcu Rusul și frățini-său lui Bosăi, pi cumpărături din satul Căpiniciul.

Extras dintr'un « izvod de scrisori » din colecția lui Ion Pelivan. V. mai sus doc. nr. 43.

53.

1622, Aprilie 7.

Ștefan Tomșa Voevod judecă pricina dintre Ionașcu Rusu și popa Băzdăga din Greblești cu nepotul său Crâstea, pentru o parte din Căpiniciu. (Regest).

7130, april 7. Ispisocul cu tâlmăcirea lui dila Ștefan Tomșa Voevod di giudecata ci au avut boeriul Ionașcu Rusu cu popa Băzdăga din Greblești și nepotul său Crâstea, pentru o parte din Căpiniciu.

Colecția d-lui Ioan Pelivan. V. nota de sub doc. nr. 43 Cf. Gh. G. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, pp. 274, 275, 277, 279 și 280.

54.

1622, August 16.

Ștefan Tomșa Voevod întărește lui Ionașcu Rusul pe părțile din moșia Căpiniciul ce i-a dăruit unchiul său Cărăbaș. (Regest).

7130, Avgust 16. Ispisoc cu tâlmăcirea lui dila Ștefan Tomșa Voevod, întăritori lui Ionașcu Rusul pi daniia ci i-au făcut unchiul său Cărăbaș (= Cărăbăț?) din moșia Căpiniciul din ținut Orheiu.

Colecția d-lui Ioan Pelivan. V. nota de sub doc. nr. 43 În același izvod se dă și regestul daniei lui Cărăbaș cu data de 7130, Iunie 2.

55.

1622, August 19.

Ștefan Tomșa Voevod întărește stăpânirea lui Ionașcu Rusul, diacul și fratelui său Bosie, feciorii stolnicului Rusu, cumpărăturile și clironomia unchiului lor Cărăbaș, în satul Căpiniciul. (Regest).

7130, avgust 19. Ispisoc cu tălmăcirea lui dila Ștefan Tomșa Voevod, cu cari întărești lui Ionașcu Rusul, diac și frățini-său Bosăi, ficiorii stolnicului Rusu, pe cumpărăturile lor din satul Căpiniciul, precum și clironomiia unchiului său Cărăbaș.

Colecția d-lui Ion Pelivan. V. mai sus doc. nr. 43.

56.

1623, Mai 18. Iași.

Ștefan Voevod întărește lui Ursu medelnicerul o parte de ocină din satul Miclești din ținutul Orheiului și anume jumătate din cumpărătura Mogâldei pitarului dela Cozma Stravoe, pe care Ursul a cumpărat-o dela Ileana și Alexandra, fetele Mogâldei. (Original).

† Иъ Стефанъ Томшѣ воевода Божію милостію господарѣ земан молдавскон. Ож дали и потврѣдиан | есмн слѣси наши срѣса медяничѣр его правою отнинѣ и кѣпечно от исписок за скѣдѣтелство | и за и викѣпленіе что имал от радѣа воевода една част за отнинѣ от село миклецин, что ѣ колост | врѣхенскомѣ, что тоа ест емѣ прака и викѣпленіе от наѣна и от сестра ен александра дѣщи | могъди бив питар. але половина от тоа част за отнинѣ, что кѣпна отецъ им могъдѣ бив | питар от козма стравое, вѣск миклич от нѣ нарѣденіе что имал козма стравое от старого | александрѣ воевода... по тое кѣпна соби за четирдѣст талери сребрѣниѣ. Тѣм радѣ како | да ест и от нас. наш вѣшписаномѣ слѣси наш срѣс медяничѣр за тоа част за отнинѣ от село миклецин | половина от кѣпечною могъди бив питар правою отнинѣ и викѣпленіе и срѣк и | потврѣжденіе непорѣшенно емѣ николнж на кѣкки кѣчнїи и ни да с не смншаеѣ.

господин казал

пис ѣ нас вѣлет хзрла, ман нї

гтанѣк вел логофѣт ѣч и искал

борѣлѣнѣа

Traducere.

Io Ștefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldovei.

Iată am dat și am întărit slugei noastre Ursul medelnicerul dreapta lui ocină și cumpărătură din ispisocul de mărturie și cumpărătură ce a avut dela Radul Voevod: o parte de ocină din satul Miclești, ce-i la ținutul Orheiului, care îi este lui dreaptă [ocină] și cumpărătură dela Ileana și dela sora ei Alexandra, fetele lui Mogâldea biv pitar, însă jumătatea acelei părți de ocină pe care a cumpărat-o tatăl lor Mogâldea biv pitar dela Cozma Stravoe, nepotul lui Miclici, din dresul pe care l-a avut Cozma Stravoe dela bătrânul Alexandru Voevod, aceasta a cumpărat-o cu patruzeci de taleri de argint.

Pentru aceia ca să-i fie și dela noi mai sus scrisei slugi a noastre Ursul medelnicer, pe această parte de ocină din satul Miclești, jumătate din cumpărătura Mogâldei pitarul, dreaptă ocină și cumpărătură și uric și întăritură neclătită, niciodată în vecii vecilor. Și nimeni să nu se amestece.

Domnul au poruncit.

Scris în Iași, anul 7131, Mai 18.

(L. P.)

Ghianghe, mare logofăt, a învățat și a iscălit.

Borăleanul

Documentul pe hârtie, cu pecetea mare roșie căzută, în colecția mea.

57.

1625, Februarie 20. Buceaci.

Maria Chirițoia a răposatului Chirița Dumitrașcu Paleolog postelnicul, dăruște lui Mardarie, fiul Tomei, ocina sa Ghermăneștii din ținutul Orheiului. (Original).

Eu giupăneasa Mariia Chirițo[a]e a răpăusatului Chiriței Dumitrachii postelnicu Pal[e]olog dau știre cu ceastă scrisoarea a mea cum eu văzind slujba cestui vornic anume Mardarii, ficiorul Tomei ce-au fost vornic în Botășeni, cum mi-au slujit cu dreptul dentru pru[n]ciia sa și 'n țară striină, în Țara Leșască până și l-am însurat den casa noastră, pentru ceia eu m'am sculat și l-am

miluit cu un loc de ocină ce-au fost cumpăratură direaptă a noastră anume Ghermăneștii în ținutul Orheiului dela Ghermănescul diiacul și di la toată rudia lui pentru 200 taleri de argint, cum mai bini vor spuni diresele carele i-am dat: unul dela Erimiia Vod[ă], altul dela Simion Vodă, al treilea a boerilor de mărturie, ce-au făcut dentru cine s'au cumpărat.

Pentru ceia să hie lui Mardarii, ficiorului nostru dereaptă ocină și dare dela noi, ca să n'aibă nimea a să mesteca. Ca să să știe.

КЪ ЛКТО ХЗРАЕ, ПИС С БСЧАЧ МСЦА ФЕСР К ДНИ.

Documentul în colecția Academiei Române, CXL — 202.

58.

1628, Iunie 24. Iași.

Ionică și surorile lui, Mărica și Odochia, copiii Diniului sin Anghelinii, nepoți Micului, vând lui Vlase cămărașul a șasea parte din jumătatea de jos a satului Dereneu și din Prihodiște, dela ținutul Orheiului. (Suret).

Suret de pe o mărturii sârbască dila cățiva boeri din let 7136, Iunii 24.

Adică noi Pătrașcu Bașotă vtori logofăt și Arsăanii vornic de poartă și Rotopan vornic de poartă și Potlog vornic și Fărmachii vornic și Andrii Grăbence și Mierăuță vornic și Borălianu uricar și Pătrașc cămăraș și Ștefan diiacu și Corlat diiacu scriim și dăm știre cu această carti și scrisoari a noastră, precum au vinit înaintea noastră Ionică și surorile lui Mărica și Odochiia, ficiorii Diniului sin Anghelenii, nepoți Micului de nimine siliți, nici asupriți, ci de a lor bună voi ș'au vândut a lor driaptă moșii și ocină, din giumatate ce din gios a satului Dereneu și din Prihodiște a șasă parte, ci este în ținutu Orheiului cu locu di iaz și de moară și cu locu de cosit fânați și cu livezi și cu tot vinitu, acele li-au vândut prietenului nostru lui Vlasăi cămărașu drept șasăzăci taleri bătuți.

Deci Vlasăi cămărașu s'au sculat și au plătit toți deplin acei bani șasăzăci taleri bătuți în mânilor acelor oamini, de mai sus scriși, lui Ionică și surorilor lui Măricăi și Odochii, fii Diniului sin Anghelinii, nepoți Micului.

Pentru aceia și noi, dacă am văzut de bună voce a lor tocmală și plată deplin, așijdire și di la noi am dat această carti de credință și de mărturii, ca să aibă a-ș faci luiș și dres domnescu. Atâta scriem și mărturisim cu această carte a noastră, iar pentru mai mari tării am pus pecețile noastre și cu mânilor noastre am iscălit. Și eu Șaidir diiacu am scris în Eș.

Potlog vornic

Pătrașe Bașotă, logofăt	Fermachi vornic
Ionașe Rotopan, vornic	Borelianul, uricariu
și cu Irimie logofăt m'am întâmplat la această mărturie	
și Vartic dila logofăt cel mari	Irimie Corlat, diiacu
	Șaidir diiacu

Din limba sârbască am tălmăcit eu Ioan, căpitan za Darabani la 1801, mai 30, Eși.

Colecția Academiei Române, în curs de inventariere.

59.

Fără veleat (cca 1630), Iunie 9. Iași.

Lupul, marele vornic al Țării de sus mărturisește că s'a înțeles cu Frăsina, fata Eremiei ce a fost părcălab, cu Toader și Ileana, copiii Tudorei să cumpere jumătate de sat la Chișinău, în apa Răutului, dar că nu a plătit până atunci prețul vânzării. (Original).

† **СТО аз** Lupul vel dvornic **ДОЛНЪИ ЗЕМАН**, scriem și mărturisesc cu această scrisoare a noastră cum eu am fost neguțat cu Frăsina, fata Eremiei, ce-au fost părcălab și cu Toader, feciorul Tudorei și cu Ileana, fata Tudorei, sora lui Toader și cu toți feciorii lor ce am neguțat den giământate de sat doo părți den partea de gios și den câmpu și den vatra satului și cu'n vad de moară unde să cheamă la Chișeneu în apa Răutului, unde cade drumul trăgului celui bătrân la apa Răutului vad de mo[a]ră dèreptu optu boi de negoț și [d]reptu opt vaci cu viței bune și dèreptu șeaptezeci de galbin bani buni. Deci acesta otcină iaste neguțată și zapis înncă mi-i-au făcut pre acele semne cum mai sus iaste scris, iară eu lor plată lor nu le-am făcut, nici le-am dat nice un ban, nici o vită, ce le-am făcut dela mine ceastă scrisoare în loc de plată, când le voi face plată cest zapis să să spargă. De nu

le voi face plata ca să să spargă zapisele ce mi i-au făcut pre acela loc ca să să știe. De ceast mărturisim și mai val să nu hie întru noi.

пис оу нас юн. ѿ дни

(L. P.)

Lupul vel dvornic iscal.

Pecetie de ceară, mică, aplicată, căzută.

Colecția mea. Pecetie de ceară, mică, aplicată, căzută.

Soția Lupului logofătul, anume Antimia (vezi mai jos doc. nr. 72), fata lui Simion Ciucul, nepoata lui Poroseci stolnicul avea în 1617, moșie în partea locului, lângă Trebujeni: « *un vad de moară în Răut, care iaste mai jos de vechiul Orhei, unde iasă Răutul din stâncă* ». Vezi Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IX, pp. 91—93 și XXIV, pp. 157—160. Acest vad de moară se află în cuprinsul satului Macicăuți, după cum rezultă dintr'o mărturie din 1617. Vezi: Gh. Ghibănescu, *op. cit.*, XXI p. 195.

60.

1630, Decembrie 10.

Nepoții și strănepoții Eremiei părcălabului și a jupânesei acestuia Tudora când lui Lupu, marele vornic, o jumătate din satul Oxintia de pe Nistru, dela ținutul Orheiului. (Suret).

Suretul dipe mărturia boiarilor celor mari din vlto 7139, dec. 10.

Adecă noi Lupul vel vornic de Ț[a]ra de sus i Gheanghe biv vel vornic și Necula Catargiul și Apostol Catargiul, frate lui vel pah. și Pătrașco vel spătar și Cujbă biv vel clușer și Grama biv vel stol. i Pavăl vtori logofăt și Evstratie trete logoft. și Gheuca biv med. i Tăutul biv logofăt și Ionașco Avram vor. și Neniul vor. și Dumitrașco vor. vorneții de poartă și alți boiari de curte Mării Sale lui Vod[ă], scriem și mărturisim cu acestu zapis al nostru precum au venit innainte noastră Dumitrașco și fratele lui Vremeș și Costantin, ficiorii Frăsinii, fata Erimii părcălabul și cu surorile lor Miierăuța și Draga și sora lor ficiorii popii lui Toader și seminția lor Gligorie, ficior Ileanii, fata giupânesii Erimii, cu toți nepoții și prenepoții Erimii părcălabul și a giupânesii sale a Tudorii di a lor bună voe de nime îndemnați, nici asupriți, ș'au vândut a lor dreaptă ocină și moșia ¹⁾ din drese ce-au avut ¹⁾

¹⁾ Loc liber în original.

Voevod giumătate de sat de Oxintie la Nistru în ținutul Orheiului. Acea giumătate de sat de Oxintie ei au vândut-o fratelui și priiatenului nostru dumisale Lupului, marele vor[nic] di Țara de gios, drept 300 de taleri de argint, iară ceialaltă giumătate de sat dintr'aceiaș sat Oxintie o țini călugării dela sfânta mănăstire care să numește mănăstire Golăe și când au vrut dumnealui să cumpere acea giumătate de sat, întâiu au întrebat pe călugări lăsa-~~vor~~ pe dumnelui să cumpere acea giumătate de sat; iară călugării ei l-au lăsatu-l cu a lor bună voe ca să cumpere dumnelui acea giumătate de sat de Oxintia.

Drept aceia și noi dacă am văzut între dânșii de bună voe tocmală și deplin plată, iară noi încăș asemine dela noi am făcut acestu zapis ca s[ă] fie de credințe și de mare putere și întărire, ș'am pus și ale noastre peceți pre această adivărată carte a noastră ca să s[ă] știe și sint iscăliți toți boiarii ce s'au zis mai sus.

Tanasie, logofăt de taină

Colectia mea.

61.

1631, Octomvrie 5.

Mărturie hotarnică dela Toader Bârsan vornicul de gloată, pentru despărțirea a două sate: Hogineștii și Bravicea. (Regest).

O mărturii hotarnică din 7140, Octomvrie 5, dila un Toader Bârsan (?) vornic glotnei, prin cari scrii după giudecata ei au avut la Domnii, Frățiman, ei au fost pah[arnic] și Moisiu ficiorul lui Frățiman, cu podrujie sa cu Bolboceștii cu Ionașcu i Gavril și Grigorii pentru două sate, ei au fost neinpărțiți și nestâlpiți și fiind rânduit Bârsa vornicul di Alexandru Vodă, au mers și au măsurat cu funiia pi patru locuri din hotarul Hogineștilor până într'a Bravicii, undi s'au indoit funiea, au pus stâlpă în păduri, în obârșia Ciripeăului și în mijlocul prisăcii lui Gavril și la câmp în dial în colțul stâncei din gios și dinspre Cula, în drumul cel mari în gura vâcelii, ei s'au numit a lui Caragoi și în dial în capătul prilogului lui Gavril și în dreptul locului până la ulmi, până în gura Văii Bourilor, în Măetini.

Colectia mea. Regest neadeverit de nimeni. Pe aceeași foaie de hârtie un regest cu data de 7245, Septemvrie 2 publicat mai jos. V. nr. 206.

62.

1633, Septembrie 6. Iași.

Moisei Movilă Voevod, dăruiește lui Pătrașcu Danovici, logofătul un sat domnesc Movilova, la ținutul Orheiului, sat așezat de părinții domnului pe loc domnesc, lângă vechiul Orhei. (Original).

† Іw Мовен Могіла коєкода Божію милостію господарь земли молдавской. Ож тот истинїи наш вѣрнїи бжвѣрнїи наш пѣтрашко донокичс логофет сажил господствами правою и вѣрною сажес. Тѣм и ми видѣвше правою егw и вѣрною сажес до нас жаловал есми его от нас особною нашею милостію и дал и помиловал есми его от нас с нашии земан молдавской едно селw права господарско на имѣ [моє]илова что сѣ нынѣ имѣнсет <пе>щ[ера] къ волост врхюескомс гдѣ бѣше ветхїи орхюю але от селw ест сѣтровоен и весѣдан за отци и родителїи господствами тамо на мѣсто господарско того радї того више писанаго село на ими [моє]илова что с нынѣ имѣнсет [пещера] гдѣ бѣше ветхїи орхюю да ест господствами бишреченномс нашею вѣрномс болеренс [пѣтрашко данович]о логофетс права отинис, данїа и милованїа и зрик сѣ късѣм доходом емс и дѣтем его ащелаж промвѣкют никих нареденїа с инших от господствами на село от ест да сѣ не версет да сѣ орвают а по нашим животк и господванїа кто сѣ покѣсит разсрїте сїа нашѣ данїа и милованїа тот да бѣдет триклѣт и проклѣт от господа Бога сѣткоршаго небо и земли и от пречистаа его матерь и wt д евангелїстїи от вї верховних апостола и от тїї свѣтїих отци иже къ неких свѣтїи градѣ и да сѣ осадитѣ також дадан и авирона и да имаєт частс сѣ пада и сѣ проклѣтом арїа и сѣ иними не вѣрними еж къзъпише на [Христ]а крѣв его на нх и на чѣд их иже естс и бѣдет вѣвѣки вѣком амин.

сам господин велѣа

пис с нас вѣлѣтѣ хрѣм сеп з.

Іw монсен могіла коєкода

† Socotit-am pentru slujba lui ce mi-au slujit și l-am miluit și căci acest sātu ce scrie mai sus, l-au descălecatu și l-au făcut den pajște părinții Domnii Mele și i l-am dat și pentru credința sângur cu mâna mea am scris cine a străca a me miluire, să fie neertat. D[atu]-ni-au și bani.

Іw монсен могіла коєкода.

Traducere.

Io Moisei Movila Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldovei.

Iată acest adevărat boer credincios al nostru Pătrașcu Danovici, logofăt, a slujit Domniei Noastre cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceia și noi, văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, ne-am milostivit cu deosebita noastră milă și i-am dat și l-am miluit în Țara noastră Moldova cu un sat, drept domnesc, cu numele Movilova, care acum se numește Peștera, în ținutul Orheiului, unde a fost vechiul Orhei. Inșă acest sat a fost făcut și așezat de părinții și născătorii Domnii Mele, acolo, pe loc domnesc. Drept aceia, acest mai sus scris sat, cu numele Movilova, care acum se numește Peștera, unde a fost vechiul Orhei, să fie dela Domnia Noastră mai sus scrisului boer credincios al nostru lui Pătrașcu [Danovici] logofătul dreaptă ocină, danie și miluire și uric cu tot venitul, lui și copiilor lui. Iar dacă s'ar afla oarecare drese la alții, dela Domnia Mea pe sat, acestea să nu se creadă, să se rupă. Iar după viața și Domnia Noastră, cine ar îndrăzni să strice dania și miluirea noastră, acela să fie afurisit de Domnul Dumnezeu, Făcătorul cerului și al pământului și de Prea cinstita sa mamă și de patru evangheliști și de 12 slăviți Apostoli și de 318 sfinți părinți, care au fost la Nicheia, cetatea sfântă, și să fie așezați cu Dathan și cu Aviron și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu alți necredincioși, care au strigat la Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în vecii vecilor. Amin.

Inșăși Domnul a poruncit.

Scris la Iași, în anul 7142, Sept. 6.

Io Moisei Movila Voevod

Originalul se află la Academia Română, doc. nr. 82, CLXXXI. Textul prezintă ștersături și adăogiri. Numai grație altor documente, la a doua cetire am înlocuit numele « Ieșilova », în mod evident corectat cu acela de Movilova, putând descifra și pasagiul referitor la « vechiul Orhei ». Vezi mai jos, doc. nr. 73, 106. Localitatea Peștera este aceea pe care a vrut s'o întărească Domnul Ieremia Movilă. V. mai sus, doc. nr. 37.

La traducere nu am mai adăogit completarea autografă a Domnului Moisei Movilă scrisă moldovenește, în completarea textului slavon, prin care se insistă că « Movilova » este o așezare a Moveștilor.

Numele de familie al logofătului Pătrașcu a fost de asemenea adăogat, prin corectare ulterioară.

63.

1634, Iulie 22. Iași.

Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Savin Prăjăscul asupra unor moșii din Sămășcani, Mihăilașa, Flămânzeni și Bucică. (Original).

† Ив Касиле коекода Божію милостію господарь земли молдавской.

Dat-am cartea Domnii Mele cinstitu și credincios boiarinul Domnii Mele Savin Prăjăscul, vel dvornic de Țara de gios, spre ceaia ca să fie tare și puternic cu cartea Domnii Mele a opri și a ține giumătate de vecini și giumătate de hăleșteu și un rămnicu din satu din Sămășcani ce-au fost a lui Beldiman logofetul. Așijderele să aibă a opri câți vecini să vor afla în satu în Mihăilașa de moșie. Așijderele să fie tare cu cartea Domnii Mele a lua a zăcea din hotarul Flămânzenilor cine va fi aratu sau cositu pre locul lui Beldiman ce-au fost logofăt. Așijderele să aibă a opri giumătate de satu de Bucică și giumătate de vecini și giumătate din tot locul și să aibă a lua a zecia din tot locul dintr'acea giumătate de satu, pentru căci acea giumătate de satu dela Toader Beldiman și dela Ghergheloiaia протож и никто да не смѣет за дръжати или опирати пред сим листом господствами иначе да не вѣдет.

† саам господнѣ реч

8 лас лет 3300к юл кк

(P. D.)

† Alesandru

Pecetie mare rotundă, cu tuș roșu.

Originalul la Arhivele Statului din București. Actele Crupenschi. Pachetul II, neinventariat.

Savin Prăjescu, a fost ginerile lui Nechifor Beldiman logofătul. Desigur, soția sa Maria i-a adus zestre părțile de moșie ale lui Beldiman. Soții n'au avut urmași. Vezi: I. C. Miculescu-Prăjescu, *Obârșia unei familii din Moldova in Revista Istorică Română*, X, 1940, p. 183.

Jumătatea cealaltă a satului Buciușca a fost a lui Vasile Mihăilescu, care a dat-o zestre fiicei sale Nastasia căsătorită cu jicnicerul Mateiaș Sturza (vezi mai jos doc. nr. 87). La începutul veacului al XVIII-lea moșia aparține lui Manolache Hrisoverghi, după moartea căruia rămâne fiicei acestuia Safta. (Vezi mai jos doc. nr. 207).

64.

1635, Martie 5. Iași.

Vasile Voevod scrie lui Nițul ce-a fost vornic, că împăcându-se dinaintea sa Negrescul și Guroaia cu Pantiul, cei dintâi au dat celui din urmă părțile lor de moșie din Epurenii. (Original).

† Ив Василіе Воевод Божію мнѡстїю господарь земли молдавскон. Scriem Domniea Mea la sluga noastră la Nițul ce-au fost vornic. Dau-ți știre că s'au părît de față înaintea Domniei Mele Pantiul den Perisicina cu Guroae și cu Negrescul, zicându Pantiul, că i-au furat Poiană, feciorul a Guroae noao iape. Deci s'au tocmît denaintea Domniei Mele și s'au împăcat și au dat Guroae și cu Negrescul Pantiului partea lor de ocină den sat den Epureani, cu tot venitul ce să va aleage partea a Guroae ș'a Negrescului și să nu să mai pârască unul cu alaltu dea iasta pără nice odin-oară în veaci înaintea cărței Domniei Mele.

САМ ГОСПОДНЪ ВЕЛКА.

ОУ ІАС ЛЕТ ХЗРМГ, МАРТ Ե.

(P. C.)

† Apostol

Colecția Băncii Municipiului Chișinău. Pecetie rotundă, cu tuș roșu. Acest vornic Nițul este probabil din partea locului. Fiul său *Solon*, fiul Nițului, ce-au fost vornic semnează ca martor în 1635, Septemvrie 21 alături de *Vasile*, feciorul lui *Miron din Pașcani dela Orhei* și de *Ionașcu*, feciorul lui *Macsîn Surlă din Chiveresti de Lăpușna*. Vezi: (Gh. Ghibănescu, *Ispisoace și zapise*, II¹, p. 109.

În 1619 Nițul aprodul avea părți de moșie la Miclești-Orhei. Vezi mai sus nr. 49.

În 1672, Nițești împreună cu Doniceștii aveau moșie la Hrușova în ținutul Orheiului. Vezi Aurel V. Sava, *Documente Lăpușna*, nr. 100, p. 126. Vezi și doc. nr. 67 și 115, din acest volum.

65.

1637, Mai 7. Iași.

Vasile Voevod rânduește pe Harea din Verejeni să aleagă și să stâlpească partea de ocină ce are Moga din Ciocâlteeni, în moșia Căcărezeni. (Original).

† Ив Василіе Воевода Божію мнѡстїю господарь земли молдавскон.

Scriem Domniia Mea la sluga noastră la Harea din Verejani, dămu-ți șterea că Domnii Mele s'au jeluît Moga din Ciocâlteeni, pre Parvana, zicându înaintea Domnii Mele că-i înpresoară

ocina din sat din Căcărăzeani. Dirept aceaia dac'ai vedea cartea Domnie Mele, iar tu să strângi oameni buni di prinpregiur și să mergi la sat la Că[că]rezeani și să alegiți partea Mogăi din câmpu și din țarină și din fânaț și din vatra satului și din tot vinitul cât să va alege partea lui și cât să va vini partea lui, voi să o stâlpiți, nemăruia să nu fățăriți, ce cum veți afla mai cu direp, așa să faceți, iar cui va părea cu strănbol, el să vie să stea de fați înaintea Domnii Mele. De iasta vă scriem Domniia Mea и на к не бѣдет.

† ГОСПОДИНЪ ВЛАДЪ.

оу нас лт хрме, ман з.

(P. D.)

† Popoțea

Colecția mea.

Documentul scris pe hârtie albă. Peceție mare rotundă cu tuș roșu.

66.

1638, Iulie 7.

Vasile Voevod rânduiește pe Sturza și Ionașco să aleagă siliștea Vozliublena, dintre Sircova și Sămășcani și s'o dea lui Neculai din Ghireni și lui Bârsan vornicul. (Regest).

Un suret de pe o carte gospod dela Vasile Voevod din let 7146, iubi 7 prin care scrie la un Sturza și Ionașco arătând că un Neculai din Ghireni au arătat un ispisoc de întăritură dela Irimiia Voevod pe o siliște anume Vozlublena cu loc de heleșteu și de moară și li să poroncești ca să miargă la fața locului să stringă oameni buni megieși și să aliagă ace silește Vozlublina, ce iaste între Sircova pe vale și între Sămășcani cu loc de heleșteu și cu tot venitul și să o de pe mâna acelui Neculai din Ghireni și a lui Bârsan vornicul.

Din anaforaua Divanului Moldovei din 1803, săptămvrie 20.

67.

1638. Octomvrie 15.

Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Andrei Donici asupra hotarului Ivancea danie dela Irimia Movilă Voevod. (Copie).

Ispisoc sârbescu dela Vasălii Vodă din vălet 7147, oct. 15.

Adică Domniia Me dăm și întărim slugii noastre lui Andrii Donici ficiorul [lui] Donici vornicul pre a lui driaptă ocină și danii și miluire din diresă de danie și miluire ci-au avut părintile său Donici, ci-au fost vornic, dela Irimie Vodă, hotarul satului Ivancee, pe

unde i-au dat și i-au stâlpit lui răposatul Irimia Vodă și pe undi au hotărît și au stâlpit și în zilele Domnii Mele, boeriul nostru credincios Nițul vornicul de poartă cu oameni buni și bătrâni din pregiur megiiș și târgoveți din târgul Orheiul, dela un loc ce să chiamă Dobrian Poiana Ivancii pân la Fundătură, pân undi să împreună cu hotarul Peresăcinii, pe undi au pus ei stâlpi di piatră.

Drept aceia acel loc ce esti mai sus scris ca să fii dela Domniia Me slugii noastre lui Andrii Donici driaptă ocină și dani și miluire și întăritură și uric cu tot vinitul neclătît, niciodinioară în veci. Pentru aceia nime, nici târgoveții ca să n'aibă a mai pârî de acmu preste aciast carte a Domnii Mele.

Am scos copii de pe copia lui Acsinte uricariul.

H. Donici.

Actul în posesiunea d-nei Popov, actuala proprietară a moșiei Ivancea.

68.

Fără veleat [cca 1639], Ianuarie 1. Iași.

Mihalcea Durac căpitanul face schimb de sălășe de țigani cu Toderășcu logofătul al treilea. (Original).

† се ѿбо ми гаврилаш великїи логочет и дѣмитрашко шолдан великїи дворник долнїи земан и Іонашко кѣжбѣ великїи дворник горнїи земан и гаврїла хетман и прѣкѣлаб сѣчавскѣи и апостол катарцїша великїи постелник и григорашко зреке великїи спѣтар и георги великїи чашник, иордаки внѣ вел вистїарник и паладїе великїи вистїарник и дѣмитрашко вел комис и тома великїи столник и каснаїе банша великїи меделничар и дѣмитрашко ирали вел клѣчар и цтефан вел сѣацѣр и тоадѣр петрочанко вел житничар и енаки вел нитарю и шефан монмѣкскѣа вел армаш и кикош вел шетрар и рѣ-кокиц вторїи логочет и величко постелник и стрѣтѣлат вторїи сѣагѣр и нѣнюа дворник глотнїи и каснаїе рошла дворник глотнїи и бѣрсан дворник глотнїи ¹⁾ scriem și mărturisim cu ceastă scrisoare

¹⁾ In traducere: *Adică noi Gavrilaş mare logofăt și Dumitrașco Șoldan mare vornic al Țărei de Sus și Ionașco Cujbă mare vornic al Țării de jos și Gavril, hatmanul și pârcălab Sucevii și Apostol Catargiul mare postelnic și Gligorașco Ureche mare spătar și Gheorghe mare paharnic, Iordachi, ce-au fost mare vistiernic și Paladie mare vistiernic și Dumitrașco mare comis și Toma mare stolnic și Vasile Banul mare medelnicer și Dumitrașco Iarali mare clucer și Ștefan*

a noastră cum au venit înaintea noastră Mihalcea Dușac căpitanul, de nime nevoit, nici asupra ce de a lui bună voe și au făcut tocmală și schimbătură cu dumniului cu Toderașco logofătul al treile de au dat doao sălașe de țigani anume ¹⁾ la cu fămeia sa și cu ficiorii săi ce va avea și însurați și neînsurați și ²⁾ cu fămeia sa și cu ficiorii săi, carii vor fi însurați și neînsurați și i-au dat dumniului Toderașco logofătul un sălaș de țigani cari le iaste lui direaptă cumpăratură dela Eremia Nădăbaico anume Andronic Puica cu țiganca lui și cu toți feciorii lui câți va avea și însurați și neînsurați, însă au datu acestu sălașu de țigani pentru acele doao sălași, căci s'au socotit că acest țigan anume Andronic are câțiva feciori, fete măritate și nemăritate și feciori neînsurați, ca să fie deopotrivă cu acele doao sălași de țigani, ce mai sus scriem. Dreptu aceia văzând noi de a lor bună voe tocmală și îngăduință, făcutu-le-am și dela noi acest zapis de mărturie ca să le fie de credință și pre mai mari credință pusu-ne-am și pecetile și am iscălit ca să să știe.

Gavrilaș vel logofăt

(P)

U. Ias. ghen. 1

Șoldan vel vornic

(P)

Gavril hatman

(P)

(P) ³⁾

az Iordachi biv vel vistier

(P)

Dumitrașco Iarali vel clucer ⁴⁾

(P) az Toma iscal

vel stolnic

az Ștefan vel sulger iscal

Racoviș Cehan vtori logofet iscal.

(P)

Strătulat vtori sulger

(P)

Academia Română, doc. 84—LXXXIV.

mare sulger și Toader Petriceaico mare jtnicer și Enachi mare pitar și Ștefan Moimăscul mare armaș și Chicoș mare șetar și Răcoviș al doilea logofăt și Veličko postelnic și Strătulat al doilea sulger și Neniul vornic de gloată și Vasilie Roșca vornic de glată și Bârsan vornic de gloată.

¹⁾ rupt în original.

²⁾ loc liber în original.

³⁾ Pecetie fără iscălitură lângă ea.

⁴⁾ Semnătură grecească.

69.

1639, Iunie 25. Iași.

Vasile Voevod împuternicește pe Ghermănești să oprească partea de moșie din sat din Ghermănești a răzeșilor lor care n'au contribuit la cheltuelile procesului lor cu vornicul Roșca. (Original).

† Ив Вас(и)лие воевода Божію милостію господарь земли молдавской.

Dat-am cartea Dumniei Mele cestor oameni Ghermăneștilor spre acea să fie tari și puternici cu cartea Dumniei mele a opri locul acelor oameni ce sântu răzeși cu dânșii la sat la Ghermănești pentru niști bani ce au cheltuit ei pentru acel loc cându s'au pârit cu vornicul [Dumitr]u Roșca sau să li înto[ar]că toți câți câți au moșie la Ghermănești pricât vor fi ei cheltuit cu acea pâră, iar carei nu vor vroi să întoarcă să-i oprească, iari lor de li va părea cu strănbul să vii să stea de faț.

ТОИ ПИШЪМ ИНАК НИШЧИНИТ.

† САМ ГОСПОДНЪ ВЕЛЪЛ.

8 ІАС КЛТ x3pмz юнн кѣ.

(L.P.)

Originalul pe hârtie albă. Pecetie mare rotundă, cu fum. Colecția Academiei Române, CXL—196.

Vornicul Roșca despre care face pomenire acest document pare a fi Dumitru Roșca vornic de târgu Iașilor în 1637, noemvrie 4 (Gh. Ghibănescu, *Ispisoace și Zapise*, II¹, p. 145), vornic de gloată 1644 (*ibidem*, II², pp. 63, 65), vornic de Botoșani (*ibidem*, II², p. 85).

Dacă n'aș fi descifrat litera finală a numelui: u, aș fi inclinat pentru Vasile Roșca vornic de poartă între 1636—1646, fratele lui Constantin Roșca vistiernicul, pârcălab de Hotin și proprietar al Chișinăului și al lui Gheorghe Roșca vistiernicul proprietar în Vărzăreștii de pe Bucovăț în ținutul Iașilor, astăzi în județul Lăpușna (*Uricar*, XVIII, pp. 410, 411).

70.

[1639], Iulie 13. Orhei.

Drăgan și cu frații săi, feciorii Hârcescului vând lui Mateiaș Sturza a patra parte din partea lui Stan din moșia Sămășcani din ținutul Orheiului (Original).

† Adecă eu Drăgan și frate meu Blehan și soru-noastră Nastasie Dăhnoae și frate-meu Nicoară și frate-său Vasiliē Hârcescul toți ficiorii Hârcescului și nepoții lui înșine pre noi mărturisim cu

cest zăpis al nostru de nimene siliți nice nevoiți, ce de a noastră bună voe, am vândut a noastră ocină și moșie din sat din Sămășcani a patra parte din parte lui Stan și cu tot vinitul din vatra satului și din țarin și din fânați și din hăleștee și din poeni și cu locuri de priseci și cu tot hrana ce este pre ace moșie și o am vândut dumisale lui Matiaș Sturze dreptu șezzeci de taleri bătuți și în tocmala noastră au fostu Andreica din Piscani și Draga din Bili-ceni și Strahoe din Mihailaș și Hilip vătavul din târgu din Orheiu și alți omini buni și bătrâni megiaș dinpregiur și ca să-i hie lui ocină și moșie lui și ficiilor săi și nepoților săi și strănepoților săi și mai pre marea credință ne-m pus și pecețile să să știe.

писъ орхю юл. гѣ дѣн.

Originalul la Arhivele Statului din București. Actele Crupenschi. Pachetul II, neinventariat.

O copie a acestui document în colecția Academiei Române. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVII, p. 35. Aci documentul este datat [1640], iulie 13, probabil din pricina documentului anterior din 1640, mai 18 prin care Vasile Voevod întărește alegerea ce au făcut Nițu ce au fost vornic și Grigorie de Ciohoreni părților de moșie din Sămășcani ale lui Mătiaș Sturza și ale fraților săi de către părțile lui Burlan și ale lui Simion de Sămășcani.

71.

[cca 1639], August 19. Orheiu.

Mihalcea Durac, pârcălabul Orheiului întărește de față cu martori mărturia dată de Cazac căpitanul de călărași de Orhei, de Cociorveiu hotnogul, de Moldovan fost hotnog și de alții în ce privește cumpărarea unui țigan de către răposatul Irimia vornic mare, socrul șetrarului Malcoci, dela jupâneasa lui Vreme din Cunicea. (Original).

† это аз Mihalce Durac pârcălabul de Orheiu. Adecă au venit înaintea noastră Căzac, căpitanul de călărași de Orheiu și Cociorveiu hotnogul den satu den Ialoveni de ținutul Lăpușnii și Moldovan ce au fostu hotnog den satu den Buecani și Nicoar[ă] Nistre den Martinești și Țogoe de Buhușouca de au mărturisit înaintea noastră cu sufletele lor cum au fostu în tocmală cându au cumpăratu dumnealui socrul dumisali lui Malcoci șetrariului, răposatul Irimie ce au fostu vornic mari, în zilele lui Alexandru Vodă un țigan anume pre Barciul cu ficiorii săi cu toți, când au

avutu atunce dela dumneai giupâneasa lui Vremi, ce au fostu uşeriu den satu den Cunice den ținutul Sorocii și dela Ștefan, ficio-
rul ei de au datu pentru acel țiganu și pentru ficiorii lui doao zeci
de galbeni, bani buni. Și cându au mărturisit acești oameni tâm-
platu-s'au dumnealui Măteiașu Sturze și Păpare de Mihăilașe
și Bosiiu de Gărblești și Toader izbașe de călărași și mulți oameni
buni de ținutu. Deci noi văzându că mărturisescu acești oameni
buni, ce mai sus scriem cu sufletele lor cum au fostu într'acea toc-
mală cându s'au cumpăratu acel țigan ce mai sus scriem, noi încă
ne-[a]m sculatu de am făcut dela noi cestă mărturie dela toți câți
mai sus sântem scriși, dumisale lui Malcoci șetrariul pre mărturie
celor oameni ce s'au tâmplatu într'ace tocmală și deaca am văzut
că mărturisescu cu sufletele lor și mai pre bună credință pusu-ne-m
și pecețile noastre într'această mărturie și am iscălit. Să să știe.

✠ Orheiu av. 19.

Petrașcu (?) șatrar

Academia Română, doc. 205—IV.

Patru peceți în fum reprezentând diverse desene.

Hotnogul Ștefan Cociorveiu răzeși din satul Iașoveni este cunoscut. Cum-
păra pământ în 1639, Aprilie 16 în satul Săceteni, obținând întăritură dom-
nească dela Vasile Vodă la 1643, Septembrie 9 (A. V. Sava, *Documente lăpuș-
nene*, I, pp. 50, 61 și 62).

Nicoară Nistre din Mărtinești este pomenit în documentul din 1641, Arie-
lie 22 ce publicăm mai jos (v. nr. 75).

Mateiaș Sturzea e menționat în documente fără niciun rang în 1639,
Iulie 13 (v. mai sus nr. 70). În 1651, Iunie 8 (mai jos, nr. 87) este însă biv
jnicier.

72.

1639, Septembrie 3.

*Gheorghe, fiul Lupului marele vornic dăruiește mănăstirei Golia
o jumătate din siliștea Oxintia de pe Nistru, în ținutul Orheiului
pentru sufletul tatălui și rudelor sale. (Original).*

аз Gheorghie snă Lupul biv vel dvornic dăm știre cu cest zapis
al nostru cum am dat giuământate de seliște anume Oxentia, ce iaste
pre Nestru în ținutul Orheiului, o am dat Svintei mănăstiri anume
la Golăe pentru sufletul vornicului și pentru sufletul părenților
dumisal pentru căci i-au scris la sfântul pomeanic și pre toți frații

noștri. Derecht aceai ca să fie svntei mănăstiri direaptă ocină și darea neclătită în veaci. La sfântul pomeanic s'au scris Leca, Agafia, Ioan Lupul и кнѣгинѣ его антемію и подоржіа его. Alta după aceasta danie a noastră datu-ne-au călugării și patruzeci de galbeni și într'aceasta tocmală tâmplatu-s'au mulți oameni buni, iar cine să vaa amesteca dentru oamenii noștri ca să strică aceasta dare ce s'au dat la svânta mănăstire pentru sufletele acelor duș de lume, acela om ca să dea sam înaintea înfricatului și groznicului giudeț ce va hi.

veleat 7148 meseța sep. 3 dni.

indiscifrabil

Ghiorghie sn Lupul iscal

аз Бuhuș iscal

[indiscifrabil] aga iscal

Ion

Ștefan ¹⁾ biv armaș iscal

аз Vasile Banul medelnicer iscal

Colecția mea.

73.

1639, Noemvrie 1.

Vasile Vodă dăruiește lui Apostol Catargiul vel postelnic satul Peștera, numit mai înainte Movilova, ce făcea parte din ocolul Târgului Orhei. (Regest).

7148, nomv. 1. Ispisoc dela Vasile Vodă cu care au miluit pe Apostol Catargiul vel post[elnic] cu un sat anume Peștera în ținut Orheiului, care mai înaintea se numea Movilova, care sat arată că au fost al Domniei Sale la ocolu târgului Cotnar ²⁾. Suretu acesta nu este iscălit de nime.

Dintr'un perilipsis de *scrisori a dums. banului Ștefan Catargiu pe moșie Peștera*. Extras din dos. nr. 125, fila 319 dela Direcția Cadastrului din Chișinău.

Vezi în ceea ce privește Peștera și Movilova nota de sub documentul din 1633, Septemvrie 6, publicat mai sus la nr. 62.

¹⁾ Este vorba de Ștefan Moimescul.

²⁾ De sigur o eroare a aceluia care a făcut rezumatul. In loc de Cotnar trebuie citit Orhei.

74.

1640, Martie 11.

Vasile Voevod judecând pricina dintre răzeșii de Târzieni și cei din Braviceni pentru balta Briaahnova dă rămași pe cei din urmă. (Regest).

Un ispisoc dela domnul Vasili Voevod scriind că viind înaintea Domnii Sale Apostol Grăjdianu i Grigore și Focșa și Parvana și alte niamuri a lor și s'au pârit de față cu Nicoară și Hăbiiac și Fătul și alții ai lor din sat Braviceni pentru o baltă cu pești, ce să numești Briahnova, cu heleșteu și moară în matca Răutului, la capul Briahnovii, la Movila Săpată, zicând răzășii de Târzieni că li să impresoară ace baltă cu pești dispre răzășii de Braviceni, arătând și un dres dela bătrânul Ștefan Voevod, cum și răzășii de Braviceni au arătat un dres dela domnul Bogdan Voevod din 7077, april și după legea țării găvind pe răzășii de Braviceni că umblă cu nedreptati, i-au dat rămași, dovedindu-să că acă baltă Briahnova esti moșie din hotarul Târzienilor.

Din hotarnica vornicului Manolache Dimachi din Mai 1811, aflată în colecția d-lui Iacob Lozinschi, magistrat din Chișinău.

75.

1641, Aprilie 22. Iași.

Vasile Voevod rânduește pe Ionașcu Rusul, pârcălabul Orheiului să fixeze zi de soroc la Divan lui Gavril Stencu din Tulburești și Petrii din Sămănauca cu Nicoară Nistre din Mărtinești și lui Vasile din Pocșești ca să se judece pentru un heleșteu din Popșești. (Copie)

Copie dipe carte de soroc dela Vasili Voevod din let 7149, april 22 zile.

Noi Vasile Voevod, Божію милостію господарн зкъман молдавскон, scriem Domnie Me la boierul Domnii Meli la Ionașcu Rusul pârcălabu de Orheiu, dăm știre dacă vii vede carte Domnii Mele, iar tu ca să aibi a da zi lui Gavril Stencu de Tulburești și Petrii de Sămănauca și altor răzăș a lor din Tulburești, cu slugile Domnii Mele cu Necoară Nistre de Martinești și cu Vasile din Pocșăști și cu Ștefan deacolo pentrucă ce să jăluesc slugile noastre Nicoară și Vasile și

Ștefan că au strâmbătate pentru heleșteu din Pocșăști. Pentru acela lucru, ca să le dai zi când va hi voia lui Necoară și a lui Vasile și a lui Ștefan să vie să ste fațe înaintea Domniei Mele.

Așa scriem Domnie Me și într'alt chip să nu fie.

In Eș.

Insuș Domnul au poroncit.

(L.P.)

Costandin

Intocmai dipe acei adivărată.

Grigorie Stavilă.

Colecția d-lui Brașovanu din Poisești.

76.

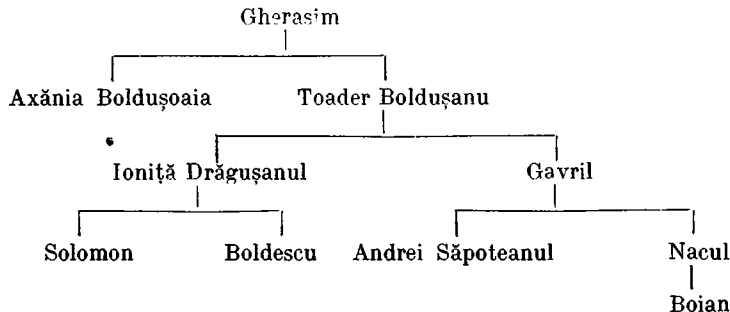
1641, Mai 18.

Axenia Boldușoiaia dă danie nepotului său Gavril, feciorul lui Toader din Voinova partea sa de moșie din satul Drăgușani. (Regest).

Zapis dela Axăniea Boldușoiaia, fata lui Gherasim, prin care arată că au dat danie nepotului iei Gavril, fecior lui Toader din Voinova, toată partea sa, ce i să va alege din partea Condreștilor a patra parte den sus din satul Drăgușani.

Arhiva Trib. Lăpușna s. II-a. *Arhiva giudecătoriei ținutului Orhei*, dos. civil nr. 1715/1822.

Testamentul lui Andrei Săpoteanul în *Buletinul Ion Neculcea*, anul I, fasc. II, 1922, p. 270 și datele din dosar dau următoarele informații genealogice:

Vezi mai jos și documentul din 1807, Mai 5: o însemnare de curgerea neamului pitarului Grigore Săpoteanul.

77.

1642, Aprilie 2.

Ioan Vasile Voevod întărește, între altele, lui Ionașcu Rusul pâr-călăbul părți de moșie în Căpinici la ținutul Orheiului.

1. 7150, april 2. Ispisoc cu tălmăcirea lui dila Ioan Vasili Voevod întăritoriu lui Ionașcu Rusul pâr-călăb, între alti moșii și pe părți din Capinici i vaduri di mori și locuri de prisăci în ținut Orheiū pe Ichel.

Dintr'un izvod de scrisori aflat în colecția d-lui Ioan Pelivan. Vezi mai sus doc. nr. 43.

Nefiind în posesiunea originalului nu putem afirma cu certitudine dacă Ioan Vasile Voevod nu este în realitate Io Vasile Vodă. S'ar putea totuși, ca ispisocul să emane dela Ioan Voevod, fiul lui Vasile Voevod cum este, de pildă, cazul documentului din 1639, dec. 12 publicat de Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IX, p. 133.

Despre moșiile lui Ionașcu Rusul a se consulta A. V. Sava, *Documente lăpușnene*, p. 61.

78.

1643, Octomvrie 12. Iași.

Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Pantiul din Peresecina asupra părților de ocină ce are Guroaia la Epurenii, în ținutul Orheiului pe care ea i le-a dat ca să scape capul fiului ei Poiană, ce l-a prădat pe Pantiul de nouă epe. (Original).

† Иъ Каснаѣ коевода кожю милостію господарь земли молдавскон. Гѣж прѣидоше прѣд нами и прѣд късимн нашими молдавскимн волѣри великих и малих сасга наше пантюа от пересѣчина и сказовак прѣд нами един запис за складителство от многих людн добри от крѣстнѣи¹⁾ мащияш писаш къ тот запис како прѣиде прѣд ними гсрвае и съ²⁾ ен негреска по их доброн волѣ неким непонсжден а ниписелокани ѣ дали частъ им за отнинс еанко сѣ изберет от селв енсрѣни что с колост ворженюкомс съ вес приход та дал сасстѣ нашем вишписан пантюа локн радѣ дѣвѣт кобжан что било скрал сынс емс поан от пантюа и не имае съ чим платити гавѣс сынъ им поан нъ дал част им

¹⁾ Sic.

²⁾ Loc liber în original.

ЗА ОТНИНС ЕЛКО СѢ ИЗБЕРЕТ ОТ СЕЛО ЕНДРѢНИ СЪ КЕС ПРИХОД ИНО МИ
 ТАКО ЗНАДѢХОМ ТОТ ИСТИНИ ЗАПИС ОТ ТИХ ЛЮДИ ДОБРИ КѢРОКАЛИ
 ЕСМИ И ОТ НАС ЕЩЕЖ ДАЛИ И ПОТВРѢДИЛИ ЕСМИ СЛЪГАМ НАШ ПАНТЮ-
 ЛОК НА ТОА ВЪШ ПРѢДРЕЧЕНА ЧАСТ ЗА ОТНИНС ОТ СЕЛО ЕНДРѢНИ ЕЛКО
 СѢ ИЗБЕРЕТ ЧАСТ ГЪРОВАЕ И СЪ _____ ЕИ НЕГРЕСКЪА КАКО ДА ЕСТ
 ЕМЪ ПРАКА ОТНИНС И КЪПЕЖНА СЪ ВЪСАМ ДОХОДОМ НЕПОРЪШЕННО НИ-
 КОЛИЖ НА КѢКИ И НИ ДА СѢ НЕ ЗМИШАЕТ.

САМ ГОСПОДИНЪ КЕЛЖА. § ІАС КЛѢТЪ ХЪРЪКЪ МЪСЕЦА ІУН. КІ.

(L. P)

ТОДЕРАШКО КЕЛ ЛОГОФЕТ ИСКАЛ.

† ДИМИТРАШКО

Traducere.

Io Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domnul Țării Moldovei. Adică a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldovenеști mari și mici sluga noastră Pantiul din Peresecina și a arătat înaintea noastră un zapis de mărturie dela mulți oameni buni, megieși deprinprejur, scriind în acest zapis cum a venit înaintea lor Guroaia și cu ei Negrescul de a lor bună voe de nimeni siliți, nici asupriți și au dat partea lor de ocină câtă li se va alege din satul Epureni, ce este în ținutul Orheiului cu tot venitul. Aceasta au dat-o slugei noastre mai sus scrise Pantiul pentru nouă iepe pe care le-a prădat fiul ei Poiană dela Pantiul și nu are cu ce plăti capul feciorului ei, Poiană, ci a dat partea lor de ocină cât se va alege din sat din Epureni cu tot venitul. Deci noi dacă am văzut acest zapis adevărat dela acești oameni buni și noi am crezut și am dat încă și am întărit slugei noastre Pantiului pe această mai sus pomenită parte de ocină din satul Epureni, câtă să va alege partea Guroaei și cu ei Negrescul, ca să-i fie lui dreaptă ocină și cumpăratură cu tot venitul, neclintită nicio-dată, în veci și altul să nu se amestice.

În Iași, anul 7152, luna octomvrie 12.

Însăși Domnul a poruncit.

(L.P.)

Toderașcu mare logofăt a iscălit

† Dumitrașcu

Documentul pe hârtie mare, groasă în colecția mea. Pecetia aplicată de tuș roșu, a căzut.

79.

1645, Mai.

Gheorghe Ștefan sulgerul și Apostol pârcălabul de Orhei despart hotarul satului Isacova de acela al târgului Orheiului. (Regest).

O scrisoare din velet 7153, maiu scriind așe, Gheorghii Ștefan sulger i Apostol pârcălabul de Orheiu: adică ni-au triieme Măriia Sa Vodă să socotim și să alegim locul satului a Isacovii dispre hotarul târgului. Deci am socotit cu oămini buni din târg anumi Gligori, ci au fost șoltuzu și Sămion Mihuleți și Vasile Drăghinici și Tănașă Drăghinici și Enachi Ștefulenca și mulți oamini buni de prinpregiur megieși ca să vini hotarul satului Isacovii din drumul târgului la dial, pre Rublinca, pâra în muchiia dialului, în Hârtop și așa merge tot înainte pâra întră drumul în pădure și zici că au și stălpit și pentru credința au iscălit.

Dintr'o hotarnică din 1805, August 20 a spătarului Lupu Donici aflată la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 16, fila 197 verso. La acea dată documentul se afla în mâna răzeșilor de Isacova.

80.

1646, Aprilie 8. Orhei.

Andrei, feciorul lui Vicol din Braviceni vinde a patra parte din bătrânul tatălui său din sat din Braviceni vornicului Apostol. (Original).

Adecă eu Andreiu, feciorul lui Vicol din Braviceni, nepotul lui¹⁾ singur pre mene mărturisescu cu cestu zăpis al meu cum eu de bună voia mea de nime nevoit, nici asuprit am vândut a mea direaptă ocină și moșie din sat din Braviceani dintru bătrân a patra parte, partea tătâne-mieu lui Vicol toată parte câtă să va alege din vatra satului și din țarină și din fănaț și din tot vinitul ce să va alege pre acea parte, ce mai sus scrie și o am vândut dumisale vornicului Apostol drept patruzăci de lei și am luat deplin plată den mânule dumisale toți acești bani ce mai sus scrie și în tocmala noastră fost-au Mihalcea Durac pârcălabul și Istratie popa cel domnescu de târg de Orheiu și Gligorie șoltuzul de Orhei și Ghiorghie postelnicul, pârcălabul și Mihuleț de Orheiu și Enachie

¹⁾ Loc liber în original.

Stefulenco și Vasilie Din și Ștefan și Vărnavă și mulți oameni buni, când am făcut acestu zapis. Deci, de acmu înaintea ca să hie dumisale dereaptă ocină și moșie în veaci. Pentru aceia nime deacmu înaintea dintru sămenția mea ca să nu mai aibă a mai amesteca nici dănăor în veaci și pre mai mare credință ne-am pus și pecetele ca să hie de mărturie să-ș fac[ă] dumnealui și direase domnești. Să să știe.

пис с Орхеiu кѣтъ зрѣд ап. ѿ

Ghiorghie Leca
(P.)

аз поп истратіе бив лицом

(x) az Vasilie iscal.

(x) az Ștefan iscal

Academia Română, 252—XXIII.

O frumoasă pecetie a lui Gheorghe Leca cu legenda doi cai pe picioarele dinapoi, față în față, despărțiți printr'o cruce. Jos se poate ceti Gheorghie Leca.

81.

Fără veleat [cca 1646]. Orhei.

Donosie, fiul lui Gherasim din Bogzești vinde partea sa din sat din Braviceeni vornicului Apostol. (Original).

† Adecă eu Donosie, nepotul lui Ghiasim de Bogzești scriu și mărturisăscu cu cest zapis al meu cum eu de bună voia mea de nime nevoit, nice asuprit am vândut a mea direaptă ocină și moșie ce să va alege partea mea din sat din Braviceani, ce este pre Răut, în ținutul Orheiului, aceasta am vândut cu dumisali lui Apostol dvornicul dereptu doozăci de lei bani gata dinaintea dumisale vornicului Ionașco și Sturzii de Piscani și dinaintea Mihalcii de Braviceani și dinaintea popei lui Istratie cel domnescu de trăg de Orheiu și dinaintea lui Moisăi Frățiman din Văsiiani și dinaintea lui Maftuiu Săpoteanul de acolo și dinaintea lui Ștefan Popăscul de Ghermănești și dinaintea a mulți oameni buni.

Și pre mai mare credință mi-am pus și pecetea. Deci și noi încă deacă am văzut de a lor bună voie tocmală și deplin plată, noi încă ne-am pus pecetele și am și iscălit. Să să știe.

Și eu Bosii diiacul, ficiorul popei celui domnesc din trăg de Orheiu am scris.

Durac

Moiseiu Frățiman iscal.

(P.)

.....ș pârçălab

Stefan biv Turcu

Mașteiu Săpoteanul

ce l-au chemat Răgeap.

(Alte două semnături indiscifrabile, una de pârçălab).

Academia Română, 251—XXIII.

82.

1646, August 5.

Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Andrei căpitanul de curteni și a femeii sale asupra unor părți de ocină din Biliceni, din Horodiște și din Prihodiște cu locuri de mori pe Ciuluc, Cula și Dereneu cumpărate dela Micul și Sacota, feciorii lui Vasile Portărescul, dela Vremeș și Constantin, feciorii lui Simion Portărescul și dela Nastasia, fata Chirinei, nepoata Portăreștilor (Suret).

Suret di pi ispisoc sârbescu dela Vasile Vod. 7154, av. 5.

Precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boiarilor noastre mari și mici Micul și cu frate-său Sacota, feciorii lui Vasile Portărescul și iarăș Vremeș și frate-său Constantin, feciorii lui Simion Portărescul, de a lor bună voie de nimene săliți, nici asupriți ș'au vândut a lor dreaptă ocină și cumpărătură toată parte tatălui lor cât să va alegi di baștină și de cumpărătură din satul Biliceni și din Horodiște și din Dereneu și din Prohodiște, ce-i pe Ciuluc și pe Cula în ținutul Orheiului, din vatra satelor și din câmpă și din țarină și cu fânaș și cu loc de mori în Ciuluc și pe Cula și pe Dereneu și cu viie și cu pomăt și cu tot venitul; acele le-au vândut ei slugii noastră lui Andrei căpitan de curteni și femeii sale¹⁾ drept 200 taleri di argint și după aceia iarăș au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Nastasiia, fata Chirinii, nepoat[ă] Portăreștilor de a iei bună voie de nimene sălită, nici asuprită și am vândut a sa dre[a]ptă ocină și moșie, câtă să va alegi parte ei din parte mâni-sa Chirinii a patra parte din sat din Dereneu și din Prihodiște dintru acelaș ținut din vatra satelor și din câmpu și din țarină și cu fânaș și din tot venitul, aceia au vândut-o slugii noastre

¹⁾ Loc liber în original.

lui Andrii căpitanul și fimeii sale drept 20 ughi bani buni și s'au sculat sluga noastră de mai sus scris Andrii căpitan și fămeia sa și au plătit tot deplin acei bani de mai sus scriș în mâinile acelor vânzători dinnainte noastră și dinnainte boierilor noștri.

Deci noi dacă am văzut a lor de bună voie tocmală și plată deplin și la noi încă am dat și am întărit slugii noastre di mai sus scris Andrii căpitan și fămeiei sale pe aceste de mai sus scrise părți di ocină din satul Bilicenii și din Horodiște și din Dereneu și din Prihodiște cu locuri de mori pe apa Ciulucului și pe Cula și pe Dereneu și cu pomātu ¹ și cu viie și cu tot venitul ca să fie lor dreaptă ocină și cumpărătură și întăritură cu tot venitul și altul să nu să amestice.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi la let 1775, oc. 26.

Suretul acestui ispisoc l-am scos eu di pi cel adevărat suret ce iera tălmăcit di Gheorghie Evloghi la let 1793, iunie 4.

Ioan Vuluț

Colecția mea.

83.

1647, Ianuarie 18.

Vasile Voevod întărește lui Vasile Grozav diacu și soției sale Anisia cumpărătura ce au dobândit în satele Pocșești și Lopatna din ținutul Orheiului drept un cal bun dela Sora, fata Anghelinei, dela fiul ei Bradul și dela nepotul ei Cozma din Cristești. (Copie).

Tălmăcire scoasă dipe ispisoc sârbăsc dila Vasile Voevod din let 7155, ghenarie 18 zile.

Noi Vasile Voevod cu mila lui Dumnezău, domn pământului Moldovii. Iată au venit înnainte noastră și înnainte boerilor noștri (din Moldova) ¹ a mari și mici Sora, fata Anghelinii și cu ficiorul ei Bradul și cu nepot ei Cozma din satul Crăsteștii și de a lor bună voe de nime siliț, nici asupriți ș'au vândut a lor driaptă ocină (di baștină) ² toată parte Anghelinii din satul Pocșăștii și din Lopatna din giumătate de sat a patra parte ci-i în ținut Orheiului din vatra satului și din câmp și din tot venitul; acele li-au vândut ginerului lor slugii noastre lui Vasile Grozav și fimei lui, nepoții sale Anisăii pentru un cal bun prețuit în cinzăci taleri gata. Și li-au plătit lor

¹) Adăogat de copist, probabil la colecționare.

²) Adăogat deasupra rândului,

deplin înaintea noastră și a boerilor noștri (. lipsă un rând)) iar noi și dela noi am dat și am întărit slugii noastre lui Vasile diiacu și fimei lui Anisăii pe acele mai sus numite părți de ocină din Pocșăști, din Lopatna ca să le fie lor driaptă ocină și cumpăratură și uric și întăritură neștrămutată niciodinioară în veci. Și altul să nu să amestici.

Insuș domnul au poroncit.

(L.P.)

Toderașcu vel logofăt

Dumitrașcu

1815, Iulii 25. În Chișinău am tălmăcit căpitan Gavril Cossoschii, biv tălmač de Divan Moldavii.

Colecția d-lui Brașovan din Pocșești.

Pocșeștii este o localitate din cele mai vechi ale Orheiului. O dovedește numele străvechiului ei proprietar Duma Pocșescul. Vezi mai sus pag. 7.

84.

[1647].

Mărturia lui Verha din Căcărăzeni și a lui Leica, feciorul lui Ivanco cu frații lui Sema și Glițina din Căcărăzeni, prin care vând lui Paul și feciorilor săi Moga și Odochia din Ciocălteni, părțile lor de moșie din satul Căcărăzeni. (Original).

† ce \$60 as Verha din Căcărăzeni și Leica, feciorul lui Ivanco și frații lui Sema și Glițina de-acolo, mărturisim înșine pre noi cu acestu zapis al nostru, că noi de-a noastră bună voe de nimene nevoiți, nice siluiți, ne-am vândut a noastră drăpte ocină și moșie, partea noastră din sat din Că[cărăzeni o par]te de sat din vatra satului și din țarină și din văile cu [fâ]nu și de tutindirelea di unde va hi hrana acelui sat, om vândut Paului și feciorilor lui Mogăi și Odochiei din Cioclătiiani (= Ciocălteni), pentru trii sute de taler bătuți bani gata.

Așijderile și eu Șitul mărturisesc com mi'u vândut o parte di ocină iarăș din Căcărăzini din parte mea, a patra parte, pentru un cal a Mogăi din Cioclătiiani.

Și cându s'au făcut asta tocmală, făcutu-s'au denainte a mulți omeni bini și bătrâni din prinpregiur megiiian i denainte lui Albotă din Bravicieni și Pantea de-acole și Ște[fan] de-acole și Gliga de-acolea și Hamarge de Târziiani, Nechifor de [Cioc]lătiiani și

Gâta de-acolea și alți omeni buni și pre mai mare credință ne-am pus și pecețile pe ac[es]tu zăpis de mărturie.

Aceasta mărturisim cu sufletele noastre.

(P)

(P)

(F)

(F)

Zăpisul se află în colecția mea.

Am dat zăpisului data 1647 pentru că la data de 7155, mart 18 în temeiu lăi a dat Vasile Vodă un hrăsov prin care întărește cumpărătura făcută de Paul și de copiii lui Moga și Odochia. A se vedea mai jos mărturia de cercetare din 1796, Iulie 20, p. 345.

85.

1647, Martie 20.

Andrei, Floca și Ciurca, feciorii lui Ghervasie, nepoții Lupului, când lui Ionășcuță Rusul, marele sulger, moșia lor din jumătate de sat din Verpea, a cincea parte, pe Bâc, în ținutul Orheiului. (Original).

† Adecă eu Andreiu și cu frate-mieu Floca și cu soru-noastră Ciurca, ficioari lăi Ghervasiei, nepoții Lupului, scriem și mărturisim cu acest zăpis al nostru cum de bună voia noastră, de nime nevoiți, nici asupriți, am vândut a noastră direaptă ocină și moșie din giământate de sat de Verpea a cincea parte, ce iaste pre Bâc, în ținutul Orheiului cu loc de moară și de hăleșteu pre Bâc și din vatra satului și cu loc de prisac și cu pomet și cu tot venitul, aceasta o am vândut dumisali giupânului Ionășcuți Rusul sulgeriul cel mare, dereptu treizăci de taleri bătuți și ne-au plătit dumnealui tot, deplin acei bani ce mai sus scriu 30 de taleri bătuți dinainte dumisale lui Gheorghie Ștefan spătariul cel mare și Costantin Ciogolea cluceriul cel mare și Gheorghie Roșca al doile vistiarnic și Grigorie Șaidir, al treile logofăt și Andreiaș Răcoviți, comisul și Grigorie comisul și Roșca și Neniul dvornici de gloată și alți boiari din Curtea Dumisali lui Vodă și mai pre mare credință ș'au pus pecețile și au iscălit. Și eu Dumitrașco am scris.

ЗНАЧИТС..

§ ис лѣтъ зрѣне, мартъ к

az Ghiorghie Ștefan vel spătar iscal.

az Constandin Ciocole vel clucer

az Grigorie Șaidir, logofăt

az Ilieș Șeptilici iscal

† Gheorghie Roșca, vistiernic iscal.

az jicnicer

az

az Gligorie, comis

86.

1650, Noemvrie 24.

Vasile Vodă dăruiește lui Gheorghe Catargiul pârcălabul satul Peștera, cu loc de moară în Răut, rămas iarăș domnesc prin moartea fără urmași a lui Enache Catargiul, fiul lui Apostol Catargiul postelnicul. (Regest).

7159, Noem. 24. Ispisoc dela Vasile Vodă cu care miluește pe Gheorghie Catargiul cu un sat Peștera, cu loc de moară în Răut, care sat arată că l-au fost dat lui Apostol Cat[argiul] postelnic și murind el, cum și mai pe urmă fiul său Enache Catargiul, căruie nu i-au rămas ficiori, au rămas acel sat iarăș domnesc și l-au dat lui Ghiorghie Catargiu pârcălab; iscălit acest suret de un Pamvo iermonah bulgar.

Dintr'un perilipsis de: *scrisori a dums. banului Ștefan Catargiu pe moșie Peștera*, extras din dos. nr. 125, fila 319, dela Direcția Cadastrului din Chișinău.

87.

1651, Iunie 8. Iași.

Vasile Vodă reînoește privilegiile și dresele ce a avut Mateias Sturza, jicnicerul, pe satul Buciușca de pe Nistru și pe părți din satul Sîrcova, ambele din ținutul Orheiului, dresele vechi fiind pierdute din vremea năvălirii Sultanului cu oști tătărești și a lui Hmie-lnișchi cu cazaci zaporojeni. (Original).

† Иъ каснаѣе коевода божію милостію господарь земли молдавской.

Сѡж прїидѣ прѣд нами и прѣд вѣсѣми нашими молдавскими болери великих и маанх наш вернїи и почитѣнїи болерин мѣтнїаш стѣспѣ бнѣ ¹⁾ жикничер и жаловалсѣ прѣд нами съ великаа жалобѣ и съ многаа свѣдательство люди добри и старїи и сазги господарствами и околнїи мѣцинїаши сице рѣкъше болерин наш вышписанїи съ тих свѣдательство аж что он имал привѣлїа и нарѣдѣнїа за дѣдиннѣ и за кѣпекнѡ и за потвѣрждѣнїе и за тѣжебѣ от петра коевода и от нанїаш коевода и от нримїа могла коевода и от ннїх господара прѣждѣ нас бывшїи и от самаго господарствами на половинна сѣлаа что се имѣнѣет вѣсничка кышнаа часть на нистре

¹⁾ Loc liber în original.

С колост врхенскомс что ест праваа дѣдинаа кнѣгини болеринс
 нашимс вышписанномс на имѣ настасїа дѣца поконнаго касилїе
 мнѣхилеска съ брод за млин на рѣцѣ бѣчичка и такождѣре
 дрѣгаа полокина от тогож сѣло бѣчичка нижниаа част съ брод за
 млин на рѣцѣ бѣчичка с хлѣсе что кѣпил болерин наш вышписанни
 мѣтиаш стѣрѣк от кандакїе дѣца поконнаго пѣтрѣшкан бик
 клѣчѣр от колост тотрѣш и нмал болерин наш мѣтїаш стѣрѣк
 келїаа тѣжеб съ нѣкїх челокеци от хородице радї тот вышпи-
 санїи брод на бѣчичка с хлѣсе и обрѣталсе тот брод старїи того
 сѣла бѣчичкїи. И хотар томс сѣлс даждѣ рѣцѣ бѣчичка и також-
 дѣрѣ на четврѣтаа част от вѣсе сѣло что с нмѣншѣт сѣркова на
 рѣзѣнѣк с тогож колостс что измѣнаа вїко болерина нашѣго выш-
 писаннаго поконнїи срсѣа бик кел дворник съ дан и съ фѣтѣа
 и съ вѣси сѣродници нм от ск[.....] кад таа вышписаннаа
 чѣтврѣтаа част даа срсѣа дворник нннаач еткрѣтаа част от сѣло
 инцига с тогож ко[лостс та]кождѣре колико се избѣрѣт права
 кѣпѣжнаа от того сѣла сѣркова что кѣпил поконнїи срсѣа дворник
 от [роман]а и от грама и от срсѣа и от гакриа сыноке пѣркѣа
 кнѣци бодорчїи и такождѣре что кѣпил срсѣа дворник от тогож
 сѣло от алексїи и от гангорча и от мнрон кѣсѣк част им. и також-
 дѣре колико сѣ избѣрѣт кѣсѣк част боцѣа и братїах имс сыноке
 дѣмитрѣс тїж от тогож сѣла и такождѣре кѣсѣк част кѣ[снїанѣ]
 и жини его, сынс тѣркѣа колико избѣрѣт част тѣркѣа от тогож
 сѣла что вѣїне кѣснїанок пракаа дѣдинаа [такождѣре] колико
 избѣрѣт дрѣгаа част кѣсїанока от тогож сѣло что вѣшїе кѣснїанно
 пракаа кѣпѣжнаа съ поло[жичици] и колико се избѣрѣт част ган-
 горїе и сѣстри его антѣмїи что нм вѣшѣк пракаа дѣдинаа от тогож
 сѣла и колико се избѣрѣт част шангирїи и дѣшн емо [антимїи]
 от того сѣло и колико с избѣрѣт част лѣлако синь браен от того
 сѣла и кѣсѣк част касилїе дмбѣлт[орю] и кѣсѣк част нримїича от
 орхїю тїж от того сѣла сѣркова и кѣсѣк част стрѣа от того сѣла
 что [он имал съ положи]чици и кѣсѣк част Гакриа Боднар от того
 сѣло что он имал съ положичици кѣсѣк част саки и братѣмс в[аско]
 дѣнїи от того сѣла и кѣсѣк част истихїе что имала мати его от
 тог сѣла и кѣсѣк част еном пѣлѣ (?) от тог сѣла и кѣсѣк част
 гноргїе сынѣ кѣзан от тог сѣло что платїа та част нонашк от
 лѣлако понѣж вѣшїе заклад до лѣлако. И но тѣх вѣсн выш прѣд-
 рѣчкїи части за отнїнс от сѣло сѣркова кѣпила болѣрин наш

мѣтнѣиш стѣрѣѣ от тѣхъ вышписаннѣи продажники а тѣхъ прикѣлѣи
и нарѣдѣнѣи ежъ вышпишемъ что ималъ боляринъ нашъ вышписаннѣи
тѣхъ вси изгнѣли когда прѣидѣ солтанъ съ конска татарскѣи хъ
хъмианицскѣи хетманъ съ козакоке запорозскѣи и плѣнкѣшѣ наше зѣмле
молдакскою отъ нистре даждо плиннѣи когда съ жиже тѣргѣи таскѣи
и тѣргѣи свѣакскѣи ино ми съ вѣскѣго нашѣго съкѣкта такожъ свѣ-
дѣхѣомъ толнко жалобѣ съ многаа свѣдѣитѣлѣство а ми свѣдѣитѣлѣ-
хѣомъ съ и отъ насъ ещѣ дѣли и потвѣрдѣли боляринѣи нашѣмѣи киш-
писанномѣи мѣтнѣиш стѣрѣи жикничеръ на тотъ кишъ прѣдѣрѣченно
кѣе село бѣчичка съ бродѣи за мѣли на рѣцѣи бѣчичка и тѣхъ къси
части за отиннѣи отъ сѣркока съ вѣскѣмъ доходомъ ино аще проак-
лѣтѣе къ нѣкка крѣмѣи нѣкнѣи прикѣлѣи и нарѣдѣнѣи что ималъ
болѣрнѣи нашъ да нѣкѣрѣшетъ сѣи дасъ съ къ рѣци боляринѣи нашѣмѣи
стѣрѣи тѣмъ ради како да естъ емѣи [и отъ насъ] прака отинна и
дѣдина и кѣпѣжно и потвѣрѣженѣи съ вѣскѣмъ доходомъ.

† саамъ господинѣи велѣалъ.

оу насѣхъ лѣто 7300 мѣсѣца юнѣи дѣни.

(L. P.)

гакриланъ кѣл логофѣт.

† ионашкѣи.

Traducere.

Io Vasilie Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldovei.

Adică a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici boerul nostru credincios și cinstit Mățiaș Sturzea, ce-a fost jicnicer și s'a jeluît înaintea noastră cu mare jalobă și cu mare mărturie, oameni buni și bătrâni și slugi domnești și megieși de prin prejur, astfel zicând boerul nostru mai sus scris cu această mărturie, precum că el a avut privilegiu și drese de moșie și de cumpărătură și de întăritură și de pâră dela Petru Voevod și dela Iliăș Voevod și dela Irimia Movilă Voevod și dela alți domni, cari au fost înaintea noastră și dela însăși Domnia Mea pe o jumătate de sat, care se numește Buciușca, partea de sus, pe Nistru, în ținutul Orheiului, care este dreaptă moșie jupânesei boerului nostru mai sus scris, anume Nastasia, fata răposatului Vasilie Mihăilescul, cu vad de moară pe pârăul Buciușca și de asemenea altă jumătate din acelaș sat Buciușca, partea de jos, cu vad de moară în pârăul Buciușca,

la Hluse, pe care l-a cumpărat boerul nostru mai sus scris, Mateiaș Sturzea, dela Candachia, fata răposatului Pătrășcan, ce a fost clucer dela ținutul Trotușului. Și a avut boerul nostru Mateiaș Sturzea mare pâra cu niște oameni din Horodiște pentru acest mai sus scris vad pe Buciușca, la Hluse și s'a aflat acest vad vechiu al acestui sat Buciușca. Și hotarul acestui sat este până la pâraul Buciușca. Și de asemenea pe a patra parte din tot satul care să numește Sîrcova pe Rezina în acelaș ținut, pe care l-a schimbat unchiul boerului nostru mai sus scris, răposatul Ursul, ce-a fost mare vornic cu Dan și cu Fătul și cu toate rudele lor [care pentru această] mai sus scrisă parte a patra a dat Ursul vornicul altă a patra parte din satul Pițiga în acelaș ținut.

De asemenea cât se va alege dreaptă cumpărătură din acelaș sat Sîrcova, pe care a cumpărat-o răposatul Ursul vornicul dela [Roman] și dela Grama și dela Ursul și dela Gavril, feciorii lui Pârvul, nepoții Bodorcii și de asemenea, ce a cumpărat Ursul vornicul din acelaș sat dela Alexe și dela Gligorcea și dela Miron, toată partea lor.

Și de asemenea cât se va alege toată partea lui Boțul și a fraților lui, feciorii lui Dumitru tot din acelaș sat.

Și de asemenea toată partea lui Vășian și a femeii lui, feciorul lui Turcul, cât se va alege partea Turcului din acelaș sat, fiind dreaptă moșie a lui Vășian.

De asemenea cât se va alege altă parte a lui Vășian din acelaș sat, care a fost dreaptă cumpărătură a lui Vasian [cu Poloji-ceștii].

Și cât se va alege partea lui Gligore și a surorii lui Antimia care l-a fost lor dreaptă moșie în acelaș sat.

Și cât se va alege partea Șanghirii și fetii lui, [Antimii] din acelaș sat și cât se va alege partea lui Lelcu, feciorul Braei din acelaș sat și toată partea lui Vasile Imblătorul și toată partea lui Irimicea din Orhei tot din acelaș sat Sîrcova și toată partea lui Stroe din acelaș sat, pe care a [avut-o cu Poloji-ceștii] și toată partea lui Gavril Bodnar din acelaș sat, pe care el a avut-o cu [Poloji]ceștii și toată partea lui Sava și a fratelui său [Vasco... ?] din acelaș sat și toată partea lui Istihie, ce a avut mama sa în acelaș sat și toată partea feciorilor lui Pilă din acelaș sat și toată partea lui Gheorghe, feciorul lui Căzan din acelaș sat, pe care i-a răscum-

părat-o această parte Ionaşcu dela Lelco, la care fusese pusă zălog.

Deci toate aceste mai sus pomenite părţi de ocină din sat din Sîrcova, le-a cumpărat boierul nostru Mătiaş Sturza dela aceşti mai sus scrişi vânzători.

Însă aceste privilegii şi drese, ce scriem mai sus, pe care le-a avut boierul nostru mai sus scris, acestea toate le-a pierdut când a venit Sultanul cu oaste tătarească şi hatmanul Hmilniţchi cu cazacii zaporojeni şi au robit ţara noastră, a Moldovei, dela Nistru până la munte, când a ars târgul Iaşi şi târgul Sucevii.

Deci noi cu tot sfatul nostru, cum am văzut atâta jalobă cu multe mărturii şi noi ne-am milostivit şi dela noi încă am dat şi am întărit pe boierul nostru mai sus scris Mătiaş Sturza jicnicer, cu acest mai sus zis, întregul sat Buciuşa cu vad de moară pe pâ râul Buciuşa şi pe aceste toate părţi de ocină din Sîrcova cu tot venitul.

Deci dacă s'ar afla după oarecare vreme niscaiva privilegii şi drese ce a avut boierul nostru, să nu se creadă şi să se dea la mâna boierului nostru Sturzei.

Pentru aceia ca să-i fie lui şi dela noi dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură şi întăritură cu tot venitul.

† Insuşi Domnul a poroncit.

In Iaşi, la anul 7159, luna Iunie 8 zile.

(L. P.)

Gavrilaş vel logofăt.

Ionaşcu

Originalul pe hârtie la Academia Română, 109—CLXXXI în stare rea, cu foarte multe rupturi. Am putut să-l completez şi anume: pasagiile puse în paranteză, cu ajutorul unui suret din colecţia d-lui Ion Pelivan. Acest suret are ca titlu: *Suretu scos rumâneşte de pe ispisocol cel sârbesc dela Vasilie Voevoda din let 7159, iunie 8 în zilele Preosfinţitului Mitropolit a toată Moldavia, Gavril şi se încheie: Acest hrisov s'au tâlmăcit depe uricul cel sârbesc, ce iaste dat dela Vasilie Voevod de întărire şi de stăpânire pe câteva părţi de ocini după cum arată anume de Procopie dascal.* пис оу Іасох во свѣтанъ митроп. оу Іаşi лет 7271, фев. 5 д.

Cuvântul « Polojiceşti » care apare de trei ori incomplet în cuprinsul documentului a trebuit să fie adoptat de mine ca nume de familie, în lipsa altei posibilităţi de tâlmăcire. Cuvântul Polojiceşti este şi acela al suretului din colecţia d-lui Ion Pelivan.

88.

1652, Martie 20.

Maștei sin Todoran și cu alți nepoți ai Pistrugii și strănepoți ai lui Dragoș, vând lui Vasile Mârzacul vel căpitan de Soroca, trei moșii, în pustie, pe apa Coboltii ; Petroasa, Grăpenii și Șochinii din ținutul Sorocăi, a treia parte din Pistrueni pe Răut și jumătate de Olișcani din ținutul Orheiului. (Suret).

Suret de pe un zapis sârbescu din let 7160, mart 20.

Adecă noi Maftii sin Todoran și fâmie mea Safta și eu Andrii Bădicul și fâmie mea Nastasiea cu fii noștri Iordachi, Tudosca și eu Istrate și fâmie Tudosca cu fiei noștri Vasili i Ștefan i Mariea i Davidu și cu rudenie noastră Iordachi, Gafiea, Timuș, Vărvara cu fratele nostru Gavril, Anița, Petre, Tudosiea, Antimiea, Ion, Cozma, Arpintii cu toții sintem nipoț Pistrugăi și strănepoți lui Dragoș, scriem și dăm în mâna de acum a noastră scrisoari dumisale Vasile Mârzacul vel căpitan de Soroca, de nime siliț, numai de a noastră bună voia, am vândut al noastri drepti trii moșii ce avem în pustii, pe apa Cobolta anumi: Petroasa i Grăpenii i Șochinii, care sînt în ținutul Sorocăi cu iazuri și cu mori pe aceste moșii de mai sus arătate. Și iarăș am mai vândut dumisali a trie parti din tot satul Pistruenii ce iasti pe apa Răutului, iarăș în ținut Sorocăi pe amândoaș părțile acelu iaz. Și iarăș am mai vândut dumisali din giumătate de satu din Olișcani, ce iaste în ținut Orheiului pe vale Cernii cu apă, parte din sus giumătate de satu dela giumătate ce să va alegi a patra parte dela satul Olișcanii și am vândut dumisali mai sus numitului în 450 taler de argint și 3 părechi boi buni și 3 vace cu vițai și 2 cai buni, deplinu în mânule noastre am luat plata aceasta, acești bani și noi i-am dat dumisale această scrisoari la mâna dumisali. Și la această scrisoari au fost boeri și mulți oameni di cinsti, bătrâni și tineri și toți înpregiurașii și pintru mai bună credință ne-am iscălit și pecețile noastre am pus la această scrisoari ca să nu avem de acum nici un fel de greșală asupra acestor moșii și a noastră spravnocie (?) pricina să nu aibă la mai sus numiti sălești și cu [ia]zurile lor și scrisorile acestor moșii de mai sus arătate s'au prăpădit din cetatea Sorocăi, cându au vinit căzacii Zaporojan de au avut răscoală cu Leșii. Atunce s'au prăpădit toate scrisorile acestor

moșii, iar mărturii dela oameni încredințată am adus și am dat la mâna dumisale Vasile vel căpitan, ca să stăpâniască și fii lui și nepoții și strănepoții în veci și a noastră pecete și mânule am pus la această a noastră încredințată scrisoare și zăpis. Cu aceasta sfârșim.

Let 1776, dechemvrie 4.

eu Vasile Adam postelnic, martor.

eu Ștefan Mintrinachi, martor.

eu Marco vel căpitan Sorocăi, martor.

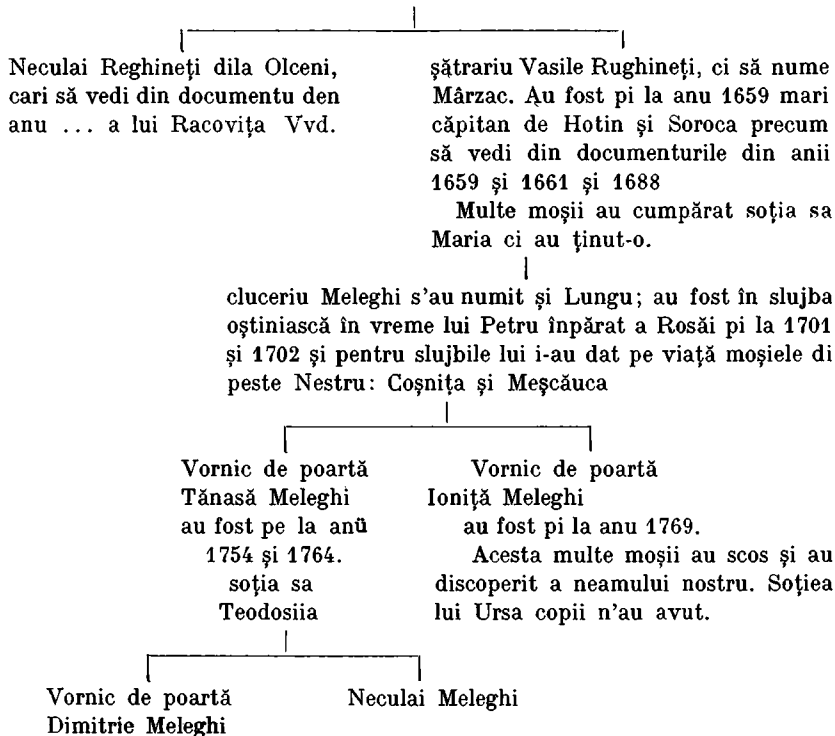
S'au tălmăcit de Onofrii, pisar Sorocăi.

Colecția Meleghi-Chișnău.

In aceeași colecție următoarea spiță genealogică:

URSA REGHINIȚOAE ¹⁾

să vedi din documentu sârbesc din anu 1661, precum să vedi au fostu pi la anu 1560)

¹⁾ Cf. Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, IX, p. 142.

89.

1652, Mai 15.

Vasile Voevod, Domnul Moldovei, judecând pricina dintre Toma Cantacuzino și răzeșii de moșia Corotceni din ținutul Orheiului, întărește stăpânirea acestora din urmă asupra a două părți din sat, cu un iaz cu moară și încă o jumătate de iaz. (Suret).

Noi Vasile Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaviei.

Viind înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri celor moldovenești, mici și mari, slugile noastre Gavriil, ficior lui Bosna, Andrei ficior lui Gurduman, Apostol ficior lui Sofronie, nepoții lui Gavril Covrig și s'au giudecat fați cu credinciosul și cinstitul boeriul Domniei noastre Toma Cantacuzino, marile dvornic Țării de sus pentru doaf părți din satul Corotcenii, ce-i pe Molovatiț și pentru un iaz cu moară și alt iaz, giumătate, ce sânt în ținutul Orheiului, care părți au fost vândut Bosna medelnicer lui Dumitrache Chiriță postelnic și au arătat înaintea noastră Toma Devca pentru una, la Rădeni dela Simeon Movilă Voevod, cumpărată de strămoșul lor Bosna medelnicer, iară Gavriil, ficior lui Bosna i Andriian nepot lui Bosna și Apostol, ficior lui Sofronii, au arătat înaintea noastră o mărturie dela Mariia, domnița lui Dimitrii postelnic, cum că au cumpărat Bosna medelnicer acele doaf părți din satul ce-i pe Molovateț cu moară și cu un iaz și alt iaz giumătate, ce sânt în ținutul Orheiului și cu cugetul nostru am giudecat asupra lor după dreptate și după pravile pământului și așa găvind cu cale cum că să aibă a stăpâni ei Gavriil Bosna și Andrei, ficior lui Gurduman, nepot lui Bosna, Apostol [ficior] lui Sofronii, cu cele doaf părți ce-s mai sus arătată din satul Corotcenii ce-i pe Molovatiț cu iaz și moară și alt iaz giumătate partea despre apus cu tot venitul și i-am pus prețul nostru 20 taleri din vesteria noastră, iar boeriul Domniei noastre Toma Cantacuzino, marile dvornic, au dat răspuns că după toate pravilele pământului, nu are la acele părți nici un amestic, cum nici alții. Și de acum înaintea nimine să nu aibă a să giudeca nici odată în veci, dar dacă să va întâmpla cinevaș asupra Rădenilor

la vreo vreme să nu i să crează. Și s'au scris acele mai sus pomenite doai părți și alții nimeni să nu să amestice.

S'au scris la anul 7160, mai 15.

Domnul au poroncit.

Dumitrachi

Suret aflat la fila 34 a dosarului cu documente al moșiei Oplești-Buzdugan, aflat la dispoziția mea.

Traducerea, după cum ușor se poate cunoaște este plină de greșeli. Din coroborarea documentului cu celelalte ce publicăm în acest volum asupra moșiei Corotceni rezultă totuși că documentul este autentic.

90.

1652, Septembrie 1. Iași.

Strănepoții lui Toma Săsanul, vând lui Toma, marele vornic a treia parte din jumătatea din sus a moșiei Corotceni, pe care o aveau răscumpărată dela Chiriță postelnicul. (Original).

† Adecă eu Apostol, ficiorul Sofronie și Gavril, ficiorul Todocăi, nepotul Sofroniei, strănepoți Tomei Săsanului den Corotceni, scriem și mărturisim noi cu cest zapis al nostru, cum noi de bună voia noastră de ni[meni] siliți, nici împresurați, am vândut a noastră direaptă ocină și moșie den sat den Corobceani, ce iaste la ținutul Orheiului, den giumătate de sat despre apus a treia parte, partea Tomei Săsanul, care ocină au fost vândută Chiriții postelnicul și după acee o au răscumpărat părinții noștri dela giupăneasa Chiriței postelnicului. Apoi după acea, de iznoav am vândut noi acea ocinnă ce-au răscumpărat părinții noștri dumisal giupânului Tomei vornicului celui mare de Ț[a]ra de sus dereptu ¹⁾ lei bătuți, cu vatră de sat și cu loc de hăleșteu și cu vad de moar și cu pământuri în țarin și cu fânațu și cu tot vinitul den tot locul ce s'a va vini. Și aceasta tocmai s'au făcut denaintea dumisal Ionașco Rusul medelnicerul și a Roșcăi vistearnicul și a stolnicului Bucium, ș'a lui Savin și a lui Miron Bucioc și den răzăși iarăș denaintea lui Dumitru Găin de Corobceani și a lui Vlasie feciorul lui Ghervasie ș'a lui Ștefan Tigae și denaintea mulți

¹⁾ Loc liber în original.

boiari și oameni buni. Derept acea noi încă carii mai sus sintem scriși văzindu de bună voia lor tocmai și dela dumnealui plată deplin, bani gata întru mâna lui Apostol și a lui Gavril, noi încă am iscălit și ne-am pus pecetea ca s[ă] aibă dumnealui a-ș faci și dires domnescu de pe cest zăpis al nostru. D~~k~~ ceasta scriem ca s[ă] să știe și să s[ă] crează.

§ Ias vl. 7161, sep. 1.

az Ștefan iscal az az Savin iscal.

az iscal sîngur cu mâna mea am iscălit.

az Miron Bucioc, iscal

Originalul în colecția mea.

91.

1654, Mai 14.

Hotarnica moșiei Braviceni făcută, după porunca domnească, de Gheorghe Catargiu. (Còpie și regist).

Din poronca Pre Innălțat Domnului nostru Ghiorghii Ștefan Voivod, facim știre că, fiind rânduți hotarnici la moșia Braviceni pentru o parte de moșie, ci ar fi înpresurată de către alte moșii dinpregiur și după cartea gospod mergând la numita moșie, s'au strâns toți răzășii înpregiurași și scoțând răzășii di Braviceni ispisocul moșiei, în sămne, arată sămnele moșiei din vechiu. Adecă am mersu în capul moșii din sus, la capul Brahnii, la movila Gemenii și de acolo am purces drept spre meazi noapte pi la doai movili și tot înainte am mers la dial pără la o movilă mare drept în dial și acolo ne-au oprit moșia Căcărăzăni și am făcut movilă hotar potoare și de acolo am purces prăvalu apei asupra Ocnii din Cogâlnic și ne-am pogorit drept Ocnă, în Cogâlnic și de acolo am mers apa Ocnii în gios pără ne-au oprit locul domnesc împotriva Puțului tătărăsc, ce este pe șasul Răutului, cari puțu este hotar moșiei din gios [și de acolo este lipsă de hotarnică o bucăță de rând] ¹⁾ și dela Puțul tătărăsc am mersu apa Răutului în sus pără ei au agiuns la capul Brianovei din sus și așa s'au încheet toate

¹⁾ Pasagiul pus în paranteză nu figurează în copie, dar este trecut în regist.

hotarăle moșiei din ispisoc și mărturiile răzășilor și după cum am aflat drepti hotarăle moșii am dat mărturie.

Gheorghii Catargiu

O copie neadeverită aflată la mazilul Ion Emanoil Luca din Isacova confirmată prin regestul unei hotarnice din 1805, August 20 a spătarului Lupu Donici aflată la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 16, fila 196 v. In legătură cu ispisocul din 1569 al moșiei Bravicieni (v. mai sus nr. 7).

Pe verso copiei se află o însemnare că moșia Bravicieni umblă în trei bătrâni: Pantiul, Solomon și Radul a câte 1110 stânjeni fiecare. Pantiul să înparte în două cu frate-său Macsin, iar Pantiul singur se împarte în patru părți: Grigoraș Pantiul, Loghin Pantiul (strămoșul Untileștilor), Vasile Pantiul (strămoșul Hârbovieștilor) și Alecsii Pantiul.

Un alt regest al aceluiași document într'o hotarnică din 1811 aflată în colecția d-lui Iacob Lozinschi, magistrat din Chișinău.

92.

1655, Aprilie 30. Iași.

Gheorghe Ștefan Voevod judecând pricina dintre Sava Sădlariul și tot satul Ghermănești, hotărește că fiecare sătean este liber să-și pue casele fie în partea de sus, fie în partea de jos a satului. (Original).

† Нw Gheorghie Ștefan Voevoda Божію милостію господарь земли молдавскон.

Adecă s'au părît de față înaintea Domnii Mele Sava Sădlariul cu tot satul Ghermăneștii, răzeașii lui, pentru o casă ce ș'au făcut Sava la Ghermănești. Deci satul Ghermăneștii au dat sam[a] înaintea Domnii Mele cum ș'au pus casa în țarină. Deci ei s'au voit denaintea Domnii Mele și s'au tocmit ca să-i lase casa Savei unde o au pus, să nu o mai mute, nici să să mai gâlcevască pentru această treabă și ei încă să-ș pue casele cene unde-i va plăcea, cine va avea treabă din partea din sus, iară carei au parte din gios și n'au treabă din sus să nu-ș pue casele și de acmu înaintea [să nu mai aibă] pără pentru [aceasta pes]te cartea Domnii Mele ИНАК НЕ БЪДЕТ.

† СААМ ГОСПОДИНЪ КЕЛКА

§ ІАС КЪЛКЪТ *ЗРЪТ АИ Л.

(L. P.)

Ionașco Rusul, vel logofăt iscal.

Pantiul

Originalul în colecția Academiei Române, CXL—197.

93.

1656, Februarie 28. Iași.

Gheorghe Ștefan Voevod dă slobozie pe șase ani oamenilor din Țara Turcească sau Leșască, cari se vor așeza pe siliștea Trebujenii a lui Nicolae Buhuș, logofătul al treilea. (Original).

† Нw Ghiorghii Ștefan Voevoda Божію мнлостію господарь
ЗЕМАН МСАДАСКОМ.

Scriem Domniia Mea la toate slugile noastre, carii veți înbla cu toate slujbele Domnii Mele la ținutul Orheiului, dămu-vă știre deaca veți vedea cartea Domnii Mele, iară voi toți ca se aveți a lăsa în pace câți oameni au eșit cu nește cară din Țara Turcească și s'au așezat la o siliște ce să chiamă Tărbujeanii, care siliște iaste a boiariului nostru a lui Neculaiu Buhuș logofătul al treilea. Așjderea și alți ce vor eși de-acmu din Țara Turcească și din Țara Leșască și dintr'alte țără, fie ce limbă vor fi și de vor vini se se așează acoloa la acea siliște, ce mai sus scriem, dela Domniia Mea vor avea slobozie în șease ani și vor fi în pace de dajde și de zloți și de lei și de taleri și de galbeni și de orți și de alte dări și angherii; de toate de câte sintu pre alți mișei în țara Domnii Mele, nime întru nimică nu-i va învălui, nici la lucrul Domnii Mele vor lucra. Așjderea și voi pârcălabi de acel ținut și olăcari și podvodari și globnici și deșugubinari și cămănari, nime întru nimică se nu-i învăluiască, iară cine-i va învălui piste cartea Domnii Mele, de mare certare va fi dela Domniia Mea.

ТОЕ ПИШЕМ

S ІАС ЛКТ „ЗРѢД, ФК. КИ.

(L. P.)

Io Ghiorghie Ștefan Voevoda.

Academia Română, 33—CCXIV.

Pecetie mică, de ceară roșie, aplicată pe hârtie.

Nu putem preciza cum a intrat Niculae Buhuș în stăpânirea Trebujenilor și eventuala lui rudenie cu familia Golia. Niculae era fiul lui Dumitru Buhuș și al soției acestuia Ileana, fiica paharnicului Ilie Bucioc și al Lupei Veveriță. Vezi Constantin I. Andreescu și Constantin A. Stoide, *Ștefăniță Lupu, Domn al Moldovei (1659—1661)*, Buc., 1938, pp. 110, 111.

94.

1656, Martie 12. Iași.

Gheorghe Ștefan Voevod dăruiește lui Apostolache Rusu, părcălabul Orheiului, siliștea Ivancea, ascultătoare de ochiul domnesc al cetății Orheiului, pentru șase cai suri, pe care la rândul său i-a dat și Domnul la trebuința împărătească, fiindcă i s'au cerut o sumă de cai de Sultantul Mahomet. (Original și suret).

† Иъ Гюргіе стефан воевода божію милостію господарь земли молдавскон. Ож тот истини болжрини нашъ аристолакїе паркалабь врхенскїи сажина нам и земли нашии съ правою и съ кѣрною сажжеб тѣм и мы видѣше его права и кѣрнага сажжеба до нас жалован естмы емѣ особоною нашею милостію дали и помилован естмы емѣ оу нашею земан молдавскон съ една сѣлица иж именуется Іванча починши хотар тоѣ маѣста от пѣти велна орхенскїа и от каркасара къ горѣ даждо хотара и грѣнта пересечини съ мѣсто за ставоке и за манни на долине Іванчїи и съ мѣсто за пасики и за периколн и съ мѣсто за сѣножати оу съвршенію долина и съ кес приход что тоа сѣлица и мѣста еинкож ѡказет быша права отнина нашан господарска присажшна къ окол градѣ врхенскїа тоа да бѣдет болжрини нашемъ вишписаномъ апостолаки паркалабь врхенскон и книгини ег и дѣтим ег и зночатом и прѣсночатом и прищвратом ег и късем родом ег иж избверетса манближны отнина и дладнина непоколанбима николиж на кѣки. Я хотар тоѣ село да бѣдет исплѣно іаккож виш знаменет а болѣрини нашъ вишписанимъ апостолаки паркалабь приведох и дадох нам шест коны сикы добри ради тоѣ мѣсто дадохом господь нашии къ потрабѣ царское ег даже ист проси от нас царь нашъ веманскїи Свѣтан махамет нѣкою сѣмѣ кони за конскѣ потрабон понеж и по господство нашемъ егож господь богъ избралъ быти началник и господарствокати земан наша молдавскон. Господство его да не иматъ разврити ни нехабет сѣа наша милванїа ешеж и проданїа нѣ ави им дали и поткрьдн... ем... на тоа више писанимъ сѣлицы іаккож да обрѣтатса сїми вебразом и н... сажжителн да сажжетъ господство вишен съ правою сажжебою іаккож подобаетъ сажжеба радї (милванїа)¹⁾ того ради ии

¹⁾ Cu parantez în original.

ДА СЯ НЕЪМИШАЕТСА КЪ ТОЕ МЪСТО И ГРЪН ЕНКОЖ ДАДОХОМ ЕМ НЪ
ДА БЪДЕТ ЕМ НЕПОРЪШЕН НИКОЛИЖ НА КЪКИ.

† СААМ ГОСПОДИНЪ ПОВЕЛИКАА.

ИЗ ПАСЪТА ГРАДИ МЪСЕНЦА МАРТ КЇ ДЕНИ ЛЪТ ХЪРЪДА
(L. P.)

Иw ГІОРГІЕ СТЕФА КОЕКОД.

КОНТАШ

Traducere.

Tălmăcire dipe ispisoc sârbăsc ¹⁾.

Noi Ghiorghie Ștefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domnu
Țării Moldavii.

Iată credincios boeriul nostru Apostolachi, pârcălabu de Orhei, cari au slujit noi și pământului nostru cu dreptate și cu credință, deci și noi văzând driaptă și credincioasă slujbă a lui cătră noi, l-am miluit cu osăbită milă a noastră și i-am dat și am întărit în pământu nostru Moldaviea o săliști ci să numești Ivancea, căriia săliști să începi hotarul dela drum cel mari Orheiului și dila Carvasara în sus și mergi până la hotarul pământului Pereașcina cu locuri de iazuri și di mori pi Valea Ivancea și cu locuri de prisăci și de grădini și de câmpu și cu locuri de fânață la sfârșitul văii și cu tot venitul, care ace săliști și cu tot locul pre cât să arată, au fost driaptă domnească, a noastră moșie, supt ascultare ocolului Târgu Orhei. Aceia să fie boeriului nostru de mai sus numit Apostolachi pârcălabu de Orhei și cneghinii dumisale și copiilor, nepoților, strenepoților și strestrenepoților și la tot niamul, cini să va alegei mai aproapile lor, ocină și danie nestrămutată niciodinioară în veci, iar hotarul acei săliști să fie precum să arată mai sus, iar boeriul nostru de sus arătat Apostolachi pârcălabu, au adus noi șasă cai suri buni și ni-au dat pentru acel loc, cari cai i-am dat și Domnia Noastră la trebuința împărătiască, când ni s'au cerut dela Împăratul Othomanicesc Sultan Mahamet o somă de cai pentru trebuința oștiniască.

Drept aceia și după Domniia Noastră pre cini va alegei Dumnezeu a fi Domnu în pământ nostru Moldavia și Domniia Sa să nu strămuti aceast a noastră milă și danie, iar mai vârtos să de

¹⁾ Preferăm să publicăm acest suret în locul traducerii.

și să întăriască pe ace mai sus numită siliști spre pildă ca asămine și alții slujitorii Domnii Sale să slujască cu dreptate și cu credință, precum să cadă a milui pentru slujbi. Drept aceia nimine să nu să amestici la acel loc precum i-am dat cu tot vinitul lui, ci să-i fie nestrămutat niciodinioară în veci.

S'au scris în Târgul Iașii, dela zidire Lumii veliat 7164, mart 12.

(L. P.)

Sângur Domnul au poroncit.

Iscălit cu însuș mâna Ghiorghie Vvd.

Contăș jăgnicer

S'au tălmăcit în Chișinău la anu 1813, noemv. 27 de căpt. Gavril Cosovschi biv tălmaci de Divan Cnejii Moldavii.

Originalul la Academia Română, doc. nr. 130—XXII. Pecetie mare rotundă de ceară roșie, aplicată, căzută.

Surețul în colecția mea.

95.

1656, August 6.

Veliții boeri întăresc cumpărătura făcută de Bădiul dascalul și de Danciul vistiernicelul dela răzeșii de moșia Tătărăști din ținutul Orheiului. (Suret).

Suret scos dipe cel sârbesc dila veliții boeri.

Facem știre prin această carte a noastră, fiindcă viind innaintea noastră slugile noastre anume Bădiva (= Badiul) dascal i Danciula [= Danciul] vistiernic[el] cu răzășii de moșie Tătărăștii. dila ținut Orheiului, pe apa Băcului și au cumpărat giumątate di sat din Tătărăști cu doi vaduri de moară în apa Băcului drept 10 taleri și au mai cumpărat și a opta parte tot dintr'acel hotar drept 3 taleri și au cumpărat doi stânjini drept doi zloți tătărăști, cari moșii să aibă a le stăpâni ca pe dreaptă ocină și moșie dumilorsale în veci, nestrămutat de nimine, dumnelor și copii, nepoți, strănepoți și alt neam ce s'ar tragi mai aproape ca pe dreaptă ocină și moșie dumilorsale în veci.

Let 7164, avg. 6.

Academia Română, 296—XXIII.

Copie neadeverită de nimeni.

96.

1657, Decembrie 21.

Gavril Palade cu soția sa Alexandra, fata lui Sturza vistiernicul și cu copiii lor vând lui Grigorașco Hăbășescul serdarul partea lor de moșie din sat din Sămășcani cu vecini și heleșteu. (Original).

† Adecă eu Gavril Păladi și femeia me Alexandra, fata a Sturzăi visternecului și cuconii noștri anumi Vasilca și Gligorașco și Toderașco și Neculai scriem și mărturisim cu cest zapis al nostru cum de nimene nevoiți, nice asupriți am vândut a noastră direaptă ocină și moșie anume satul Sămășcanii cu vecini cu tot și cu hălășteai, parte socru-mieu Sturzăi visternicul aciasta; l-am vândut dumisale lui Gligorașco Hăbășescul sărdariu dereptu patrusute de lei bătuți. Dece să-i hie dumisale moșie și giupănesăi dumisale și cuconilor dumisale. Dece ca să aibă a-ș face dumi-alui și deresă domnești. Și'n tocmala noastră au fost Chiriiac, ce-au fost părcălab la Hotin și Ilie paharnecul și Toderașco vel cămăraș, cumnațai miei și alți boeri. Și pentru credința am și iscălit. Și am scris eu Gavril Păladi singur cu mâna me zapisul да съ знает

лет [~]зрѣс декеври ка днѣи.

Intr'această tocmală au fost curtenii, anume Dumitrașco Bucimaș și Postolachi den Zmieni și Ursul de acolo și Ionașcuță ot tam și Năstacul sin Arsănoe și Căzacul tij ot Zmieni și popa Guguța ot Portărești.

† eu popa Buguța.

(P).

az Gavril Păladi iscal; mi-am pus și pecete.

(P).

Ștefan martur

(x) Alexandra

(P).

az Gligorașco Ghica aga iscal.

az Chiriac Sturzea iscal az Ilie Sturza ceașnic

az Toderașco Sturzea vel cămăraș.

Arh. Statului, București. Colecția Crupenschi. Pachetul III. O copie cu data greșită 1756, Decembrie 21 la Academia Română, 99—CXXXVII. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVIII, p. 39.

97.

1657, Decembrie 21. Iași.

Mărturia veliților boeri în care se arată că Gavril Palade cu giupăneasa sa Alexandra, fata răposatului Sturza, marele vistiernic și copiii lor au vândut serdarului Grigorașco Hăbășescul partea lor de moșie din satul Sămașcani din ținutul Orheiului, cu preț de patru sute de lei bătuți. (Original).

† Се оубо ми Ионашко рѣсѣл вел логофѣт и шефан бѣшѣ вел дворник должан зѣман и каснаѣе хѣтман паркалаб сѣчавскѣи и даенжа вел дворник вишнян зѣман и Иланѣ Шептелич вел постѣаник и Глигорашко рѣсѣл вел спѣтар и Некѣлаю Могжадѣ вел чашиник и Соломон Бѣраѣданѣшѣ вел кнѣстарник и Стаматѣе вел столник и Ионашко Тжамач вел комис и Христоскѣл вел медалничар и Дарѣе бик вел комис и Некѣлан Бѣхѣш вел касчар и Иониц Прѣжѣскѣл вел сѣлѣар и Цири вел житничар и Яндрѣташ вел шетрар и Лозѣ Грѣсмаѣѣк вел армаш и Глигорашко Гика ага и нанюл втори логофѣт и Петричанко втори сѣлѣар и контѣжш третѣи логофѣт и Белдиман и Рошка и Зрѣсѣл дворнич глотнѣи и нних многи волѣри от двор его милостѣю господарѣ нѣ Георгѣе Стефан коеводи милостѣю Божѣю господарѣ зѣман молдавскон scriem și dăm știre cu această adevărată scrisoare a noastră cum au venit înaintea noastră priiatenul nostru Gavril Paladi și cu giupăneasa dumisali Alexandra, fata răpăusatului Sturzei ce-au fostu vistearnic mare, de a lor bună voe de nime nevoiți, nice înpresurați, ce de a lor bună voe au vândut a lor direaptă ocină un sat anume Sămașcanii ce iaste pre în ținutul Orheiului cu toți vecinii și cu hăleșteae și cu tot venitul ce va hi, care sat le iaste lor dela părintele lor dela Sturzea vistearnicul. Acesta sat l-au vândut dumisale fratelui nostru lui Gligorașco Hăbășescul sărdariul direptu patru sute de lei bătuți, bani gata. Și au plătit dumnealui sărdariul acei bani, toți deplin, întru mânele dumlorsale lui Gavril Păladi și giupăneasei dumisaali 400 lei bătuți denaintea noastră tuturor. Deci noi deacă am văzut tocmală bună între dumnealor și plată deplin făcânduli-s, făcut-am dela noi această scrisoare ca să fie dumisale sărdariului de mare credință și direaptă ocină și moșie și cumpărătură în veaci și să aibă a-ș face dumnealui și ispisoc domnescu, iară pentru mai mare

credință, noi toți am iscălit și ne-am pus peceteile. Și eu Ionașcu Drăguș am scris ca să să știe.

оу нас летъ ^{хрѣста} дѣк, ка динны.

az Ștefan vel dvornic.

Dabijea vel vornic

az Gligorașco Rusul vel spătar

az Tălmaci vel comis

az Țire vel jitnicear iscal

az Ion Prăjăscul vel sulgear iscal

az Gligorașco Ghica aga iscal

az Contăș logofăt iscal

az Dumitrașco Roșca dvornic

az Vasilie hatman iscal.

az Șeptelici vel postelnic

az Solomon vistearnic

az Hrisoscul vel medelnicear isc.

az Nicolai Buhuș vel clucer iscal

Andreiaș vel șatrar iscal

az Ștefan Petriceaicul iscal

az Mihăilaș Beldiman vornic

glotnii

(P.)

peceat Ursul dvornic

Originalul pe hârtie albă mare, la Arhivele Statului din București, colecția Crupenschi, pachetul II, neinventariat. Pe lângă semnături nu s'a aplicat nicio pecetie. Face excepție Ursul, vornicul de gloată, care nu semnează decât prin aplicarea unei peceți mici, octogonale pe care se poate ceti *спца*, iar sub nume o semilună și o floare.

98.

1658, Iunie 18. Iași.

Gheorghe Ghica Voevod dă mănăstirei Goliei carte să întemeieze slobozie la siliștea din Trebujeni, la Peștera, în ținutul Orheiului. (Original).

† **Ив** Ghiorghî Ghica Voevoda **Божію** милостію господарь земли **МОЛДАВЕСКОИ**.

Dat-am cartea Domniei Meli rugătorilor noștri egumănelui și a tot săborul dela Svânta mănăstire dela Golăe din târg din Iaș și dregătoriului și vătămanului lor din Siliște, din Târbujeani, la Peștere, ce iaste la ținutul Orheiului, spre aceia ca să aibă a-ș chema oameni streini de altă țară, din Țara Turcească și din Țara Leșască și despre alți părți, fie ce linbă vor fi, să n'aibă de nime nici o trăsură și deacă vor vini și să vor așeza la acé siliște, dela Domniia Mea vor avea slobozie în trei ani și vor fi în pace de dajde și de zloți și de lei și de taleri și de galbini și de orți și de

sulgiu și de iliș și de untu și de alte dabil, de toate câte sintu pre alți mișai în țara Domniei Mele. nime intru nimică nu-i va învălui. Așijderea și care oameni vor fi fugit din zilele lui Vasilie Vodă și acum vor vrea să vie la acea siliște să zibă a vini și vor avea și ei scuteală, iar carei vor fi fugit din zilele lui Ștefan și vor vrea să vie și aceia să vie să să așeză acole, iar vor da și ei cum dau și alții, iar scuteală nu vor avea. Pentru acăia și voi pârălabi și globnici și deșugubinari dela acel ținut și podvodari și olăcari intru nimică să nu-i învăluit, iar cine-i va învălui bine să știe că de mare certare va fi dela Domniia Mea. **ТОЕ ПИМЕМ.**

† САМ ГОСПОДИНЪ ВЛАКА

8 ІАС ВЛАКЪ *„Зрѣе юни нї*

(L. P.)

ИВ ГИОРГИ ГИКА КОЕКОДА

† Lupul

Colecția mea.

Este caracteristică deosebirea ce face Gheorghe Ghica Vodă între sătenii fugiți din țară sub Vasile Vodă și aceia fugiți sub Gheorghe Ștefan. Cei dintâi, numai, se bucură de scutiri de dări pe trei ani de zile; ceilalți nu.

99.

1659, Februarie 18. Iași.

Gheorghe Ghica Voevod rânduește pe pârălabii Orheiului să judece pricina dintre Erena, fata lui Ioniță, nepoata lui Nedelcu cu un Corban, care și-a făcut moară pe Balta lui Nedelcu, ce s'ar cuveni Erenei. (Original).

ИВ ГЕОРГИЕ ГИКА КОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН.

Scriem Domniia Mea la boiarii noștrii la pârălabul Orheiului, dămu-vă știre că Domniei Mele s'au jeluit ceastă femăe anume Erena, fata lui Ioniță, nepoată lui Nedelco zicându că are o baltă acolo la Orheiu ce să chiamă Balta lui Nedelco a moșu-său și s'au făcut un om de acolo moară pre balta ei anume Corban, neavându el nice o treabă la moșia ei, nice au întrebat de dânsa. Pentru aceia deacă veți vedea cartea Domnii Mele să socotiți cu oameni buni deaca va fi moșia ei și el neîntrebat de dansa au mârșu de ș'au făcut moară pre locul ei, să-ș mute moara de pre moșia ei și în doi ani de cându au făcut moara pre moșia ei iarăș să-și socotiți vinitul, să-i giudecați acolo cu oameni buni și să-i tocmiți,

iar de nu să va ținea el de lege, precum veți socoti, să faceți o mărturie de la voi și să le dați zi să vie de față.

САДМ ГЕСПОДИНЪ РЕЧ.

(L. P.).

U Ias leat 7167, fev. 18.

Originalul și o copie în colecția mea.

După afirmația d-lui Mihai I. Buciușcanu din Isacova balta lui Nedelcu se află pe teritoriul satului Mitoc între Mitoc și Cișmea, fiind cunoscută ca atare de locuitori.

100.

Fără veleat (cca 1659).

Mălureanu, Apostol și Avrămia, nepoții Sofroniei dăruiesc lui Costandin pârcălabul partea lor de ocină din satul Drăgușăni. (Regest).

Zapes dela un Mălureanu, fecior Moțului și Apostul, fecior lui Dumitru și Avrămiea, fata Vrăbioaei, nepoții Sofronii, pren care arată că au dat daniile lui Costandin pârcălabul toată partea lor de ocină, ce-au avut den sat den Drăgușăni, ce-au avut-o împreună cu un preotul Chervaste și ei numai dreaptă partea lor au dat danie.

Arhiva veche a Tribunalului Lăpușna, judecătoria ținutului Orhei, dosarul civil nr. 1715/822.

101.

1660, Martie 26.

Ștefan Voevod întărește mărturia prin care Mihăilă, fiul lui Bălan, vinde lui Constantin pârcălabul a patra parte din satul Drăgușăni, partea de sus. (Regest).

O mărturie dela un preot domnescu și alți târgoveți den Târgul Orheiului, pren care arată că naente lor au vândut un Mihăilă, ficiorul lui Bălan, a patra parte den sat den Drăgușăni, partea de sus, lui Costandin pârcălabul. Această parte să vedi întărită și cu ispisoc domnesc dela Ștefan Vodă, adecă acel den 7168, mart 26.

Arhiva veche a Tribunalului Lăpușna; judecătoria ținutului Orhei, dosarul civil nr. 1715/822.

102.

1660, Mai 4. Iași.

Niculae Buhuș marele medelnicer, judecându-se cu urmașii lui Dumitrașcu Portărescul pentru niște părți de ocină din Chișinău, ce se cheamă Trebujeni, la Orhei, pe Răut, ca să nu fie suflet vătămat, le dăruiește acestora pământul ce a câștigat prin judecată. (Original).

Adecăte eu Nicolaiu Buhuș marele medelniceriu, facemu știre cu această scrisoare a noastră pentru nește părți de ocină den Chișanău, a tree parte de loc ce să chiamă acmu Tărbujeni, la Orheiu, pre Răut: Eșit-am la pâră la Ghica Vodă cu Mircea și cu alți frați a lui, ficioni lui Dumitrașco Portărescul și cu Ivan zet Dumitrașco cu un uric dela Radul Vodă și i-am rămas la Ghica Vodă și me' u făcut și ispisoc de rămas pre dânșii și pre toată săminție lor, să-m țin aceli părți de ocină cu tot vinitul. Și un zapis ce au arătat ei dela Lupul Hăbășescul, ce-au fost dvornic nu s' au crezutu, ce le-au ruptu Ghica Vodă denainte Divanului. Apoi eu socotindu să nu fie suflet vătămatu, că doară acè parte nu-i plătită și văzându și zapisăle că nu scriu într' un chip: cela dela dumnealui răpăusatul Lupul Hăbășescul, ce-au fostu dvornic scrie de cumpărătură, iară zapisul cel domnescu scrie cum iaste danie, datu-le-am iarăș moșie să fie a lor cum au fostu și mai denainte vreme, să fie a lor cu tot vinitul și a ficionilor și a toată săminție, să o țină ei până unde or putea-o cu tot vinitul, însă cine dentru dânșii sau dentru săminție lor de or scoate-o la vânzare sau să facă schimbu sau danie, așe ne-am tocmit: ei și ficionii lor și altă sămenție toat, să nu poată face nici o tocmală cu nime, or vânzător, or schimbătură, or danie, nime să nu încapă acel loc fără mine.

Și pentru credința am și iscălit ca să știi.

С ІАС АЕТ ХЪРЪН, МАИ 4, ДНЪ

(L. P.)

az Nicolai Buhuș vel medelniceriu iscal
 az Lupu (?) Prăjăscul biv vel clucer iscal
 az Toderașco vtori clucer iscal

Documentul la dispoziția mea.

103.

1660, August 27. Iași.

Ștefan Voevod dă rămas pe Constantin obligându-l să fie vecin al mănăstirei Golăi, cu toate că fusese înscris printre curteni, după ce, în zilele lui Gheorghe Ștefan Voevod, se răspise satul său, Trebujenii din ținutul Orheiului. (Original).

† Ив Ștefan Voevoda божію мнлостію господарь земли молдавскон.

Adecă s'au părît de față innaintea Domnii Mele rugătoriul nostru egumanul dela Svântaa mănăstire dela Golăe cu Costantin din Tărbujăni, lângă Peștere, ce sintu la ținutul Orheiului, zicându rugătoriul nostru egumanul c'au fostu tatul lui Costantin și ficiorii lui vecini direpți și pre tată-său l-au robit Tătarăi și l'au răscumpărat egumanul de-au dat pentru dânsul 100 de taleri. Și zilele lui Ghiorghii Ștefan Voevodă au răsăpit satul și el s'au scris curtean și Costantin încă nu s'au tăgăduit că nu-i vecin.

Dici Domniia Mea și cu tot sfatul Domnii Meli i-aam giudecat ș'am dat rămas pe Costantin ca să-i hie el și ficiorii lui vecini direpți sventii mănăstiri și aceasta pâra să nu să mai pârască în veci piste cartea Domnii Mele.

† САМЪ ГОСПЕДИНЪ ВЕЛЪА § ІАС ВЛКЪТЪ ЗРЪН. МСЪЦА АВ. КЪ
(L. P.)

† Ursul

Originalul în colecția mea.

104.

1661, Aprilie 9. Iași.

Ștefan Voevod întărește stăpânirea mănăstirei Golăi asupra unei pătrimi dintr'un bătrân din moșia Trebujeni din ținutul Orheiului, pe care mănăstirea a cumpărat-o dela Odochia, femeia lui Vreme și dela feciorii ei. (Original).

† Ив Ștefan Voevoda божію мнлостію господарь земли молдавскон. ОЖ прїндоше пред нами и пред нашими болѣри великими и малыми ¹⁾ Odochie, femeia lui Vreme, cu ficiorii lor Andrei

²⁾ In traducere: « adică au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri mari și mici ».

și cu Anna și Acsenie și Antemie și Șofra, toți ficiorii lor, nepoții lui de nime nevoiți, nici asupriți, ce de bună voe lor au vândut a lor direaptă ocină și moșie den sat den Tribujeni, dela Peștere de ținutul Orhiiului dentr'un bătrân a patra parte, partea lor cât va fi den vatra satului și den țarină și den fânați și cu vadu de moară și cu tot vinitul acelui sat den direse ce au avut dela Vodă. Și aceia au vândut-o rugătorului nostru egumanului și a tot săborul dela svântaa mănăstire Golăia direptu doăzăci de taleri bătuți și zece vaci mării, ca să fie svintii mănăstiri ce mai sus scriem.

Deci Domniia Mea dacă am văzut de bună voe lor tocmală și plată deplin 20 de taleri bătuți și 10 vaci mării și Domniia Mea am dat și am întărit dela Domniia Mea svintii mănăstiri ce mai sus scriem ca să-i fie direaptă ocină și moșie în veci neclintită nicidănăori în veci. **ТОѢ ПРИИЕМС.**

† СЛАМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛЛА
(L. P.).

8 пс кѣт *зрѣѡ. аг. Ѡ

Ив Ștefan Voevod

† Ionașco

Originalul în colecția mea. Pecetia mică, aplicată, de ceară roșie, a căzut mai mult de jumătate. Cele două locuri punctate sunt lăsate nescrise în original.

105.

1661, August 18. Iași.

Ștefan Vasile Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Goliei asupra moșiei ce i-a fost dăruită de Mirăuță și Draga, ficiorii preotului Toader din Trebujeni. (Original).

† Ив Ștefan Vasilie Voevoda **БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН.**

Adecă au vinit innaintea noastră și a lor noștri boiari mari și mici, moldovenești rugătoriiu noastră egumanul și cu tot svatul dela svântaa mănăstire Golăia cu un zapis de danie și de miluire svintii mănăstiri ce mai sus scrie, făcut de Mirăuți și de frate-său Draga, ficiori popii lui Toader din Tribujeni, scriindu în zapis cum au dat și au dăruit ei de bună voe lor, de nime nevoiți, nici asupriți ci de a lor bună voe, au dat svinti mănăstiri pentru sufletul părinților săi și a lor, iar rugătorii noștri ca să aibă a-i scri la pomelnic.

Deci și Domniia Mea văzându de bună voe lor dare și miluire [la] svântaa mănăstire, ce mai sus scriem și cu zăpis făcut de mâna lor denainte a mulți boiari și feciori de boiari, cu blăstăm, și Domniia Mea încăș i-am dat și i-am făcut zăpis pre acea parte de ocină den Tribujeni, să le fie direaptă ocină și miluire în veci neclintită, nici dănăoar. Și alții nime să nu să amestice. **ТОЕ ПИШЕМС.**

† СААМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛАА § ІАС, ЛѢТЪ ҃҃҃҃҃, ЛК. НЇ ДНѢ
(L. P.).

Io Ștefan Vasili Voevodu.

Originalul în colecția mea.

106.

1662, Mai 20.

Evstratie Dabija Voevod judecă pâra dintre mănăstirea Golăia și Gheorghe Catargiu, proprietarul moșiei Peștera și-l obligă pe cel din urmă să nu încalce hotarele moșilor Golăești, Mihălașa și Stohoceni, ce sunt ale mănăstirei. Mănăstirea pune fierie. (Copie).

Noi Evstrati Dabija Voevod, bojii milosti gospod. zemli Moldavșcoi.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri moldovenești, a mari și mici, rugătorii noștri, tot săborul, călugări dela Sfânta mănăstire dela Golăia din târg din Iași, unde iaste hramul Innălțării Domnului nostru Iisus Hristos și undi să proslăvești numele a Sfintii a lui Dumnezeu Născătoare și pururea fecioară Mariea și s'au părît de față cu boerul nostru Gheorghii Catargiu, ci au fost clucer mari, pentru o bucată de loc cu mori gata, ci esti la moșiile sfintii mănăstiri la Golăești și la Mihălașa și la Stohoceni, ce sânt la ținutul Orheiului, pre valea Răutului, zicând rugătorii noștrii călugări dela Sfânta mănăstire dela Golăe că li faci mari înpresurătură Ghiorghii Catargiu, de li înpresoară acel loc cu hotarul satului său, a Peșterei, ci s'au chemat Movilău și ș'au pus el morile pre locul Sfintii mănăstiri și intră de li calcă hotarul și ne-au arătat și dresă iarăș de pâra și di rămas dila Irimiia Vodă și dela Moisai Movilă Vodă, precum au mai avut și atuncea pâra cu sătenii de Peșteră pentru acel loc și mori și tot i-au rămas călugării pi Peștereni. Iară boerul nostru Ghiorghii Catargiu așa au dat samă cum că acel loc l-au cumpărat dela o

femei, acè bucată di loc cu acel vad di mori întri apa Răutului și au adus di fați la Divan și pre acè fimei di s'au pârit cu dânsa.

Deci ace fimei n'au avut cum da sama pentru ci au vândut, nici dresi n'au avut pre acel loc. Domnia Me văzînd că au vândut muerea aceia în dișărt și [n'a]u avut treabă, cu acel loc și Ghiorghii Catargiu încă au cumpărat fără cale, precum sângur el dacă au văzut că rămâni din toată legea, sângur s'au dat rămas, numai ci au cerșut să-i întoarcă acè fimei tot înapoi ci au dat el pre acel loc. Deci înnaintea Divanului i-am dat pi acè fimei rămasă, să plătească lui Gheorghii Catargiu tot, să-i întoarcă înapoi ci au dat și Ghiorghii Catargiu să nu si mai amestici, nici să nu mai aibă treabă la acel loc, nici la mori, ce au făcut el din sus di Mihălașa și nici așa n'am crezut, ci am ales pre boerinul nostru Vasile Beldi, ci au fost vornic și l-am triimes acolo cu cartea Domniei Mele să strângă oameni buni megieși di prin pregiur, din sus și din gios și înpreună cu aceia oamini foarti pre dreptate mari, cum vor ști cu sufletile sale și precum spune uricul dela Petru Vodă în sămni să hotărăască într'acel chip și să stâlpască acel loc la Mihălașa și la [S]tohoșani.

Deci, după poronca Domniei Mele, au mers acolo la aceia oameni buni și au strânsu oamini buni megiaș din sus și din gios și au umblat înpreună cu aciia oamini anumi Colețcu, ci au fost vătav și Crețul di Furceni și Căzacul di acolo și Sămion și Bălan di acolo și Ștefan vătămanu din Cojăicu și Necoară Părhaciu di Peșteră și alți oamini buni, mulți și slugi domnești.

Și să începi hotarul acelor moșii în sămni din gura Lucaceuca în gura Ivancea, pre Ivancea în sus spre apus pân supt codru, undi cade Drumul cel mare ce vine dela Orheiu și lovește în Ivancea. Și de acolo, pre supt codru în gios, undi să înpreună cu hotarul Mașcăuților dispri apus și di acole, în dreptul locului spre moară, spre Mihălașa, la un stâlp de piatră, supt păduri și lângă Drumul cel mari la coada stâncii și di acolo drept spre moară, spre Mihălașa, pâr deasupra stâncii, înprotiva morii, la un stâlp de piatră, lângă drum, supt un pâr mari, deasupra morii, așijdere presti Răut, dispre răsărit la Stojâște, la Lucaceuca, ci să coboară hotarul la Chipieanca, lângă râpă, deasupra Chipieancăi, lângă drum, la niști mormânturi, la un stâlp di piatră. Di acole să pogoară la Răut cu amândoă părțile Răutului, pâr la Ivancea. Atâta-i tot hotarul la Mihălașa și la Stohoșani dispre toate laturile.

Pentru aceia, Domniea Me cu tot Sfatul nostru, dacă am văzut atâtea dresi di hotărit și di stâlpit dela Petru Vodă și de întăritură iar dela Petru Vodă și dela Irimiea Vodă și pâra di rămas dila Moisăi Movila Vodă, acum di iznoavă scornind pâra și la Domniea Me și rămâind din toată legea țării și mărturiia dela boeritul nostru Vasili vornicu și dela mulți oameni buni, hotărînd Domniea Me, am dat rămas pi boeritul nostru Ghiorghii Catargiu dinnaintea Divanului Domnii Mele. De-amu înainte ca să nu mai aibă treabă cu ace bucată di loc, ci le inpresura, nici cu moara cari o au făcut-o el pe hotarul mănăstirii, niciodinioară în veci, nici ficiorii lui; iar rugătorii noștri călugări dela sfântă mănăstirea Golăia s'au îndreptat dinaintea Domniei Mele și a tot sfatul Domnii Mele și s'au pus și feriia, după obiceiul țării, ca să aibă a ține satul acela, ce mai sus scriem, Golăeștii cu Mihălașa și cu Stohocenii, cu mori în Răut și cu morile ci au făcut Ghiorghii Catargiu, în sămne pre unde s'au hotărit și s'au stâlpit și ca să fie lor și dela Domnia Me dreaptă ocină și moșie călugărilor dela sfânta mănăstire dela Golăia, din târg din Eș, unde să proslăvește numele întru tot prea blăgoslovitii și slăvită dispoditoare ¹⁾ noastră, născătoare lui Dumnezeu și pururea fecioară, Mariea, cu tot hotarul, precum s'au hotărit și s'au stâlpit, în veci neclătiti și nemutati sămnille, ci s'au făcut acummu și s'au numit, undi mai sus esti scris, însă di să va mai ispiti cu niscar' dresă vru'ntr'o vreme, cini din ficiorii sau sămînția lui Gheorghii Catargiu clucerul sau și altcineva dintr'altă sămînție, să scorească pâra pentru partea acestui loc sau pentru mori, ci mai sus scrii, să nu să crează nici la un giudeț, ci să i să ei și dresăli ci va avè, să să de prin mâinile rugătorilor noștri călugărilor dela sfânta mănăstire Golăia și această pâra să nu să mai pârască și să dobândească în veci *пред сим листъ нашимъ и ин да си ни смирнает.*

САМЪ ГОСПОДЪ ВЕЛЪА

8 ИСОХ ЛЕТ mai 20 zile.

(L.P.)

Estrati Dabija Voevod

Apostol

Urmează adevărea pentru conformitate a judecătoriei ținutului Orheiului din 1827, iunie 3 zile. La acea dată originalul se afla la Necola Spiru, vechilul mitropolitului Grigorii Irinopolios.

Originalul copiei în colecția mea.

¹⁾ Sic.

1662/1663, (fără lună) 22. Iași.

Eustratie Dabija Voevod întărește lui Dumitrașcu și fraților săi, feciorii lui Ionașcu Pruteanul părțile lui Moțoc și Irimicea din satul Țiberiha dela ținutul Orheiului, amândouă din bătrânul Liciului, cea dintâi răscumpărată dela Ilie Sturza paharnicul și cea de a doua cumpărată de «îma» lor Irina dela nepoata ei Lupa, fata Irimiceii (Original).

† Ив Eustratie Dabija Voevoda божію милостію господарь земли молдавской. Adecă Domnia Mea am dat ș'am întărit slugei noastre lui Dumitrașco și fraților lui, ficiorii lui Ionașco Pruteanul din Țiberiha pre a lor direaptă ocină și cumpărătură din sat din Țiberiha, ce iaste la ținutul Orheiului, din bătrânul Liciului, dintr'a șeasa parte, din vatra satului și din câmpu și din țarină și din poiană de fânaș și cu hăleșteu în sat cu răbnice și cu vie și cu pomeș și cu tot venitul, ce iaste partea lui Moțoc de Țiberiha, care ei o au răscumpărat dela mâna boiarinului nostru lui Ilie Sturzea paharnicul dreptu doaozăci de lei bătuți, bani de argintu ce el șie au fostu cumpărat dela Toader și dela soru-sa Mărica, ficiorii lui Moțoc și zapisul ce-au avut Ilie Sturzea păharnicul de cumpărătură încă l-au rupt.

Așijderea Domniea Mea iarăș am dat și am întărit slugei noastre, ce mai sus scriem, lui Dumitrașco și fraților lui, ficiorii lui Ionașco Pruteanul pe a lor direaptă ocină și moșie, iarăș dintr'acel sat din Țiberiha, iarăș dintr'acel bătrân a Liciului, câtă se va alege partea Irimiceii din vatra satului și din câmpu și din țarină cu poiană de fânaș și cu o vie și cu hălașteu și cu tot venitul, care parte de ocină au cumpărat îma lor Irina dela nepoata ei Lupa, fata Irimicăii, dreptu patruzăci de lei bătuț, din zapis ce ne-au arătat ei de cumpărătură dela mâna Lupei.

Direptu aceia, aceste părți de ocină, ce mai sus înnainte să zic, din sat din Țiberiha, din bătrânul Liciului, dintr'a șeasa parte a patra parte, partea lui Moțoc și altă parte iarăș dintr'acel bătrân ce să va alege partea Irimiceii cu heleștee și cu răbniț și cu poeni de fân și cu vie și cu pomeș și cu tot venitul, ca să le fie dela Domnia Mea acestora, ce mai sus scriem, lui Dumitrașco și fraților sei, ficiorii lui Ionașco Pruteanul, direaptă ocină și moșie și cumpără-

tură și uric și 'ntăritură nerușeit și neclătit nicidănăoară în veci
 И ИИ ДА С НЕ СМИШАЕТ.

† САМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛКА

ИИС 8 ИСОУ ВЛКТО x3p0a, м'ксца кк днн

(P.D.)

Racoviț Cehan vel logofăt

† Dumitru Leca

Documentul original pe hârtie, aflat în colecția Fundației culturale Mihail Kogălniceanu. Pecetie mare, frumoasă tot pe hârtie, aplicată pe ceară. Din dată, printr'o greșală a uricarului, lipsește luna.

Țiberiha s'a stăpănit în veacul al XVI-lea dacă nu de Mateiaș marele logofăt al Moldovei, de fiica acestuia Elisaftea. În adevăr, copiii acesteia își împart în anul 1603, Septemvrie 17 moșiile ce le-au rămas moștenire. Printre ele și Țiberiha, care se împarte mai întâi în două jumătăți. Cea dintâi jumătate cu heleşteu în Cula este împărțită și ea în trei părți între trei feciori ai Elisaftei. Isac ia partea de jos, Ionașcu partea din mijloc și Toader, partea din sus. Cealaltă jumătate au luat-o trei surori, fete ale Elisaftei, anume: Nastasia, Antemia și Sofronia. A treia parte, a Nastasiei, trece în urma unui schimb tot asupra Antemiei (Th. Bălan, *Documente bucovinene*, II, p. 58; Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XXI, pp. 139—143). Șasezeci de ani mai târziu, moșia se împarte pe șase bătrâni, după numărul copiilor Elisaftei.

Nu cunosc în ce împrejurări, după alți 74 de ani, moșia se află din nou, întreagă, în posesiunea boierului Sandu Sturza marele vornic, căruia îi întărește stăpânirea Domnul Grigore Ghica Voevod prin uricul său din 1736, Septemvrie 2 (v. mai jos doc. nr. 150).

După Sandul Sturza ne este cunoscut ca stăpân al moșiei Țiberiha stolnicul Toader Carp care o transmite și el cu titlu de zestre fiicei sale Bălașa, la prima ei căsătorie cu Vasile Scărlet serdarul. În 1781, Februarie, aceasta, la rândul ei, o dăruiește prin diată Anastasiei, fiica celui de al doilea bărbat al ei Ianachi Ma vrichi biv vel pitar (L. T. Boga, *Documente basarabene*, III, p. 15).

În 1817 Țiberiha este, tot în întregime, în stăpânirea boierului din Moldavia, spatar Dimitrie Rosit » (I. Halippa, *op cit.*, III, p. 163), iar în 1821, Noemvrie 28 stăpân în Țiberiha este biv vel spătarul Ioan Jora. (Acad. Rom. doc. nr. 5/CXXXVI).

108.

1664, Februarie 9. Iași.

Mihăilaș Beldiman și cu sora sa Maria dăruiesc lui Gligorașcu Hăbășescul fost paharnic ocina și cumpărăturile lor din satul Să-mășcani. (Original).

† Adecă eu Mihăilaș Beldiman, ficioriul lui Nechifor Beldiman ce-au fostu logofăt mari și cu soru-mia Marica scriem și mărturisim cu cestu adevărat zăpis al nostru cum noi de a noastră bună

voe de nime nevoiți, nici asupriți, ce de a noastră bună voe am dat și am dăruit a mea dreaptă ocină și moșie din sat din Sămășcani ce în iaste mii dreaptă ocină și moșii și cumpărătură dela părinții mii, aceaia ocină și cumpărătură am dat dumisali Gligorașco Hăbășescul biv păharnic ca să fii dumisali dreaptă ocină și moșii cu tot vinitul ce va fi și giupâneasei dumisali și cuconilor dumisali și direas ce-au fostu pre acea moșie încă le-am dat dumisali pre mână. Și acestu zapis s'au făcut dinnaintea a mulți boiari din curtea Mării Sali lui Vodă: Toader Veatriș vornicul de poartă și dinnaintea Condrei tij vornicul și dinnaintea dumisali Petreceico biv sulgear și a Ursului vornicul de portă și dumisali Miron Costin pâr-călabul și a mulți ficiori de boiari din curtea Mării Sali lui Vod. Și pentru credința eu am iscălit și soru-mea, ș'au pus deagitul. Și acești boiari toți au iscălit zapisul ca să fie de credință. Și eu Alec-sandru diiacul am scris zapisul ca să să știe.

8 тас лет зрок. фек, 0

az Mihăilaș Beldiman vornic glotnii

Miron Costin pâr-călab Hotin. (P.)

az Constantin Moțoc biv spatar iscăl m'am prilejit la această tocmală

(P.)

(P.)

Veatriș

Condre

Originalul la Arhivele Statului din București. Colecția Crupenschi, pachetul II, neinventariate. O copie la Academia Română. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVII, p. 35.

109.

1665, Iulie 20.

Eustratie Dabija Voevod, Domnul Moldovei întărește paharnicului Ilie Sturza stăpânirea asupra unei bucăți din moșia Vozlubenii ce fusese împresurată de răzeșii hotarului Caraginului. (Regest).

Un ispisoc din 7173, iuli 20 dela domnul Evstratie Dabija Voevod ce întărește scrisoarea din 7173, iuli 2 dela un Simion Irimicel i Vasile și Tofan de Sămășcani și alți frați ai lor prin care să cuprindă că trăgând o bucată de loc din hotarul Vozlubenii ce era a paharnicului Ilie Sturza cătră hotarul Caraginului, au mersu boeri de au cercetat și au aflat că rău trăgè ei ace bucată de loc și au căzut cu rugăminte ca să ții numai apa unui heleșteu.

Din anaforaia Divanului Moldovei din 1803, Septemvrie 20.

110.

Fără veleat (cca 1665

Vârlan, pârcălabul, Orheiului, judecând pricina dintre Mircea și egumenul mănăstirei Golia, îndatorește pe acesta din urmă, să plătească aceluia dintâi șapte lei și un zlot rest din prețul vânzării unei ocini din Trebujeni. (Original).

† Vârlan pârcălabul de Orheiu scriem și dăm știre pentru o pâra ce-a avut innaintea noastră Mircea și eghimenul dela svânta mănăstire dela Golăe pentru o cumpărătură de ocină ce are egumenul lă fămeia lui Vreme, unchiul Mircei, din sat din Târbujeani, zicând Mircea cum acea parte n'au fost plătită de egumenul deplin, ce-au fost mai rămas cu șepti lei și un zlot, cari bani au zis Mircea c'au fost datoare Mircei cu acei bani. Deci egumenul s'au sculat ș'au dat acei bani șepti lei și un zlot în mâna Mircei denaintea noastră. Și 'ntracea tocmală fost-au Vasilie ce-au fost vornic și Mârzea, sluga dumisale logofătului celui mare și preutul de Marcăuți și Andrei și Ion... și Ihnat și alți oamini buni.

Să să știe.

az Vârlan pârcălab iscal	preutul din Marcăuți
az Mârzea	az Vasilie biv dvornic

Originalul în colecția mea. Pe hârtie, în afară de iscălituri trei puneri de deget, fără arătarea acelor care le-au făcut.

Vânzarea la care se referă documentul este aceea din actele cu datele de 1661, Martie 29 și 1661, Aprilie 9 (v. mai sus nr. 104).

111.

1666, August 10. Iași.

Iliaș Alexandru Voevod poruncește lui Gheorghe Catargiul și lui Postolache biv pârcălabi de Orhei să aleagă hotarul satului Onețcani și să-l împartă pe frați. (Original).

† Ивъ илѣашъ александръ воевода божію милостію господарь земян молдавскою. Scriem Domniia Me la boiarii noștrii la Ghiorghie Catargiul și la Postolachie biv pârcălabi de Orhei.

Dămu-vă știre daca veți vedea cartea Domniei Mele, iar voi să mergeți la sat la Onețcani și să strângeți oameni buni de penpregiur megeiași și să socotiți foarte cu dreptaate, să alegeți tot hotarul satului Onețcanilor despre toate hotarale altor saate și

114.

1667, Aprilie 23. Iași.

Iliaș Alexandru Voevod întărește stăpânirea lui Apostolache biv vel pârcălab de Orhei asupra satului Ivancea, din hotarul târgului domnesc al Orheiului. (Suret).

Tălmăcire dipi ispisoc sârbăsc.

Noi Ilieș Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaviei. Dela Domniia Noastră am dat și am întărit boeriului nostru Apostolachi biv vel pârcălabu de Orheiu pe a lui driaptă ocină și danie anumi satul Ivance, care este din hotarul târgului nostru Orheiu, din ispisoc de danie și de miluire și de cumpărătură ci ni-au arătat noai dela însuș Ghiorghie Ștefan Voevod și ispisoc de întăritură dela răposatul Ghiorghie Ghica Voevod, care acel sat au fost drept domnesc supt ascultare ocolului târgului Orheiu și cu hotar precât să arată, căruia hotar să începi din drum cel mari Orheiului și dela Carvasara în sus până la hotarul Pereașcina, cu locuri de iazuri, cu mori pe pâriu Ivance și cu locuri de prisăci și grădini, livezi și cu câmpu și fânațuri în fundul Ivancei și cu tot venitul, care acel sat esti lui danie, pentru care au dat el patru cai suri buni telegari și doi cai buni de călărie, cari cai s'au dat în triaba pământului nostru, când au cerut dela pământul nostru Inpăratul nostru othomanicesc Sultan Mahmet o samă de cai pentru trebuința oștinească.

Drept aceia să fie boeriului nostru de mai sus numit Apostolache biv pârcălab, acel sat Ivancea, cu sămnile lui, precum serie mai sus, driaptă ocină, danie, miluire și cumpărătură și uric de întăritură nestrămutat niciodinioară, în veci și nimi să nu să amestice.

Insuș Domnul au poroncit.

S'au scris în Iaș, dela zidire Lumii 7175, april 23.

(L. P.)

Iscălit cu însuș mâna Ilieș Voevod.

† Andrii Mihul

S'au tălmăcit în Chișinău la anu 1813, noemvri 27 de căpitanul Gavril Cosovschi biv tălmăci de Divan Cnejii Moldavii.

Originalul în colecția d-nei Popov, proprietara de azi a moșiei Ivancea din județul Orhei.

115.

1668, Mai 19. Iași.

Iliaș Alexandru Voevod rânduiește pe Gheorghe Catargiu, biv clucer, să judece pricina dintre Neculai Donici și Ghiorghieș Zanohie cu Nicoară și Strătulat, feciorii Tâmpei din Ciopleni, pentru dania unei părți de ocină din Hrușova ce le-a făcut acestora din urmă Ștefan Nițul: să asculte jurători spre a stabili dacă în realitate a fost danie sau vânzare. (Original).

† **Нв** Iliaș Alexandru Voevoda **БОЖІЮ** **МИЛОСТІЮ** **ГОСПОДАРЪ**
ЗЕМЛИ **МОЛДАВСКОЮ.**

Scriem Domniia Mea la boiarinul nostru la Ghiorghie Catargiu, ce au fostu cluciar, dămu-ți știre că au părît de față înaintea Domniei Mele Neculai Donici și Ghiorghiaș Zanohie pre Nicoară și pe Strătulat, ficiorii Tâmpei de Ciopleni, pentru o parte de ocină din sat din Hrușova, zicând Donici și Ghiorghiaș că au făcut ei meștersug cu o rudă a lor anume Ștefan Nițul și i-au dat lui Ștefan Nițul pre acea parte de ocină patru boi și 28 de lei și șeas saci de grâu și unul de mălai și i-au făcut zapis de danie pre acea parte de ocină. Deci într'acea vreme, ei văzând zapis de danie, au gândit că iaste daanie driaptă, ce n'au avut cum îl gâlcevi, iar acmu să fie oblicit că au luat plată. Iar Nicoară și Strătulat au dat samă că o parte de ocină dintr'acea parte le-au dăruit, iar altă parte le-au vândut. Deci pentru vânzare au avut gâlceav de răzeșii lui Ștefan și cine le-au fostu scaun, au dat să încapă răzeșii și ei să lipsască. Intr'aceia ei de cumpărătură s'au lăsat, iar bucatele tot le stau la Ștefan, că încă până pre acmu nu le-au întorsu.

Pentr'acesta lucru, dacă vei vedea cartea Domniei Mele, mergi acolo și să strângi oameni buni și să socotești cu dreptate mare: de vei afla că iaste danie driaptă și n'au făcut alte meștersuguri, nici au luat nici o plată să margă să giure Nicoară cu doisprece oamini buni pre svnta evanghelie cum n'au dat nemică lui Ștefan pre cea parte de ocină, ce i-au dăruit danie fără nici un dar, să-ș ție Nicoară cu frate-său daniia, iar de nu va giura într'acesta chip, să fie oameni de credință însă 6 giurători să pue Donici și 6 giurători Nicoară și vei afla c'au luat plată Ștefan pentru danie, să socotești ce va hi luat, să le dea înapoi și să iasă Nicoară cu frate-său din moșie. Însă foarte drept să socotești acest lucru,

nemăruî să nu făţăreşti, să afli dreptatea, iar pentru bucate ce stau la Ştefan, de vei afla că stau pentru vânzare, ce le-au fostu vândut, să le dea înapoi lui Nicoară şi precum vei afla mai drept să faci o mărturie cu credinţă, să ne dai ştire. **ТОЕ ПИШЕМ**

† САМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛКА § ІАС ЛѢТЪ 7308 МАН, О҃И
(L. P.)

Solomon Bârlădean vel logofăt **ꙗ**.

† Mihul

Academia Română, documente basarabene, neinventariate.

116

1668, Iulie 15.

Iliaş Alexandru Voevod răndueşte pe Postolache pârcălabul şi pe Istrate Beişorul să aleagă părţile cumpărate de Ilie Sturza stolnicul dela Irimiceşti, în satul Sircova. (Regest).

O carte gospod din 7176 Iuli 15 dela Domnul Ilieş Alexandru Voevod scrisă cătră Postolache pârcălabul şi Istrate Beişorul, ca să miargă la sat la Sircova şi să socotească cu dreptate şi să aliagă ce va fi ocina toată şi cumpărături a lui Ilie Sturza stolnicul despre părţile Irimiceştilor.

Din anaforaua Divanului Moldovei cu data de 1803, Septemvrie 20.

In aceeaşi anafora urmează apoi un alt regest cu următorul cuprins: *o mărturie hotarnică dintru acelaş an, august 8 dela acei rânduişi prin care să cuprindă cum au ales şi au hotărit părţile lui Ilie Sturza paharnicul despre părţile Irimiceştilor şi al altor răzeşi ai lor, arătând şi semnile hotară din giur impregiur.*

117

1669, Aprilie 20.

Aniţa şi Mardaria, nepoatele Bunei Dăncioaei, vând lui Apostol Durac biv serdar, părţile lor de moşie din Morozeni din ţinutul Orheiului (Regest).

Al 2-le, anul 7177, aprili 20. Zapis dela Aniţa, fimeia lui Vlaşcă, ficiorul Şuruna şi soră-sa Mardariia, fetile Rucsandei, fata [loc deschis] şi Măriea, fata [loc deschis], nepoatele Bunii Dăncioae cuprinzătoare că au vândut lui Apostol Durac biv sărdari, drept 45 lei, a lor driaptă ocină şi moşie, ci au avut dela moşul lor Danciul

și fimeia lui Buna din satul Morozăni din partea Danciului și a Bunei din a patrule parte, trei părți și din cumpărătura ci au avut moșu lor Danciul și cu moșa lor Buna, ci să va alege din partea de gios, ci au avut cumpărătură moșii lor dela Pârhuțoia și cu vad de moară, ce este în Vatici, în coada heleșteului Pitușcanului, care vad s'au chemat a moșului lor a Pășcanului, așijderea trii părți. Și priimind bani deplin, i-au dat acest zăpis de vecinică vânzare înaintea lui Isac ot Hulboca și dinainte lui Gașpăr ot Puținței și a lui Grăjdian ot Isacova și a lui Florință Buhchih din Vadul Furii și a lui Grigorii sin Condrea ot Lucaceuca și Postolachi ot Morozăni și Isac ot tam și Țugul ot tam și Costandin ot tam, care toți aceștie să văd iscăliți în zăpis.

Din arhiva veche a Tribunalului Lăpușna, dosarul 5823, fila 607 verso.

118.

1669, Mai 25. Iași.

Duca Voevod întărește lui Saulea din Biliceni ocina și moșia ce are dela moșul și tatăl său la Prihodiște și în partea Dereneului. (Còpie).

Noi Duca Voevod **БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМАН МОЛДАКСКОН.**

Dat-am cartea Domniei Mele slugii noastre Saulii di Biliceni, spre aceia să fie tari și puternic cu cartea Domniei Meli a-ș popri și a-ș ține a sa driaptă ocină și moșie ci ari la Prihodiște și în partea Dereneului și dresă ci ari dela moșul său și dela tatăl său și nimi să nu cuteză a țâne și a opri înaintea cărții Domniei Meli, iar cui va părè cu strâmbul, cu dresăle ci va ave pi ace parti de ocină, să vie la Domniia Me să-ș întrebi **ТОЕ ПИШЕМ.**

САМ ГОСПОДИНЪ КІАКА

8 ІАІІ let 7177, mai 25

(L. P.)

Documentul este o copie dela începutul veacului al XIX-lea, neadeverită de nimeni. In colecția mea. In josul aceluiași document următoarele însemnări:

Alt ispisoc dela d. Vasili Voevod din 7154, avgust 5 tot pi moșia Prihodiștea.

Hotarnică din let 7254, mai 1 dela Ion Cura (= Cuza?) postelnic și Toader Pivniceriu vornic de poartă, întărită și cu hrisovul d. Grigori Ghica Voevod din let 1776, mai 9, cari lămurit arată că hotarul moșii Prihodiștea mergi pâr în Valea Cănipii, iar di locul Sângeritului nimic nu pomenești.

Vezi în legătură cu acest document ispisocul lui Vasile Voevod din 7154, August, 5, mai sus nr. 82.

119.

1669, August 17. Iași.

Duca Voevod poruncește pârcălabilor de Orhei să cerceteze pricina dintre Gheorghe, feciorul popei din târgul Orheiului și feciorii Bosnii pentru o parte de moșie din Corotceni, pe care feciorii Bosnei pretind că a căpătat-o Bosna danie dela Chirițoaia, când s'a întors din pribegie din Țara Leșască. (Original).

† Ив Дука Voevoda кожѣю мнѡстѣю господарь земли молдавскѡи.

Scriem Domniea Mea la boiari noștri la pârcălabii de Orheiu, dămu-Vă știre că s'au pârît de față înaintea Domnii Meli Ghiorghii, ficiorul popei din Târgu din Orheiu cu ficiorii Bosnei, zicându înaintea Domnii Meli că ari și el moșie în Corotceni, unde au ținut și vornicul Toma sat, partea cari o au ținut Chirița câtăva vremi și o au fost cumpărat dela Dochița mătușa lui Ghiorghie și dela alți oameni a lor. Apoi Chirița au prebegit în Țara Leșască și au șezut optu ani acolo. Deci au vinit Chirițoae aice, în țară și ni-au arătat și niști zapisă, carile li-au fost adus Chirițoae din Țara Leșască. Și dacă vini aice iarăși o au vândut-o Bosnii pentru căci i-au fost slugă și și i-au slujit cu direptate și ia au fost sărăcit și după vânzari i-au și dăruit dentr'insa ca să fie pomană și i-au dat și ceste zapisă ce mai sus scriem.

Deci Domniia Mea de-aicea nici pre unul n'am crezut că iată că va scriem Domniia Mea într'acesta chip, dacă veți vedea cartea Domnii Meli, iar voi să socotiți cu oameni buni și bătrâni de pren pregiurul lor foarte pre direptaate, cari vor hi ținut de cându au adus Chirițoae aceli zapisă, aceia să ție și de acmu nainte și precum veți afla mai cu direptu, să ne faceți o mărturie cu credința și cu iscălitura voastră, să ne dați știre. **ТОЕ ПИШЕМ.**

САМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛКА
(L. P.)

8 ІАС ЛѢТ 7303, АВ. 31

ВЕЛ ЛОГОФЕТ СЧНА

Originalul în colecția mea, Pecetie mare rotundă cu tuș roșu.

Vezi în legătură cu moșia Corotceni, care a fost proprietatea postelnicului Dumitrache Chiriță Paleologu doc. nr. 23, 29, 89, 90 și 278. Asupra pribegiei văduvei sale doc. nr. 57.

120.

1669, Octomvrie 18. Iași.

Duca Voevod poruncește pârcălabilor de Orheiu să păzească stăpânirea Alexoaei asupra Bălței lui Nedelcu din ținutul Orheiului, iar de va fi vreo pricină, să fixeze zi de judecată la Divan. (Original).

Io Duca Voevoda *вожію милостію господарь земли молдакскон*, scrim Domnie Me la slugili noastre, la pârcălabii de Orheiu, dăm știre că Domnii Mele s'au jăluit ceastă femei anumi Alicsoae de aicea din Iaș, zicându innaintea Domnii Mele că are o baltă ce să cheamă Balta lui Nedelcu ce este la ținutul Orheiul. Pentru cesta lucru dacă viț vidè carte Domnii Me, iar voi să aveț a opri acea baltă să fii pe sama acestii femei că au dat samă că-i a ei dreptă moșie. Deci să o vă [...] ¹⁾ ace baltă, iar de-i va fi poveste într'altu chip, atunce dați-i zii să vii de faț. *за тоє пишем.*

сам господинь реч

S iac лет зрон ок. нї дни

(L. P.)

Originalul și o copie cu data greșită de 7178, ocv. 20, în colecția mea.

121.

1670, Fevruarie 4. Pupezeni.

Enache, feciorul Ștefăni, nepotul Micului Buză Neagră, vinde lui Ilie Sturzea biv paharnic părțile de moșie ale bunicului său din sat din Pupezeni. (Còpie).

Adecă eu Enache scriu și mărturisescu cu acest zapis al meu cum am vândut parte moașe-mea Parascăi, a fetei Micului lui Buză Niagră din sat din Pupezeni, dela Lebedina, din bătrâna moșului Micului a patra parte și am vândut-o de nime nevoit, nici asuprit, singur de bună voe a mea și o am vândut dumisale lui Ilie Sturzea biv paharnic drept 30 lei și la vânzare mea au fost Ursul din Bogzăști și Vasile, feciorul lui Neculai de Braniște și Mirăuță Buliga din Țiberiha și Andreiu, feciorul lui Bulboacă și popa Ionașcu de Sinești și Istratie Mânzatul ot Inești și popa Corne de Hăjdieni și Chirila de Negurești și mulți oameni buni. Și o am vândut dumisale lui Ilie Sturzii biv paharnic, să-i hie

¹⁾ Un cuvânt lipsă, fiind ruptă hârtia.

driaptă ocină și moșie în veci, iar noi mărturiile dacă am văzut de bună voe a lor vânzare, ni-am pus și peceteile, iar dumnealui să aibă a-ș face și drese domnești pre zăpisiul dela mine.

Zăpisiul l-am scris eu Enache, ficiorul Ștefăni, nepotul Micului Buză Niagră ot Pupezeni. Să să știe.

7178, fev. 4.

Academia Română, manuscrisul nr. 13, fila 29. Vezi Ioan Bianu, *Catalogul manuscrisurilor românești*, I, fila 49 și 54.

122.

1670, Februarie 27.

Ionașco Pilat, fost căpitan, cu alți răzeși ai săi, vând postelnicului Iani jumătate din a cincea parte din moșia Bulăești. (Regest).

7178, fevr. 27. Zăpisi de vânzare dela Ionașco Pilat, fost căpitan, Andronic Postelnicescul și ficiorii lui Isariu: Gheorghii, Vasile și Ursu și alți frați a lor, prin care vând de veci postelnicului Iani jumătate din a cincea parte din moșia Bulăeștii.

Academia Română, mss. 1600, fila 39.

123.

1670, Iulie 4. Iași.

Duca Voevod rânduește pe Constantin, ce a fost clucer, să cerceteze pâra ce face Niculae Donici și cu Gheorghiaș Zanohie împotriva lui Nicoară și Stratulat, feciorii Tâmpei din Ciopleni, cu privire la dania cu «meștersug», ce au căpătat dela Ștefan Nițul, în moșia Hrușova. Să se asculte câte 6 jurători din partea fiecărui părț. (Original).

† Но Дука Воевода *вожю мнлостю господарь земли молдавскон.*

Scriem Domniia mea la boiarinul nostru lui Costantin, ce-au fostu clucear. [urmează întocmai textul documentului din 1668, Mai 19]. să faci o mărturie cu credință, să ne dai știre Domnii Mele. *тоє пишем.*

† *саам господинь велѣт* *с нас велѣт* *хзрон, юл д дни.*

(L. P.)

Vel logofăt *ꙗч.*

† Andreiu

Academia Română, neinventariate.

124.

1670, Iulie 12.

Duca Voevod rânduiește pe Durac, ce a fost serdar, să aleagă cu oamenii buni partea Doniceștilor din satul Clișova. (Còpie veche).

Noi Duca [Voevod] bojiu [milostiiu] gospodar zemli [Moldavscoi].

Scrii[m] Domni'a Me la boiariul nostru la dumnealui Durac ci au fost serdar, dăm știre dacă vii vidè carte Domnii Mele cătră dumneata să mergi la sat Clișova și să strângi oameni buni din sus și din gios și si alegi parte di ocină a Doniceștilor pre uric ci au, din vatra satului și din campu și din fânaț și din tot locul cu tot vinitul și precum si va alege si-i pui și semni, stâlpi di peatră și precum vii socoti mai cu dreptul cu acii oameni buni si-i faci și o mărturii încredințată dila Dumneta și dila acii oameni buni, cu peceți și cu iscălituri să avem știri toți pișin ¹⁾.

7178, iul. 12.

rA, vel logofăt

Academia Română, 2 1—XXIII.

Copie neîntărită de nimeni. Scriitorul nu cunoaște de loc nici formulele slavone tipice.

125.

1670, Octomvrie 18. Bolcășești.

Partenie, feciorul lui Grigore Bene, nepotul lui Avram Matei, dăruiește fetei lui Miron, pe care a botezat-o, partea sa de moșie din Bolcășești pe apa Răutului. (Suret).

Suret de pe alt zapis de daniie din let 7179, oct. 18.

Adică eu Parteniie, ficiorul lui Grigorie Benii, nepotul lui Avram Mătei de Bălcășești, scriu și mărturisăsc cu acest adevărat zapis al meu, precum am botezat o cucoană a lui Miron, anume Iftimiia. Deci, m'am îndurat de i-am dat henă-me această poman dela mini și daniie driaptă a me moșiie ce să va alegi parte me din sat din Bolcășești, din vatra satului ce să va alegi și din câmpu și din rădiu cu loc de prisacă și cu vișini ce sint in prisacă și cu apa Răutului și cu tot venitu ce să va alegi parte me din a cince

¹⁾ Sic, în loc de *тоѣ нншѣм.* = aceasta scriem.

parte a patra parti. Deci i-am dat daniia henă-me Iftimii în veci să-i fie ei driaptă ocină și moșie și feciorilor ei în veci, iar din ruda me sau din săminție me să n'aibă amestec, iar carili ar ave a să amesteca să strice această daniie și poman a hină-me, ce i-am dat să fiie triclet și procler de trii sute și optsprăzăci oteți, ce au fost la săborul Nichii și să fiie negru ca Iuda și afurisit. Așjidire de pe acest zapis să aibă a-ș face hină-me și dres domnesc, să fiie driaptă ocină în veci.

Și la această daniie și tocmală au fost mulți oameni buni anume Grigorie Buzișorul ot Cercelești și Merăuță Buliga sin ego ot tam și Pătrașcu ot tam și Trohin ot tam și Ion Plăcintă ot tam și Dănilă Plăcintă ot tam și Drăgoiu vătămanul ot Brânzăni și Vasilie Buzni ot Urdășeiu și Bejan ot tam și Petre zăt Partenie ot tam și Toader sin Drăgoiu și Hilohiie și mulți oameni buni ce am fost și am văzut această daniie de Parthenie dată, noi încă ni-am pus degitile să fie de credință. Să să știe.

U Bolcășești.

Acest suret adeverești un Vasile, nepot lui Miron, că l-au izvodit de pe alt zapis vechiu, bătrân și stricat.

Și după cum s'a văzut, asămine s'au prifăcut și di Miron Săcar diiacul de Divan la anii 1765, mart. 11.

Academia Română, 121—CXLII.

126.

1671, Ianuarie 8. Chișinău.

Vasile Suriceanu vinde partea sa de moșie din Hrușova de pe Ichel, lui Necoară și fraților acestuia, Stratulat și Andreica. (Original).

† Adecă eu Vasile Suriceanul șe cu femăia mea Măriia șe cu toți feciorie mie, scrieu șe mărturesescu cu estu zapis al miu, cum eu am vândut partea mea toată den sat den Hrușova, cât să va alege den câmpu șe den sat șe cu vadu de moară în Ichil, o am vândut dumisali lui Necoară cu frații săi anumi Strătulat șe Andreica dreptu 60 de lei bătuți, [bani cu camătă luați]¹⁾, șe 4 boi buni de negoț, ca să fie lor moșei șe cuconelor șe nepoților șe a toată sămenția lor șe la tocmała noastră mulți oameni s'au tâmplat anumi dumnealui Gavril pârălabul de Chișinău șe Vasilie

¹⁾ Cuvinte adăogite între rânduri.

Stancul de Turluești și Micul, ginerele Dolocăi de Mărtenești și Toader snă Doloca ot tam și Zota vătavul de Boșcana și Scridon vătavul ot Micăuți, și Vasilie ot Negrești și Andriiu ot Pășcani și Ion ot tam și Aftenie ot Drăbușeani și Căzacul șultuzul ot Chișănău și Budul ot tam.

Șe pe aista zapis ca să-ș facă și drease domnești. Deci noi toți văzându de bună voei tocmaș și deplin plată, noi toți am iscălit și ne-am pus degeteli ca să să știe.

U Chișănău, let 7179, ghen. 8 dni.

az Gavril pârcălabul iscal.

az Matei iscal	Zota vătav	Vasilie Stancul
Luca Frâncul	az Vasilie iscal	az Scridon vătav iscal
az Micul iscal	az Toader Doloca iscal	Andriiu
Ion	Aftenie	Budul

(L. P.)

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

Pecetia mare rotundă cu tuș negru, reprezintă un sfânt îmbrăcat în zale. Din legendă pare a se desprinde cuvântul Chișinău.

127.

1671, Martie 10. Iași.

Grigore Hăbășescul, marele vornic cu soția sa Safta, vinde lui Chiriac Sturzea, care a fost jignicer, părțile lui de ocină și de cumpărătură din Sămășcani dela ținutul Orheiului. (Original).

† Adecă eu Gligori Hăbășescul, vel vornicu și cu soțul meu Safta și cu cuconii noștrii scriem și mărturisim cu acestu zapis al meu, cum eu am vândut toată partea mea de ocină și de cumpărătură ce am la sat la Sămășcani, că-s în ținutul Orheiului, cât să va alege partea ce-am fost cumpărat eu dela Gavril Păladi sulgeriul, așijderea și alte părți de acole, partea lui Beldiman cât s'a alege, aceste iarăș mi-au fostu danie dela Mihăilaș, feciorul lui Beldiman, ce-au fostu logofăt și aceste le-am dat și toate dresese s'au dat la dumnealui Chiriac Sturzea, ce-au fostu jignicer și dumnealui mi-au dat doao sute 50 de lei bani gata, iar noi i-am vândut dumisale aceste părți cu vecini, cu hăleștee, cu moară gata și cu tot venitul acăluia sat.

Și această tocmaș s'au făcut denaintea lui Tălmaci vel ciașnic și Toader Păladi vel vistiarnic și Ilie Sturzea vel stolnic și Toader

Sturzea biv vel spatar și Alexandru Buhuș sărdar și Gligori Rusul biv vel spatar.

Pentru credința am iscălit să fie de mare credință.

§ тас летъ зрѣѡ, март ѿ

az Gligori Hăbășescul, vel vornic iscal.

az Talmaci, vel ceașnic iscal.

az Gligorie Rusul, biv spatar iscal.

az Toader Sturzea, biv spat.

az Alexandru Buhuș, sărdar iscal.

Vasilie Ceaurul m'am tâmplat

Originalul la Arhivele Statului din București, colecția Crupenschi, pachetul III. O copie la Academia Română. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVII, p. 36.

128.

1671, Aprilie 13. Iași.

Duca Voevod împuternicește pe Donici, ce a fost agă, să oprească pe Nicoară din Ciopleni dela stăpânirea unor cumpărături ce a făcut în Hrușova. (Original).

† Нѡ Дука Voevoda божію милостію господарь земли молдавскон.

Dat-am carte Domnii Mele boerinului nostru Donici, ce au fost agă, să fie tare și puternic cu cartea Domnii Mele a opri pre Necoară de Șupleani din sat din Hrușova din tot locul și din sat și din fânaț și din arături pentru căci Nicoară să faci cumpărător și boerinul nostru Donici aga l-au și sorocit să vie de faț să-ș întrebe pentru acea moșie, iar Nicoară la zi n'au vrut să vie. Așteptat-au și piste zi cătăta ¹⁾ vreme și tot n'au vinit pentru aceia ca să aibă a li opri din tot locul satului ce mai sus scrie, iar lui de-i va părea cu strămbul să vie de fați. тоє пишем.

† саам господиъ велѡ.

§ тас влетъ зрѣѡ ан ѿ

(L. P.).

Vel logofăt uci.

Pecetie mare, rotundă, cu tuș roșu.

Colecția d-lui Ioan Pelivan (Din arhiva Gh. Sârbu).

A se vedea în aceeași pricină A. V. Sava, *Documente lăpușnene*, p. 126.

¹⁾ Sic.

129.

1671, Iunie 28.

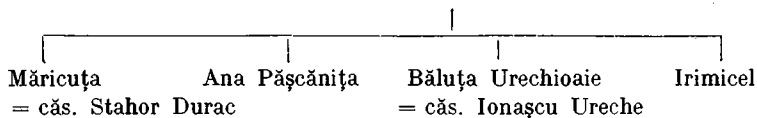
Berghe, fiul Țocăi, fata Grăjdănesei vinde medelnicerului Apostol Durac a treia parte din partea cuvenită mamei sale în Onițcani. (Regest).

7179, Iunii 28, Zapis dela Berghe, ficior Țochii sîn Grăjdănesăi, ci au fost fată lui Durac, prin cari au vândut lui Apostol Durac medelnicer a sa driaptă ocină și moșii din sat din Onițcani din parte maicii salî Țochii a treia parte, ci să va alege din câmpu, din poeni, din vatra satului, din vaduri de moară, din pomeți și din vecini cu tot venitul.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie 1814 a Departamentului întâiu al Ocârmuirei Oblastiei Basarabiei, aflată în colecția mea.

Țocha sau Țona, cum am găsit-o trecută într'o spiță de neam, este nepotul lui Danciu pârcălabul. Iată urmașii lui Danciu pârcălabul după această spiță:

Danciu pârcălabul
= Buna fata lui Roman Morozanu

Stahor Durac are însemnați în spița de neam a răzeșilor de Isacova șapte urmași și anume Mihalcea Durac, Țona Grăjdăneasa, Dumitra, Marola Berecioaia, Costin Durac, Dorda Bosăiasa și Grigorcea Durac.

130.

1671, Iulie 2.

Copiii și nepoții lui Bratiș vând lui Gheorghe Catargiul vornicul Heleşteul Lucăi de pe Ivancea. (Regest.)

7179, iulie 2. Un zapis dela ficiorii lui Bratiș, Alexi și Ana și dela nepoții lui Bratiș cu care au vândut lui Gheorghie Catargiu vornic un heleşteu, ci este pe Ivance, ce se cheamă Heleşteul Lucăi.

Din perilipsisul de documente al moșiei Peștera, aflat în dosarul nr. 125, fila 319 la Direcția Cadastrului din Chișinău.

131.

1671, August 1. Orhei.

Istrate din Chiperceni, feciorul lui Dragomir cel bătrân din Indărăpnici vinde lui Ilie Sturza marele stolnic jumătate din satul Indărăpnici, ales și stâlpit. (Còpie).

Adecă au Istratie din Chiperceni, ficiorul lui Dragomir cel bătrănu din Indărăpnici scriem și mărturisăscu cu acestu adevărat zăpis al meu și am făcut acesta zăpis la mâna dumisale lui Ilie Sturza vel stolnic pentru o moșie care este în sat în Indărăpnici, de nime silit nici asuprit ce de a mea bună voe am vândut dumisale giământate de sat ales și stâlpit, care iaste partea mea, din sus despre Dobrușa, din vatra satului și din câmpu și din țarnă și din tot ce va fi venitul aceștii părți a mele, care să scrie mai sus, am vândut-o dumisale dreptu cinci boi și cinci lei bani. Și aceasta tocmală s'au făcut dinainte dumisale lui Donici căpitan și Ștefan căpitan și Simion Răuleț și Urdă vătavul și Pavăl vătav Beșor și mulți oameni buni s'au prilejit la tocmala noastră și pre acesta zăpis al meu să-ș facă dumnealui și drese domnești, precum scrie mai sus.

Și pentru credința mi-am pus degetul ca să să știe. Inel n'am avut.

U Orhei u vlet 7179, av. 1.

Istrate sin Dragomir vanzător (x)

Durac biv medelnicer m'am prilejit

Neculai Donici căpitan Ștefan căpitan

Popa Vasile martur Simion iscal Pavăl vătav

Vasile Urdă vătav, martur (x)

Academia Română, mss. 13, fila 29.

Vezi Ioan Bianu, *Catalogul manuscrisurilor românești*, I, filele 49 și 54.

Atragem atenția asupra mențiunii: « inel n'am avut », mărturie documentară că pecețile ce se întrebuintau la semnarea zăpiselor se aflau pe inele.

132.

1671/1672.

Axinia și cu soțul ei Stahie dăruesc lui Ilie Sturzea, marele stolnic partea lor de moșie din Pupezeni. (Còpie).

Adecă eu Axinie și cu soțul meu Stahie scriem cu acest zăpis al nostru precum am dat dumisale stolnicului celui mare Sturzii,

parte noastră din Pupezeni, câtă să va alege parte noastră toată din vatra satului și din câmpu și din tot venitul, câtu să va alege parte noastră, ca vă fie dumisale moșie în veci și cuconilor dumisale. Și cându s'au făcut acesta zapis au fostu Barbul din Cotijeni și Hare de Verejeni și Timotin de Benghidire și mulți oameni buni s'au tâmplat într'această tocmală a noastră cându s'au făcut acestu zapis al nostru. Și pentru credința ni-am pus și pecețile ca să să știe.

(x) (x) (x) (x) (x) 7180 luna . . .

Hare Timotin ot Binghidire Hare iscal Popăscul iscal

Academia Română, manuscrisul nr. 13, fila 29.

133.

1673, Martie 1.

Grăjdean, fiul lui Pleș vinde vameșului Chiriac Sturza a șaptea parte din a treia parte din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Grăjdan snă a lui Pleș din satu din Sămășcani scriu și mărturisăscu cu cesto adivăratu zapis al meu precum am vândutu dumisali lui Cheriic vameșului Storzei din a treia parte di sato a șapte parte din satu din Sămășcani din partea Onciului, cari parte am conpărat eu dila frate -miu Gligorce șă am vândut-o dumisali pre bani gata dreptu 25 lei beti (= bătuți). Șă la tocmala noastră au fosto căpitanol Ștefan di Crăsnășeni și Pavăl Ciucărlan di Văsăiani și Ursul di Leușeni și Gorghită di acole și Necola di acole și molți oameni buni s'au tânplato la tocmala noastră și am iscăletu să-i fei de credință, să-ș fac dumnelui și dres domnește, să-i fii moșăi a domisali.

Să să știi.

Let 7181 mesăți mart. 1.

Grăjden (x)

eu Savin Doloca am scris.

Originalul la Arhivele Statului din București. Actele Crupenschi, pachetul II. O copie la Academia Română, 82—CXXXVII. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVII, p. 36.

134.

1673, Martie 21.

Țuțui și cu femeia lui Sofia, fata lui Stan fac danie a șasea parte din Sămășcani postelnicului Chiriac Sturzea. (Original).

† Adecă ieu Țuțui și fămăe mea Sofie, fata lui Stani de Sămășcani scriem și mărturisim cu acestu zapis ali nostru cum am dat partea Sofiei, fata lui Stani, din partea lui Stani a șesă parte din vatra satului ¹⁾ și din câmpu și din hăleșteu și din pădure și din tot vinitul locului, am dat dumisali lui Chiriac Sturzii jîtnicerului, am dat danie ca să-i fie dumisali ocină și moșie și cuconilor dumisali în veci.

Această danie s'au dat denaintea Lecăi pârcălabului și denaintea Zahariei den Măhăilașea și denaintea lui Andreiaș de Năpădeni și a lui Vasilie Mihuleț de Curileni și Vasilie Borha vătavul de Horodiștea și Larie vătavul de acolo și Vasilie vătavul de Soroca ot Pistruiani și Toader de acolo și Mironi de Bolicășești. Pentru mai mare credința ne'm pus peceteile și iscăliturili ca să știe în veci.

7181, mart 21.

† Vasilie az Miron

(x) Andreiaș (x) Vasilie (x) Larie (x) Vasilie (x) Toader

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III. O copie la Academia Română, 107—CXXXVII. Cf. *Creșterea colecțiilor*, XVII, p. 36.

135.

1673, Iunie 12. Hotin.

Ștefan Petru Voevod dăruiește lui Chiriac Sturzea biv jîtnicer satul Lucaceuca din hotarul târgului Orhei. (Original).

Ив Ștefan Petră Voevod, БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЬ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН.

Adecă acest adevărat și credincios boiarin al nostru dumnealui Chiriac Sturzea ce au fost jîtniceriu mare, slujindu Domniei Mele cu bună credință și țării cu mare direptate, văzându-i Domniia Mea credința și slujba cea cu direptate milostivitu-ni-am

¹⁾ Sic.

dintr'a noastră osârnică milă și l-am miluit pre dumnelui cu satul Lucaceuca, ce iaste din hotarul târgului nostru Orheiului, pentr'acea ca să-i hie dumisale dela Domniia Mea satul acesta, ce mai sus să pomenește, Lucaceuca, direaptă danie și miluire cu tot venitul și cu hotarul cât iaste ales și cu vad de moară în apa Vataciului Iară dipă a noastră viață și Domnie pre cine va milui Dumnezeu să hie Domnu în țara noastră, la Moldova, din săminția noastră sau dintr'alt niam strein, poftim daniea și miluirea noastră, ce-am dat și am miluit pre acest boiarin, să nu o strice cum nice noi n'am stricat daniile și miluirile altor Domni, ce-au dat și au miluit pre boiari și pre slugile sale, iară cine va vrea a strica Domnul nostru Isus Hristos să-l streinează de mila sa cea vecinică și la înfricatul și dreptul giudeț să hie în ceata întu-necatului Iuhde și a procleatului Arie.

СИЦЕ ПИШЕМ ГОСПОДСТЕННИ. И НИ ДА СЪ НЕВМНИШАЕТ ПРЪД СИМ ИСТИНАМ ЛИСТОМ НАШИМ. ¹⁾

Ș ХОТИМ ЛЕТЪ ЗРНА, ЮНІЕ КЪ.

(P. G.)

Noi Ștefan Petru voevod.

Vasilie Gheuca tretie logofet pisal.

Colecția mea.

136.

1673, Iunie 15. Hotin.

Ștefan Petru Voevod împuternicește pe Donici jicniceriul să stăpânească moșia Hrușova, dându-i dreptul să răscumpere dela Nicoară părțile cumpărate de acesta dela răzeși. (Original).

† Иъ Ștefan Petră Voevoda кожю милостю господаръ земли молдавскон.

Dat-am cartea Domniei Mele boiarinului nostru lui Donici jicniceriul să fie tare și puternic cu cartea Domniei Mele a-și ține a sa driaptă ocină și moșie ce iaste la saat la Hrușova, care moșie au fost cumpărată de Nicoară dela Nițul și dela alți răzeși a boia-

²⁾ In traducere românească: «Astfel am scris Domnia Mea și altul să nu se amestece înaintea acestei adevărate cărți a noastre».

rinului nostru lui Donici jicniceriului și au avut dumnului gălceavă și la Duca Vodă cu Nicoară și tot l-au rămas și i-au zis să-i întoarcă Donici lui Nicoară toată cheltuiala ce-au făcut Nicoară și să-și ție Donici moșie. Apoi Nicoară iarăș au înblat cu poveștili lui și au mai cumpărat după aceia pre ascunsu dela alții. Deci boiarinul nostru Donici jicniceriul au mârșu cu cartea Domniei Mele de s'au sorocit să vie de față să-și întrebe. El n'au vinit. Deci Domnie Mea încă l-am dat rămas pre Nicoară ca să aibă a-i întoarce lui Nicoară toată cheltuiala ce vor ști oameni buni c'au dat pre moșie și să-ș ție dumnealui jicniceriul ocina și moșia cu tot venitul ce va hi din câmpu, din țarini, din vatra satului și din moară și din toate veniturili ce vor hi, să aibă dumnului a-ș ține moșie, iar dumnealui să-i întoarcă toată cheltuiala și să lipsască Nicoară de-acol' dela moșie. Altă jalobă să nu mai vie.

† славъ господинъ реч.

U Hotin let 7181, iuni 15 dni.

(L. P)

Colecția d-lui Ioan Pelivan. (Din arhiva Gh. Sârbu). Pecetie mică, octogonală. cu tuș roșu.

137.

1675, Iulie 20.

Dumitrașco Cantacuzino Voevod întărește stăpânirea lui Andrei Mihuleț pârçalabul asupra părților de moșie ale lui Grăjdian din Onițcani din ținutul Orheiului. (Original).

7183, Iulii 20. Carte Domnului Dumitrașc Cantacozino Voevod dată lui Andrii Mihuleți pârçalabul, (strămoși jăluitorului Mihălachii Ispir) ca să aibă a opri și a ține toată partea de ocină, cu vecini cu tot a lui Grăjdian și a ficiorilor lui din sat din Onițcani pentru mari pagubă ci i-au făcut Grăjdian cu ficiorii lui, cari au luat dela Mihulețu cinci cai drept una sută lei și din mâna lor i-au luat *tatarii*, pentru cari i-au dat și zapis Grăjdian ca să dei lui Mihulețu pentru acei cai o parte de ocină din Osânzeni de la Cârlișătură și s'au aflat că n'au acolo moșii și în locul aciaa au dat lui Mihulețu din Onițcani.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie 1814 a Departamentului I-iu al Ocârmuirii Oblastiei Basarabiei, aflată în colecția mea.

138.

Fără veleat (cca. 1675).

Mărturie dela mai mulți răzeși din Bezeni că Andrei Golăe a răscumpărat dela Apostol pârcălabul partea de moșie vândută de nepotul său Ghiorghită ca să-și scoată mama din robie, dela Tătari. (Original).

† Cinstiț dumneavo[a]stră boer[i], să fiț domnevo[a]stră sănătoș. Facem știre dumilorvostre pentru Andrei Golăi de Marcăuț pre[cum] cându au prădatu Tătarăi țara, că eu loatu o sor[ă] a lui Andreiu la robie și au rămas ficiori și s'au scol[a]t Ghiorghită, nepoto-său și ș'au tocmit parte de ocină cu Apostol pârcălabol de Bezin, ales parte Mării, că să-i de bani să o plăte[a]scă, iară Andreiu Golăi și co popa Dumitrașcu s'au scolat și au datu 20 de lei și popa eră douzăci di lei și n'au vrut să primască pre Apostol pârcălabul să hie răzeaș cu dânșii și acești patruzăci de lei eu dat pre mâna nepotol său lui Gheorghită pre parte mâne-sa Măriică ca să hie la ma[na] lor, eră dacă le da bani Gheorghită ca să aibă a-ș ține moșie și această mărtorie am făcut-o noi Băzării cari știm co sufletele no[a]stre că e-u dat acești bani pre mana lui Gheorghită anome Irimia, vătav de Gardu și Hilimon și Caisin și Gheorghită Stămatie și Savin și Vas[i]lie Hodoroge, noi ce știm co sufletele no[a]stre mărtorisim, eră dumneavo[a]stră viț alege cum a hi mila loi Dumnezău și a dumilorvo[a]stre. Să fiți sănătoși.

Irimia	Gheorghit
Hilimon	Savin
Caisin	Vasilie

Originalul la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 101. Hârtia putredă. Este scris pe două foi. Pe cea dintâi este scris textul, pe cea de a doua iscăliturile. Foaia doua fiind ruptă în două, de-a-lungul s'au păstrat numai inceputurile iscăliturilor transcrise, pe care le-am completat cu ajutorul textului.

139.

1677, Martie 20. Peștera.

Donosie, feciorul lui Dumitrașcu Portărescul din Trebujeni, nepotul Irimii medelnicerului, strănepotul lui Golăi logofătul, dăruiește nașului său Andrei Mihuleț, pârcălabul Orheiului, părți de baștină și cumpărături în moșia Trebujeni. (Original).

Adecătea eu Donosii, feciorul lui Dumitrașcu Portărescul den Trebujeni, nepotul Irimii medelnicerului, strănepot lui Golăi logo-

fătului scriu și mărturisesc cu acestu adevărat zăpis al meu fiindu-mi dumnealui Andrei pârcălabul de Orhei mii părinte, de-[a]u cununat părinții dumneasali pe părinții mei și dumnealui m'au botezat și m'au și cununat și multu folos am avut de dumnealui. Și fiindu eu rămas de frații mei car[i] au fosttu și dumneasali ca nești frați și avândă eu o parte de ocenă den Trebujeni cumpărată dela frate-meu Crăciun care parte au fosttu a lui zeastre dela nea-neă al nostru Dumitrașcu și o parte de ocenă ce-[a]u fostu cumpărat frate-meu Crăciun cu mini împreună și cu surorile meli cu Arsinii și Gherghina [dela Antemie fata lui Constantin unchiul]¹⁾, am socotit cu toți frații mei cumnaț, sorori ce sintu și l-am luat pe dumnealui frate în locul lui Crăciun frăține-meu și e-m dat dumneasali parte lui Crăciun frăținemeu, ce de moșii, ce-[a]u avut dela tată-meu ce este den partea nene a lui Dumitrașcu a șapte parte care partea este cumpărată²⁾ de mini singur fără de alți frați ai mei dreptu un cal prețuit dreptu doozeci de lei și doozeci de lei bani care fac patruzeci de lei bani și e-m mai dat dumnisali din partea ce-[a]m cumpărat dela vara noastră Antemiia, fata lui Constantin unchimeu a patra parte, iară partea lui Crăciun, care i-au fostu lui de cumpăratură fără trei părți ce ne rămâni nou, miie și sororilor meli, Arsinii și Gheorghii[n]i, căce și această parte om cumpărat dela frate-meu Crăciun deosebi de frații mei dintre toți frații tot în prețul ce mai sus scrii cei patru zeci de lei. Deci aceaste doo părți ce este den partea nenei lui Dumitrașcu, a șapte parte partea frăține-meu lui Crăciun și den parte Antemiei a patra parte, le-[a]m dat dumneasali nănașu-meu lui Andrei Mihuleț pârcălabul de Orhei den vatra satului și den vaduri de mori într'apa Răutului și den țarini și den fineț și den peșteri și den tot hotarul satului Trebujeni cu tot vinitul ca să-i fii draptă dăni și ocină în veci neclătit dumneasali și giupănesii dumneasali și cuconilor dumnisali și a tot rodul dumnisali, căci fiindu-mi dumnealui părinte l-am luat frate în locul frăține-meu lui Crăciun, dumnealui să fii la greul miu și eu la a dumnisali și pe urma noastră cuconeii nostre să fii fraț. Și cându am făcut acesta zăpes fust-au toți cumnații mei și surorile meli și ver premari ai mei și nepoții mei anume Guruță cumnatu-meu și soro-me Arsinii și Gherghina și nepoții

¹⁾ Adăogat printre rânduri de aceeași mână cu aceeași cerneală.

²⁾ *este cumpărată se repetă de două ori în original.*

mei Gheorghii și Gligorii și Caidac și Nechifor, ficiorii Mircei și după frații mei și rudeli mei sintu la acestu zapis, mărturii anume dumnealui Neculai Donici clucerul cel mari și dumnealui Costantin ce-[a]u fostu clucer mari și dumnealui Gavril Donici pârcălabul de Orheiu și Loghin ce-(a)u fostu pârcălab și Ștefan spătarul și Neculai postel[ni]eul, ficiorii lui Costantin clucerul și Doroftei preutul de Peșter și Tănasi șultujul de târgu de Orheiu și Ursul vornicul de Peșter și Sema ce-[a]u fostu vornic și Gligoraș ficiorul lui Artenii de Fălci și Albul Maremance de Peșter și Gligoraș Sauca de acole și Luchian de acole și Maței Pârță de Zamcioci și Vasili Hodoroge ce-[a]u fostu vătav de hânsari și Lupul Ciupag ce-[a]u fostu vătav și Iordachii de Pocrișăni și Savin de acolo și Arsenii de acolo și Bobeică de Cotelneci și Vlasii de acolo și Ștefan Ciurlencu de Peșter și mulți omen buni s'au prilejit. Pentr'acei de să va ispiti cineva ori den ficiorii mii sau den frații mei sau den veri mei sau den nepoții mei ca să strici danii me și zapisul meu ce-[a]m legat acesta acela să fii neertat de Domnul Dumnezeu ce-[a]u făcut cerul și pământul și de pre cinstită maică-sa Mariia și de patru ivanghelește și de doisprezi sfinți apostoli și să fii blăstămat și afurisit de 318 svinți părinți ce-[a]u fostu în Nechiia, cetatea ce sfântă și sălaşul lui să fii cu Iuda și cu treacletul Arriie întru fără fundu, amin. Și pentru mari credință pusu-me-[a]m degitul cu acești omeni buni cu toț și au iscălit acesti boer toț. Deci să aibă dumnealui a-ș face și deres domnești și eu Moisei diiacul din târgu de Orheiu am scris zapisul ca să să știi.

U Peșteri veleat 7185, mart 20.

(x)	(x)
Guruță zet Dumitrașe	Arsinie sor lui Donosii
(x)	(x)
Donosii Portărescul	Gherghina sor lui Donosi
† Potoschie(x)	Stașco văr primari
noi tustrei cu tot voiia noastră am făcutu această danii	

az Nicolai Donici biv clucer isc. az Constatin biv clucer
 az Corețchi medelnicer m'amă tâmplat
 az Gavril sin Donici pârcălab iscal. az Loghin biv pârcălab iscal
 Irimiia (P) Cercez armaș
 az Nicolai biv post iscal az Ștefan spătar iscal

† pop Doroftei ot Peștere martură Tănas (x) șoltuz ot Orheiu
 Gligoraș (x) Artenii Albul Eremance (x)
 Maței (x) Pârță Gligoraș (x) Sauca
 az Vasilie Hodorogi iscal Luchian (x)
 Gligori sin (x) Mirce nepot de (P) Lupul (x) vătav za hânsar
 frate lui Donosi și lui Crăciun
 Și ieu Ghiorghii pârcălabul m'am prilejit mai apoi și am iscălit.
 az Murguleț vornic
 Ursoyl vornece (x) Sema bev vornece(x)
 Ștefan (x) Ciurlencu Iordachie (x)
 az Vlasie m'am prilejit iscal (P) Zaharie vornicel ot Bălo-
 șești m'am prilejit Dumitrașco
 az Andronic căpitan (?) Poturaș biv pârcălab iscal
 Colecția mea.

140.

1677, Aprilie 24.

*Dumitrașcu Pir Mahmet, feciorul Gligăi din Lunca Mare dă-
 ruește lui Ștefan spătarul, feciorul lui Constantin Clucerul părțile
 sale de moșie din Tătărăști, din Lunca Mare și din Belăuza.
 (Original).*

Adecă eu Dumitrașco Pir Mahmatu, ficiorul Gligăi ot Lunca
 Mare scriem și mărturisescu cu cestu zapis al meu de nime silitu
 nici nevoitu șe de bună voie me eu amu datu dumisali lui Ștefan
 spătarul, ficiorul lui Costantin clucerului, toate moșiile mele câti
 amu eu dumisale i le-am datu danie să-i fie dumisali și cuconilor
 dumisali anume parte me din Tătărăști din parte tătâni-meu Gli-
 găi ce să va alege parte tătâni-meu, să-i fii dreaptă ocină și moșie
 danie. Așijderile pentru parte a [unchiu]meu a Lupului din Huba
 cari parte îmi este mie cumpărătură dela unchiu-meu Lupul. Așij-
 derile iarăși parte șe să va alege din parte tătâne-meu a Gligăi
 parte me iarăși le dau dumisale cum mai sus scriem, daniie.
 Așijderi iarăși parte me din Lunca Mare ce să va aleji din
 parte tătâne-meu a Gligăi iarăși o dau dumisali danie cum mai sus
 scriem. Așijderile și din Belăuza iarăși ce să va aleji din parte
 tătâne-meu o dau danie dumisale. Aeste toate câte mai sus scriem
 toate le dau dumisali daniie ca să fie dumisali drepte ocini și moșie

dumisali și coconilor dumisali în veci și aceste moșii se mai sus scriem e-m datu dumisali din câmpu și din țarnă și din păduri și din fânați și cu vadu de moară în Bâc. Aceste le dau dumisali cu tot vinitul. Și aceasta tocmală am făcutu dinainte Savii ot Vărărești și dinainte lui Năstas ot Belăuza și dinainte lui Baico ot Gălești și a lui Ghiorghie ot tam și a lui Donică ot tam și a Bulancii ot tam și a lui Gligorie ot Zubrești și dinainte a mulți oameni buni și bătrâni și pentru credința ni-am iscălit și ne-am pus degitile ca să să crează și la această tocmală nime să nu să ispitiască a să amestica, iarăși cini a strica aceasta tocmală să fie neertat de Domnul Dumnăzău. Amin.

Velet 7185, april 24.

Năstasăi	Ghiorghii	Bulance
(x)	(x)	(x)
(x) Donic	(x) Baico	(x) Gligorie

Academia Română, 288—XXIII. Completat locurile rupte cu un suret din aceeași colecție.

Un alt copil al lui Constantin clucerul a fost Sandul Clucerescul. Vezi A. V. Sava, *Doc. Lăpușna*, nr. 128, p. 152. Vezi și un al treilea fecior, Nicolae, mai jos, doc. nr. 149.

141.

1677, Mai 2.

Dumitrașcu Murguleț, vornicul de poartă și cu femeia sa Bote, fata lui Durac, împrumutându-se cu 16 lei și un zlot dela Loghin pâr-călabul îi pun zălog părțile lor de moșie din Onițcani. (Regest).

7185, Maiu 2. Zapis dela Dumitrașcu Murguleți vornic de poartă scriind că au luat cu fimeia sa Bote, fată lui Durac, 16 lei și un zlotu dela Loghin pâr-călabul și i-au mai rădicat și alti nevoi și cerându-i banii după moarte fimei sali Bota, i-au pus zălog parte lor din Onițcani cu totu vinitul ca să o ții, iar cari să vor afla din rudili lor să dei lui Loghin acei bani și să aibă a lua acolo moșie pe sama lui.

Extras din hotărîrea din 30 Octomvrie 1814 a Departamentului I-iu al Ocârmuirei Oblastiei Basarabiei, aflată în colecția mea.

Bota sau Botea este fiica lui Mihalcea Durac. Acesta a avut potrivit spiței de neam a Isacovei cinci copii și anume: 1. Fintea, căsătorită cu Andrei Mihuleț, Ghinia, Ilinca, Botea și Salmașa.

142.

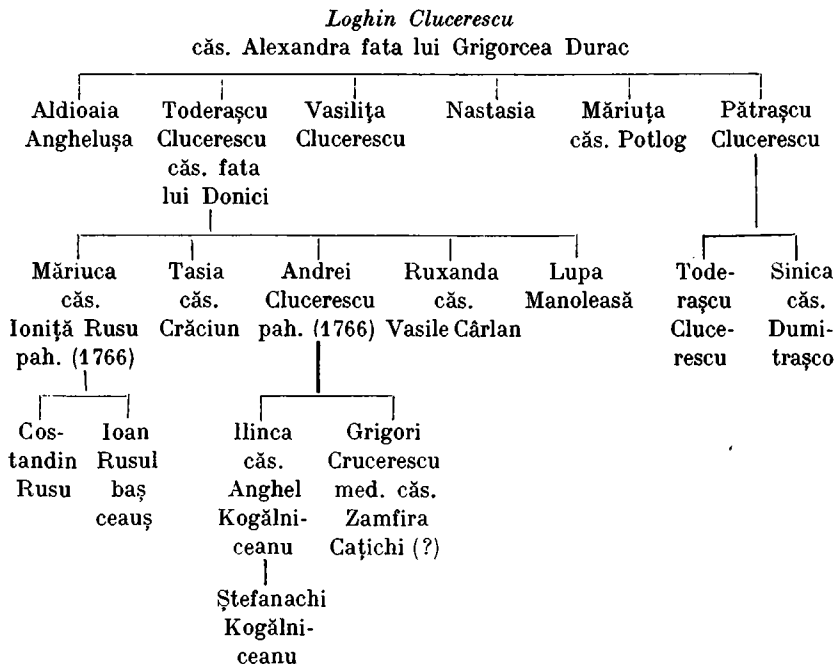
1677, Iunie 28.

Antonie Rusăt Voevod poruncește pârcălabilor de Orhei să cerceteze pagubele făcute de Zbârcea din Voinova pârcălabilui Loghin, pe verso căreia se află mărturia cercetărei ce s'a făcut. (Regest).

Carte gospod dela Antonie Rosăt Vodă poroncitoare cătră pârcălăbia de Orhei ca să cercetezi pagubile ci au făcut lui Loghin pârcălabil un Zberce din Voinova și în dosul acestii cărți este răs-puns den partea unui pârcălăb den Orhei precum că parte Zbercii den Drăgușani și den Voinova s'au dat în sama lui Loghin pârcălabilul pentru multe pagube, ce i-au făcut Zbercea, precum scrii în carte gospod; când va plăti Zbercea pagubele să-ș ții moșiea.

Arh. Trib. Lăpușna s. II-a. *Arh. giud. ținut. Orhei.* Dos. civil nr. 1715/822

Extrag dintr'o spiță de neam din colecția mea, următoarele date asupra urmașilor lui Loghin Clucerescu:

143.

1678, Decembrie 15.

Maria, fata Țonii, nepoata lui Durac vinde lui Loghin pârçalabul partea ei de moșie din Onițani. (Regest).

7187, Decv. 15. Zapis dela Marie fata Țonii, nepoată lui Durac prin cari vindî lui Loghin pârçalabu a sa driaptă ocină și moșii din Onițani parte iai ci să va alege drept 55 lei, în dosul cărue zapis iscălești Andrii Mihuleți carile au avut-o dată lui de cătră Domnie, partea lui Grăjdian; că măcar că esti zălog aciastă parte la dânsul, dar au priimit vânzări și el își va împlini paguba din alti moșii a iai.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie 1814 a Departamentului I-iu al Ocârmuirei Oblastiei Basarabiei, aflată în colecția mea.

Țona, fata lui Stahor Durac a avut trei copii și anume: Maria, pomenită în acest regest, Velișcu și Nica.

144.

1679, Aprilie 14.

Chilia, femeia lui Salmaș, feciorul lui Mihalcea Durac, vinde lui Loghin pârçalabul partea de moșie din Onițani a tatălui său. (Regest).

7187. Apr. 14. Zapis dela Chilia, fimeia lui Salmaș, ficior lui Mihalcea Durac și cu fii săi prin cari vându lui Loghin pârçalabul driaptă ocină și moșii din Onițani parte tatului lor a lui Salmaș din 7 bătrâni, dintr'un bătrân a cince parti, cu tot venitul drept 40 lei.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie 1814 a Departamentului I-iu al Ocârmuirei Oblastiei Basarabiei aflată în colecția mea.

Mihalcea Durac a fost căsătorit cu Acsinia, căsătorită a doua oară cu sotnicul Alexandrinco. A avut șase copii pe Gheorghe Durac carele au perit în Țara Leșască, pe Fentea, soția lui Andrei Mihuleț, pe Salmaș, pe Bota, Ghinia și Ileana. (Vezi L. T. Boga, *op. cit.*, XVIII, p. 10, 24 și XXI, p. 23.

145.

1679, Mai 20. Iași.

Hilip și Dumitrașco și Toader și Vasilie cu feciorii și seminția lor din satul Ciopleni s'au învoit cu Donici clucerul și cu rudele acestuia Andrei Benga și Mașteiu Nițul să-i dea o bucată de pământ din hotarul Cioplenilor pentru o jumătate de iaz din satul Hrușovățul. (Original).

† Adecă noi Hilip și Dumitrașco și Toader și Vasilie cu toți feciorii noștri și cu toată sămenția noastră den satu den Ciopleni scrim și mărtorisim cu acestu adevărat zapis al nostru cum noi de nime siliți, nici asupriți ce de a noastră bună voe ne am socotit și ne am învoit cu dumnealui Donici cluceriul și cu rudele dumisale Andrei Benga și cu Mașteiu Nițul și cu feciorii dumilor sale și am dat dumisale lui Donici cluceriul din hotarul satului nostru a Cioplenilor țarmurile despre sat, în hăleșteul ce-au făcut dumnealui și pentru acel țarmure de hăleșteu și un iaz vechiu în coada hăleșteului dumisale peste carele trece apa hăleșteului dumisale am dat dumisale, iar dumnealui ne au dat giumatate de iaz mai sus¹⁾ de sat de Hrușovățu, den hotarul satului nostru a Ciopleanilor den hotar în sus, precum am ținut și pâr acmu. Pentr'aceaia, ca să fie dumisale tot hăleșteul cel mare dreaptă ocină și moșie dumisale și giupăneasăi dumisale și cuconilor dumisale nerușăit în veaci, iar peste a noastră tocmală și așăzare să n'aibă nime dintru oamenii noștri sau dintru feciorii noștri sau den răziiașii (рѣзѣиашѣи) noștri să nu strice tocmala și așăzarea ce am făcut noi denaintea dumilor-sale boiarilor celor mari dumnealui Miron Costin logofățul cel mare și dumnealui Gavriliță vornicul cel mare de Țara de gios și Alexandru Buhuș hatmanul și Ion Racoviți vel ceașnic și Apostol Cartargiul poste[ln]nicul și Mihulețu pârcălabilul și mulți boiari mari și mici. Și pentru credința ne am pus pecețile²⁾ și dumnealor acești boeri au iscălit toți și eu Danolachie am scres.

U Ias vlet 7187 **мѣсеца маи 20**

Hilip (x), Dumitrașco (x), Toader (x), Vasilie (x).
Miron vel logofăț az Gavril Costachi (?) vel vornic iscal.
Buhuș hatmanul iscal az Ion Racoviți vel ceașnic.
az Apostol Cartargiul postelnic iscal.

Colecția d-lui Ion Pelivan (Din arhiva Gh. Sârbu).

¹⁾ Cuvântul « sus » s'a transcris de noi cu probabilitate.

²⁾ Vânzătorii și-au pus degetele, deși scriu că și-au pus pecețile.

146.

1679, Iunie 5. Iași.

Andrei Mihuleț, fostul pârălab de Orhei, dăruiește mănăstirei Golăi, mai multe părți de moșie din Trebujeni, de pe Răut, de la ținutul Orheiului pe care și el le are dela finul lui de botez și de cununie Donosie, fiul lui Dumitrașcu Portărescul, nepotul Irimiei medelnicerul și strănepotul lui Golăe marele logofăt, ctitorul mănăstirei. (Original).

† Adecă eu Andrei Mihuleț, ce-am fostu pârălab la Orhei, scriu și mărturisescu cu cest adevărat zapis al mieu pentru nește părți de ocină din sat din Tărbujeani, ce sântu pe Răut la ținutul Orheiului, ce mi ia fostu dăruit al mieu fin de botez și de cununie Donosie, ficiorul lui Dumitrașco Portărescul, nepotul Irimiei medelnicer, strănepotul lui Golăi ce-au fostu log[o]făt mare, o parte care au fostu a frăține-său a lui Crăciun și lui Crăciun i-au fost zestre dela taatăl lor Dumitrașco, care iaste din partea părintelui lor lui Dumitrașco a șaptea parte și altă parte de ocină ce au fostu cumpărat Crăciun împreun cu Donosie și cu surorile lor Arsiniia și Gherghina dela Antimiia, fata lui Costantin, unchiul lor a patra parte din partea Antimiei, care părți acestea ce mai sus scriem le-au fostu cumpărat finu mieu Donosie dela frate-său Crăciun drept un cal prețuit drept 20 de lei și drept 20 de lei bătuți și m'au fostu luat Donosie pe mene frate, fiindu-i eu nănaș de botez și de cununie și mi i-au dăruit mie aceste părți de ocină ce mai sus scriu. Intr'aceaia eu dacă am văzut dela finu mieu aceasta daanie din toată voia lui, necugetând eu la aceia ocină și făcându-mi el zapis de daanie cu mari afurisenie n'am vrut să-l las nice eu în dar, ce i-am dat un cal prețuit drept 20 de lei bătuți și opt galbeni, bani argintu și un contăș de postav, preț patru galbeni, de s'au făcut preste tot 40 de lei bătuți, cum să nu fie finu-mieu în pagubă. Și după aceasta m'am socotit din tot gândul mieu cel bun și cu inema curată și din tot sufletul mieu cum pre această lume nice o strânsoare, nice o mărire nu stă, numai binele ce-l face omul acela stă și să află, carele cu acest puțin dar, ce scrie mai sus, aceste părți de ocină ce să zice partea lui Crăciun de pe tată-său Dumitrașco, care iaste din partea tătâne-său a șaptea parte și din partea Antimiei a patra parte, eu din toată voia mea împreună

cu soțul meu Feandea ¹⁾ le-am dat și le-am dăruit svintei mănăstiri ce să grăiaște Golăia de aicea de trăg de Iași, unde iaste hramul **КЪЗНЕСЕНІЕ ГОСПОДА БОГА И СПАСИТЕЛА НАШЕГО ІСЪ ХЪ.** ¹⁾ care mănăstire au fostu zidită și făcută din ceput de rrăpoosaatul Golăi, ce-au fostu logofăt mare, strămoșul finu-mieu lui Donosie. Căce giuământate de sat de Târbujeani iaste daanie svintei mănăstiri Golăii dela rrăpoosatul Golăi și din ceaialtă giuământate de sat, iarăș cumpărate de părinți câteva părți. Deci am socotit de am dat și acetee părți de ocină, ce mai sus scriu, cu vatră de sat și în câmpu, în țarină și în vaduri de mori și din tot hotarul cu tot vinitul ca să fie dela noi driaptă daanie și moșie svintei mănăstiri și ocină neclătită în veaci de veaci și să ne hie pomană la svântaa mănăstire și să hie pentru sufletul părinților noștri și pentru sufletul nostru; numai părinții dela svântaa mănăstire ca să aibă a ne pomeni la svântul jirtăvnic ²⁾ până ce va sta svântaa mănăstire. Și când am făcut aceasta daanie am făcut denaintea Svinții sale chyr Dosoftieu arhiepiscop i mitropolit Suceavschii și denaintea dumisali Miron Costăn, maarele logofăt și dumnealui Iane vtorii postelnic, i Dumitrașco Murguleț i Goian dvorniți glotnii pentru aceaia să aibă părinții a-ș face și drese domnești. Și pentru credința iscălit-am împreun cu Svinția Sa părintele mitropolitul și cu dumnelor acești boiari, ce mai sus scriu, cu toți și singur cu ceastă mână a mea grea și păcătoas am scris zapisul.

U Ias veleatul 7187, iuni 5 dnăi

(L.P.)

† Dosoftieu mitropolit Suceavshi.

az Andrei Mihul biv pârcălab iscal

Miron Costăn vel log. înainte

noastră au mărturisit

singur Mihuleț pârcălabul

az Isai Goian vornic iscal

az Murguleț dvornic iscal

Originalul, scris în întregime de Andrei Mihuleț, în colecția mea.

¹⁾ ФАНДА.

²⁾ In traducere: «*Înălțarea Domnului Dumnezeuului și mântuitorului nostru Iisus Hristos*».

147.

1679, August 30. Orhei.

Maria sîn Ion cu cumnata Alexandra și cu feciorii ei vând diaconului Negruță un vad de moară în gura Vaticiului, pe locul târgului Orheiului. (Original).

Adecă eu Măria snă Ion cu cumnate Alecsandra și toți ficiorii ei scriem și mărturisim cu cestu zăpis al nostru de nimne nevoiți, nici siliți ce de a noastră bună voe am vândut a noastră ocină și mooșie și cumpărătură un vad de moară, ce iaste în locul târgului Orheiului, în gura Vaticiului, ce am avut cumpărătură de părinții noștri, acesta l-am vândut lui Negruță diaconului și femeii lui dreptu treizeci de lei bătuți, dreptu aceia să-i hie lui driaptă ocină și moșie în veci și într'această tocmală s'au tâmplat mulți oameni anum[i] Tănăsie șoltuzul cu doisprăzăci pârgari și Nichifor ot târgu și Doder Hrebincă și Măreuț Cojoc și Moiseiu Ber... și Enachie Mihuleț și Ursul snă popa Istratie și alți oameni s'au tâmplat. Deci noi aceste mărturii, văzând de bună voe tocmală și deplin plat, ni-am pus toți pecețili și degetili ca s[ă] fie de credință.

U Orhei vâlet 7477, av. 30.

Peceati Orhei

(L.P.)

Marie

Alecsandra

Enachie

Ursul

Hrebincă

(P.) Cojoc

(P.)

și eu popa Costantin m'am prilejit

Micul diecon pis.

Pecetia neagră, tuș cu legenda: † ПЕЧАТЬ Т[р]ѦСА УХѦЮ. În mijloc un miel.

Colecția mea. Un regist în hotărîrea din 1819, Iunie 9 a judecătoriei ținutului Orhei.

148.

1680, Iulie 16.

Pântea din Ghirești face danie lui Constantin Clucerescul două părți din trei din bătrânul Breahnă din Ghirești. (Regest).

Un zăpis dela Pântea, ficiorul Antoniei, nepotul Nastastii, fata lui Breahnă din Ghirești pren cari scrii și mărturisăști că el de

nimine asuprit, neci nevoit ce de a sa bună voi au dat și au dăruit parte moașii sali Anastasiea și a mătușii sali Agaftoneia, sora Nastasiei, fetili lui Breahnă din Gherești au dat-o dumisali Costandin Clucerescul și giupănesăi dumisali și cuconilor dumilorsali din bătrânul Breahnă, ce să împarti în trei părți. Au dat doi părți ce scrii mai sus și au dat și din câmp și din țareni și din iaz cu vad di moară și din vatra satului și din tot venitul, au dat-o dreaptă ocină și moșie a lor, ei cu toții cu toate rudeniile lor cu însuș voe lor ca să-i fii dreaptă moșii dumisali în veci și cine va voi a întoarci sau a mai faci vreo gâlceavă din parte lor să fii procleți și afurisiți di 300 di oteți. Și această tocmală s'au făcut dinainte a mulți oameni buni și bătrâni anume dinainte lui postelnicel Brahot Peștodog și dinainte lui Costandin din Zubrești i a lui Grigori ot tam i a lui Toader Ghelet ot tam și dinainte lui Poșa din Gălești și a lui Gheorghii sîn Popei ot tam i a lui Donet ot tam și Vasili feciorul Popei ot tam și dinainte lui Nour căpitan ot Vărzărești și a lui Grigorei ot tam și a mulți oameni buni și bătrâni și că făcând tocmală bună și așăzari cu toată voe au pus iscălitureli și pecețili ca să fii de incredințare.

Extras din jurnalul jud. ținut. Orhei din 5 Septemvrie 1820.

149.

1681, Martie 5.

Macovei din Tătărești cu soția sa vând postelnicului Nicolae, fiul lui Constantin clucерul, partea sa de moșie, a treia parte din bătrânul Hrinco din sat din Tătărești. (Original).

Adecă eu Macovei din Tătărăști, ginirili Gaftonii, fata lui ¹⁾ din Tătărăști și cu femeii me anume Vărvara, fată Gaftoni ot tam, mărturisăscu cu cestu adevărat zapis al nostru, precum noi singuri de bun <voia> noastră de nime siliți, nici nevoiți, am vândutu driaptă ocină și moșie parte socră-me a Gaftoni din satu din Tătărăști, cât să va alege din bătrânul lui Hr[in]jco dintr'un bătrân a trei parte. Aceasta parte ci mai sus scriem, am vândut dumisale postelnic Neculai, fecior lui Costandin clucер, pentru căci am rămas la sărăcie, drept 15 lei bătuți ș'am vândut din vatra satului

¹⁾ Loc liber în original.

și din câmpu, din țarin și din păduri și din tot locul, cu tot vinitul, ca să fie dumisali driaptă ocină și moșii și cuconilor dumisali și nepoților în veci nerușiatu. Așjidirili și din răzeșii noștri nime să n'aibă puter[e] a strica aceasta tocmal, pentru căci eu cându am vândut, i-am întrebat pe toți și m'au slobozit să o vânzu. Și la aceasta tocmal s'au tânplat mulți oameni buni anume Baico din Gălești și Vasilie Popa ot tam și Ion sin Gavril, căpitan ot tam și Iccă (?) vornic ot Tătărăști și Toader Mursă ot tam și Ihnatu ot tam și Gligorie ot Zubrești și noi văzindu această tocmală de bună voie și plat deplin ni-am pus degitili și iscăliturili, ca să fie di credință.

Vlet 7189, mart. 5 zile.

Macovei, vânzător Văr[vara].
 az Andronic iscal az Vasilie Popa iscal.
 † az Ion Gavril iscal

Academia Română, XXIII—271.

150.

1681, Aprilie 15.

Andrei Mihuleț luând cu împrumut dela Loghin părcălabul o sută de lei bătuți, îi pune zălog părțile sale din moșia Onițcani, dăruindu-i chiar, în aceiași moșie, partea ce o are dela vărul său Țigoe, feciorul Marulei. (Regest).

7189, Apr. 15. Zapis dela Andrii Mihuleți, prin cari arată că au luat în datorii dela Loghin părcălabul 100 lei bătuți, când îi va da banii, ori în 8 luni, ori într'un anu să dei banii toți și pentru binili ci i-au făcut, i-au dat părți sali din sat din Onițcani și de moșii și de cumpărătură și de zălogituri, pără când îi va da ace sută de lei și venitul ci va fi de pe aceli părți ca să-l ei el. Și deosăbit pentru facire de bini, i-au dăruit și o parte de ocină din Onițcani, cari parti au avut-o și el de la vărul său Țigoe, ficior Marulii, îndatorindu-să să-i de și zapisul lui Țigoe, cum și alt zapis a lui Dămiian zet Costandin Durac.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie a Departamentului I-iu al Ocârmuirei Oblastiei Basarabiei, aflat în colecția mea.

În acelaș an, la Iunie, Mihuleț obține dela Duca Vodă carte domnească, să-și ție ocinile, ce i-au rămas dela soacra sa Gaftoana, fata lui Nădăbaico vornicul mare. Vezi: Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XI, p. 53.

151.

[1681], Mai 15.

Andrei Mihuleț se împrumută dela Loghin pârcălabul cu șasezeci oca de ceară, adică treizeci de lei bătuți. (Regest).

Fără leat, maiu 15. Zapis iar dela Andrii Mihuleț, prin cari arată că au mai luat dela Loghin pârcălab 60 oca ceară și oca câte 6 potronici, cari fac 30 lei bătuți și acești bani să-i dei împreună cu ace sută lei odată.

Extras din hotărîrea cu data de 30 Octomvrie 1814 a Departamentului I-ii al Ocârmuirii Oblastiei Basarabiei, aflată în colecția mea.

I-am fixat anul 1681 din pricina strănsei legături a acestui zapis cu cel din 1681, Aprilie 15, publicat mai sus.

152.

1683, Aprilie 12.

Ambrohie, feciorul Anghelinii, nepot Ilenii, cu feciorii săi, vinde lui Loghin pârcălabul ocina sa din sat din Drăgușăni. (Regest).

Zapes dela un Ambrohie, feciorul Anghelinii, nepot Ilenii și cu feciorii săi Andreeș și Nițul den Săpoteni, pren care arată că au vândut lui Loghin pârcălabul a sa dreaptă ocină și moșii den sat den Drăgușăni, ce-au avut de pe moași-sa Ileana, fata lui Drăgoman, însă arată că au vândut din a patra parte den giu-mătate de parte trei părți, adică partea Anghelinii și parte Ștefanii și parte Chelsăi.

Arh. Trib. Lăpușna s. II-a. *Arh. jud. ținut. Orhei*, dos. nr. 1715/1822.

153.

1686, Ianuarie 22. Iași.

Constantin Voevod întărește stăpânirea lui Chirică asupra heleș-teului, ce a ezit la Ghermănești pe Măetin, la Molovateț, până când vor veni la Divan răzeșii lui, cari n'au vrut să contribue la cheltue-lile ezitului. (Original).

† Иъ Costantin Voevoda божію милостію господарь земли молдавскон.

Dat-am cartea Domnii Meli Chiricăi să hie volnic cu cartea Domnii Meli să aibă a opri și a ține un hăleșteu ce are cu răzeșii

lui cu Istratie Beişor şi cu ginerile lui Beişor cu Tănasiu Birciul şi Dodie şi Scurtul şi cu alţi răzeşi a lui, care hăleşteu este la Ghermăneşti pre Măetin, la Molovateţu şi cându au fostu la ezitul hăleşteului au dat ştire răzeşilor să ezască şi ei cu dânsul şi ei n'au vrut să ezască cu dânsul şi cheltueşte în toate veri de întâreşte iazul, iară răzeşii nu stau niciodată să ezască cu dânsul, ce văzindu lucru gata, vor să ţie şi ei cu dânsul la hăleşteu şi ş'au luat şi hârtie de zi dată să vie de faţă aici la Iaşi să-şi întrebe. Deci Chirica au vinit la zi şi au aşteptat preste zi doă săptămâni, iară răzeşii n'au mai vinit şi au rămas de zi şi din toat[ă] legea ţării.

Pentru aceia să-şi ţie hăleşteul cu tot vinitul, iară răzeşii lui să-i dea pace până or vini să stea de faţ[ă] să-şi întrebe, iară până ş'or vini di faţă să-i oprească dela hăleşteu şi nim[e] să nu stea înpotriva cărţii Domnii Meli.

ГЛАМ ГОСПОДИНЪ ВЕЛЛА

8 ІАС ЛѢТЪ ХЗРЧД ГИИ. КК

(L. B.)

Colecția Academiei Române, CXL—205.

154.

1689, Iulie 18. Iaşi.

Preotul Loghin dela Orhei, se învoeşte cu Iacob, fostul patriarh al Țarigradului și egumen al mănăstirei Golăi, să facă moară pe vadul de moară ce are mănăstirea la Peșteră în ținutul Orheiului. (Original).

† Adec[ă] eu preotul Loghin dila Orhei scriu și mărturisăscu cu această adevărat zapis al meu de nime silit, nici asuprit, ci de a mea slobodă și bună voie, precum am vinit și m'am rugat Svintîi sali otcinaș Iacob, biv patriiarhu Țarigradului, careli este acmu la svânta mănăstirea la Golăa și am cerșut dela Svintîie Sa ca să de blagoslovenia și voia di un vad de moar a Svintii mănăstiri să fac o moară de iznoavă unde voi găsi la Peșteră. Deci Svintîie Sa s'au socotit împreună cu tot săborul Svintii mănăstiri și mi-au dat vad unde voi găsi și m'am toemit cu Svintîie Sa patriiarhul și cu tot săborul Svintii mănăstiri după ce voi faci moara ca s[ă] aibu a da Svintii Sali patriarhului și Svintii mănăstiri în toți ani câte cinzeci mierță de făină, dar 25 de mierță făină di grâu și

25 de mierză făin săcar, să aibu a aduci eu în toți ai la sti Ghiorghie aici la mănăstirea, precum scriu mai sus, acele cinzeci de mierză de făină, iar moara în viața mea ca să aibu a o stăpâni eu; să n'aibă triab[ă] Svinția Sa patriarhul și cu tot săborul mănăstirii să n'aibă triab[ă] a mă scoate, ce să dau ce m'am tocmit, iar de să va tâmpla vro răzmiriță și pustietati acilui loc și de nu va înbla moara ca să aibu credință, iar de va înbla moara și voi înbla cu alte povești și nu voi aduci ce m'am tocmit ca s[ă] fiu supt blăstămul lui Dumnezeu și a părintelui patriarhului și să aibă a-m lua și moara să fie a mănăstirii, iar după ce m'oi săvârși eu ca s[ă] fiie moara svintii mănăstiri în veci, nime dintru ficiorii miei sau dintru săminție mea să n'aibă triab[ă], pentru că m'am dat și eu Svintii Sali părintilui patriarhului și a svintii mănăstiri Golăi, ca să fim pominiți la svânta mănăstirea pentru sufletili noastre și acesta zapis al mieu s'au făcut denainte dumilor sali neguțitorilor și a mulți oameni buni ce sântu mai gios iscăliți. Și pentru mai mare credința eu singur m'am iscălit și eu Dumitrașco Contăș diiac de cămar am scris zapisul, să s[ă] știi.

U Ias lt. 7197 mștă Iiuli 18.

az popa Loghin ot Orhei iscal.

Andrei vornic

az Pahomi vornic iscal

martur i chizeș

az Ene Leond. scul iscal

Paladi (P) Vasilii Căldărar

cupeț

cupeț (P) cupeț

— grec

Gligoraș, staroste

— grec

az Ursul ... ifait iscal

— grec

grec.

— grec

Apostul, martoru

— grec

Ion Vasil, martur.

Originalul în colecția mea.

155.

1691, Mai 13.

Marula diacul vinde lui Stratul din Cucioaia, un vad de moară în gura Vaticiului, pe locul târgului Orheiu. (Regest).

7199, Mai 13. Zapis, pren cari Marula diacul arată că un vad de moară ci esti în locul târgului Orheului, în gura Vaticiului,

cari l-au avut cumpărat dila Măriia sin Ioan și cumnata ei Alicsandra l-au vândut Stratului de Cucioae și fimeii sale drept 30 lei ca să li fii ocină și moșii.

Extras dintr'o hotărîre cu data de 9 Iunie 1819, a judecătoriei ținutului Orhei, după care posed o copie. Documentul este în legătură cu zăpisiul din 1679, August 30, publicat mai sus sub nr. 147.

156.

1691, Mai 29.

Constantin Voevod judecă pricina dintre Stratul din Cucioaia și Ursu din Orhei, pentru un vad de moară, din gura Vaticiului, pe locul târgului Orhei. (Regest).

7199, Mai 29. Carte Domnului Costandin Voevod, prin cari să cuprinde că pentru acest vad de moară, giudecându-să Stratul din Cucioaia și cu Ursu din Orhei, au rămas Ursu pe Stratu.

Vezi nota de sub doc. din 1691, Mai 13.

157.

1691, Iulie 16.

Grigore și Leca, fii lui Leca dau pârcălabului Loghin, care le-a plătit la vistierie o datorie a lor către Domnul Duca Vodă, părți de moșii din Isacova și din Morozăni, din ținutul Orheiului. (Regest).

Al 5-le. Anu 7199, iul 16. Un zăpis dela Grigori și Leca, în cari să văd iscăliț și protoereu Costandin i ereul Moisaî din Orheiu și căpitanu Toader din Rădeni și Vasile Bosie, cuprinzători că pârcălabu Loghin l-ar fi plătit pe vânzători la visterii di banii ci era datori la Domnul Duca Vodă și i-au dat o cumpărătură din Isacova, care cumpărătură a fost à tatălui lor Leca dila Măriia și dila Nica, fetile Anii Pășcăniții și giumătati vad di moară din Poiana Morozănilor, ci au cumpărat tatăl lor dela Botia, fata lui Durac și moșia tatălui lor din Morozăni [însă dres și ras] ci s'a alege partia Lecăi în Morozăni. Acesti părți toati li-au dat numitului pârcălabu pentru banii ci au fost dator, ca să-i fii în veci ocină și moșii, în dosul căruia zăpis să mai vede scris tot di numitu Leca că și partia tatălui lor din Țăgan să fie numitului pârcălab.

Tribunalul Lăpușna. Arhiva veche, dos. 5823, fila 609.

158.

1697, Noembrie 10.

Andrei Săpoteanul, vornic de poartă, vinde lui Neculai postelnicul ocina sa din sat din Drăgușeni, din partea de sus, din partea Condreștilor. (Regest).

Zapes dela un Andrii Săpoteanul, vornic de poartă, fecior lui Gavriil, strănepotul Axăniei Bolduțcoai, fată lui Gherasim, pren care arată că au vândut lui Neculai post. a sa driaptă ocină den sat den Drăgușăni den partea den sus, den partea Condreștilor, den partea den sus a patra parte, ce au avut-o el dela tatăl său Gavrel, nepotul Boldușcoai, iar tatăl său au avut-o dela Acsăniea Bolduțcoae, mătușa lui.

Trib. Lăpușna, Arhiva Veche, dos. civil nr. 1715/1822.

159.

1698, Mai. Drăsliveni.

Mierla Râulețoaia, fata lui Andrei Donici, dăruiește nepotului său Darie, partea sa de ocină din satul Hrușova, pe Ichel, în ținutul Orheiului. (Original).

† Adeică eu Mierla Râulețoae, fata lui Andrei Donici, sora lui Neculai Donici marele logofăt, scriu și mărturisăscu cu cest ade-vărat zăpis al meu de nime silită, nici asuprită, ce de a mea bună voe am dat și am dăruit a mea driaptă ocină și moșie ce am dela moșii noștri dela Nicoară Donici, ce-au fost vistearnic mare din saatu din Hrușova, ce iaste pe apa Ichilului la ținutul Orheiului, giunătatate de saatu ce iaste partea mea, o am dăruit dumisali nepotu-mieu lui Darie și giupănesii dumisali și cuconilor dumisali și nepoților dumisali, ca să-i hie dumisali driaptă ocină și danie dela noi în veci ca să ni pomeniască dumnealui și cuconii dumisali și să hie pentru sufletul nostru și a părinților noștri. Și de pre acesta zăpis al meu ca să aibă dumnealui a-ș faci și drese domnești. Și când o au dat dumisale această danie, s'au tâmplat mulți oameni buni bătrâni și tineri, boiari și megiiși de prinpregiur, anume Vlasie pârcălabul și Darie, ficiorul lui Vasilie de Vârtopi și preutul Samoil de Stețcani și Maței Nițul vornicul ot tam și Costantin Pățurnichi ce-au fost de Sămănauca și Darie Moga de Peresecina și Enache de Stețcani și Savin de Bezini. Și pentru

mai mare credința, mi-am pus degetul și noi acești boiaști ¹⁾ și oameni buni ce mai sus sintem scriși, văzindu de bună voe învoiala și daanie din tot locul Hrușovii, din câmpu și din țarini și din hăleșteae, că o au dăruit dumisali, ne-am pus pecețili și iscăliturili ca să să știe.

U Drăsliceni, let 7206, Mai.

Mierla (x), fata lui Andrei Donici.

Maței (x) Niț

Onofrei (x) de Copileani

și eu Lupul am scris zăpisul, să să știe.

az Lupul iscal.

și eu Negruț m'am tâmplat la ceastă danie.

az. Negruț, iscal

Colecția d-lui Ion Pelivan. (Din arhiva Gh. Sârbu).

160.

1699, Septembrie 1. Iași.

Antioh Constantin Voevod dă egumenului mănăstirei Golăi slobozie pe un an de zile, pentru oamenii ce vor veni să se așeze din țări străine sau dintre băștinașii înstrăinați, la siliștea Trebujenilor din ținutul Orheiului. (Original).

† Noi Antioh Costantin Voevoda Божію милостію господарь
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЇ.

Dat-am carte Domnii Meale svinții sale rugătorului nostru părintelui egumânului dela svânta mănăstiri dăla Golăe și dregătorului svinții sale dela siliște dela Trebujeni, carile iaste la ținutul Orheiului, să fie volnic cu carte Domnii Meli a chema și a strânge oameni din Țara Căzăcească și din Țara Turcească și din pintralte țară și să-i așazi la acea siliște, iară dela Domniie Mea vor avea slobozii întru un¹⁾ an²⁾ și vor fi în paci de toate dările câte vor fi pe alți mișei în țara Domnii Meli, nime întru nimic nu-i va învălui pân să va plini cislă cărții Domnii Mele. iară după ci să vor așeza, vor vini la Domniie Me și-ș vor lua rupte care după putința lui. Așijdirilea și oameni ce vor fi fost dela acea siliști și vor fi fost înstreinați pentr'alte țară și acea toți să vii la locul său, să s[ă]

¹⁾ Sic.

²⁾ Cuvintele « întru un¹⁾ an²⁾ » sunt scrise în loc lăsat liber în text, pare-se de înșiși mâna voevodului.

așez, că nu vor avea nici o nevoi. Și voao sluj[i]torilor carii viți înbla ori cu ce fel de slujbă dela Domnie Mea la acel ținut, foarte să vă feriți de acei oameni, întru nimic să nu-i învăluit, căci ii să vor ispiti a le faci vrun val bini să știi că de mari certare vor fi dela Domnie Mea. Intr'altu chip nu va fi.

U Ias leat 7208, sep. 1.

Io Antioh Costantin Voevod. (P. D.)

Originalul în colecția mea. Semnătură frumoasă, domnească și sigiliu domnesc cu tuș roșu, mic; octogonal.

161.

1701, Mai 15. Iași.

Vasile Cantacuzino, marele vornic, se recunoaște dator cu o mie cincisute de lei vărului său Iordache Ruset, marele vistiernic. (Original).

† Vas[i]lie Catancuzino ¹⁾, vel vornic, am dat scrisoare me dumisali vărului meu Iordachii Ruset vel visternic, cum sântu dumisali datoriu cu o mie de lei, însă cu doo sute de lei ce mi-au trimis dumnlui în Țara Munteniască. Pentru acești bani m'am apucat să-i dau dumisali la Octomvrie toț banii acește.

Și pentru mai mare credința, am dat scrisoare me aceasta iscălită de mine la mâna dumisali, iar de s'ar afla altu zapis mai vechiu decât acesta pentru nescai bani, să nu să ție în samă, căci că cu atâta m'am aflat datoriu până acmu din toată socotiala ce-am avut. Să s[ă] știe.

U Ias lt. 7209, mai 15 dni.

Vasili vel vornic.

Cu cinci sute de lei mi-au mai făcut dumnealui bini pentru carii m'am apucat iară, fără zăbavă, să-i dau dumisale cu mulțămită.

Mai 15 dni.

Vasilii vel vornic.

Originalul într'un dosar cu documentele moșiei Chetrosul, aflat la mine. Documentul se referă la fuga în Țara Românească a boierilor lui Constantin Duca Vodă când acesta a fost mazilit. *Și au fugit anume Nicolai Costin hatmanul și frate-său Ioniță sârdarul și frate-său Pătrașco logofătul al treile și Vasilașco Cantacuzino vel spătar și alți mulți mai pe gios* (Cronica lui Neculce, ediția Al. Procopovici, I, p. 162). După cât se vede, cel puțin Vasile Cantacuzino, dintre fugari, avea legături cu Iordache Ruset marele vistiernic, boier din partida adversă a lui Antioh Voevod.

¹⁾ Sic!

162.

1702, Februarie 7.

Isac, feciorul lui Fodor din Cobâlca, vinde lui Loghin pârcălabul ocina sa din sat din Drăgușeni și din Voinova. (Regest).

Zapes dela un Isac, feciorul lui Fedor den Cobâlca, pre care arată că au vândut lui Loghin pârcălabul a sa dreaptă ocenă și moșii den sat den Drăgușani și den Voinova, ce-au avut-o el de pe maică-sa Acsănia Mitica, fata lui Filip, nepoată lui Condreciu (?).

Trib. Lăpușna, s. II, Arhiva Veche, dos. civ. nr. 1715/1822.

163.

1704, Decemvrie 11. Iași.

Mihai Racoviță Voevod scutește de dări pe patru oameni, vecini ai mănăstirei Goliei aflați la morile mănăstirei, în ținutul Orheiului. (Original).

† Noi Mihai Racoviț Voevoda Божію милостію господаря земли Молдавскон.

Scriem Domniia Mea la boerii noștri și la toți slujitorii carei viți înbla cu toate slujbile Domnii Meli la ținutul Orheiului, vă facem știre tuturor pentru patru oameni ai svinții rugătoriul nostru Nofit egumănul de la svânta mănăstiri. dela Golăe, cari dede sam[a] egumănul că sânt în cei parte și sânt drepți vicini a Svintii mănăstiri. Deci, aducându din cei parte Domniia Me m'am milostivit și i-am ertat ca să fii în paci de toate câte sântu pre alții în țara Domnii Meli, nimea întru nemică să nu-i în vălu-iască, numai ei să fii pentru lucrul morilor ce ari părinteli la Tri- buje[ni]. Pentru acei Dumnevoastră boeri și voi, slujitori, carii veți înbla cu toate slujbili Domnii Meli, nime de dânșii să nu vă atingeți, nici bucatili lor pentru alții să nu li tragiți, pentru căci Domniia Me i-am ertat de toate precum scriem mai sus, iar cini s'ar ispiti a li faci oricât di puțin val piste carte Domnii Meli, bini să știu că unii ca acei vor hi de mari cercetari dela Domniia Mea. Intr'alt chip na hi. **ТОЄ ПИШЕМ.**

Noi Mihai Racoviță voevod

оу нас лт ꙗсгѣ дѣк. дѣ

(L. P.)

Din dosarul nr. 125 al Direcției Cadastrului din Chișinău, fila 177. Fru- moasă iscălitură originală. Pecetie mică octogonală, cu tuș roșu.

164.

1705, Fevruarie 7. Iași.

Mihai Racoviță Voevod întărește lui Gheorghe serdarul pe țiganul « alăutar » Andronache Chemingiu pe care Gheorghe serdarul l-a avut de împărțeală cu mănăstirea Homorului. (Original).

† Io Mihai Racoviță Voevoda БОЖІЮ МИМОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН.

Adec au venit innainte noastră și innainte a lor noștri boiari a mari și a mici boiarinul nostru dumnealui Gheorghie biv sărdar și ne-au arătat un zăpis incredințat dela rugătorii Isaia egumănul și cu tot săborul dela Sfânta mănăstire Homorului scriindu și mărturisindu cu acela adevărat zăpis a lor pentru un țigan anume Andronachi Chemingiu, fiindu-le de împărțal cu dumnealui Ghiorghie sărdariul l-au prețăluit cu dumnealor boiari Ion Balșă vel stolnic și Dumitrașco Ursachi vel vamăș și dumnealui Sandul Crupenschi biv vel medelnicer drept doozăci de lei bătuți și le-au întorsu dumnealui Gheorghie sărdariul pe giومتate ce-au fost parte călugărilor, zece lei bătuți, ca să fie deplin țiganul tot a dumisali sărdariului, căci rugătorilor noștri călugărilor nu le-au trebuit țigan alăutar precum ne-au arătat și zăpis cu pecete mănăstirii Homorului iscălit de Isaia egumănul și de săborul și de boiarii noștri carii mai sus scriem. Pentru aceia și Domniia Mea dacă am văzut acel zăpis incredințat și între dânșii de bun voia tocmal și plat deplin, așijdear și dela Domniia Mea am dat și am întărit boiarinului nostru lui Gheorghie sărdariul pre acel țigan anume Andronachii Chemingiul ca să-i fie și dela Domniea Mea dreptu șerbu acest țigan și giupănesăi dumisali și cuconilor dumisal și uric cu tot venitul stătător în veci. ТѢМ РАДИ НИ НѢКТО ДА НЕШМѢШАТЕСЯ ПРѢД СИМ ЛИСТОМ ГОСПОДЕТВАМИ.

ОУ ІАС КЛѢТО ЗСГІ МЕСЕЦА ФЕВ. 3 ДНИ

(L. P.)

Lupul Costache hatman

† Axinte

Colecția d-lui Ioan Pelivan.
Pecetie mare rotundă, căzută.

165.

1705, Februarie 28.

Lupul, feciorul Cătălinii vinde lui Loghin pârcălabul partea de moșie ce a avut în Drăgușeni, strămoșul său Sulă. (Regest).

Un zapis dela Lupul, feciorul Cătălinii, nepot lui Bălan de Cărăbășeni, strănepot lui Sulă de Drăgușăni pren care arată că au vândut lui Loghin pârcălabul a sa dreaptă ocină și moșii ce-au avut la sat la Drăgușăni de pre moșul său Bălan, parte strămoșului său lui Sulă, den a patra parte den giumătate de sat parte mâne-sa Cătălinii și a mătușii sale a Gurlii (sic), fetele lui Bălan de Cărăbășeni, aceste două părți den parte moșului său lui Bălan li-au vândut lui Loghin pârcălabul.

Trib. Lăpușna, s. II-a, arhiva veche, dos. civ. nr. 1715/1822.

166.

1705, Decembrie 11. Iași.

Mihai Racoviță Voevod scutește de orice bir patru vecini aduși « din ceia parte » pe moșia Trebujeni a mănăstirei Golăi. (Original).

Noi Mihai Racoviț Voevoda, **Божію милостію господарь земли молдакскон.**

Scriem Domniia Mea la boerii noștri și la toț slujitorii cari viț înbla cu toate slujbile Domnii Meli la ținutul Orheiului, vă facem știri tuturor pentru patru oamini ai Svintii rugătoriului nostru Nofit egumănul de la svânta mănăstiri dela Golăe cari dede sam egumănul că sînt în cei parte și sînt drepți vecini a Svintii mănăstiri. Deci aducându din cei parte, Domniia Me m'am milostivit și i-am ertat ca s fii în paci de toate câte sîntu pre alții în Țara Domnii Meli nimea întru nemică să nu-i învăluiască, numai ei să fii pentru lucrul mori lor ce ari părintili la Tribuje[ni]. Pentru acei Dumnevoastră boeri și voi slujitori carii veț înbla cu toate slujbile Domnii Meli nime de dâșii să nu vă atingeți, nici bucatili lor pentru alții să nu li tragiț pentru căci Domniia Me i-am ertat de toate precum scriem mai sus, iar cini s'ar ispiti a li faci ori cât di puțin val piste carte Domnii Meli bini să știț că unii ca acei vor hi de mari certari dela Domniia Mea. Inț'altu chip n'a hi. **ТОЕ ПИШЕМ.**

Noi Mihai Racoviț Voevod

С ІАС АКТ АСЦІІ ДЕК. АІ

Colecția mea. Pecetia domnească mare, rotundă.

167.

1707, Februarie 23.

Antioh Constantin Voevod hotărăște «după legea și giudecata țării» ca moșia ce are diiaconul Artenie Bantaș să se cumpere jumătate de serdaru l Ștefan Milescu și altă jumătate de marele vornic Iordache Rusăt. (Original).

† Noi Antioh Costantin Voevoda Божію милостію господар земан молдавскон.

Dat-am cartea Domnii Mele rugătoriului nostru lui Artenie Bantăș diaconul să hie volnic cu cartea Domnii Mele a da știre boiarinului nostru lui Ștefan Milescul sârdariul pentru părțili de ocină ce are diiaconul în Zlătărești ca să cumpere dumnealui sârdariul giumătate din câtă parte de ocină va hi avându diiaconul din gios, despre Milești, iară giumătate de ocină ce va hi având diiaconul din sus, despre Șurinești și despre Mânjești și despre Toderești, să le cumpere dumnalui Iordachi Rusăt vel vornic, căci așe s'au socotit și s'au giudecat după lege și giudecata țării, să cumpere amândoi acești boiari, ce scriem mai sus și s'au pus și zi de astăzi februar 23 zile până într'o lună de zili, de nu va cumpăra sârdariul, să hie volnic diiaconul a-ș vinde și părțili din gios tot dumisali vornicului Iordachie și nimic să nu stea inpotriva cărții Domnii Mele.

U Ias leat 7215, fev. 23.

(L. P.)

Ion Buhuș vel logofăt vă divan

Academia Română, neinventariat.

168.

1708, Ianuarie 12. Iași.

Năstase și cu mama sa Maria, soția lui Gligorașco din Perirâta anulează zăpissul prin care Ion Leațea zălogise la ei pentru un cal o parte din moșia Ghireani. (Original).

Adecă eu Năstas și cu maică mea Măriea soțul lui Gligorașco din Perirâta făcut-am această scrisori a noastră la mânuli dumi-lorsali lui Ion Leațea și mătușii noastri Aniții ca să fii di mari cridintă pintru un zăpiss ce-au fost zălogită la noi o parti di ocină

din Ghiriani di Pascal, ficior lui Morcov pintru un cal diript 30 lii ce-au luat cu datorie, carili dumnealui Ion Leața și cu mătușa noastră ni-au dat noi acii 30 lii diplin întru mânuli noastre și ni-au plătit calul, iar noi zapisul acila ce-au fostu zălojit acea parte din Ghireani Pascal nu l-au găsit să-l dei dumilor sali ci i-am făcut această scrisoare să o ții di credință cum să s[ă] știi că ni-au plătit calul, iar zapisul acila ori când s'ar afla să nu s[ă] ție în samă și pentru mai mari cridința am iscălit și ni-am pus pecetili.

eu Năstas iscal sîn Gligorașcu (x) Măriea
u Ias let 7216, ghin 12.

și eu Apostul diiacul zeat Horbinăscul martur și am scris acest zapis.

Documentul în arhiva mănăstirei Frumoasa, jud. Orhei.

169.

1709, Februarie 20.

Vlasie Stoian vinde serdarului Darie Donici o jumătate din bătrânul Jirebia, adică a șasea parte din satul Pașcani din ținutul Orheiului cu vad de moară în Ichel. (Original).

Adecă eu Vlad Stoian de Pășcani făcut-am zapisul meu la mânuli dumisali lui Darie Donici sărdar cum eu de nimea silit, nici asuprit ce de a mea bună voia i-am dat ș'am dăruit a mea draptă ocină și moșie din sat din Pașcani, ci esti în ținutu Orheiului pe apa Ichilului, parte tătânemeu lui Stoian, ce s'ar alege din sat din Pășcani din parte bătrânului Jirebiea, pol de bătrân cari să vine a șasă parte din satu din Pășcani cu vad de moar[ă] în Ichel și din câmpu și din pădure cu tot locul și tot vinitul o am dat să fie dumisali daniie și giupânesii dumisali și cuconilor dumisali și nepoților, strănepoților neclătit și nerușeit nici odănaoar în veci, iar carili dintru oamenii mei și din săminție mea s'ar ispiti a gâlcevi pe dumnelui sau săminție dumisali, aciea să fie treklet și proklet ș'afurisit de 318 oteț, iar pâr' voi fi viu de-[a]r avè cineva din oamini mei a gâlcevi, cu mine să aibă a-ș întreba să le dau eu alte părți de loc dintr'alte moșii ce li s'ar vini. Și cându am dat dumisali această parte de loc, ci mai sus am pomenit, prelejitu-s'au Darie Vlas di Hârtoș și Toader vâtav și Vlas Țica

din Micăuți și Postolachi Bosiiuc din sat de Pășcani și Donici ficiorul lui Căruț de Pășcani și popa Timuș de Stețcani ș'alți oameni buni și bătrâni și pe zăpăsul meu să aibă dumnelui a-ș faci și dres domnescu să stăpâniască în veci și pentru credința mi-am pus degitul ș'alții car[î] s'au tâmplat au iscălit.

leat 7217, fevr. 20.

Vlas (x) ficiorul lui Stoian de Pășcani
și eu Darii Vlas m'am tâmplat și sint martur
și eu Vlasie sin a Țicăi de Micăuț m'am tâm[plat] și sânt marturi
Alecsandu Gheorghieș biv căpitan martur. Vasilie căpitan martur

Alexei Vioară m'am tâmplat și sânt martur

Toader Carp biv post. iscal

și eu Toader ce-am fost vătav, tâmplându-mă am iscălit

Toader vătav iscal.

Dănic (x) ficiorul lui Căruț martur
și eu Ștefan Ganea ¹⁾ am scris zăpăsul și sânt martur

Verso. Zăpăsi de danie dela Vlas Stoian pe a șes parte din sat din Pășcani.

Documentul în colecția d-lui Petre Lazu.

170.

1709, Aprilie 2.

Ion, ficiorul Mariei Jrebie vinde serdarului Darie Donici partea de moșie ce a avut mama sa în Pașcani din ținutul Orheiului. (Original).

Adecă eu Ion ficiorul Mării, nepot lui Jrebie de sat de Pășcani făcut-am zăpăsul meu la mâna dumisali lui Donici sârdar cum eu de nim[e] silit, nici asupra ce de a me bun[ă] voie am dat ș'am dăruit a me dreaptă ocin[ă] și moșie din sat din Pășcani, ce este în ținutul Orheiului, pe apa Ichelului, parte maică-me Mării, fata lui Maței Jrebie ce s[ă] va alege parte maică-me din sat din Pășcani cu vadu de moar[ă] în Ichel și din câmpu și den păduri cu tot locul și tot venitul, o am dat să fie dumisali daniie și giupânesii dumisali și cuconilor dumisali și nepoților, strănepoților, neclătit și neriușăit nici dănoar în veci, iar carele dentr'oamenii mei și den

¹⁾ Intr'o copie legalizată din 1825 este transcris Gane.

sămînție me s'ar ispiti a gâlcevi pe dumnelui sau sămînție dumisale, aceia să fie treclet și proklet de 318 oteț, iar pâr voi fi viu de va ave cineva de oamenii mei a gâlcevi pe dumnelui sau sămînție dumisali cu miri să aibă a-ș întreba să li dau eu alte părți de loc dentr'alte moșii ci li sar' vini. Și cându am dat dumisali această parte de loc ce mai sus am pomenit, prilejitu-s'au Darie Vlas de Vârtup și dumnelui Sandul, căpitanul de Onețcani și dumnelui Toader vătavul și Enachi, ticiorul lui Chilifăs și popa Timuș de Stețcani și alți oameni buni și bătrâni și pe zapisu meu să aibă dumnelui a-ș faci și dres domnescu să stăpânească în veci. Și pentru credința me-[a]m pus și degetul și alții car[i] s'au tâmplat au iscălit.

leat 7217, ap. 2.

Ion (x) ficiorul Mării de Pășcani

Darie Vlas căpitan martur Sandul căpitan martur

Toader vătav martur

Enachi sin Costantin ot Stețcani iscal.

Colecția d-lui Petre Lazu

171.

1709, Aprilie 13. Stețcani.

Toader, Mitrofan și Ștefan nepoți de soră ai lui Andrei Grosul și strănepoții lui Frățiman, vînd serdarului Darie Donici partea lor de moșie din satul Pașcani. (Original).

Adecă eu Toader și cu Mitrofan și Ștefan, cari sântem nepoț lui Andrei Grosul, de soră din sat din Pașcani, strănepoții lui Frățiman de acolo scriim și mărturisim cu cest adevărat zapis al nostru precum noi de niime siliț, uici asupra ce de a noastră bun voe am vîndut a noastră dreptă ocin[ă] și moșei din sat din Pășcani căt să va alege parte părinților noștri din parte din mijloc toată parte părinților noștri, aceasta o am vîndut dumisali lui Darie Donici sârdariul drept 70 lei bani gata ca să-i fie dumisali de acum înainte dreaptă ocină și moșii dumisali și giupâneasăi dumisali și cuconilor și nepoților și strănepoților în veci. Și la această tocmală a noastră sa'u tâmplat mulți oameni buni megiiăș di prin pregiur și alți streini anume Vlasei Stoian de Pășcani și Andronache Racul de Ciofeani și Alecsandru ficior lui Ghirghieăș

căpitanul și Cupcea căpitanul și Vasile Vărzărescul și Enachie de Stețcani și Maței Nițul de Binghudir și Vlasii, ficiorul Țicăi și preutul Timuș ot Steț[cani] și alți oameni buni carei și noi acești oameni tâmplându-ne și văzând tocmală cu voe și plată deplină, toț ne-am pus degeteli și iscăliturile ca să fie de mare credință și eu Toader vătav am scris zăpisiul. Să să știe.

U Stețcani, let 7217 (1709), ap. 13.

eu Toader (x) nepot Grosului
 eu Mitrofan (x) tij nepot Grosului
 eu Ștefan (x) tij nepot Grosului
 eu Vlasie (x) Stoian Alecsandru Gheorghieș biv căpitan
 eu Enachie sin Constantin ot Stețcani
 Andronachi (x) Racul Toader vătav iscăl
 iscal Vlasie sin Țica ot Micăuț
 Gligoraș Scurtul
 Stăvilă stegar ot Jora Geantoan (x)

Colecția d-lui Petre Lazu.

Un Frățiman b.v căpitan făcea cercetări din poruncă domnească nu departe de aceste locuri în 1680. A. V. Sava, *Doc. lăpușnene*, p. 133.

172.

1709, Aprilie 20.

Năstase, feciorul Merlii, nepotul lui Frățiman vinde serdarului Darie Donici jumătate din bătrânul lui Frățiman, care « să vine a patra parte » din bătrânul lui Stoian din satul Pașcani cu vad de moară în Ichel. (Original).

Adecă eu Năstas, ficiorul Merlii, nepotul lui Frățiman făcut-am zăpisiul meu la mână lui Darie Donici sârdar cum eu de nime silit nici asuprit ce de a me bună voia am vândut a me dreptă ocină și moșie din sat din Pașcani, parte mâne-me Merlii din giu-mătate de bătrânul lui Frățiman, giu-mătate de parte, care să vine a patra parte din bătrânul lui Stoian o am vândut dumisale ace parte de loc drept 42 de lei bătut cu vad de moară în Ichel cu câmpu, cu păduri din tot locul cu tot vinitul să aibă dumnelui a o stăpâni în veci și toată sâmintie dumisale, însă văzând eu c'au vândut ș'alți răzăș ai mei părțili lor, pentru aceia și eu am vândut parte mâne-me și cându o am vândut acea parte de loc s'au prilejit potropopul Samoil de Orhei și popa Timuș ot Stețcani și popa

Hilip ot Orheiu și Chirică diiacon ot tam și Alecsandru Gheorghieș căpitanul ș'alții oameni buni și bătrâni și pentru credința mi-am pus degitili ca să crează.

let 7217, ap. 20.

Năstas (x) sin Merlii nepot lui Frățiman

Ursul frat (x) martur

Alecsandru Ghirghieș căp. martur

Toader iscal martur

Vlas (x) Stoian de sat de Pășcan mart.

Vasili ce-au fost căpitan martur

Gligoraș sin Toader

Colecția d-lui Petre Lazu.

Frățiman este feciorul Crâstei, unul din bătrânii moșiei Colunești din Lăpușna. Vezi un Ion a Merlii, curgător din Frățiman în *Arhiva Românească*, VIII, București, 1942, pp. 11 și 43. Cf. L. T. Boga, *Documente basarabene*, XX, Chișinău, 1938, p. 79.

173.

1709, Iunie 25. Iași.

Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea marelui paharnic Ion Sturzea asupra satului Lucaceuca din hotarul târgului Orheiului. (Original).

Noi Mihai Racoviț Voevoda, Божію милостію господарь земли молдавскон.

Adecă Domniia Mea m'am milostivit de am dat și am întărit cinstit și credincios boerinelui nostru dumisali lui Ion Sturzea marelui paharnic pre a sa driaptă ocină și moșie de danie și de miluire ce au avut părintele dumisali Chiriac Sturzea, ce-au fostu jignicer mare, dela răpăosatul Domnu Ștefan Pătru Vodă, un sat întreg anume Lucaceuca, ce iaste în hotarul târgului Orheiului, care iaste ales și hotărît și cu vadu de moară în apa Vaticiului. Pentru aceia și dela Domniia Mea i-am dat și i-am întărit, ca să-i fie dumisali driaptă ocin[ă] și moșie și cuconilor dumisali în veaci neclătit, acestu sat ce scrie mai sus în tot locul cu tot [venitul] ¹⁾ și cu tot hotarul acelui sat, pe cum îi scrie și ispisocul dela Ștefan Pătru Vodă. Pentru aceia și dup[ă] a noastră [vieață] ¹⁾ și Domnie

¹⁾ Cuvânt sărit în original.

pe cini milostivul Dumnezeu va alegi a fi Domnu într'a noastră ț[a]ră a Moldovii din fii noștri sau dintr'altă săminții, pohtim această danie și întăritur[ă] acestui boerin să nu o strici, cum nici noi n'am stricat daniile și mărturiile altor domni, ce-[a]u dat și au miluit pre boeri și pre slugili sali, iar cine va vrea a strica, Domnul nostru Iisus Hristos să-l înstrăineazi de mila sa cè večnică și la înfricatul și dreptul giudețu să hie în ce[a]ta intunecatului Iudei și procleatului Arie.

Гниѣ пишетъ господствами и ни да са не омнишетъ правдъ сим истиннимъ лнстомъ нашимъ.

oț las, leat. 7217, iuni 25.

Noi Mihai Racoviț voivod.

(P. G.)

Pecetea căzută. Colecția mea.

174.

1709, Decembrie 7. Lucaceuca.

Mărturia ce dau Gavriliță din Lucaceuca și Dumitrașcu Harghel asupra chipului cum a trecut satul Ivancea din stăpânirea Doniceștilor în aceia a Ionășcuțeștilor pe vremea răzvrătirei lui Gheorghe Ștefan, când Andrei Donici a pribegit, moșia rămânând pustie, adică fără stăpân. (Original).

Adec eu Gavriliț de Lucaceuca scriu și mărturisesc cu sufletul meu pintru Ivance, fiindu eu slugă la Vasile Vodă și eșindu eu c'o slujbă pe țărani au plătit, pintru ominii de Ivance, Moisei Donici la mine și eu așe știu și mărturisesc.

Ași[j]dărea și eu Dumitrașco Harghel mărturisesc cu sufletul meu cum am apucat pe tat-meu zicând că Ivance au fostu a lui Donici Nico[a]r și au stăpânit Nicoar Donici vel visternic pân au murit și dup'acee au stăpânit Andrei Donici, ficiorul lui Nico[a]r Donici, pân i s'au tâmplat d'au pribegit și au rămas locul pustii de Donici și l-au stăpânit târgoveții. Și au avut și părinții noștri pometea în Ivance și au tras ominii de Ivance cu târgul și au stăpânitu târgoveții pân în zilele Mării Sali Ștefan Ghiorghie Vod și fiindu Ionășcuțeștii boeri de curte și văzindu acel loc pustii făr stăpân, s'au rugat Mării Sale Domnului și l-au dăruit Măriia Sa Ștefan Ghiorghie Vod

Ivance și din zilele Mării Sale au stăpânitu pân acmu tot Ionășcuțeștii și așe știu și a me mărturisescu cu sufletul meu innainte Domnului și innainte lui Dumnezău, Sființii Sale, ca să fiia de mare credință și la această mărturiia s'au tîmplat potrăpopul Samoil din *Slobozie Mării Sale Do[a]mnii* și preutul Ion ot [Or]heiu dela biserica cea domnască și s'au tîmplat diiaconul Vasile ot Lucăceuca și vornicul Luchiiian ot Lucăceuca și alți omini buni tineri și bătrâni. Așijdărea și noi preuții auzind cum mărturisescu acei doi omini bătrâni și să și iscălescu n'am iscălitu-ne și molitfile noastre, preuții, ca să fie de mare credință.

U Lucăceuca mișt decv. 7 dăni let 7218.

(x) Gavriliță Dumitrașco

(x) Luchiiian

Originalul în posesia d-nei Popov, proprietara de azi a moșiei Ivancea.

175.

1710, Februarie 26.

Poiană, feciorul lui Nacul, vinde lui Loghin Crucerescul pârcaľabul partea moșului său Gavril din Drăgușeni. (Regest).

Zapes dela un Poian ¹⁾, feciorul Nacului prin care arată că au vândut lui Loghin Crucerescul pârcaľabul a sa dreaptă ȝenă și moșii den sat den Drăgușăni, den doi bătrâni ce umblă satul den a patra parte den tot satul a șesa parte, parte moșului său a lui Gavril, tatăl tătăne-său a Nacului.

Trib. Lăpușna, s. II-a. Arhiva veche, dos. civ. nr. 1715/822.

176.

1710/1711, Mai. Stețcani.

Lupașco din Drăsliveni vinde serdarului Darie Donici partea de moșie a lui Constantin din Pașcani, moșie ce i se cuvine deoarece Constantin i-a vândut un cal ce nu era al lui. (Original).

Adecă eu Lupașco de Drisliceni fac știre cu cest zapis al meu precum cumpărând eu un cal dela Costantin, ficiorul Nastasii de Pășcani drept 5 lei, iar Mihălachii, ficiorul Gaftonii, aflând calul

¹⁾ In altă parte Boian.

la mini au zis că este a lui și l-au dat văru-său lui Costantin să să ție cu dânsul, iar nu să-l vânză. Deci ne-au scotit oameni buni de vreme că iaste calul a lui și fiind Constantin dosit să întoarcă banii să-ș ia calul. Ce, neavând el banii să-m dea, mi-au dat parte lui Costantin din sat din Pășcani toată parte mâne-sa a Nastaseii, însă netrebuindu miie moșie și trebuindu-mi banii, eu i-am pus zi ca să aducă banii să-ș ia zăpisul cel dă moșie, iar el la zi n'au mai venit și am mai așteptat peste zi doi săptămâni și el tot n'au mai venit, ce văzând eu că nu mai vini, am vândut și eu această parte de moșie dumisale lui Darie Donici sârdariul drept acei bani și i-am dat dumisali și zăpisul cel dela Mihălachi ca să-i fie dumisali de acmu innainte draptă ocină și moșie și giupâneasei dumisali și cuconilor dumisali în veci. Și la acest zăpis al meu s'au tâmplat mulți oameni buni anume preutul Timuș de Stețcani și Enachii de acolo și Drăhuș de acolo și Maței Nițul de Miclești și Negoit de acolo și alții cari s'au escălit mai gios și eu Lupașco pentru credința mi-am pus degetul să să știi.

U Stețcani let 7219 mai.

(x) Lupașco ot Drisliceni

eu Timuș

(x) Drăhuș

Enachie

Maței (x) Nițul

Negoit iscal

Toader pisalt

Însă de s'ar tâmpla a să gâlcevască cineva pentru această parte, să aibă a vini la mini și la Mihălachi să dăm noi sama, iar dumnelui să-ș ție moșia, să n'aibă trabă cu dumnelui.

Colecția d-lui Petre Lazu.

177.

1712/1713

Pintilie, feciorul Ștefaniei, nepotul Ilenei Dămienesei din Onișcani cu neamurile lor dăruesc pârălabului Constantin Carpuz părțile lor de moșie din doi bătrâni din satul Onișcani. (Original).

Adecă eu Pintilii, ficiorul Ștefani, nepotul Ilenei Dămienesei de Onișcan scriu și mărturisescu cu acestu zăpis al meu pe cum am dat moșie Ilenei ș'a Anii și Antimii din sat din Onișcani, din bătrânul Condrii ce s'a alege parte acestor surori din parte din sus, această moșie o am dat dumisale pârălabului Constantin Carpuz pârălabul. Așijdire și eu Ghiorghită ginirile Ciornușcăi, fetii lui

Dămiian încă am dat parte femeiei meli Mărichi, nepo[a]ta lui Dămiian ce s'a alege din bătrânul Drăguțoai din giumătate de bătrân ce s'a vini parte ei. Acești părți dintr'amândoi bătrânii, parte mea, a Anii ș'a Ilenii și a Antimii și a Mărichi, fetili Ciornușcăi dintr'amândoi bătrânii o am dat dumisali pârcălabului Carpuz pentru o pagubă ci i-am mâncat niște stupi, pentru doizăci și patru de stupi și zăci lei bani ce-au cheltuit. Această moșia ca să fie dumisale moșii [și] ocină dela noi în veci și acesta zapis s'au făcut dinainte lui Postolachie [pr.] și a lui Ghiorghii Bărcă ș'a lui Paval Bălăban ș'a lui Simion Dascălul ș'a lui Andrii și pentru credința ne-[a]m pus și degitile și noi acești oamin încă ne-am pus degitile să fie de credință-și cu vad de moară în Ichel și cu iaz în Derenovăț.

let. 7221.

Pintilei (x) (x) Ghiorghii
 (x) Postolii Pripîrm (?) ¹⁾ (x) Simion (x) Andrei

Colectia mănăstirei Hârbovăț din jud. Orhei.

178.

1714, Iunie 13. Iași.

Nicolae Alexandru Voevod rânduiește pe Constatin Costache vel stolnic ce se află trimis « la Margine » să cerceteze pricina dintre serdarul Darie Donici și Gligoraș fost stolnic pentru moșia Poiana Ivancei. (Original).

Noi Nicolae Alexandra Voevoda Божію милостію господарь
 ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ.

Scriem Domnia Mea la cinstitu și credincios boiariul nostru dumnalui Constantin Costachi vel stolnic, facem știri dumitali pentru o gâlceav ce ari boiariul nostru Darie Donici sârdariul cu Gligoraș ce-au fost stolnic pentru o moșie ce s chiam Poiana Ivancei cari moșie ni-arată dumnalui Darie Donici sârdariul dreas domnești cum iaste acea moșie dată danie moșilor dumisali de Irimiia Vod, iar Gligoraș stolnicul țini și stăpânești acea moșie de câțiva ani și de câtăva vreme iaste gâlceavă între dânșii și nu-ș mai aleg. Și mai innainte vremi hiind amândoi aicea, l-au îmbiatu dumnalui sârdariul pe Gligoraș să margă la Divan să-ș întreabe

¹⁾ O copie alăturată dă această transcriere.

și n'au vrut să ias la Divan, zicând că dreas ce ari el pe acea moșie îi sintu acas nu-s la dânsul și s'au fost scris o carte la Bogos pârcă-abul și la Toader Clucerescul, căpitanul să le ia sama acolo pe dreas ce or arăta și au scris acei boiari un răvaș la dânsul să margă faț cu dreas ce a avea să le ia seama și Gligoraș n'au vrut să margă la socotial. Apoi dumnalului sărdariul i-au mai scris un răvaș să vie la Iaș cu dreas ce-a hi având și iar n'au vrut să vie cum văzum și un răvaș a lui Grigoraș scriindu la sărdariul că nu poate să vie. Deci să-i poroncești Dumnata să vie la dumnata, hiindu dumnata acolo la acea margini trimis și să-ș aduc dreasăli ce-ar hi având și el și dumnalului sărdariul și să li iai saama cu mari dreptate și să-i așezi cum vei afla dreptu și s dai și mărturie la mâna cui s'ar vini să li s facă și întăritur dela Domniia Mea, iar de nu-i vei putea așeza acolo să le dai zi să vie la Divan amândoi de faț și tot să faci mărturie la mâna cui s'ar vini, să avem știri.

U Ias leatu 7222, iuni

(L.P.)

Vel logft. vă dăvan uci.

Vasile uricar

Pecetie mare rotundă de tuș roșu.

Originalul în posesiunea d-nei Popov, actuala proprietară a moșiei Ivancea.

179.

1715, Aprilie 8. Iași.

Nicolae Alexandru Voevod rânduește pe Toderășco Clucerescul, pe Pavel Chirica pârcălabul și pe Enache a Savii să cerceteze pricina dintre Carpuz pârcălabul și mai mulți răzeși din Onișcani, cari i-ar fi dat lui Carpuz mai multe părți de moșie ca să-i plătească o pagubă de 24 de stupi și zece lei ce ar fi suferit acesta. (Original).

Noi Nicolae Alexandru Voevoda Божію милостію господарь ЗЕМАН МОЛДАВСКОН.

Seriem Domniia Mea la slugili noastre Toderășco Clucerescul și Pavăl Chirica pârcălabul și Enachie a Savei, facem știre că s'au pârit de faț Costantin Carpuz pârcălabul cu Pintelei și cu Toader Șuba, ficior Cernușcăi pentru o parte de moșie din sat din Oneșcani, partea Ilnei ș'a surorilor ei a Anii ș'a Antimii ce l-au dat Pintelei, ficiorul Ștefanii, nepotul Ileanii ș'a Anii ș'a Antimii lui Carpuz

pârcălabul pentru o pagubă ce zice că au făcut de niște stupi pentru 24 de stupi și zece lei cheltuiala, ce-au cheltuit. Și arată Carpuz pârcălabul și zăpis dela mâna lui Pântelei cum i-au dat aceli părți de moșie pentr'acea pagubă ce i-au făcut el Pântelei și cu altul cu Ghiorghii și mergând Carpuz pârcălabul de ș'au pus niști oameni să-i cosască fân pe acia moșie, unde i-au arătat răzășii cât faci partea ce i-au dat Pântilei, iar Năstasie și Toader Șuba au mersu de au scos cosașii depe acel loc, nu i-au lăsat să cosască și au luat ș'a zecea din fânul cât au fost cosit ș'au scuturat și pomi ce-au fost pe acel loc. Deci să chemați oameni buni și să le luaț sama cu direptate și s[ă] chemați și pe Ileana s'o întrebaț iaste cu voia lor, a surorilor, să-ș dea părțili lor pentru acea pagubă, ci-au făcut Pîntelei, au nu iaste și de or primi cum să hie și părțili lor date pârcălabului Carpuz pentru acea pagub[ă] ș'ar hi cosit Carpuz numai cât i-au arătat răzeșii, cât cuprind acele părți și ei îi vor hi luat de a zecea și au scos cosașii, nu i-au lăsat să cosască, ce i-ar hi luat de a zecea să-i pliniț dela dâșșii și iarba ce n'au lăsat să cosască, iar de n'ar primi Ileana să s[ă] dea și părțili lor, Carpuz să-ș ia pe Pîntilii și pe Ghiorgiț de grumazi să-i plătească paguba și cheltuiala sau să ia numai partea lui Pîntilie de a vrea să priimască Carpuz. Și să-i așezaț acolo, cum iți afla mai cu direptul și să dați și marturie la mâna cui s'ar vini, să avem ștere.

U Ias letu 7223, apr. 8.

(P.D.)

Vel logofăt uci.

Vasili Neagul (?) uci

Colecția mănăstirei Hârbovăt.

180.

1716, Iunie 9. Iași.

Mihai Racovița Voevod, judecând pricina dintre Darie Donici marele ban și Gligoraș stolnicul, fiul lui Postolache pârcălabul, întărește stăpânirea celui dintâi asupra satului Poiana Ivăncii din ținutul Orheiului. (Original).

Io Mihai Racovița Voevod Кожію милостію господарь земли молдавскон.

Adecă s'au părît de faț innainte noastră și denainte a lor noștri moldovenești boiari a mari și a mici cinstit și credincios boiarinul

nostru dumnealui Darie Donici vel ban cu Gligoraș stolnicul snă Postolachi pârcălabul pentru un sat anume Ivancea, ce iaste în ținutul Orheiului, pe apa Ivancii, zicând dumnealui Darie Donici vel ban cum acel sat iaste danie moșului dumisali lui Andrei Donici snă Donici vornicul dela răpăosatul Ieremiea Vod și de atunce l-au stăpănit tot neamul dumisali pân în zilili Domnii lui Vasili Vod precum ne-au arătat dumnealui și ispisoc di'ntăritură dela răposatul Vasilie Vodă pe acel sat, pe Poiana Ivancii dela un loc ce să chiamă Dobran, Poiana Ivancii pân la Fundătură, unde să împreun cu hotarul Persecinii, iară cându au fost la Domniea lui Ștefan Vod Gheorghie, nu să știe cu ce meștersuguri l-au luat acel sat Postoiachi pârcălabul, tatăl lui Gligoraș și l-au ținut pân acum fără de nici o dreptate.

Iară Gligoraș stolnicul așa au dat samă: cum acel sat au fostu din hotarul târgului Orheiului și iaste de danie și de miluire părintelui dumisali lui Postolachie pârcălabul cu ispisoc dela Ștefan Vodă Ghiorghie și pentru aceia l-au stăpănit părinteli dumisali și el pân acmu și dumnelui Năculai Donici vel logofătu, tatăl dumnisali lui Darie Donici vel ban au trăit împreun cu pârcălabul Postolache pân s'au [să]vârșit amândoi și nemică n'au pomenit de acel sat, cum să fi fostu a dumilorsali. Dar dumnealui Darie Donici vel ban așa au dat sam: cum acestu ispisoc ce l-au arătat înainte Domniei Meli, au fostu pierdut și părinteli dumisali neavându nemică la mână n'au avut cu ce eși la vro giudecată, căci dumnelui l-au găsit pe urmă, după ce s'au săvârșit părinteli dumisali. Iar pentru căci zisă Gligoraș stolnicul, c'au fost de locul târgului, de aceasta nice dumnealui n'au tăgăduit, numai dede samă că au avut pâra moșul dumisali Andrii Donici cu târgoveții de Orheiu la Vasilie Vod, care ne arată și carte de rămas pe târgoveți, însămnându într'acea carte cum au mai arătat Andrii Donici înainte Domnii Sali un ispisoc de danie și de miluire dela Ieremiea Vod și alte urice di'ntăritură dela Ștefan Vod și dela Radul Vod și dela alți Domni pre acel sat Ivancea. Pentru aceia și Domniia Mea împreună cu tot sfatul nostru văzând daniia dumisali lui Darie Donici vel ban că iaste mai veche și mai de demultu decât a stolnicului Gligoraș, socotit-am și l-am dat rămas pe Gligoraș stolnicul din toată lege a Țării, să nu mai aibă de acmu înainte nice o treabă cu acel sat, care mai sus scriem Dobra

Poiana Ivăncii, ce să aibă a-l ținea dumnealui Darie Donici vel ban, căci îi iaste danie mai veche precum îi scriu dresăli dela Vasilio Vodă. Inșă macar că au arătat dumnealui Darie Donici vel ban ispisoc dela Vasilio Vod și carte de rămas pe târgoveți, dară socotindu atâta vreme trecută, de au stăpânit acel sat tot neamul a lui Gligoraș stolnicul nice cu atâta n'am lăsat, ce am giudecat într'aceasta chip de va primi dumnealui Darie Donici vel ban carte de blăstăm asupra sa cum nu știe dumnealui să fie lipsât cu vro pricină acel sat din mâna neamului dumisali, nice au auzât pricină într'acesta chip din gura părintelui dumisali pân au fost viu, nici au știut nimică de aceaste ispisoaice în viața părintelui dumisali și așe să țiaa satul. Și așe au priimit și dumnealui denainte Divanului carte de blăstăm asupra dumisali.

Drept acee acel sat Ivancea cu tot venitul ca să-i fie și dela Domniia Mea dreaptă ocină și danie și miluire și feciorilor și nepoților dumisali și uric stătător în veci și de această pără să nu s mai pârască în veci.

U Ias leat 7224, iuni 9.

(L.P).

Ilie Catargiul vel logoft.

Axintie uricar

Originalul în posesia d-nei Popov, actuala proprietară a Ivancei. Documentul bine scris. Hârtia a început să putrezească. Pecetia mare rotundă aplicată, a căzut.

181.

1716, Iulie 15.

Costandin, feciorul răposatului Scărlet biv vel comis dă lui Gugea, fostul vornicel al unchiului său Antiohie Jora la moșia Mihuleni din ținutul Sorocei, siliștea Lipiceni dela ținutul Orheiului cu vaduri de moară, cu loc de prisacă și pădure pentrucă a plătit pentru el unor turci 140 de vedre de miere, constrâns fiind de Drăcache serdarul. (Original).

Adecă eu Costandin, feciorul răposatului Scărlet biv vel comis scriu și mărturisesc cu acestu zapis al mieu ca s[ă] fie de bună creștință la mâna Gugii, ce au fost vornicel la unchiul meu Antohie Jora la sat la Mihuleni, ce sint la ținutul Sorocii precum să s[ă] știe că plătindu-mă Guge dela niște turci de 140 vedre de miere și

nefiindu-mi mie Guge cu nimic datoriu, nici au fostu el vinovat să plătească, numai știindu-l turcii că au fost de casa noastră a părinților, au făcut silă Drăcache sârdariul, zicând Drăcache sârdariul că au fost avut Costin Scărlet niște mori la Ciorna zălog la niște turci, care mori sint la ținutul Orheiului și fiind Drăcache sârdariul au făcut silă și au dat 140 vedre miere turcilor și i-au scos din moară. Și viind Gugeștii la cinstit Divanul Mării Sale lui Mihai Vod[ă], la a treia Domnie și cu adevărat Divan m'au dat rămas Măriia Sa ca să plătesc Gugii acele 140 vedre de miere și neavând eu cu ce-i plăti, i-am dat pentru aceasta, această moșie siliștea Lipiceniei la ținut Orheiului cu 2 vaduri de moară, cu loc de prisacă, cu pădure și cu tot venitul cât să va alege, precum scrie ispisocul și zăpisele cele vechi ce s'au dat la mâna Gugii împreună cu acest zăpis ca să-i fie lui dreaptă ocină și moșie neclătit și nerușit în vaci și feciorilor lui și nepoților lui și strănepoților lui. Și cându s'au făcut acest zăpis s'au tâmplat de au fost boiari mari față, carii mai gios s'au iscălit. Și eu pentru mai mare credința am iscălit cu mâna mea ca s[ă] fie de credință.

Let. 7224, iuli 15 dni.

Gheorghie pisah

Colecția mea. Zăpisul pare a fi original după scriere și hârtie. El însă nu poartă nicio semnătură. Este prințurmare sau o copie originală sau un simplu proiect de zăpis.

182.

1717, Decemvrie 9.

Pahomie sin Neculai Bărgan din Viprova vinde lui Gheorghie, nepotul Paicului, o bucată de loc din bătrânul Brăilescului din satul Viprova. (Copie).

Copie.

Adică eu Pahomi sin Neculai Bărgan ot Viprova făcut-am zăpisul meu la mâna lui Gheorghii, nepot Paicului ot tam pi cum i-am vândut o parti di loc din sat din Viprova din bătrânul Brăilescului ci s'a alegi partea tătâni-meu lui Neculai Bărgan pîntru 8 lei bătuț, adică opt lei bătuț, cu tot vinitul din codru și din câmp cu pomăt și cu fântână și tot locul cu tot vinitul ca să-i fii lui Gheorghii și fimei lui și copiilor lui și nepoților lui dreaptă ocină și moșii și nime din frații mei si n'aibă treabă nici a cuvânta ceva.

Și acest zăpis s'au făcut dinnaintea omini buni și bătrâni și răzaș di Viprova anumi preutul Vârlan și Tănasi Criiac ot tam și Andrii sin Zahariia o tam și mult, omini buni cari s'au prilejit di faț.

Și pentru credința ne-am și iscălit.

Veleat 7226, dicv. 9.

Popa Vârlan Tănasii sin Chiriic Andrii sin Zahariia

Luca sin Moisăi ot Puțuntei erei Isac

Vasile diiaconul tij sin Moisăi ot Puțuntei

Stratul sin Terte ot Cernăuți m'am prilejit și eu la acest zăpis.

Pahomii sin Ghiorghii tij ot Puțunteiu

eu Vasile diiac am scris

Asămine di pi cel adivărat am scris copii Dascălul Dimitrachi, ficiorul preutului Vasile Chiriic răzeș din Viprova.

1816, Mai 3.

Extras din dosarul nr. 4726/1826 al judecătoriei ținutului Orhei, fila 13, aflat în arhiva tribunalului Lăpușna.

183.

1718, Ianuarie 11. Iași.

Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea lui Todorașco, strănepotul pitarului Grigore Săpoteanu pe niște părți de moșii și anume din Săpoteni, Săseni și Voinova din ținutul Orheiului și din Cornești, Hărmănești și Țăfurleni din ținutul Iașilor. (Original).

† Io Mihai Racoviț БОЖОДА БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЬ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН.

Dat-am cartea Domnii Mele lui Todorașco, ficiorul Aniții, nepot Tudosii, fata lui Gligorii pitariul Săpotianul să fie volnic cu cartea Domnii Mele a-și ține și a-ș stăpâni nește părți de moșii în sat în Săpoteani ce iaste la ținutu Orheiului și la Cornești la ținutul Iașilor și la Săseani, iar la Orhei și la Hărmănești la Prut, iar la ținutul Iașilor și la Voinova la Orhei și la Țăfurleani alătura cu Hărmăneștii, iar la ținutul Iașilor și să aibă a lua de a zece din câmpu cu fânaț, din pâne, din pomeți, din grădini cu legumi și din grădini cu tiutiun și din cânepă și din ini și din bălți cu pești și din prisări cu stupi, după obiceia ¹⁾ și din tot locul cu

¹⁾ Subliniez că obiceia este scris: « ОБИЧАИ ».

tot venitul cât s'ar alege pe drese ce are, iar de ar avea cineva a mai răspunde să-ș ia drese ce ar fi, având să vie de faț și nime să nu cuteze a sta împotriva cărții gospod. **ТОГ ПИШЕМ.**

U Ias let 7226, ghen. 11

(P).

Vel logofăt uci.

Pecetie mare rotundă cu tuș roșu.

Academia Română, doc. 278—XXIII.

Satul Săseni exista pe vremea lui Ștefan cel Mare. Uricul din 1547, Mai 27 dela Petru Rareș întărește satul Săseni, nepoților lui Mile Călugărul, printre care și o fată a lui Lazăr Crasneș, dela care satul Crăsnăgenii din Orhei. Vezi: Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XXI, p. 98. Mile călugărul este întemeietorul neamului Bulat din Basarabia și Transnistria. Vezi: Aurel V. Sava, *Doc. Lăpușna*, p. 240 și doc. nr. 385 dela finele acestui volum.

184.

1719, Ianuarie 30.

Mai mulți răzeși din Bravicea scot de sub zălog partea de moșie a lui Enache Grecul dela Aftenie, feciorul lui Mârzac. (Copie).

Copii asămine dipe cel vechi adiverită.

Adică eu Afteni, feciorul lui Mârzac fac în știre cu această scrisoare a me pentru partea di moșia lui Enache Grecul ce au fost zălogită la tatăl meu la Mârzac pentru doi boi și patru lei bani, cheltuiala. Inșă dintr'acei doi boi au fost unul al tătâne-mo, iară altul au fost a lui Ștefan, care au fost frate tătâne-mo. Deci vrând să vândă partea mea drept acel bou, iară moșanii de Bravecea anumi Vârlan și Sandul Țărnă și Elie Harea și Sandul Iurcu și alți răzăș di Bravicea n'au vrut să mă lasă să vânz și zise că ei datori sânt să întoarcă boul și cheltuiala. Deci eu văzândă când veni județul așa, am luat partea me un bou și doi lei cheltuiala și le-am dat și zăpisul cel de moșie inșă și această scresoari o am făcut pentrucă zăpesul este rupt, fără iscălitură și fără velet. Deci eu le-am făcut această scrisoare la mână lui Doroftei Grecului precum mi-au plătit tot diplin și ne-am împăcat și ne-am ertat. Așijderelea de s'or scula să mai gâlcevască sau de or scoati alt zăpes, să nu să crează, că alt zăpes fără acesta nu este, iară frații de or ave ceva a răspunde cu mene s'or întreba, iar pentru partea lui

Glegoraș, feciorul lui Ștefan de n'a vrea să-ș ei boul, partea lui, facă ce știe, meargă să-ș întrebii.

Și la această tocmală fost-au boeri și alți oameni buni din megieș anume Pavăl Cârstea pârcaľabul și alți megieși care ș'or pune iscăliturile mai gios. Și pentru credința mai gios ne-am pus degetul ca să să crează.

Let 7227, ghenar 10.

Aftene Mârzacu

Sandul Țărnă

Elie

Sandul Iurcul

și cu Ursu Badecu m'am tâmplat

Verso.

Și avându noi trebuință și judecată și mergândă la satul Morozenii am rugat pe dumnealui Maței Grecul de ne-am dat această copie dipe un zăpis vechi ci esti la mâna dumisale, ca să ne fie de îndreptare.

Colecția mea.

185.

1721, Februarie 15.

Izvod de moșii împărțite de vornicul Ion Sturza cu cumnații săi. (Original).

Izvod de moșii ci s'au scos dipe împărțala vornicului Ion Sturzea, cându s'au împărțit cu cumnații săi la velet 7229, fev. 15.

Parte Saftii spătăroaei Cuzăi:

sat întreg Micleștii, la Dorohoiu

sat întreg Pridăucenii, la Soroca.

pol sat Toderenii, la Hârlău.

pol sat Cuzlăul, la Dorohoiu.

pol sat Glodenii, la Vaslui.

a patra parte Răzina la Orheiu; au cumpărat-o tatul meu.

o parte de sat de Dăznăteni, la Dorohoiu.

a patra parte den sat din Scântieni și din Bircești, la Vaslui.

sat întreg Căputenii, la Hotin.

sat întreg Zălina, la Hotin.

pol sat Buticiul la Hotin.

pol sat de Rujaviniți, la Hotin.

a patra parte de sat de Bădăgeni, la Hotin.

o parti tij din Bădăgeni, la Hotin.

Fiîndu înpărțala la mâna mea, ci mi-i dată de mătușa mea Iliana Joroaie, fata Irimicăi Jorii, am scos asămine izvod cum scrii și am dat la pitarul Costandinu Crupenschi.

1771, fev. 26.

I. Canta, spatar.

Arhivele Statului București. Donația Crupenschi. Pachetul VI, doc. nr. 1.

186.

1721, Mai 10.

Constantin Carpuz biv pârcălab de Orheiu, dărueste lui Darie Donici, marele vornic de Țara de Jos, partea sa de moșie din sat din Horodiștea, dela ținutul Orheiului. (Original).

Adecă eu Costantin Carpuz biv pârcălab de Orheiu, ficiorul Marii de Horodiștea, nepotul lui Ionașco Țoacăș (?) și a lui Pătrașco fac știre cu acestu adevărat zăpis al meu, precum eu de nimea silit, nici asuprit, ce de a mea bună voie, am dat danie și am dăruit dumisali Darie Donici, vel vornic de Țara de Gios, a mea driaptă ocină și moșie den satu den Horodiștea, ce iaste la ținutul Orheiului, cât să va alege partea mea, care moșie în este mie de pre părinții miei și am dat-o și am dăruit-o dumisale pentru multu bine ce am avut dela dumnealui și văzindu că au mai dat și alți frați ai miei toți părțili lor, am dat și eu dumisale partea mea cât să va alege partea mea din sat de Horodiștea, care mal sus scriem, ca să îi fie dumisale driaptă ocină și moșie în veci den tot locul cu tot vinitul din câmpu și din pădure și din vatra satului și din hăleșteie. Și la aceasta danie cându am datu, s'au tâmplat boeri mari și ficiori de boeri și alți oameni buni, carii toți mai gios s'au iscălit.

Vlet 7229, mai 10.

Și pentru credința m'am și iscălit.

Și eu Gavril Gherghel am scris zăpisul.

Gavril Gherghel

Pe verso: Mihai sin Sandul ot Crășnășani.

Gavril Leca

Academia Română, XXIII—236.

Carpuz semnează grecește.

187.

1721, Iunie 8.

Mihai Racoviță Voevod, întărește stăpânirea preotului Timuș asupra părților de moșie dela Benghidire și Miclești. (Suret).

Suret pe Ghindire și Micleștii.

Io Mihaiu Racoviță Voivod, bojiu milosti Moldavscoi.

Dat-am carte Domnii Me rugătoriului nostru preotului Timuși dela ținutul Orheiului, care iaste gineri Stratului lui Toader Ștefcăi, să fii volnic cu carte Domnii Mele a lor dreaptă ocină și moșie... Ștefcăi la ținutul Orheiului, părțile ce sântu la Benghidire și parte dila Miclești Bozenco (?) și a lui Toader Ștefcăi, bătrân parte din gios să fie volnic cu carte Domnii Meli să aibă a lua din păduri, din țarini cu pâine și din fânețe și din tot locul ce să face cu dreptate pe părți, de a veni cineva a răspunde de față înaintea Divanului Domnii Meli. Aceasta scriem.

V let 7229, iunie în 8.

Colecția mea.

Suretul este extrem de rău scris. Pare mai de grabă un exercițiu de scriere.

188.

1722, Februarie 20. Iași.

Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea boerului său Ion Paladi, fost mare spătar, asupra unei jumătăți de sat din Vovinești, partea din jos, din ținutul Orheiului. (Original).

Io Mihai Răcoviț Voevod Кожію милостію господарь земли Молдавскон.

Adecă Domniea Mea am dat și am întărit cinstit și credincios boiariului nostru dumnealui Ion Păladi biv vel spătar pre a dumisali diriaptă ocină și moșie din zapis de danie ce ni-au arătat dela răpăosatul Pavăl Ciocârlan biv vel vornic din giământate de sat de Vovinești din parte de gios ce iaste la ținutul Orheiului, care să înparte în trii bătrâni. Deci în parte boiariului nostru cari scriem mai sus, lui Ion Păladie spătar, i s'au ales pre zapisul cel de danie dela Pavăl Ciocârlan vor[nic] un bătrân întreg. Așijderili

și dintr'alt bătrân, carili să înparte în cinci părți, patru părți. Pentru aceia și Domniea Mea dacă am adevărit într'acesta chip datu-i-am și dela Domniea Mea și i-am întărit pre acele părți de ocină, ce scriu mai sus, ca să-i fie și de la Domniea Mea driaptă ocină și moșie și danie și din vatra satului și din câmpu și dintr'apă și din locuri di fânață și din tot locul cu tot venitul, lui și fiilor și nepoților lui și uric di 'ntăritură stătător în veci de veci și altul nimea să n'aibă a să amesteca **пред снм лнстом господствамы.**

U Ias. leat 7230, fev. 20.

тpктаго господства¹⁾

(P. D.)

Ilie Catargiul, vel logofăt.

Axintie, uricar

Colecția mea.

Vovinești este satul Hoginești de astăzi.

189.

1722, Septembrie 20.

Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea lui Tănase, ficiorul lui Postolache, asupra unor heleșteie și locuri de fânață, pe apa Vaticiului din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Mihai Racoviță Voevod, **Божію мнлостію господарь земли молдавскон.**

Adică Domniia Mea am dat și am întărit acistui om lui Tănasă, ficior lui Postolachi, nepot lui Ionașcu, strănepot lui Danco din Orhei, pre a sa driaptă ocină și moșii niști heleștei ci ari pi apa Vaticiului la ținut Orhei și locuri di fânață ci sânt pe acele heleștei și moară gata, ci esti pi acel loc, tot locul cu toati heleșteili cât au ținut și părinții săi din ispisocul ci ni-au arătat dila răposatul Irimiia Voevod, cari scrii într'acel ispisoc, precum Danco au dat un cal Domnii pentru acel loc și cu heleștei cari scriu mai sus. Și după acel ispisoc încă ni mai arată Tănasă și o mărturii

¹⁾ Pe românește: « a treia Domnie ».

dila pârcălabii di Orhei și dila multă preuți și oameni buni scriind și mărturisind într'ace mărturii precum că au avut multă pâra și gâlceavă Postolachii, tatăl lui Tănas cu Leahul din Buciușca, pentru acești trii heleștei din Vatici, cari scriu mai sus, fiindu-li lor împreună dila moșii lor, iară apoi mai pre urmă s'au învoit di bună voia lor și s'au tocmiț ca să ții Postolachii un heleșteu și giunățati și Leahul iarăș un heleșteu și giunățati cu frații lui, precum au ținut bătrânii lor și la moara lui Postolachi să nu aibă triabă Leahul și iarăș la moara Leahului să nu aibă triabă Postolachii, iară la un iazi ci esti al trilema mai gios, iarăș să ții împreună giunățati di iază să ții Postolachii și giunățati să ții Leahul cu frații săi.

Dreptu aceia dar Domniia Me încă am dat și am întărit acestui om lui Tanas, ficiorul lui Postolachii, pi aceli heleștei di mai sus numiți, cari sânt pi pâriul Vaticelui și cu moară și cu locuri di fănață ci ari, cât va fi ținut și părinții săi din ispisocol di întăritură ci au avut dila răposatul Irimiia Moghila Voevod și din mărturiia di împărțala acestor heleștei ci s'au împărțit bătrânii lor, ca să-i fii lui și dila Domniia me dreaptă ocină și moșii și uric di întăritură dila Domniia me cu tot vinitul niclinit și nirușăit în veci di nimini. Altul să nu să amestici piste această adivărată carti a Domnii meli.

Velet 7231, sâp. 20.

Tribunalul Lăpușna, arhiva veche, dosarul nr. 349/1819, fila 26. În același dosar și copia unei mărturii din 1663, Aprilie 27.

Procesul poartă pe o jumătate de moară din apa Vaticiului: *pi apa Vaticiului mai sus de moara lui Slănină și mai gios de moara Râșcanului este o moară ci să numește a Măriuții cu iaz, cu loc pinpregiur cât esti și la alti mori megiesite, cu fănaț în coada iazului, cu o piatră umblând pi fărină cu doao gavanuri de sucmani și doao gavanuri de păsat.*

Un căpitan Ioniță Pârle din satul Gârlele, având jumătatea de moară dela socrul său căpitanul Grigore Ciogole, tatăl soției sale Anisia a făcut publicații ca să o vândă. Ioan Postolachi, Toader Postolachi și alți răzeși din Isacova, sat *aflat diasupra morii*, care îl acuză pe Ciogole, rudenie cu Măricuța, probabil succesoare a lui Leahu, că i-a scos din stăpânirea jumătății ce li se cuvenea după Postolache, îl dau în judecată. Cererea Postolăcheștilor se respinge de judecătoria ținutului Orhei (giudecător Vasile Cațichi și ălen Mihai Cazimir) la 16 Iunie 1827.

Ispisocol dela Irimia Voevod, citat în document, este acela publicat mai sus, la nr. 18, purtând data de 1602, Februarie 27.

190.

1723, August 21. Iași.

Mihai Racoviță Voevod poruncește lui Lupul Gheuca, serdarul de Orhei, să cerceteze plângerea lui Ghiluță din Marcăuți, contra lui Huhule, vătavul lui Leca serdarul, care ar fi cules poamele din livada fratelui Ghiluță. Se dispune ca în caz de vinovăție, Huhulea să fie certat cu bătae. (Original).

† Io Mihai Racoviț Voevoda, Божію милостію господарь земель Молдавскон.

Scriem Domniia Mea la credincios boeritul nostru dumnealui Lupul Gheuca sărdariul, facem știrea că aicea la Domniia Mea s'au jăluit Ghiluț de Marcăuți pe Huhule, ce-au fostu vătav la Leca sărdariul, zicându Ghiluț că el este moșinaș de moși și de părinții lui acolo în Marcăuț și în Slusleni ¹⁾ și acmu să puni acel Huhule să-l scoaț din moșii. Și Ghiluț ari pomeți și ș'au făcut și vie acolo la Marcăuți și mai are și alte livezi de pomeți a altui frate a lui, carile au murit și are acel frate al lui ce-au murit și ficiori, 2 copii și sântu duși; ce până acmu au tot stăpânit parte frăține-său Ghiluț, iar estimpu jălui Ghiluț că s'au pus Huhule și încă au îndemnat și pe alți oameni ș'au mersu în tările Huhulii și li-au scuturat livada cea de pomi a fratelui Ghiluț acelui mortu și dă samă Ghiluț că-i zice Huhule acela că i-au luoa și vie și el triabă n'ari, șădi pi moșie lor și scoate acmu un zapis zicându că ari zapis Huhule dila un văr al lui Ghiluț la Slusleni, cum că i-au dat danie parte lui, neavându el nici o triab[ă] nicăiuri, numai [cât au cum]părat sărdariul Leca o giuământate de bătrân dila Ghiluță, care dă samă Ghiluță că dă sărdariul Leca n'[ari] nici o nevoi. Și le zisă sărdariul să șază pe moșie lor și să-ș facă pomeți și vii cât or putē de multe, iar acel Huhule, osăbit de alte [fapti a lui răli, ș'au tras] ²⁾ la cea margine [și ei trag] ³⁾ ș'au tras el gâlceav pentru faptele lui, acmu să puni el să-i scoață și din moșii. Deci pentru acesta lucru dacă ț'a vini carte Domnii Meli, iar dumneata să triimiț și să chemi faț pe Huhule și să le ei sama foarte pe dreptate și să adeverești dumneata cu ce va să scoaț el pe Ghiluț

¹⁾ Sic. In loc de Susleni.

²⁾ Scris peste cuvintele « furtișaguri a lui și tâlhării ce faci ».

³⁾ Cuvinte ce au fost șterse.

din moșie, că mai volnicu-i Ghiluț cu parte fraților lui a o stăpâni decât alții streini și de-i afla dumneata c'au scuturat el livada fratelui lui Ghiluț și di-a fi îndemnat el și pe alții și i-or hi cules poameli, să aibi a plini prețul p[oaamelor] tot dila Huhule și să-i dai și o *certari bună la cur*, să nu mai facă și altă dat așe, [iar Ghil]uț să-ș stăpâniască moșie și vie ce ari și pomeții și să-i dai dumnata voe să-ș [ia de]azece dipe partea lui și a fraților lui și din Marcăuți și din Slusleni, din tot locul tot vinitul ce i s'a vini și precum vii afla dumn[a]ta mai dreptu să li faci și mărturie la mână căruce s'a vini să avem știri. Acesta scriem.

U Ias, leat 7231, avgust 21.

(P. D.)

vel logofăt.

Originalul pe hârtie, cu pecetea mare de tuș, roșu, la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. nr. 101.

191.

1723, Decembrie 18.

Mihai Racoviță Voevod, rânduește pe Leca pârălabul să cercezeze dacă pretenția răzeșilor de Isacova contra târgoveților de Orhei pentru zeciuiala vetrei iazului Orheiului este întemeiată. (Regest).

Cartea Domnului Mihai Racoviță[ă] Voevod cătră Leca pârălabul și pârălabii de Orhei, după jaloba ei au dat dumnealui Toader Loghin postelnic cu ai lui răzăși din satul Isacova asupra târgoveților de Orhei și slobozienilor di acolo pentru o parti di loc, pe care când era iazul ezit di la Orhei, le înneca apa acel iaz, rămâind păgubaș di tot vinitul lui, iar în urmă, nefiind apă pi acel loc, acei târgoveți și slobozienii ar fi lucrând ei acel loc și l-ar fi numind, pi undi au agiuns apa iazului, domnesc, nevrând să le dei jăluitoilor din a zăcea, poroncitoari ca să cercetezi și fiind locul acela moșii a lor să li îplinească tot vinitul dela cini ar fi lucrat pi acel locu și când să va mai ezi iazul, atuncea ei vor rămâne păgubaș, iar pâr[ă] atuncea să li să îplinească toată dejma din toati; osăbit s'ar fi mai jăluit și asupra neamului Cociorvâsc și Alecsăndresc, că având ei moșii în Morozăni, cari ar fi împărțită și că oamini din partea di gios ar fi lucrând în partea din mijloc și nu vor să-ș dei zăciuiala; iarăș să să cercetezi și dovidindu-să

că lucrează pi dreaptă partea jăluitoilor, să li să îplinească toată dejma și din trecutul an și din acel curgător, iar nefiindu-le moștea împărțită, apoi strângând pe toț răzășii din partea di sus și di gios, cum și megieși di prin pregiur, căț să vor afla să le înapăta tot locul din câmp, din poeni eu fân și din săliști, puind și sămni și cu mărturie arătătoari din sămni în sămni să-i sorociască, ca să li să facă di la Domniia Sa întăritură și cumpărăturili ei vor avè să li aliagă după zapisă, dându-le și partea di la mijloc.

Arh. St. Chișinău. Judecătorești, dos. 52.
Originalul înfățișat de răzeșii din Morozeni.

192.

1724, Aprilie 15.

Ion Gugea dă zapis fratelui său Andrei Gugea, ca să stăpânească și jumătate din moșia Lipiceni, pentru că i-a întors jumătate din cât a dat și el ca să cumpere această moșie. (Original).

Mărturisescu cu zapisul me[u] ci dau la mâna fratelui me[u] Andrii Gugea, să să știi că mi-au înitors chelituiuala me pi giu-mătati pentru cumipăratulii moșii Lipiceni și l-am primit tovarăși să o împărțim în giu-mătati, cari s'au întâmplati fați la aceasta și oameni buni di credinți Enachi Munteanuli, Ghiorighiți Ghiorighiți Șepitifrați.

Leat 7232, ap. 15.

Ionă snovi Gugea.

Colecția mea. In legătură cu actul din 7224, Iulie 15 (v. mai sus nr. 181). Intr'o petiție din 1827, aflată tot in colecția mea se vede că Ștefan Gugea mazil, Toader Gugea mazil și încă un alt Gugea, curgători din bătrânii Andrei și Ioniță Gugea cer înlăturarea dela stăpânirea moșiei Lipiceni a altor răzeși ce se pretind coboritori dintr'un al treilea bătrân al Lipicenilor, Manole Gugea, pe care reclamanții îl contestă.

193.

1724, Mai 1.

Hotărnicia moșiei Sămășcani din ținutul Orheiului, făcută de Lupul serdaru. (Còpie).

Còpie dipi o mărturiia hotarnică vechi ruptă a Lupului sardariului din velet 7232, mai 1.

Milostivi și luminate Doamne, să fii Măriia Ta sănătos.

Facim știri Doamne, Mării Tale, că vini Ion Smochină și cu cumnată-său Vârlan și cu ficioru lui Vârlan cu Timoftii, cu luminată carte Mării Tale, scriind la noi precum s'au pârit de față innainte luminat Divanului Mării Tale cu Păladi vornicu di Sămășcani, pentru moștia ci au aice la Sămășcani, împreună cu dumnealui Sturza vornicu și având o parte și Pălade cu neamul lui. Și pentru aceste pricini ce-au avut întâiu între dânșii, li s'au fost făcut o luminată carte Mării Tale la Grigoraș Leca pârcălabul ca să li ia sama și pentru hotară și pentru dejmă și nu li-au ales de ispravă pentru pricinile ce-au avut. Și iarăși viind la luminat Divanu Mării Tale, li s'au fost făcut altă carte a Mării Tale la Grigoraș Potârcă stolnicul, ca să li ia sama pentru ace dejmă și iarăș nu li s'au curmat giudicata nici atunce. Și iarăși stând de iznoavă la luminat Divanul Mării Tale cu Păladi vornecul, me-i poronceit Mării Ta ca să mergu acolo la sat la Sămășcani și să strângim răzășii și megieșii di pin inpregiur și să luom sama și pentru hotară și pentru acele pământuri ce-au jăluit Mării Tale, că li s'au tăiat și pentru toate pricinile ce-au avut între dânșii. Ci noi după luminată poronca Mării Tale am strânsu oamini buni, răzăși și megieși din sus și din gios, anumi Ghiorghiie, căpitan dila Japca și Ghiorghiie vornicu de Cotiujani și Iftemiie vornicu di Cobâle și Mihălachi vornicu di Țahnăuți și Irimiia Hobjilă din Cotiujani, răzăș și Vasili sin Acsinti tij di acolo și Dămiiian tij din Cotiujani și Neculai Jalobă tij din Cotiujani și Pavăl Stanciul și Necula ot Cobâle și Nițul Scobilt din Sămășcani și Mihălachi și Pavel Bătă și Lupașcu Brahă din Sămășcani și Grigoraș Sfeclă din Oprîșani și Lazor din Sămășcani și Ion sin Lazor, tij și Toader Platon din Țahnăuți și Fote și Toader din Sămășcani și Lupașcu tij din Sămășcani și am întrebat pe Ioniță Smochină și cu oamini lui, ca să ne arate hotarul și hliza lor pe undi umblă din părinții lor și ni-au arătat un hotar în malul pârăului Sămășcanilor, în săliște, dispre răsărit, înpotriva unor izvoară ci sânt în malul dispri apus, cari aceli hotară vechi sânt doao pietri alătore, iară pintr'acele hotară innainti spre răsărit pân în dumbravă, nu s'au mai aflat nici un hotar și trăgându unii într'o parte, alții într'alta, pentru hotară, am cercat cu acești oamini în tot felui ca să mai aflăm vreun hotar și câte un sâmn, ci aflam, nu să potrivè. Numai scoțind Păladi un izvod a lui Costandin pârcălab di Orheiu, cari

au fost hotărit cu poroncă domniască lui Grigorii Hăbășăscu, biv hatman, părțile di moșii și di cumpăratură ci au avut din parte Stăneștilor și scrii că au ales și parte Păparii pe mijloc, ce i s'au venit din bătrânul Sturzăștilor, cari așa dideră samă aceștiia moșăni din parte Stăneștilor, că giunătați di sat, parte dispri răsărit, au umblat în doi bătrâni: un bătrân a Sturzăștilor și un bătrân Stăneștii și din bătrânu Sturzăștilor zie să fi scos a treia parte, parte Păparii și alegând Costandin pârcălab, parte Hăbășăscului, hatman și cumpărăturile ce-au fost din parte Stăneștilor li-au hotărit cu pietri și s'au aflat și doi pietri, una în margine dumbrăvii dispre hotaru Olișcanilor și alta în dial, dispri pâraul Sămășcanilor, iar în vale scriie dinpotriva hăleșteului celui bătrân, ci esti din gios di Huceasca, iară pentru parte Păparii, scrii în mărturiie că i-au ales-o pe mijlocu și au stâlpit-o pe de îmbe părțile și din parte Păparii în sus, parte Stăneștilor ce pe din sus, dispre parte Stăneștilor, cari să hotărăști cu a Păparii, neaflând alte hotară la del, spre fundul hotarului, făr di acel hotar din malul pâraului din săliște merîndu-ne în ci feliu om îndrepta, ne-m sculat și am socotit și cumpărăturile Hăbășăscului hatmanul din parte Stăneștilor, ci s'au lipit din gios și câtă parte le-au rămas Stăneștilor în parte de sus și precum au dat acești răzăși samă, că parte Păparii esti a treia parte din bătrânul Sturzăștilor și precum scrii și hotarnica lui Costandin pârcălabului.

Și măsură din potriva iazului celui bătrân a Sturzii în sus, pân într'acel hotar ci s'au aflat în malul pâraului, în săliște s'au aflat 29 funii și funie di 20 stânjăni a Sturzii și s'au pus și venitu toema și pis a Păparii în muche dealului . . . înpotriva hotarului ce o hliză di loc a Sturzii dispre Olișcani, cari mergi pi la cap moșii Păparăi, iar pentru niști pământuri ce-au jăluit acești oameni că le-au tăiat Păladi di au intrat în hotarul lor și aceasta pi poronca Mării Tale o am cercat și după ci am hotărit și s'au stâlpit locul, s'au aflat un pământ ca vro 8 pași intrat într'un capăt, dar Păladi dedi samă precum când au mersu Leca pârcălabul iarăși pentru acesti pricini el să-i fi zis lui Păladi că pân acolo îi agiungi locul lui, care au mărturisit și alți oameni că s'au tâmplat atunce cu Leca pârcălabul și el pe cuvântu Lecăi au agiunsu pân unde i-au arătat, ci noi precum am aflat am făcut di toati știre Mării Tale ci ei

mai trăgându-să la luminat Divaru.....
 cercați și acele pricini, ce fel di agiunsături face ei cu turcii și
 cât pentru agiunsăturile, ce faci el cu turcii, di va fi așa, să-l în-
 frânați cu certare, ca să să pârască și pentru moșie, ci să faci el
 moșan încă di să va afla că esti acolisitori, să dați mărturie la
 mâna omului acestuia, să-și stăpânescă moșie cu paci, iar de
 va fi pricina într'alt chip, iarăși după cum să va căde cu dreptul
 să giudecați, hotărând pricina cu carte de giudecată, ca di nu s'ar
 odihni vreo parte și s'or tragi la Divan să avem știre.

Let 7260, avgust 9.

Arhivele Statului București, colecția Crupenschi. Pachetul III.

O altă copie la Academia Română, nr. 98—CXXXVII.

194.

1724, Iunie 26.

*Mihai Racoviță Voevod, rânduești pe serdarul Lupul Gheuca și
 pe pârcălabii Gligoraș Leca și Pavel Chirica să cerceteze ce încălcări
 s'au făcut moșiei domnești a târgului Orheiului de către toți me-
 gieșii, printre care și marele logofăt. (Original).*

† Ю Mihai Racoviț коєвода Божію милостію господарь земли
 молдакскон.

Scriem Domniea Me la credincios boiariul nostru dumnului
 Lupul Gheuca sârdariul și la boerii noștri Gligoraș Leca pârcălab
 și Chirica pârcălabul; vă facem știre că Domnii Meli jăluiră târgo-
 veții de târgu de Orheiu, zicând că s'au împresurat locul cel gospod
 a târgului despre toate părțile de unii și alții și ales un Pantazi
 au împresurat o parte de loc cu un ispisoc dela Irimie Movila Vodă,
 cu cari ispisoc nici moșii, părinții lui n'au mai stăpânit și nici el,
 cu care văzând că nu poate stăpâni, s'au sculat ș'au dat ispisocul
 danie la mănăstire Trii Sfetitili. Diosăbit și din gios îi îngustiază
 logofătul cel mare și despre alte părți, despre toate. Și acmu au
 rămas de n'au unde să hrăni. Deci pentru aceasta lucru să vă sculați
 și să mergeți acolo la acel târgu și să strângeți oameni buni și
 târgoveți bătrâni din sus și din gios, carii or hi știind hotarul
 târgului pe unde au înblat și pe cum viți adiveri cu bună dreptate
 să alegeți hotarul târgului dispre toate părțile pe hotarale cele
 bătrâne. Și să aflați să adiveriți și pentru acel ispisoc ce l-au

închinat Pantazi călugărilor, mai stăpânit-au ei cu acel ispisoc vrodată sau moșii, părinții lui, au n'au stăpânit? Și pe cum veți afla și-ț adiveri să faceți o mărturie încredințată ca să avem știre. Și întâlias-ăm Domniia Me pe cum să întind unii și alți și în locul hăleșteului gospod de cosăscu și dijmuescu; ce și pentru aceasta poroncim în hăleștiul gospod nime să nu să întinză, cât au fost apa hăleștiului când au fost ezit, nime să nu să întindă. Aceasta scriem.

let 7232, iuni 26.

(P.)

vel spatar vă Divan
netămplându-să vel logofăt

Din dosarul nr. 16 al Direcției Cadastrului din Chișinău, fila 171. Pecetie mare rotundă cu tuș roșu.

Este cazul să se sublinieze că întru cât, după cum rezultă din însăși document, marele logofăt era el însuși interesat în pricină, la divan *nu s'a tâmplat vel logofăt*, astfel că a semnat sub pecetie marele spătar.

195.

1724, Iulie 28.

Mihai Racoviță Voevod, judecând pricinile dintre târgoveții din Orhei și moșii megieșe, întărește hotărnicirea făcută a locului târgului Orhei, care moșie va rămâne și mai departe domnească. (Suret).

Suretu depi ispisocul dela Mihai Vodă Racoviț pentru cât loc s'au aflat domnesc a târgului Orheiul, când s'au hotărît și s'au lămurit toate pricinile acelor ce înpresura locul domnesc.

7232, iule 28.

Facim știre cu această carte a Domnii Meli tuturor cui să cade a ști, pentru locu târgului Orhei. Iată că vîind innainte Domnii Meli târgoveții den târgul Orheiul cu mare jalobă ni-au jăluit pentru locul târgului precum că s'ar fi înpresurând despre toate părțile de cătră unii și alții și mai ales un Vasile Pantazi ar fi înpresuratu o bucată de loc cu ispisoc dela răpousatul Movila Vodă cu cari n'ar fi stăpânit nici moșii, nici strămoșii lui, nici el pără acum, cu care văzind el că nu poate stăpâni s'au sculatu și au datu acel ispisoc la mănăstire la Treifetitel. Deosăbit și den gios îngustiază dumlui vel logofăt și dispre alte părți alții și lor nu li-au

rămas loc ca să s[ă] hrăniască. Pentru care lucru înțelegând Domnie Mea jaloaba lor, am fost scris o carte la credincios boeriu nostru Lupul Gheuca sărdariu și la boerii noștri Grigoraș Leca părcălabul i Pavăl Chirica părcălabul ca să miargă acolo și să strângă oameni buni megieș din sus și din gios și să ia sama cu amăruntul pintru toate pricinile ce-au fost jăluit târgoveții înaintea Domniei Mele să-ș hotărăscă locul pe hotarul cel bătrân. Intru cari, mergând acolo boerii au strânsu oameni bătrâni și boeri anume Postolache Donici și Toderășcu Loghin părcălabii de Orhei și Ilie șoltuzul și Ion Cârste vătavul de îmblători și Tănasă Postălăchel staroste și Darii Leahul tij om bătrân și Alecsandru di Vaticiul tij om bătrân și Gheorghiti Popăscu om bătrân și Ioniță protopopul sin popei lui Costandin celui gospod din târgul Orheiului și Grigoraș Harghel bătrân și Toader Petco bătrân și Moțul tij bătrân și Stihii tij bătrân și Iurașco sin Tănasă șoltuzul și Andronic om bătrân din Peatră și alți oameni buni megiiși și cu acești oameni cu toții au purces a căuta și a lua sama pentru hotară și pentru aceste jaloabe a lor și întâi, au purces din Răut spre răsărit dela măglă în sus alături cu hotarul dum. vel logofăt, cu Piatra, cari să hotărăște cu locul târgului și s'au aflat toate hotărăle din apa Răutului pâr în vale Porosăcicăi din gios de iazul lui Drăghinici și pe din sus de drumul ce merge la Susleni aproape și de acolo vale în sus pin iazul lui Drăghinici și de acolo tot în sus vale pâr în gura văi Rublin[ci] și de acolo vale Rublin[ci] în sus pâr aproape de sfârșitul vâlcăii, alături cu Chipircenii și drept în curmătură și din curmătură la vale spre Ivanos pe diasupra unor hârtoape la o fântână și alături cu iazul Chipircenilor pe din gios, cari viind pân aici, au venit și moșanii din Chipirceni anume Dumitrașcu bătrănu și Ioniță tij bătrănu și Murgociu de acolo și au arătat și ei hotarul lor despre acest gospod și dela iaz drept la dial și culme dialului în sus pân la o movilă mari și dela movilă tai de curmeziș spre ap[us] pe la Oeni în Cogălnic și Cogălnicul în gios pân drept o movilă mari din vali di șleah împotriva Creminii și de acolo în curmeziș piste Răut în drumul cel mari la Cremine și din Cremine tot drumul cel mari în gios alături cu locul Isacovii pân în vâlceaua Rublinicăi și de acolo drept la dial pe Rublinca pin hârtopu și piste dial pin capetele pământurilor Lucăceucenilor și de acolo pi coștișe în sus și pi din dial di ulmii înalți și în sus

pin dumbravă, pi din dial di rădiul Dănesăi și drept la Ochiuri la o curmătură și la vale în dreptul Vaticiului și drumul Vaticiului în sus pân la iazul Pășcăniții. Și au dat și răzășii de Isacova o hotarnică dela răposatul Ștefan Vodă Gheorghii când au fost sulgeri mari scriind precum au hotărit locul Isacovii dispre locul cel domnesc și pe aceli sămni au mersu și acești hotarnici din drumul cel mari din Răut pân în Vaticiu și de acolo trece pi Vaticiu spre miazăzi drept la dial pin păduri, pe un drum ce mergi la dial pân în muchie dialului la o cruce pe din sus de Mana, cari au avut târgoveții gâlceavă cu Mihuleți pentru cari au arătat târgoveții și o carte dela răposatul Duca Vodă din velet 7178 scriind precum ginerii Mihaleii lui Durac să n'aibă treabă cu acé poiană cu Mana și pentru doai iazuri ca să întoarcă târgoveții ginerilor lui Durac și să le ții ei, iar Mihuleți încă fiind acolo față s'au întrebat ari ceva a răspundi. El au dat samă că dresă ce ari nu sânt la dânsul și i s'au pus zi ca să vii aice la Divan cu dresă ce va fi având și el nici aice la Divan n'au venit. Și dela cruce în gios pin codru, pin prăvalul pârăilor pe diasupra Păceșnii și a Lucaceucăi, unde au fost pricina cu Pandazi și întrebând pe toți, pe acești oameni bătrâni cari scrii mai sus, apucat-au ei sau auzit-au din părinții lor sau din moșii lor precum să fi ținut vrodată niamul lui Pandazi cu acel ispisoc și ei au dat sama toți cu sufletele lor că n'au apucat și n'au auzit din moș, din părinții lor precum să fii stăpânit vrodată. Și s'au aflat și un ispisoc dela răposatul Vasile Vod dani iarăș această parte de loc, cari s'au fost apucat Pandazi de dânsa lui Apostol jicnicer moșul lui Gavril Donici și jăluind târgoveții la răposatul Duca Vod în domnie a doai ca n'au loc să să hrăniască au rupt ispisocul acela și au dat locul acela iarăș târgoveților și iarăș acesta loc l-au fost dat de iznoavă răposatul Petriceico Vod lui Chiriac Sturzii jicnicerul și l-au scos acel ispisoc Ion Buhuș logofăt la Costandin Duca Vod și iarăș nu i-au ținut în samă, cari au arătat târgoveții și o carte dela Costandin Duca Vod, precum să fii locul iarăș a târgului. Și după aceasta întâmplându-să și Mihuleți acolo la hotărit au mărturisit pentru acel ispisoc precum fiind acolo pârcălab Neculai Donici logofăt împreună cu dânsul au fost scos Pandazi atunce acel ispisoc și luându-i sama acelui ispisoc așa au mărturisit Mihuleți cum că l-au aflat pe acel om pe Burlan zăt Milii pe cum n'au avut neam dintr'insul și l-au luat din mână-i

logofăt Donici și au zis că nu-i nici de o treabă. Și de atunci iarăș acu s'au ivit acel ispisoc și au mărturisit și Ioniță protopopul din târgu din Orhei precum au fost dat acel ispisoc și la răposatul părintele Ghedeon mitropolitul la Domnie lui Neculai Vod și au fost făcut și carte să zăciuiască acel loc și au fost luat și deazăce protopopul, pe poronca sfinții Sale părintelui Ghedeon mitropolitul și pe urmă mergând târgoveții cu carte lui Neculai Vod au întorsu potropopul tot ce-au fost luat înapoi {deazăci. După aceasta începându-să iarăș hotarul dela Luceceuca tot prăvalul apei pe deasupra Săliștii și a Burhutei, cari iarăși să ține Mihuleți de ace vale Burhuta, cari au dat samă Mihuleți că ari dresă de danie dela răposatul Ilieș Vod, dar înnainte hotarnicilor iarăș nimică n'au arătat, răspunzând că nici aceli dresă nu sint la dânsul; așijdere și altă bucată de loc ce-i în capul dialului ce vini dela Isacova cari iar s'au ținut Mihuleți de dânsa zicând că esti danii și nici pe aceia nimică n'au arătat și i s'au dat zi ca să vii Mihuleți înpună cu târgoveții aice, să-ș aducă și dresă ce va fi având și iarăși nici aice n'au venit Și iarăș în parte din jos tot prăvalul apei pin păduri în gios pân în capul Cornului unde să înpună cu hotarul Brăneștilor și de acolo la vale din piatră în piatră pâr în malul Răutului, ce să hotărăști cu hotarul Furcenilor, care dintr'aceste petre din hotarul Furcenilor în sus o bucată de loc cari să cheamă Păhărnicienii ce o țini dum. logofăt Catargiul pentru cari bucată di loc au dat samă târgoveții că le s'au luat cu înpresurătură și întrebându-i acești boeri hotarnici cu ce pricină li s'au înpresurat ace bucată de loc, așa au dat samă, că au apucat din părinții lor că țiind Gheorghii Catargiul pah. odai acolo la acel loc, ce-i zic Păhărnicienii au cerșut dela răposatul Vasile Vod să-i de acel loc și i l-au dat. Apoi sculându-să târgoveții cu mare jalobă au mersu la răposatul Vasile Vod și au jăluit pentru acel loc că este aproape de târgu și acolo le este și hrana de cânepi și de prisăci cu stupi și de altele fiind aproape și să o hii luat Vasile Vod iar înapoi ace bucată de loc și l-au dat târgului și în locul acestue i-au dat alt loc peste Răut de cee parte, cari să chiamă Piatra, cari iaste hotărită și stâlpită despre locul târgului, cari acel loc îl țini dum. și astăz cu satul Piatra și după ce i s'au hotărit acel loc cerșind târgoveții dresul pe ace parte de loc Păhărnicienii, iar Gheorghii Catargiul să fii dat samă că nu-i iaste îndemână ce l-a căuta de

unde a fi și l-a da și din zi în zi au rămas de nu l-au mai dat și întrebându-să pe târgoveți ei cât știu și cu sufletele lor au mărturisit stăpânit-au și zăciuit-au acel loc Gheorghii Catargiul păh. și fiul său Apostul comis părintele dum. vel logofăt, au n'au stăpânit, ei așa au mărturisit că au apucat și dela părinții lor tot Domnie dejmuind acel loc, cari unul Gheorghii Popesco au mărturisit, fiind el copil c'au umblat cu tată-său Ursul Popesco ¹⁾ ce-au fost șoltuz dejmuind acel loc dela Domnii și i-au spus tată-său pricina: acest loc pe cât au fost dat lui Gheorghii Catargiul și pe urmă în locul acestue i-au dat locul Piatra peste Răut în cee parte și așa pân la moarte lui tot așa l-au auzit mărturisind și dejma tot domniască s'au luat pâr acu în domnie Noastră și Darii Leahul, om bătrân, târgovăț, iarăș au mărturisit c'au apucat acolo acel loc de s'au dejmuit tot dela Domnii, dar au fost și niști oameni de s'au fost răspunzând cu numele Catargiului, iar dejmă să lua pen pregiur tot dela Domnii pân la casăle lor, iar de a Catargiului n'au apucat, nici știu ei, niciodată mai înainte să fii luat deazăce depe acel loc. Pe cât văzum și mărturie acelor boeri hotarnici de mai sus numiți, scriind într'acesta chip ce pentru această bucată de loc ce să numește Păhărnicienii, cari este din hotarul târgului. acum în Domnie noastră viind dum. vel logofăt înainte Domnii Mele ne-au fost spus pe cum această bucată de loc îi este danii dela răposatul Vasile Vod și este și stălpită și au avut și dresă și s'au prăpădit în vremile nepăcilor, dar ari oameni de dovadă de știu locul și hotarul acei bucăț de loc și zicând dum. așa s'au fost scris o carte la boeriul nostru Leca sărdari să scoale să margă acolo să vadă pentru hotarul acei bucăț de loc și pe carte noastră au mersu de au hotărit, dar n'au cercat pre amăruntul ca să afle să adiveriască pricinile aceste, ce-au jăluit târgoveții, ce numai așa pe un lucru necercat și neadiverit au făcut mărturii și Domnie Me pe mărturie acee și pe gura logofătului, cu înșelăciuni i-au fost dat ispisoc de întăritură pe ace bucată de loc și cu acest ispisoc au tot dejmuit dum. pâr acu, iar acu trimetând Domnie Me hotarnici pe acești boeri de mai sus numiți așa au aflat pricina acestui loc a Păhărnicienilor pe cum mai sus scrie. Ce acuma viind și târgo-

¹⁾ În copia aflată în colecția d-nei Popov din Ivancea «Petcu» în loc de Popescu.

veții aice față și stând la Divan cu dum. vel logofăt, nici dum. logofătul n'au putut tăgădui, ce drept au spus, că adivărat și la ispisocul dumisale așa arată pricina dela Vasile Vodă ce ari pe acel loc ce să chiamă Piatra, așa arată pricina aceștii bucăți de loc a Păhărnicenilor precum și mai sus arată, cum au dat samă și târgoveții că mai înainte au fost dată daniile această bucată de loc ce să numești Păhărnicienii, iar apoi jăluind târgoveții i-au luat iarăș această bucată de loc și au dat-o în locul târgului și în locul aceștie au dat locul Piatra, cari este peste Răut, în cee parte, dar mai dedu samă dum. vel logfăt că după acee mai încoace i s'ar fi tot dat și ace bucată de loc Păhărnicienii daniile dela alții Domni, pe cari ar fi avut și ispisoc de daniile și s'ar fi răsărit, ce pentru acest lucru luind Domnie Me sama s'au cunoscut și s'au adiverit c'au fost împresurat dum. ace bucată de loc făr' de cale și cu înșălăciuni au fost luat ispisoc și dela Domnie Me cari acum dovendindu-să lucrul într'acesta chip cum n'au avut dum. nici o treabă și ispisocul s'au luat dela mâna dum., acela cari au fost dat Domnie Me și s'au rupt și s'au dat această bucată de loc ce s'au numit Păhărnicienii iar în locul târgului, ca să fii iarăș loc domnesc cum au fost și mai întâi. Așjdere și pentru ace bucată de loc ce-au fost pricină cu Pandazi, pentru aceasta încă adiverindu-să c'au umblat făr de ispravă, s'au dat rămas ca să n'aibă nici o treabă și s'au dat și ace bucată de loc în locul târgului. Așjdere și pentru alte bucăți de loc Mana și Burhuta și alte bucăți de loc de care s'au ținut Mihuleți de dânsese, de vreme că și Mihuleți nici acolo înainte hotarnicilor, nici un dres, nimică n'au arătat și apoi nici aice la Divan n'au vrut să vie, s'au cunoscut cum că și el umblă făr de ispravă și cu cărți rale și vicleni și s'au dat rămas ca să n'aibă nici o treabă și măcar de s'ar și afla vr'un dres de daniile ori la Mihuleți, ori la alții, când s'ar mai ivi vrodată în samă să nu să ții, ce tot locul acesta de mai sus arătat să rămâi domnesc în hotarul târgului Orheiului. Drept aceia, spre înștiințare ¹⁾ tuturor am întărit această hotarnică și cu iscălitura și pecete Domnii Noastre.

Acest suret este scos di pe adivărată carte hotarnică a răposatului Domnu Mihai Vodă Racoviț, cari carti hotarnică singur

¹⁾ In exemplarul d-nei Popov: încredințare.

eu am văzut-o și am cetit-o din cuvânt în cuvânt, pre care, spre mai mare încredințare l-am și iscălit.

Costandin ¹⁾ vel logofăt

Colecția mea. O altă copie aflată în posesiunea d-nei Popov proprietara moșiei Ivancea. Alte două copii la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 16, filele 57 și 159.

196.

1725, Decembrie 9.

Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea răzeșilor din Isacova și Morozeni asupra acestor moșii, pe care le trag după Danciul pârcălabul și după Durac cel Bătrân. (Regest).

Cartea aceluiaș Domn Mihai Racoviță Voevod prin care întărește stăpânirea tuturor răzeșilor din Isacova și Morozăni de ținut Orheiului cari moșii li să trag lor di pi moșii lor Danciul ce au fost pârcălab și di pi Durac cel bătrân, luindu-ș și vinitul diazăcea din tot locul, iar având cineva a răspunde să margă di față cu drese ci va avè.

Arh. St. Chișinău. Judecătorești. Dos. 52, f. 58 verso.

197.

1727, Martie.

Insemnare de moșiile orheiene ale lui I. Paladie vornicul. (Original)

Moșii ot ținutul Orheiului.

— Satu întreg Cuginco (sic) pi Nistru, ci am cumpărat dila Ranit zet Carpu spătarul, pe cum arată zapisăle și ispisoacile.

. (Dumisal lui Ioniț)

— Din pol satu din Ovinești, cari înblă pe 3 bătrâni pe Cula din parte de gios un bătrân deplin și din al doile bătrân 4 părți tij a mele și rămâne a cince parte a lui Carpuș și un bătrân, ce

¹⁾ Idem: Ioan Bogdan vel logofăt.

mai rămâni, este a ficiorilor lui Vlasăi cu niamul lor, ce mi-i danie dela Pavăl Ciocârlan vel vornic.

(Dumisal lui Costantin).

† Satul Trifeștii pe Cogâlnic ot Orhei.
(Tofanii).

Academia Română, mss. 5180, fila 23 verso.

Manuscrisul în întregimea lui este un catastif de toate moșiile Pălădiești purtând în frontispiciu data de 1727, Martie. Am extras o singură față referitoare la moșiile orheiene. Cuvintele puse în paranteză sunt însemnări ulterioare.

198.

1727, Iulie 7.

Grigore Ghica Voevod rânduește pe Mogâldea biv vel medelnicer și pe Gligoraș Leca pârcălabul să judece pricina dintre Darie Donici marele vornic și Grigore Terchilă pentru jumătate de sat din Epureni, pe Ichel. (Original).

Io Grigorii Ghica Voevoda Божію милостію господарь земли молдавской. Scriem Domnie me la boerii noștri Mogâlde biv vel medelnicer și Gligoraș Leca pârcălab, facim știre că aice la Domnie Me au avut pără de față cinstit și credincios boeriul nostru dumnealui Darie Donici vel vornic cu Gligoraș Terchilă pentru niște părți de moșie din sat din Epureni, ce este pe Ichil la ținutul Orheiului, zicând dumnelui vornicul că i-au dat danie un unchiu a dumisali anumi Vasiliș Pantiul acele părți de moșie din Epureni și acmu Gligoraș Terchilă nu va să-i facă parte, zicând că n'are dumnealui nici o parte, ci este acea moșii a lui, cu frații săi și așe lăsându-l dumnealui vel vornic ca să ridici el, cu sufletul lui, purcesesă Gligoraș Terchilă ca să giure. Deci dumnealui au scos zapis dela Guroe și dela Negrescul, moșul lui Terchilă, scriind cum au dat părțile lor de moșie din sat din Epureni lui Gligorașo Pantiului de Peresecina pentru 9 epi, ce au fost furat ficiorul Guroei dela Pantiul și au fost avut și pără la Divanul răpăosatului Vasilie Vodă și l-au dat rămas ca să plătiască epile, pe cum văzum și carte de rămas dela Vasilie Vodă asupra Guroei și asupra Negrescului și pe urma cărții iarăș și ispisoc dela Vasilie Vod tot într'a-

cesta chip. Deci și Gligoraș Terchilă, văzînd zapisul Guroei și a moșul său Negrescului și carte lui Vasili Vod și ispisocul, n'au avut altă ce să mai răspundă făr' cât zicè că în Epureni au fost opt frați și Guroae și Negrescul au avut numai doi părți, iar șesă părți au rămas întregi aceloralanți frați, de care și dumnealui vornicul au dat samă cum că cu adevărat au fost 8 frați, însă acei 8 frați au ținut și în Epureni și'n Copileni tot depreună și au dat giumătate de sat de Epureni lui Gligoraș Pantiul și au oprit acei șesă frați părțile Guroaei și a Negrescului din Copileni să n'aibă triabă ei acolo în Copileni și au rămas lipsiți dintr'amândoi locurile. Și cât au trăit Gligoraș Pantiul tot el au stăpânit acea giumătati de sat de Epureni și au luat de a zăce și pe urma lui și ficiorul său Vasilie tot au stăpânit. Deci acmu nu s'au putut curma giudecata pentru aceasta pe cum că ar ave dumnealui giumătat de sat în Epureni. Deci iată că scriem dumilor voastre să chemați faț pe oamenii moșenii din Epureni și neavând dumnealui vornicul dovad pe acea giumătat de sat de Epureni să margă acei răzeși din Epureni să rădici cu sufletele lor la svânta beserică pe câtă parte or ști ei cu sufletele lor și pe atâta să-i alegeți parte dumisali, iar de nu or giura să ție dumnealui giumătate de sat și pe cum veți afla cu dreptul să alegiți și să hotărîți cu stâlpi de piatră și să faci și mărturie în semne, să avem știre ca să i să facă și'ntăritur dela Domnie Me. Aceasta scriem.

let 7235, iuli 7.

Așijdere și pentru niște pâne de dijmă ce au luat an acei răzăși dipe parte dumisali ce s'a alege să aveți a-i plini dela dânșii.

(P. D.)

Vel logofăt 84.

Miron Gafenco

Colecția mea. Pecetie domnească rotundă cu tuș roșu. •

Mogâlde biv vel medelnicerul este ginerile lui Dumitrașcu Hâncul, fiul stolnicului Mihalcea Hâncul. Pe soția sa o chema Lupa. Era în 1706 căpitan, în 1723 medelnicer; soția sa era văduvă în 1746 (I. Halippa, *Trudi*, I, pp. 203—206). Trebuie să fi fost înrudită cu Vasilache Măzărachi căruia îi dă danie jumătate din moșia Gheționii. Probabil unul și același cu Mogâldea feciorul stolnicului Gavril Brăiescu (Boga, *op. cit.*, III, p. 8), dela care îi rămâne moșii. Gavril Brăiescul era fiul lui Vasile Brăescul (Boga, *op. cit.*, XI, p. 37).

199.

1729/1730.

Vlasie vinde fraților Constantin și Todirașco Borș partea de moșie din sat din Verpca a tatălui său Hoțul și a surorii acestuia Vasilica. (Original).

Adecă eu Vlasi făcut-am zapisul meu la mâna lui Costantin, ficior lui Borșu și la mâna lui Toderașco, frate lui Costantin, pre o moșii din Verpca, parte titine-meu Hoțului, fără alți frați afari dintr'alți frați părțile lor și pa[r]te Vasilicăi, sor Vasilica Hoțului, pe cum au răspuns Huțul la moarte lui că i-au dat darii Vasca parte ei, ce s'ar alege, că e ficior n'au avut pecum alți ficiori sau fată sau nepoți a Hoțului să n'aibă treabă pe moșie din Verpca. Așijderora și eu am vândut Vlasă, ce scrii mai sus lui Costantin și lui Todiraș[c]o Borșu, nesilit, nenevoit, dreptu 8 lei bani vechi și drept 8 matce au dat Toderașco să-i fii draptă ocină lor și ficio-rilor și nepoților lor și acestu zapis s'au [făcut] dinnainte a mulți omini buni și bretini anumi dinainte lui Oniță Chihae și dinnainte lui Ștefan Pitorog și dinnainte lui Simion Vrabii și Ioniță Cojăn Scurtă (?) și Neculai stegar și Ursul și Simion Hare și Vasili Vrabii și Mihăilă Boboc și Ștefan Chiha și pentru credința n'am și iscălit.

(x)	(x)	(x)	(x)
(x)	(x)	(x)	(x)

Vălet 7238.

și eu Vasili dascalol m'am tâplat și am scris
și eu Chirică răzeșu

Academia Română, doc. nr. 91—CXLV.

200.

1730, Aprilie 5.

Grigore Ghica Voevod delimitează atribuțiunile serdarilor de acelea ale pârcălabilor din ținuturile Orhei, Lăpușna și Soroca. (Còpie).

Noi Grigorie Ghica Vovoda bojiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.

Facem știri cu această carte a Domnii Mele tuturor cui să cadă a ști că iată viindu-ne jalobe de purure dela pârcălabii de Orhei, Lăpușna, Soroca, pe cum au călcare cu strâmbătate despre sârdarii, amisticându-s[ă] în gloabil[e] și în obiceiile pârcălăbești de

alte date și sărdarii au arătat pricini înpotriva pârcălabilor, si-
lindu-s[ă] a-și deșchide cale mai largă spre folosul lor, trăgând
obicee la partea lor, Domniea Mea, văzând aceste pricini dispre
înbe părțili și vrând a le așăza, ca să urmeză toate pre cale cea
driapt[ă] și pi obiceiul vechiu, stătut-am Domniea Mea împreună
și cu boiarii noștri cii mar[i] di am luat sama pre toat[e] ponturile
ce au arătat dispre sărdariul și dispre pârcălabi, dispre înbe
părțil[e] și întrebând și pe boiarii bătrân[i] ce-au fost mai în ve-
chil[i] vrem[i] și sărdari, ș'au apucat și pi alți sărdari cum au
urmat și pe cum am aflat și am adiverit, că au fost și vechiul
obiceiu, ș'am socotit împreună cu boiarii că este cu cali și cu drep-
tat[e], într'acest chip am urmat această socotială pi toate pon-
turil[e], cari arată mai gios:

Intâiu, că mai înainte vreme au avut sărdarii hotnogi de
straj pi la toate marginili acestor ținutur și ce să lucra dila dânșii
ave știri sărdarii și stricându-s ac[e]li brisle, în locul acelor hotnogi
au rămas de pun sărdarii nemesnič pe la margin, de sânt și de
straja marginii și ce s[ă] lucriază di la dânșii i-au înștiințar[e].
Pentru aceasta s'au socotit acii nemesnič tot să aibă sărdarii și
di acmu înainte[e], precum au avut numai ei, să fie de straja
marginii și să poarte grija pentru caei tătărăști sau tálhar[i] de
caei tătărăști sau turcești, undi s'ar afla să-i prindă și să-i ducă
la sărdariul și pi cum cu caei tătărăști așa și cu tálharii de cai
tătărăști sau turcești, pre obiceiul vechiu, sărdariul să aibă triabă,
iar la giudecăți sau la gloabe acii nemisnič să nu s[ă] amestič
nič să giudeč pe nim[e], nič să globască. Așijdere la alte furțișagur
car[e] să număscu potlogării, sărdariul să nu s[ă] amestič[e], nič
la giudecăți, nič la gloabe ce numai să fie pârcălabii să aibă triabă.
Moarte de om când s'a face, va avè triabă vornicul cel mare.

Al doilea pričnă au arătat sărdariul că după ce s'au stricat
slujitorii di pi margin ș'au rămas țărani, ar fi luat sărdarii câte
o vulpe pi an din tot satul. Pintru aceasta încă s'au socotit când
a fi sărdar nou, numai odată să ia câte o vulpi pi an di tot satul,
iar apoi altă dată să nu mai e nič cu zlotăriea, nič cu alt chip de
socotială. Robii or undi s'or afla, la sărdariul să s[ă] ducă. Pintru
vite di pripas, afar din cai tătărăști sau turcești, cu alt bucate de
pripas or a cui ar fi să n'aibă triabă sărdariul, ce să margă toat la
pârcălabi. Gâlcev mar di s'ar fac[i], car să tae sau să bat, di arată

sângi, aciste încă a pârcălabilor să fie, ei să giudic, ei să globască și măcar din pricini ca aciste di s'ar tâmpla, să giudec și sărdariul, dar gloaba toat la pârcălab să de. Pi vornicii di pin sati, numai sărdariul să aibă triabă a-i pune și a-i scoate, iar alții să n'aibă triabă și pi carii din vorniceii sau din lăcuitor i-ar afla sărdariul că sânt prichnă di rispa oămenilor, pe unii ca aceia iarăș sărdariul să-i certe și să li vie di hacul lor și la târgur ce sânt la acele trii ținutur, mirgând sărdariul să aibă a giudica și a globi pi obiceiul vechiu trii zil[i] numai odată într'un an, iar când s'ar tâmpla să margă sărdariul cu alti poronci, la giudicăți și la gloabe să nu s[ă] amestîc, încă și la giudicăți[e] dumisal di va afla și vro giudicată a vreunui pârcălabu rea făcută pi mîzdă sau pi voe veghetă, sărdariul acealea giudicăț să nu li stric, ci să li trimită aice la Domniea Me la târgul Onițcanii toat giudecăți or furtușagur, or bătăi, orce pricină sărdariul să le giudec și să li globască pi cum au fost, iar pârcălabii mai mult de cât cei 2 pot[ronici] pârcălabiea să nu ia și toat[ă] margine în sama și în purtar di grija sărdariului, să fie. Cu satili toat sărdariul să aibă triabă întru nimică a să amestica, ci numai clucerii și vornicii satilor să aibă triabă. Deci, precum s'au legat cu acest tistament, toat[e] să ste niclîntit di acmu innainti, nim[e] nič cât de puțin să nu îndrăzniască a păși pisti hotarul acistui tistament, ce în več așa să urmeză. Aceasta facim ștîre.

Lt. 7238, ap. 5.

Academia Română, manuscrisul nr. 237, fila 474 verse. Cf. N. Iorga, *Studii și documente*, VI, p. 427. Un comentariu al acestui document în studiul meu *Boerii mari ai Moldovei, dregători în ținuturi*, publicat în *Revista de Drept Public*, XVII, nr. 3—4/1942, pp. 479—482.

201.

1730, Noemvrie 15.

Miron Scurtul, nepot Chișii, dăruște căpitanului Carp Rusu, partea de moșie a moșiei sale Nastasia, fata Sădlariului Savii din Ghermănești. (Original).

Adecă eu Miron Scurtul, nepot Chifii, fac ștîre cu acestu adivărat zăpis al meu, precum eu de nim[e] silit, nici asuprit, ce de a me bună voie am dat ș'am dăruit a me driaptă ocină și moșii

di sat din Ghermănești, toată parte ce s'ar alege, car[e] moșii mii mi să tragi di pi moași-me Nastasii, fata Sădlariului Savii, am dat-o dumisali lui Darii cuconului dumisali lui Carp. Rus[u], căpitan, ca să-i fii dumisali driaptă ocin și moșii în veci și nim[e] din nepoții mei sau din ficior să n'aibă a strica această dani, iar cari s'ar ispiti ca să o strici, să fii neertat de Domnul Hristos și proclerit și afurisit de 300 și 18 oteți, cari sint în Nichiia. Și pi zapisul miu să aibă dumniului a-ș faci și dres domnescu. Și pentru mai mare credința, noi cari ni-am tâmplat la această dani, ni-am pus degitili.

Leat 7239, noemv. 15.

Miron (x) Scurtul Ion Chirie az Vârlan
Pălade (x) popa Vasile zet Aftene Mârzac

Colecția mea.

202.

1731, Iunie 1. Iași.

Grigore Ghica Voevod, împuternicește pe Grigoraș Leca biv pârcălab, să stăpânească cumpărăturile și daniile ce a avut în Marcăuți fratele său Apostol Leca, serdarul. (Original).

† Нв Grigorie Ghica Voevoda, Божію мнлостію господарь землє молдавскон.

Dat-am carte Domnii Mele boeriului nostru lui Grigorașco Leca, ce-au fost pârcălab, să fie volnic cu carte Domnii Meli a popri și a stăpâni parte dela Marcăuți, pe zapis de cumpăratur[ă] și de danie ce-au fost a frăține-său a lui Apostol Leca, sârdariul, despre Toader Huhule și despre alții ș'a lua deazece din tot ce-ar hi pe obicei și nime să nu stea înpotriva cărții Domnii Mele, iar di-ar avè cineva ceva a răspunde să-și ia dreseli și s[ă] vie la Divan să stea de faț, care moșie zis c'au rămas dela frate-său în stăpânire lui.

§ Ias leat 7239, iun. 1.

(P. D.)

Pecetie mică octogonală, cu tuș roșu.

Originalul la Direcția Cadastrului din Chișinău, dos. 101.

203.

1732, Mai 12. Iași.

Grigore Ghica Voevod împuternicește pe Stroescul biv comis, să cheme și să sorocească la Divan pe răzeșii de Temilăuți din ținutul Orheiului, ca să se judece pentru acea moșie. (Original).

Иъ Grigore Ghica Voevoda Божію милостію господарь земли молдавскон.

Dat-am carte Domnii Mele boiariului nostru Stroescului biv comis, să fie volnic cu carte Domnii Mele a chema și a soroci pe preutul Lazor și pe Ghiorghie Rusul și pe alți frați a lor, răzeși din Temilăuți ot Orheiu, ca să vie să ste față la Divanu, pintru giumătate di satu di Temilăuți parte din sus și să și aducă și diresă ci-ar ave ei pe ace giumătate di satu de Tomilăuți parte din sus, căci și uricul aceii moșii este la Stroescul comis. Pintru aceia până la iuli în 13 zili, să să afle toți aice să ste față la Divanu cu diresă ci-ar ave, să li să curme giudecata, că carii nu ar vini la zi, li s'a triimite om gospodu și-i va aduci cu cibote.

Aceasta scriem.

U Ias, let 7240, mai 12.

(P. D.)

Pecetie mare roșie rotundă.

Academia Română, XXIII, doc. 243.

204.

1734, Martie 18.

Constantin Nicolae Voevod ordonă scutirea călărășilor de Bă-răiac de toate beilicurile. (Còpie).

Иъ Costandin Nicolae Voevod Божію милостію господарь земли молдавскон.

Facem știre cu acest testament al Domnii Mele pentru rândul călărășilor de mezilul dela Bă-răiacul, care țiind acel drum cu caii lor și cu toate alte cheltuiale a lor și jăluind Domnii Mele cum să află în grea stare, că osăbit de mezin (sic), sânt supărați și cu alte beilicuri de cătră care ei mai nainte vreme supărați, n'au

fost, de vreme că și dela răposățul, fericitul întru pomenire, părintele nostru Ion Nicolae Voevod au avut osebită milă, nime între dânșii nu s'au amestecat, dându-le și testament de apărare, precum și Domniia Sa Mihai Vodă asămene milă au făcut cu dânșii, arătându-ne și cărțile de milă ce au avut și cu această milă au sprejenit acest drum, iar acum îngreunându-se mult pe dânșii, au rămas la slabă stare. Pentru care, înștiințându-ne și cinstit credincios boiarul nostru dumnealui Costandin Roset hatman de starea și cheltuiualele lor, am socotit că să cade să aibă acești sluj[itori] osebită milă și iat[ă] că m'am milostivit Domniia Mea și i-am ertat ca să fie ei nesupărați cu nici un fel de pocloane sau alte slujbe ce sânt de cătră dumnealui hatmanul și le-am dat acest testament al nostru la mâna lor, ca să aibă pace, de toate nici vulpe, nici fân, nici lemne, nici orz să nu dea, nici vin hătmănescu să nu li să lepede, nici un fel de clăci hătmănești să nu facă și, în scurt, nici un fel de beilic să nu fie supărați, ci ei numai grija mezilului negreșit să o poarte. Și ascultarea lor tot la dumnealui hatmanul să fie, însă și pentru birul lor, iarăș după testament, ce li s'au dat mai nainte, mai mult nu vor fi supărați, ci de toate angheriile vor fi în pace de acum înainte, mai mult nimărui nimic nu vor da, încă și alți oameni streini fără bani în vistierie, fără pricină ori câți de mulți ar veni să să așaze la acest loc, acie vor fi în mila cea făgăduită, ce scrie la testamenturile Domnii Mele și să vor tocmi în testament, precăți vor fi și să le fie lor testament stătător, ca niciodată mila aceasta să nu să supere, ci toți cu odihna lor să șază necălcați și nesupărați de cătră nime.

Aceasta scriem.

7242, Mart. 18.

Academia Română, mss. 237, fila 359.

Călărașii din Băraiac au întemeiat satul Călărași, de la care apoi numele târgului Călărași, fost târgul Tuzorii din județul Lăpușna.

Călărașii din Băraiac sunt pomeniți ca șezători într'un sat de pe valea Bâcului, unde l-au ajuns pe feldmareșalul Minih «cărți dela solii franțužești că au făcut pace ».

Semnalăm greșita transcriere a lui Băraiac prin Bărsan, greșală verificată de mine în cronicile manuscrise dela Academie (*Cronica lui Ion Neculce*, II, p. 468; ediția I. Procopovici).

Călărașii de Băraiac erau puși sub comanda unui căpitan.

Dintr'un document din 1757 vedem că și căpitanul de Băraiac intra în categoria căpitanilor de câmp. În 1756 era căpitan de câmp în Băraiac, Con-

stantin sin Sandu, iar în Rezina căpitanul Ioniță Horciag, (Const. I. Grecescu, *Căpeteniile oștirii moldovene la 1757*, București, 1939, p. 5, extras din *Buletinul muzcului militar național*, anul II, nr. 3—4).

Alți căpitani de Băraiec au fost Ion Pitoroagă în 1762, Iulie 23 (L. T. Boga. *Documente basarăbene*, XX, Chișinău, 1938, p. 56) și Năstase sin Grigore în 1776, Noemvrie 22 (v. mai jos, doc. nr. 254).

În 1775 se aflau sub comanda căpitanului de « *călărași mezilgii otu Băraia* », 110 călărași. (N. Iorga, *Studii și documente*, XXII, p. 15).

205.

1735, Ianuarie 16.

Din poruncă domnească, Apostol Donici face mărturie de ceretarea hotarului moșiei Ceucani, a lui Apostol Mihuleț biv căpitan, despre moșia Pașcanii a logofătului Donici. (Original).

Milostive și luminate Doamne, să fii Mărie Ta sănătos.

Luminată carte Mării Tali întru carii poruncești Mărie Ta dumsali Armagului sărdar și dumisali Lupului, biv sărdar, ca să margă la sat la Pășcani și să è sama unor hotare, ce ar fi dinspre săliște Ceucanilor la ținutul Orheiului, pentru care au jăluit Mării Tali Apostol Mihuleț biv căpitan, precum are înpresurare dumnlui dispre satul Pășcanii. Și viind luminată porunca Mării Tali la dumnealui Armagul sărdarul și la dumnealui Lupul, biv sărdar și dumniilor avându poroncile Mării Tali și neputându merge să è sama hotarilor, m'au orându pe mine și am mărsu la sat la Pășcani și am strânsu oamin buni megieși dipinpregiur și întăeși dată am purces cu răzeșii dela Vădeni și ni-au dus la un hotar, ce este în coastile unii movili, ce să hotărăște Pășcanii și cu Vădenii, și de acolo iarăș am purces cu răzeșii de Vădeni pe di la vale de șlah și ni-au dus la un stâlpu de piatră hotar, carii iarăș să hotărit cu Vădenii și cu Pășcanii și de acolo iarăș am purces pe muchie în gios până înpotriva unui hotar deasupra dumberăvii dispre apus și aflându acel hotar, am căutat înnapoi spre răsărit pe cum caută hotarul și am purces piste matea văii înnapoi spre Cricov până în zare dialului și acolo s'au pus și hotar și din hotar în gios au rămas locul Ceucanilor, iar din hotar în sus au rămas locul Pășcanilor și într'acesta chip, precum caută hotarul, ni-au mărturisii și Cârste din Lohănești și Darie zet Stoian din Pășcani și Moisăi Chiosa otam și Dănil vornic ot tam, precum

au apucat și ei dela socru-său Stoian, că pân acolo să împreună locul Pășcanilor și cu locul Ceucanilor și într'acesta chip au primit și dumnlui logofătul Donici și căpitanul Mihuleț și s'au așezat și noi încă am făcut această scrisoare dela mâna noastră și la mâna dumisali logfătului Donici și la mâna căptanului Mihuleț, ca să s[ă] știe.

Let 7243, ghen. 16.

Robul Mării Tale,
Apostul Donici.

Verso ;
Hotarnica Pășcanilor.

Înștiințare de cercetare de hotărîre moșii Pășcani, ci faci Apost Donici.

Originalul în colecția d-lui P. Lazu. O copie la mine.

206.

1736, Septembrie 2.

Grigorie Ghica Voevod întărește stăpînirea boerului său Sandu Sturza, marele vornic, asupra moșiei sale Țibiriha, din ținutul Orheiului, în hotare amănunțit arătate. (Còpie).

Suret dipe cel adivărat hrisov a răposatului domn Grigore Ghica Voevod.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boeri, cinstit și credincios boerul nostru dumnealui Sandu Sturza vel vornic și ne spusă dumnealui că are un sat anumi Țăbiriha la ținut Orheiului, arătându-ne și scrisori și zisă dumnealui că s'ar fi înpresurând hotarul acei moșii dispre alți răzăși di pinpregiur și au cerșut dela noi hotarnici ca să îndrepte hotarale acei moșii, pe unde din vac au umblat. Deci Domniea Mea, împreună cu tot sfatul nostru, am orânduit pe boerul nostru Dumitrașcu Stroici postelnicul ca să miargă acolo la satul Țibiriha și să chemi oameni bătrâni megieși di pin pregiur, să aliagă și să îndreptezi hotarul acelu sat dispre alte hotară. Deci mergând acolo Dumitrașcu Stroici post. au chemat oameni anumi pe Mihai, ficiorul Sandului din Crăsnășăni și pe Toader Harștia, vornic de Hoginești și pe Ilii de Bravicea și alții și au mers înpregiurul acelu loc începând hotarul din giumătate de luncă

dispre Meleşăni și în dial esti piatră hotar vechi și de acolo pin vârtoape și piste valea Cului drept în gura văei Hirișăucii esti piatră și apoi muchiia la dial pe din gios de Rădiul Hălăucii, în fundul văei Florinii esti piatră într'o poeniți, pân aice vine alăturia cu Meleşăni; iar de acolo mergi în sus muchiia pe diasupra Crăsnășănilor pân în fundul văei Cravățului și esti piatră, pân aice vine alătura cu Crăsnășăni. Și de acolo muchiia la vali pân la coada heleșteului Ciocârlan și esti hotar la capul unui iaz, într'un piscu, care acel hotar disparte Hirișăni și purcedi la dial pân în muchie și apoi la vali, muchiia spre Cula și aice au dat samă înpregiurașii că au fost piatră și nu s'au aflat. Și dacă treci Cula, tot muchiia pân în Codru și aice iarăș au fost piatră și nu s'au găsit. Și piste Codru pân în matca Ichelului, unde să chiamă gura Răcilii. Și de acolo dila heleșteul lui Ciocârlan pân aice, vine tot alăturia cu Hogineștii. Și în gios matca Ichelului pân în heleșteul cel mare ci esti a Țibirihăi cu amândoi țârmurili. Și de acolo supt muchie esti piatră care disparti Bravicia. Și din poiană întră în Codru și treci pân la Meleşăni, de unde s'au început și cu heleștei pe Hirișauca și pâriul satului, cât cuprinde locul și s'au încheiat hotarul satului.

Deci Domniea Mea, împreună cu tot sfatul nostru, am dat și am întărit cinstit și credincios boeriului nostru dumisali Sandu Sturza vel vornic pe acel sat anumi Țăbiriha, cu tot hotarul, ca să-i fii și dela Domniea Me uric de întăritură, cu tot venitul neclintit, nerușuit, stăpânitori în veci. И ИИ ДА СЪ НЕСМШАНТ ПРѢД СИМ ЛИСТОМ ГОСПОДЕТВАМЪИ.

Let 7245, săpt. 2

Supt aceasta esti adaos cu slova logofătului Darie Donici:

Insă pentru iazul ce esti în poiană, di s'ar scula cineva vrodată cu hotarul Păuleștilor, să nu i să ții în samă, că iazul acela esti a Țibirihăi, cu amândoi țârmurili, că l-au hotărit frati-meu Gavril pârcălabul și așa au aflat.

(Pecete cea mare)

Darie Donici vel logofăt.

Pe verso ; 1820. Ghenari 7. Còpie de pe hotarnica pentru moșia Țeberiha și moșia Prehodește.

Colecția mea.

207.

1737, Martie 21.

Copiii lui Manolache Hrisoverghi biv vel stolnic, impart între ei moşile ce le-au rămas moştenire. (Original).

Izvod de împărţala feciorilor lui Manolachi Hrisoverghe biv vel stolnic, ce i-au împărţit dum[nealui] Sandul Sturzea vel logofăt.

mart. 21, let 7245.

- Marii: giumătate de sat Vlădenii, cari sânt la ținutul Eşului.
- Neculai : Mândreştii ot Vasluiu şi giumătate de sat de Şănăşăuţi, ce iaste la ținutul Orheiului.
Şpanciocanii tij la Orhei, tij
Viile dela Nicoreşti, tij.
- Mihălache : Dobrovăţul sat întreg la ținutul Cernăuţului.
- Costandin : Negreştii, sat întreg la Vasluiu şi Săharna la Orheiu.
- Safta : Buciuşca, sat întreg la Orheiu şi pol sat Ichi-măuţii, tij ot tam.

Iar pentru alte zapis de moşăi, cari s'ar mai afla la urmă, să să inpartă pe fraţi, să ia şi feciori şi fete tot unul ca şi altul.

Nicolai Hrisoverghi	Mihalachi Hrisoverghi
Costandin Hrisoverghi	Safta

Sandul Sturzea vel logofăt, innainte me şi s'au invoit.

Academia Română, mss. 4079, f. 84.

208.

1739, Ianuarie 18.

Grigore Ghica Voevod dă carte lui Silion spătarul, să aducă la Divan, la judecată, pe fraţii Tănase şi Mihăilă Crudul, pentru moşia Novaci. (Original).

† Io Grigore Ghica¹⁾ Voevoda Кожію милостію господарь земли молдавскон.

Dat-am carte Domniei Meli boiariului nostru Silion spatar, să fie volnec cu carte Domniei Mele, a chima şi a soroci aici la

¹⁾ Sic.

Divan pe Tănasie Crudul și pe frați-său Mihăilă, pentru pricina ce au cu Sălion pentru moșie Novacii. Și iată s'au pus zi de astăzi ghenari 11 pără 19 zile, să să afle aici ca să stei față la Divan și cum va alege Divanul, așa va fi. Iar neviind după sorocul gospod vom trimeti om gospod de-i vor aduci. Și nime să nu stei înpotrivă piste cartea gospod.

Let 7247, ghenar 18.

(L. P.)

Procit vtori logofăt

Colecția d-lui Ion Pelivan (Din arhiva Siținschi).

209.

1739, Ianuarie 30.

Grigore Ghica Voevod, judecând pricina dintre Crudești și spătarul Sandu Sălion pentru bucată de loc numită Peticul, hotărăște că dacă nu se vor găsi doi oameni să jure că încă de pe vremea lui Irimicea Jora sau a Joroaei, tot Crudeștii au stăpânit-o, atunci să se înglobeze Peticul în moșia Novacii a spătarului Sălion. (Original).

† Io Grigorie Ghica Voevoda БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН.

Facem știre cu această carti a Domniei Meli, precum s'au pârît de față înaintea Domniei Mele și a tot sfatul nostru acești oameni Crudeștii, anume Tănasăe Crudul, Mihăilă Crudul, popa Lazor cu Sandul Sălion spatar, pentru o bucată de loc din ținutul Orheiului, ci să numești Peticul, zicând Sandul Sălion cum că acea bucată de loc esti di hotarul său Novacii, iară acești oameni di mai sus numiți au dat samă că este a lor driaptă moșie dela părinții lor și tot ei au stăpânit și ar hi fost și hotărită. Pentru care nefiind altă dovadă nici la o parte, nici la altă, li am hotărit giudecata ca să-ș afle acești oameni de mai sus numiți, doi oameni de credință și să poată și giura, precum mai înainte vreme pre când au stăpânit Irimicea Jora sau Joroae acel sat Novacii, n'au stăpânit ei acea bucată de locu ce să numești Peticul, nici au dijmuit-o în hotarul satului Novacilor, fără cât tot acești oameni au stăpânit și au dijmuit și giurând într'acesta chip precum scrie mai sus să rămâie acea bucată di loc, ce să numești Peticul, la

stăpânirea acestor oameni de mai sus numiți, anume Tănasia și Mihăilă și popa Lazor și iată că s'au pus și zi de astăzi ghenari 30 pâră la sfârșitul lui februar, să să afli aici la Iaș, iară neaflându-să cu marturii la sorocul ce li s'au pus ca să giure, pe giudecată să fie rămași din toată giudecata și acea bucată de loc ce să numești Peticul să să dei la stăpânire Sandului Sălion spătar, să o stăpâniască în hotarul său Novacii.

Aceasta facem știre.

Vleat 7247, ghen. 30.

(L. P.)

Vel logofăt

Procit vtori logofăt

Colecția d-lui Ion Pelivan.

210.

1739, Martie 5. Iași.

Grigore Ghica Voevod, judecând pricina dintre răzeșii Crudești și Sandul Silion, întărește celor dintâi stăpânirea lor asupra moșiei Peticul, de pe apa Bâcului, din ținutul Orheiului. (Original).

† Io Grigore Ghica Voevoda **Кожю милостію господарь земли Молдавской.**

Facem știre pentru multă pâră ce-au avut acești oameni Tănasia și Mihăilă, ficiorii Crudului și preutul Lazor și cu alți frați ai lor cu Sandul, ficiorul lui Gavril Silion spătar, pentru o moșie ce să numește Peticul, care este pe apa Bâcului, în ținutul Orheiului, între Novaci lui Silion și între Căbăești, zicând Sandul, ficiorul lui Silion, cum această bucată de loc, ce să numește Peticul, este din hotarul satului său Novacii, însă numai cu gura sa au arătat această pricină, iar scrisori sau altă dovadă nemică n'au arătat, ca să poată dovedi asupra acestui locu cum să fie al său din hotarul Novacilor, sau c'ar fi stăpânit el sau părinții lui sau moșii lui Irimica Jora sau Joroae acestu locu, ce să numește Peticul, iară acești oameni de mai sus numiți Tănas și Mihăilă, ficiorii Crudului și preutul Lazor cu frații lor, au jeluit înaintea Domniei Mele că această moșie, ce să numește Peticul, este driaptă moșie a lor și au stăpânit-o părinții și moșii lui Ursul de Bălana tot cu pace

pără acum și de o parte s'au hotărit ei cu Căbăeștii și de altă parte cu Novacii lui Silion și nime alții pe acel hotar a Peticului nu s'au amestecat, nici au dijmuit și măcar că nici ei scrisori n'au avut pe această moșie Peticul, zicând că s'au prăpădit, iară cu oameni marturi, megiiși bătrâni au zis că or dovedi. Și mai înainte vreme, stând ei față cu Sandul Silion, li s'au hotăritu giudecata lor ca să aducă Crudeștii doi oameni bătrâni marturi, carii să poată și giura, precum când stăpânea Irimica Jora satul Novacii, niciodată n'au dijmuit acea bucată de locu, ce să numește Peticul în hotarul Novacilor și giurând acii marturi să rămie acea bucată de locu, ce să numește Peticul, la stăpânirea Crudeștilor. Deci la sorocul ce li s'au pus, au adus Crudeștii doi oameni bătrâni marturi, anume pe David Țărnă, moșan din Căbăești și Sandul Ghilța, carii așa au mărturisit cu sufletele lor, întâiu David Țărnă, moșan din Căbăești au mărturisit că di când s'au ridicat el, nici odată pricină cu Jorăștii n'au avut pentru moșia Peticul, care să hotărești cu Căbăeștii în parte de sus, ce au apucat stăpânind Crudeștii, zicând că acea moșie Peticul le este lor dela Ursul de Bălana și câte odată au avutu și pricină cu Crudeștii pentru hotară, iar cu Jorăștii niciodată n'au avut, să zică ei că-i din hotarul Novacilor. Așijdire și Sandul Ghilțu au mărturisu că au apucat pe Irimica Jora stăpânind satul Novacii ș'au cumpărat și dijma di pe hotarul Novacilor dela Irimica Jora în doi veri și i-au arătat ispravnicii Jorăi pi unde înblă locul Novacilor și dispre parte ce să hotărește Novacii cu Peticul, i-au arătat numai până în rup-tură, care pe acel sâmnu ce i-au arătat să firește hotarul Novacilor de cătră locul Peticului, care acești oameni de mai sus scriși, pi mărturiia lor au giurat și înaintea Sfinții Sale părintelui chir Antonie, mitropolitul ș'au priimit tot blăstămul Sfinții Sale, cu care giurământ destul era de încredințați, numai Sandul Silion pohtind el să margă oamenii și în biserică să giure, s'au trimis oameni și în biserică și de iznoavă au mai giurat și al doile rându cu mânule pe s[van]ta evanghelie, pe mărturiia lor.

Deci dară, văzând Domniia Mea că au giurat și s'au îndreptat Crudeștii cu bună dovadă, că acea moșie Peticul este driaptă a lor, li am dat moșia la stăpânire lor și li am întărit și dela Domniia Mea pe această moșie ce să numește Peticul, ca să le fie lor driaptă ocină și moșie și uric de întăritură, cu tot hotarul și cu tot venitul

stătător în veci și altul nime să nu să amestice peste această carte a domniei Mele.

U Ias let 7247, mart. 5.

(L. P.)

Sturzea vel logofăt.

Procit vtori logofăt

Pecetie mare rotundă, cu tuș roșu.

Colecția d-lui Ion Pelivan.

211.

1741, Februarie 10.

Gligorășcuță, ficiorul Sandului, nepot lui Nuor vinde lui Carp marele medelnicer o jumătate din bătrânul Marco, unul din cei trei bătrâni pe care umblă moșia Verpca, de pe Bâc, din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Gligorășcuț, ficior Sandului, nepot lui Nuor, făcut-am acestu adivărat zapis al meu la mâna dumisali lui Carp vel medelnicer precum am vândut dumisali, a me driaptă ocină și moșie din sat din Verpca, ce este pe apa Bâcului, la ținutul Orheiului, care moșie înblă în trei bătrâni anume: Marco și Lupul pitar și al treile Șoimariul, care din bătrânul lui Marco am vândut dumisale giu-mătate de bătrân, ce este parte moșu-meu lui Nuor dreptu 25 lei noi și făcându-m dumnealui plata deplin, am dat acestu zapis la mâna dumisale medelnicerului Carp ca să aibă a-ș stăpâni din tot locul cu tot venitul ce s'ar alege pe această giu-mătate de bătrân, rămâind driaptă ocină și moșie dumisali și cuconilor dumisali, făcându-ș și dres domnești pe acesta zapis, să stăpânească în veci. Și cându s'au făcut această tocmală de vânzare s'au tânplat boeri și oameni buni care mai gios s'au și iscălit. Și pentru credința și eu mi-am pus degitul.

let 7249, fev. 10.

eu Gligorășcuț, ficior (x) Sandului

Vas[i]li dascăl Popăscu

Vasile Măzărachi biv vtori vistiernic martur

Apostol (?) Donici

Ștefan (x) Corețchii

și eu Irimiia Măriian am scris zapisul cu voia lui Grigorășcuță

Academia Română, doc. nr. 98—CXLV.

În 1779, Iulie 6 stolnicul Ion Carp cerea hotărnicirea unei jumătăți din satul Vârca. Vezi L. T. Boga, *Documente basarabene*, XX, p. 94.

212.

1741, Aprilie 30.

Mărturia mai multor preoți și oameni bătrâni de prin satele învecinate că, de când au dat Turcii Camenița, moșia Trebujeni din ținutul Orheiului a fost stăpânită de călugării dela mănăstirea Golia. (Original).

† Adecă noi carii mai gios ni-am pus să iscăliturili să degitili ieu erei Toader ot Furceni să eu erei Vasile ot Mașcăuți, ce s[ă] hotărăște cu Mihăilașe să eu Andrei om bătrân din satul Peșterii Catargiului să eu Dănilă tij om bătrân din sat din Susleni, ce să hotărăște cu Mihăilașe să cu Trebujenii, ce sântu pe apa Răutului din sus de Peșter să alțai carii mai gios s'au pus anume scriem să mărturisăm cu sufletili noastre de nime săliți, nici asupriți, ce de a noastră bună știință pentru sat pentru Trebujăni ce este într'un hotar cu Mihăilașe ce este pe apa Răutului din sus de Peșter precum aice ne-am născut ș'am să înbătrănit pe lângă acestu sat de mai sus zis Trebujăanii să afar din călugării dela Golăe să stăpânească n'am apucat pe alțai, nici din răzășii locului acestue, nici din lăcuitori, ci-ar fi zis c'au avut cât de puțină parte în sat în Trebujăni ce tot pe călugări, nu de triizăci de ani ce să de patruzăci innainte. Așe știm să mărturisim cu sufletile noastre, care mărturie o am făcut-o denainte sărdariului Ianaiacachi ¹⁾ cari pentru mai mari credința ni-am să iscălit să ni-am pus să degitili.

eu irei Toader iscal

let 7249, april 30

erei Vasăle iscal

eu Andrei (x) Sornar să eu Dănil (x) ot Susleni tij ce să hotărăște cu Mihăilași ot ținutul Orheiului.

Așjdir să eu Stihie (x) Until ot Mașcăuți moșnian tij de lângă Trebujăni mărturisăscu cu sufletul meu că de cându au dat Turcii Camenița alțai afar din călugării dela Golăe la sat la Trebujăni n'au stăpânit cât de puțin măcar, ce tot călugării.

Așajdir să eu Ioni stari tij de Mașcăuți iarăș mărturisăscu cu sufletul meu cum că nici eu de cându au dat Turcii Camenița n'am apucat pe alții afară din călugări să stăpânească la acestu sat la Trebujăni ce tot pe călugări. Așe știu să așe mărturisăscu cu sufletul meu.

Originalul în dosarul nr. 125, fila 277 la Direcția Cadastrului din Chișinău.

¹⁾ După cuvântul serdarului o ștersătură după care urmează corectat cuvântul Ianaiacachi.

213.

1741, Mai 7. Chişinău.

Mărturia mai multor boeri că în fața lor au arătat oameni bătrâni că de pe vremea mai multor evenimente istorice, țin minte că numai călugării dela mănăstirea Golia au stăpânit moșia Trebujenilor. (Original).

Facem știrea că viind Sfinție Sa părinte[le] Gherasim egumenul de Golăia ca să-ș caute o moșie ce s chiamă Trebujăanii pe apa Răutului la ținutul Orheiului, acolesându-s un Iordachi ¹⁾ cum ar fi având și ei o parte dintr'acel sat Trebujăanii și căutându părintile oameni bătrâni înpregiuraș ca s[ă] poat adiveri pe cini ar fi apucat a stăpâni pe ace moșia și aflând pi o sam di oameni i-au adus și innainte noastră pe Andrei om bătrân din sat din Peștere ce s[ă] hotărăști cu Trebujăanii ce au dat sam că ține minte dela Conețchi și pe un Dănilă din Susleni, ce s[ă] hotărăști iarăș cu Trebujăanii și au dat sam că ține minte de când au venit împărăție Moscului pe Prut, care acește au mărturisit innainte noastră precum dela ceste vremi ce dau sam că au apucat de țin minte pe alți moșăni di pinpregiur sau pe alții din țărani pe nime n'au apucat să stăpânească sau să s[ă] răspundă că ar fi având moșia la satul Trebujăni, fără cât tot pe călugării și oamenii Golăi i-au apucat de stăpânia tot vinitul locului Trebujăanii. Așjdere și un Stihie Untilă om bătrân din sat din Maćcăuți iarăș au mărturisit innainte noastră că de când au dat Turcii Camenița că știie, fiind trăitor tot pe acolo și pe alții afar din călugării Golăi n'au apucat să stăpânească pe locul Trebujănilor, care după cum au mărturisit acești oameni innainte noastră am dat și noi această mărturie la mâna Sfinții Sali părintelui Gherasim egumenul de Golăia ca să s știie.

U Chişinău leat. 7249, mai 7.

Și iar acmu mai pe urmă viind innainte noastră și preutul Toadir de la Furceni iarăș au mărturisit precum decând au dat Turcii Camenița, fiind trăitor tot pe acole pinpregiuriul Trebujănilor pe alții afar de călugării dela Golăia n'au apucat să ia dijmă sau cu alt chip să stăpânească moșia Trebujăanii.

Alistarh vel ban ²⁾ Carp biv vel med. Vasile Măzărache vist.

Documentul în colecția mea.

¹⁾ Loc liber în original.

²⁾ O semnătură grecească indescifrabilă.

214.

1741, Iunie 15.

Grigore Ghica Voevod întărește stăpânirea mănăstirilor Dragomirna și Secul asupra heleșteului cel mare, ce este în apa Răutului la târgul Orheiului potrivit vechilor danii domnești. (Original).

† Io Grigorie Ghica Voevoda **Божію милостію господарь земли молдавской.**

Facem știre tuturor cui să cade a ști pentru hăleștiul cel mare, ce iaste în apa Răutului la Târgul Orheiului, carele dinceput au fostu iezeit de răpousatul Alexandru Vod și după ce s'au ruptu acea ezitură au stătut pustiiu până la zilile lui Costantin Moghila Vodă și atunce Constantin Vodă au socotit folosul acestor 2 mănăstiri Dragomirnei și Săcul și l-au dat miluire la amândoaif mănăstirile ca să-ș facă șie hăleștiu și mori, să fiie de hrana și de folosul sfinților mănăstiri, care neputându călugării să-l ezască l-au ezit mai pe urmă răpoosatul Vasilie Vod, iar după ce s'au surpat au stătut iarăș neezit până la vreme Domnii Noastre și văzind Domniia Mea un lucru ca acela stând pustiiu și apucându-să dumnelui Costantin Ipsilant hatmanul nostru cătră noi că-l va ezi, socotit-am Domniia Mea că mănăstirile n'au acea putere să-l mai ezască, trebuind multă cheltuială la ezitul lui și pentru aceasta, l-am dat Domniia Mea acel hăleștiu danie cu ispisoc hat[manului] Costantin ca să-l ezască să aibă folos și el și mănăstirile, încă și altă obște acelu ținut, dară acum văzind Domniia Mea că nici hat[manul] Costantin nu l-au ezit precum s'au apucat cătră noi și mai vârtos văzind și dresile mănăstirilor scriind cu blăstăm asupra celor ce s'or atinge a strămuta daniia lor, iarăș li-am dat hăleșteul la stăpânire călugărilor dela aceste 2 mănăstiri ca să-l stăpâniască precum li-au fostu lor danie dela vechii Domni și li-am și întărit dela Domniia Mea sfinților mănăstiri pre acel hăleștiu de mai sus numit ca să le fiie lor driaptă danie și miluire și ocină și moșie și uric cu tot vinitul neclătit în veci și acel ispisoc de danie ce să didesă hat[manului] Costantin oricând și în ce vreme s'ar ivi să nu să țiiie în samă, fiindu mai veche danie mănăstirilor și altul nimea să nu să amestice.

Io Grigorie Ghica Voevoda (P.D.)

Colecția mea. Pecetie octogenală cu tuș roșu.

Vedem în acest act o urmare a vizitei făcute de către domn Orheiului în toamna anului 7246 (v. *Cronica lui Ioan Neculce*, ed. Al. Procopovici, II, p. 459).

215.

1741, Iulie 6. Iași.

Grigorie Ghica Voevod rânduiește pe Postolache Donici fost al doilea logofăt și pe Carp fost mare capitan să cerceteze pricina dintre mai mulți răzeși de Ciohoreni, cari și-au pierdut scrisorile «la vremea turburării muscalilor», și Sandu Liahul care a obținut hotarnică pe moșia Ciohoreni, fără să ție samă de răzeși. (Original).

Noi Grigorie Ghica Voevod **Божію милостію господарь земли Молдавской.**

Scriem Domniia Mea la boiarii noștri Postolachi Donici biv vtori logofăt i Carpu biv vel căpitan, vă facem știre că aice la Domniia Mea ni-au dat jalubă acești oameni anume Miron Scurtul și Livențe și Ghiorghieșu și Ion Cernatu și alți frați și răzeși a lor dila Ciohoreni, din ținutul Orheiului, pe un Sandul Liahul și pe alți frați a lor zicând acești oameni mai sus numiți precum că ei sintu moșeni di baștină în Ciohoreni, dipe moșii și strămoșii lor ș'ar fi avutu ei și scrisori și acum la vreme tulburării muscalilor li s'ar fi prăpădit scrisorili, iar acestu Liahu cu frații lui ar fi cumpărătoriu acolo și mai în trecuți ani li-ar fi hotărîtu ace moșie răpoosatul logofăt Doniciu și ar fi ales și părțile răzeșilor și acè cumpăratură acelui Sandul Liahul cu frații lui și li-au și stălpitu cu pietre și li-ar fi dat și mărturie la mâna lor, precum li-au hotărîtu și acum înțălegându acel Liahu că li s'au prăpădit hotarnica și alte scrisori ce-au avut ei, acum la tulburări, s'au sculatu acel Liahu ș'au luat o carte la Veličko Cuze și la Postolachi Cârstești (sic) și neavându ei scrisori să răspundă, li-ar fi stricat hotărătura lui Donici logofăt și li-au mutatu și petrili, făcând ei altă hotărătura di care să plāngu ei di strāmbătate, pentru care iată că va scriem să mergeți acolo la acè moșie și s[ă] chemați față pe Veličko Cuze și pe Postolachi Crāste și s[ă] strāngeți și oameni megieș din sus și din gios și s[ă] luaț sama și din vreme că acè moșie au fostu hotărîtă di logofăt Donici și măcară că di li s'au și prăpădit scrisorili, dară oămenii din carii s'au tânplat la acel hotărîtu s'or afla, di or mărturisi pe unde li-au hotărîtu și pe unde viți adiveri din oămenii ce s'au întânplat la acel hotărîtu a lui Doniciu logofăt pe acolo să le îndreptați hotarāl și să le mutați și petrili la locu pe unde au fostu așezate di

logofăt Doniciu și după cum li-ț îndrepta hotărăl și iț așeza să dați și mărturie în semne ca să le dăm și dila noi întăritură.

U Iaș leat 7249, iuli 6.

(P.D.)

Vel logofātu

Procit vtori logofăt

Originalul la Academia Română, CLXXXVI, 16.

216.

1741, Iulie 10. Trebujeni.

Constandin Donici biv vel medelnicer și Vasilache [Măzărache] fost logofăt al doilea stălpesc în moșia Trebujeni atât părțile mănăstirei Golia cât și acelea ale neamului Portărescului. (Original).

Milostivi și luminaate Doamni, să fii Măriia Ta s[ă]n[ă]tos.

Luminată carte Mării Tali ni-au venit ș'am înțales, întru care ne poruncești Măriia Ta noaț și Domnii Sali lui Carpu biv vel med[elnicer] să mergim la sat la Trebujeni și să facem cercătur[ă] scrisorilor mănăstirii Golăii, ce ar fi având pe acel sat; pentrucă au jăluit Mării Tali acești omeni Iordachi și cumnată-său Pavăl, nepoți de fată lui Dumitrașcu Portărescul, că au moșie în Trebujeni și o înpresoară egumenul de Golăe Gherasim; ș'au dat sam cătră Măriia Ta că zapis ce au avut pe această moșie li-au perire la părinții lor pe răscoali, căzând și tată-său la robii. Deci vii știi, Măria Ta, că dumisali medelnicerului Carpu viindu-i altă poruncă a Mării Tali ca s[ă] maargă la comisăi la Movilău, n'au putut a fi la socotiala aceștii moșii, iar noi după poruncă Mării Tali am mărsu la sat la Trebujeni și întâi am cercat din scrisori și din omini și din hotarali înprezurașilor: alții sunt Golăeștii și alții sânt Trebujenii s'a 1 afl at că tot un sat este și întâi pâr la o vreme s'au chemat Golăeștii, apoi, cini știe din ce pricin li-au schinbat numeli Trebujenii. Și iar ne poruncești Măriia Ta să cercăm moșie Portărescului denafară di hotărătura Dabijii Vod este au în nontto, de cari vii și Măriia Ta că altă moșie denaafar de hotărătur nu să află pâr în hotarali megieșilor de pin prejur. Și încheindu-s aceste pricini, am luat a ceti scrisorili mănăstirii Golăii dinceput și cum am aflat danie lui Ion Vod și inpărțala satului și cumpărăturili și daniili mănăstirii, am făcut izvod iscălit și l-am dat la mâna egu-

menului și ce au rămas niamului Portărescului moșie într'acestu sat încă s'au însămnat, dar n'au fost pe cum au jăluit ei Mării Tali de mari înpresurătură dila călugări. Deci în urma aceștii cărți ce ne poruncești Măriia Ta noai să căutăm dreptate lor și să li dizbatem moșiie, au mai avut egumenul de Golăia o carte a Mării Tale, scriind la dumnalui Enacache sărdarul, scriindu-i Măriia Ta că s'au mai găsit în scrisorili mănăstirii și zapisăli Portărescului celi de baștină și poruncești Măriia Taa dumnisali sărdarului să pui pe acești omeni la giurământ și de vor giura, apoi să li să de moșie ce le va rămâne, denafar de zapisăli egumenului și pe poronca Mării Tali, i-am trimis la dumnalui sărdarul și giurând, să va puni o zi, că fiind acmu vreme lucrului nu s'au putut măsura, iar la zoa ce să va puni s'a măsura moșie și ce cu dreptul, li să va da, măcar că ș[i] marturii ce aduses[e] ei, văzind că le rămâni moșie puțin, îndată s'au înprăștiet, dar și ei au zis că n'or giura.

Și pentru curmare giurământului, vii ave Măriia Taa înștiințari dela dumnalui sărdariul.

Aceasta facem știut Mării Taali și fii Măriia Ta sănătos.

U Trebujeni vălet 7249, iuli 10.

Robii Mării Tali,

Constantin Donici biv vel medelnicer Vasilachi biv 2 logofăt

Originalul în colecția mea.

În legătură cu acest document v. Aurel V. Sava, *Documente moldovenești privitoare la Românii de peste Nistru*, cartea de judecată din 1741, Mai 31 dela Grigore Ghica Voevod prin care se împuternicește neamul Portărescului să stăpânească împreună cu mănăstirea Golia, părțile ce i se cuvin în moșia Trebujeni și prin care sunt rânduiți Carp biv vel medelnicer și Constantin Donici biv vel medelnicer să stâlpească moșia respectivă.

Subliniem din cuprinsul documentului o comisie care funcționa peste Nistru, la Movilău și din care făcea parte Carp, biv vel medelnicerul, probabil serdar de Orhei, în vremea aceea.

Am arătat mai sus (p. 21) cari sunt urmașii lui Irimia pârcălabul. Dumitrașcu Portărescu, fiul Frăsinei cu Simion Portărescu a avut cinci copiii pe Donosie, pe Crăciun, pe Arsenia, pe Gherghina și pe Mircea. Arsenia, căsătorită cu Guruță a avut un băiat pe Iordache Gurișescu și o fată căsătorită cu Pavel din Susleni. Vezi un Gligoraș sin Pavel din Susleni în L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 107.

217.

1741, Iulie 10.

Constantin Donici biv vel medelnicer și cu Vasile Măzărachi biv vtori logofăt cercetează scrisorile mănăstirei Golăi asupra moșiei Trebujeni din ținutul Orheiului spre a stabili care este partea mănăstirei și care este aceia a neamului Portărescului, urmașul lui Irimia pârcălabul. (Original).

Din porunca Domnului Nostru Măria Sa Ioan Grigorie Ghica Voevoda viind la sat la Trebujeni, ci s'au chemat Golăeștii și făcând cercătură scrisorilor mănăstirii Golăii pentru pricina niamului Portărescului s'au aflat părțili mănăstirii precum arată anum mai gios:

let 7249, iuli 10.

Un ispisoc a lui Ion Vod din vălet 7081 în cari scrie c'au miluit pe Ion Golăi vel logofăt și pe Irimie biv pârcălab cu doaa sate din pustii unul pre Nistru, unde să numește Ocsântie și unul la capul Peșterilor din sus de Orheiul vechi, unde cadî drumul Orheiului vechi în vad pe din sus di Chișinău suptu stâncă pe de cie parte de Răut dispre Nistru și cu 2 mori în Răut.

Altu ispisoc dela Pătru Vodă din vălet 7096 întru cari scrie că s'au împărțit giupâniașa lui Golăi logofăt și cu giupâneasa Irimii pârcălab 2 sate anume Ocsântie și Golăeștii la ținutul Orheiului și s'au vinit în parte Golăesăi giumătate de Golăești parte din sus și cu mori în Răut suptu Peșteri și cu un loc de peremur adic din șanțu deasupra morii ce este de hrana acei mori de supt Peșteri, iar giupănesăi Irimii pârcălab s'au vinit giumătate de Golăești parte din gios și cu mori în Răut.

Din parte Irimii pârcălab, ce s'au aflat eșită din ce giumătate de sat parte din gios cumpărături și danii la mănăstire Golăii:

A trie parte au vândut Gavril egumenul dela Bistriță sin Irimii pârcălab parte din sus și cu a trie parte din moar din Feredeu Gorciului aprod drept șeptesute zloți tătărăști și este ispisoc dela Aron Vod asupra Gorciului pe această vânzări din vălet 7100 și Gorciul aprod după zăci ani au vândut giupănesii Golăesăi și este ispisoc dela Irimie Vodă din vălet 7110 asupra Golăesăi și scrie Trăbujăanii la vânzarea lui Gavriil egumenul, iar vânzarea Gorciului scrie Golăeasa cându au vândut acea parte Golăeasa.

O mărturie dela boerii cei mari din vălet 7169 precum au vândut Odochie, femeie lui Vreme și cu feciorii lor Andrei și Ana și Acsinie și Antimie și Șofra moșie ce au avut în Trebujeni dela Peșteri dintru un bătrân a patra parte parte lor și cu vad de moar egumenului Macarie de la Golie drept 20 taleri și zăci vaci și pe ace mărturie a boerilor este și ispisoc de Ștefan Vodă sin lui Vasili Vod din velet 7169.

Altu zapis dela Mirăuț și dela frate-său Draga din Trebujeni, ficii popii lui Toader în cari scrie c'au dăruit toată parte tătâne-său popii lui Toader, câtă va fi, mănăstirii Golăii pe carea zapis este și ispisoc dela Ștefan Vod sin lui Vasili Vodă din velet 7169.

Și pâr aice am socotit că din ce giuătate de sat a Irimii pârcălabu 2 părți au rămas laa mănăstirii Golăi și rămân a trie parte a lui Dumitrașco Portărescul ce să tragi din Irimie pârcălabul.

Ce să află eșit dinn a tre parte lui Dumitrașco Portărescul pe cum arată și zapisul lui Buhuș medelnicerul că parte Portărescului au fostu a trie parte și de bună voe lui au dat-o lu Dumitrașco Portărescul și este ispisoc de la Ștefan Vod sin lui Vasili Vod asupra acestui zapis din velet 7168.

Un zapis a lui Donosii, ficior lui Dumitrașco Portărescului în care scrie că dintr'această parte a tătâne-său lui Dumitrașco a șapte parte au fost dat-o unui frate al său anumi Crăciun și Donosie au cunpărat dela frate-său și el au dăruit lu Andrei pârcălab ot Orheiu și iar într'acel zapis scrie Donosie c'au avut cunpăratur dela vară-sa Antimiie, fata lui Costantin unchi-său, împreun cu frate-său Crăciun o parte și socotindu-s că ace parte a frătâne-său lui Crăciun este a patra parte și acie au dăruit-o lui Andrii pârcălab și aceste părți iarăși li-au dat Andrei pârcălabul mănăstirii Golăii.

Și socotindu-s ace a trie parte din giuătate de sat în șapte părți pe cum arată zapisuli lui Donosie ficior lui Dumitrașco Portărescul, cuprindi daniie lui Donosie, o parte și dintr'altă parte a patra parte și rămâni niamului Portărescului dinn a trie parte din giuătate de sat, 5 părți și trii șferturi și când s'a măsura moșie să va socoti pe stânjâni cât i s'a vini și i sa va da.

Constantin Donici biv vel medelnicer.

Vasili biv 2 logofăt

218.

1742, Mai 20.

Ionită, ficiorul popei Constantin Albul dăruiește vornicului Costache Razul moșia sa Cogălniceni, dela ținutul Orheiului. (Original).

† Adică ieu Ionită snă popii lui Costantin snă Albului de sat de Cogălniceni făcut-am zăpisul meu la mâna dumisali vel vornic Costache precum i-am dat daniie moșie Cogălniceni, ce iaste la ținutul Orheiului în fundul Cogălnicului, ce să hotărești cu Trifeștii, cu vatra satului, cu iaz de moară, cu fântână de piatră, cu pomeți în rediu, ce-au făcut livezi Macrieștii, cu tot locul din câmpu și din pădure, căci ieu pe alți moșeni în Cogălniceni nu știu, precum arată diata dela moșu meu Albul, feciorul lui Macrii, fără cât răzeș a patra parte ce ni s'ar afla din Zboră și Năsoeștii. Și acest zăpis s'au făcut denainte acestor răzeș ca să-i fie dumisale driaptă ocină și moșie în veci și cuconilor dumisali și la făcutul acestui zăpis, s'au tâmplat boeri și alți oameni buni, carii mai gios s'au iscălit. Pentru credința am și iscălit.

Iet 7250, mai 20.

Ionită eu erii Ion Pavăl vel sărdar Manoli Ambroz
Ursul căpitan am scris zăpisul cu zisa lui

Colecția d-lui Ion Pelivan.

Vornicul Costache despre care vorbește documentul este Costachi Razul vel vornic de țara de jos. În primăvara anului 1742, el fusese rânduit de Constantin Mavrocordat Vodă să poarte de grije « pentru tot conacul de bucate ce i-au trebuit solului moschicesc să meargă dela Țarigrad la Petriburg ». S'au pregătit pentru el trei sute de care din ținuturile Orhei și Lăpușna. (Vezi: *Cronica lui Ioan Neculce*, ediția Al. Procopovici, p. 484).

219.

1742, Iunie 29.

Constantin Nicolae Voevod poruncește lui Pavăl sărdarul, ispravnicul Orheiului și al Lăpușnei să nu judece nici el, nici nemesnicii lui, fețele bisericesti. (Copie).

Io Costandin Nicolai Voevoda Божію милостію господарь земли молдавскон.

Scriem Domniia Mea la credincios boierul nostru Pavel sărdar, ispravnicul Orheiului i a Lăpușnii, sănătate.

Facem știre că am înțales Domniia Mea că cu dregătoria Dumitale, ce Ț'am dat, te atingi cu călcare și de oameni bisăricești, atâta dumneta cât și nemesnicii dumitale, până și bisericii călcați, cercând pricine de gloabe asupra călugărilor și asupra preoților, care lucru să cuvini a giudeca cu giudicata bisăricească, cum pentru aceasta ni au adiverit și Sfinția Sa părintile mitropolitul și alți episcopi că să calcă oameni bisăricești într'acestaș chip. Și de ați făcut așa dela noi acea volnicie n'ați avut, din vreme că noi la acele ce sânt în giudecata bisericească, nu vom să ni amesticăm. Și pentru aceasta iată că tare poroncă vă dăm, întâi nimisnicii di piste tot locul să-i rădici, pi cum Ț'am și mai poroncit și cini ce giudecată va avea la dumneta să vie, iar pi nimesnici să nu să caute, că nimisnicii aduc pricini de misticături necuvioasă ca acestea, apoi să te ferești de oamini bisăricești cu vreo călcare să nu te atingi, fără decât toată partea miriniască să fie supt giudecata dumitale, căutând și giudecând toate pricinili și greșalile mirenilor, iar partea bisericească să fie giudecați cu giudecata bisericească, încă și când va avea un mirian giudecată cu vreun călugăr sau preut și va rămânea cu vro vină călugărul sau preutul, să faci știre la episcopul și să va pidepsi cu giudecata bisericească, iar mirianul să va pedepsi dela ispravnicul ținutului. Și de acum înaintea așa să păzești poronca ca să nu ni mai vie jalobă.

Aceasta scriem.

Academia Română, mss. 237, fila 161. Cf. N. Iorga, *Studii și documente*, VI, p. 443.

Data este probabilă prin referire la documentul ce-l precede care el, are dată.

Interzicerea de a se pune nemesnicii să judece era, în adevăr, mai veche. Vezi: Th. Codrescu, *Uricarul*, IV, p. 399.

220.

1743, Iulie 7.

Iordache Gurățescu, strănepotul lui Dumitrașco Portărescu, se învoește cu egumenul mănăstirei Golia să locuiască pe moșia Ocsintia și să se întovărășască pentru a face moară pe moșia Trebujeni. (Original).

† Adică eu Iordache Gurățescul, strănepot lui Dumitrașco Portărescu, făcut-am acest adevăratu și încredințatu zapis al meu

la mâna Sfinții Sale părintelui chir Gherasim dăla sfânta mănăstirea Goliia pentru rândul unii moși anume Ocsentiia, ce este la ținutu Orheiului pe Nistru, dăn care moșie trăgând și eu parte dupe strămoș-mieu Iordache Portărescu, socotindu că doar voiu avea și eu parte dă moșie într'acelu sat și trăgându giudecată cu părintele egumen pentru acel sat, iar Sfinția Sa au scos cărți cu care s'au coprinsu tot satu Ocsentiia de vreme că giumătate dănr'acelu satu au fostu mănăstirii dat dăla giupâniasa lui Golie lo[go]fătul, ctitorul mănăstirii și giumătate dă sat iarăș au dat sfintii mănăstiri danie fecioru unui Lupu vornic și s'au încheiatu tot satul întreg a mănăstirii, iar mie parte dă moșie nu mi-au rămas într'acel satu.

Și luându părintile, dă aici, carte domniască la dumnealui sărdaru și la Carpu med[elniceru] ca dă nu voiu avea eu acolo moșie să-m [s]trice casa. Și dovedindu-s[ă] dîn scrisorile mănăstirei că n'am moșie într'acelu sat și vrând părintele să-mu strice casa pe porunca gospod am căzut cu rugăminte dupe Sfinția Sa să nu-m strice casa să mă las[e] să șăd și eu m'am apucat Sfinții Sale câte doi lei pe an pentru vinitul moși, iar dă n'aș da, după cum am tocmitu și m'am apucatu cu zapis mieu, să aibă Sfinția Sa a împlini dăla mine cu om gospod. Așjderea mai având cu Sfinția Sa giudecată iarăș la acei boeri de mai sus numiți pentru satu Trăbujăni, ce sânt pe Răut, iarăș la ținut Orheiului, mi s'au ales parta mea dîntr'acelu satu pe ispisoc domnesc ce-am la mână dăla Măriia Sa Gligore Voevod dăn giumătate dă satu dăn parta dă gios a treia parte șă aceia a treia parte să înparte în șapte părți șă dănr'acele șapte părți să vine mănăstirii o parte ș'un sfert șă cinci părți șă trei sferturi rămâne parte noastră a neamului Portărăscului care să vin funii ¹⁾ șă fune de doozeci dă stânjăni șă dăn vad de gios de supt Peșteră.

Iarăș, m'am tocmit cu Sfinția Sa să facem moară dănpreună, însă pe cât m'a agiunge pe părțile mele, pe atâta să dau șă eu agiutor la cheltuiala morii șă ce-ar măcina Sfinția Sa sau eu la acea moară să ne dăm uiumul dupe obiceiu în moară, să să pue să stea la mijloc șă la urmă să-l împărțimu frățește, cineș pe câtă parte are. Așjderea șă dăn dijma cânpului

¹⁾ Loc liber în original.

ce-ar fi toată să să pue la mijloc, ori dă aş face eu sămănătură, ori Sfinţia Sa, asemenea să împărţim.

Şă pentru credinţă mi-am pus mai gios numele şă degetul.
leat 7251, iuli 7.

Iordache Gurăţescul, strănepotu Portărescului
şă au fost scris dă Ghiorghe Vrabie uricarul
şă am scos-o eu Enache logofăt dă la Goliia.

Colecţia mea.

221.

1745, Iulie 1.

Mărturie dela Enache aga, serdar de Orhei prin care arată că balta lui Nedelco, deşi face parte din locul domnesc al târgului Orheiului, nu se cuvine târgoveţilor ci lui Leondari Iordăchele, urmaş al lui Nedelcu. (Original).

Enache ag[a], vel sărdar, facem ştire că viind Leondar Iordăchelii, cu laminat carte Mării Sali lui Vod, dup[ă] jalob ce-au dat pentru balta lui Nedelco, ce este pe Răut, precum este a lui fiind el nepotul lui Nedelco şi poroncind Mărie Sa Vod ca, de ar sta cineva a pune pricin pentru balta aceasta, să le luăm sama şi precum am adiveri să dăm mărturiia, cari altă înpregiuraş nici o pricin n'au arătat, fără cât târgoveţai de Orhei viind înainte me au arătat pentru balta aceasta cum că este pe locul domnesc ce cupinde hotarul târgului Orheiului, iar pentru că s'au numărat a lui Nedelco, aş'au mărturisit şi târgoveţai de Orhei c'au apucat şi dela părinţai lor numindu-s tot balta lui Nedelco, care scoţând Leondari şi câteva cărţi domneşti din trecute vremi, cum şi mărturii dela târgoveţ de Orhei care au fostu la vremile acele, întru care arat pentru balta aceasta cum este ia dreaptă ocină şi moşie a lui Nedelco Sârbul şi în urma lui Nedelco iarăş arat într'aceli scrisori precum au stăpânit la balta lui Nedelco şi Alexa negţătorul din Eş, fiind ginere lui Nedelco şi cu toate dovedindu-s pentru balta aceasta ce să numeşti a lui Nedelco, cum c'au fostu a lui Nedelco şi în urmă au stăpânit niamul lui cum mai sus am zis, nice târgoveţii de Orhei n'au pus nici o pricin fără cât au arătat că balta aceasta este pe locul domnescu cum şi din scrisorile ce ne-au arătat

Liondar arat pentru balta aceasta cum a fostu din locul târgului. Și precum am adiverit am dat și dela noi această mărturie la mâna lui Leondar, să s știe.

Ltă 7253, iuli 1.

Enachi vel sârdar

Un original și o copie veche în colecția mea.

A se consulta asupra lui Leondari Iordăchele, studiul nostru: *O moșie Kogălnicenească: Coluneștii din ținutul Lăpușnei*, 1942, București, pp. 10—12, extras din revista *Arhiva românească*, tomul VIII.

222.

1751, Iunie 28.

Mărturie de judecată dela Radu Racoviță vel vornic și dela Costachi Razul hatman prin care se hotărăște că moșia Petecul a Crudeștilor nu face parte din hotarul moșiei Novacii, cum pretindea vechilul lui Ioniță Cuza vel pitar. (Original).

Facem știre cu această carte de giudecată că, din poronca Prea Innălțat Domnului nostru Măriia Sa Costandin Mihai Cehan Racoviță Voevodă, au venit înainte noastră la giudecată Tanasie biv cămăraș de izvoade, vechil din parte lui Ioniță Cuze biv vel pitar, cerându dela Vasilie, ficiorul Crudului și dela Pascal, gincirile Crudului și dela alți Crudești o moșie ce să numește Petecul ce să stăpânește de acești Crudești, zicând Tanasie, vechilul Cuzii că locul ce-i zic Petecul este de hotarul satului Novacii, ce este pre Bâc, în obârșie, în ținutul Orheiului, care Novacii sint a lui Ioniță Cuzei pitar dați de Sandul Sălion călugărul și Petec între Novaci și între Căbăești, ce sânt pe din sus, nu iaste, fără de cât au zis că Căbăeștii să hotărăscu pe din gios cu Novacii și Crudeștilor nu le rămâne acel loc de Petec între Novaci și între Căbăești, ce este moșie tot de hotarul Novacilor ș'au arătat și o scrisoare veache de zălogitura Novacilor la un Grigorie Hermeziu din anii 7177, mart 12 în care s'au găsit scris că Novacii să hotărăscu pe din sus cu Căbăeștii, iară din gios cu Tuzora și de Petec nu pomenește nimică. Dară înpotriva pârâi vechilului Cuzii, Crudeștii au arătat dovadă ispisocol Mării Sale Grigorie Ghica Vodă din anii 7247, mart 5 de hotărită giudecată din carei ni-am încredințat precum Petecul totu Crudeștii și părinții și moșii lor l-au stăpânitu ;

giurându și doi oameni David Țărnă moșan din Căbăești și Sandul Ghilțu că știu stăpânire Crudeștilor la acea giudecată de atunci, care giudecată a Mării Sale Grigori Vodă, cercându-se acmu cu amănuntul, s'au văzut bună și driaptă giudecată, făcută fără de nici o greșală și noi încă am hotărît să-și stăpâniască Crudeștii moșie Petecul cu pace precum și până acum, căci măcară di-au și arătat Tănasă, vechilul Cuzii pitar acea scrisoare veche de zălojitura Novacilor la Hermeziu, dară cercând-o noi s'au găsit ras și scris cu altă mână și cernială unde scrie că să hotăraște Novacii pe din sus cu Căbăeștii, care nici Tanas n'au putut zice că nu-i tocmit și n'am ținut în samă fiind dres cu alt condei, ce-am giudecat Crudeștii să-ș stăpâniască Petecul, moșie lor, cu bună pace și li s'au întărit și dila noi stăpânire lor cu această carte de giudecată, însă nici aceasta n'am lăsat-o nepomenită, ce și pietrele hotară ce-au fostu pus Crăste Stroescul fiind rânduit hotarnec din parte dumisale Vasălache vel sârdar, acmu de curând, să să lepede, am giudecat că li-au pus fără de ispravă și fără de nici o dovadă și să-ș ia moșinașii aceștie, numiții Crudești, carte gospod la sârdariul, să trimită tot pe acei ce-au hotărît ca să le și lepede tot ei. Aceasta facem știre.

iuni 28, 7259.

Radu Racovița vel vornic Costachi Razu hatman
Trecută la condica moșiilor de Dumitru Stoian diiac.

Colecția d-lui Ioan Pelivan (Arhiva Siținschi).

223.

1751, Iunie 28.

Constantin Mihail Cehan Racovița Voevod poruncește lui Vasălache vel serdar ca să se scoată pietrele puse de hotarnicii rânduiți la moșia Novacii a lui Ioniță Cuza, pentrucă în urma jalobii Crudeștilor s'a stabilit că s'a înglobat pe nedrept în moșia Novaci și moșia Petecul a acestor răzeși. (Original).

† Noi Costandin Mihail Cehan Racovița Voevoda Божію милостію господарьъ земан молдавскон.

Scriem Domniia Me la credincios boiariul nostru dumnalui Vasălache vel sârdar. Iți facem știre că mai în trecute zile după jaloba boiariului nostru lui Ioniță Cuze, ce-au arătat că i se face

împresurare dispre Crudești hotarului său a satului Novacii ot ținutul Orheiului, ținut am fostu scris dumitale să-i alegi și să-i hotărăști și să dai mărturie precum vei hotări. Care, iată, acum văzum carte dumitale și carte Cristii Stroescului pre care l-ai trimis socotitor și hotarnec acolo, scriind că s'au hotărit. Dară împreună cu mărturie hotarnecă au venit aice și Crudeștii: Vasilache Crudul și Pascal zet Crudul, carei dându-ne jalobă că li s'au luat moșie lor Petecul în hotarul Novacilor, fără de nici o dovadă și nu șant ohihniți cu acea alegere, Domniea Mea, după jaloba ce ni-au dat, i-am rânduit la cinstiți și credincioși boiarii noștri dumnalor Radul Racoviț vel vornic i Costache Razul hatman, care numiți boiari căutându-le scrisorile precum a Cuzii așe și a Crudeștilor s'au dovedit că cu Crudeștii bine își stăpânescu Petecul, moșia lor, după ispisocul ce au dela Domnia Sa Grigore Vodă din anii 7247 și li s'au întărit lor stăpânire și dela dumnalor boerii ce i-am rânduit de li-au luat sama, precum vii vedè giudecata dumilorsale și-i înțalege, la care de vreme că hotărîtura ce s'au făcut au rămas în deșertu și s'au hotărit să nu să ție în samă, iată că-ț poruncim după carte de giudecata boerilor să cauți dumnetă să trimiți iarăș pe acei ce-au hotărit, ca să-ș lepede pietrile ce-au pus și mai mult să nu să delunge nici să ne mai vie altă jalobă și carte aceasta dela mâna Crudeștilor să nu să ia. Aceasta scriem.

7249, iuni 28.

(L. P.)

Procit vel vornic.

Colecția d-lui Ion Pelivan.

224.

1751, Iulie 12.

Serdarul poruncește hotarnicilor ca, potrivit poruncei domnești să scoată pietrele de hotar ce am pus la moșia Peticul, pentru că au greșit înglobând parte din moșia Peticul în moșia Novacii. (Original).

Dum[neata] căpitane Ștefan și vornici Nastas și Agachi (?) Luco și Gligoraș Muntean și tu vornice de Prijolteni Ioan, vă facem știre pentru acé moșie Peticul, care l-a fostu stăpânind Crudeștii și mai în trecute zile viind Sandul călugăr, ficior lui Silion de s'au acolesit de acel loc pe scrisori ce-au avut el fiind rânduit Crăste Stro-

escul ca să margă [să] ia sama, după cum ați fostu socotit voi cu toți ați fostu pus și petri, luând călugărul o bucat de loc din parte Crudeștilor. Și mergând Crudeștii cu niamul lor la Eș, de au stătut față la Divan, s'au îndreptat că locul ce-au fostu țăind ei pâr acmu, au fostu cu dreptate a lor ș'au rămas pe călugăr dovedindu-s[ă] că scrisorile ce-au avut el, au fostu tocmite cu viclesug și poruncești Mărie Sa Vodă ca să scoată petritele ce s'au fost pus de Stroescul, de vreme că s'au dat moșie iară la stăpânire Crudeștilor precum au fostu stăpânind ei mai nainte, pentr'aceia s'au dat să vă sculați împreună cu acestu slujitor să mergeți împreună și cu Crudeștii să scoateți toate petritele acele ce i-ați pus ca să le lepădați. Aceasta. Și fiți sănătoși

let 7259, iuli 12.

Colecția d-lui Ion Pelivan.

Semnătura este indescifrabilă. Se cunoaște inițiala un R: sau un V a căruia coadă e prelungită. Bănuim totuși că ar putea fi semnătura lui Vasilache vel serdarul căruia i se adresează poruncă din 1751, Iunie 28, ce se execută prin acest document, la mai puțin de o lună.

225.

1753, Iunie 7.

Mărturie hotarnică a părților de moșie ce are Mihalache Sturzea biv vel paharnic în satul Sămășcani din ținutul Orheiului, pe pârăul Sârcovii. (Original).

Din luminată poronca Mării Sali lui Vodă fiind orânduți cu luminată cartea Mării Sale ca să alegim și să hotărîm părțile de moșii a dumisali Mihălache Sturzea biv vel paharnic ce are dumnealui la sat la Sămășcani în ținutul Orheiului, pe pârăul Sârcovii, la care moșie au fostu pus dumnealui păharnicul Mihălachi Sturzea ispravnic pe un Ghiorghie Brahă de acolo din Sămășcani ca să-i strângă dijma și vinitul locului pe părțile dumisale ce are la acel sat, la Sămășcani, iar un Ștefan Hagimă și cu frate-său Pavăl și cu alte niamuri a lor au scos un zapis dela un Ionașco Scurtul, ficiorul Draghii, nepot Bălii scriind într'acel zapis precum că au vândut acest Ionașco Scurtul partea lui de moșie ce are la sat la Sămășcani, însă giământate de parte din partea Bălii, adecă partea tătâne-său Dragăi. Această parte au vândut-o lui Tofan

moșu lui Ștefan Hăgimă și acest Ștefan Hăgimă mai înainte n'au mai stăpânit această parte de moșie nici el, nici tată-seu, nici moșu-seu, iar acmu de cinci ani scoțind acestu zapis au început a stăpâni în partea Stăneștilor, unde are și dumnealui paharnicul Mihălache Sturzea parte di moșii cumpărături dela moșul dumisali dela Chiriac Sturzea și încă s'au întinsu depreună și cu alți răzeși din parte Stăneștilor, de au intrat și în parte dumisale ce mai are osăbită și stâlpită de demult și au dijmuit și au cosit ș'au arat cu [plugu]rili lor, poprind pe acestu Gheorghii Brahă, ispravnicul dumnealui păharnicului, iară Ghiorghie Brahă văzând că intră fără dreptate pe locul dumisale păharnicului Sturzii, au stătut la pricină arătând și dumisali păharnicul Mihălachi Sturzii cum că-i intră acestu Ștefan Hăgimă cu niamul lui în moșie dumisale și căutând dumnealui scrisorili dumisali au găsit un zapis dela acel Draga, ficiorul Bălii, tatăl lui Ionașco Scurtul vândută parte lui ș'a cumnatu-său a lui Bârlad ce-au ținut pe Anisiia soru Dragăi, nepoții lui Ionașco ș'a Negrului; acestea au vândut lui Mătii Sturzea, strămoșul dumisale păharnicului Mihălache Sturzea și poroncindu-ni Mărie Sa Voda ca să luim sama și pentru această parte ce o trage Ștefan Hăgimă cu niamul lui cu acel zapis a lui Ionașco Scurtul. Și strângând noi pe toți răzeășii de Sămășcani și pe alți înpregiurași i-am întrebat mai apucat-au să stăpânească acest Ștefan Hăgimă sau niamul lui vrodată cu acel zapis a lui Ionașco Scurtul și nu s'au aflat nime să mărturisască cum c'au stăpânit nici el, nici părinții lor, precum și el singur au mărturisit cum că n'au stăpânit nici el, nici tată-său, nici alte niamuri a lor. Și de iznoavă căutând noi zapisăle și scrisorili dumisale păharnicului Mihălache Sturzea s'au adiverit precum acel Draga tatăl lui Ionașco Scurtul au vândut partea mâne-sa Bălii lui Mătei Sturzii a trei parte din bătrânul lui Stan precum arată zapisul și au mai cumpărat și altă parte tot dintrăcest bătrân a lui Stan, care aceste părți de cumpărături ș'au și hotărit în partea dumisali cum arată hotarnica dela Costantin, pârcălabul de Orheiu ce iaste din velet 7166 și după această hotărîre au mai cumpărat Chiriac Sturzea o parte dela un Țuțuiu tot din parte Stăneștilor a șasea parte precum arată zapisul din velet 7181, iar acel Ioniță Scurtul ficiorul Dragăi au vândut piste triizăci di ani, iar partea tătâne-său Dragăi și s'au cunoscut că au vândut ficiorul pe urma tătâne-său și așa

s'au adiverit că acest zapis a lui Ștefan Hagimă iaste rău, căci și în hotărîtura Sturzii, cea dela Costantin pârçalabul de Orheiu, au intrat această parte a Dragăi și a surori-sa Anisii, ficionii Bălii, nepoții lui Ionașco ș'a Negrului și n'au avut triabă Ionașco Scurtul, ficionul Dragăi, să vînză că s'au cunoscut că acel Stan au avut trii ficioni adecă: pe Ionașco și pe Negrul și pe Bălea, fată și Bălea au avut pe acest Dragu, tatăl lui Ionașcu Scurtul și pe Anisie, carii au vîndut partea mîne-sa a treia parte din partea lui Stan, iar din Negrul să trage Pântelii Stan și cu alte niamuri a lui, iar din Ionașco s'au tras acel Țuțuiu, ce-au vîndut partea lui Chiriiac Sturzii. Și mai adaosă acestu Ștefan Hagimă de zis că acel Stan bătrînul ar hi avut șasă feciori, zicînd că și acel Țuțuiu iaste fecior lui Stan, dar n'au putut dovedi. Și s'au cunoscut că acel Țuțuiu au vîndut partea lui pe urmă lui Chiriiac Sturzii precum arată văletul, iar Draga au fost nepot lui Stan, iar nu fecior și nu era cu puțință să trăiască moșul cu nepotul și să vînză odată. Așijdirea și pentru că au intrat acest Hagimă cu niamul lui de au dejmuit după locul dumisale păharnicului Mihălache Sturzii iarăș am adevérit c'au intrat. Și pentru aceste doi pricini lunecîndu-să giudecata dumilorsali *boerilor giudecători* asupra lui Ghiorghie Brahă, ispravnicul dumnealui păharnicului și dîndu-l rămas pe acest Ghiorghie Brahă i-au luat tot ce-au avut la casa lui și l-au băgat la mare cheltuială și sărăcie de care luînd noi sama cu amă-nuntul, pe luminată poronca Mării Sale lui Vodă, am adevérit cum că zapisul lui Ștefan Hagimă nu iaste bun și pe Ghiorghie Brahă l-au sărăcit fără dreptate. Pentru aceasta am dat această mărturie la mâna lui Gheorghie Brahă și pentru credința am iscălit.

Ștefan Popăscul vornic glotnii

Vicol (?) Vartic căpitan

† Așijderea s'au mai cunoscut acest zapis a lui Ștefan Hagimă că după ce au cumpărat ace parte de moșii dela Ionașco Scurtul sîn Dragăi altă întăritură să arete stăpînire de la nime n'are. Așijderea nici Ionașco Scurtul vînzătoriul nu iaste iscălit în zapis, nici cel ce l-au scris și s'au dovedit cu multe dovezi că-i răsufat.

Ștefan Popăscul, vornic glotnii.

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

226.

1754, Noemorie 16.

Matei Ghica Voevod confirmă anaforaua Divanului, prin care se întărește stăpânirea paharnicului Mihălache Sturzea asupra unei jumătăți din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

Io Matei Ghica Voevod Божію милостію господарь земли МОЛДАВСКОН.

Luat-am Domniia Mea saam cu amăruntu la pricina aceștii giudecăți ș'am cunoscut Domniia Mea că bine au judecat dumnealor veliții boeri, de vreme că dumnealui paharnicul Sturzea are ispisocul răposatului Vasilie Vodă, cu care dovedește și întărește acea stăpânire, mai vârtos că și acea hotarnică ce au făcut pe urmă, măcar că atunci n'au fost scrisorili față, ci numai după zisili răzășilor au hotărit, pentru care Domniia Mea, dăm și întărim acea moșie, ca să fie supt stăpânirea dumisale paharnicului Sturzea, întocma după semnile și hotarale ce arată în ispisoc răposatului Vasilie Vodă.

(P. D)

Pre Innălțate Doamne,

Din luminată poronca Mării Tăle am luat sama dumisale lui Mihălache Sturzea păharnic, cu Pântelie Stan și cu Gavril Tihon, răzeși din satu din Sămășcani dela ținutul Orheiului, cerșind dumnealui păharnecul Mihălache suptu stăpânire dumisale giu-mătate de sat de Sămășcani, parte dispre răsărit, care au zis că este de baștină a dumisale dipre Măteiaș Sturze și deosăbit au mai cerut și din ceialaltă giu-mătate de sat, răzășască, cumpărăturile lui Beldiman dela răzeși, pre zapisele vânzătorilor, care sintu întărite cu ispisooace domnești. Iară răzeșii mai de sus numiți, au dat samă precum că dumnealui păharnecul Mihălache are în Sămășcani numai a patra parte din tot satul, după hotărătura unui Costantin pârcălabul, ce-au hotărit la anii 7167 pe gura răzeșilor. Asupra căriia hotărături scoase dumnealui păharnicului Mihălache un ispisoc dela răpoosatul Vasilie Vodă, din anii 7148, în care adeverează că de față la Divan, în 2 rânduri s'au pârît Măteiaș Sturza cu Burlan și cu Simion, răzeșii de Sămășcani ș'au rămas a lui Măteiaș Sturzea giu-mătate de sat, la

care s'au trimis și hotarneci în 2 rânduri de au stâlpit acea giu-mătate de sat în semne.

Intrebat-am pe dumnealui păharnecul Mihălache: Di ce la hotărîtura lui Costantin pârcălabul nu s'au arătat acel ispisoc a răpousatului Vasilie Vodă și cum de atâte ani au priimit a stăpâni numai a patra parte de sat, după hotărîtura lui Costantin pârcălab? Dumnealui, la aceasta, au răspunsu că fiind scrisorile răsărite din pricina prăzii ce s'au tâmplat în zilele lui Vasilie Vodă, după cum mărturisește și singur Costantin pârcălabul prin scrisoare lui hotarnecă, de zice că scrisori la ace hotărîtură n'au fost, c'au perit la prada tătarilor, neavând în mână ispisocul acesta a răpoosatului Vasilie Vodă, care luminează bine că are giu-mătate de sat. Adevărat priimia dumnealui de stăpânia cea a patra parte de sat, dară acum viindu-i la mâna dumisale ispisocul acesta, iș cere dreptate care o luminează Vasilie Vodă. Deci noi am socotit că este cu cale și cu dreptate să se țină în samă ispisocul răpoosatului Vasilie Vodă, de vreme că adiverește că cu Divan, în 2 rânduri, s'au cercat pricina și după dreptate s'au dată giu-mătate de sat lui Mătiiș Sturze, că *deapurure iaste de socotit și mai temeinice sânt ispisocacele și cărțile Domnilor decât mărturiile altora* și găsim a fi cu cale ca să-ș stăpânească dumnealui paharnicul Mihălache giu-mătate de sat de Sămășcani pre ispisocul răpoosatului Vasilie Vodă, cum și alte cumpărături ce are din parte răzeșilor pre dovada zapisilor dela vânzători și pe ispisocacele Domnilor ce întărescu stăpânire, iară mărturie lui Costantin pârcălabul este cunoscută că s'au făcut cu greșală hotărătura pe gura răzeșilor, după 19 ani în urma ispisocului gospod și n'are nici un temei pe cum și singur Costantin pârcălabul arată pin hotarnica lui, că scrisori n'au fostu.

Noi, Mărie Ta, așe am socotit a fi cu cale, pe cum s'au scris mai sus, iară hotărîrea cea desăvârșit rămâne la bună cunoștința Mării Tale.

noem. 16, 7263.

Plecați robii Mării Tale.

Canta logofăt

VD logofăt

N. Bogdan vel vornic

Vasile Roset vel spătar

Pecetea domnească octogonală cu tuș roșu.

Originalul la Arhivele Statului din București. Colecția Crupenschi. Pache-tul III, neinventariate.

O copie la Academia Română, 106—CXXXVII.

227.

1756, Iunie 27.

Mărturia lui Donici medelnicerul în pricina împărțirii moștenirii între nepoții lui Grigore Leca. (Original).

Pre înălțat milostive și luminat[e] Doamne, să fii Mărie sănătos.

Cu plecata scresore noastră înștiințam pi Mărie Ta, că vini dumnalui Lupul Donici biv vel medelnicer și cu părinteli Anton, egumenul de la Agapiea, nepoții lui Gregoraș Lecăi, cu luminată carte Mării Tali, întru cari ne poroncești Mărie Ta ca să le lum sama cu ficiorii lui Carpuz i a lui Neculai Savii, iarăș nepoț Lecăi și după luminată poronca Mării Tali am triimis ca să vii de faț și au vinit Vasile și cu Apostoli, ficiorii lui Neculai Savii, iar Cârste, ficiorul lui Carpuz, n'au venit zicândă că au scris la cumnată-său Ion Donici să răspunzi și să fii vechil în locul dumisale și întrebându pe Vasili și pe Apostol, ficiorii lui Neculai Savii ce au la Lupul Donici și la egumenul Anton și ei au răspunsă zicândă că au o scrisoare dela moșul lor Grigorașco Leca și cetindu-să aice scrisoari, adevărat s'au aflat a Lecăi, dar ei cu nepricepere lor ceru după scrisoare moșii din parte cestoralanți, necunoscându ce sună într'acè scrisore, dar în scrisoarea moșu-lor hotărăști, ce li-au dat ginerilor săi lui Costandin Carpuz și lui Neculai Savii, iar câte petici de moșii au mai rămas răspunde în scrisoare ca să înpartă acești doi gineri mai mici Enachie căpitanu și cu Postolachii Donici și întrebându și pi dumnealui Ion Donici ce are să răspunză pentru cumnată-său Cârste, ficiorul lui Carpuz și dum. au zis că n'ari să răspunză nimică, nici să amestici, dar Lupul Donici medelniceru și cu egumenul Anton au răspuns și la aceasta zicand că să supăr totdeuna cu vorbili lor, că au luat mai bună moșii și țigani și odoară și alți zăstri din cas; ce și mai mici fraț au priimit medelniceru Lupul Donici și egumenul Anton ca să să pui toate zăstrili lor din 'ceput la mijloc cât liau luati dela moșii lor ca să să înparti de iznoavă, să nu mai rămâi vorbă între dânșii cum că au luat zăstre mai bună unul decât altul și ei nici așe n'au priimit și noi încă văzând scriisorile și la o parte și la alta dela moșii lor și văzând că nu să priimăsc nici să pui zăstrile ce au luat dela moșii lor ca să să înpartă de iznoavă, am socotit

să-ș stăpâniască fiiști carile după scrisori ce au dela moșii lor, iar hotărîre rămâni la luminat devanul Mării Tali și fii Mărie Ta sănătos.

let 7264, iuni 27.

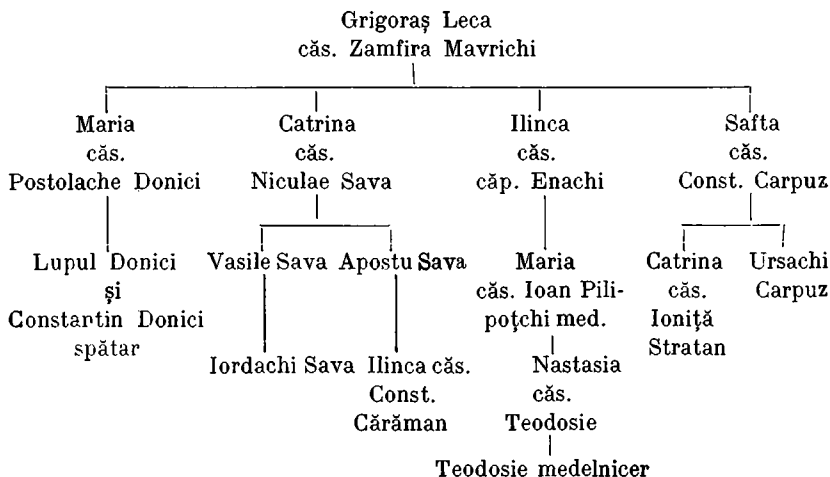
Plecat robul mării tali.

Donici (?) medelnicer

Originalul în colecția mea.

În legătură cu acest document și pentru lămurirea genealogiei familiei Leca transcriu următorul registru din dosarul 8715/1821 din arhiva tribunalului regional din Chișinău: 1821, februarie 22. *O copii di pi o spîță supt iscălitura unui Ioan Dimitriu pentru neamurile ci au eșit din Leca, ficioru lui Ursachi biv vel vornic, ci au ținut pi fata Danciului biv pârcălab di Cetatea Albă. Și dintru acesta au eșit Grigoraș Leca, ci au ținut pi Zamfira, fata lui Vasili Mavrichi, cari au avut patru fii și dintru acei fii să vedi că din ce întâia Maria să trage Costandin Donici și alții, din ce al 2-le, Catrina au eșit Vasili Sava ci au făcut pi Iordachi Sava cu frații lui și tot din ace Catrină au eșit Apostu Sava și din el Ilinca ci au ținut-o Costandin Cărăman, din al treilea Ilinca, ci au ținut-o căpitanu Enachi au eșit Marica, ci au ținut-o Ioan Pili-poșchi medelnicer și din aceia Nastastea, ci au ținut-o Fiodosii, din care să trage medelniceriu Theodosie, iară al 4-le Safta, ci au ținut-o Costandin Carpuz armașul și din ea Catrina, ci au ținut-o Ioniță Strătan i Ursachi Carpuz, Cârstea Carpuz și alti neamuri a lor.*

A se vedea nota de sub doc. din 1780, aprilie 4 și asupra Carpuzeștilor (A. V. Sava, *Documente orheiene*, I, Mănăstirea Hârbovăț, 1934, Chișinău, pp. 3-4. Extras din *Revista Soc. Istorico-Arheologice Bisericești din Chișinău*, vol. XXIV).

228.

1757, Octomvrie 29.

Scarlat Grigore Ghica Vodă rânduiește pe serdarul de Orhei să cerceteze pricina ce s'a iscat între Darie Băluțul și Ioniță Brâncă, pentru stăpânirea și dijma unei jumătăți din satul Hârtop, ce să chiamă Cotelnicii din ținutul Orheiului. (Còpie).

Noi Scărlat Grigori Ghica Voevod **Божію милостію господарь земан молдавскон.** Credincios boeriul Domnii Meli dumnealui Toma Țeacă (= Tomazichi?) vel sărdari, iț facim știre că ne-au dat jalebă Darii Băluțul din ținutul Orheiului, zicând că ari giumătati di sat din Hârtop, ci să cheamă Cotelnicii, la ținut Orheiului di baștină, iar giumătati din acel sat esti a lui Ioniță Brâncă, partea dispre răsărit. Și esti hotărit satul pin mijloc și pân în anul trecut ș'au stăpânit fiișticarile partea lui. Dar din anul trecut incoaci, lucrându-să giumătatea ce di sat di cătră apus, ci esti partea lui Băluțul, au arat Brâncă și un gineri a lui și un nepot a lui și alti neamuri, ci sânt moșăni în partea dispre răsărit și mergând jăluitoriul acesta ca să li e dejmă, precum și într'alți ani, acel Brâncă, cu neamurili lui [lipsă de slovă] ca să-și facă scrisoari di învoială cu acest Darii Băluță, să stăpânească cari undi a vre, în tot satul, să nu mai fii satul împărțit. Și jăluitoriul acesta, după vorba ce-au făcut, nu le-au luat dejmă. Și mergând acmu ca să-i de scrisoari de învoială, i-au răspuns că nu să țin di învoială și că i-a da scrisoari. Și cerându-ș dejma ci li să făcè să de, nici dejma nu i-au dat. Pentru cari iată că-ți scrim dumitali, să chemi pi acel Brâncă cu neamurili lui și să le luați sama și după cum a fi cu dreptati, să giudeci și să-i așazi ca să nu ni mai jă-luiască, hotărînd prin carti di giudecată.

let 7266, oct. 29 zile.

(L. P.)

iscălit vel logofăt.

Copia la dosarul nr. 2104/1823 din arhiva veche a Tribunalului Lăpușna, unde se află și copia zapisului de mărturie din 1757, Noemvrie 23 publicată mai jos.

În Cotelnici, după cum rezultă dintr'o carte de judecată din 1700 dela Antioh Constantin Vodă a avut cumpărături marele logofăt Nicolae Donici. Vezi: Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XI, p. 56.

229.

1757, Noemvrie 23.

Darie Băluțul din Hârtop din ținutul Orheiului, fiindcă i-au fost arse hârtiile de un turc, dă mărturie fiilor și fiicelor sale că i se cuvine să aibă în stăpânirea sa părți din moșiile Cotelnicii, Ohrincea, Boșcana, Chetrosul, Verpca, Păulești, Ciocana, Cârstești, Căzănești, Gălești, Focșești și Onițani. (Còpie).

Adică eu Darii Băluțul, ficior lui Ștefan Băluțul din Hârtop dela ținut Orhei, făcut-am adivărată scrisoarea mea la mâna ficiorilor mei lui Toader și Vasili și Postolachi și Neculai și fiicilor meli Măriuța și Ștefana și Mariea i Catrina, precum să să știi că având eu moși di baștină la satul Cotelnicii, partea dispre apus, ci mergi până în apa Ivăncii, pi cari parti esti și o moară, cari o stăpânești Vasili, ficiorul lui Căpotici în tăriiia lui, niavând nici o treabă, fiindcă esti pi hotarul Cotelnicilor și di-mi va da mâna mă voi giudeca cu dânsul. Așjidirea și giumătati di sat din Ohrincea di baștină ci esti în giumătati cu Zugrăvoaia și din gios să hotărăști cu Onițanii și un bătrân din giumătati di sat di Boșcana, cu vad di moară în Ichel, împreună cu Ioniță Brâncă și în Chetrosul iarăș un bătrân cu vad di moară, undi ari și Lupul, ficiorul lui Postolachi Donici. Așjidirea și în sat în Verpca iarăș un bătrân di baștină și în Păulești pi apa Băcului, cu vad di moară și în Ciocana ci mergi pân în apa Băcu, cu vad di moară în Băc, cari vad esti vândut dintr'însul partea Mogăldioai lui Măzărachi medelniceriu, ci o stăpânești Costandin Rășcanul biv vel stolnic, fii lui Toader Rășcanu pitar și în Crâstești la Lăpușna și în Căzănești și în Gălești, tot pi apa Băcului pi ținut Orheiului și în Focșăști, dinpreună cu alți răzăși. Pentru acestea toate di mai sus arătate, am avut zăpisă și alti dresă și întâmplându-să di mi-au aprins un turcu casa, mi-au arsu toati scrisorili di acesti moși și din altili ci am mai avut. Și nirămându-mi nici un fel di scrisori ca să poată stăpâni mai sus numiții ficiorii mei, le-am dat această scrisoare di mărturii a me după cum am știut cu sufletul meu, că am stăpânit și am apucat stăpânind și părinții mei, ca să stăpânească și ei în toate moșiile ci am. Osăbit că încă mai am o parti di moșii la Onițani, partea Ilenii, pi cari au fost și zăpis și l-au apucat dumnealui hatmanul Ioniță Sturza și n'am putut

să-l mai scot, ci eu, după cum am știut, cu sufletul meu mărturisăsc. Și pentru mai mare credința, m'am iscălit mai gios și am pus degitul.

let 7266, noemvr. 23 zili.

Iscălit: Dari Băluțal.

Diac di vistierie

Sava Burghelia esti scris cu zisa lui Darii.

Copia încredințată în 1822, Mai 18 de emovnicul Grajdanov și de ocolașul Arsănovici se află în dosarul nr. 2104/1823 din arhiva veche a Tribunalului Lăpușna. Originalul se afla la acea dată asupra lui Ioan Băluțal mazil și asupra fiului său guberschii răghistrator Gheorghii sîn Ioan Băluțal. Ion Băluțal locuia în satul Cruhlicul și era fiul lui Toader Băluțal.

230.

1758, Mai 30.

Scarlat Grigore Ghica Voevod împuternicește pe Ion Donici pitar, să stăpânească și să dijmuiască moșiile sale Pașcanii și Caliceniei din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Scarlat Grigori Ghica Voevoda, **Божію милостію господарь земли молдавскон.**

Dat-am cartea Domnii Meli boeriului nostru Ion Donici pitar, să fie volnic cu carte Domnii Mele a stăpâni și a dejmui a sa driaptă ocină și moșii pe hotară vechi anume Pașcanii și Caliceniei dela ținut Orheiului și după scrisori ce zisă că are, să aibă a lua de a zece din țarin cu pâini, din fâneță și din grădini cu legumi și din prisăci cu stupi, însă din cinzeci unul, iar fiind mai puțin să ia câte o para de stup și din tot locul cu tot venitul moșii, după obicei, iar având cineva mai mult a răspunde, să vie la divan. Intr'alt chip să nu fie.

Aceasta poroncim.

Let 7266, mai 30.

(P. D.)

Vel logofăt

Originalul în colecția d-lui Andrei Lazu; o copie în colecția mea.

231.

1758, Iulie 28.

Păun biv vel stolnic, serdar de Orhei, judecă pricina dintre Gheorghe Brahă și Vârlan, feciorul Munteniții, pentru un pâriu de pe moșia lui Gheorghe Brahă, pe care l-a ezit el, apoi a făcut rămnic și a pus și pește. (Original).

Venit-au de față înaintea mea Gheorghe Brahă și cu Vârlan sin Ilenii Munteniții de le-am luat sama pentru un pâriu ce l-au ezit Gheorghe Brahă, fiind pe moșia lui și au făcut rămnic și au pus și pește. Vârlan văzând că Brahă s'au făcut hrană de pește, să indesa ca să între și el la acel rămnic, zicând că iaste răzaș la acea moșie împreună cu Brahă, care pentru aceasta nu l-au suferit Gheorghe Brahă să să amestice la iaz, fiindcă n'avea nici o treabă. Dar Vârlan s'au sculat în țăriia lui și au stricat iazul de au făcut pagubă lui Gheorghe Brahă ca cinsprăce lei, pentru peștile ce iara în iaz. Și s'au dus Gheorghe Brahă la Iași și au dat jalobă la Măriia Sa Vod și i s'au făcut carte la dumnealui sârdar Toma, ca să le ia sama și dumnealui neavând vreme să-i judece și să curme această pricină, au rămas până ce-am venit eu. Și de al doilea au mersu Gheorghe Brahă la Iași de au mai adus și altă luminată carte domnească la mine ca să le izbănescu această pricină. Și fiind de față amândoa părțile, am zis lui Vârlan că de ar fi avut el parte de iaz, nu să cădea să-l fi stricat până s'ar fi judecat și după drese și scrisorile lui ar fi luat și el partea de i s'ar fi căzut să ia, care acest iaz fiind făcut de tatal lui Gheorghe Brahă și de dânsul rău și fără de cale s'au amestecat Vârlan și așa s'au cunoscut cu dovadă că Vârlan iaste greșit la aceasta, că nici pe moșia aceia n'au scos niscareva luminări, că ar fi având și el parte, dar cu cât mai vârtos să amesteca și la iaz. Și am stătut eu mijlocitor între dâșii de i-am învoit și am făcut de au priimit și o parte și alta ca să înpartă paguba pe jumătate, adică din 15 lei după peștile din iaz ce s'au păgubit Gheorghe Brahă, să-i dea Vârlan șapte lei și jumătate, iar de 7 lei și jumătate va fi Gheorghii păgubași și pentru 20 lei ce s'au dovedit cu marturi că au cheltuit Brahă, umblând pe la Iași în doao rânduri dupe această pricină, iarăși să-i dea Vârlan zece lei pe jumătate care să fac șaptesprăce lei și jumătate. Și așa

priimind amândoao părțile, au rămas pace între dânșii de acmu innainte și Vârlan are numai iazul să iazească la loc pe cum au fost.

Drept aceia am dat și eu această carte la mâna lui Gheorghe Brahă, pe cum asămine carte ca aceasta am dat și lui Vârlan, că de să va pierde a unuia și s'ar mai căuta această pricină și la altă judecată, să să vază cartea celuiilalt, că față fiind amândoao părțile, li s'au curmat pricina lor innaintea mea și să va cunoaște care iaste partea cea neastâmpărată.

Aceasta adeverescu.

iulie 28, dni 1758.

Păunu biv vel stolnic, serdar.

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

232.

1758, August 1. Iași.

Scarlat Grigore Ghica Voevod dă danie lui Constantin Rășcanul biv vel stolnic, în locul unei case din Iași, ce a fost cuprinsă în ograda caseilor de Beilic, o bucată de loc domnesc a târgului Orheiului. (Original).

† Io Scarlat Grigori Ghica Voevoda, *Еожію милостію господарь земли молдавскон.*

Facem știre cu acestu hrisov a Domnii Mele tuturor cui să cade a ști, pentru o casă cu loc cu tot ce-au avut aice în Eș, credincios boeriul nostru dumnealui Costantin Rășcanul biv vel stolnic, care casă cu loc fiind driaptă al dumisale o am luat-o Domnie Me di s'au cuprinsu în locul ogrăzii casălor de Beilic, ce s'au făcut aice în Eș. Dară, nepriimind Domniia Me ca să rămnia păgubaș de moșiea sa, iată, m'am milostivit Domnie Me asupra dumisale și i-am datu-i danie o bucată de loc domnescu a târgului Orheiului, cât au rămas nedat de alți luminați Domni, cari loc s'au datu în locul casălor dumisale, la care loc am trimis Domnie Me di s'au și hotărit cu pietri de cătră alte hotară pre slugile noastre Neculai Botezatu i Stamatie, pârălabii de Orheiu, di la cari ni-au adusu mărturie hotarnic[ă] cu iscăliturili lor și cu iscăliturili lui Grigoraș Hodoroge i Sămion Boțnețu i Iftodii Cojușnian i Alixandru Strătan i Toader Țira i Nantii Strătan, intru care mărturii scriu numiți hotarnici că după poronca Domnii Mele ce li-am scris, au mersu di au ales tot locul cât au rămas

domnescu din olatul târgului Orheiul, dispre alte hotară, cari l-au măsurat cu funia di șesăzăci de stânjăni, cu stânjă de om de mijloc și măsură dintâi s'au început din hotarul dumisale Vasile Rusăt vel vornic, până în hotarul dumisale Filip Catargiu vel spatar și s'au aflat curmezișul treizăci și doi de funii, adică până în matca Sârbenicăi. Așjdere măsurând și lungul hotarului din hotarul dumisale vel spatar, până în hotarul Chipircenilor, unde să chiamă la curmătură și s'au aflat șeptizăcișicinci de funii lungul, iară parte dispre apus, măsurându-să câmpul în curmeziș, s'au găsit cinci funii. Așjdire și lungul la câmpu măsurându-l din hotarul dumisale vornic Vasile Rusăt și până în hotarul Isacovii, s'au aflat cincizăci și doi de funii. Atâta s'au aflat tot locul domnescu, cari au mai rămas ne dat altor boeri sau mănăștiri di alți luminați Domni și s'au dat în stăpânire dumnealui stolnicului în locul locului dumisale și a casălor ce i s'au luat domnescu.

Dreptu aceasta dar și Domnie Me, după alegire și hotărîre ce-au făcut acești numiți mai sus, Domnie Me însăș, am dat și am întărit credincios boeriului nostru, dumnealui Costandin Rășcanu biv vel stolnic, în toate sămnile ce sânt arătate mai sus, ca să-i fie driaptă danie și miluire neclătită, stătătoare în veci. Și spre aceasta esti credința însu-mi Domnii Mele, Io Scarlat Grigorii Ghica Voevoda și credința a pre iubiți fii Domnii Mele Alixandru Voevod, Mihai Voevod și Niculai Voevod și Grigorii Voevod și Ghiorghie Voevod și Ștefan Voevod și credința a cinstiți și credincioș boerii Domnii Mele cei mari Ion Bogdan vel logofăt, Lupul Balș vel vornic de țara de gios, Vasile Rusăt vel vornic de țara de sus, Vasile Razul, hatman i pârcălabu Sucevii, Alexandru vel postelnic, Ion Pălade vel vistiernic, Filip Catargiu vel spatar, Costantin Sturză vel banu, Neculai Rusăt vel pah[arnic], Ianachi vel caminar, Vasile Costachi vel stolnic, Costachi Muruz vel comis și credința tuturor boerilor a mari și mici.

Și s'au scris hrisov acesta în Eș, la scaunul gospod di Ion Ghind la văleat 7266, avgust 1.

(P. G.)

Io Scarlat Ghica Voevod.

Ion Bogdan vel logofăt proč.

Manolachi Bogdan 3 logofăt proč.

Colecția mea.

233.

1759, Iunie 1.

Gheorghe Scobicu, Ioan Păucă, Iurașcu și alții vând lui Vasile Costachi biv vel stolnic partea lor din moșia Rădeni, bătrânul Păcurar, cu care cumpărătura proprietarul dobândește ultima parte răzășească din moșie. (Original).

Adică eu Ghiorghită Scobicu și eu Ioniț Păucă și eu Iurașcu și eu Ghiorghii, nepotul lui Iurașcu și eu Ion Muntian și eu Ștefan Cărligu și eu Sandul Guțul și eu Ștefan Bâtcă și eu Vasile Cărligu și eu Ioniță Crăciun zit Păucă împreună cu toți frații și ficiorii noștrii toată nipoți și strănipoță lui Păcurariu di Redeni scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al nostru de nimi săliță nici asupra ci de a noastră bun învoială, ei au fostu între toată, amu vândutu a noastră driapt ocin și moșii ce avem în Redeni pe apa Ichiului în ținutul Orheiului din bătrânul lui Păcurariu patru părță ce mai rămăses nevânduti, aceasta am vândutu dumisale giupânului Vasile Costachi biv vel stolnic drept doaizăci și cinci de lei și ni au făcut dum. plat deplin în mânule noastre. Drept acie să-i fiie dum. și cuconlor dum. driapt ocin și moșii cu tot vinitul cât va fi pre acel loc, fiindcă acmu s'au închiet tot satul Rădenii vândut cu cile mai denaint vânzări și la această tocmală s'au întâmplat multă boeri și oamini buni carii mai gios s'au iscălit și noi pentru mai buna credință am iscălit și am pus și degitile noastre.

let 7267, iuni 1.

eu Ghiorghit (x) Scobicu vânzător
 eu Ioniț (x) Păucă
 eu Iuraș (x) cu
 eu Ghiorghit (x) nepot lui Iurașcu
 eu Ion (x) Munt[eanu]
 eu Ștefan (x) Cărlig
 eu Sandul (x) Guțul
 eu Ștefan (x) Bâtcă
 eu Vasile (x) Cărlig
 eu Ioniț (x) Crăciun zet Păucă
 Ștefan biv vel logofăt
 Iordachi Balș vel vornic.
 Roset vel vornic.

Cantacozino vel spat mart.

Vasilie Razul hat[man]

Iordachi Co

. biv vel pah.

Toader (?) C. . . . vt. logft.

și eu Antohi Luț diiac za Divan am scris zăpisul în Divanul Domnescu cu zisa acestor răzeș.

Colecția d-lui Ion Pelivan.

234.

1760, Noemvrie 30.

Carte de judecată dela Ion Bogdan marele logofăt prin care, dându-se rămas părintele Neofit, egumenul mănăstirei Trei Sfetitele din Iași, se întărește stăpânirea lui Constantin Rășcanul biv vel stolnic pe moșiile Vaticiul, Pacicina și Blajia din hotarul târgului Orheiului. (Original).

Facem știre că din luminată porunca Prea Innălțat Domnului nostru Măriea Sa Ioan Theodor Voevoda am luat sama între dumnealui Costandin Rășcanul biv vel stolnic cu părintele Neofit egum dela sfânta mănăstire Trei Sfetitele de aicea din Iași pentru o bucată de loc din hotariul târgului Orheiului și pricina într'acest chip iaste: dumnealui biv vel stolnic ne-au arătat că acea bucată de loc îi iaste danie dela Măriea Sa Scarlat Vod[ă] și după ispisocul gospodă, ce are la mâna dumisale va să stăpânească. Părintele Neofit, egumenul, încă ne-au arătat un ispisoc dela răpousatul Mihai Racoviță Voevoda din let 7231, iulie în 25 dni în care ispisoc arată tot pentru acea bucată de loc că iaste danie sfintei mănăstiri de mai sus numită dela un Vasile Pantazi, ficiorul Cazacului, nepot de fată Milii și frati-său Sorie cu zăpis încredințat și cu iscălituri a mulți boeri mari și Calistru episcopul de Rădăuți, scriindu și mărturisind într'acest zăpis precum ei de bună voia lor au dat danie sfintei mănăstiri Trei Sfetitele a lor dreaptă ocină și moșie ce să numește Vaticiul și Pacična și Blajiea precum arată și sem-nile hotariului la suretul uricului răpoosatului Moisei Movila Vod, care moșie iaste din hotariul târgului Orheiului de danie strămoșilor lor lui Burlan pitar, ginerile Milii și ficiorului său Vlasie din Lucaceuca, arătând că acest mai sus numit Vasile Pantazi, această

moșie au dat-o danie la mânuile lui Ezechiil, ce-au fost egum. la acea vreme și acum acea bucată de loc să înpresoară de dumnealui biv vel stolnic, însă părintele Neofit egum. dela Trei Sfetitele zapisul lui Vasile Pantazi, or ispisocul cel vechiu a lui Moisei Movila Vod[ă] n'au arătat, fără numai un ispisocu de întăritură a răpousatului Mihai-Vod[ă], dar dumnealui biv vel stolnic asemenea ne-au arătat altu ispisoc iarăș dela răpousatul Mihai Racovița Voevod din let 7232, iuli, 28 dni, adecă cu un an mai pe urma ispisocului celuilalt în care scrie că s'ar fi dovedit cu multe dovăzi a boeri și oameni bătrâni, carii au luat cu sufletele lor că n'a apucat nici dela moșii lor, nici dela părinții lor pe acest Vasile Pantazi, nici pe neamul lui stăpânindu aceste bucăți de loc de moșie, nici pe moșii strămoșii săi și încă s'au mai dovedit tot dintr'acel ispisoc precum dintr'acel Burlan zet Milii n'au rămas nime căruia Burlan i s'au fost dat danie această moșie dela Moisei Movila Vod[ă].

Așijderea s'au mai dovedit tot dintr'acel ispisoc precum tot acel Vasile Pantazi au fost dat danie tot această moșie și Sfinții Sale părintelui Ghedeon mitropolitul, la care moșie trimețând Sfinție Sa de au dijmuit și viind târgoveții de Orheiu de au jăluit la răpousatul Nicolai Vod[ă] li s'au făcut carte de s'au luat dijma înapoi și l-au dat rămas răpousatul Mihai Vod[ă] cu acel ispisoc pe Vasile Pantazi ca să nu mai aibă nici o treabă. Și de vreme că s'au dovedit într'acest chip, s'au cunoscut că acel Vasile Pantazi au fost dat rău acea danie la Sfânta mănăstire, neavând nici o treabă și pe egumenul de Trei Sfetitele s'au dat rămas că să nu mai aibă nicio treabă a să mai amesteca la acea moșie, iar dumnealui biv vel stolnic să aibă a-și stăpâni moșiea cu pace, după ispisocul ce are dela Măriea Sa Scarlat Vod[ă], care luându-să și ispisocul răpousatului Mihai Vod[ă] cel dintâiu, făcut cu greșală de întăritură ce era la mâna egum. Neofit, s'au dat la mâna dumnealui biv vel stolnic, să nu mai aibă supărare despre părinții călugări dela sfânta mănăstire, căruia i-am întărit și cu mărturia noastră la mâna dumisale.

Aceasta facem știre.

Noem. 30 dn. leat 7261.

Ioan Bogdan vel logofăt.

Colecția mea.

235.

1761, Mai 21.

Mărturia hotarnică făcută de Ioniță Meleghie vornic de poartă moșiei târgului Orheiului a boerului Constantin Rășcanul biv vel stolnic. (Original).

Din luminată porunca Pre Înălțatului Domnului nostru Ioan Theodor Voevod, fiind orânduți noi cari mai gios sintem iscăliți ca să hotărîm și să stălpim înpregiur cu pietri tot locul domnescu a târgului Orheiului, care locu cu hrisovul Mării Sali lui Scărlat Ghica Vodă s'au dat danii dumisali lui Costandin Rășcanul biv vel stolnic, deci după luminată porunca Mării Sali lui Vodă eu Ioniță Meleghe vornic di poartă, viind în târgul Orheiului și strângând la un locu și pe oamenii ce sint orânduți în carte gospod hotarnici și pe preuții din târgul Orheiului și pe alți oameni buni și bătrâni tot dintr'acestu târgu și pe alți înpregiurași anumi preutul Toader ot târgul Orheiului i preutul Tănas ot tam i Vasile Cocul ot tam i Toader sin lui ot tam i Alixandru Strătan ot tam i Ioniță vameș ot tam i Toader Țira ot tam i Iftodi vornic ot Slobăzie i Toader Stăvilă ot Săliște mazil i Samoilă vornic ot tam, cari mai gios s'au și iscălit cu toții, deci cu aceștie mai de sus numiți împreună mergând pe unde au arătat cu sufletele lor că știu că esti hotarul târgului Orheiului, care s'au hotărit la vreme Mării Sali răposatului Mihai Racoviță Voevod și pe acestora mărturii și sămni s'au pus petre hotară și s'au stălpit și s'au hotărit acestu loc a târgului, moșie dumisali lui Costandin Rășcanul biv vel stolnic, a cărie moșii hotar să începi din malul Răutului din Măglă || alătore cu Piatra moșia dumisali lui Filip Catargiul vel vistu. și piste niște vâlceli drept pi la o fântâniță și dela fântâniță ¹⁾ drept pi vâlcică la dial coasta și treci piste drumul Dubăsarilui în sus și s'au pus piatră hotar, fiind de față și toți răzășii a moșiilor di pen pregiur, ci să hotărăscu cu această moșie, între drumul Dubăsariului și între drumul Suslenilor și mergând tot costa în sus s'au mai pus o piatră hotar drept din dial di Ezunii ²⁾ și mergând tot în sus suindu-să pe muche în zare dialului s'au pus piatră hotar fund în dialul

¹⁾ și dela fântâniță, lipsește în hrisovul din 7269, Iunie 1.

²⁾ Ibidem: Zăunii.

Sărbinicăi dispre Bolohan și tai la vale piste Sărbiniha spre răsărit în curmeziși și în malul Sărbenihei în capul moșii dumisali lui Filip vel vist. Catargiu în scursură s'au găsit piatră hotar vechiu și din hotarul acesta drept în dial tot înspre răsărit s'au găsit tot pe această vali în dial, iar o piatră hotar în capul moșii dumisali Filip Catargiului vel vist. și de acolo suindu-să în dial pista Zăpodie, ci-i în vârful dialului într'o movilă mari, iarăși s'au găsit o piatră hotar vechiu și dintr'ace movilă hotarul tot spre răsărit mergi la vale Poroseicăi ¹⁾ pân ci să împreună cu hotarul Drăghiniciului în vali în drum și acolo s'au pus piatră hotar fund, adică de undi să infundiază dispre Drăghinici și de acolo purcedi în sus tot drumul pe vale Drăghiniciului și ajunge la drumul Șărcanilor unde să chiamă în gura văii Scaiului și acolo lângă răspinteni în matca Scaiului s'au pus piatră hotar din sus de drum și de acolo apucă matca Scaiului în sus și mergând dila drumul Șărcanilor în sus pe matca Scaiului nu diparte într'un piscușor s'au aflat o piatră hotar vechiu și iarăș de acolo în sus mergând tot pe matca Scaiului esă din matca Scaiului și apucă matca Sălcii în sus și acolo s'au pus o piatră hotar în gura văii Sălcii și mergând tot pe matca Sălcii în sus un rând de pământuri, unde să împreună cu moșie Chipercenilor și a Ciuhorenilor și acolo iarăși s'au pus piatră hotar, cari piatră caută drept la curmătură cheziși piste niște preloagi ²⁾ și viind la curmătură tij s'au mai pus piatră hotar, car hotar caută asupra văi Ivanosului spre apus și viind la un ezurcan în matca Ivanosului, la capul ezurcanului dispre apus din vali de drumul Ivănosului iarăș s'au pus o piatră hotar, care hotar caută spre apus drept la dial piste un crac a Ivanosului pin capul moșii mănăstirii Sfintii Savii și de acolo la dial la niște bătaguri drept în vârful dialului tij s'au pus piatră hotar și de acolo drept la vali pen fundul Hârtopului asupra Cogălnecului și tot pe vâlce la un piscu la niște arii vechi s'au pus doaf pietri hotar, una hotărăști moșie aceasta dispre moșie Sfintii Savii și alta, ce disparti moșie dumisali hatmanului Rusăt dispre moșie dumisali stolnic Costandin Rășcanu și dila această piatră am purces în gios nu diparti, tot alătore cu moșie dumisale Vasile Rusăt și cu a dumisali

¹⁾ Ibidem; « Porosăucăi ».

²⁾ Ibidem; pârlogi

stol. Costandin Rășcanu aproape di o vâlcè și iarăși s'au pus piatră hotar și dila această pîiatră tot în gios lângă un drumușor ce vini dila Balta lui Nedelco iară s'au pus piatră hotar și de acolo în gios în lungul unor pământuri treci piste un drumușor pe din sus de movili, în prăvalul Ivanosului în dreptul iazului Dângăi, în costiși dispre apus iarși s'au pus pîiatră hotar și de acolo piste Ivanos la dal pi costiși și drept pe din gios de o moviliță, ca di o crestială de săgeată, cari moviliță esti în zare dialului Baghii și tai costișa în dreptul movilii în costișa Baghii adânci dispre apus tij s'au pus pîiatră hotar.

Deci tot acesti di mai sus numiti pietri cari dispartu moșie dumisali hatmanului Vasile Rusăt di moșie dumisali Costandin Rășcanul biv vel stolnic, făcând o funii de doaițășicinci stânjănî domnești și stânjănul tij de opt palme domnești și începând a măsura de unde băte apa iazului celui vechiu adică din șliahul cel mare a Hotinului, unde s'au plinit câte o mii de stânjeni domnești, s'au pus acesti pietri hotar de mai sus numite. Așijdere și piste iaz în ceiaparte dispre apus să începi capul hotarului aceștii moșii a dumisali stol. Costandin Rășcanul din drumul cel mari din gura pârului Rublincii ci să hotărăști cu Isacova și acolo s'au pus pîiatră hotar și mergi Rublinca înspre apus și viind într'un piscușor în fundul Rublincii, s'au mai pus o pîiatră hotar și dela acestu hotar drept în podiși esti o moviliță hotar, cari și această movilă să hotărăști cu Isacova și de acolo podișul la vali din dial de ulmii înnalți alătore cu drumul Isacovii cari drum să pogoară drept la podul lui Stăvilă, acolo s'au pus iarăși o piatră hotar și de acolo mergând pe costișa Vaticiului în sus pin dumbravă s'au găsit o piatră hotar vechiu și de acolo tot costișa pi Vatici în sus esti o movilă și într'ace movilă iar s'au pus pîiatră hotar și dila acea movilă tot în sus pi Vatiși costișa mergând spre apus pân în gura văii Ciurovii unde dă în Vatici în dreptul unui iaz acolo tij s'au mai pus o piatră hotar și de acolo drept pe drum în sus pin spărturi pân la iazul Pășcăniții și acolo s'au pus doai pietri hotar: o piatră esti hotarul aceștii moșii, altă piatră mai în ceia parte piste Vaticiu, cari piatră s'au pus în gura Hulbuciocului celiu săc și acolo s'au pus piatră hotar. Di colo tai spre amiazizi tot pe Hulbuciocul săc și cuprinde hotarul aceștii moșii până în zare dialului în codru în prăvalul apilor, unde esti un lacu și un stâlpu di piatră

hotar și dintr'acestu stâlpu de piatră mergi tot zare dialului pin codru pân la un carpăn scris cu slovi cari să răspundi Copaciul lui Tulburi, cari și acestu copaci toț bătrânii au mărturisit că esti hotar aceștii moșii și tot zare dialului mergi pin codru în gios spre răsărit pân ci esi în poiana Săliștii, margine poenii pi din vali dispre apus și mergi pin gura Trestinețului și tai costa pin dumbravă spre răsărit unde să chiamă gura drumului Pașii și acolo esti piatră hotar vechi din sus de drum, apucă tot șliahul pen fundul Dereuecii și acolo esti o fântâniță, ci să răspunde Fântâna Utului ¹⁾ din vali de drum dispre răsărit și de acole tai la fundul Studinețului și din fundul Studinețului tai tot spre răsărit pân în șliahul Benderiului și treci piste șliah totu spre răsărit și treci piste Petruca pe suptu poalile codrului până ci să înpreună cu hotarulu moșii Piatra a dumisali Filip Catargiul vel visternicu și de acole tai drept la Răutu. la gura Lupoacii, din ceia parte di Răut și de acole apucă zare dialului pintre Lupoaica și pintre Baghie pân drept Baghie adâncă unde să înpreună cu moșie dumisale Vasile Rusăt hatman, unde s'au pus și piatră hotar în costa Baghii dispre Orheiu din vale di o movilă. || ²⁾

Drept aceasta noi cu toții după cum am știut cu sufletele noastre cu mari dreptati am rătătat toate sămnile și hotarăle aceștii moșii și așe s'au închietu această moșie cu acesti sămni de mai sus numiti și pentru mai mari credința ni-am și iscălit și am pus și degitile în mărturie și hotarnica aceasta.

let 7269, Mai 21.

eu Ierei Theodor ot Orheiu m'am tâmplat la hotărit
 eu preutul Tănasii ot tam martur
 eu Vasili Cocul ot Orheiu martur
 eu Alecsandru Strătan martur
 eu Toader Țira martur
 eu Toader Stăvilă mazil ot Seliște martur
 eu Gheorghii sin Popii ot Piatră mart.
 eu Gheorghii Drăghinici răzăș și martur
 Ion Melegi vornic de poartă

¹⁾ Ibidem: « Uitului ».

²⁾ Până aci textul este reprodus exact de hrisovul din 7269, Iunie 1.

eu Toader sin Cocul martur
 eu Ioniță vamiș ot tam martur
 eu Iftodi vornic ot Slobozii martur
 eu Ion Samoilă vornic ot Siliști martur
 eu Ioniță Corcăș ot Piatră
 eu Antohi Porcul martur
 eu Lupul sin Vasili Lazor ot Lucaceuca martur

Colecția mea.

236.

1761, Mai 31.

Ioan Toader Voevod rânduiește pe Simion Arămăscul vornic de poartă și pe alți doi mazili să cerceteze plângerea lui Ion Donici pitarul că răzeșii i-ar împresura moșiile Pașcani, Caliceni, Stețcani și Epureni, ce are în ținutul Orheiului. (Original).

Noi Ioan Theodor Voevoda, **Божію милостію господарь земли молдавскон.**

Scriem Domnie Me la boeriul nostru Simion Arămăscul vornicul de poartă și la Enachi Zamși mazil i Neculai Potă . . . vă facem știre că ni s'au jăluit boeriul nostru Ion Doniciu pitar că la ținutul Orheiului zis[e] că ari Pășcani și Caliceni, moșii întregi și mai ari niște părți de moșiia în Stețcani și Epureni, cari înpresurându-se de cătră răzeși și cerându-ș dreptati ca să nu-i rămăi moșiile înpresurati, iată că v'am orânduit hotarnici. Văzând carte Domnii Meli negreșit să vă sculați să mergiți la acești moșii și să strângeți pe toți răzeșii și să le cercetați scrisorile și dovezi foarte cu amăruntul și cu bună înțelegire, căotând și stare locului și la moșiile Pășcani și Calici să îndreptați hotarale numai de cătră cari parti s'a dovedi că au înpresurari, iară pentru părtili de moșii din Stețcani și Epureni să măsurati cu odgonul și ce s'or afla drepti părtili de moșii a postelnicului Ion Doniciu cu pietre hotară să le izbărniți de cătră a altor răzeși și în frica lui Dumnezeu cum viți afla cu dreptati pe hotărirea ce-ți faci, să-i dați mărturie hotarnică în semni iscălită și de toți răzeși și înpregiurași ce s'or tâmpla

față la hotărîtu, ca după mărturia hotarnică, fiindu cu dreptati hotărătura, să i să facă și uricu de întăritură. Aceasta scriem.

let 7269, maiu 31

(P.D.)

Procit vel logofăt

Verso: Carti domnească cătră Simion Arămăscul vornic di poartă. 7269, mai 31.

Un original în colecția d-lui Andrei Lazu și o copie în colecția mea.

237.

1761, Iunie 1. Iași.

Ioan Theodor Voevod întărește stăpânirea boerului său Costandin Rășcanul biv vel stolnic asupra locului târgului Orheiului, în hotărele arătate în mărturia hotarnică din 1761, Mai 21¹⁾. (Copie).

Noi Ioan Theodor Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaviei.

Facim știre cu acest a Domnii Mele hrisov tuturor cui să cade a ști, că iată au venit înaintea Domnii Mele credincios dumnalui Costandin Rășcanul biv vel stolnic și ne-au arătat întâi un hrisov din velet 7265, august 1 dela Domniea Sa Scarlat Ghica Voevod scriind precum i-au dat danie și l-au miluit pe dumnealui stolnic Costandin Rășcanul cu tot locul târgului Orheiului, ci au fost mai rămas nedat de alți luminați domni, făcând și schimb pentru niște casă cu locul loru de aice din Iaș, ci i s'au luat dumisale stolnicului de s'au îngrădit în ograda casălor de ospeți de aice din Iaș. Și acum cerșind dumnealui stolnicul Costandin și dela Domniea Me boieri hotarnici ca să hotărască acest loc a târgului Orheiului ci i-au dat danie și miluire și schimbătură dela Domniea Sa Scarlat Ghica Voevod cu hrisov i-am rânduit Domniea Me pe boierul nostru Ioan Meleghi vornic de poartă și pe alți mazili și preuți și târgoveți de Orhei dela care și mărturia hotarnică ni-au arătat din velet 7269, mai 21 cu iscăliturile loru, tot anume cum arată în gios, scriind că din poronca cărții Domnii mele au mers vornicul de poartă la târgul Orheiului și au strâns pe toți acei rânduiți ho-

¹⁾ V. mai sus nr. 235.

tarnici și oameni buni, preuți și târgoveți din Orhei și înpregiurași anume preutul Toader ot târgul Orheiului și preutul Tănasă ot tam i Vasilie Cocul ot tam i Toader sin lui ot tam i Alecsandru Strătan ot tam i Ioniță vameșul ot tam i Toader Țira ot tam i Iftode vornicul ot Slobozie i Toader Stăvilă ot Săliște, mazil i Samoilă vornicul ot tam. Deci împreună cu aceștie oameni de mai sus scriși, mergând cu toții și pe unde au arătat cu sufletele lor că știu că iaste hotarul târgului Orheiului, care s'au hotărit la zilele răposatului Mihai Voevod Racoviță și pe mărturiile lor și pe sămne ci au arătat au hotărit și au stălpit cu pietre tot acest loc a târgului Orheiului, moșia dumisale Costandin Rașcanul biv vel stolnic, a căriia moșii hotarul să începe din malul Răutului din măglă alături ||. 1)

..... || și cum au hotărit această moșie pe sufletele bătrânilor au făcut această mărturie hotarnică la mâna dumisali Costandin Rășcanul biv vel stolnic cu iscăliturile lor, care și Domniea Me dacă am văzut ispisocul de danii și de miluire și de schimbătură, dela Domniia Sa Scarlat Ghica Voevod pe acest loc a târgului Orheiului dispre alte moșii însămnate ci arată mai sus, am crezut și am dat și dela Domniea Me și am întărit boeriului nostru credincios dumisali Costandin Rașcanul biv vel stolnic pe acest loc a târgului Orheiului, ce-l arată în sămne la hotarnică, de danie și de miluire și de schimbătură dela Domniea Sa Scarlat Ghica Voevod ca să fie dumisali stolnicului și giupănesăi dumisali și cuconilor și nepoților și strănepoților dumisale și dela Dumnezău driaptă ocină și moșie și uric de întăritură cu tot hotarul și cu venitul neclătit și nerășluit stăpânitori în veci și altul nimine să nu să mai amestice piste acest hrisov a Domnii Mele. Și poftim Domniea Me și pe alți luminați Domni, ci Dumnezău îi va rândui în urma noastră cu Domniia acestii țări, ori din fii noștri, sau din alt niam, ca să nu strice această danie și întăritură, precum nici noi n'am stricat daniile și miluirile altor luminați Domni, ci au fost mai înainte

¹⁾ Textul identic cu acela al hotărniciei din 7269, mai 21, publicată mai sus. Diferențele, puțin însemnate, au fost indicate de mine în note, dedesubtul textului acelei hotarnice. Vezi în textul documentului anterior pasagiul cuprins între semnele ||.

de noi, ci mai vârtos să aibă a da și a milui și a întări pentru a sa veșnică pomenire.

Și s'au scris acest hrisov aice în orașul Eșii, unde iaste Scaunul Domnii Țării la velet 7269, iuni 1.

Noi Ioan Voevod
(L.P)

Neculai Bogdan vel logofăt procitor.
Simion Cheșcu uricari am scrisu
Intoemai Neculau

Urmează adevेरirea copiei de către giudecătoria ținutului Eșii cu data de 1837, Iuni 14 (N. Mavrogheni spatar și Vasile Carp caminar) și aceia, în limba rusă a consulatului rus din Iași cu data de 1837, Iunie 15.

Originalul se află în colecția mea. O altă copie a acestui document, aflată în Arhiva Statului din Iași, s'a publicat de Gh. Ghibănescu în *Surete și izvoade*, X, p. 256.

238.

1761, Iunie 11.

Hotărnicia și împărțirea moșiei Epurenii din ținutul Orheiului între răzeși și Ion Donici biv vel pitar făcută de Simion Arămăscul vornicul de poartă. (Copie).

Din luminat[ă] poronca Mării Sale Pre luminatului Domnului nostru Ioan Fteodor Voivod.

Poroncindu-ni dumnealui Ioan Bogdan vel logofăt ca să mergim la o moșie a dumisale vel pitarului Ion Donici anume Epurenii ot ținutul Orheiului ot ocol Ichilul și mergând am strânsu oamini buni bătrâni megieși și răzăși dipinpregiur șe mergând am început întâi a măsură din sus din capul hotarului dispre Binghidire și am puresc măsurând pintri Binghidire i pintre Epurenii pân în pârăul Peresăcinii la iazul lui Izgan și am găsit 29 otgone și otgonul di 26 stânjen și stânjenul di opt palme și fiindcă era ca să înpart această moșii drept în doa, ne-m întorsi iar înapoi la 14 otgoni pol și acole am pus hotar drept în zare delului și di acole căutând drept în curmeziș pi din gios di hârtopul ci esti cu izinii ¹⁾ i din gios di o moviliț ci esti diasupra hârtopului ci este cu ezumii ¹⁾, căutând tot drept în curmiziș pâr la drumul Lohăneștilor și acole am pus

¹⁾ Sic.

hotar peatră. Și de acolo am purces înapoi drumul pân în multe Scurteștilor și acolo am găsit hotar vechi. Și di acolo căutând pin fundul Epurenilor înspre Binghidere, unde s'au împreunat hotarale prinpregiur. Și această moșii înblă în patru bătrâni și după scrisori ce s'au aflat au luat dumnealui Ion Donici biv vel pitar doi bătrâni parte dispri meazinoapte și popa Moisăi Behlige și cu Tănasă Bobârnat și cu frații lor și alți răzeș a lor ci or fi mai având ei, au luat iarăși doi bătrâni, parte dispre amezizi, dispre Ichil, fiindcă mai au și altă moșii Copilenii di să hotărăști cu Epurenii, cu parte lor.

Și pintru aceasta am făcut și noi această numită hotărnică la mâna dumisale Ion Donici biv vel pitar și la această hotărnică s'au tânplat mulți oameni buni megieș dipinpregiur.

Și eu Sămioan vornic di poartă Arămăscul am hotărit
 anumi Enachi Boril ot Micăuți
 Toader sin Neculai ot tam
 popa Moisăi ot tam
 și brat ego Andrei
 și Tănas Bobârnat ot Stețcani

let 7269, iuni 11.

și eu Iordachi (?) sin Vasili Dumitru am scris cu zisa dumilor sale.

Colecția mea.

De-a-lungul unei pagine se arată lungimea palmei întrebuințate, în măsura actuală mm., făcându-se mențiunea: «și aceasta palma dumisale lui Sămion Arămăscul vornic de poartă». Deși actul nu poartă nicio însemnare în acest sens, inclin a crede că este vorba de o copie făcută cam în același timp cu originalul, deși nu este exclus ca actul să fie original.

239.

1762, Februarie 1. Hârbovăț.

Răzeșii Carpuzești și eromonahul Pahomie, nacealnicul Hârbovățului, dau lui Miron sotnicul o bucată de pământ din moșia făgăduită mănăstirei pentru a putea astfel să se achite de o datorie făcută în vederea zidirei mănăstirei. (Copie).

Copie făcută depre zapisul care este cu Miron sotnic ostavnoi.

Adică noi răzășii, care mai gios vom pune degitili și numeli noastre împreună cu ermonahul Pahomie nacealnicu mănăstirei

Hârbovățului facem prin acest zapis a nostru știut că ne-am fost îndatorit dela Miron sotnicul ostavnoi șaptesute lei bani, galbini turcești cu vade într'un an de zile ca să facem pe moșia noastră Carpuzască mănăstire, la cari mănăstiri s'au făgăduit moșie opt-sute doaozăci stânjini proști în curmeziș, care mănăstirea s'au și gătit, dar soma banilor numitului mai sus Miron nu s'au dat. Pentru care facerea de bani a lui de cătră noi, împreună cu nacealnicul Pahomie s'au socotit și s'au dat sotnicului Miron cinci stânjeni domnești de moșie, anume Carpuzască făgăduită mănăstirei Hârbovățului adică din optsute doaozăci stânjini proști cinci stânjeni domnești în curmeziș, însă dela mănăstire în sus, care moșie să începi de piste Ichil, din Poiana Taberii din dialul Limbariu și trecând piste Ichel în sus dispre mănăstire merge piste Codru pân la Cula și dila Cula pân la Hirîșauca. Dar pentru mai adivărată și întemiiată hotărîre, ca să stăpânească în veci din neam în neam bucățica dată și hotărîită cu mâna noastră și ca să nu să scoali a o lua cineva din neamul nostru ca să cadă supt blăstăm și să fie afurisit, pentru aceasta dar, iscălindu-ne numele noastre la mâna sotnicului Miron, s'au dat la Hârbovățu 1762, fevruali 1 zile.

Intru această am iscălit nacealnic iromonah Pahomie
 eu Strătan m'am iscălit cu mâna me
 eu Ioniță am iscălit
 și eu Miron m'am iscălit și am pus degitul
 eu monah Hudeil rucu predlojil
 eu ieromonah Coriil rucu predlojil
 eu ieromonah Salaftail rucu predlojil
 eu ierodiiacon Rafail
 eu monah Sozost i ves bratie svidetelstvuiut

Această copie posleduindu-o eu din cuvânt în cuvânt, cu originalu ci esti la mâna lui Iacob sin Miron sotnicul, o încredințaz. Anu 1819, luna fevr. 27 zile.

No. 10. Zasidatel colejschii registrator Stăvilă.

Copia se află în arhiva mănăstirei Hârbovățului din județul Orhei. Documentul este în strânsă legătură cu mărturia dată de posesorul ei Iacov feciorul lui Miron la 1819, Ianuarie 29 și publicată de mine sub nr. XXVI: Aurel V. Sava, *Documente Orheiene*, I, *Mănăstirea Hirbovăț*, extras din *Revista Societății Istorico-arheologice bisericești din Chișinău*, vol. XXIV, 1934. Se pot afla acolo știri despre fondarea mănăstirei și despre genealogia familiei Carpuz.

240.

Fără veleat (cca 1763).

Vasile Crudul din Bărăia se plânge Domnului Moldovei împotriva pitarului Ioniță Cuza din a căruia pricină, ca să se judece, s'a împrumutat cu camătă dela un turc, pe care acum nu-l mai poate plăti decât dându-i un copil. (Original).

Pre Innălțate Doamne,

† Jăluescu Mării Tale pe dumnealui pitarul Ioniță Cuza cu care am avut pricină de giudecată pintru o moșie în anii trecuți ș'am luat 15 lei dela un turcu cu camăt ș'am cheltuit până ni s'au hotărit moșie ș'au rămas dela giudecată să-m stăpânescu moșie după scrisori ci-am avut și mi s'au întărit cu carte de giudecată și cu carte Mării Sale Costandin Vodă Racoviță ¹⁾ să-m stăpânescu moșie cu pace, dar cii 15 lei s'au suit pără acmu 100 de lei, fiind din 10, 15 pe an ș'am rămas Doamne să-m e turcii un copil, că cu altă n'am cu ce plăti.

Mă rog Mării Tale să aibu dreptate după cum a fi mila Mării Tale.

† robul Mării Tale Vasile Crudul ot Bărăiacul ot Orheiu.

Verso: vătav za aprozi să scoți la dumnealor veliții boieri să-i e sama și cu anafura să avem știre

Semnătură indescifrabilă.

Colecția d-lui Ion Pelivan.

241.

1763, Decembrie 12.

Sandul Furculiță căpitanul cu soția sa Safta și cu fiul său Manoli vel ciubucciu dăruște finului răposatului său fecior Miron paharnicul, lui Miron sin preutului Epate din Ciohoreni, ca să fie pomeniți cu toți la sfânta liturghie, partea lor din bătrânul lui Cabac din Chipereni. (Original).

† Adecă eu Sandul Furculiț căpitan, depreună cu soțul meu Safta și cu fiul nostru Manoli vel cibucciu, dat-am zapisul nostru di pomană finului nostru lui Miron sin preutului Epate ot Ciohoreni, carile acel copil l-au botezat fiul nostru Miron păharnic și așe 'm socotit noi acești, care-i mai sus ne-am numit, pentru sufletul nă-

¹⁾ Vezi mai sus cartea domnească din 7259, Iunie 28.

nașu-său și pentru sufletii noastre, a bătrânilor, am dat parte numai a noastră ei s'a alege, din Chiperceni, din bătrânul lui Căbac, carili sintem tot dintr'o sămânță cu Dumitrașco de Chiperceni și cu Ghioni de Cornova cu părintile nostru văr primare, însă noi am dat numai părțicioa a me, osăbiți di altor frați ai noștri. Și nime din niamul nostru să n'aibă, adică de frații mei, a răspunde și să-i fiie vecinică daniia, să să hrăniască în tot locul nostru. Inșă și preutul Epate, cumătrul nostru, cât a trăi, să aibă a ne pomeni la sfânta leturghii și finul nostru Miron, vrând Dumnezeu să cadă la acest dar preuțasc, iarăș să fim pomeniți ca niști părinți ai săi.

Și la aceasta s'au tâmplat și Vasile Gligoriți, vornic ot Șercani și Ștefan Hușan scutelnicu nostru. Și pentru credința ne-am și iscălit.

let 7272, dec. 12

Sandul Furculiț căpitan Safta soțul meu
 Vasile Gligoriț (x) vornic ot Șercani Ștefan (x) Hușan
 Și eu Andrii cu gineri-meu Toader trânbacii domnești ni-am
 tâplat la această danii și ni-am pus și degitile.

Andrii (x) trânbaci gospod și eu Toader (x) zet lui Andrii

Academia Română, documente basarabene, neinventariate.

Pe verso, la un colț al actului, cu altă mână și cerneală se scrie: « Din bătrân lui Damiiian iasti Căbăceasa, sor lui Meriuți, ficiorii lui Dămiiian ».

242.

1765, August 13.

Grigore Alexandru Ghica Voevod imputernicește pe Dariie Donici biv vel paharnic să stăpânească moșiile Rășcana pe Cogâlnic și Mălăești pe Răut la ținutul Orheiului. (Original).

† Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda Божію милостію
 посподаръ земли молдавскон,

Dat-am carte Domnii Meli credincios boieriului Domnii Meli dumisale Dariie Donici biv vel paharnic să aibă a-ș stăpâni moșiile Rășcana pe Cogâlnic și Mălăeștii di pe Răut ot Orheiu. Deci pe cine-ș va pune vechil și purtătoriu de griji pe numitele moșii, volnic să fiie a strângi și a lua dijma de a zăce din țarini, din toati sămănăturile și dintr'alte, din toate, pe obicei, di pe totu locul numitilor moșii să ia venitul obișnuitu, după hotărîrea ponturilor

și nime să nu ste înpotriva cărții Domnii Mele, ce având cineva mai mult a răspundi să-ș ia scrisori ce-ar avé să viie să ste de față la Divan cu dumnealui paharnicul Dariie Donici.

Aceasta poroncim.

1765, avgust 13.

(P.D.)

Procit vel logofăt

Pecetie mică octogonală, cu tuș roșu.

Academia Română, doc. 293—XXIII.

243.

1765, Noemvrie 1.

Carte de judecată dela Ștefan Sturza vel logofăt și Ioan Paladi vel vornic în pricina dintre Ioniță Donici și niște răzeși din Țara Leșască pentru moșia Pașcanii de pe Ichel. (Original).

Facem știre cu această carte de giudecată că din poronca Pre Innălțatului Domnul nostru Mărie Sa Grigorii Alecsandru Ghica Voevoda s'au giudecat față înaintea noastră acești oameni anumi Toader Șușcă i Anton i Dumitrașco dela Tătărauca ot ținutul Sorocăi cu dumnealui pitar Ioniță Donici. Pricina lor într'acestaș chip este: Acești numiț oameni au dat sam că având ei o moșie anume Pașcanii pe Ichel, la ținutul Orheiului de baștină strămoșască și în vechile vremi, când prăzile de demult, s'ar fi răzlețit părinții lor în Țara Leșască și acolo s'au făcut și ei și acum de câțiva ani viind ei în Moldova ș'ar fi găsit moșie supt stăpânire dumisale Ioniță Donici și o stăpânește dum. și ei sânt lipsiț de moșie. Și acum stând față la giudecată am întrebat pe Ioniță Donici înpotriva jalbii lor ce ari să răspundă. Dum. au dat sama că ace moșie fi este de cumpărătură arătându-ne și zapis de cumpărătură dela¹⁾ și alte scrisori vechi și sânt 57 de când este cumpărat și pâr acum tot cu paci au stăpânit-o. Am mai întrebat pe numiții oameni ce dovadă au că este moșie a lor. Ei alt dovadă n'au arătat făr' cât au arătat o carte veche dela²⁾ de 270³⁾ de ani

¹⁾ Loc liber în original.

²⁾ Idem.

³⁾ Cifra pare a fi un 60 arab. Se poate însă să fie mai de grabă, dat fiind că celelalte cifre ale documentului sunt chirilice 270.

de când este făcută și cu ace carte, de când este făcută, nime din niamul lor n'au stăpânit numita moșie cum singuri ei au mărturisit că n'au stăpânit, fiind în Țara Leșască și scrisorii la părinții lor, carii la aceasta luind noi sama și de vreme că nici scrisoare ce-au arătat, nici un temei n'ari și mai vârtos că de 270 ani nu s'au stăpânit ace moșie de niamul lor, s'au cunoscut că rău și făr' cale să acolisăscu de numita moșie și noi așe am socotit că este cu dreptate ș'am giudecat dum. pitarul Ioniță Donici să-ș stăpâniască moșie Pășcanii cu bună paci după cum au stăpânit-o și pâr acum, dar mai zicând numiții oameni că ei ș'or găsi oameni marturi de aice din Moldova, de acolo di pi lângă moșie de or dovedi că au stăpânit moșii și părinții lor numita moșii, li-a pus zi la Bobotiază să-ș aducă marturi ce-or ave aice și aducându-ș marturi ca acee, atunce li s'a hotări giudecata, iar neaducând la zi marturi, atunce mai mult să nu-l superi pe pitariul Ioniță Donici.

let 1765, noem. 1.

Ștefan [Sturza] vel logofăt

Ioan Păladi vel vornic

Colecția d-lui Petre Lazu și o copie în colecția mea.

244.

1765, Noemvrie 1.

Grigore Alexandru Ghica Voevod pune zi de soroc lui Ioniță Busuioc și răzeșilor de moșia Pășcani ot Orhei spre a se judeca plângerea pitarului Ion Donici. (Original).

† Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, **Божію милостію господарь земли молдавскон.**

Dat-am carte Domnii Mele pitariului Ion Donici să fiie volnic a chema și a soroci la divan pe Ioniț Bosuioc și pe răzeșii lui, ci trag parte de moșia Pășcanii ot Orheiu și iată că și zioa sorocului li s'au pus: pân la Bobotiaz, negreșit, să să afli aice, cu toate scrisorii, ca să li să cauti giudicata, că neviind la zi sorocului cu om gospod să vor aduci și vor da și ciubote. Aceasta proncim.

1765, noem. 1.

(P. D.)

Procit vel logofăt.

Colecția mea.

245.

1766, Mai 2.

Grigore Alexandru Ghica Voevod întărește stăpânirea biv vel paharnicului Constantin Rășcanul asupra locului Târgului Orheiului. (Copie).

Cu mila lui Dumnezeu, noi Grigorie Alexandru Ghica Voevod, Domn Țării Moldaviei.

Înștiințare facem prin acest al nostru domnescu hrisov tuturor cui să cadă a ști că iată au venit înaintea Domniei Mele și înaintea a tot sfatul nostru credincios boeriu Domniei Meli dumnealui Constantin Rășcanul biv vel paharnic și ni-au arătat hrisoave domnești cum și o mărturie hotarnică pe o moșie a dumisali anume locul Târgului Orheiului. Arătat ni-au întâi un hrisov dela Domnie Sa Scărlat Ghica Voevod din velet 7266, avgust 1, scriind precum i-au dat danii și l-au miluit pe dumalui paharnic Costantin Rășcan cu tot locul târgului Orheiului, ce au fost mai rămas nedat de alți luminați domni mai din înaintea, fiind și schimburi pentru niști casă cu locul lor de aici din Eș, ce s'au luat dumalui păharnicului, de s'au îngrădit în ogradă casălor de oaspiți de aici din Eș. Așijdire ni-au mai arătat și alt hrisov de întăritură dela Domnie Sa Ioan Theodor Voevod din let 7269, iuli 1, scriind precum au cerșut dela Domnie Sa și boeri hotarnici ca să s[ă] hotărască acest lor a târgului Orheiului, ce s'au dat danie și miluire și schimbătură Domnie Sa Scărlat Ghica Voevod cu hrisov și Domnie Sa Ioan Theodor Voevod arată că au rânduit hotarnici pre boeriu său Ioan Meleghi vornic de poartă și pre alți mazili și preuți și târgoveți de Orheiu, dela cari și mărturie hotarnică au arătat din let 7269, mai 21 cu iscăliturile lor tot anume cum arată mai gios scriind că din poroncă Domniei Sale Ioan Theodor Voivod au mersu vornic de poartă la Târgu Orheiului și au strâns pe toți acei rânduiți hotarnici și oameni buni preoți și târgoveți de Orhei și înpregiuraș anume preotul Toader ot Târgu Orheiului și pre alt Tănăsă ot tam, Vasili Cocul ot tam, Toader sîn lui ot tam, Alexandru Strătan ot tam, Ioniță Vameșul ot tam, Toader Țira ot tam, Iftodii vornic ot Slobozia, Toader Stăvilă ot Săliște mazil, Samoilă vornicu ot tam. Deci înpreună cu acești oameni de mai sus scriși, mergând cu toții și pe unde au arătat cu sufletele lor că știu că

este hotar târgului Orheiului, cari l-au hotărit la zilele răposatului Mihai Voevod Racoviți și după mărturiile lor și pe semne ce au arătat, au hotărit și au stălpit cu pietre tot acest loc a târgului Orheiului, moșie dumisali Costantin Rășcan biv vel paharnic a cării moși arată că hotar să începe din malul Răutului din măglă alături cu Piatra, moși dumisali Filip Catargiu biv vel vistiernic și piste niște vâlceli drept la Fântâniță și dela Fântâniță drept pe vâlcică la dial coasta și trece peste Drumul Dubasariului și între Drumul Suslenilor și mergând tot coasta în sus s'au mai pus o piatră hotar drept din dial din izuini și mergând tot în sus, suindu-să pe muche în zarea dialului s'au pus piatră hotar fundu în dialul Sirbincului dispre Bolohan și tae la vale peste Sirbinica spre răsărit în curmezăș și în malu lui Sirbincăi, în capul moșiei dumisali vistiernicului Filip în scursură s'au găsit piatră hotar vechiu și din hotaru acesta drept în dial tot înspre răsărit s'au găsit tot pe această vali în dial, iarăș o piatră hotar în capu moșii dumisali visternicului Filip. Și de acolo suindu-să în dial peste zăpodia ci-i în vârvu dialului într'o movilă mare iarăș s'au găsit o piatră hotar vechiu. Și dintr'ace movilă hotaru tot spre răsărit mergi la vali Porosăciucăi pân ce să împreună cu hotaru Drăghiniciului în vali, în drum și acolo s'au pus piatră hotar fundu, adecă de unde să infundiază despre Drăghinici și de acolo purcede în sus tot drumul pe vali Drăghiniciului și agiunge la Drumu Șarcanilor, unde să chiamă în gură Văii Scaiului în sus și mergând dela Drumu Șarcanilor în sus pe matca Scaiului nu diparte într'un piscușor s'au aflat o piatră hotar vechiu și iarăș de acolo în sus mergând tot pi matca Scaiului iasă din matca Scaiului ș'apucă matca Sălci în sus și acolo s'au pus piatră hotar în gura Văii Sălci și mergând tot pe matca Sălci în sus, un rându din pământuri unde să împreună cu moșiia Chipricenilor și Zahorenilor și acolo iarăș s'au pus piatră hotar, care piatră caută drept la curmătură, chiziș pisti niște pârloage și viind la curmături tij s'au mai pus o piatră hotar, care hotar caută asupra viei Ivanosului spre apus și viind la un ezurcan în matca Ivanosului la capu ezurcanului despre apus, din vale din Drumu Ivanosului iarăș s'au pus piatră hotar, care hotar caută spre apus drept la dial pe capul moșii mănăstirii Sfintei Savei și de acolo la dial la niști bătaguri drept în vârvu dialului tij s'au pus piatră hotar și de acolo drept la vali pin fundu Hârtopolului asupra

Cogâlnicului și tot pe vâlce la un piscu la niște arei vechi s'au pus două pietre hotar, una hotărăște moșia aciasta dinspre moșii Sfintei Savei și alta din parte moșia dumisali hatman Rosit dinspre moșia dumisali paharnicului Costantin Rășcan și dela aciastă piatră au purces în gios nu diparti, tot alătore cu moșie dumisali hatmanului Rusit și cu a dumisali pah. Costantin Rășcan, aproape de o vâlce și iarăș s'au pus piatră hotar. Și de acolo în gios în lungu pământurilor treci pisti un drumușor pe din sus de movile în prăvalul Ivanosului în dreptu iazului din văi în costișă dispri apus, iarăș s'au pus piatră hotar. Și de acolo pisti Ivanos la dial pi costișă și drept pe din gios de o moviliță ca de o cristal de săgiată, care moviliță este în zare dialului Baghii și tai costișa în dreptu movilii, în costișa Baghii adânci dinspre apus tij s'au pus piatră hotar. Deci toate aceste de mai sus numite pietre care disparte moșia dumisali hatmanul Vasili Roset despre moșie dumisale păh. Costantin Rășcan, fiind o funie de douăzeci și cinci de stânjani domnești și stânjini de opt palme gospod și începând a măsura de unde băte apa iazului celui vechiu, adegă de Șliahu cel Mare a Hotinului, unde s'au plinit câte o mii de stânjani domnești, s'au pus acesti pietri hotar de mai sus pomenite. Așăjdire și piste iaz în ceia dispri apus să începe capul hotariului aceștii moșii a dumisali păh. Costantin Rășcanu din Drumul cel Mare, din gura părului Rublincii, ci să hotărăști cu Isacova și acolo s'au pus piatră hotar și mergi Rublinca înspre apus și viind întru un piscușor în fundu Rublincii s'au mai pus o piatră hotar. Și dela acest hotar drept în podiș esti o moviliță hotar care și aciastă moviliță să hotărăște cu Isacova. Și de acolo podișul la vali din dial de Ulmii Innalți, alătore cu Drumul Isacovii, care drum să pogoară drept la Podu lui Stăvilă și acolo iarăș s'au pus o piatră hotar și de acolo mergi pi costișa Vateciului în sus, pe dumbravă, s'au găsit o piatră hotar vechi și de acolo tot costișa pe Vatici în sus este movilă și într'ace movilă iar s'au pus piatră hotar și dela ace movilă tot în sus pe Vatici, costișa mergând spre apus pân în gura Văii Cirovii, undi dă în Vatici în dreptul unui iaz, acolo tij s'au pus piatră hotar și di acolo drept pe drum în sus prin spărturi până la iazul Pășcăniței și acolo s'au pus două pietre hotar, o piatră este hotar aceștii moșii, altă piatră tae în ceia parte pisti Vatici, cari piatră s'au pus în gura Hulbocicului celui săc și acolo s'au pus piatră hotar. De

acolo tae înspre amiazăzi tot pe Hulbiciocul săc și cuprinde hotarul moșiei până în zarea dialului în codru în pravalul apelor unde este un loc și un stâlp de piatră hotar și dintr'acest stâlp de piatră mergi tot zarea dialului pin codru până la un carpăn ci-i scris cu slove carele să răspunde Copaciul lui Tulburi, care și acest copaci, toți bătrânii au mărturisit că este hotar aceștii moși și tot zarea dialului mergi pin codru în gios înspre răsărit până ci esi în Poiana Săliștii, marginea poenii din vale dispre apus și mergi pin gura Trestinețului și tae coasta pin dumbravă spre răsărit, unde să chiamă gura Drumului Pașii și acolo este piatră hotar vechi din sus de drum, apucă tot Șliahul, pin fundu Dereneucii și acolo este o fântâniță ce să răspunde Fântâna Untului din vali drum, despre răsărit și de acolo tae la fundu Studinețului și din fundu Studinețului tot spre răsărit pân în Șliahul Benderiului și trece piste Șliah tot spre răsărit și trece peste Petruca pe supt poalele codrului pâr ce să împreună cu hotaru moși Piatra a dumisali vist. Filip Catargiu și de acolo tae drept la răsărit la gura Lupoacii de ceia parti di Răut și de acolo apucă zarea dialului pintri Lupoacica și pentre Baghiia până în drept Baghiia adecă undi să împreună cu moșia dumisali hatmanul Vasile Roset, unde s'au pus și piatră hotar în coasta Baghii dinspre Orhei, din vale de o movilă. Și după cum au hotărit aciastă moși, pe sufletele bătrânilor, au făcut mărturie hotarnică la mâna dumisali Costantin Rășcan biv vel paharinc cu iscăliturile lor.

Deci dar și Domnia Me vrând și poftind a ne arăta următori bunilor și fericitelor fapte acelor mai dinnainti noastră luminați și trecuți domni și de vremi că acest numit boeri dumnealui Costantin Rășcan biv vel pah. totdeauna nelipsit s'au aflat în poroncile și trebuințele luminaților domni și a Țării cum și Domnie Mele cunoscând a dumisali driaptă și incredințată slujbă și dacă am văzut aceli dresuri gospod, întâi hrisov de danii și di miluiri și de schimbătură dela Domnie Sa Scărlat Ghica Voevod pe acest loc a Târgului Orheiului și apoi și mărturie acelor boeri hotarnici și târgoveți și inpregiuraș, scriind cum au hotărit și au stâlpit cu pietre tot acel loc a târgului Orheiului dispre altile și în sămnile ce arată mai sus, asămine și a Domniei Sale Ioan Theodor Voevod hrisov de întăritură, Domniea Mea încă ne-am milostivit și i-am dat și dela Domnie Me danii și miluiri zisa mai sus moșia locul

Târgului Orheiului, întărindu stăpânire după toate semnele și hotarăle ce arată mai sus, ca să fii și dela Domniea Me atât dumisali și fiilor dumisali cum și nepoților și strănepoților dumisali driaptă ocină și moșii și uric de întăritură cu tot venitul neclătit și neră-suit, stătători în veci și altul nimine să nu să amestici pisti acest hrisov a Domnii Mele și poftim Domniea Me și pre alți luminați domni ci Dumnezău îi va rândui în urma noastră cu danii aceștii Țări, ori din fii și niamu nostru sau dintr'alți să nu strici daniia și miluire acestui numit boeri, ci mai vârtos să întăriască pentru a Domniilor Sali večnica pomeniri.

1766, mai 12.

Grigorie Ghica Voivod

(P. D.)

Di pi cel adivărat hrisov s'au scos Grigoraș Rășcanu.

Posleduindu-să de cătră mine din cuvânt în cuvânt, esti întocma di pi copiiia încredințată de dumnealui banu Grigoraș Rășcanu. Pentru aceia am iscălit.

Darii Bobeică

Colecția d-nei Popov, proprietara moșiei Ivancea din jud. Orhei.

246.

1766, Iunie 11.

Grigore Alexandru Ghica Voevod rânduește pe Păun biv vel paharnic și vel serdar să cerceteze pricina dintre Hilip sîn Ion, nepotul lui Andronache din Bezin și paharnicul Andronache Donici pentru a patra parte din moșia Miclești dela Orhei. (Original).

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevod, Божію милостію гос-подаръ земли молдавскон.

Credincios boeriul Domnii Mele dumneata Păun biv vel paharnic vel sârdar îți facem știre că Domnii Mele au dat jalubă Hilip sîn Ion, nepotul lui Andronache din Bezin ot Orheiu asupra paharnicului Darie Donici, zicând că în moșie Micleștii ot Orheiu ari și el o a patra parte din tot satul acela Micleștii dinpreună și cu niamurile lui și fiindcă paharnicul Donici au intrat cu cumpărătură la acea moșie în părțile ăltor niamuri cu părțiceaoa aceia a dumnealui cu înpresurare au cuprinsu și acea o a patra parte de sat a jăluitorului și a niamurilor lui, pe care sânt casă și livezile lor

și încă și-au făcut și casă, așazăre lângă livezile jeluitorului și a niamului lui și le stăpânește cu tot venitul lor, nu numai livezile ce toată acea o a patra parte de sat de 6 ani. Pentru care cerșându dreptate la Domniia Mea, iată că-ț scriem dum. văzând carte Domnii Mele să chemi de faț pe paharnicul Darie Donici și să cerce-tezi această pricină cu amăruntul și cu bună dreptate în frica lui Dumnezeu și fiind precum să jăluiaște, să-i faci dreptate ca s[ă] nu rămâie lipsit din baștina lui părintască și păgubaș de venitul moșii ce i-au luat în 6 ani și să hotărâști pricina prin mărturie dum. de giudecată ca de nu s'ar odihni vreo parte cu giudecata și așă-zarea ce li-i faci acolo să le dai zi de soroc cu mărturie dum., să vie să ste de faț la Divan. Aceasta scriem.

1766, iuni 11.

(P. D.)

Procit vel logofăt

Colectia d-lui Aurel Cazacu.

247.

1766, Septembrie 11.

Lupul biv vel paharnic pune la cale neînțelegerea dintre Darie Donici vel paharnic și răzeșii săi pentru stăpânirea și împărțirea fructelor moșii, în special a rodului unor perji, replantați și de negustorii turci, pe când se aflau cu cășle în țară. (Original).

După luminata poroncă Prea-înnălțat Domnului nostru Ion Grigorii Alexandru Ghica Voevoda ce mi-au adus răzășii dumisali Darii biv vel pah[arnic], anumi Hilip și Toader Gros și Andreiu Ninicul cu tovarășii lui, ca să stea di faț cu dumnealui paharnicul pentru o a patra parti de moșie din Miclești ce să află acești răzeși a dumnealui paharnic, am pripus că ar hi înpreasurată această a patra parti de moșie de cătră dumnealui paharnicul, cari stând de fați amândoi părțili, di au arătat și o parti și alta celi ei ii au avut a arăta, alt nimic nu s'au aflat a hi între dumnealui paharnicul și întri dâșii afară numai de niști pomăt de perji, ce, din descălicătoarea aceștii moșii, s'au fost aflat perjii la o parti di loc a moșii aceștie și di atunce în multi rânduri s'au prăpădit părjii cu totul și în multi rânduri s'au mai pus alți noi, până și *de nigu-țitorii turci*, pe când să afla cu cășli în țară, carii dintr'acei perji ce s'au aflat di sânt și până acmu fiindcă-i îngrădisă dumnealui

paharnicul Darie Donici di au ținut mai statornici, îngrădiți fiind, di nu s'au stricat de unii și di alți. Au cerut și numiți răzăși a dumnealui paharnicul să încapă cu al patra parti a lor și la pomii aceștie fiindcă di șasi ani de când i-au îngrădit dumnealui paharnicul, ei nimică n'au luat și fiind numai această pricină între dumnealui paharnicul și întri dâșii, am mijlocit di li-au dat dumnealui paharnicul nu a patra parti pe cum cerea, ce pe giu-mătati pomii, di astăzi înainte să aibă a-i stăpâni răzășii și pi giu-mătati dumnealui paharnicul, pentru că au luat dumnealui 6 ani vinitul acelor pomi.

Drept aceia di aice înainte să stăpâniască pe giu-mătati, iar vinitul moșiei di pi câmpu să aibă a-ș lua deplin atâta de pe fân cât și di pi toati sămănăturili ce li să va vini, pe a lor dreaptă a parta parte. Și pentru ca să fie di aice înainte statornică și nelintit această dreptati ei li s'au ales, numai pi acești doi pricini, din cari să părea răzășilor că sânt asuprași de cătră dumnealui paharnic de a poamilor și dea a vinitului dreptii, a patra parti, a moșiilor lor, am pus și pe dumnealui paharnicul di au iscălit la această carti pe cum să vedi.

Aceasta încredințazi.

1766, Săpt. 11.

Lupu (?) biv vel paharnic.

Darii Donici, fiind că giud[e]cata lor au fost cu min, dript acia am și iscălit.

Colecția mea.

248.

1766, Septembrie 24.

Grigore Alexandru Ghica Voevod poruncește lui Darie biv vel păharnic să meargă la moșia Sămășcani și să cerceteze dacă Vasile Buhăescul paharnicul a ales bine partea jicniceroaei Zmaranda despre aceia a răzeșilor. (Original).

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevod **Божію милостію господарь земли молдавской**. Credincios boeriuл Domnii Mele dumneata Darii Donici biv vel păharnic i ¹⁾, vă facem știrea că Domnii Mele ni-au dat jalobă dumneaei jicniceroaia Zmărănda, zicându că în anii trecuți din poroncă ar fi hotărît

¹⁾ Loc liber în original.

paharnicul Vasili Buhăescul o moșii a jicniceroai anumi Sămășcanii, ce iasti la ținutul Orheiului și n'ar fi hotărît-o pe semnile ce arată în scrisorile dumisale pe la Horodiști și moșia Zmărandii, cari o arată scrisorile în sămni ar fi dat-o în parte răzășilor de acolo și moșia răzășilor ar fi dat-o dumisali, neurmând să hotărască pe arătarea scrisorilor, de cari cerșind de iznoavă să strângiți pe toți răzășii și inpregiurașii și după scrisori ce va arăta Zmărandia jicniceroaia să luați sama și după arătarea scrisorilor așe să urmați hotărând de iznoavă ace moșii, după arătarea scrisorilor Zmărandii și să nu vă uitareți după hotărîtura ce vechi a paharnicului Buhăescului și dovedindu-să că n'au urmat să hotărască acea moșii după arătarea scrisorilor și cu strânbătate au hotărît, să stricați hotărîtura aceaia și să îndreptați și de iznoavă să puneți petri hotară pe unde a fi de trebuință și după alegirea și hotărîrea ce li viț faci să dați și mărturii hotarnică în semni la cari parte s'a căde, iscălită de dum. și de toți răzășii și de câți să vor întâmpla la hotărît, cari mărturii hotarnică să o trimiteț la dum. vel logofăt ca să o cerceteză și aflând-o făcută cu cali și cu dreptati să i să facă și ispisoc de întăritură dela Domnie Mea, iar neodihnindu-să vreo parti cu alegirea și hotărîrea ce li viți faci cu zi de soroc și cu mărturie dumneavoastră să vie la Divan.

Aceasta scriem.

1766, săpt. 24.

(L. P.)

Procit vel logofăt

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

O copie la Academia Română, doc. 89—CXXXVII.

249.

1767, Octomvrie 24.

Grigore Ioan Calimah Voevod întărește stăpânirea lui Darie Donici biv vel paharnic asupra moșiei Pașcani dela ținutul Orheiului. (Original).

Noi Grigorie Ioan Calimah Voevod, Божію милостію господарь земли молдавскон.

Dat-am carte Domnii Mele credincios boiariului Domnii Mele dumisale Darie Donici biv vel paharnic și omului său, pre cini

ar trimite, să fie volnic cu carte Domnii Mele a ține și a stăpâni a sa draptă ocin și moșie anume satul Pășcanii, ce iaste pe apa Ichelului la ținut Orheiului. Deci după dreașă și scrisori ce va fi având să aibă a-ș lua vinitul moșiii, deazecea, din toate sămănăturile din țarini cu pâine, din fânaț, din prisăci cu stupi, însă din cincizăci unul, iar fiind mai puțin va lua câte o para de stup și din tot locul cu tot venitul moșii după obicei, afar' numai din grădinile cu legumi, ce vor faci lăcuiitorii de hrana casilor lor, iar din grădinile ce vor faci pentru alișveris, să-ș ia dijma moșiii după obicei.

Așijdirea și dela oameții ce vor fi șezători cu casă pe zisa mai sus moșie Pășcanii, iarăș să-ș ia boeresc, după obicei, zilile obicinuite de lucru, or bani, urmând după hotărîrea ponturilor Domnii Meli, ce s'au făcut pentru toți de obștie și poroncim și dumitale vel sărdar pentru aceia carii nu s'ar supune a da vinit numitului boiar, să le faci zapt supuindu-i și împlinind dela dâșșii tot vinit moșiii, iar cine ar avea a răspunde, să vie la divan.

1767, oc. 24 = 7275.

(P. D.)

Procit vel logofăt.

Colecția d-lui Petre Lazu.

Pecetie domnească, octogonală, mică cu tuș roșu.

250.

1772, Octomvrie 24.

Preotul Strătulat din Leușeni vinde lui Sandul Munteanu o vie dela Leușeni, din dealul Holmului, pe care și el o cumpărăse dela Ioana Agăchiasa. (Original).

Adecă eu preotul Strătulat din Leușeni, dat-am adevărat zapisul meu la mâna Sandului Muntian, pe cum să s[ă] știe că i-am vândut o vie tânăr[ă] păraginită, care este la Leușeni în dialul Holmului, care vie am fost cumpărat eu preotul dela Ioana Agăchias[a] și neputând-o eu luera, i-am vândut-o lui Sandului drept zece lei noi, la care eu am cumpărat-o dreptu cincisprăze lei, care i-am dat și zapisul cel vechi a Ionii Agăchies[i] la mâna

Sandului și la această tocmală s'au tâmplat și alți oamin buni și bătrâni cari s'au iscălit mai gios.

vlet 7281, oc. 24.

erei Stratulat, am vândut.

eu Simion Precop, vatav m'am tâmplat.

eu Vasili zăt Simion.

eu Chirică, dascal.

Colecția mănăstirei Frumoasa.

Sandul Munteanu vinde și el această vie lui Vasile Crăciun. Vezi mai jos doc. din 1777, Noembrie 3.

251.

1775, Iunie 23.

Grigorie Alexandru Ghica Voevod împuternicește pe Darie Donici biv vel paharnic, să-și trimită vechil la moșiile Pașcani și Măgdăceștii din ținutul Orheiului și să strângă venitul. (Original).

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, **Божію милосерію рес-подаръ зѣман молдавскон.** Dat-am carte Domnii Mele credincios boeriului Domnii Mele dumisale Darie Donici biv vel paharnic ca omu lui ce-l va trimite vechil la moșiia Pășcanii și Măgdăceștii de la ținutul Orheiului să fie volnic cu carte Domnii Mele, a dijmui și [... rupt ...] din țarini cu pâine din toate [.....] din fânață [și din prisăci] însă din 8 unul, iar fiind mai puțin, să ia câte o para de stup și din tot locul cu tot venitul pe obicei, numai din grădini cu legumi ce vor fi pentru hrana lor să nu dea nimic, iar fiind de neguțătorie, să dea de a zăcea cum și oamenii ce vor fi șezători cu casă pe numitele moșii, să aibă a lucra zilele obicinuite de boeresc or să plătească cu bani după hotărîrea ponturilor gospod, iar nevrând vreunii să dea, dum. vel sărdari să împlinești, iar având cineva mai mult a răspunde cu drese și scrisori ce va avea să vie la Divan. Aceasta poroncim.

1775, iuni 23.

(P. D.)

Procit. vel logofăt

Pe verso : S'au trecut la condica Divanului.

Colecția mea. Pecete gospod ovală cu tuș roșu.

252.

1775, Noemvrie 4.

Grigore Alexandru Ghica Voevod rânduiește pe Ianacache Milo biv vel spătar și vel sărdar, să cerceteze plângerea ce face paharnicul Darie Donici contra unor oameni care se pretind răzeși în moșia sa Pașcani dela ținutul Orheiului. (Original).

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevod, **Божію милостію господарь земли молдавскон.**

Cinstit și credincios boeriul Domnii Mele dum. Ianacache Milo, biv vel spatar i vel sărdar, îți facem știre că ne-au jăluit dum. pah. Darie Donici, că are o moșie la ținutul Orheiului, anume Pășcanii, cu zapisă și cu întăritură din ispisoc dela Domnie Sa răpousatul Mihai Vodă și nește oameni, ce lăcuescu acolo aproape de moșiea aceia, să acolisăscu zicând că ar avea și ei moșie într'acel sat. Și într'această vară i s'au dat dum. pah. Donici cartea Domnii Mele de dijmuit acea moșie și trimețând omul dum. vechil de au strânsu toată dejma din pâine la arie și ău făcut-o stog, s'ar fi sculat acei oameni în tărie și mergând la acea pâine, unde era strânsă stog la arie, au treerat-o și au luat-o pe la casăle lor.

Pentru care cerșând dum. pah. dreptate, iată scriem dumitali să trimeți să aduci pe acei oameni ce au luat pâinea față innaintea dumitali și să cercetezi și dupe cum a fi cu dreptate să-i giudeci și de s'a dovedi că acei oameni au luat pâinea dela arie fără de dreptate și în tăriia lor, piste cartea Domnii Mele, să îplinești dum. și dupe cum vei afla dum. a fi cu dreptul, să dai și mărturie la partea ce s'ar cădea. Aceasta scriem.

1775, noem. 4.

(P. D.)

Procit vel logofăt.

Colecția mea.

Ispisocul dela Mihai Racoviță despre care pomenește acest document, a întărit, probabil, cele cinci zapise de cumpărătură prin care în 1709 și 1710 serdarul Darie Donici a devenit răzeși de Pașcani. (V. mai sus doc. 169—172 și 176). Șaizeci de ani mai târziu urmașul său caută să desființeze și pe cei din urmă răzeși.

253.

1776, Octomvrie 28.

Crăciun, feciorul Mogâldei și Damaschin, fiul Aniței, dăruiesc părintelui Toader Pozdărcă o parte din moșia Bravicea, din bătrânul Istrati. (Original).

Adică eu Crăciun, ficior Mogâldii, nepot Aniți, fetii lui Burlă și eu Damaschi[n], ficior Aniții, fetii lui Burlă, făcut-am adevărat scrisoare no[a]stră la mâna părintelui Toader Pozdărcă, precum să s[ă] știi că i-am dat milostenii și danii o parti di moșii din Bravici, din bătrânul lui Istrati a trie parti, parte Aniții, fetii lui Burlă din sat și din câmpu și din păduri și din iaz și din tot locul, ca s să-i fii molitfii sali dreaptă ocină și ficiorilor molitfii sali și nepoților și strănepoților să le fii moșii în veci, pentru sufletele moșlor și a părinților noștri și pentru a noastre. Și această parti di moșii nisiliț nici asupra di nimine, ci di a nostru bună voi să ei fii dreaptă ocină și moșii după cum arat[ă] mai sus. Și la această scrisoare s'au întânplat preotul Ionu din Bravice, din neamul acesta și mulți omni buni și mazili. 7285, oc. 28.

și pentru mai mari credința, ne-am pus și degetili.

eu Crăciun (x) mi-am pus degetul.

eu preutul Ion m'am și iscălit.

eu Damaschin (x) mi-am pus degel (sic).

eu Ionnu Brânzi m'am tânplat față.

și eu Vasili sin Ionu Brânzi am fostu față.

eu (?) mazil, m'am tâmplat față.

și eu Doader Mândrescul, am scris cu zisa lor.

Colecția Sf. mănăstirei Frumoasa.

254.

1776, Noemvrie 22.

Năstase Busuioc, Ion Porosăci, Năstase sin Grigore, fost căpitan de Bărăiac și Andrei Gore, dau zapis că nu mai au pretenție asupra moșiei Pașcanii de pe Ichel, pe care șetrarul Vasile Carp o are zestre dela socrul său, pitarul Ion Donici. (Original).

Adecă eu Năstase Busuioc i Ion Poroseci i Năstase sin Grigore, ce au fost căpitan de Bărăiac i Andrei Gore și cu alte neamuri a noastre din Peresecina ot Orheiu, făcut-am adevărat zapisul

nostru la mâna dumsale șătrariului Vasile Carpu, precum să șă știe că având dum. o moșie la ținutul Orheiului anume Pășcanii, pe apa Ichiului, zestre dela socrul dumsale pitar Ion Donici, noi ne-am fost sculat cu nește scrisori, trăgând din moșia aceasta dupe Busuiuțești și, făr' de giudecată, intrasem cu acele scrisori în stăpânirea moșii și aducându-ne dumnealui cu om gospod la divan, am fost scoși la dumnealor veliții boeri și fiind noi întrebați pentru ce am intrat în moșie, noi am arătat scrisorile ce avem, care scrisori socotindu-le boerii a fi răle, noi încă am cunoscut că de vreme ce nici moșii și părinții noștri n'au stăpânit cu acele scrisori, sânt răsuflate și, căzând noi la pace într'acestaș chip, ne-am învoit cu dum. și ne-am așăzat să plătească dum. cibotele aprodului, ce ne-au adus și cheltuiala ce s'au făcut și să-și stăpânească moșia dum. cu bună pace despre noi. Deci făcând noi această așăzare în divanul domnescu, i-am dat dumisale acest adăvărat zăpis al nostru, ca de acum înainte să-ș stăpânească dum. moșia cu bună pace, fiind că este dreapta a dumisale și de către noi sau de către fii noștri sau de către neamurile noastre, niciodată supărat să nu fie, nici să șă mai răspunză cineva din noi vreodată a șă numi răzaș de Pășcani, iar care s'ar ispiti piste zăpisul acesta a șă scula, să fie de urgie și să iasă rușinat de cătră giudecători. Și pentru credința am pus degetele la iscăliturile noastre și scrisorile cu mâinile noastre s'au dat de s'au ruptu.

1776, noem. 22.

eu Năstase Busuioc am pus degitul.

eu Ion Poroseci am pus deagetul.

eu Năstase sin Grigore, căpitan, am pus degetul.

eu Andrei Gore din Cobâlca, am pus degetul.

și eu Ștefan Zătoreanul diiac de divan, am scris cu zisa lor în divanul gospod.

Acești oameni au vinit și înainte me și asămene au mărturisit că sînguri ei au cunoscut că n'au dreptate și rău s'au acolisăt de moșie și de acu înainte n'au a mai cere nici odată parte dintr'aceast moșii, atât ei cât și nime alții din niamul lor.

1776, noem. 22.

Vasile Razul, vel logofăt

Colecția mea.

Insemnarea finală e scrisă și subscrisă de Vasile Razul. Pune data cu cifre romane spre deosebire de data chirilică a diacului.

255.

1777, Februarie 28.

Antohi Vâlcu cu soția sa, când lui Vasile Mihnea moara ce au făcut în apa Cogâlnicului, pe moșia Bravicenii din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Antohi Vâlcul din satul Bravicenii, noi împreună cu femeia me Catrina, adiverim cu această adivărată scrisoarea a noastră, precum să știe, că fiindu eu răzăș la moșia Bravicenii, am făcut o moară în apa Cogâlnicului, pe moșia Bravicenii, care moară după ce am așezat stratul și am pornit-o pe făin, casa n'am apucatu a-i face, di nime săliți, nici asupriți, ce di a noastră bună voe am vândut-o dum. Vasili Mihne dreptu 62 lei, adică șaszăci și doi lei, însă iazul, stratul morii cu roateli și petrili cu ferăle ei, care moară după cum arată mai sus, vini pe moșie Bravicenii în apa Cogâlnicului, din gios di izvorul ci să numești Ocna, în gura Văii Satului Bravicenii Noi, din sus de matca Văii Satului. Aceia am vândut-o dum. și di acum înainte să-i fie dreaptă ocină și moșie, să o stăpânească în veci cu pace nerușiită di nimi dumlui și cuconii dumisali și nepoții și strănepoții. Și la această tocmală di bun[ă] voia noastră s'au tâmplat boiari și oameni di cinste, cari mai gios s'au iscălit.

1777, fev. 28 dni.

eu Antohi Vâlcul, împreun cu femeia me Catrina am vândut. eu Chirică Șuca, copil din casă, m'am tâmplat față. eu Toader Huzul, vornic ot Bravicenii Noi, m'am tâmplat față. am fostu faț la făcut zapisului.

Ștefan Bozgher (?) poroșnic.

Vasilachi Slănin, am scris cu zisa lui Antohi Vâlcul și a femeii sale Catrina.

Zapisul aflat în colecția mănăstirei Hirova din județul Orhei.

256.

1777, Noemvrie 3.

Sandul Munteanu vinde lui Vasile Crăciun via dela Leușeni, cumpărată dela preotul Stratulat Căptariu. (Original).

Adecă eu Sandul Munteanul dat-am adivărat și încredințat zapesul meu la mâna dumisale Vasile Crăciun, precum să știe

știe că de nimene silit, nici asuprit, ce de a me bună voi am vândut o vie ce am avut și eu cumpărătură dela preutul Strătulat Căptariu, cu tocmală 18, adică optsprăzăce lei, cari bani i-am luat toț deplinu în mânuli meli și dumnalui să aibă a-ș stăpâni dumnalui și fii dumisale în veci, iar sculându-să cineva din neamurile mele nici decât de a-m merge or la ci judecată, să nu li să ție în samă. Diosăbit arăt prin zapis că această vie când am luat dela preutul Căptariu, au fost numai saltă (sic) viia părăginită și țiindu-o eu la stăpânire șăsi ani, am pus și eu cu mânule mele ca doua firte de vie și mai bine și pomii ce sint înpregiur, carile toate acestea s'au cuprins tot într'acea vânzare. Și pentru încredințare am pus și degetul, neștiind iscăli.

velet 7276 ¹⁾, noemvrie 3.

eu Sandul Munteanul, am vândut cu voia me și la facirea acestui zapis s'au întâmplat și alți oameni bătrâni, care s'au și iscălit.

eu Simion Pricop am fost faț.

eu Gligoraș Eșanul.

eu Iordache Căptariu, am fostu față.

Colecția mănăstirii Frumoasa.

257.

1778, August 12. Iași.

Constantin Dimitrie Moruzi Voevod întărește stăpânirea marelui logofăt Vasile Razul asupra satului Cogălniceni, în fundul Cogălnicului, la ținutul Orheiul, între hotarele anume arătate. (Còpie).

Cu mila lui Dumnezeu, Noi Costandin Dimitrie MoruzVoevod, Domn Țării Moldaviei.

Facem știre cu acest hrisov al Domnii Meli tuturor cui să cade a ști, că iată al nostru cinstit și credincios boiari dumnealui Vasile Razu biv logofăt, viind înaintea Domnii Mele și a tot sfatul nostru, arătatu-ne-au că are dumnealui o moșii anumi satul Cogălniceni, în fundul Cogălnicului, la ținut Orheiului, driaptă moșia dumisale, pentru cari moșii cerând dumnalui ca să i să

¹⁾ Probabil s'a scris greșit data, care în realitate trebuie să fie 728 6. V mai sus zapisul din 7281, Oct. 24 despre care pomenește zapisul de față.

hotărăscă osăbit de cătră moșiile megieșilor de pi înpregiur, din poronca Domnii Mele s'au și rânduit mai innainte cu carte gospod pi credincios boeriul nostru, dumnealui Darii Donici biv vel paharnic, sărdar de Orheiu, ca să hotărăscă moșiia aceasta Cogălniceniei și dumnalui paharnic Donici, după poronca Domnii Mele, că au orânduit pi patru mazili dela acel ținut al Orheiului anumi Alecsandru Liahul, Ioniță Zălman, Vasile Stegariul și Toader Gălescu, di au mers și au hotărit moșiia aceasta, dela care rânduiți mazili hotarnici, ne-au arătat acum dumnealui vel logofăt și mărturie hotarnică din anul acesta 1778, mart 9, iscălită atât de acești patru mazili, hotarnici di sus arătați, cum și alți oameni mazili ci s'au întâmplat la hotărătura aceasta, ci s'au făcut anumi Iosip Ghindulianu ot Cogălniceniei și Toader Horja ot Cuzăica, i Maftei Costin, Ioniță Cotoman și Ioniță Costin, incredințată fiind mai gios și cu iscălitura dumisale paharnicului Darii Donici, în cari scrie că mergând rânduiții mazili la starea moșii, au strâns acolo de față pi toți înpregiurașii și alți oameni bătrâni care au știut hotarale vechi a moșii aceștiia și după cercetarea cu amăruntul ci au făcut, fiind și carti di blăstăm la mijloc, au citit cartea di blăstăm întru auzul tuturor și așa s'au aflat oameni bătrâni di au știut și au mers di au arătat semnile, hotară vechi și după hotară vechi ci s'au dovidit că sânt, au purces, întâiu, din matca Cogălnicului dispre Cuizăuca din partea de gios, undi s'au aflat și hotar vechiu în costișă și de acolo au mers la dial tot pi costișă, până la altă puiatră hotar vechi ci s'au găsit și dintr'aceia au mers iarăș tot la dial până în șleahul Orheiului și lângă șleah s'au aflat altă piatră hotar vechi și de acolo au purces în gios și au mers până în capul unui red, ce să numește Vetmeja și mărturisind oameni bătrâni că acolo iarăș au fost hotar vechiu și nefiind hotaru, au pus puiatră hotar pitoare și deacolo au purces în curmeziș spre răsărit, până undi au găsit iarăș hotar vechi și de acolo au mers la vali până la o fântână ci să numești Măciișa și dela fântână au purces iarăș la vale piste Rădiul Dicovăului în matcă la lacul și de la lac au apucat la deal în sus costișa și în deal au pus puiatră hotar și di acolo au purces tot în sus pre în coada unui red, ci să numești Turcescul și de acolo au cuborît în vale la lăcușor, undi au pus și puiatră hotar și di acolo au purces la dial și s'au suit în dealul Preaz și au pus iarăș puiatră hotar și de acolo au purces

iarăș la vale piste Rădiul, ci să chiamă Dohul și au mers până în celalant dial tot în sus până în Drumu Sobariului, în capul rediului din gios, ci să numești Vorăncău și au pus piatră hotar și di acolo au purces pi drumul Sobariului în sus, până în Poiana Uricului și iarăș au pus piatră hotar și di acolo au mers până diasupra Trifeștilor, în șliah la lac și au pus piatră hotar și di acolo au purces la vale până la Fântâna Păduchioasă și dila fântâna aceasta, la vali, până la matca Cogâlnicului, drept gura Perienilor, undi acolo au găsit hotar vechi i di acolo au purces matca Cogâlnicului în gios pi gura Cogâlnicenilor, până undi au găsit iarăș hotar vechi și diacolo au mers tot în gios până în hotarul Cuizăucii și așa s'au inchiet toati hotarăle moșii aceștia. Și în mărturiia aceasta mai gios, undi întărești dumnealui paharnicul Darii Donici cu iscălitura sa, arată că pi urmă cercetând și dumnealui mărturiia aceasta hotarnică, au aflat că bine și cu dreptati au cercetat și au hotărit numiții mazili.

Deci Domniia Me, dacă am văzut mărturiia această hotarnică, cu iscăliturile atât a mazililor ci au fost rânduiți hotarnici și a altora ci s'au întâmplat, cum și cu iscălitura dumisale paharnicul Darie Donici încredințată, am crezut și cerșându dumnealui vel logofăt ca să să facă dela Domniia Me întăritură spre stăpânirea moșiei, iată dar, printr'acest hrisov al Domnii Meli, dăm și întărim cinstitului și credinciosului boeriului nostru, dumisale Vasile Razul vel logofăt pi numita di mai sus moșii, satul Cogâlniceni, ci esti în fundul Cogâlnicului, la ținut Orheiu, ca să fii dumisale și fiilor dumisale dreaptă ocină și moșii și să o stăpânească cu bună paci, după toati sămnile și hotarăle, ci sânt arătate mai sus și hrisovul dela Domniia Me di întăritură nielintit, nistrămutat și nirășuit nici odinioară în veci și am întărit și cu a noastră domnească iscălitură și peceti.

Și spre aceasta este credința a însuș Domnii Mele, Noi Costandin Dimitrie Moruz Voevod și credința pre iubiților fiilor Domnii Mele Alecsandru Voevod, Dimitrie Voevod, Ghiorghii Voevod, Panaite Voevod; așjidire și credința a cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, dumnealui Dumitrașcu Sturza vel vornic, dumnealui Ioniță Cantacuzino vel vornic, dumnealui Neculai Rosăt vel vornic, dumnealui Iorgachi vel postelnic, dumnealui Iordachi Balș vel vistiernic, dumnealui Scarlatachi Sturza vel agă, dumnealui Costandin Carage vel spatar, dumnalui Grigorii

Balș vel ban, dumnalui Matei Canta vel comis, dumnalui Thoma vel cămăraș, dumnalui Vasilachi vel paharnic, dumnalui Scărlatu vel căminăru, dumnalui Mihălachi Luca vel stolnic și credința tuturor boerilor noștri mari și mici.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la Scaunul Domnii Mele, în orașul Eșii, la anu dintăiu, întru întâia Domniia noastră la Moldaviia di Enachi Gavril cămăraș di izvoade.

Anul 1778, avgust 12.

Iscălit în ce adivărată însuși domnui.

(L. P.)

Canta vel vornic procitoh Vârnav vtori logofăt procitelno.
S'au trecut la condica Divanului di Ioniț condicari.

Urmează adevărea copie de către protocolistul Dimitrie Rusul, la data de 1822, avgust 17 zile.

Pe lângă iscălitură, pecetia rotundă, în tuș negru a judecătorei politicești a Basarabiei, având în mijloc acvila bicefală, rusească și pe margine de jur împrejur: *печете: юдикѣторіен: политически: а Басаракиен:*

Colecția d-lui Ioan Peșivan (Acta C. Georgescu-Vrancea).

Dintr'un perilipsis cu documentele aceleiași moșii, aflat în aceeași colecție rezultă că la 1778, Ianuarie 31 s'a dat cartea domnească către paharnicul Darie Donici pentru hotărnicirea moșiei.

Mai aflăm că s'au aflat răzeși cari să susțină că au și ei împărtășire în moșia Cogălniceni. Divanul Cnejii Moldovei îi dă însă rămași odată în 1791, Iulie 23 când stă în proces cu ei *Vasile Ghindă, vechilul logofetesei Răzoaia* și a doua oară în 1809, Mai 13, când același Vasile Ghindă este *vechilul răposatei logofetese Răzoaia*.

În 1812, Noemvrie 27 Serdăria din Orhei poruncește telalbașii din Chișinău să scoată la mezat moșia Cogălniceni după cererea lui Iordachi Filipescu, ginerile polcovnicului Manolache Balș.

La 1813, Decemvrie 25 vel logofătul Constantin Balș face zapis de vânzare căpitanului Ion Herțăscu. Balș are calitatea de «epitrop al nepoatei dumisale Ecaterina Filipasca», iar Divanul Moldovei întărește această vânzare și stăpânirea căpitanului Ion Herțăscu asupra Cogălniceniilor la 1814, Mai 9.

În sfârșit, în aceeași colecție se mai află un zapis întărit de judecătoria ținutului Orheiului prin care Ioan Herțăscu, acum sluger, la data de 1823, Decemvrie 5, hotărându-se să rămână supus otomanicesc, în Moldova, lăsă averea sa de peste Prut și anume moșia Cogălniceni satul întreg, jumătate din moșia Roșcani și părți de moșie ce are de pe mama sa Anastasia, fca căpitanului Grigoraș Știrbul pe seama nevrâstnicului său fiu Vasile, pe care-l lasă în Basarabia, punându-l sub epitropia sfetnicului de curte Iordachi Milu, până la majorat.

258.

1779, Mai 29.

Anaforaua Divanului și întăritura domnească a Domnului Constantin Dimitrie Moruzi în pricina heleșteului cel mare din apa Răutului de sub Târgul Orheiului, ce se cuvine mănăstirilor Dragomirna și Secul, iar nu mănăstirii Sfântului Spiridon, care-l stăpânea la acea dată. (Original).

Noi Costandin Dimitrie Muruzi Voevoda БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН.

S'au cetit anaforaoa aceasta innainte Domnii Mele și făcându-să osăbită cercetare și de cătră însu-mi Domniia Mea, așa s'au aflat: că Preosvinția Sa părintele mitropolitul și dumnealor veliții boieri cu cale și cu dreptati au giudecat. Deci, după tăriia scrisorilor ce au acești doo mănăstiri, asemine și Domniia Me hotărîm să să urmeze pre deplinu și întărîm svintelor mănăstiri Secul și Dragomirna pe a lor driaptă ocină, miluire și afiosire, hăleșteul și iazul cel mare din apa Răutului de supt Târgul Orheiului ca se aibă a și-l stăpâni de astăzi innainti și în veci cu tot venitul ce va fi nestrămutat nici odănăoară de la a lor stăpânire și fără nici o supărare de cătră nime, iar ispisocul hatmanului Ipsilant și scri-soare răpousatului Vasile Roset hatmanul de danie oricând s'ar ivi și la a cui mână s'ar afla, ca niște lucruri răsuflate și pricinuitoare de strâmbătate, hotărîm nici odată în samă se nu se ție, ce să rămăe fără lucrare, socotindu-se întocma ca o hârtie albă și încă vichilii mănăstirilor acestora se fie volnici în toată vreme ori când s'ar ivi a le lua la mâna lor, întărîndu-se anaforaoa aceasta și cu al noastră domniască iscălitură și pecete.

1779, iuni 9.

Io Costandin Voevoda
(P.D.)

Prea Innălțate Doamne,

După jaloba ce-au dat Innălțimei Tale Sfinția Sa starețul Paisie, epitropul sfintelor mănăstiri Dragomirna și Secul prin triimis vechil Savva iconomul pentru heleșteul cel mare ce iaste în apa Răutului supt Târgul Orheiului pre care heleșteul îl au aceste doo mănăstiri Dragomirna și Secul danie și miluire cu ispisocace dela vechii domni și dela o samă de vreme să află supt stă-

pânire mănăstirii sfântului Spiridon din Iași, cerând acum părintele starețul ca să facă cercetare și dovadă cu ce dreptate stăpânește mănăstire sfântului Spiridon heleșteul acesta. Din luminată poruncă Innălțimii Tale ce ni s'au dat prin țădulă ca să cercetăm pricina aceasta, ni-am adunat cu toții la mănăstiri sfântului Spiridon și după cercetare ce am făcut, pricina într'acestaș chip s'au aflat: Aceste doo mănăstiri Dragomirna și Secul au un ispisoc dela domnul Costandin Movila Vodă din let 7117, mai 2, ce sint de atunci 170 ani prin care arată că au miluit Mărie Sa pe mănăstire Dragomirna și pe mănăstire Secul cu un heleșteu și iazu părăsit supt Târgul Orheiului în pâriul Răutului ca să-și facă loru-și heleșteu și mori și să-l aibă să fie pentru triaba și agiutorința sfințelor biserici cu tot venitul neschimbat niciodată în veci; mai arată și aceasta cum că acel iaz au fost făcut încă dela Alexandru Vodă și trecând la mijloc 55 ani pân la domnie Mării Sale nimene din Domni nu l-au înnoit de când s'au ruptu, ce tot pustiuu au șazut și stricat cu totul și nefiind nimăruia nici spre un folos, pentru aceia l-au dat mănăstirilor de sus numite. Așijdere și alt ispisoc dela răposatul domnu Grigorie Ghica Vodă bătrânul din let 7249 iunie 15, ce sint de atunce 38 de ani, prin care așa arată că acest heleșteu după ce l-au dat danie Costandin Movila Vodă mănăstirilor Dragomirunii și Secului, neputând călugării să-l mai ezască l-au ezit mai pe urmă Vasilie Vodă, iar după ce s'au surpat au stătut iarăși neezit pân în zilele Mării Sale și văzând Mărie Sa un lucru ca acela stând pustiu și socotind cum că mănăstirile n'au acea putere, să-l mai ezască, trebuind multă cheltuială la ezitul lui l-au fost dat acel heleșteu danie cu ispisoc hatmanului Costandin Ipsilanti să-l ezască, să fie și pentru al său folos și să aibă folos și mănăstirile încă și altă obște acelui ținut, dar apoi, văzind Mărie Sa că nice hatmanul Costandin nu l-au ezit, precum s'au apucat și mai vârtos văzind și dresese mănăstirilor, scriind cu blăstăm asupra celor ce s'ar atinge a strămuta danie lor, iarăși l-au dat heleșteul la stăpânire călugărilor dela aceste doo mănăstiri Dragomirna și Secul și le întărește stăpânire. Și pentru acel ispisoc de danie ce să didese hatmanului Ipsilanti hotărâști ca oricând și în ce vreme s'ar ivi să nu să ție în samă, fiind mai veche danie mănăstirilor, însă pentru stăpânire așa au încredințat părintele starețul, acum, prin vechilul Sfinții Sale, cum că și dela

vreme ce s'au dat hrisovul acesta al răposatului Grigorie Vodă mănăstirile aceste amândoo după vremi aflându-se la slabă stare, n'au avut putere să cheltuiască și să-l ezască și tot așa părăsit și pustiiu au rămas cum să află și pân astăzi, iar acum, după ispisoa-cele domnilor, au cerut dreptate.

Deci, pentrucă acum iazul acesta îl trage la stăpânire mănăstire sfântului Spiridon, prin cea cu amărunt cercetare ce s'au făcut de cătră noi, din epitropii mănăstirii pricina așa s'au adevărit că ispisocul ce s'au fost dat hatmanului Ipsilanti pe heleșteul acesta, după vreme au intrat la mâna răposatului hatman Vasilie Ruset, însă cu danie sau cu vânzare, cu ce chip nu să știe și hatmanul Ruset cu ispisocul acela și cu osebită scrisoarea sa au dat heleșteul acesta danie mănăstirii sfântului Spiridon, precum la acesta au încredințat întâi Sfinție Sa Irinupoleos chir Sofronie, că mai înainte vreme au văzut Sfinția Sa în scrisorile mănăstirii sfântului Spiridon atât ispisocul acela al hatmanului Ipsilant cum și scrisoarea de danie a hatmanului Rusăt. Acum întrebând noi și pe dumnalui Ioan Cantacuzino biv vel logofăt, unul din epitropii mănăstirii așa ni-au adevărit cum că scrisoare de danie a hatmanului Vasilie Ruset au văzut-o și dumnalui într'o vreme în scrisorile mănăstirii, dar ispisoc n'au văzut; am întrebat mai înainte și pe dumnealui Lascarache Rusăt hatman, fiul hatmanului Vasilie Ruset de are vreo știință cu ce chip ar fi intrat ispisocul hatmanului Ipsilanti la mâna părintelui dumisale și dumnalui ni-au arătat că nici are știință cu ce chip au intrat la mâna părintelui dumisale, nici ispisocul sau scrisoare de danie n'au văzut. Apoi, mai cu deadinsul și cu amăruntul căutându-se în scrisorile mănăstirii nici de cum nu s'au găsit nici ispisocul hatmanului Ipsilanti, nici scrisoare acea de danie a hatmanului Ruset, nici am putut afla ce pricină iaste.

Prea Innălțate Doamne,

Prin cercetare noastră pricina într'acesta chip s'au aflat și după a noastră cunoștiință acea danie ce s'au fost făcut mănăstirii sfântului Spiridon nu o putem socoti că ar fi avut vreun temei. Întâi, că ispisocul acela a hatmanului Ipsilant, după ce însuși domnul care l-au dat pe urmă îl anerisește prin al doile ispisoc de întăritură, ce-au dat mănăstirii pe heleșteul acesta și hotărește

că oricând s'ar ivi să nu să ție în samă, iată că au rămas fără lucrare.

Al doilea, și scrisoarea de danie a hatmanului Vasilie Ruset, fiind după ispisocul acela făcută, iarăși n'au putut să aibă tărie ei, nici să poată o danie ca aceea să rămâe statornică, iar numitele mănăstiri Dragomirna și Secul. după tărie scrisorilor, au toată dreptate să-ș ție și să-ș stăpâniască heleșteul cel mare din apa Răutului de supt Târgul Orheiului ca pe o veche și întemeiată danie și miluire ce le iaste cu tot venitul ce ar fi și, dacă a fi mila Mării Tale, să să întăriască stăpânirea mănăstirilor pe heleșteul acesta și cu a Mării Tale putere ca niciodată despre nime supărare să nu aibă și acel ispisoc al hatmanului Ipsilant cum și scrisoare de danie a hatmanului Roset oricând și la a cui mână s'ar ivi iarăș să rămâe fără nici o lucrare și neținute nici într'o samă și să aibă a să lua de cătră vechilii mănăstirilor.

Noi așa am socotit că iaste drept, după cum arătăm Mării Tale, iar Măriia Ta ca un stăpân vei hotări, după cum milostivul Dumnezeu te va lumina.

1779, Mai 29.

A Innălțimii Tale către Dumnezeu smerit rugătorii

Gavriil mitropolit Moldaviei

Pre plecate slugi

Vasile Razul vel logofăt logofăt vornic

Dimitrie Sturzea vel vornic Ioniță Cantacuzine vel vornic

Nicolae Roset vel vornic Constandin Carage vel spatar

Grigorii Balș vel ban

S'au trecut la condica Divanului de Ioan Necolai condicar

Colecția mea.

259.

1779, Iunie 5.

Ioan Geantaoan fost al doilea medelnicer cu alți răzeși ai săi dăruesc marelui logofăt Vasile Razul unul din cei doi bătrâni pe care umblă moșia Năpădeni din ținutul Orheiului. (Copie).

Adică eu Ioan Geantaoan biv vtori medelnicer i eu Ilașco mazil i eu Afteni Samson mazil i eu Ipate Samson căpitan i eu Ștefan

Gugiman biv căpitan dinpreună și cu alte neamuri a noastre făcut-am adivărat și încredințat zăpăsul nostru acesta la cinstită mâna dum. marelui logofăt Vasili Razul precum să știe că moșia Năpădenii din ținut Orheiului fiind împărțitoare în doi bătrâni însă un bătrân al nostru acestor de sus scriși, carile să numește bătrânul popii lui Ștefan, iar al doili bătrân ce să numește Stămate esti iarăș al meu a lui Ion Geantaonu cu neamurile mele. Deci pentru bătrânul popii lui Ștefan de sus arătat ne-am socotit cu toții dinpreună și pentru mult bini și agiutor ci am cunoscut dela dum. vel logofăt, dintru a noastră bună voe l-am dat danii și l-am dăruit dumisali vel logofăt. Drept aceia de astăzi înainte și în veci să aibă duml. vel logofăt a-ș stăpâni bătrânul acesta a popii lui Ștefan din tot locul cu totul venitul, cu bună pace și ne-supărat despre nime, căci noi pentru mult bini ce am cunoscut dela dumlui i l-am dăruit dumisali după cum mai sus arătăm, iar oricine din neamul nostru sau alții s'ar ispiti ori cu ce chip ca să strice și să surpe danie noastră aceasta, să fie neertați și scrisorile toate ce am avut asupra părții acestui bătrân din Năpădeni le-am dat toate dinpreună cu zăpăsul nostru acesta la mâna dumisali vel logofăt. Și pentru mai adivărată credința cei ce am știut carte ne-am iscălit, iar carii n'am știut carte, mai gios ne-am pus numile și degitile. Și s'au mai iscălit și alții din boeri cine s'au tâmplat.

1779, iunii 5.

Ion Geantaonu medelnicer am dat danii eu Ilașcu mazil
 eu (x) Aftinii Samson mazil
 eu (x) Ipate Samson căpitan
 eu (x) Ștefan Gugiman căpitan dinpreună și cu alti neamuri
 a noastre.

Și această danii s'au făcut înaintea noastră și am iscălit.

Vidrașcu Canțir vornic de poartă

Macarii din Suceavă m'am tâmplat

și eu cu zisa răzășilor de sus arătați am scris zăpăsul acesta
 și sânt martur

Dumitrașcu diiacu

Departament Pricinilor Streine.

Această copie s'au poslăduit din cuvânt în cuvânt cu originalul și fiind întocma, s'au adiverit cu iscăliturile noastre și pecete Departamentului.

în Iași 1820, ghenar 16

Donici vel vornic... Costachi R căminar

(L. P.)

Posleduit

Colecția d-rei E. Țvetinovici din Chișinău.

În 1766, Aprilie 3 Antohie Luță vornicul de poartă cercetează pricina dintre copiii Măriuții Cujbă și dă dreptate fiului acestuia Lupu Cujbă să moștenească moșia Năpădenii pe care acesta o și vânduse biv vel medelnicerului Ioan Cantaoan (= Geantaoan). Theodor Codrescu, *Uricarul*, XV, 1889 Iași, p. 320.

Asupra satului Năpădeni s'a scris o monografie în care se dă și un act de împărțire a moșiei între răzeși cu data de 1779, Iunie 24. Ilie Țurcanu, *Monografia satului Năpădeni*, 1933, Bălți, p. 7.

260.

1779, Iunie 19.

Constandin Dimitrie Moruzi Voevod poruncește serdarilor de Orhei să stâlpească hotarele heleșteului cel mare al Orheiului cu vatra lui și să ajute pe vechilii mănăstirilor Dragomirna și Secul, proprietarele heleșteului, să-și ia venitul și din velnițe și crășme. (Original).

Noi Constandin Dimitrie Moruzi Voevoda Божію милостію господарь земли молдавской.

De vreme ce, după cercetare ce s'au făcut din poronca Domnii Mele de către Preosfințitul mitropolit al Țării chir Gavriil și de cătră toți dumnealor veliții boeri ai Divanului Domnii Mele și la urmă și de cătră insumi Domnie Mea pentru iazul și heleșteul cel mare din apa Răutului de supt Târgul Orheiului, prin scrisorile și dovezile cele adevărate, s'au aflat iazul și heleșteul acesta driaptă moșie și acaret a sfintelor mănăstiri Dragomirna și Secul, cum pre largu arată anaforoa prin care s'au întărit de către Domnie Mea, stăpânire acestor doo mănăstiri asupra numitului heleșteu. Drept aceia iată s'au dat și această carte a Domnii Mele cu care să fie

volnici vechili mănăstirilor de sus numite a merge și a-ș lua venitul moșiei de pe velnițe și crășme și orice lucrări de alișverișuri vor fi pe acel loc, cât cuprinde iazul cu vatra lui, după hotaralele cele vechi.

Pentru care poruncim Domnie Mea și dumneavoastră serdari de Orheiu să dați mână de ajutor vechililor mănăstirilor ca să-și poată lua obișnuitul venit. Și dela cei ce nu să vor supune a da cee ce iaste cu drept, dumneavoastră, după obiceiul și după dreptate ce-ți găsi cu cale să împliniți, însă din ce a fi cu drept pe lăcuiitori mai mult să nu să supere, dar și mănăstirile să nu să păgubească și dumneavoastră să și hotăriți locul heleșteului acestue de giur împregiur, după știința a oamenilor bătrâni și după semnele ce să vor cunoaște de starea locului împregiur, puind și semne pietri hotară și să dați și mărturie hotarnică, după care hotărîtură să-ș stăpânească mănăstirile locul heleșteului și iazul cu tot venitul ce va fi pre dânsul, pân la vreme ce va da puțința mănăstirilor să-l și ezască și să-ș facă mori și alte trebuincioase acareturi. Aceasta poruncim.

1779, iuni 19 dn.

(L.P.)

Procit vel logofăt

Pe verso: S'au trecut la condica Divanului.
Pecetie octogonală, domnească, în tuș roșu.

Colecția mea.

261.

1779, Iulie 2.

Hotarnica moșiei Mălăești din județul Orhei a lui Ursul Agapi biv vel șătrar. (Copie).

Din luminată poronca Pre Innălțatului Domnului nostru Măriia Sa Costandin Dimitriu Moruz Voevod, dum. Costandin Rășcanu biv vel spatari dum. Darie Doniciu biv vel paharnic, sârdari de Orheiu, ni-au rânduie hotarnici la moșia Mălăeștii a dumisali Ursul Agapi biv vel șătrar, care este pi apa Răutului la ținutu Orheiului și după poroncă mergând la starea locului a numitii moșii Mălăeștii, strângându-să și toți răzășii împregiurași din sus și

din gios. Și întâi am mersu la capu moșii din sus, fiind față și răzășii din Ciocâlteni anumi Ioniță Cornea, Grigoraș Știrbul i Gavril Harștea și alti niamuri a lor. Și undi au mărturisit răzășii că au fost puiatră și nu s'au găsit și s'au pus piatră hotar în malul Răutului lângă niști spinioșori. Și de acole am purces alătura cu moșia Ciocâltenii spre miazănoapti și s'au găsit puiatră hotar vechi în niști sărături și s'au pus și acmu alătura puiatră hotar. Și de acole am mersu tot la dial spre miazănoapti pâră în dial de șliahu și din vale de o movilă, în costișă, s'au găsit iară puiatră hotar vechi și s'au pus iară alătura și altă puiatră hotar. Și de acole am mersu tot la dial, pâră în zarea dialului, undi s'au întâlnit cu moșia Căcărăzenii, care au mărturisit răzășii că au fost hotar, dar nu s'au găsit și s'au pus puiatră hotar din gios di o movilă ci esti în zarea dialului. Și de acolo am purces zarea dialului în gios pâră ni-am întâlnit cu moșia Bravicenii într'o movilă drept în dial și am pus puiatră hotar drept în movilă și s'au făcut pitoare. Și dintr'ace movilă să începe și moșia Bravicenii, care au fost față și răzășii din Braviceni anumi Ioniță Băț ot Chișinău i Ștefan Băț mazil ot Chișinău i Agapii Dumitru biv căpitan i Ioniță Petcu i Darie Pomătar și alte niamuri a lor. Și după o mărturie hotarnică ci au scos-o răzășii din Braviceni din let 7462 și, după ace hotarnică, am purces la vali asupra Răutului alătura cu moșia Bravicenilor pâră în costișă, din sus di drum și s'au pus puiatră hotar. Și di acole am mersu tot la vale pâră la doi movili din gios de drum și s'au pus puiatră hotar supt o movilă mare din dial de movilă. Și de acole am mersu tot asupra Răutului pi din sus di o fântână ci esti în costișă pâră la Movilile Gemeni și s'au pus puiatră hotar întri movile. Și di acole am purces tot asupra Răutului [pis]ti șăs, pâră la capul Branovii di sus și s'au pus puiatră hotar în șăs aproape de Bahnă. Și di acole am apucat apa Răutului în sus și am mersu pâră în hotarul ci s'au pus di disparte Mălăeștii cu Ciocâltenii.

Și așa s'au închiet toate hotarale Mălăeștilor; cari după scrișori și mărturiile răzășilor, după cum am aflat, cu dreptati, am făcut mărturie.

Grigoraș Vărzariu
Grigoraș Știrbul

Ștefan Băț

let 1779, iuli 2.
Ioniță Cornea
Ioan Strătan

Această mărturie hotarnică a numitii moșii Mălăeștii, ci esti iscălită de numiții mazili, ci s'au rânduit de noi din poronca gospod, carii arată că fiind față răzășii înpregiuarași aceștii moșii, după cum au aflat cu dreptati au ales părțile și o au stâlpit-o și pentru încredințare am iscălit și noi.

1779, ocv. 13

Costandin Rășcan biv vel spatâr, sărdar

Șarban comis sărdar

Dela sărdăriia Orheiului

Scoțindu-să copia aceasta dipe adevărata hotarnică și poslăduindu-să, fiind întocma s'au încredințat.

1810, iuni 6.

Manolache Dimachi vornic

Colecția d-lui Alexandru Ursu.

Cf. copia publicată de Gh. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XI, p. 66.

262.

1780, Ianuarie 8.

Constantin Dimitrie Moruzi Voevod rânduește pe Costandin Rășcanu biv vel spătar și pe Darie Donici biv vel paharnic, sărdari de Orhei, să meargă la Sămășcani și să aleagă un bătrân de moșie ce se numește al Măricuții preotesii, fata lui Irimicel, pe care l-a cumpărat Șerban Buhuș vel armas. (Original).

Noi Costandin Dimitrii Muruz Voevod **Божію милостію господарь земли молдавскон.**

Cinstiți și credincioși boerii Domnii Meli dum. Costandin Rășcan biv vel spatâr i Darie Donici biv vel paharnic, sărdarii di Orhei. Să faci știre dum. că Domnii Mele au dat jalobă credincios boeriul nostru dumnealui Șarban Buhuș vel armaș cum că, în hotarul dumnealui Șarban Buhuș vel armaș cum că, în hotarul Sămășcaniilor, la ținutu Orheiului, au cumpărat un bătrân di moșii ci să numești bătrânul Măricuții preutesăi, fata lui Irimicel dila Nanie, ficiorul Chilii și dela fâmie și ficiorii lui Vasile și Ilii din Sămășcani din patru bătrâni ce înblă tot hotarul, precum viți vide dumnevoastră și zapisul de cumpărătură. Pentru aceasta iată dar, scriem dumnevoastră, luând carte Domnii Mele di nu viți pute că să mergiți însuși dumnevoastră acolo la moșii, să rânduiți din parte dum. pe niști mazili pe cari viți socoti oameni

di ispravă, să margă acolo și să strângă pi tăț răzășii acelui sat Sămășcani și să ste să aliagă și să hotărască acest bătrân de moșie, parte zapisului acestuia, precât s'a alege cu dreptate și să pui și stâlpi di piatră hotară și să facă mărturie în care mărturie să iscăliască rânduiții mazili și toți răzășii și să iscăliți și dumneavoastră, în care mărturie, aducându-s aice și cercetându-s di dumnealui vel logofăt, di să va găsi că esti cu dreptate să să întăriască și di cătră Domnie Me stăpânire dumisale armașului. Aceasta scriem.

1780, ghen. 8.

(L.P.)

Procit vel logofăt

Pecetie mică octogonală cu tuș roșu.

Originalul la Arhivele Statului din București. Colecția Crupenschi, pachetul III.

Pe verso: *S'au trecut la condică.* O copie veche la Academia Română, doc. nr. 97—CXXXVII.

În aceeași colecție se mai găsește un document asemănător cu data de 1782, Iulie 5 prin care trei boieri divaniți (Ștefan Catargiul vornic, N. Roset vornic, Roset vornic), rânduesc să facă aceeași hotărnicie pe Iancul Razul biv vel spătar și Costandin Donici biv vel spătar, vechilii sârdarii Orheiului. La acea dată Șarban Buhuș, care avea în Sămășcani și baștină și cumpără-turi, avea rang de paharnic.

263.

1780, Aprilie 4.

Constantin Dimitrie Moruzi Voevod rânduește pe serdarii ținutului Orhei să cerceteze pricina ce au pentru moșia Marcăuți din acel ținut Pavel Ghiluță cu Ion Piliposchi al doilea medelnicer. (Original).

Noi Costandin Dimitrie Muruz Voevoda, **Божію милостію господарь земель молдавских.**

Cinstiți și credincioși boerii Domnii Mele, dum. Costandin Rășcanul biv vel spatar i dum. Darii Donici biv vel paharnic, sârdari de ținut Orheiului: să faci știri dumv. că aice la Divan înainte dumilor sale veliților boeri au avut giudecată de fați Pavăl Ghiluți dila satul Marcăuții dila acel ținut cu Ion Piliposchii biv vtori medelnicer, jăluind acest Pavăl Ghiluți că el în moșie Marcăuții ari un bătrân de moșii baștină, cari pân la o vreme

l-ar fi stăpânit, iar dela o vreme cu nedreptate ar fi pus stăpânire medelnicerul Piliposchii. După a căruia jalobă întrebându-să la giudecată pe medelnicerul Piliposchii ci ari să răspundă, au scos di au arătat la giudecată 2 zapisi di cumpărătură dela tatăl jăluitoriului acestue, după cari zapise au răspunsu medelnicerul Piliposchii că s'ar fi cuprinzând toată parte acie pe cari o ceri jăluitoriul și nu i-ar fi mai rămâind acestue nici o parte acolo în moșie Marcăuții. Apoi, fiindcă și jăluitoriul acesta, osăbit au răspunsu cum că afară din cumpărăturile ci tragi Piliposchii ar fi mai rămâind parte din bătrân acela, atât din baștina părințască a lui cum și din parte unii mătuși a lui, cu cari Piliposchii triabă n'ar fi având și fără dreptate, supt numile cumpărăturilor ci ari, le tragi la stăpânire sa, cari la aceasta au arătat că va dovedi și au rămas ca să s[ă] cercetezi de dumv. acolo. Și pentru aceasta dar, iată, scriem dumv. de nu viți putè singuri dumv. mergi, să rânduiești dispri parte dumv. pe cini viți socoti din mazilii acelui ținut ca să margă la stare moșii și fiind acolo de fați medelnicerul Piliposchii cum și jăluitoriul acesta, să aducă față și pe toți cielanți răzeși și înpregiurași și după scrisori și alte dovezi încredințate ci vor fi atât la med. Piliposchii cum și la jăluitoriul acesta, să cercetez cu amărunt și întâi drepte părțile med. Piliposchii pe cât îi vor cuprindi zapisili di cumpărătură să i le aliagă dioparte și să li stâlpscă și cu petri hotară osăbit dispre părțile celoralanți răzeș, apoi câtă parte va mai rămâne afară din cumpărăturile lui Piliposchii dovedindu-să că sânt drepti a jăluitoriului iarăș să i le aliagă dioparte și să i le stâlpscă cu petri hotară osăbit atât dispre părțile lui Piliposchi cum și dispri părțile ciloralanți răzeș. Și după alegire și hotărătura ci vor faci să de mărturii hotarnici pe părțile fiișticăruia în semni, arătându anumi și soma stânjinilor, intru cari hotarnici să s[ă] iscăliască atât rânduiești acie mazili cum și toți răzeșii și alți înpregiurași și să li iscăliți și dumv. ca pe urmă aducându hotarnicile aice și cercetându-se de dum. vel logofăt, di vor fi cu cali, să li s[ă] întăriască stăpânire și dela Domnie Me. Aceasta scriem.

1780, ap. 4.

(P. D.)

Procit, vel logofăt.

S'au trecut la condica Divanului.

Colecția mea.

După cum rezultă din nota de sub documentul publicat sub nr. 227 Ion Pilipoțchi stăpânește în Marcăuți pământul soției sale Maria, nepoată de fată a lui Grigoraș Leca.

În ceea ce privește ascendența lui Ion Piliposchi ne este cunoscută următoarea încrângătură: (Cf. L. T. Boga, *Doc. bas.*, XIV, Chișinău, 1931, pp. 36, 37).

Solomon vistiernicul
 |
 Mitrofana căs. Grigore Pelipoțchi
 |
 Tănase Pelipoțchi căpitan
 |
 Ioniță Pelipoțchi căs. Maria, fata lui Enache căpitanul
 |
 Nastasia căs. dascalul Teodosie
 |
 medelnicerul Teodosie.

264.

1780, August 9.

Mărturia lui Ion Strătan de cercetarea ce a făcut la moșia Verejeni în pricina dintre Postolachi sin Enachi și Răculești. (Original).

Din poronca dumisali cuconului Costandin biv vel spatari vel sârdariu m'au orânduit ca să merg la satul Verejenii ca să le eu sama lui Postolachi sin Enachi și cu Răculeștii și după poronca dumatule am mers la numita moșie și mergând am strins mazili și oameni săteni și pi alți răzăș și am întrebat pre Postolachi sin Enachi: scrisoare are? El mi-au arătat o carte dela răposatul Gligori Ghica Voevod din velet 7255, iuli 30 scoasă cartea de Ursache Bodrug și de Chirică Andriescu și de Dochîța, nepoata Mânzatului. Scrie cartea la dumnealui Crâstea biv vel paharnic și la dumnealui Ursachi Carpuz ca să meargă să le aleagă moșia, fiindcă să acolisă un Sandul Popăsc. Și am întrebat și pe Răculești de pre care moș trag moșie, unde au dat samă că trag depre un Giurge, care acel Giurge nu s'au pomenit nici întâi, nice acu. Și i-am întrebat și pentru scrisori. Ei au dat samă că n'au. Și văzând că nici stăpânire n'au avut până acum, nici scrisori n'au arătat și acu ei să acolisăsc de moșie fără de nici o dreptate și

văzând și eu, am dat această mărturie la mâna lui Postolachi sin Enachi. Și după cum vei socoti dumnata așa va fi.

Al Dumitale mic și plecat, slugă.

Ion Stretan.

1780, av. 9.

Colecția mea.

265.

1781, Mai 26.

Invoială între Ioniță Lașcu din satul Peciştea și alți răzeși ai lui pentru un bătrân din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului, pe care el l-a cumpărat dela Toader Gașpar. (Original).

Adecă eu preutul Ionițe Lașcu din satul Pecişte ot ținutu Orheiului, care mai gios m'am iscălit cu mâna me făcut-am această adivărată scrisoare a noastră la mâna dumilorsali Ion, ficiorul Teclii, fata popii Paciului i Agache frate lui Ion i Leonte Hagimă, nepot de fată Paciului, răzeș de moșie Măgireștii ot Orheiu precum să să știe că având iai pricină de giudecată cu mine și cu jaloba ce-au dat la Mărie Sa Vodă fiind rânduiț la dumnealui vel logofăt ca să ne giudecăm, pentru că eu având o a opta parte cumpăratură în bătrânul acestor răzeș din Măgirești dela ținutul Orheiului ci am cumpărat-o dela un Toader Gașpar, feciorul lui Gașpar, acmu eu cu acea parte fiindcă im întrasă la mânu toate scrisorile acelui bătrân, vândusăm tot bătrânul de moșie cu care nu avem triabă unui Tănase Hagiul drept 80 lei adică optzeci de lei și un postav, apoi socotindu-mă și eu cum și dumnealor la giudecată n'am mai eșit, ce din bună voe noastră ni-am invoit noi în de noi în Divanul domnesc, undi au fost fațe atât răzeș de moșie Măgireștii cum și oamini de cinste, care mai gios s'au iscălit marturi, într'acestaș chip ca eu să le scot toate scrisorile bătrânului de moșie cum și zapisul cu care am vândut lui Tănase Hagiul și să le dau la mâna dumilorsale și dumnealor să-ș stăpânească bătrânul dumilorsale cu pace și eu încă să-m stăpânesc parte me acea a opta parte dintr'acel bătrân ci o am cumpăratură iarăș cu pace și niciodată unul asupra altue să nu ne mai sculăm, ci să urmăm și o parti și alta invoelii ci am făcut, nesculându-ne mai mult unul asupra

altuia cu vreun chip și pentru mai adivărată credința am iscălit cu mâna me mai gios ca să s[ă] criaze. 1781, Mai 26.

Leonti Hagimă.

ere(i) Ion preutul Lașicu am făcutu învoiale
 eu Ion Paciul m'am învoit
 eu (x) Simion Lașcu răzeș de Măgirești m'am tâmplat la această învoială și sânt martur
 eu Costandin (x) Urechi răzeș de Scorțani m'am tâmplat și sânt martur
 eu (x) Giorghițe Manoli răzeș de Peciște ce se hotărăști cu Măgireștii m'am tâmplat la învoială și sânt martur
 Agachi Paciul m'a(m) învoit

Innainte me viind și o parte și alta au arătat că di bună voe lor s'au învoit, după cum să arată și spre încredințare am iscălit însă de s(ă) va naști pricină pentru aceste părți dispre alții să s(ă) giudeci cu Divan.

1781, Mai 28.

Ioan Racoviț (?) vel logofăt.

și eu Gheorghii Costin diiac za Divanu am scris această învoială cu zisa amândurora părțile în Divanul Domnesc.

Colecția d-lui Petre Lazu.

266.

1781, Iulie 19.

Constantin Dimitrie Moruzi, Domnul Moldovei, întărește împărțirea anterioară a moșiei Trebujeni între mănăstirea Golia și răzeșii din neamul Portărescului și rânduește pe Iancul Razul serdarul de Orhei să cerceteze pe a cui parte și cu a cui chelțuială s'au făcut două mori de pe moșie. (Original).

Noi Costandin Dimitrii Muruz Voevod, *Божію милостию рес-подаръ земли молдавскен*. Cinstit și credincios boeriul Domnii Mele dum. Iancul Razul biv vel spatar, sârdariul de Orheiu, să faci știre dum. că aice, innainte a cinstit și credincios boeriul Domnii Mele, dum. Ioan Canta vel logofăt s'au giudecat de față Sfinția Sa Mitrofan, egumen dila mănăstire Golia di aice din

Eș cu Ștefan și frați-său Ioniță, ficiorii lui Iordachi Portărescul și Ioniță cu frații săi, ficiorii lui Neculai Portărescul și Ghiorghie Herar, ginerile Acsăni, fată lui Ghiordachi ¹⁾ Portărescu pentru cinci părți și trii țăferti dintru a trie parte din giământati di sat Trebujeni, parte din gios, ce sînt pe Răut la ținutu Orheiului, pentru care părți au arătat răzăși un hrisov înainte giudecății, dila răposatul Domnu Grigorii Ghica Voevod bătrânul din let 7249, iuli 30, ce sînt de atunci 40 ani, în cari hrisov arată că înainte răposatului Sandul Sturza, fiind vel logofăt, s'au giudecat de fați egumenul dela mănăstirea Golăia cu Iordachi Portărescu și cumnatul său Pavăl pentru acest sat Trebujeni, iar mai pe urmă s'au rînduit de au cercetat la fața locului pe răposatul Costandin Donici medelnicer și Vasile vtori logofăt și arată că au măsurat întâi tot satul acesta dispre alte hotară, iar pe urmă împărțindu-l întri mănăstire și între răzăși, după scrisorile ce-au arătat mănăstirea, s'au aflat toată partea Portăreștilor din tot satul Tribujeni, numai a trie parte din giământati de sat din parte din gios, care acé a trie parte să înparte în 7 părți, din care 5 părți și trii țăferti s'au găsit driaptă parte Portăreștilor, fiind necuprinsă în scrisorile mănăstirii Golăi, iar celalalt loc tot s'au găsit cuprinsă în scrisorile mănăstirii Golăi. Și hotărăști hrisovul acesta că Iordache Portărescu împreună cu niamul său să stăpâniască în Trebujeni numai cinci părți și trii țăferti din 7 părți ci să înpart a trie parte din giământate de sat parte din gios și să mai stăpâniască Portărescul și parte cât i să va cădè din moara ci iasti în dreptul feredeului, iar mai mult să nu să amestici a stăpâni, după cum pre largu arată la hrisovul gospod.

Deci acum numiții răzăși prin jaloba lor au arătat că aceste cinci părți și trii țăferti de loc fiind știut și alesă în parte din gios, li-au stăpânit în pace, cum și vinitul din iumul morii din drept feredeului ș'au luat parte ce li s'au căzut făr nici o oprire dispre mănăstire, iar acum nu va să le de egumenul parte din moară și au cerut giudecată. Diosăbit au mai arătat numiții răzăși că pe parte lor, ce li s'au ales după hrisov, cinci părți și trii țăferti dintru a trie parte din giământate di sat din parte din gios, au mai făcut părinții lor altă moară, mai în gios, cu cheltuiala lor,

¹⁾ Corectat. La început pare a fi fost scris Gheorghie.

iar acum li-au luat egumenul și moara aceasta și sânt păgubași, pentru care iarăș au cerut dreptate.

Deci întrebând dumnealui vel logofăt pe egumen di Golăia, ce răspunde, egumenul au arătat la giudecată câțiva scrisori pentru toată moșie Tribujăni cum și o mărturie dila câțiva marturi migieși adiverită cu iscăliturile a câțiva din boeri din let 7249, mai, cum că au stăpănit mănăstirea toată moșie Tribujenii, iar mai pe urmă au arătat egumenul înaintea giudecății o mărturie hotarnică din let 7251, iuni 9, după trii ani în urma uricului di sus pomenit dila răpousații Toadir Carpu medelnicer și . . . ¹⁾ sâr-dar di Orheiu în care mărturie arată că măsurând tot hotarul Tribujănilor s'au aflat 75 funii câți de 20 stânjăni funie, care să faci piste tot 1500 stânjăni din care sumă au scos întâi parte mănăstirii Golăi 37 pol funii, adică 750 stânjăni, giuătate di sat parte din sus și 24 pol funii adică 2 părți din cielaltă giuătate de sat din parte din gios, după scrisorile ci s'au aflat la mănăstire și au rămas numai a trie parte din giuătate de sat din parte din gios, care să înparte în 7 părți din care cinci părți și trii țăferturi s'au ales parte Portăreștilor să o stăpâniască, fiind necuprinsă în scrisorile mănăstirii, iar o parte și un țăfert dintr'aceli șapți părți au luat iarăș mănăstirea cu 2 zapisă ce-au arătat di cumpăratură dila un Gorciul aprod, cari aceli cinci părți și trii țăferturi măsurându-le cu funie arată că s'au aflat zăce funii, 14 stânjăni în parte din gios a satului, cu care măsură s'au invoit răzăș cu vechiul mănăstirii, ca să-ș ia răzășii vinitul din câmpu cum și din moara ce să va faci pe parte din gios, iar la moara din sus să nu să amestici, din care mărturie s'au dovedit că moara ci iasti din gios s'au făcut pe partea Portărescului.

Au mai arătat egumenul o scrisoare din 7251, iuli 7, cu 18 zile mai în urma mărturii de sus scrisă, dila Iordache Gurițăncul, strănepot lui Dumitraș Portărescul, în care zapis arată că s'au invoit cu răpousatul Gherasim egumenul de Golăia ca să ție Iordache Gurițăncul acele cinci părți și trii țăferturi, în parte din gios, după hrisovu răposatului Domnu Grigorii Ghica Vodă, iar pentru vadul de moară de supt Peșteră, când să va faci moara să fii dator Iordachi Gurițăncul ca să de agiutor la cheltuiala

¹⁾ Loc liber în original ca pentru două cuvinte.

morii și vinitul ei să va strângi din moară să să strângă la un loc și să-l împartă frățăște, luându-și fiște care parte din vinitul morii, după parte ei are, după care scrisoare de învoială au răspunsu egumenul că moara ce o trag răzășii iaste supt Peșteră și s'au făcut cu cheltuiala mănăstirii, unde răzășii n'au dat nici un banu. Dar la aceasta iarăș au dat sam[a] răzășii că moara care au făcut-o părinții lor iaste mai din gios, pe locul unde li s'au ales acele cinci părți și trii țăferti di loc dintru a trie parte din giuătate de sat, iar nu iaste pe locul mănăstirii și cum că hotarale ce s'au pus când s'au măsurat și s'au împărțit moșie stau de față, pâr astăzi, după care răspunsu a răzășilor, cerându-le dum. vel logofăt să arati mărturie hotarnică pe parte lor ca să arăti la ce loc iaste au răspunsu că nu să află la dânșii, ci să află acolo la țară. Deci cât pentru moșie din câmpu, după cercetare ce s'au făcut de cătră dum. vel logofăt scrisorilor ei s'au arătat atât din parte mănăstirii Golăi cât și din parte răzășilor, așe li s'au hotărit giudecata că răzășii să-ș ții și să-ș stăpâniască dintru a trie parte din giuătate de sat din parte din gios, care să împarte în șapte părți, să stăpânească răzăși cinci părți și trii țăferti împreună și cu parte din venitul morii ei iaste în dreptul feredelui, cari s'au măsurat zăce funii și 14 stânjâni și mănăstire să ții dintru ațeli șepti părți dintru a trie parte numai o parti și un țăfert, adică o funie și giuătate și șas stânjâni împreună cu celelalte 2 părți dintr'această giuătate de sat din parte din gios și cu celaltă giuătate de sat parte din sus după cum să hotărăște prin hrisov răposatului Domnu Grigorii Ghica Vodă, di sus pominit ce iasti la mâna răzășilor din 7249, iuli 30, iar cât pentru moara ce au arătat răzășii că au făcut-o părinții lor cu cheltuiala lor și s'ar fi aflând făcută pe acele zăci funi 14 stânjâni ce li s'au ales să ții ei în parte lor din gios și egumenul arată că acea moară iaste făcută pe parte mănăstirii, fiind trebuință ca să să adiveriască pe care parte iaste făcută, pentru aceasta iată s'au rânduit la dum. spatate, de nu vii pute ca să mergi însuș dum. acolo la moșie aceasta, să rânduești din parte dumatiale niște mazili pe cari vii socoti oameni di isprav[ă] și cu înțelegire, care mergând acolo și fiind de față atât vechil mănăstirii cât și toți răzășii să strângă și pre alți megieși și fiind cu toți de față să măsure întâi tot satul cu funie, după cum să arată în mărturie lui Toader Carpu medelnicer, di sus pomenită, ci să află

la mănăstire și pe urmă să-l împartă după cum să arată la hrisovul răposatului Domnu Grigori Ghica Voevod din 7249, iuli 30 care să află la mâna răzășilor și măsurând parte răzășilor acele zăci funii și 14 stânjăni din parte din gios dintru a trie parte din giu-mătate de sat, adică acele cinci părți și trii țefturi să să adiverescă moara din gios di iaste făcută pe părțile răzășilor au pe parte mănăstirii și de s'au făcut cu cheltuiala răzășilor au cu cheltuiala mănăstirii să să adiveriască, cum și pentru moara din drept fere-deului iarăș să să adiveriască di iaste făcută pe parte mănăstirii au pe părțile răzășilor și în ce chip s'a adiveri, să de rânduiții mazili mărturii iscălită de dânșii și încredințată și cu iscălitura dum., alegând răzășilor numai zăci funii și 14 stânjăni și funie de 20 stânjăni în parti din gios, dintru a trie parti din giu-mătate de sat, ca după acieș mărturie să să de carte gospod atât la parte răză-șilor cât și la parte mănăstirii.

1781, iuli 9.

(L. P.)

Procit vel logofăt.

Pecetie mică, octogonală cu tuș roșu.

Originalul în colecția mea.

Din cele patru documente citate în acest hrisov vezi mai sus la nr. 213 și 220, documentele din 7249, Mai 7 și 7251, Iulie 7.

267.

1782, Februarie 25.

Ilieș Diaconu, fiul lui Ioniță Ghinescu Cernitul ot Soroca, vinde căpitanului Ștefan Roșca un vad de moară pe apa Vaticiului. (Original).

Adecă eu Ilieș Diacon, ficior lui Ioniță Ghinescul Cernitul ot Soroca dat-am încredințat și adevărat zapisul meu la mâna dumi-sale badelui Ștefan Roșca căpitan din Crăsnășeni ot ținut Orheiului precum să se știe că i-am vândut un vad de moară ce este pe

apa Vaticelui, care este a noastră dreaptă moșie, fiind și dumnealui răzeș cu noi, care vad l-am vândut dumisali drept triizăci și unul lei ca să-l stăpâniască cu pace și această vânzare am vândut-o de a noastră bună voe de nime silit nici asupra ce de a me bună voe, dar de s'ar scula cineva cu niscaiva chipuri eu să aibu a răspunde.

Și pentru bună și adevărată credință mi-am pus numele și degetul.

an 1782, fev. 25.

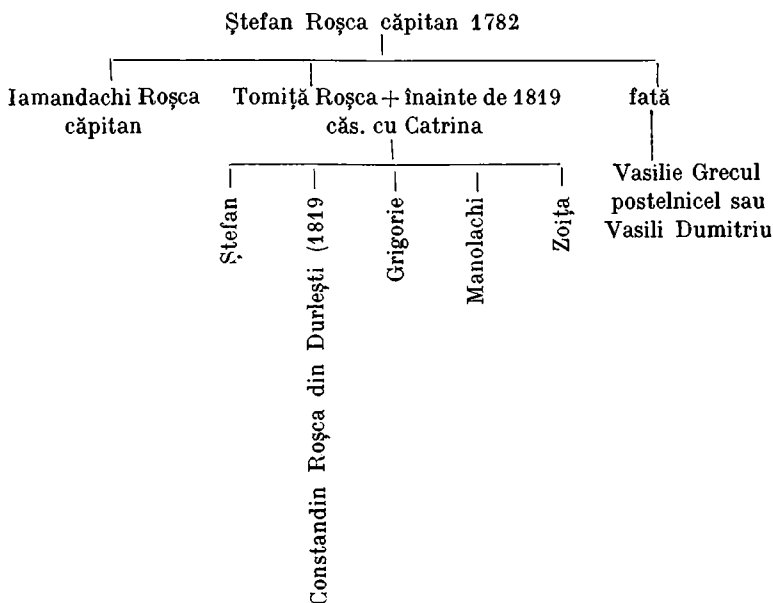
Ilieș diacon am vândut.

Antohie logofăt am scris zăpisiul cu zisa dumisale.

Arh. Trib. Lăpușna, s. II-a.

În Ianuarie 1819 vadul de moară este revendicat dela Roșculești de către medelnicereasa Zamfira Clucereasca. Roșculeștii pun în cauză pe «sfetnicul de curte» Iordache Milu care i-a silit de voie de nevoie să-i vândă vadul de moară, ce se afla în capul moșiei Dișcova, ce, pare-se, era în stăpânirea lui Milu. Procesul rămâne în nelucrare.

Din acelaș dosar rezultă următoarele date genealogice asupra familiei Roșca :

268.

1782, Martie 3.

Miron, stegariul de copii, feciorul lui Enache pârcălabul de Orhei, strănepotul lui Andrei Mihuleț, vinde lui Vasile Cumpănă o jumătate dintr'unul din cei trei bătrâni pe care umblă moșia Măgirești, din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Miron, stegariul de copii, ficior lui Enache pârcălabul de Orheiu, nepot de fată lui Apostol Mihuleț biv vel căpitan ot Eș, strănepot lui Andrei Mihuleț, făcut-am adevărat zapisul meu la mâna dumisale giupânului Vasile Cumpănă neguțtor din Eș precum să știe că în moșie Măgireștii, ce este la ținutul Orheiului, ce să hotărăști pe din sus cu Pecește și pe din gios cu ¹⁾ având eu o giumătate de bătrânu de pe Apostol Mihuleț, moșul meu, care mi să tragi de pe Andrei Mihuleț uricar, căci moșie Măgireștii fiind împărțitoare dintru început pe trei bătrâni anumi un bătrân Gășpăreștii, un bătrân Lășculeștii și un bătrân Mihulițescu și bătrânu Mihulițesc împărțindu-să în doi giumătate au fost a lui Apostol Mihulețu și giumătate a surorii sale Marița, ce-au ținut-o Vârlan Ușirelul, această giumătate dintru a trie parte de nime silit nici asuprit, ce de a mea bună voia am vândut-o dum. giupânului Vasile Cumpănă cu tocmală stânjinul domnesc câte 25 parale, care moșie Măgireștii, hotărându-să cu cheltuiala noastră a răzeșilor au eșit la măsurătoare giumătate de bătrân Mihulețesc stânjini, parte mea și dup tocmală mi-au plătit dumnealui toț banii deplin pe suma stânjinilor ce sint arătați mai sus. Deci de acum înainte și în veci să aibă dumnealui și fii și nepoții a stăpâni această giumătate dintru a trie parte din toată moșie Măgireștii cu pace și fără de nici o supărare de cătră nime, iar de s'ar scula cineva dintr'alti neamuri a mele cu vreo pricină eu să aibu a răspundi și măcar că scrisori vechi nu i-am dat fiind prăpădite din întâmplările vremilor, dar ori la a cui mână s'ar găsi pe parte Mihulițască în samă să nu să ție, însă pe giumătate de bătrân Mihulețesc, ci să să ia și să să de la mâna dum. giupânului Vasile Cumpănă să-ș stăpânească această giumătate dintru a trie parte, precum să arată mai sus și pentru credința

¹⁾ Loc liber în original.

m'am iscălit insumi eu cu mâna mea și s'au iscălit și alții din răzeș și streini carii s'au întâmplat față la vânzare aceasta

Miron Stegar sin Enache pârcălab am vândut

1782, mart 3.

(†) eu Ispir Băibărăcar răzăș am fost față la vânzare și neștiind carte am pus degitul

(†) eu Marie soț lui Ispir am fost fațe la vânzare și am pus degitul Ioniț condicar am scris cu zisa vânzătorului

Colecția d-lui Petre Lazu.

269.

1782, Martie 15.

Ispir Băibărăcaru cu soția sa Maria, strănepoata Mariței, sora lui Andrei Mihuleț, vinde lui Vasile Cumpănă, jumătate din bătrânul Mihulețesc din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Ispir Băibărăcar dinpreună cu soțul Marie, fata Nastasiei, nepoată de fată Sandului Vârlan, strănepoată Mariții, sora lui Apostol Mihuleț, care Marița au fost fată lui Andrei Mihuleț uricar făcut-am, adevărat zapisul nostru la mâna dumisale giupânului Vasile Cumpănă neguțtor din Eș precum să s[ă] știe că noi de nimi siliț, nici asupriț, ce de a noastră bună voe, am vândut dumisale giupânului Vasile Cumpănă giumătate de bătrân din moșie Măgireștii, ce esti la ținutu Orheiului, care ni să tragi depe Andrei Mihuleț uricar, însă giumătate din giumătate din bătrânul Mihuleț, ce au fost dreaptă parte noastră, parte moșului nostru Sandul Vârlan și o giumătate din giumătate din bătrânul Mihuleț ce au fost parte lui Grigoraș Vârlan, fratele moșului nostru Sandul Vârlan, pentru că și unchiul nostru Grigoraș Vârlan au vândut altă parte a moșului nostru Sandul Vârlan din satul Bravice ce esti tot la ținutu Orheiului. Pentru aceia și noi am vândut parte lui Grigoraș din moșie Măgireștii. Deci această giumătate de bătrân, care să arată mai sus, am vândut-o dumisale giupânului Vasile cu tocmală stânjinul câte 25 parale și fiind că moșie Măgireștii s'au hotărit cu cheltuiala noastră a răzășilor s'au ales această giumătate din bătrânul Mihuleț — — ¹⁾ stânjini și după tocmală ni-am luat toți banii deplin. Pentru aceia, de acum

¹⁾ Loc liber în original.

înnainte și în veci, să aibă dumlui giupânul Vasile și fiii și nepoții dumisale a stăpâni această giumătate din bătrânul Mihulețesc din tot locul cu tot venitul, cu pace și fără de nici o supărare de cătră nimi și de s'ar scula cineva din neamurile noastre ca să supere pe dumlui, noi să avem a răspundi și măcar că scrisori vechi nu i-am dat, fiind prăpăditi din întâmplările vremilor, dar dumlui cu zapisul nostru acesta, după mărturie hotarnică să stăpâniască în veci și la această vânzare s'au întâmplat și alți oameni de cinste răzeș și alții streini carii s'au iscălit mai gios cei ce au știut carte, iar carii n'au știut ș'au pus numele și degitele și noi încă pentru mai adevărată credința ni-am pus numele și degitele. neștiind carte.

1782, Mart 15

(x) Ispir Băibărăcar am vândut cu voe mea

(x) Marie soț lui Ispir am vândut cu voe mea

Ioniț condicar am scris cu zisa vânzătorilor

De vremi ce dumnealui Iordachi Canta vel vornic esti răzeș de baștină cu moșie Perienii i Roșcanii, care se megieșesc cu moșie Măgireștii și neingăduindu-mă dumlui să întru cumpărător în Măgirești, n'am prelungit a cerca giudecată, ce mi-am luat dila dumlui una sută lei ce am dat pe un bătrân întreg a lui Mihuleț însă pe giumătate de bătrân ce am dat lui Ispir și femeii sale Mariei și pe giumătate de bătrân ce am dat lui Miron stegar, cum arată zapisul lui și măcar că în zapise scrie că bătrânul acesta lui Mihuleț l-ar fi ales și l-ar fi hotărît cu a lor cheltuială, dar ei încă pâr acum nu l-au ales ca să s[ă] știe câț stânjâni sânt. Pentru aceaia hotărîndu-să moșie și alegându-să bătrânul acesta a lui Mihuleț pe câț stânjini vor eși mai mult pisti 100 lei ce am luat să aibă dumlui vornicul a-m plăti după tocmala zapisului vânzătorilor ca să răspund și eu vânzătorilor, cum și de vor eși mai puțini stânjini decât 100 lei, ce am luat, să aibă vânzătorii a da înnapoi ce vor fi luat mai mult și pentru încredințare am iscălit.

1785, Iuli 19

Vasile Cumpănă

Sandul Veisa izbaș martur

Andrei biv izbaș martur

Ioniț condicar iarăș am scris aice cu zisa lui Vasile Cumpănă în Divanu gospod.

Colecția d-lui Petre Lazu.

270.

1783, Februarie 10.

Preotul Costandin Ciorbă din Puțuntei și cu alți strănepoți ai lui Nistor, fost vătaf de ținut, vând lui Vasile Cumpănă, negustor din Iași, unul din cei trei bătrâni ai moșiei Măgirești din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu preotul Costandin Ciorbă din satul Puțuntei ot ținutu Orheiului, ficior lui Ștefan Ciorbă, ce au ținutu pe Ilinca, sora protopopului Vasile Gașpar și eu Acsiniea și Aftiniea și Marie și Anița surori, fetili lui Necolai Gașpar, nepoatile protopopului Vasile Gașpar, care toț ne tragim din Nistor, ce-au fost vătaf de ținutu, ce ne aflăm trăitoare aicea în Iaș, făcut-am adevărat zapisul nostru la mâna dumisale Vasile Cumpănă neguțtor de aice din Eș precum să s[ă] știe că în moșie Măgireștii, ce este la ținutu Orheiului, care să hotărăști pe din sus cu siliște satului Peceștea și pe din gios cu moșie ¹⁾, având noi cu toții un bătrân de moșie adică a trie parte de pe moșul nostru protopopul Vasile Gașpar și de pe Ilinca, sora protopopului Vasile Gașpar, căci moșie Măgireștii, trăgându-să din vechi de pe Nistor, ce-au fost vataf de ținutu, au fost împărțitoare pe trei bătrâni adică un bătrân protopopul Vasile Gașpar, ce este drept al nostru și un bătrân Mihuleț și un bătrân Lașcu, a trie parte, adică un bătrân întreg a moșului nostru protopopului Vasile Gașpar de nime siliț, nici asupriț, ce de a noastră bună voe l-am vândut dumisale giupânului Vasile Cumpănă neguțtor cu tocmală stânjinu domnesc câte 25 parale, care moșie Măgireștii hotărându-să cu a noastră cheltuială au eșit la măsurătoare bătrânul nostru ¹⁾ stânjini, dup cum pre largu arată mărturie hotarnică și după tocmală, ne-am luat toț banii deplin pe suma stânjinilor de sus arătaț. Deci de acum înaintea și în veci să aibă dum. giupânul Vasile Cumpănă și fii și nepoții dumisali a stăpâni această a trie parte din tot satul Măgireștii, care să arată mai sus, cu bună pace, fără de nici o supărare de cătră nime, fiindcă noi când am vândut am întreat pe alte neamuri a noastre și nime nu s'au aflat să cumpere bătrânul nostru, fără numai dum. giupânul Vasile și de s'ar scula cineva din neamurile noastre ca să supere pe dum. giupân Vasile cu vreo

¹⁾ Loc liber în original.

pricină, noi să avem a răspundi, dumnealui să stăpânească cu pace și măcar că scrisori vechi nu i-am dat, fiindcă s'au prăpădit din întâmplările vremilor, dup cum esti știut de toț, dar dumnealui după mărturie hotarnică ce i-am dat acum și după zăpisul acesta să-ș stăpânească această a trie parte din moșie Măgireștii în veci și pentru credința, cei ce am știut carte am iscălit, iar cei ce n'am știut ne-am pus numele și degitile și s'au iscălit și alții carii s'au întâmplat la vânzarea noastră.

1783, fev. 10

Irei Costandin. Ciorbă am vândut cu voe me

(x) Acsinte am vândut cu voe me (†) eu Melinti soț Acsiniei

(x) Aftinea am vândut cu voe mea (†) eu Gavril călăraș soț

Aftinii

(x) Marie am vândut cu voe mea

(x) Anița am vândut cu voe mea (†) eu Ioniț soț Aniții

și eu... ar căpitan m'am întâmplat și martur

Acest zăpis l-am scris eu cu zisa acestor de sus arătaț

Ioniță condicar

Colecția d-lui Petre Lazu.

271.

1783, Iunie 20.

Alexandru Constantin Voevod, Domnul Moldovei rânduește pe serdarii de Orhei și Lăpușna să ia măsurii pentru hotarnicirea moșiei Balta lui Nedelcu a Saftei, fiica lui Costandin Canela, soția lui Ispir, fost al doilea paharnic. (Original).

Noi Alexandru Costandin Voevoda. **Божію милостію господар земан молдакскон.**

Cinstiți și credincioși boerii Domnii Mele, dum. Thoma Dimachi biv vel agă i dum. Costandin biv vel comis, sărdari de Orheiu i Lăpușna i Ionițe Pilipofschii biv vtori medelnicer, sănătate.

Să face știre dumneavoastră că prin jaloba ce au dat Domnii Mele Safta, fata lui Costandin Canela, soț lui Ispir biv vtori paharnic au arătat că la ținutu Orheiului are o baltă cu moșie ei de prinpregiur, ce să numește Balta lui Nedelco, pe apa Răutului, pentru cari au arătat innainte dum. vel logofăt și ispisoc dela

Domnul Ilieș Alexandru Voevodă din let 7175 și fiind că ace baltă cu moșie ei de pinpregiur să răzășește cu iazul mănăstiri Săcului și cu o moșie a dumisali Costandin Rășcanu biv vel spatar și cu altă moșie a mănăstirii Sfântului Spiridon, cărora li s'au dat de știre ca să-ș triimită vechili cu scrisorile ca să fie acolo fațe, căci jăluitoarea cere să i să hotărască acē baltă cu moșie de prinpregiur. Iată scriem dumv. din mazilii ținutului pe cine veți socoti oameni de ispravă cu științe și cu frica lui Dumnezău, să margă împreună cu medelnicerul Pilipovschi la numita moșie și strângând pe toți răzășii și alți inpregiurași, întâi să facă cercetare de ari jăluitoarea ace baltă și de are și moșie inpregiurul ei și dovedindu-să dreaptă a jăluitoarii și fiind de fațe și vechilii moșiilor Sfântului Spiridon și a dumisali spatarului Rășcanu și a mănăstirii Săcului să facă cercetare cu amăruntu scrisorilor ci vor fi la fieștecarii și așa după arătare scrisorilor și mărturii a oameni bătrâni, vrednici de credințe, să aleagă și să hotărască ace baltă cu moșie di pinpregiur de cătră alți răzeși, măsurându-o in stânjini și stâlpindu-o cu pietri hotară inpregiur și să facă mărturie hotarnică in semne, iscălită de rânduiții hotarnici și di toți răzeșii și alți inpregiurași, cării să vor întâmpla la hotărit, in cari să să arăti somile stânjinelor și pietrele la hotară, la ce locuri s'au pus și cum s'au deosăbit acea baltă cu moșie de pinpregiur de cătră alți răzeș, pe care să o încredințați și cu a dumneavoastre iscălituri, cu care viind jăluitoare aice și cercetându-să de dum. vel logofăt să să facă jăluitoarii și carte gospod pentru stăpânire, iar când vreunii din răzeși nu să vor odihni, pietre hotară să nu să pue, ce cu mărturie dumneavoastră și cu zi de soroc să vie la Divan. Aceasta scriem

1783, iuni 20.

Verso: s'au trecut la condică.

Procit vel logofăt

Cinst. și credincioși boerii Domnii Mele dum. Thoma Dimachi biv vel agă i dum. Costandin biv vel comis, sârdari de Orheiu i Ionite Pelipovschi biv vtori medelnicer. ДАТИСЕ ЗАРАКЪЕМ.

De hotărit

(L. P.)

Safta.

Pecetie cu ceară roșie pe partea unde e adresa, pecetie cu care documentul s'a închis in formă de scrisoare.

Originalul in colecția mea.

272.

1783, Septembrie 3.

Condrea Târâială ot Izbiște și Nistor Săveaschi din Teleșeu ot Orhei, când lui Climent logofătul, diac de vistierie părțile ce trag de pe strămoașa lor Tudosca, fata lui Ionel Nohit în moșia Iurceni din ținutul Lăpușnei. (Original).

Adecă eu Condrea Târâială ot Izbiște și eu Nistor Săveaschi din Teleșău ot Orhei dat-amu adevărat zapisul nostru la mâna dumisale logofăt Climent, diiacu ot vist[ierie] precumu să să știe că având noi parte di moșie Iurceni la ținut Lăpușnii din parte din gios a opta parte din bătrânul Ionnel Nohit cu toate neamurile di pi frații ce să arată mai gios ce să trag din Tudosca, fata lui Ionnel Nohit din cari s'au născut Ion Târâială și Alexandru frate-său și Darie fratele lor, socotitu-ne-amu cu voe și priimire tuturor fraților și a neamurilor noastre și amu vândut dumisali Clement ot vistierie toate părțile câte ni să trag di pi strămoașa noastră Tudosca cu această tocmală câte 26 parale stânjănul adică din câmp, din săliște, din iazuri și din tot locul cu tot vinitul, afară di o parte ce au dat danie logofătului Lupului Nacului, State, ficior lui Ioniț Bosuocă, ci iasti nepot di fată lui Dariie, ficior Tudoscăi, cari la măsurătoare ce s'au făcut acum moșiei din poronca gospod, s'au ales parte lui State 4 palme gospod și afară de parte me a lui Nestor Săveaschi, ficior lui Ioniți Săveaschi, cari iasti ficior lui Darie, ci s'au născut din Tudosca cari dându-o și eu, am dat daniia logofătului Lupului Nacu, la măsurătoare ce s'au făcut mi s'au venit parte me a lui Nistor Săveaschi 1 pol stânjâni bez fraților mei. Deci toată parte strămoașii noastre la măsurătoare ce s'au făcut acum moșii, s'au ales 62 stânjâni bez 4 stânjâni în parte lui Bușilă, ce s'au socotit toț răzășii să i să dea din părțile tuturor fraților pentru invoeala ce s'au făcut cu neamu lui neștiindu-să di ce bătrân iasti acel Bușilă și rămâni 66 stânjini curați parte Tudoscăi din câmpu cu 4 stânjini din vatra satului care socotindu-să câte 26 părale stânjini fac 44 lei 96 bani și ne-au și dat deplin acumu în mânilor noastre; însă fiind că dumnealui logofătul Climent ne-au întreat di iasti cu voe și a celora răzăș vânzarea aceasta și ca nu cumuva să aibă vrea o supărare, noi l-am încredințat că cu voia tuturor facimu vânzare aceasta, apucân-

du-ne innainte alultura omini bătrâni, ca oricând să va scula cineva din neamurile ce să trag din Tudosca, să vînză altora parte lor sau să o dea danii cuiva și n'ar primi vînzare aceasta, ce amu făcut noi, ori că s'a scula să-i întoarcă bani, noi să avemu a răs-punde și mai ales că dumnealu cu viniri dumi. dela Iași pentru ca să ne aleagă parte aceasta și [să] o cumperi; au adus hotarnici și au cheltuit 120 lei, ne-amu apucat că de i să va strămuta vînzare aceasta ori cu ce chip să-i plătimu noi eu Condrea Târâială și Nistor Săveaschi acești bani ci au cheltuit cu pricina hotărîrii și cuvânt di răspuns să nu avemu și platnică, unul pentru altul, iar murind și [s]culându-să alții, mai pi urmă să aibă a împlini bani dela ficiori și clironomii noștri și spre adeverit credința i-am dat acest zapis că de acumu să fii deplin stăpânitor dumnealui, fii, nepoți, cu bună paci în veci, în cari ne-amu pus numele și degitili și eu Nistor Săveschii măcar că parte me, ci am avut în moșie aceasta, o am [dat] danii logofătului Lupul Nacu, după cum să arată mai sus, dar fiind că niamurile mele nu li-au dat mâna să vie să vînză și să-ș ia banii, părțile lor, fiind dipărtaț, m'au triimis pe mine ca să le vînd părțile și să le duc banii, drept aciasta după cum mai sus arăt de va eși pă urmă vreo pricină eu și cu numitul Condre Târâială să răspundim după zapisul aceasta, cum și eu Iosif Târâială asămine răspund la toate, fiind că împreună căti trii am luat acești bani.

1783, săpt. 3

eu Condre Târâial[ă] am vîndut
 eu Iosăpu Târâial[ă] am vîndut
 eu Nistor Săveschi am vîndut
 Toader Popăscul căp[itan] hotarnic martur
 Andrii Mihalachi hotarnic martur
 Ștefan Ciocan hotarnicu martur
 Enachi Meri Acri hotarnic martur
 eu Agachi Mârza răzăș
 eu Costantin Mârza răzăș
 eu Iacob Botez răzăș
 eu Andronachi Ciorăș răzăș
 eu Hilip Bânzar răzăș
 eu Timofti Bânzar răzăș

eu Costantin Bânzar răzăș
 eu Lefter Tâmbâr răzăș
 eu Mihail[ă] Bocman răzăș
 eu Ștefan Cioriș răzăș
 eu Cozma Iordachi răzăș
 eu Miron brat Cozma răzăș
 eu Roman Iordachi răzăș.

Colecția d-lui Ion Tăbărtă din Iurceni.

273.

1783, Septembrie 18.

Insemnarea stânjienilor găsiți la măsurătoare în moșia Morozeni. (Copie).

Însămnare de câți stânjini s'au găsit în moștea Morozăniei la măsurătoare în curmezăș, după analoghia ei s'au făcut la trii măsuri după obicei pisti tot:

Stânj. Palmi.

1864	—	cari dându-să în patru părți li s'au venit pe parte
466		și mai dându-să iarăș în patru părți pe patru frați anumi Sava Morozan, popa Unciul, Dumoai, Buna Dăncioai li s'au făcut:
116	4	și socotindu-să a opta parti a Bunii Dăncioai pe trii ficiori anumi Irimiea și Băluța Urichioai și Mărica moașa Durăceștilor li s'au venit câți:
38	7	baștina, iar Pășcănița fiind stearpă au împărțit pi acești trii fraț di mai sus arătaț
38		Irimiea
38		Băluța Urichioai
38		Mărica, moașa Durăceștilor, partea Gligorcii și mai dându-să iarăș în cinci părți, pe cinci feciori a Gligorcii li s'au vinit:
11		Apostul Durac ei-l tragi Dima Giornei
11		Chirieac Durac,
11		Alicsandra,
11		Dochița,

11 Măricuța, iar părțile celi trei a lui Chirieac Durac și a Dochiței i a Măricuței cari fac trii stânjini 3 palmi, au rămas în partea lui Pătrașcu i a nepoților săi, când vor veni iei să li răspundă.

Cumpărătura strămoșului Danciul pârcălab, ci ari pol bătrân cu zapis din partea din gios, pol bătrân din satul Morozăniei s'au ales:

332 și dându-să pi trei ficiori a lui li s'au vinit de frate:

77 5

Irimicii,

77 5

Băluții Urichioai,

77 5

Mărica, moașa Durăceștilor și dându-să Marica pe 7 feciori li s'au venit câti:

11 1

Gligorcii Durac,

11 1

Costin Durac,

11 1

Marula Bericioai,

11 1

Dumitru,

11 1

Țona,

11 1

Doda (= Dorda),

11 1

Mihalce Durac și mai împărțind pi Gligorce Durac în cinci părți pe cinci ficiori ai lui, li s'au venit câti:

2 2

Apostul Durac, ce-l trage Dima Ciornei,

2 2

Chiriac Durac,

2 2

Alecsandra soră,

2 2

Dochița soră,

2 2

Măricuca sor.

Această somă, de mai sus arătată, li s'au vinit fiiști căruia neam, după cum arată izvodul în sus, din cumpărătura strămoșului Danciul bacalabu (= pârcălabul) cum și baștina asămine sânt arătate a fiiști căruia neam, câte cât li s'au vinit la această împărțală, atât din cumpărături cât și din baștină și această însămnari s'au făcut di acei răzăși.

20

S'au ales partea zapisului Gligorcii, frătii lui Frățaman păharnicul, ficiorul Sorii, nepot Feodorii,

cumpărătură Gligorcii Durac bez partea Dimii ci
au rămas în părțile lui

31

cari stânjini ari să-i tragă din partea Irimii cu
zapis, ci scrii pe numile Badiului, ficiorul lui Miron
din Morozeni, nepot Gaftoanei.

Arh. St. Chișinău. Judecătorești. Dos. 52, fila 6.

Buna Dăncioaia este Buna, fata lui Roman Morozanu, căsătorită cu Danciu pârçalabul cu care începe spița de neam a moșiei răzășești învecinate Isacova. Din faptul că și Morozenii au aparținut la patru frați din care unul a fost Buna Dăncioae presupunem că în veacul al XVI-lea Morozenii și cu Isacova au alcătuit un singur trup de moșie. Răzeșii din Isacova, curgători cu toții din Buna Dăncioaia, au stăpânit așa dar în același timp a patra parte din moșia alăturată Morozenii.

274

1784, Mai 29.

Alexandru Constantin Voevod rânduiește pe Grigore Ipsilant biv vel aga, serdar de Orhei și pe Darie Donici biv vel ban să cerceteze pricina dintre stolnicul Ion Carp și răzeșii dinprejur și în special cei din Recea pentru împresurarea moșiilor Rădeni, Borzăști și Căpinigiul din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Alexandru Constandin Voevoda, **Божію милостію господарь
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ.**

Cinstiți credincioș boerii Domnii Meli dumneata Grigoraș Ipsilant biv vel agă, sârdariu di Orheiu i dumneata Darii Donici biv vel ban, sănătate. Vi să faci știre că Domnii Meli au arătat dumnealui stolnicul Ion Carp că moșie Rădeni dila acel ținut, unde să află cu toată așăzare, este a dumisali cum și Borzăștii cu scrisori și hotarnică, pe cari le și stăpânești, dar răzășii ce să află cu șidere la moșie Roșcanii cu nidreptate iar fi înprisurându o bucată di loc, trecând piste pietrile hotară. Și diosăbit au mai arătat dumnealui stolnicul că în moșie ce să chiamă Căpinigiul tot dila acel ținut cari să înparte în trii bătrâni, 2 bătrâni ar fi a dumisali și i-ar fi și stăpânit pân în trecutul an, după scrisori ce ari, iar în anul trecut răzeșii ce să află șăzători în satul Răce ar fi mers la moșia Căpinigiul și în tării lor, fără di nici o giudecată, ar fi luat tot vinitul i dijma di pi acei doi bătrâni, făcându-s ei stăpânitori, zicând că-i moșia a lor.

Pentru cari pricini, cerșându dumnealui stolnicul dreptate, iată scriem dumneavoastră să chemaț di faț pi acei oameni cu scrisori dovez ce vor fi avându atât pi cei din Roșcani ei i-ar fi înpresurându o bucată di loc din moșie sa Rădenii i Borzăștii, cât și pi cei di Răce ce să fac stăpânitori pi acei 2 bătrâni din Căpinegiul, undi di față fiindu și stol, cu scrisorile sali să faceț dumv. cu amăruntul cercetare și dovedindu-s cu bună dovadă că-i fac înpresurari făr di dreptate, dum. să nu-i îngăduiț, ce să-i faceț să înțăleagă ca să-ș stăpânească numai moșiile lor și dijma și orice vinit vor fi luat, să împliniți și să daț dumisali stolnicului, giudecându pentru toate pricum va fi drept, după cari cercitare și giudecată ce viț face, să daț și mărturie di giudecată iscălită di dumneavoastră la parte ce să va căde, ca oricari ar vre să vie la Divan să jăluiască, din mărturie aceia să avem știre.

Aceasta scriem.

lt. 1784, mai 29.

Pe verso: Cinstiț și credincioș boerii Domnii Meli dum. Grigoraș Ipsilant biv vel agă sărdar di Orheiu i dum. Darii Donici biv vel ban. Datise zdravia.

Dum. stol Ion Carp.

Procit vel logofăt

S'au trecut în condică.

Pecetia domnească pe ceara roșie cu care actul, păturit în chip de scrisoare, se închide.

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

275.

1785, Martie 15.

Mihalache Căpitanul din Chiperceni vinde marelui vornic Iordache Canta a șaplea parte din moșia Pripiceni din ținutul Orheiului, pe care o stăpânește împreună cu Lupul Batcu. (Original).

Adică eu Mihălachi căpitan ot Chiperceni din ținutul Orheiul care mai gios m'am și iscălit, am dat scrisoare me la cinstită mân(a) dumisale vel vornic Iordachi Canta precum să să știe că am mai luăț di la dumlui 25 lei, adică doaăzici și cinci di lei, pe a șapte parte, ce am în moșie Pripiceni ot ținut Orheiul, find părtaș la

ace a șapte parte și Lupul Batcu. Și acmu având trebuinți eu iarăș de 25 lei, adică doaozici și cinci de lei, m'am rugat dumisale să-mi de și mi-au dat, pân' a trimete dumlui hotarnici să hotărăscă și pe cât să va a(le)ge parte noastră ni va plini dumlui atunce și pentru mai adivărat credința am și iscălit.

1785, Mart 15.

(x) Mihălachi căpitan

Colecția d-lui Petre Lazu.

276.

1785, Iunie 20.

Ion Paciul, Gavril, ginerile protopopului Nicolae Gaspar și Leonti Hagimă se împrumută cu 90 lei dela vornicul Iordache Cantacuzino spre a-și răscumpăra părțile ce au vândut din moșia Măgirești lui Vasile Cumpănă, făgăduind că le vor vinde după aceea vornicului. (Original).

Adică eu Ion Paciul sin Teclii, fetii Paciului, nepoată Cristinei și eu Gavril zăt prot. Neculai Gașpar și eu Leontii Hagimă, nepot Paciului, care mai gios ni-am pus numile și degitili dat-am adivărat și încredințat zapisul nostru la mâna dumisali vornicului Iordachii Cantacuzino precum să să știi că având noi o moșie anume Măgireștii la ținut Orheiului, ce este alătore cu moșăile dumisale vornicului ce le are iarăș la acel ținut anume Pirienii și Roșcana și fiind că moșie noastră di mai sus arătată au fost zălojită drept 90, adică noaăzăci di lei, la Vasile Cumpănă din Eș, deci vrând noi ca s[ă] răscumpărăm moșie dila Vasile Cumpăt ca s'o vindem să luim bani odată și neavând bani ca s[ă] răscumpărăm moșie și zapisul ce-am dat ne-am rugat dumisali vornicului să ne de acești 90 di lei pân la toamnă ce om hotări moșie și ne-au dat dumnealui vornicul bani acești 90 di lei și di toamnă după ce s'a hotări moșie, pi cât s'a alegi drepte părțili noastre și ce parte a unui frate al meu Agapii Paciul, fiindu-i și lui cu voie să-ș vândă parte sa, ce s'a alegi, la care netâmplându-s[ă] el fați la făcutul zapisului și la luatul acestor 90 di lei, eu adiveresc pentru dânsul fiindu-i frati, că-i esti cu voie și lui ca să-ș vindă parte sa și după ce s'a hotări, după tocmala ce-om faci cu dumnealui

vornicul, ni-o împlini dumnealui bani. Și pentru mai adivărată credința am iscălit ș'am pus și degetili.

1785, iuni 20.

eu Ion Paciul, nepotul Cârștini rezăș di Măgurești

eu Leunti Hagimă răzeș di Măgurești

(x) eu Gavril zăt protopop Neculai Gașpar am pus degitul, neștiind iscăli

10 adică zeci lei am mai luat dila dumnalui cu mâna văt. Toader, la care am și iscălit.

1785, iuni 23

eu Ion Paciul și eu Leunti Hagimă.

Colecția mea.

277.

1786, Ianuarie 13.

Răzeșii din Chetroasa, de pe valea Sagalii, din ținutul Orheiului își pun zi de soroc cu Anania egumenul mănăstirii Bărboiului pentru alegerea hotarelor moșiei. (Original).

Adeca noi, eu Timofți Gorovei și eu Ștefan Gorovei, dat-am încredințat zapisul nostru la mâna Sfinții Sale parintelui egumenu de Bărboi, Anania pentru o pricina de moșia din Chetroasa, pe o jumătate de sat ce iese în ținut Oriheului pe apa Sagalii pe cum sa știie că am pus zi de soroc la sfit Ghiorghie sa ne aflam negrișit aice sa stam la aregire moșiei aducându-ne uricul cel vechi cari cuprinde tot hutaru moșiei și dejma ce s'au stransu la aregiri moșiei dupa isvod sa avem a raspunde noi de a cade în parte masnastirii ¹⁾. Și pentru credința am iscalit mai jos și am pus degitile.

1786, ghen. 13

eu Timofți Gorovei

eu Ștefan Gorovei

și toți razeși din Chetroasa

și eu Hriste capitan am scris cu zisa lor.

Colecția mea.

¹⁾ Sic.

278.

1786, Aprilie 25.

Alexandru Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei rânduește pe serdarul de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea părților de moșie ce are mănăstirea Bărboiului la Petrosul, Coropcenii, Beșanii, Brăvicea, Pleșca și Pistruenii din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat **Божьода Божью милостію Господари ЗЕМАН МОЛДАВСКОН.**

Credincios boiariul Domnii Mele, dum. Iancul Razul biv vel spatar, sârdar de Orheiu, sănătate.

Să face știre că Domnii Mele au jăluit rugătorul nostru Ananie, egumen mănăstirii Bărboiului, arătându că moșie Petrosul i Coropcenii i Beșanii i Brăvicea i Pleșca i Pistruenii, ce sânt la acel ținut, în care moșii ar fi avându și mănăstire părți cu scrisori și, fiind nehotărîte, s'ar fi înpresurând de cătră răzășii acelor moșii. Și cerșind dreptate scriem dum., viind vechilul mănăstirii acolo, să aduceți de față și pe toți răzășii acelor moșii și făcând cu amărunt cercetare tuturor scrisorilor ce vor fi de a unbe ¹⁾ părțile, prin giudecată să le hotărîți, dând și carte de giudecată, la parte ce să va cădè. Și după giudecată părțile ce vor rămâne drepte și făr de pricină a mănăstirii, de nu vei pute mergi însuși dum. la stare moșiilor, având trebuințele ținutului, din parte dumitali vei orându mazili de ai ținutului, care mergând la stare moșiilor, unde fiind de fați toți răzășii, să aleagă și să hotărască drepte părțile mănăstirii, osăbit de cătră părțile celorlalți răzăși și să le stâlpscă și cu petri hotară înpregiur, dând și mărturii hotarnici, în care să s[ă] arăte somile stânjănilor, în lungu și în curmeziș, cum și petrile hotară pi la ce locuri s'au pus și cum s'au deosăbit părțile mănăstirii de cătră moșiile răzășilor înpregiurași, în care iscălindu-să rânduiții mazili cum și toți răzășii și alți înpregiurași, câți să vor întâmpla fați la hotărît, apoi cercetându-le și dum. și fiind făcute cu dreptate și cu priimire despre toate părțile, să le încredințați și cu a dumitali iscălitură; iar născând pricină dispre răzăș, atunce cu petri hotară să nu stâlpscă, ce cu mărturie dumitali, arătată pricina pre largu și cu hartă iscălită de stare moșiilor,

¹⁾ Sic!

puindu-le zi de soroc după vremea lucrului, să vie la Divan și de aice li să va da hotărîre după cum va fi cu dreptate.

Aceasta scriem.

1786, apr. 25

Verso: Cinst. credincios boiariul Domnii Meli, dumisali Iancul Razul biv vel spatar, sărdar de Orheiu. Datise zdraviem.

De hotărît.

Ananie egumenul mănăstirii Bărboiului
Procit vel logofăt

S'au trecut la condică Andrii condicar.

Colecția mea.

279.

1786, Aprilie 28.

Alexandru Ioan Mavrocordat Domnul Moldovei poruncește serdarului de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea moșiilor ce are Iordache Cantacuzino biv vel vornic în ținutul Orheiului. (Original).

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat, Божію милостію господарь земли молдавскон. Cinstit credincios boiariul Domnii Meli, dum. Iancul Raz biv vel spatar, sărdariu de Orheiu, sănătate.

Iț facim știre că Domniii Meli ne-au arătat al nostru cinstit și credincios boiar dumnealui Iordachi Cantacuzino biv vel vornic cum că acolo, la acel ținut, are câteva moșii, unile de cumpărături, altile de baștină, cu scrisori, pe care le și stăpânește, dar fiind împresurate și unile nealesă, după cerire dumisali s'au rânduit boeri hotarnici pe stolnicul Ion Carp i pe Ștefan Ciogole, vornicul de poartă cu deosăbită carte a Domniii Meli să margă să le aliagă și să le hotărască.

Deci scriem și dumitale când însuș nu vii pute mergi, avându și alte porunci și trebi a ținutului, să rânduești din parte dumitale mazili pe cari vii socoti că sint oameni mai de ispravă și cu picepire la hotărît moșii, să margă împreună cu rînduiții de mai sus hotarnici, să fie la hotărît, urmându-să întocma și pre diplin

după ace deosăbită carte a Domnii Meli, din cari te vii pliroforisi
pre larg. Aceasta scriem.

Leat 1786, april 28

Pe verso: Pecetia domnească aplicată pe ceară roșie.
S'au trecut în condică Procit. vel logofăt
Andrei condicar

Cinst. credincios boeriu Domnii Meli, dum. Iancul Raz biv
vel spatâr, sărdariu de ținut Orheiului

Datise zdraviia.

Dumisale vornicului Iordachi Canta

Colecția d-lui Petre Lazu.

280.

1786, Mai 29.

*Răzeșii din moșile Pripiceni, Măgirești și Roșcana dau hartie
la mâna hotarnicilor rânduieți după cererea lui Iordache Cantacuzino
biv vel vornic că sunt mulțumiți cu lucrarea făcută. (Original).*

Adică noi răzeșii din moși Pripiceni, Măgireștii, Roșcana
dat-am zăpisul nostru la mâna dumisale boerilor hotarnici precum
și să știi pe cum că ni-am primit ca și să hotărască acești moși
mai sus arătați după cum scrii ca[r]te gospoda și după carte di
b[]ăstăm după cum arătat dintro patră vechii s'au îndriaptat
toti moșile și după ce piatră s'au îndreptat tote moșile și după
cercetare ce-[a]u făcut boerii hotarnice ni-am priimit toț răzeșii,
iară care s'ir întorcii totă cheltuiala s'o t[r]ăgim noi și pentru cre-
dința ni-am pus degetile.

86, Mai 29

eu Tusii Lașcu
eu Dănilă Lașcu
eu Ichim Lașcu (x) eu Agapi Paciul
(x) eu Ioni (x) eu Rofti Lașcu (x) eu Gavril călăraș
eu Ion Paciul nepot Cârștini (x) eu Ispir

Colecția d-lui Petre Lazu.

281.

1786, Mai 31.

Mihai Vârlan cu nepoții săi confirmă vânzarea făcută de nepoata sa Maria, soția lui Ispir Băibărăcar, care a vândut vornicului Iordache Cantacuzino odată cu părțile ei și părțile lor din moșia Măgirești. (Original).

Adecă eu Mihai Vârlanu dinpreună cu nepoții mei Domintii și Gheorghii dat-am adevărat și încredințat zăpăsul nostru la mâna nepoată-me Marie, fetii Nastasiei, nepoată Sandului Vârlanu, stră-nepoată Mariții, ce-au fostu sor lui Apostul Mihuleț și la mâna soțului ei, lui Ispiriu Băibărăcar, precum să se știe că având noi un bătrânu în moșie Măgireștii însă a patra parti din tot satul Măgireștii, care acestu bătrânu să înparti în doaă adecă giumătate de bătrânu Apostul Mihulețu, din care să trage numai Miron stegariul, iar giumătate de bătrânu a Mariței ce-au fost sor cu Apostul Mihulețu din cari ne tragem noi Mihaiu Vârlan i Marie soț lui Ispiriu Băibărăcar i Domintii și Gheorghii strănepoț Mariței, cari accastă giumătate de bătrânu find împărțitoare în patru părți adecă: o parti eu Mihaiu Vârlanu și o parte Marie, soțul lui Ispir Băibărăcariu și o parti Domintii și o parti Gheorghii și fiindcă această giumătate de bătrânu ce s'au pomenit mai sus a noastră fiind împărțitoare în patru părți după cum mai sus arată au vândut-o Ispiriu Băibărăcariul dinpreună cu soțul său Marie dumisale vornicului Iordachi Cantacuzino parte lor cum și părțile noastre de istov dumisali vornicului și fiind că dumlui vornicul au adus boeri hotarnici ca să hotărască și să-ș aliagă părțile ce ari cumpăratură din satul Măgireștii și find că cu parte lor au vândut și părțile noastre, dar având noi părți și'n alti moșii împărțitoare iar frățăște cu toții, cu a noastră bună voie ni-am priimit și ni-am învoit înaintea dumilorsali boerilor hotarnici și altor oameni buni răzeși carei s'au întâmplat față și ni-au dat Ispir alte părți dintr'alte moșei pentru aceste părți a noastre ce li-au vândut adecă mie, lui Mihaiu Vârlanu, mi-au dat parte lor din moara di pe Vatici, iar lui Dominti au dat parte lor din moșie Roșcana și lui Gheorghie i-au dat parte lor din moșie Bravice ca să ni li stăpănim noi cu pace di cătră dumlor și mai mult amestic la acesti părți să n'aibă, cum și ace giumătate de bătrânu din moșie Măgi-

reștii ce-au vândut-o Ispir dumsale vornicului să fii bini vândută și noi să nu mai avem cuvânt de răspunsu s'o stăpânească dumlui cu paci și la această a noastră priimire și invoială s'au întâmplat față și alți boer di cinsti și alți răzeș care s'au tâmplat față și pentru mai adevărată credință, neștiind carte, ni-am pus numeli și degitile.

1786, Mai 31.

(x) eu Mihaiu sîn Vârlanu mi-am pus degitul și am pus numeli și degitili nepoților mii, fiind vichil din parte lor, nefind ei față cu voie și priimire lor

(x) Domintii nepot lui Mihaiu adevirez

(x) Gheorghii tij nepot lui Mihaiu adevirez

Această invoială s'au făcut înainte me și am iscălitu

Ion Carp biv vel stolnicu

Ștefan Ciogole vornic de poart

Gavril Chirica, fid rânduit de dumlor sărdarii

și eu Toader Popa am scris cu zisa și priimire lor

și eu Tudos Lașcu răzeș m'am tâmplat față și sânt martur am pus degetul.

(x) eu Dănil Lașcu m'am tâmplat față și sânt martur, am pus degetul

(x) eu Ichim Lașcu m'am tâmplat față și sânt martur, am pus degitul

(x) eu Cozma Lașco martur

282.

1786, Iunie 12.

Hotărnicia părților din moșia Măgirești din ținutul Orheiului, cumpărate de Iordache Cantacuzino biv vel vornic dela răzeși. (Original).

Facim știri cu această mărturie hotarnică că din luminata poroncă Pre Innălțatului Domnului nostru Măriea Sa Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod poroncindu-ni-să prin luminata carte Mării Sali ca să mergem la moșie Măgireștii, ce iasti la ținutu Orheiului, să alegim și să hotărîm părțile dintrăceastă moșie ce li ari dumlui Iordachi Cantacuzino biv vel vornic cumpăratură

dela unii din răzăși Măgireștilor cu zapis. Deci noi după poroncă am mers la fața locului la numita moșiia Măgireștii și am strâns răzăși și înpregiurași anumi pe Tudosăi Lașcu răzăș de Măgirești i Dănilă Lașcu, răzăși de acolo și Ichim Lașcu răzăși di acolo i Cozma Lașcu răzăș di acolo i Ioniță sin Diuaconițăi răzăși di acolo i Hilip Lașcu răzăși de acolo și cu alți frați și răzăși a lor din Măgirești, unde fiind de față și vânzătorii cari au vândut dum. vornic și Pinică Durac răzăși di Peciște i Vicăl brat lui, răzăși de acolo i Maței Coste răzăși di acolo i Gheorghită vornicel răzăși de acolo i Mihai Harghel răzăș din Ignățai i Iacob sin Ioniță răzăși de acolo i Toader Pânzariu răzăși de Chetroasa și cu alți frați și răzăși ai lor, de față fiind și Toader Popa, vechilul dumlui Iordachi Cantacozino biv vel vornic, s'au întrebat pe vechil dumlui vornicul să ni arăti scrisori cu ce tragi dumlui vornicul părți de moșie din moșie Măgireștii.

Și au scos de ne-au arătat: întâi, un zapis din let 1781, Mai 28 dela Ion Paciul i Agapi Paciul, frați lui Ion și Lioni Hagim răzăși de moșie Măgireștii ot Orhei dau zapisul lor la mâna lui Vasili Blănariul 40 lei pentru dezbatire moșii. Acum după carte de blăstăm ce au fost la hotărît, li s'au ales parte acestora un bătrân întreg, bătrânul Crâstini, ce au fost sor lui Nistor și acest bătrân l-au vândut aceștie dum. vornicului; alt zapis de 1782, Mart 3 dela un Miron stegar de copii, ficior lui Enachi pârcălabul de Orhei, nepot de fată lui Apostol Mihuleți biv vel căpitan ot Iași, strănepot lui Andrei Mihuleț, cari vinde giumătati de bătrân di pi Apostol Mihuleți lui Vasili Cumpănă cu tocmală câti 25 părali stânjănul; alt zapis din let 1782, Mart 15 dela Ispir Băibărăcar cu soțul său Marie, fata Nastasiei, nepoată de fată Sandului Vârlan, strănepoată Marițai, sora lui Apostol Mihuleți, cari Mariță au fost fată lui Andrei Mihuleți uricari vând giumătati de bătrân de moșie Măgirești ot ținutu Orheiului lui Vasile Cumpănă negustori din Iași cu tocmală câti 25 păr. stânjănul; alt zapis din 1785, Iuli 19 dela Vasile Cumpănă pentru un bătrân ce au cumpărat el din moșie Măgirești dela răzășii de Măgirești cu aceste doi zapisă de sus arătati, apoi apucându-l dumlui vornicu Iordachi Canta, fiind dumlui răzăși, n'au mai tras Vasile Cumpănă giudecată ci de bună voe lui ș'au luat bani ce-i didesă pe acest bătrân dela dumlui vornicu și au dat atât zapisăli cu cari

cumpărasă el acel bătrân cum și zapisul lui ca să-l stăpânească dumlui vornicu tot bătrânul; alt zapis din 1783, fev. 10 dela preutul Costantin Ciorbă, ficior lui Ștefan Ciorbă ce au ținut pe Ileana, sora protopopului Vasile Gașpar și Acsinie și Aftiniia și Maria și Anița surori, fetile lui Neculai Gașpar, nepoatele protopopului Vasile Gașpar, cari toți să trag din Nistôr, ce-au fost vătav de ținut dau zapisul lor la mâna lui Vasile Cumpănă, negustori din Iași că vând a trie parte adică un bătrân întreg din moșie Năgirești cu tocmală câti 25 părali stânjân; alt zapis din 1785, Iuni 20 dela Ion Paciul sin Teclei, fetei Paciului, nepoată Cârștini și Gavril zăt protopopului Neculai Gașpar și Leunti Hagim, nepot Paciului dau zapis lor la mâna dumlui vornicului Iordachi Canta pentru că vânzând neamurile lor bătrânul ce l-au avut în Măgirești lui Vasile Blănariu cu zapisul de sus arătat s'au sculat ei și au luat 7 lei dela dumlui vornicu de au dat lui Vasili Blănariu și au răscumpărat bătrânul și cu acest zapis îl vând dumlui vornicului bătrânul de sus arătat întreg. Cu acești scrisori ceri dumlui vornicul moșia în Măgirești și după acești scrisori să cunoaște că moșie Măgireștii să înparte numai pe 3 bătrâni de cuprinde dumlui vornicul toată moșie.

Apoi la hotărît, fiind față toți răzășii și alți înpregiurași, fiind și carte de blăstem, carile cetindu-să înnainte tuturor, așa au rămas prin carte de blestăm să să înpartă moșie Măgireștii în patru bătrâni din cari trei bătrâni să-i e dumlui vornicul cu scrisorile de sus arătate, iar un bătrân să-l e răzășii adică neamul Lășculeștilor, priimindu-să atât răzășii cât și vechilul dumisali vornicului cu această înpărțală și așa să urmeză de acmu stăpânire pe 4 bătrâni.

Am căutat marginile moșii Măgireștilor și margine despre răsărit în lung să hotărăști cu moșie Perieni a dumlui Canta biv vel vornic, iar margine despre apus în lung să hotărăște cu moșie Ignății i cu Peciste, găsându-să pietri hotar aceștii margini, iar capul Măgireștilor dispre miazănoapte să hotărăști cu moșie Priceni, iar capul dispre amiazizi să hotărăști cu moșie Chetroasa pe unde nu iasti nici o pricină la marginile și la capitile aceștii moșii și nefiind pricină am făcut și noi stânjân de 8 palme gospod și funi de 35 stânjâni și întâi am mers la chiotoare moșii Perienilor i a Roșcanilor și dintr'această chiotoare am purces cu măsura

pe lungu moșii Măgireștilor și alături pin capul moșii Perienilor a dumlui Iordachi Cantacuzino biv vel vornic spre miazănoapte pe matca Hârtopulu până la un loc și apoi apucă coasta Hârtopului dispre răsărit și la dial în muche deasupra la un hotar a moșii Perienilor s'au aflat 8 funi, 10 stânjâni și dintr'acest hotar tot înainte pe lung și pi podiși la dial pân supt zare dealului la alt hotar a moșii Perienilor s'au aflat 11 funi 10 stânjâni și dintr'acest hotar tot înainte pe lung și can la vale pe podiș și piste vale Perienilor la deal și piste drumul Eșulu până în muche dealului, deasupra Hârtopului pân la altă puiatră hotar a moșii Perienilor s'au aflat 13 funi, 5 stânjâni și dintr'acest hotar drept la vale pi hârtop și pe din gios de un iaz vechi și drept pe bulboacă până în cotul pâriului dispre miază noapte la chiotoare moșii Perienilor s'au aflat 12 funi, 8 stânjâni și în dreptul aceștii chiotori piste pârau dispre miază noapte am pus doi pietre hotară de am făcut chiotoare moșii Măgireștilor, de care o puiatră hotar caută lungul moșii înapoi și pin toati semnile hotară de sus arătați iau unul înfundează curmezișul moșii Măgireștilor pin capul dispre miază noapte și dintr'această chiotoari am întors cu măsura pin capul Măgireștilor dispre miazănoapte curmezișul alături coasta cu moșie Perieni la deal piste drumul ce vini dela Trifești și can pe costișă până undi s'au împlinit 10 funi am pus puiatră hotar și dintr'acest hotar tot înainte pe curmeziș pin capul și tot alături cu Pripiceni până în muche dialului unde s'au împlinit 10 funi, am pus puiatră hotar aproape di o bișicuță de movilă mai di la vali și dintr'acest hotar tot înainte pe curmeziși prin capăt și tot alături cu moșie Pripiceni cu muche dialului pâra undi s'au împlinit 5 funi am pus doi pietri hotară de am făcut chiotoari lor trei bătrâni a dumlui vornicu din Măgirești de cari o puiatră hotar înfundează curmezișul moșii Măgireștilor pin capul dispre miază noapte și dispre Pripiceni, iar unul desparte pe lung acești trei bătrâni a dumlui vor. dispre un bătrân ci rămâni răzășesc și tot curmezișul aceștii moșii la măsura dela acest capăt s'au venit 41 funi și pâra la această chiotoari s'au plinit 30 funi pe trei bătrâni a dumlui vor. și rămân zeci funi dintr'această chiotoari și pâra în margine unde să lovești cu Peciste, parte Lăsculeștilor, un bătrân ce au rămas a lor dintr'această moșie și dintr'această chiotoari am întors cu măsura înspre miază zi pe lungul

acestor trei bătrâni a dumlui vor. și alături coasta cu bătrânul răzășilor și la vale pâră într'o aşăzătură undi s'au împlinit 9 funi, 15 pol stânjâni, s'au pus pîiatră hotar ce disparte trei bătrâni a dumlui vor. de un bătrân răzășesc și dintr'acest hotar tot înnainti și tot pe lung și alături pe margine unui pârău din gios și drept la vale și piste pârău ce curgi dela Peciște și la deal pân în muche dealului ce iasti între văi unde s'au plinit 11 funi în zare acelu deal de sus de o moviliță s'au pus pîiatră hotar și pintr'acest hotar s'au măsurat mijlocul a toată moșia pe curmeziș și s'au găsit la măsură 45 funi 26 pol stânjâni cari dându-să pi patru bătrâni s'au venit pân într'această pîiatră pi trei bătrâni a dumlui vor. 34 funi, 11 stânjâni, una palmă și rămâne la un bătrân a răzășilor dintr'această pîiatră și pâr în margine moșii 11 funi, 15 stânjâni, 3 palme și dintr'acest hotar am mers cu măsura tot înnainti pe lung și tot alături coasta cu bătrânul răzășilor și drept la vali și piste vali la deal pâr în costișă într'un piscușor unde s'au plinit 5 funi s'au pus pîiatră hotar și dintr'acest hotar tot înnainti pe lung și tot alături coasta cu un bătrân răzășesc și drept la deal pân în muche dealului undi s'au plinit 8 funi s'au pus pîiatră hotar și dintr'acest hotar tot înnainte pe lung și tot alături coasta cu bătrânul răzășilor pi deal și can la vali pân în podiș unde s'au plinit 11 funi am pus doi pietri hotară de am făcut chiotoari acestor trei bătrâni a dumlui vor. la capul moșii Măgireștilor dispre amiază zi unde să lovește cu moșie Chetroasa. Am măsurat piste toată moșie Măgireștii curmezișul acestui capăt despre amiază zi și s'au găsit 51 funi, 25 stânjâni, cari dându-să pi patru bătrâni s'au venit pân într'această chiotoare pe trei bătrâni a dumlui vor. 38 funi, 27 pol stânjâni și rămâni la acest capăt bătrânul răzășilor 12 funi, 32 pol stânjâni și de aice rămâne bătrânul răzășilor de sus dispre Peciștei și din gios rămân acești trei bătrâni a dumlui vor. ce s'au lipit de moșie Perieni, iarăș a dumlui vor. și dintr'această chiotoari am întors cu măsura curmezișul pi capăt și spre răsărit alături cu Chetroasa pi podiș și piste zăpodie la deal pân înzare dealului și puțin la vali în costișă s'au găsit pîiatră hotar vechi a moșii Chetroasa ce disparte capu^l Măgireștilor de moșia Chetroasa și dintr'această pîiatră am mersu cu măsura tot la vale pe curmezeși și pân într'o vâlcică adâncă alături pe dela deal de o fântână ce să numești Fântâna Largă

și pân în deal în podiș unde s'au plinit 18 funi, 2 pol stânjâni s'au pus pîiatră hotar și dintr'acest hotar am mers cu măsura tot la vali și pi costișă tot alături cu moșie Chetroasa până unde am căzut în vale Rășcani, în gura unei văi mari, lângă un drum dispre miază noapte la un hotar vechi de unde am început întâi cu măsura și acolo s'au împlinit 20 funi, 25 stânjâni și am pus și noi o pîiatră hotar nou lângă numitul hotar vechi, de am făcut chio-toare moșii Măgireștilor, marginei despre moșia Pereieni, de cari pîiatră hotar nou caută curmezîșul acestui capăt dispre amiază zi, iar pîiatră hotar vechi desparte lungul moșii Măgireștilor de moșie Perienilor pin cap și cu acești măsuri cu sămni, pietri hotară s'au hotărit și s'au deosăbit acești trei bătrâni de moșie Măgi-reștii de cătră un bătrân răzășasc și di cătră alti moși de pin-pregiur după cum arată mai sus și după cum am aflat și am hotă-rit am făcut și dela noi aceasta mărturie în cari ne-am iscălit.

let 1786, iuni 12

- (x) eu Tudos Lașcu
- (x) eu Dănilă Lașcu
- (x) eu Cozma Lașcu
- (x) eu Ichim Lașcu
- (x) eu Ioniță sin Diaconițăi
- (x) eu Filip Lașcu răzeși de moșie Măgireștii
- (x) eu Nica Durac răzeși de Pecîște
- (x) eu Vicol brat lui
- (x) eu Gheorghită vornicelu ot tam
- (x) eu Mihai Harghel răzeși de Ignățai
- (x) eu Timoftii Volovei tij răzeși de Chetroasa
- (x) eu Iacov sin Ioniță ot tam
- (x) eu Toader Bânzar răzăși de Chetroasa
- (x) eu Ioan Paciul, nepotul Irinii, am vândut bătrânu nostru și am și iscălit cu mâna me
- (x) eu Agapi Paciul brat Ion am pus degitul
- (x) eu Gavril călăraș Gașpar am vândut și am pus și degitul

Colecția d-lui Petre Lazu.

Moșia Măginești, situată între Perieni, Ignăței, Pecîstea și Pripiceni, fiind cumpărată de Iordache Canta, proprietarul Perienilor, a fost înglobată în această din urmă moșie. În 1817, Perienii erau ai spătarului Nicolae Roset.

283.

1786, Iunie 12.

Hotărnicia părților din moșia Piripiceniei dela ținutul Orheiului, cumpărate dela răzeși de Iordache Cantacuzino biv vel vornic. (Original).

Facem știrea cu această mărturie hotarnică că din luminată poronca Pre Innalțat Domnului nostru Măriea Sa Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod poroncindu-ni-să prin luminată carte Mării Sale ca să mergim la moșiea Piripiceniei ci iaste în ținut Orheiului să alegim și să hotărîm osăbit de cătră părțile răzășilor niște părți ce are cumpărătură cu zapis dum. Iordache Cantacuzino biv vel vornic, deci, după poroncă am mers la numita moșie, la stare locului și strângând pe toț răzășii de Perepiceni și alții înpregiuraș anume Tudosii Lașco răzăș de Peripiceni, Dănilă Lașco tij, Cozma Lașco tij, Irofte Lașco tij cu alt fraț și răzăș a lor din moșie aceasta și alți megieș și înpregiuraș anume Dumitrașco Moisăi răzeș de Horghinești și Alexandru Costin tij i Vasile tij i Savin Șelariul tij, Toader Jiianul tij i Nanie răzeș din moșiea Sămășcanii i Ioniță Muntianul tij i Ioniță Soltan tij i Moisăi Fus tij i Costandin Brahă diiaconu tij i Ioniță Toma tij i Nica ot Găozăni răzăș de Pecește i Vicol brat Nica tij i Mateiu Costin ot Peciste i Gheorghită Bătog vornicelul ot tam cum și Toader Popa vechilul dum. vornecului. Am zis numitului vechil ca să ne arăti scrisori pe părți ce tragi din moșiea Piripiceniei. Ni-au arătat un zapis din let 1783, ghenar 28 dila un Mihălache sin Irimie căpitan din satul Chipercenii ot Orheiu în care scrie că au vândut partea lui ci i s'a alegi din moșiea Piripiceniei cu tocmală câte 90 bani stânjinul dum. Iordache Cantacuzino biv vel vornic și fiind față toț răzășii de Peripiceni carii să arată mai sus cum și căpitan Mihălache vânzătorul, am întrebat pe răzăși ca să ne arăti în câți bătrâni să înparte această moșie și ei cu toții au arătat că umblă în șapte bătrâni, din carii s'au ales parte căpitanului Mihălache din șapte bătrâni o giumătate bătrân parte din gios din moșiea Piripiceniei dispre Horghinești i dispre Trifești, iară șasă bătrâni și giumătate au rămas răzășilor din sus după cum pre largu arată mărturiea ce le s'au făcut la mâna lor și această giumătate de bătrân s'au stâlpit și cu pietri hotară și făcând stânjăn de opt palmi gospod și funie de 35 stânjăni am început a măsura

această giumătate de bătrân întâiu dela doi pietri hotară chio-
toare a moșii Piripiceni dela un stejar cu bour din dumbravă,
care acești pietri dispart această moșie de cătră moșiea Semăș-
canii i de cătră moșiea Horghineștii și din pietrile aceste am pur-
ces cu măsura lungul acestui giumătate de bătrân înspre amiazi zi
alături cu moșiea Horghineștii răzășască pin dumbravă pără la o
piatră hotar s'au aflat zeci funii și din puiatra aceasta măsurând
tot înainte pin dumbravă pără la alt piatră s'au aflat iarăș zeci
funii și tot înainte pin dumbravă și pe din gios de un lac și am
eșit din dumbravă pără la o piatră hotar vechiu s'au aflat opt
funii 25 stânjini și din piatra aceasta măsurând tot pe podiș și
can pe coastă pără unde s'au împlinit opt funii la altă piatră hotar
și de acolo tot pe coasta dialului pără la altă piatră hotar vechiu
s'au aflat opt funii doi stânjini și tot coasta dialului înainte pără
la alt piatră hotar s'au împlinit zece funii și din puiatra aceasta
tot înainte pe muchie dialului și alături cu moșiea Trifeștii și
can la vale pe muchie dialului până la altă piatră hotar s'au împli-
nit 12 funii și din piatra aceasta măsurând drept la vale tot lungul
moșii înspre amiazi zi și alături cu Trifeștii pără în malul pâriului
la doi pietri hotară chioțoare moșii Peripiceni ce dispart moșia
aceasta de Trifești i de Pereni s'au aflat zece funii 28 stânjini și
din petrile aceste am întorsu cu măsura pe matca pâriului în sus
pără la doi pietri chioțoare unde s'au dispărțit această giumătate
de bătrân și s'au aflat parte acestui giumătate de bătrân capătul
dispre Pereni 101 pol stânjăni și din petrile aceste am întorsu cu
măsura la dial pără la o piatră hotar unde s'au aflat zeci funii
28 stânjăni și din piatra aceasta tot la dial și pe așezătura vâlcii
pără la altă piatră hotar unde s'au împlinit zeci funii și din puiatra
aceasta tot la dial și pe podiș până la altă piatră hotar s'au aflat
opt funii, doi stânjini și din piatra aceasta măsurând tot pe podiș
și pin dumbravă pără la altă piatră hotar s'au aflat opt funii, 25
stânjăni și din piatra aceasta măsurând tot pin dumbravă în
lungu și alături cu părțile răzășilor până iarăș la doi pietri hotară
chioțoare, unde s'au dispărțit această giumătate de bătrănu de
cătră a răzășilor s'au aflat zeci funii și din petrile aceste am întorsu
cu măsura capătul acestui pol bătrân înspre răsărit alătorea cu
moșia Semășcanii până în pietrile chioțoare dela stejarul cel cu
bour și s'au aflat parte acestui pol bătrân 57 stânjăni 5 palme, 2

parmace. S'au măsurat și mijlocul acestui giuământate de bătrân în curmeziș, după alegirea 74 stânjăni 2 palmi și cu aceste măsuri și pietri hotară de mai sus arătate s'au închiet această giuământate de bătrân dispre toate părțile și după alegire și hotărire, fiind și cu priimire răzeșilor, am făcut această mărturie hotarnică și am iscălit.

1786 iunie 12.

Ioan Carpu biv vel stolnicu

Ștefan Ciogole vornic de poartă Ion Stretan hotarnic

Gavril Chirica, căpitan fiindu rânduit de dumlui spătaru

eu Tudos Lașcu răzăș de Peripiceni

eu Dănilă Lașcu ot tam

eu Nanii răzăș de Sămășcani

eu Ichim Lașco ot tam

eu Ioniță Muntianu ot tam

eu Cozma Lașcu ot tam

eu Moisăi Fus ot tam

eu Iroftii Lașcu ot tam

eu Nica răzăș de Peciște

eu Mihai Varlan răzăș de Roșcana eu Maței Costin ot tam

eu Ioniț sin diiaconițai ot Pripiceni

eu Chererec (sic) Flocă răzăș ot Pripiceni

eu Dumitrașcu Moisăi ot Horghinești

eu Alecsandru Costin ot tam

eu Savin Șelar ot tam

Această mărturie hotarnică cu învățatura rânduiților hotarnici am scris-o eu

Ioan...

eu Gheorghită Bătog vornicelul ot Peciște

Fiind dumlui stolnic Ioan Carp aicea mi-au arătat că nici o pricină la hotărit n'au născut, cum și o samă din răzăș viind fați și întrebându-i mi-au arătat că hotăritura aceasta iaste făcută cu priimire lor a tuturor și spre încredințari am adiverit cu iscălitura mea.

1786, iuni 18

Iancu Razu spatar

Colecția d-lui Petre Lazu.

Iancu Razu iscălește în calitate de serdar, calitate pe care o avea cu o zi înainte. Vezi: Acad. Rom. mss. 13, fila 32.

284.

1786, Septembrie 25.

Ioan și Agapie Paciul dau chitanță lui Toader Popa, vătavul vornicului Iordache Cantacuzino, că au primit bani pentru bătrânul Crâstinei din moșia Măgirești. (Original).

Lei Bani

30 — lei, adecă triizăci de lei am luat dela dumnealui vornicul Iordachii Cantacuzino cu mâna vătavului Toader, bani pe bătrânul nostru din moșie Măgireștii ce-am vândut dumisale, bătrânul Cârstinei cu zapis de istov și spre încredințare am iscălit eu însu-mi cu mâna me cum și pi frați meu Agapei iarăș eu l-am iscălit.

1786, sep. 25

eu Ion Paciul m'am iscălit

(x) eu Agapi Paciul, neștiindu carti, am pus degitul

Colecția d-lui Petre Lazu.

285.

1786, Septembrie 27.

Izvod de stânjenii din trei bătrâni din moșia Măgirești, care au fost vânduți de răzeși vornicului Iordache Cantacuzino. (Original).

Izvod de câți stânjăni s'au ales după hotarnică, de bătrânu, acești 3 bătrâni, ce-au vândut o samă din răzăși din moșie Măgireștii și câte câți bani au luat fieștecare răzăș pe parte sa și cum i-au luat anume și câți bani li s[ă] fac să mai ei, cum în gios arată.

1786, sep. 27

Stânj. pal.

1202 4 face un bătrân. din cari lepădându-s[ă] 2 părți reli, rămân de plat 400 stânjăni 7 pol palme, iar bani fac câți 25 parali pe stânjăn.

Lei Bani

250 65 pe bătrânu adecă pe patru sute de stânjăni și 7 pol palme

Care câți bani au luat și cum i-au luat:

- 40 au luat Ion Paciul pe bătrânul său cându au luat 100 lei cu Gavril călăraș; amândoi să scoată zăpășale dela Vasile Cumpănă cari au dat și zăpăș
- 1 tij au luat dela mini la hotărît neavând de cheltială
- 30 au luat astăz cu frate său Agapii, cari bani mi i-au trimes
dumalui boeriul dela Deleni să le dau
- 71 fac aceștie i-au luat Ion Paciul pe bătrânul lor și mai are să mai e 179 lei 66 bani.
- 60 au luat Gavril călăraș pe bătrânul lui Gașpar, tot dintr'ace sută de lei ce-au luat dela dumalui boeriul când au scos zăpășale dela Vasile Cumpănă
- 1 i-am dat eu la hotărît, neavând de cheltuală
- 20 care au rămas să de hotarnicilor ostiniala tot din bani aceștie ce ari să e dipe moșii luindu asupra lui de 10 zece lei și pi Ion Paciul
- 20 i-am dat astăz, ban gata, cari bani mi i-au trimes dumalui boeriul dela țară
- 101 fac aceștie: i-au luat Gavril călăraș pe bătrânul lui Gașpar cu cumnatile lui, surorile fimei lui și tot mai ari să mai e 149 lei 66 bani
- 100 s'au dat lui Vasili Cumpănă pe bătrânul lui Mihuleț, carile cumpăras și el cu 2 zăpășă, însă un zăpăș a lui Ispir Băiberecar și un zăpăș a lui Miron stegar find aceștie amândoi la acestu bătrânu câte pe pol bătrânu, după cum îi arată zăpășile lor.
- 1 am mai dat eu lui Ispir când au fost la hotărît neavând de cheltuală
- 10 tij au rămas asupra lui Ispir, să de ostiniala hotarnicilor și neavând bani să-i de atunci au rămas să s[ă] de din bani ce ari să mai e
- 20 au rămas asupra lui Miron stegar, să de iarăș hotarnicilor după socotiala ce și'au făcut-o răzășii ei în de ei și nefiind bani să-i de atunci la hotarnici au rămas să s de din bani ce ari să e pe parte lui pi pol bătrânu
- 130 fac dați pi bătrânul lui Mihuleț și mai rămân să să mai de

119 lei 66 bani ; însă acești bani trebuie să să de în mâna lui Vasile Cumpănă și el să li de lor, adecă lui Ispir i lui Miron stegar, căci așe-i scrie zapisul lui Vasile Cumpănă ce-au dat dumisale boeriu-lui, el să răspundă cu bani ce s'or mai faci răzășelor după hotărîre moșii și dumlui boeriu să-i de la dânsul 303 lei fac bani dați pi câti trei bătrânii și mai sânt să să mai de 448 lei 78 bani, iar de s'or opri și bani 15 lei ce s'au făcut cheltuială cu hotarniciei, cu mâncare și băutura, apoi să mai scad acești cincisprecii lei din bani ce au să mai e, căci zapsăli lor scriu cu toată cheltuiala lor să hotărască.

Colecția d-lui Petre Lazu.

Moșia Măgirești a fost și ea o veche moșie a familiei Durac ca și Isacova, Morozeni, Ohrincea, Onițcani și alte moșii orheiene. In adevăr, Miron Mihuleț și Maria, soția lui Ispir sunt curgători din Mihalcea Durac, iar Gășpăreștii, dintr'un Gașpar, ginerile lui Constantin Durac.

286.

1786, Octomvrie 27.

Adeverința ce dă Ion Paciul că a primit dela vătavul vornicului Iordache Canta prețul vânzării unui bătrân din moșia Măgirești. (Original).

102 adecă una sută doi lei am luat dela dumnealui vornicul Iordachi Canta, cu mâna vătavului dumisali Toader Popa din Eș bani pi un bătrân al nostru a Păceștilor din moșie Măgirești ot ținut Orheiului, care bătrân am vândut dumisale de istov, cari s'au și hotărît și spre încredințare am și iscălit însumi eu cu slova me.

1786, oc. 27

eu Ion Paciul adiverescu

Pe verso: Sînet lui Ion Paciul pi una sută doi lei ce-au luat pi parte lor din Măgirești

1786, octv. 27

Colecția d-lui Petre Lazu.

287.

1786, Noemvrie 4.

Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod poruncește răzeșilor din Marcăuți să se înfățișeze, cu scrisorile ce au, dinaintea Divanului la o zi hotărîtă. (Original).

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat Voevoda, Божію милостію
господар З[ЕМЛИ] МОЛДАВСКОИ-

De vreme ce la pricina de giudecată ce iaste între Pavăl Ghiluță și între dascalul Theodosie pentru a patra parte dintr'un bătrân ci cere Ghiluți din moșie Marcăuții, den doi bătrâni ce cuprindi dascalul cu zapisile ci are, iaste trebuință ca să fie fați și cielanți răzeș di Marcăuți cu scrisori ce vor fi având. Iată, prin domneasca noastră carte, să punezi de soroc răzeșilor di Marcăuți ca la svete Nicolae viitori să s[ă] afle la Divan cu toate scrisorile ci vor fi avându, căci neviindu la soroc vor fi aduși cu om gospod și vor da și ciobote. Aceasta poroncim.

1786, Noemvrie 4

(P. D.)

Pecetie ovală cu tuș roșu, cu inițialele voevodului.

Colecția mea.

288.

1786, Noemvrie 28.

Dimitrie Sturza biv vel logofăt face schimb cu frații Gavril și Grigoraș Jerdan, dându-le părțile de moșie ce a cumpărat dela mănăstirea Bărboi în Dereneu și în Prihodiște, pentru părțile de moșie ale acestora din Bălcășești, Cercelești și Sârbeni de pe Răut, în ținutul Orheiului. (Original).

Dimitrie Sturza biv vel logofăt adiverez cu această scrisoare a mea la mâna lui Gavril Jărdan i a fratelui său Grigoraș Jărdan, ficiorii Tofanii, fetei lui Miron Crăsnășanu, nepoții lui Crăsnășanu, strănepoți Sandului căpitan că având ei părți de moșie în trei moșii anumi Bălcășeștii, Cerceleștii și Sârbenii, ce sânt toate într'un hotar, în ținutu Orheiului, pe apa Răutului, care părți le au ei baștină de pe maica lor Tofana, ci să arată mai sus, și ei având părți și în Dereneu, baștină de pe tatăl lor Ștefan Jărdan,

în care moșie, în Dereneu, având și sfânta mănăstire Bărboiu parte de moșie, adică den giământateea cea din gios a satului Dereneu și din Prihodiștea a șasa parte după cum scrie zăpisiul mănăstirii, ce este den let 7136, iunii 24, pe care parte a mănăstirii, de sus arătată, am luat-o cu schimbu, dând mănăstirii moșie pentru moșie, apoi am făcut învoială cu acești de sus arătați, ca să fac schimbu și cu dânșii și li-am dat parte ce am luat dela mănăstire din Dereneu și din Prihodiște, după cum să arată mai sus și ei încă mi-au dat toate părțile lor, ci au în Bălcăsăști i în Cercelești și în Sirbeni, schimbu pentru parte din Dereneu și din Prihodiște ca de acum înainte să stăpânescu părțile aceste cu bună pace cum și ei să stăpâniască părțile de moșii, ce li-am dat, cu bună paci. Iar când n'ar avea ei moșie de potriua moșii, ce li-am dat schimbu, atuncea să aibă a-mi răspundi cu altă moșie în loc. Și li-am dat scrisori ce am avut pe aceste părți, după cum pre largu să arată în zăpisiul lor, ce au dat la mâna mea și am iscălit.

1786, noemv. 28

Dimitrie Sturza, vel logofăt

Originalul la Academia Română, neinventariat.

În afară de ramura Jerdăneștilor, curgători din Stefan Jârdan și To-fana, strănepoata Sandului căpitanul, mai e și aceia a curgătorilor din cunoscutul Dimitrie Jerdan, vornicul de poartă și hotarnicul multor moșii orheiene și din soțiile sale Elisaveta și Maria, fiica lui Toader Luca, căpitan ot Dereneu (L. T. Boga, *Doc. Bas.*, III, p. 38).

289.

1786, Decemvrie 22.

Vasile Cumpănă negustor din Iași vinde lui Iordache Canta biv vel vornic părțile de moșie ce a cumpărat în Măgirești, la ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Vasile Cumpănă neguțitor din Eș făcut-am adevărat și încredințat zăpisiul meu la cinstită mâna dumisale Iordachi Canta biv vel vornicu precum s[ă] știe că Miron Stegar, fecior lui Enache pârcaľabul de Orhei, nepot de fată Sandului Vârlan, strănepoată Mariții, sor lui Apostol Mihuleț și cu alții ai lor, având o a patra parte adică un bătrân întreg în moșie Măgireștii ce esti pe Cogălnic în ținutu Orheiului și la anul 1782, Mart 3, sculându-să

Miron Stegariul mi-au fost vândut giumătate din bătrănu Mihulețesc cu zapis de istov și cu tocmală câte 25 parale stânjenu cum și la anul 85, Iuli 19, sculându-să și Ispir Băibărăcariul cu soție lui Marie mi-au fost vândut și iai ceialantă giumătate de bătrân și s'au încheet un bătrân deplin, cărora le-am fost dat și una sută lei înainte, iar cealanți bani să le dau după ce vor mergi cu hotarnici și cu a lor cheltuială de-ș vor alege parte lor, cum arată zapisile lor. Apoi înștiințindu-mă și eu că dumlui vor[nicul] esti răzeș cu doao moșii de baștină anumi Perienii și Roșcana, care amândoao lovăsc cu capetele în coastele moșii aceștie Măgireștii și eu nefiind nici răzăș cu vreo parte, nici megieș, am mersu la dumlui vor[nic] și l-am întrebat de mă priimești să întru cumpărător și dumlui nepriindu-mă n'am mai cercat mai mult giudecată și mi-am luat dela dumlui suta acea de lei, ce am fost dat numiților vânzători, iar pentru cealanți bani au fost rămas după tocmală ce am avut eu cu vânzătorii să mi-i dea după ce vor merge cu hotarnici și să va alege parte lor, să-i dau și eu numiților vânzători. Deci acum la anul 1785, Iuni 12, mergând numiții vânzători cu boeri hotarnici dumlui stol[nic] Ioan Carpu i Ștefan Ciogole vornic de poartă și cu doi mazili rânduiți din parte dumisali sărdariului anumi căpitan Ion Strătan și căpitan Gavril Chirica, au stătut la hotărit înpreună cu toț cealanți răzăș și măcar că ei ar fi știut că moșie din vechi ar fi umblat în trei bătrâni, dar fiind carte de blăstăm la mijloc, după cercetare ce au făcut rânduiții hotarnici și după spițe de niamuri ce și-au dat fieștecure din răzeș, pentru ca să nu mai rămâia pricină la mijloc, cu priimire de imbe părțile s'au împărțit moșie pe patru bătrâni adică bătrânul Mihulețesc s'au dat lor i un bătrân Păceștilor i un bătrân Gășpăreștilor, care și acești doi bătrâni a Păceștilor și a Gășpăreștilor sânt vândut înpreună cu bătrânul acesta dumisali, vornic, iar o a patra parte adică un bătrân a Lășculeștilor, au rămas în stăpânire lor. Deci după măsurătoare ce s'au făcut moșii Măgireștii în lungu și în curmeziș, după rânduială, venindu-să de fieștecure bătrân câte patru suti stânjini gospod i șapti pol palmi de plată, cum pre largu arată mărturie hotarnică și după suma de stânjini de sus arătaț făcându-să ca să-m dea dumlui vor[nic] după tocmală câte 25 parale pe stânjinu 250 lei 66 bani mi i-au dat acum toț deplin, însă 100 lei întâi când am dat dumisali zapisile vânzătorilor la 85,

Iuli 19, iar 150 lei 66 bani i-am luat acum din mâna lui Toader vătafu dumisal, și n'au mai rămas să mai ceiu nimică dela dumnealui vornicul. Pentru aceia, după zăpisiile vânzătorilor și după zăpisiul meu acesta cum și după mărturie hotarnică să aibă dumnealui vornicul Iordache Canta i cuconii, nepoții și strănepoții dumisali a stăpâni bătrânul acesta fără de nici o supărare de cătră nîmi ca pe al dumisale dreaptă ocină și moșie în veci și să aibă dumlui a-ș face și întărituri gospod, iar născând vreo pricină despre cineva eu să aibu a răspundi, dumlui să nu s[ă] supere și făcându-să zăpisiul acesta în Divanul gospod, pentru mai adevărată credința m'am iscălit însumi cu mâna mea și s'au iscălit și vornici de poartă și alții ai Divanului, carii s'au întâmplat marturi.

1785, Decmv. 22

Vasile Cumpăn adiverez

Ștefan Ciogole vornic de poartă

Sandul Veisa izbaș martur

Costandin Stăncesc (?) vornic de poartă

Andrei biv izbaș martur

Acest zăpis l-am scris în Divanu gospod cu zisa lui Vasile Cumpănă

Ioniț Ilieș condicar

Colecția d-lui Petre Lazu.

290.

1786, Decemvrie 22.

Gavril călăraș de Țarigrad, împreună cu cumnatele sale, fetele lui Nicolae Gașpar, vând părțile lor de moșie dir Măgirești, astfel cum au fost alese la fața locului, biv vel vornicului Iordache Canta, proprietarul moșiilor megieșe Perieni și Roșcani. (Original).

Adică eu Gavril călăraș de Țarigrad zăt Necolai Gașpar și eu Axinie i Marie și Anița surori, fetile lui Necolai Gașpar, nepoatele protopopului Vasile Gașpar, strănepoati lui Nistor ce au fost vătaf de ținutu, care ne aflăm trăitoare aice în Eș, făcut-am adevărat și încredințat zăpisiul nostru la cinstită mâna dumisali Iordache Canta biv vel vornicu precum să să știe că în moșie Măgireștii ce esti la ținutu Orheiului pe Cogâlnic, care din gios să megie-

șește cu moșie dumisali Perienii, iar pe din sus cu Pecește moșie răzășească, având noi o a patra parte adică un bătrân întreg și la anul 1783, fev. 10 sculându-ne noi împreună cu preotul Costandin Ciorbă, ficior lui Ștefan Ciorbă din satul Puțuntei am fost vândut parte noastră de moșie lui Vasile Cumpănă neguțtor din Eș cu zapis de istov câte 25 parale stânjenu, după care vânzare am fost luat și 60 lei înainte pâr la hotărîtul moșii ca pe urmă să ne dea și cielanți bani câți ni s'or face după suma stânjănilor ce vor eși la hotărît, apoi înștiințându-ne noi precum că dumnealui vornicul este răzeș cu doao moșii a dumisale anumi Perienii și Roșcanii, care amândoa lovăsc cu capetele în coastile moșii aceștie Măgireștii și că Vasile Cumpănă nu poati să cumpere fiind strein și noao fiindu-ni moșie tot de vânzare, am mersu la dumnealui vornicu de i-am arătat și văzind dumlui zapisul nostru de vânzare ce am fost dat la Cumpănă după tocmala de sus arătată. priimindu-să și dumlui, ni-au dat banii ce am fost luat dela Cumpănă de i-am dat înapoi și am scos zapisul care l-am dat la mâna dumisale, iar pentru ceialanți bani câți ni s'or mai face au fost rămas ca să ni-i dea dumlui după ce vom mergi cu hotarnici și cu a noastră cheltuială de vom alegi și vom hotări parte noastră. Deci acum la anul 1786, iuni 12 mergând noi cu boeri hotarnici dum. stolnic Ioan Carpu i Ștefan Ciogole vornicul de poartă i cu doi mazili rânduiț din parte dumlui, sărdariului anumi căpitan Ion Strătan i căpitan Gavril Chirica am stătut la hotărît împreună cu toți ceialanți răzeș și măcar că noi știem că moșia din vechi ar fi umblat în trei bătrâni, dar fiind carte de blăstăm la mijloc, după cercetare ce au făcut rânduiții hotarnici și după spițe de niamuri ce și-au dat fiește carii din răzeși pentru ca să nu mai rămâia pricină la mijloc, cu priimire de imbe părțile s'au împărțit moșie pe patru bătrâni adică bătrânu de sus numit s'au venit noao, un bătrân Păceștilor, un bătrân Mihulițeștilor, care și acești doi bătrâni a Păceștilor și a Mihulițeștilor sânt vânduți împreună cu bătrânul nostru dumisale vornicului iar o a patra parte adică un bătrân a Lășculeștilor au rămas în stăpânire lor. Deci după măsurătoare ce s'au făcut moșiei Măgireștii în lungu și în curmeziș, după rânduială venindu-să de fieștecare bătrânu câte patru suti stânjini gospod i șapți pol palmi de plată, cum pre largu arată mărturie hotarnică și după suma acestor stânjini de sus arătați

făcându-se ca să ne dea dumlui vor. după tocmală câte 25 parale pe stânjenu, 150 lei 66 bani, ni-au dat dumlui toți deplin, însă 60 lei întâi, care i-am dat lui Cumpănă, 11 lei ce ni-au agiunsu cheltuiala hotărîtului, 20 lei ce i-am luat cu sinet la 86, săpt. 25 din mâna lui Toader vătafului dumisale, 102 lei iarăș cu sinet la 86, oct. 25 tot din mâna lui Toader vătafu și cu 57 lei 66 bani, ce i-am luat acum iarăș din mâna vătafului Toader s'au închiet deplin 150 lei, 66 bani, ce am avut să luim și n'au mai rămas să cerim nimică dela dumlui vor. Pentru aceaia după zăpisul nostru acesta ce l-am dat dumisale pentru vânzare de istov și după mărturie hotarnică să aibă dumnealui vornicul Iordachi Canta i cuconii, nepoții și strănepoții dumi. a stăpâni bătrânul acesta cu pace, fără de nici o supărare de cătră nimi, ca pe al dumi. dreaptă ocină și moșie în veci și după zăpisul nostru acesta să aibă dumlui a-ș face și întăritură gospod, iar când despre niamuri sau despre alții ar naște vreo pricină asupra aceștii părți de moșie, noi să avem a răspundi, dumlui să nu să supere și făcându-să zăpisul acesta în divanul gospod pentru mai adevărată credință, neștiind carte ni-am pus degitile în loc de peceți și s'au iscălit și vornici de poartă și alții ai divanului, carii s'au întâmplat marturi.

1786, decmv. 22

eu Gavril călăraș am vândut cu voe mea și am pus degitul
 eu Acsinie am vândut cu voe mea ș'am pus degitul
 eu Marie sor Acsinii am vândut cu voe mea ș'am pus degitul
 eu Anița, sor Acsinii și Mariei am vândut cu voe mea ș'am
 pus degetul

Ștefan Ciogole vornic de poartă

Ion ...ral (?) vornic di poartă

Stavru vornic de poartă am fostu față

Sandul Veisa izbaș martur

Vasile Cumpănă m'am tâplat fați

Ștefan Zătoreanul martur.

Acest zăpis l-am scris eu în divanul gospod cu zisa vânzătorilor
 Ioniț condicar

Urmează o încredințare a zăpisului cu data de 1787, Febr. 1 nesemnată însă de nimeni.

Colecția Petre Lazu.

291.

Fără veleat (cca. 1786).

Izvodul stânjănilor rămași nevânduți din bătrânul Lășculeștilor, din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului. (Original).

Soma stânjănilor ce s'au găsit după hotarnica moșiei Măgireștii dela Orhei, bătrânul Lășculeștilor, ce-au rămas nevândut și acum vor ca să-l vândă.

<u>Stânjâni</u>	<u>Palmi.</u>	
452	4	un bătrân a Lășculeștilor la capătul dispre Che- troasa, moșiei mănăstirii Bărboiul
430	—	la mijloc tot acestu bătrân a lor
350	—	la capătul dispre Piripiceni, iarăș în lat
1202	—	fac din care scoțându-să doi părți reli rămâni a triiia parti 400 stânjâni buni de plată, iar în lungu esti acestu bătrân 1555 stânjâni, 4 palmi.

Soma stânjănilor ce s'au găsit iarăș după hotarnică din moșie Piripiceni cum mai gios arată

203	—	un bătrân a lui Ichim și a Costii zet lui Cozma Lașcu ce-l au și ei cumpărat dela Nițul, vini la capătul din gios dispre Perieni.
115	2	4 parmaci, esti la capătul din sus dispre moșie Sămășcanii răzășască
148	4	— esti la mijloc în lat
466	6	4 parmaci fac, din care, lepădându doai părți, rămâni a trie parti 155 stânjâni, 5 palmi, 4 parmaci buni de plată
466	6	4 un bătrân întregu a lui Arburi tij în moșie Peripiceni din cari să tragi Ioniț Crăcană și Iordachi Vicol cu niamul lui, care și acești iș vând parte lor, acestu bătrân și iarăș vini de plată a trie parti 155 stânjâni, 5 palmi 4 parmaci, iar lungul moșii Piripiceni esti 2835 stânjâni.

Verso: Perilipsis de suma stânjănilor ce are Iordachi Vicol i Ioniț Crăcană în moșie Peripiceni ot ținut Orheiului și Lășculeștii în moșie Măgireștii ot tam, scos di pe hotarnice.

Colecția d-lui Petre Lazu.

292.

1787, Iunie 5.

Luca Cristea cu soția sa Ruxanda, nepoata lui Doi, vând lui Șerban Buhuș biv vel paharnic partea de moșie din Sămășcani, pe care o au de pe moșul lor Doi, în bătrânul Nosăiasca. (Original).

Adică eu Luca Crâsti cu soțul miu Marie, fata Ruxandei, nepoată Doi dat-am adivărat și încredințat zapis nostru la mâna dumnealui Șerban Buhuș biv vel paharnic precum să știe că de a noastră bună voi de nime săliți, nici asupriți ce di a noastră bună voi am vândut dumisali dreaptă parti noastră di moșii și ocină, ce avem în satul Sămășcanii ce esti la ținutul Orheiu, care parte o avem noi depe moșul nostru Doi din bătrân Nosăiasca. a patra parte cât să va alege cu tot venitul, din tot locul: din câmpu, din pădure, din săliștea, din vaduri cu moară, din hălăștei cu pește și din tot locul. Și dumnealui paharnicului am vândut-o având protimisire, fiind răzăși cu noi și mai cumpărând părți și dela alte neamuri a noastre. Deci fiindcă noi, după tocmala ci am avut cu dumnealui paharnicul, ni-au făcut toți banii teslim în mâinile noastre, toată partea cât să va aleage a noastră și a niamurilor noastre a patra parte din bătrân Nosăiasca să fie dumisale moșie și ocină de nime clintit, nici șeruit, stăpânind-o cu pace dumnealui, cuconii dumisale, nepoți și strănepoți în veci. Și pentru mai bună și adevărată credința, neștiind carte am pus degetele. Și la facire acestui zapis s'au aflat și alte obrază i niamuri a noastre cari spre mai mare credința ș'au pus numele și care au știut carte s'au iscălit însuș.

1787, iunie 5

eu Luca Crâsti am vândut

eu Maria, fata Rucsandrii, soț Luchii am vândut

eu Hilip sin Măricuții răzăș și vânzător

eu Vasile Doia și cu feiul meu cu Todosi m'am iscălit și am pus și deget

Moisei Fus a patra parte din bătrânul Lucăi invoescu, să stăpânești în paci cu voia tuturor răzeșilor.

Alexandru

(?) mart

Vasile Stoica (?) vel căpitan martur

Andrei Gram mart.

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

293.

1790, Mai 23.

Cercetarea făcută de căpitanul Ianache și de căpitanul Gavril Cărman despre cheltuiala ce a făcut Ignat Lepovanul cu un iaz și o moară din satul Fuzăuca de pe mșcia lui Iamandi, al doilea cămăraș. (Original).

Facem înștiințare cu aciastă scrisoari a noastră la mâna dumisali Iamandi vtori cămăraș pentru pricina unui iaz de pe vale Sârcove la sat Fuzăuca că, făcândă moară un Ignat Lepovanul la numitul de mai sus iaz, l-ar fi cumpărat acel Lepovan dela un Ghiorghii Jalobă cu nume că ar fi fost a lui și dumnealui cămăraș Iamandi, cerându-ni drept la Divan, știind că este acel iaz drept a dumisali și pe moșie sa și aducândă carte de giudecată dela Divan cătră dumnealor sărdari de Orhei, ni-au orânduit pe noi ca să luom sama ce cheltuială ar fi făcut acel Ignat Lepovan cu facere morei și a iazului. Mers-am și chemândă și pe altă oameni streini am socotit și s'au făcut izvod de toată cheltuiala și s'au dat la mâna dumisale cămărașului Iamandi un izvod și la mâna lui Ignat Lepovan altă izvod, în car izvod au cuprinsă toată cheltuiala 175 lei și o chilă de grâu, cu făcutu morei, cu petrele și cu ferle ei și cu ezit și s'au luat toți bani dela mâna cămărașului și s'au dat la mâna Lepovanului toți bani și dumnealui cămărașul Iamandi să-ș stăpâniască moara cu paci. Și pentru credința am și iscălit noi.

1790, mai 25

Ianachi (?) căpitan

Gavril Cărman căpitan

După hotărîre Divanului au dat Iamandi biv vel cămăraș toată cheltuială ce-au socotit rânduîții, mazilii, Lepovanului după cum să arată mai sus și spre adevărire s'au întărit aceasta mărturie și cu a mea înscălitura

av. 20

Alexandru [Ianculeu] agă

Arhivele Statului București. Colecția Crupenschi. Pachetul III.

Alexandru Ianculeu aga apare serdar de Orhei și în alte documente; astfel în 1790, Fevruarie 9 (inedit în colecția mea) și în 1793, Aprilie 14 și 1793, Iulie 9 (Academia Română, doc. 167/XXII și L.T. Boga, *op. cit.*, XIV, p. 70)

294.

1791, Februarie 20.

Petre Zatic vinde lui Iacovache Carp, în achitarea unui împrumut, partea lui de moșie din Bucșești din bătrânul al treilea, ce se va alege de pe partea Găleteștilor. (Original).

Adecă eu Petre Zatec dat-am zapesul meu la mâna dumisale cuconului Iacovachi Carp precum să să știi c'avâ[nd] eu trebuinți de triizăce lei m'am rugat dumesale de m-eu făcut bine și eu pentru această facere de bine, ce m-eu făcut dumnelui la nevoia me și fără de dobândă, eu încă am dat dumisale parte me de moșii de Bucșăști den bătrânul al triile ce s'a alegi de pe parte Găleteștilor și să nu fii nime volnic den rudeniile mele sau din răzășii mei a-l supăra pe dumnelui, ce să stăpâne[a]scă cu pace dum. și tot ne[a]mul dumesale în vece. Și pentru mai mare credința ne-[a]m pus și degitul.

Let 1791, fev. 20

Eu Petre Zatic

Și eu Ilei Bosta[n] m'am întâmplat și văzind că este cu toată voia lui am scris zapisul cu zisa lui Petrii Zatic.

eu Ilii Bostan

Colecția d-lui Ion Pelivan.

295.

1793, Aprilie 29.

Maria, fata lui Ion Bârgan din Răzălăi dăruște schitului Hârbovăț partea ce i se va alege din moșia Hoginești. (Original).

eu Mariea fata lui Ion Bârgan ot Răzălăi dat-am adivărat și încredințat zapisul meu la censtită mâna părintelui igumenului Iacob dila mănăstire Hârbovăț precum să să știi că eu am dăruit paarte me din Hoginești ¹⁾ cum din câmpu și în poiană, parte me

¹⁾ Adăogit deasupra « di sat ».

ce s'ar alege am dăruit sfântului schit și drept credința me-am pus numele și degetul.

eu Mariea, fata lui Ion Bărgan
întâmplându-să și alți boeri care mai gios s'or iscăli și pecete
am pus.

let 1793, apr. 29

(*) sigiliu pe ceară roșie

Căpitan Ipate Samson m'am tâmplat martur

Originalul în arhiva mănăstirei Hârbovăț.

296.

1793, Iulie 12.

Carte de judecată în pricina dintre Toader Baico biv căpitan cu banul Darie Donici pentru moșia Micleştii din ținutul Orheiului.
(Original).

Din luminată poronca Mării Sali, Pre Innălțatului nostru Domnu Mihail Costandin Suțu Voevod, s'au înfătoșat la giudecată înaintea noastră Toader Baico biv căpitan cu dumnealui banu Darii Donici, arătând Baico că cu iconomii și înșălăciuni ce-au făcut în trecutile vremi, înaintea răzmeriții cei dintâi, au luat o moșii a niamului său, anumi Micleştii, ce iaste la ținut Orheiului care moșii au fost driaptă a sa dela moșii lui și fiind o fost jălogit un unchiu a lui anumi Toader la un Todorachi¹⁾ Măzărachi sârdariul, căruie Toader, unchiul său, întâmplându-să moarte, cum și numitul sârdar, acel zăpis de jălojitură rămâind la un nepot a sârdariului anumi Costandin Rășcanu vornic și dela vornicu la dumnealui banu Darii cu cuvânt că au fost rudă cu acel unchiu a lui ce-au jălojit ace moșii și prin întoarcire de bani au răscumpărat-o și lui nici o știri pentru aceasta nu i-au făcut și cum că, în vreme pe când trăe tatăl său s'au mai giudecat cu dumnealui banu pentru aceasta și dela giudecată i s'au dat dreptate a da dumnealui banu înapoi această moșii și nici până acum nu va să-i o de și cere a-ș afla dreptate.

¹⁾ Numele adevărat este Vasilache, după cum se spune chiar mai jos în cuprinsul documentului.

Față fiind și dumnealui banu, întrebându-să ce are a răspundi, dumnealui ni-au arătat mai întâi cum că moșii jăluitoariului, Ștefan și Costandin, dumisali i-au fost cu adevărat veri și ca o rudă de aproape ci i-au fost namiții morți și mai vârtos și răzăș cu alti moșii a dumisali ce li ari prin pregiuriul a aceștii moșii Micleștii pe din sus și din gios și alătore, dovedind că dela sărdariul unde era zălog au cumpărat-o răpoosatul vornic Costandin Rășcanu prin giudecată, au răscumpărat-o dumnealui și cum că în urmă tatul jăluitoariului anumi Apostol cerând și acela această protimisiri, giudecata nu i-au dat dreptate, căci nu o căutasă această protimisiri la vreme ce orânduită, ce pisti mulți ani, după cum pentru aceasta, spre dovadă, ni-au arătat dumnealui banu și aceli în scris giudecăți, însă:

o carti de giudecată a dumilorsali veliților boeri din letu 7270, iuni 10, de sânt 31 ani, cu cuprindire că giudecându-să un Apostol, frate mai mic unui Costandin, adecă celui ce au jălujit această moșii la sărdar Vasilachi Măzărache, cari Apostol au fost tată jăluitoariului cu dumnealui banu Darii Donici, tot pentru pricina aceștii moșii, când și atunce acel Apostol, tatul jăluitoariului, iar această protimisiri să vedi că au cerut și dovedindu-să că dela răscumpărare ce să făcusă aceștii moșii dela vornicu Rășcanu de cătră dumnealui banu Darii și până la aceia vremi fiind trecuți 6 ani și el au fost tot de față și n'au mai căutat această giudecată, nu i s'au dat dreptate;

altă anafora tot dela dumnealor veliții boeri din let 66, fev. 1, de sânt 27 ani, cu patru ani mai în urma cei de sus cărți de giudecată, întărită fiind și [de] Mărie Sa Grigorii Alexandru Ghica Voevod cu cuprindire că iarăș mai giudecându-să dumnealui banu Darii și cu un Ștefan, ficiorul căpitanului Toader din Miclești i cumnații lui Ștefan și alții, adecă nepoți de frați lui Costandin, stăpănu ce au fost moșii și au jălujit-o la pomenitul sărdar și iarăș dovedindu-să că umblă rău și fără de nici un temeiu, după dreptate s'au dat rămas dela giudecată.

Care hotăriri ascultându-le jăluitoariul, altă n'au mai avut ce înpotrivă a răspundi, fără au arătat:

o scrisoare în chip de zăpis, scrisă fiind cu letul 7258, săpt. 11 din parte celui Toader, ce au fost jălujit parte lui de moșii de Miclești la dumnealui sărdar Vasilachi Măzărachi, cuprinzându-să,

că aflându-să el în București și viind Andrei Țopa i cu Ștefan Costinu cu răvaș dela boeriu, adecă dela sărdariul și apucându-l de banii datorii ce avè la dânsul 50 lei să ia și neavând a-i da banii, au dat ace scrisoare ca să fii numitul boeriu volnic a stăpâni cu zapisul lui moșia lui din Miclești, parte tătâni-său i pe o parte dela Ulmul, după care scrisoare puni jăluitoariul acum temei, că nu ar fi fost această moșii de istov vândută la numitul sărdar, ce jălojită.

Inpotriva căruie scrisori măcar că nu esti de vreo giudecată adeverită sau de vreun boeriu, cu care să aibă temei, dar dumnealui banu inpotriva acie ni-au arătat zapisul de cumpărătura acii moșii din letul 7264, avgust 16, de sânt 37 de ani, cu 6 ani mai innainte pomenitii de sus scrisori în chip de zapis, ce arată că ar fi făcut Toader în vreme când el să afla în București, adeverit și de mulți boeri mari și alți marturi cu cuprindere că Ștefan sin Toader căpitan i Costandin brat lui Ștefan i Catrina i Măriuța și Rughina frați și ficiorii lui Toader căpitan, adecă stăpânu numitii moșii, de a lor bună voi au vândut lui Costandin Rășcanu biv vel medelnicer, însă numitului vornic ¹⁾, dreaptă a lor ocină și moșii Micleștii din ținut Orheiului, care au fost a tatului lor Toader căpitan și a Ilincăi, mumii lor, după cum arată hotarnica în preț drept cinzeci lei bani noi. Care zapis, văzându-l și ascultându-l jăluitoariul, de tot au rămas fără de răspunsu, mai vârtos mărturisind că cu adevărat dumnealui banu este rudă cu dânsii (fiind văr bun cu vânzătorii la dumnealui vornicu Costandin Rășcanu).

Deci, atât după carte de giudecată i anaforoa ce esti întărită și de Mărie Sa Grigorii Alexandru Ghica Voevod și mai ales și după zapisul vânzării, rămâind dovedit că dumnealui banu stăpânești această moșii cu bună credință, avându-o luată prin întoarcire de bani dela dumnealui vornicu Costandin Rășcanu cu protimisire de rudenii ce-au avut cu stăpânii cei dintâi a moșii și al doile și cu răzășiea de alte moșii de baștină ce are dumnealui pe din sus și din gios i alătore cu această numită moșii, după cum pentru amândoa aceste nici jăluitoariul n'au tăgăduit, că nu este adevărat așa, după dreptate giudecând, am hotărît așa:

¹⁾ Sic.

Dumnealui banu să o stăpâniască această moșii Micleștii cu bună paci, după cum au stăpânit-o și până acum, de când au luat-o dela dumnealui vornicu Costandin Rășcanu, de sânt până acum ¹⁾ ani și ca să nu mai rămâi iarăș pricină de a să aduci dumisali banului supărari de cătră jăluitoriu sau alții din niamul lui, din poronca giudecății, s'au luat dela jăluitoriu și ace pomenită de mai sus scrisoare în chip de zapis și s'au dat la mâna dumisali banului și de hotărîre giudecății s'au dat și această carte de giudecată dumisali banului Darii Donici.

1793, iuli 12

Costin... vor.
C. ... R. spătar

Costandin Greceanu vornic
Ilii Cont. pah.

Trecută în condică.

Colecția mea.

297.

1793, Noemvrie.

Mihail Constantin Suțu Voevod poruncește așezarea lui Vasile Livință din Chipirceni în rânduiala mazililor. (Copie).

Noi Mihai Constantin Suțul Voivod cu mila lui Dumnezău, Domn Țării Moldaviei.

Să faci știri prin această carte a Domnii Mele pentru Vasile Livinți ot Chipircenii dila ținutul Orheiului, cari, după cercetare ci i s'au făcut, adiverindu-să prin dovezi, ci s'au văzut, că este niam di mazil și căzindu-să și lui a fi la rânduiala niamului său, s'au așăzat cu dajdiia în catastihul visterii la rânduiala mazililor și spre încredințare i s'au dat această carte a Domnii Mele ca să fii cunoscut di mazil.

1793, noemvrii

Iscălit Noi Mihai Costandin Suțul Voivod
(L. P.)

Iscălit: vel vistiernic

Colecția d-lui Teodor Ploșniță din Ciocâlteni.

¹⁾ Loc liber în original.

298.

1794, Ianuarie 22.

Mărturia banului Darie Donici despre înrudirea postelnicelului Vasile Mihnea cu boerii Rusul și Carp. (Original).

Postelnicelu Vasili Mihne esti ficioru jtniceriului Ioniță Mihne și Ioniță Mihne au fost ficioru păhărnicesăi Marii, care au fost nepoată lui Ionășcuți Rusul vel logofăt, pe cari au ținut-o unchiu-său paharnicul Mihne. Și de pe mătuși-sa Mariea să rudești cu toți boerii Cârpești dela ținut Orheiului.

Pentru cari, după cum știu stare niamului dumisale, fi dau această mărturii în scris în cari m'am iscălit spre adiveriri.

1794, ghen. 22

Darie Donici ban

Colecția mea.

299.

1795, Februarie 28.

Mihail Constandin Suțu Voevod rânduește pe Vasile Bocan ca, după povățuirile serdarului de Orhei, căminarul Dimitrache să primească două pașale turcești la conacul dela Sișcani din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Mihail Constandin Suțu Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldovii.

La conacul dela Șășcani de pe ținut Orheiului, ce să faci pentru trecire Mărilor Sali pașălor, fiind trebuință a să rândui și un om mai cu credință ca să stê acolo spre purtari de grijă la celi ce va fi trebuință, iată te rânduiam Domnie Me, Vasile Bocan și îți poroncim îndată ce vei lua carte aceasta a Domniei Meli, arătându-ti întâi la dumnealui caminar Dimitrachi, sărdari de Orhei, să te scoli să mergi la conacu dela Șășcani și să stai acolo până vor treci amândoi Mărilor Sali pașăilor, purtând de grijă și urmând la toate după povățuire ce vei lua dela dumnealui sărdariul, căci cel mai mic cusur, de să va întâmpla din nepurtare ta de grijă, făr' de pediasă nu vei fi scăpat.

1795, februarie 28

(P. D.)

Procit vel vist.

Academia Română, neinventariate.

300.

1795, August 21.

Egumenul mănăstirei Dancu dă o firtă de vie ce avea mănăstirea pe moșia sa Leucușenii din ținutul Orheiului în stăpânirea lui Vasile Crăciun, pentrucă dijmașul de mai înainte Dimitrie Calu a lăsat-o paragină. (Original).

Fiind o firtă și mai bine de vie pe moșie mănăstirei anume Leucușenii ce este la ținutul Orheiului a unui om anume Dimitru Calu ce au avut-o di cumpărătură și el dela alții, pe carele firtă de vie au lăsat-o nelucrată opt ani, de s'au părăginit cu totul și având poročnicul Ioan, vechilul moșiei mănăstirei poroncă ca pentru viile ce vor fi părăginiti, lăsate nelucrate pe acea moșie, după obicei și după ponturile domnești ce sânt așezate de pi pravilă, stăpânul moșiei are voe a da pe acele vie părăginite cui îi va fi voe, ca să nu șadă moșie nelucrată și oprită de a-ș lua venitul său, văzând dar vechilul mănăstirei pe această firtă nelucrată, după cumu sus să arată, au dat-o de au lucrat-o Vasile a lui Crăciun și pe urmă să rămie desăvârșit a lui și de când i-au dat-o în stăpânirea lui Vasile Crăciun sânt ani trei și spre a lui odihnă și a fiilor lui au cerut dela mănăstire adeverință. Deci mănăstirea după puterea ponturilor domnești i-au dat-o în toată stăpânirea lui și a fiilor lui, dându-ș dejma la mănăstire, după obicei și nimine altul să nu aibă triabă cu acea firtă de vie și spre adeverire, m-am iscălit.

1795, av. 21

Ieremie arhimandrit și egumen Dancu

Originalul în arhiva mănăstirei Frumoasa din jud. Orhei.

301.

1795, Decembrie 8.

Alexandru Ioan Calimah Voevod cheamă la Divan să se judece cu stolnicul Iordachi Crupenschi pe Andrei Sârbul din Târgul Chișinăului și cu alte neamuri a Goreștilor din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Alexandru Ioan Calimah Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domnu Țării Moldaviei.

Printr'această a noastră domniască carte să puni zi de soroc lui Andrei Sârbul din Târgul Chişinăului şi altor niamuri a Goreştilor dela ţinut Orheiului ca la zăci zile a viitoareii lună Ghenarie, negreşit să să afle la Divan cu toate scrisorile şi dovezile ce vor fi având, ca să ste la giudecată cu dumnealui stolnicu Iordachi Crupenschie pentru o parte din moşia Budeştii dela ţinut Orheiului, ce ar fi vândut-o ei neavând triabă, iar cari nu va urma a veni la sorocul arătat, apoi vor fi aduşi cu om domnesc şi vor da şi ciuboti.

Aceasta poroncim.

(P. D.)

1795, dechemvrie 8

Procit. vel logofăt

S'au trecut Matei [Costin], condicar.

Pecetie domnească ovală cu tuş roşu.

Colecţia d-lui Ioan Pelivan (Acta C. Georgescu-Vrancea).

302.

1796, Fevruarie 18.

Serdarii de Lăpuşna şi Orhei judecă pricina dintre Gavril şi Apostol din Peresecina cu diaconul Grigore şi cu Vasile Buciuşcanu din neamurile Hârşteştilor şi Ştirbeştilor, cei dintâi cerând împărtaşire în moşiile Ciocâlteni şi Căcărezeni din ţinutul Orheiului de pe un bătrân al lor Moga. (Original).

Lăp. Orheiu

Den luminată poronca Pre Innălţatului nostru Domn Alixandru Ioan Calimah Voevod s'au înfăţăşat la giudecată innainte noastră Gavril şi Apostol ci să răspund den Moga şi alte niamuri a lor cu diiaconu Grigorii i Vasile Buciuşcanu care sânt de doi niamuri ci să număsc Hârşteştii i Ştirbeştii, ci să răspund a fi săminţie den Moga şi a sora lui Evdochiea. Şi după luminată poroncă am întrebat pe Gavril i pi Apostol şi pe ceialanţi ai lor cu ci cuvânt cer parte de moşie în Ciocâlteni şi în Căcărăzani. Ei au răspunsu că să trag şi ei dintr'acel Moga şi ni-au arătat şi spiţa niamului. Inpotriva ziselor lor Hârşteştii i Ştirbeştii ni-au arătat un suret de ispisoc den let 7155, mart 18 a răpousatului întru fericire Vasile

Vodă, de sânt acum 149 ani, întru care să cuprinde că viind înaintea Mării Sale Paul i ficiorul lui Moga și sora lui Evdochiea i-au arătat niști zăpăsi cu mărturiia de mulți oameni buni cum că au cumpărat o a patra parte den Căcărăzăni și iarăș dintr'acel sat o a patra parte cât să va alege den parte lui Șo... și față fiind și vânzătorii acestor părți anumi Veriha i Ivan... și ficiorii lor Vaschiu și Sima, au întărit și Măria Sa vânzare ca să stăpâniască Paul și Moga și soră-sa Evdochiea în pace; ni-au mai arătat și spița niamului lor, întru care după ispisocul Mării Sale Vasile Vodă să înțelegi că Moga așa au avut numi, iar nu că au avut poreclă numele Moga și potrivit spițelor ce-au dat atât Gavril și Apostol, nici într'un chip nu s'au potrivit cu a Hărșteștilor i a Știrbeștilor, fiindcă în spița lui Gavril i a lui Apostol cari cer parte, să văd cinci niamuri de oameni și nici măcar un numi cu spița ce-au dat Hărșteștii i Știrbeștii nu să potrivești, care spre mai bună dovedire acestor zisă ni-au mai scos Hărșteștii i Știrbeștii un ispisoc din let 7131, mart 18 a răpousatului întru fericire Ștefan Tomșa Vvd., care sânt acum 173 ani, întru care să cuprinde că la o pricină ce-au avut Petre stolnicelu ot Tulburești dentre alte mărturii ce-au adus, au adus și pe un Grigorii Moga (de pe care cer Apostol i Gavril parte de moșie) și să înțelegi că acel Grigori poreclă au avut Moga, iar nu numi Moga și alt Moga este acel ci să arată în ispisocul răpousatului Vasile Vodă, de pe care stăpânescu Hărșteștii i Știrbeștii și alt niam este acel Grigori Moga ci are poreclă, de pe care cer Apostol și Gavril a lua parte. I-am mai întrebat pe Apostol i pe Gavril și pi ceialanți ai lor de au stăpânit vreodată în Ciocâlteni și în Căcărăzăni și au răspuns că pâr acum n'au stăpânit nici părinții lor nici ei, iar răzășii au arătat înaintea noastră că trăind Chirică Sirghii, tatăl lui Toader Sirghii în satul Dișcova, cari sânt răzăși cu Apostol i cu Gavril în Peresăcina, iar fi dejmuit răzăși de Ciocâlteni i de Căcărăzeni și au adus și pe un om bătrân ca de optzeci de ani de au mărturisit înaintea noastră că niciodată nu i-au apucat stăpânind nici pe părinții lor, nici pe dânșii, ci mai vârtos s'au dejmuit pe Chirică Sirghii ci esti răzăși cu dânșii în Peresăcina, care fiind față Toader Sărghii, ficiorul lui Chirică, n'au putut tăgădui. S'au mai întrebat pe Apostol i pe Gavril cu ai lor pentru ci în curgere de 45 de ani, de când știu pe Hărștești i pe Știrbești că stăpânescu nestrămutat pe mai sus arătatele

părți, nu ș'au căutat judecată cu dânșii și de sânt tot un niam cu dânșii pentru ce nu au și ei cu dânșii parte de moșie în Peresăcina. Și cât pentru tăcere ce au făcut au răspunsu că pornire cu jalubă cătră stăpânire au făcut, însă Apostol i Grigori cu niamul lui acum de zăci ani, iar părinții lor mai înainte în curgere acestor 45 ani n'au căutat. Și această jalubă ce au făcut de sânt acum zăci ani negăsând nici o dovadă asupra Hârșteștilor i a Știrbeștilor, au rămas așa tot buni stăpânitori, după cum au stăpânit neclintiți și au prăvit pe Hârștești i pe Știrbești stăpânind și n'au zis nimică, dar vremi de giudecată au avut. Care acest răspunsu nu li-au fost nici de o îndreptare, fiindcă în curgere de patruzăci și cinci de ani pute să găsască ori părinții lor au ei a-ș căuta giudecată, mai ales că ei sânt trăitori în pământul acest și aproape de dânșii cale de patru ceasuri Peresăcina de Ciocâlteni și nicăiure de aici nu s'au strămutat niciodată. Și fiindcă la pravili zici că: *pâra ci să faci pentru lucru nemișcătoriu are soroc de zăci ani la cei ce nu sânt înstreinați de pământul lor*, am găsit cu cale ca Hârșteștii i Știrbeștii să stăpâniască părțile lor den Ciocâlteni și den Căcărăzeni în paci și nesupărați de cătră Apostol și Gavril cu niamul lor, după cum au stăpânit neclintiți pâr acum, așa și de acum înainte să stăpâniască. De vremi că nici o scrisoare de dovedire nu au, că sânt și ei dentr'acel Moga și nici stăpânire vreodată într'aceste părți n'au avut, nici părinții lor nici ei, drept aceia, cunoscându-să că cerire lor este fără orânduială și înpotriva pravilei, după dreptate s'au găsit cu cale ca să stăpâniască Hârșteștii i Știrbeștii părțile lor, după cum au stăpânit pâr acum, den Ciocâlteni și den Căcărăzeni, cărora dela noi li s'au dat această carte de giudecată ca să stăpâniască în paci și nesupărați de acum înainte.

1796, fevr. 18

Iordachi Romano

Iancul Racovița spatar

Colecția mea.

Vezi mai sus doc. nr. 85.

Cerându-se, probabil, întărirea domnească a acestei mărturii de judecată, Domnul găsește prilejul să încerce a lua moșia Ciocâlteni pe seama Domniei. Vezi mai jos nr. 305.

303.

1796, Februarie.

Alexandru Ioan Calimah Voevod dă lui Vasile Bocanu biv căpitan, pentru serviciile făcute de el « pământului » scutire de slujbele sărdăriei și de biruri. (Original).

Noi Alexandru Ioan Calimah Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldavii.

Să faee știri cu această carte a Domnii Mele tuturor cui să cade a ști pentru Vasili Bocanu biv căpitan de mazili dela ținutu Orheiului carile prin jaloba ce au dat-o cătră Domnie Me au arătat cum că el din tinerețile lui s'ar fi aflatu slujind cu multă sârguință la poroncile ținutului, cum și la conaci și la trecire de pași și ascherlii ce să afla în vremile trecute în parte locului acelu, cerând ca după slujbile lui să fie și el cuprinsu cu oareșcari din domneștile noastre mili, a căru arătări adevărindu-să din carte de milă și de apărari dela Mărie Sa Domnul Mihai Costandin Suțul Voevod, ce s'au văzut la mâna lui, că sânt adevărate și că nu puțini slujbi au făcut pământului, n'am trecut cu vedere rugăminte lui, ce milostivindu-ne asupra sa, iată, îi dăm și noi această a noastră domniască carti prin cari hotărîm ca să fie ertatu și scutitu de toate dările și angăriile, oricâte vor fi pe alții de potrivea lui, cum și cu slujbile ținutului, sau alte poronci, să nu fie supăratu sau rânduitu, nici să fie volnici dregătorii acelui ținutu a-i porunci sau a-l rându la ce mai mică slujbă sau poroncă, ce să fie în toată odihna sa și nesupăratu, căci când a fi trebuință a să însărcina cu vreo slujbă, să va rându cu poronca gospod de aice. Și la vreme slujbilor visterii să aibă a scuti una sută cincizeci stupi sau sfini de desătină și una sută cincizeci vedre vinu de vădrărit ce va avè din drepti viile sali și pentru agiutoriul slujbii casii sali, să aibă a scuti trii liude, oameni streini de piste hotar, făr' de bir în vistierie și făr' vreun amestic de dari cu lăcuiorii pământului, care oameni fiind adeveriți de dregătorii marginii, că sintu streini și făr' de bir, să fie ertați și nesupărați cu nici o dari sau angărie de cătră nimene, ce să rămâie în toată odihna, ca să poată căuta de slujba casii sali.

Drept aceia, cu hotărîre poroncim Domnie Me atâtu dumnea-voastră sărdari de Orheiu, ca să nu îndrăzniți a-l supăra cât de puțin sau a-l rându la vreo slujbă sau poronca, cât și dumnea-

voastră desătnici, vădrari și goștinari i altor boeri, ce veți fi cu orice fel de slujbi și poronci gospod de împlinire la ținutu acela, văzând carte aceasta a Domnii Meli, toți să aveți a urma întocma și nestrămutatu.

1796, Fevr.

(L. P.)

Io Alesandru Calimach Voevod

Procit vel vist.

Academia Română, neinventariate.

304.

1796, Aprilie 8.

Zanfira fata lui Dumitru Sârbul vinde o vie nănașului său Vasile Crăciun din Leușani. (Original).

Adică eu Zanfira, fata lui Dumitru Sârbul, dat-am zapis meu la mâna nănașului Vasili Crăciun din Leușani pentru ca să s[ă] știi că de nimini silită, nici asuprită ci din a me bună voi am vândut o bucățic[ă] de vii adică acista ci au fost tot într'un hat cu a nănașului cu tocmală 17 adică șaptisprăzăci lei, cari bani am luat în mâinile mele, adică usprezăci lei și au mai rămas ca să-mi de șas lei, după tocmala ci am avut și dumnealui să aibă a stăpâni di aice innainte cum și copii lui în veci, iar sculându-s[ă] cineva din neamurile mele di a mergi or la ci giudecată să nu li să ții în samă. Și pentru credință, neștiindă carte mi-am pus numele și degitul.

1796, apr. 8

Zanfira, fata lui Dumitru Sârbul
cum și trii vedri di vini.

și la facire acistui zapis ni-am întânplatu oamini streini și ne-am și iscălit

eu Vasile Popăsc

și eu Manolachi Popăsc

și eu Vasil Chihaia

și eu Gherasim

și eu am scris cu zisa lor și m'am iscălit

... ?

Costachi Popăscu am fost față și am și iscălit.

Colecția Sf. mănăstiri Frumoasa.

305.

1796, Iulie 20.

Mărturie de cercetarea făcută pentru a se dovedi că moșia Ciocâlteni este moșie domnească și hotărnicirea făcută aceleiași moșii. (Original).

După luminată poronca, ei ni s'au dat prin carte gospod din anul acesta 1796, iuni 3, dela Pre Innălțat Domnul Nostru Mărie Sa Alicsandru Ioan Calimah Voevoda spre a să cerceta di cătră noi undi să vor afla moșii domnești cuprinsă cu nedreptă stăpânire di cătră unii și alțai, am cercetat și pentru moșia Ciocâltenii, ci esti pe Răut la ținutu Orheiului asupra căriia s'au aflat stăpânitori acești numiți oameni adică un Ștefan Anghel i Vasili Buciușcanu i Păladi Buciușcanu i Acsintii Harște i Grigorii Diiaconu i Gavril Harște i Pavăl Leventăi dinpreună și cu alții ai lor, ci să număscu Hărșteștii și Știrbeștii, ci să răspund ei că s'ar fi trăgând dipi un Moga, pentru cari numita moșie și mai innainte iarăși cu poroncă gospod s'au mai făcut cercetari și di cătră dumnealui postelnicu Iordachi Romanou, sărdariu di Orheiu, când atunci fiind întrebați numiții oameni cu ci dovezi din scrisori să află stăpânind această moșie, ei cu toate că nici atunce scrisori n'au arătat, însă zicând ei că vor mai căuta, pentru aceia, sfârșit cercetării atunce nu s'au dat. Acum dar, după ci di cătră noi de iznoavă s'au adus pe dânșii di fați, i-am întrebat iarăși și i-am strămtorit și mai cu diadinsul ca să arăti cu ci dovezi din scrisori să află stăpânind moșie aceasta. Ei, iarăși di față, au răspunsu că nici o dovadă din scrisori vechi n'au, căci toati scrisorili lor adică: un ispisoc vechiu cum și altile ce-ar fi avut asupra aceștii moșii, din întâmplările vremilor și mai ales din robiile ce-ar fi suferit pe la locurile aceste, s'ar fi prăpădit, dar stăpânire lor nestrămutată ar fi avut-o. Apoi, osăbit, au răspunsu iarăși zicând cum că ei ar fi dovidind și cu scrisorili altor moșii a lor, ci le-ar fi având, di pi acel Moga strămoșul lor cum că după cum într'altili, asămine și în Ciocâlteni strămoșul lor acela ar fi fost moșan și cum că di pi acela având ei și moșie Ciocâlteni, ci ar fi stăpânit-o dintru început, pi lângă cari răspunsu a lor au scos ei di față și acesti scrisori pe numili celui Moga adică: întâi o poroncă dela Vasilie Vodă din let 7145, mai 6 în cari s'au văzut poruncindu

unui Harea din Verejeni că-i face știri că au jăluit Domnii Sali un Moga din Ciocâlteni asupra unui Parvana cum că-i înpresoară ocina lui din sat din Căcărăzeni și i să poroncește [să facă cercetari] și cum va afla să facă știre cu mărturie. Așăjdire au mai înfătoșat un ispisoc dela Vasili Vodă din let 7155, mart 18 scriind că au mers [înaintea Domnii Sali] un Paul cu ficiorul său Moga dinpreună [și cu fiica sa cu Odocheia și au arătat] un zapisu, mărturiia di la mulți oameni pentru părțile lor de ocină ce au cumpărat ei în Căcărăzeni și așa li să întărești stăpânire asupra acelor părți. Au mai arătat un suret de pi un zapis sârbescu din let 7175, mart 21 dila un David șoltuz și alții mulți din târg Orheiului adiverind precum că un Pavăl cu ficiorii săi Moga și Odocheia au cumpărat 2 părți din sat din Țirțești di pe pârâu Cogâlnicului din ținutu Orheiului dila un Veriha și Ivancu și încredințazi cu mărturiia lor asupra acelor cumpărători. Cu acești scrisori au vrut acum numiții oameni a da pricină di a să înțalegi precum că adică dacă pi acel Moga îl număscu scrisorile aceste că au fost din Ciocâlteni, apoi după cum să află iel moșan în celelanti moșii cu cumpărăturili di sus pominite, așa l-ar fi socotind ei că ar fi fost el moșan și di Ciocâlteni, având ei și stăpânire di pi niamul său. Dar cu aceasta nemică ei nu s'au putut agiuta, căci după cum pi acel Moga îl adiverescu scrisorili că ar fi fost iel din Ciocâlteni, asămine și pi alții mulți ei s'au întâmplat marturi la aceli cumpărători fi număscu că au fost atât din Ciocâlteni cum și di pi aiure, dar osăbit că nici unii din niamurile acelora nu să află nici rudenii, nici stăpânitori cu dânșii, dar la ce de pi urmă numai supt numile acestui cuvânt că i-au zis Moga din Ciocâlteni, niciodată nu pot ei să-l aibă pi acela socotit di moșan în Ciocâlteni, știut fiind că totdiauna marturii, mai ales la parte celor proști, să număscu de unde sânt. Dar cu acel cuvânt nimi nu pot, după vremi, a să numi și moșeni la satele acele de undi să număscu că au fost, când scrisorili nu-i adiverescu. Și așa, nefiind la dânșii în distul aceste arătati dovezi, s'au întrebat iarăși pe numiții oameni ca di au altili niscaiva scrisori vechi cu cari să-l adiverescu pi acel Moga sau pe nemurile lui că au fost moșani di Ciocâlteni, să arăti dar toți au răspunsu că alti scrisori n'au. Atâta numai s'au mai văzut la dânșii doai cărți domnești: însă una din anul 1779, iuni 14 dila răposatul Costandin Dimitrii Moruz Voevoda și alta din anul 1786, mai 8

dila Domnul Alesandru Ioan Mavrocordat Voevoda scrisă după jalobili lor cătră boerii sărdari dintr'ace vremi ca să li caute pricinile ci vor ave între dânșii pentru Ciocâlteni cum și pentru alte moșii, după cum și pentru venitul moșii Ciocâlteni, cum și pentru alte moșii ca să-l împliniască di pi la acei ce-or fi pricinuitori, având [scrisă în dosul lor poroncă di la] boerii sărdari cătră mazili rânduți ca să le [iai sama, care] aceste iarăși fiind făcute acum de curând după jalobile lor, nici un temeiu pi dânsele nu s'au pus. Apoi s'au mai văzut la mâna lor și o mărturii de giudecată din anul acesta 1796, fev. 18 dila dumnealor postelnicul Iordachi Romanou și Iancul Racoviți spatar, sărdarii di Orheiu, scriind cum s'au giudicat acești numiți oameni, niamul Harștii și a Știrbeștilor ci s'au răspunsu ei sămințanii din Moga cu un Gavril și Apostol dinpreună și cu alțai ai lor, cari cerè să între și ei stăpânitori cu niamul acestora tot di pi acel Moga atât în moșia aceasta Ciocâltenii cât și în Căcărăzeni, la cari după 2 ispisoaci ci au arătat niamul Știrbeștilor și Hârșteștii, însă unul dila Vasáli Vodă din 7155, mart 18 și altul dila Ștefan Tomșa Vodă din let 7131, mart 18, așăjdire și după spițile di niam ci s'au dat și unii și alții, precum și după stăpânire ci ar fi avut niamul Știrbeștilor i Hârșteștii, să dau rămași pi acel Gavril și Apostol și pe ceialanți ai lor cu cuvânt că altu Moga s'ar fi adiverit a fi acela di pi cari au cerut moșie Apostol și Gavril și altu Moga ar fi acest ci l-au adiverit niamul Harștii și a Știrbeștilor cu ispisoacile lor.

Și așa adiveresc numiți boeri, prin mărturiia ci li-au dat, că niamul Harștii și a Știrbeștilor iai ar fi moșani atât în Căcărăzeni cum și în Ciocâlteni. Dar după cercetare ce i s'au făcut și aceștii mărturii a numiților boeri, vederat s'au cunoscut că esti greșală; că deși răspund ispisoacile acele ci le adiverezi dumnalor că s'au văzut atunce, că pominescu pe Moga, dar acelui Moga numai asupra părți lor din Căcărăzeni îi întărescu cumpăraturili, iar cât pentru Ciocâlteni nemică nu pominescu. Și dacă pi Ciocâlteni nu pominescu, apoi nici un temeiu nu poati să aibă și pentru aceia dar ei nici cu mărturiia aceasta nu s'au putut agiuta, căci di au și adiverit dumnalor vreo stăpânire a nemului acestor oameni asupra aceștii moșii Ciocâltenii, dar această stăpânire a lor când ei nemică dovezi din scrisori vechi n'au, rămâni nesocotită, fiind știută stăpânire a unora ca acestora că găsind pi aice locuri pustii

au cuprinsu fiișticipari locul cât au vrut și pi cât au putut, după cum și aceștia, că ce mai cu temei stăpâniri a lor însuși ei o mărturisăscu că dila vreme di *când s'au așăzat sati cu testamenturi domnești în ținuturili aceste*, di atunce esti și a lor mai cu diadinsul stăpâniri asupra aceștii moșii, mai vârtos că unul dintr'aceștia, adică Vasili Bucișcanu precum și tată-său sânt ei însuși unii dintr'aceia carii au avut la mâna lor și cărți domnești spre a aduna oamini streini și a-i așăza cu lăcuința în ținuturile aceste oriundi vor vre, din cari să înțălegi că după cum alții au cuprinsu cu lăcuința lor alti locuri streine, asămine și aceștia locul Ciocâltenilor. După aceasta s'au mai văzut un terfelog de zăpis vechiu din let 7177, mai 24 cu suretul lui și la mâna unui Pintelei Untilă, prin cari s'au văzut scriind că un Nistor, ficior Tertii ar fi vândut frățini-său lui Ghiorghită, ficioru Agafii, fetii Ștefăniei, nepoata Todosii și unui Istrati, ficior Bursucăi o giământati di bătrân din moșia Ciocâltenii, dar după cercetare ci s'au făcut s'au cunoscut iarăși și acesta un terfelog de zăpis răsufat, di vreme că în curgiri di 128 ani, ci să văd trecuți dela ace vânzari și până acum niciodată moșii și părinții acestui Untilă, cum nici însuși acesta stăpânire în moșia aceasta n'au avut, după cum însuși și el de fați au mărturisit că niciodată cu zăpisul acesta părinții lui sau iel n'au stăpânit. Și așa însuși el priimindu cu bună voia sa au dat acest terfelog de zăpis la mâna noastră, zicând că pe dânsul niciodată nemul acestor oamini stăpânitori pe moșie aceasta, după cum să află părtași și la alti moșii, în Ciocâlteni nu l-au priimit.

Drept aceia, dintru toati aceste fiind cunoscut că aceștia sânt niști acolisători și ca dila unii ci nici o dovadă vrednică din scrisori vechi asupra aceștii moșii n'au arătat, s'au cunoscut dar că moșia aceasta, după a pământului rânduială, esti dreptă domniască și nu pot ei numai cu cuvântul stăpânirii a să faci moșăni, fiind stăpânire atât la aceștia cum și la alții mulți, cu acest feliu de urmari, cum s'au arătat. Și pentru aceia dar, după ce di cătră noi s'au socotit a fi moșia aceasta dreptă domniască, s'au rânduit di cătră noi di s'au și măsurat cu funia di 20 stânjăni și stânjănul di 8 palmi gospod, măsurându-să pe dispri fiișticipari parte, pe la locurile ci s'au căzut, începându-să cu măsura întâiu drept dintr'un hotar vechiu ci s'au aflat în colțu moșii Ciocâltenilor, în malul Răutului dispre răsărit, ci esti din gios di o moviliță, pur-

cegând cu măsura drept în sus spre mezinoapti, coasta moșii Ciocâldenilor, ce dispre răsărit, alături cu Mălăiaștii și tot înainte și pe șăsul Răutului, pisti o gărlă și tot înainte piste altă gărlă și pe șăsul Răutului pân la 2 pietri, hotar vechiu ci s'au găsit în șăsul Răutului și în dreptul satului Ciocâldenilor, din gios și dispre răsărit și au eșit 47 funii, 2 stânjăni. Și din pietrile aceste tot înainte și spre mezinoapti, coasta Ciocâldenilor, alături cu Mălăeștii și tot înainte și pi șăs și piste drumul ci mergi pi margine șăsului Răutului și tot înainte la dial și pân în dial, undi s'au găsit iarăși 2 pietri hotar vechi la colțu moșii Ciocâldenilor cel din sus și dispre răsărit, cari pietri' una disparte Ciocâldenii di cătră Mălăești, iar una infundiazi Ciocâldenii și Mălăeștii dispre coasta Căcărăzenilor și au eșit 105 funii, iar toată suma a marginii aceștia dispre răsărit din colțu dila Răut și pân în colțul dispre coasta Căcărăzenilor s'au aflat 152 funi, 2 stânjăni, iar stânjăni fac 3042 și din colțul acesta au întorsu cu măsura drept spre apus pe culme dialului prin capul Ciocâldenilor și pi lângă coasta Căcărăzenilor și tot înainte spre apus, zare dialului pân la altu hotar vechiu ci s'au găsit la colțu Ciocâldenilor, cel din sus și dispri apus, undi să dispart Ciocâldenii di cătră Sărăteni și să infundiazi iarăși Ciocâldenii în coasta Căcărăzenilor și au eșit 49 funii, 5 stânjăni, iar toată soma a capătului acestuia, din colțu cel dispre răsărit di cătră Mălăești și pân în colțu acest dispre apus și dispre Sărăteni s'au aflat 49 funi, 5 stânjăni, iar stânjăni fac 985. Și din colțu acesta au întorsu măsura drept în gios spre amezizi coasta Ciocâldenilor, ace pe dispri apus alături cu Sărătenii și tot înainte și la vali și piste drumul ce mergi pi Răut în gios și tot înainte și la vali pân la altu drum ci esti puțin mai di vali și din gios di o moviliță, unde s'au găsit și hotar vechiu dispărțitori coasta Ciocâldenilor dispre Sărăteni și au eșit 104 funi și din piatra aceasta tot înainte și la vale pisti o moviliță și tot la vali pi șăsul Răutului și pisti o gărlă a Răutului și într'un ostrov pân la un hotar vechi ce s'au găsit în marginea Răutului dispri mezinoapti, cari esti înpotriva capului unui răd, ci să numești a lui Plăcintă, cari rădiu esti piste Răut dispre apus pe moșie Curmeiaștii și au eșit 63 funi 10 stânjăni. Și din piatra aceasta tot înainte spre amezizi pâr în matca Răutului la colțul undi să dispart Ciocâldenii di Sărăteni și de Curmeiaști, adică în matca Răutului, iar toată suma

a marginii aceștiea dispre apus, din colțu dispri Căcărăzeni și pâri în colțul din matca Răutului s'au aflat 167 funi, 10 stânjăni, iar stânjăni fac 3350. Și măsurându-să și capul moșii Ciocăltenilor acel din gios dispre Răut, cari măsură s'au făcut în curmezișu moșii, puțin mai din sus di matca Răutului, mergând cu măsura drept prin satul Ciocăltenii, neputându-să măsura drept pi lângă matca Răutului fiind bălțile cotiti și cu apă. Și din hotarul Sărătenilor și pân în hotarul Mălăeștilor s'au aflat 100 funi, iar stânjăni fac 2000. Și cu acești măsuri și puiatri hotară s'au încheiet din giur înpregiur toată moșia Ciocălteni.

Drept acie, după toată cercetare și hotărîtura ei s'au făcut, s'au făcut această mărturie hotarnică cum și hartă asămine di stare locului. 1796, iuli 20

Șarban Canano spătar

Manolache Donici ban

Adunare somii stânjănilor ce-au eșit moșia Ciocălteni pe dispri fișticari parte.

Stânjeni

- 3042 margine Ciocăltenilor ce dispre răsărit di lângă Mălăești
- 3350 margine Ciocăltenilor ce dispri apus și dispri Sărăteni
- 985 capul Ciocăltenilor dispri mezinoapti
- 2000 capul Ciocăltenilor dispri Răut, însă nu pi lângă matca Răutului, ci prin satul Ciocăltenii, cum s'au arătat mai sus.

Șarban Canano spatar

Manolache Donici ban

Colecția mea.

306.

1796, August 24.

Simina, soția răposatului Istratie Doroftie ot Roșcani împreună cu fii ei vând jupânului Iurca Chilianu o vie păragină de pe moșia Roșcani. (Original).

Adică eu Simina, soția răposatului Istrate Doroftii ot Roșcanii dinpreună cu fii mei Nechita i Costandin adiverez cu încredințat zapisul nostru la mâna dumsal giupânului Iurca Cheliiian precum să să știi că de nimine siliț, neci asupriț, ce de a noastră bună voe

și cu știre tuturor răzășilor am vândut dumisale o vie păragină ce me-au fost rămas dela răposatul bărbatu meu drept 140 lei adică una sută patruzăce de lei care bani i-am și luat deplin în mâinile noastre și fiind că această vie iaste drept pe moșia noastră Roșcanii și i-am vândut dumsale numai viia, iar parte de moșia Roșcanii ce iaste dreaptă a noastră nu i-am vândut nicidicum, ci numai viia i-am vândut, iar altă nimic. Și eu Gheorghii Iurca Chilian am cumpărat dela Simina și dela fiei ei anume Nechita i Costandin numai viia, iar moșia n'am cumpărat, nici nu am moșie în Roșcani, nici nu-m trebuie, iar dejma din vie să aib a da avaețul moșii pe tot anul cum m'oi pute învoi cu vânzătorii viei și cu răzășii lor și eu Simina și cu fiei mei de bună voia noastră i-am vândut dumisale giupânului Ghiorghii Iurca Chilian această vie de mai sus arătată ca să fie dumnalui volnic a o stăpâni și fiei dum. și nepoții și strănepoții să fie stăpânitori viei, iar cu moșia nu are trebuință și nimine din nemul bărbatului meu sau din fiei miei să nu aibă a strica această de bună voe vânzari fiind că dumlui au luat viia păragină, ci să stăpânească cu pace dispre tot neamul nostru și fiind și cu știre tuturor răzășilor m'am rugat di s'au și iscălit și pentru întărire am pus și degiteli.

1796, avgst. 24

(x) (x) (x) Simina soția lui Istrate Doroftii dinpreună cu fiei miei Nechita i Costandin am vândut

(x) Lazor sin Dumitrache vornic am iscălit și am pus degetul

(x) Tănasi Iremecioae ot Durlești m'am tâmplat

(x) Zahariia Botnar ot Chișinău m'am tâmplat

(x) Gheorghii Chilian am fost față

(x) Tănasi Băcal am fost față

(x) Gorie Doroftii m'am iscălit

(x) giupânul Stoian am fost față

Neclai (?) Gan...f. văt. mazil m'am tâmplat
giupân Sava Blănar am fost față

Petrea Mihălache ot Roșcani m'am iscălit și cu fiul meu Ștefan Hagi Dobri martor Thoma Gorce dascal am fost față

eu Danciu Bacal m'am întânplat față și sântu martur

ierei Costandin ot Roșcani m'am tâmplat

eu Ion Luchiiian otam m'am tâmplat

eu Istrati Moisi m'am tâmplat
 eu Andrii Alicsii m'am tâmplat
 eu Dumitru Bordei m'am tâmplat
 și eu dascalu Vasile m'am iscălit și am scris cu zisa tuturor
 răzășilor din satul ot Roșcani
 Iacovachi Purcel (?) m'am întâmplat •
 Colecția d-lui Ioan Pelivan.

307.

1796, Septembrie 11.

Vechilii răzeșilor din Ciocâlteni dau mărturie că dacă nu vor dovedi cu martori și alte dovezi, până la vadeaua ce li s'a mai dat, că stăpânirea lor este străveche, moșia să rămână domnească. (Original).

Adică eu Vasile Buciușcanu căpitan și eu Pavăl Levință dinpreună cu alte niamuri a noastre Hârșteștii și Știrbeștii dat-am adivărat zăpisul nostru la luminat Divanu gospod, precum să să știu că moșie noastră Ciocâltenii dela ținut Orheiului, luându-să supt nume de moșii domniască, acum după jaloba ce am datu Mării Sale lui Vodă, prin cercetare ce s'au făcut de cătră luminat Divanu, cu toate că acum la mâna noastră dovezi din scrisori vechi n'am avut, să arătăm asupra aceștii moșii, după cum ni s'au cerut, dar ni-au îndatorit luminat Divanu, puindu-ni-să și vade până la sfeti Nicolai, adică la 6 a lui Dichemvrii, să dovedim cu marturi vrednici de credință stăpânire ce au avut moșii și părinții noștri și noi asupra aceștii moșii cum și cu alte dovezi ce-om mai pute găsi, pentru care ni s'au scris și carte gospod cătră dumnealor sărdarii de Orheiu, în ce chip să să cercetezi pe marturii noștri acolo.

Drept acee, cu zăpisul acesta al nostru, ne îndatorim ca atunce la vadè negreșit să ne aflăm aice la Divanu atât cu marturii noștrii și cu mărturii dela dumnealor sărdarii întocma după cum Divanu ni-au cerut, cum și cu alte dovezi ce vom mai pute găsi ca să ni cerim dreptate pentru moșie noastră, iar când noi nu ni vom afla la vadè, atunci piste vadè mai mult cuvânt de răspuns să n'avem, ce să rămâi moșie domniască.

Și pentru credința ni-am iscălit cu mâna noastră, iscălindu-să și alții ce ni s'au tâmplat în Divanu gospod.

96, săpt. 11

Vasili Buciușcanul căpitan

Pavăl Levinți cu neamul nostru

Barbu vornic de poartă martor

Matei [Costin] condicar martur

Fotachi (?) izbaș martur

Și eu am scris cu zisa dumnealor acest zapis

Ioniță Munteanu diiac

În Divanul gospod mărturisând Vasili Buciușcan cu Pavăl Levinți că zapis acesta iaste a lor, ni-am iscălit și noi martori

Șerban (?) v. sulger

Colecția mea.

308.

1797, Ianuarie 28.

Alexandru Ioan Calimah Voevod poruncește biv vel postelnicului Iordache Negrea, serdar de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea moșiei Hrușova pe apa Ichelului a jicnicerului Simion Glavce (Original).

Noi Alexandru Ioan Calimah Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domnu Țării Moldaviei.

Cinstit credincios boeriul Domnii Mele dum. Iordachi Negrea biv vel postelnic, sărdar de Orheiu, sănătate. Prin jaloba ce au dat cătră Domnia Mea jicnicerul Simion au arătat cum că la acel ținut are o moșie anume Hrușova, pe apa Ichelului, carili din pricină că hotarnica ce ar fi avut asupra ei prăpădindu-să, acum s'ar fi împresurând de cătră megieș, pentru care cerând ca să o hotărăscă, iată scriim dumitali ca să rânduiești din mazilii acelui ținut, pe cari îi vei socoti a fi cu bună înțelegere ca să margă la numita moșie, unde adunând pe toți împregiurașii și megieșii cu toati scrisorili și dovezili ce vor fi având, să stea să facă cu amăruntul cercetare tuturor scrisorilor ce vor fi de îmbe părți ca să afli și să dovedească celi drepti și adevărate margini a numitii moșii, măsurându-o în stânjini, stâlpindu-o și cu pietri hotară pe la locurile ce va fi trebuință și va da dreptate, după care să de și mărturie hotarnică în semni și în stânjini, iscălită și

de toți megieșii și înpregiurașii, după obicei, care mărturie cercetându-o și dum., de vei afla-o că iaste făcută după rânduială și următoare dreptății să o adeverești și cu a dumitali iscălitură, iar când la hotărit va naște pricină, atunci cu pietri hotară să nu stâlpască, ce făcând hartă de stare locului, vei da și mărturie cu arătare pricinii pre largu, cu cari prin zi de soroc, viind la Divan, li să va da hotărîre, după cum va fi drept.

1797, ghenar 28

Verso: Cinstit și credincios boeriului Domnii Mele dum. Iordachi Negrea biv vel postelnic, sărdar de Orhei cu sănătate, să să de.

Simion jicnicer

(L. P.)

Trecut M. Costin

Pecetie cu ceară roșie închizând documentul în formă de scrisoare.

Colecția d-lui Ion Pelivan (Din arhiva Gh. Sârbu).

Jicnicerul Simion pomenit în document este jicnicerul Simion Glavce (A. V. Sava, *op. cit.*, p. 127).

309.

1797, Februarie 10.

Alexandru Ioan Calimah Voevod întărește anafora Divanului prin care s'a hotărît că moșia Ciocâlteni din ținutul Orheiului nu este moșie domnească, ci răzășească. (Copie).

Noi Alexandru Ioan Calimah Voivod, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaviei.

Cetindu-să anafora aceasta înaintea Domnii Mele, s'au văzut cercetarea dumilorsali veliților boeri a fi următorei dreptății. Drept aceia și Domniea Mea hotărîm ca să stăpânească răzășii cei mai gios arătați moșia lor Ciocâltenii cu pace, întocmai după cuprinderea anaforalii, după vechea a lor stăpâniri, ci s'au dovedit că au avut, întărindu-să anafora aceasta, cu a noastră domnească peceti.

1797, februarii 10

[L. P.]

Pre Innălțati Doamni,

Prin domneasca țidulă ni să poruncești ca, adunându-ni la Sfânta mitropolii, să cercetăm dovezili și mărturiili răzășilor di moșia Ciocâltenii dela ținutul Orheiului, cum și mărturia de

cercetari ci au făcut dumnealui spătariu Șarban Canano și dumnealui spatar Manolachi Donici, prin cari arată că moșia aceasta ar fi domnească și în ce chip vom afla să înștiințăm pi Măriia Ta. După a Înălțimii Tali poroncă ne-am adunat la Sfânta mitropolii, undi di față fiind atât dumnealui spătariu Șarban Canano cât și răzășii de Ciocâlteni anumi Vasili Buciușcanul, Postică Harștea, Anton Roșca, Ipati Ploșniță și alții ai lor, am intrat în cercetarea pricinii. Și întâiu, s'au văzut di cătră noi mărturiia di cercetari ci au făcut numiții boeri la fața locului, cari iasti din anul trecut 1796, iulie 20, prin cari să cuprindi că după poronca ci li s'au dat di cătră Înălțimea Ta, ca să margă și să cercetezi undi vor afla moșii domnești cuprinsă cu nedreaptă stăpâniri di cătră unii și alții, au cercetat și pentru moșia Ciocâlteni, ci esti pi Răut la ținutul Orheiului, asupra căriia au găsit stăpânitori pi răzășii ci li arată anumi: cari toți au dat samă că s'ar fi trăgând di pi un Moga și cerându-li ca să arăti cu ci dovezi și scrisori stăpânescu moșia aceasta, ei ar fi răspuns că nici o dovadă din scrisori vechi nu au, căci toati scrisorili lor, din întâmplările vremilor și din robiile ci au fost pi la aceli locuri s'ar fi prăpădit; dar stăpânirea ar fi avut-o nestrămutată. Și, osăbit, ar fi răspuns că pot să dovedească cu scrisorili altor moșii a lor, ci le-ar fi având tot di pi acel Moga, care scrisori le-au și arătat la dumnealor, adică:

întâi, o carti gospod dela Domnul Vasilie Voevod din 7145, mai 7 prin cari să poruncești unui Zahariia din Verijăni că au jăluit un Moga din Ciocâlteni asupra unui Parvana că i-ar fi înpresurând ocina lui din Căcărăzăni;

al doilea, un ispisoc tot dela acelaș Domn din 7155, mart 18 cu cari întărești unui Pavăl și ficiorului său Moga și surori-sa Evdochiia pe niști părți ci au cumpărat din Căcărăzeni;

al triilea, un zăpis sârbesc din 7175, mart 21 dela un David soltuzul și alții mulți din târgul Orheiului prin cari adiverescu că Pavăl cu ficiorii săi Moga și Odochiia au cumpărat doi părți din Giurgești, di pi pâraul Cogâlnicului, din ținutul Orheiului;

al patrulea, o carti gospod din 1779, iulii 14 dela răpousatul Domn Costantin Dimitrii Moruz Voevod;

al cincilea, altă carti gospod din 1786, mai 8 dela Măriia Sa Alicsandru Ioan Mavrocordat Voevod scrisă cătră sârdarii di Orheiu, după jalobili răzășilor ca să cerceteză pricinili între dânșii;

al șasilea, o mărturie din anul trecut, februarii 18 dela dumnealor sărdarii di Orheiu di giudicata ci au fost întri răzăși.

Și toati acești scrisori, ci au arătat răzășii acolo la fața locului, dumnealor numiții boeri să silesc a li anerisi și că nu ar fi agiutând pi răzăși nici stăpânirea, nefiind scrisori pi Ciocâlteni. Apoi după toati acelea arată că au mai văzut un tărfălog de zapis vechi din 7177, mai 24 cu suretul lui la un Pintilii Untilă, prin cari să cuprindi că un Nistor, ficior Tertii ar fi vândut frățîni-său lui Gheorghită, ficiorul Agafii, fetii Ștefanii, nepoată Tudosii și unui Istrati, ficior Bursucăi o giumătati di bătrân din moșia Ciocâlteni, dar, după cercetarea ci au făcut și tărfălogului aceuia, au aflat că în 128 ani ci sânt trecuți dela acea vânzari, niciodată moșii și părinții acelui Untilă, cum nici el stăpâniri în moșia aceasta n'au avut și însuș el, cu bună voia sa, au dat zapisul acela la numiții boeri, zicând că pi dânsul niciodată neamul acestor oamini stăpânitori pi moșia aceasta nu l-au priimit. Și așa, cunoscându-i di acolișitori, arată dumnealor că moșia aceasta esti dreaptă domnească și că n'ar putea ei numai cu cuvântul stăpânirii a să face moșani, cari moșii au și măsurat-o după cum pre larg arată la aceiaș mărturii.

Căriia mărturii luându-i-să sama de cătră noi, dumnealor numiții boeri nu au îndestul cuvânt să poată a zice că nu esti moșia a numiților răzăși, când stăpânirea acea îndelungată a lor și pomenirea acelor vechi scrisori a neamului lor, nici dumnealor nu o pot mistui, ci mai ales însuș o dovidescu, după mărturia acelui Untilă, cari au arătat că în curgiri di 128 ani neamul acestora n'au lăsat pe neamul lui ca să stăpânească cu zapisul acel arătat. Apoi iată dar că ei au fost buni stăpâni și să înțalegi că zapisul acela n'au fost bun, dacă într'atâta curgire di ani n'au putut a-l puni în stăpâniri, mai ales întri alti moșii fiind și acel Untilă împreună cu dânsii părtași. Și chiar de nu ar fi și moșia a lor (precum nu să poati zici, agiutându-i stăpânirea acea îndelungată), dar iarăș nici o pravilă nu putea să facă pi numiții boeri să zică că esti domnească, căci de nu era a lor putea să fii a altora, osăbit că răzășii au mai adus mărturii dela dumnealui postelnicul Iordachi Negrea, sărdariul de Orheiu, din 28 zili a trecutii luni noemvri prin cari arată că, după cartea Innălțimii Tale, au făcut cercetari pentru stăpânirea răzășilor și au adus răzășii pi un Vasili Mârzacu din satul

Sărătenii, la vârstă ca di 90 ani, carili au mărturisit cu sufletul lui că au apucat pe părinții și moșii Hârșteștilor și a Știrbeștilor, adică a acestora di sus arătați, stăpânind moșia Ciocâltenii, aceasta. Așijdirea au mărturisit și un Dumitrașcul Sârbul mazil, la vârstă ca de 60 ani, pi cari marturi aducându-i și aicea și făcându-li-să cuviincioasa cercetari, tot asăminea au mărturisit. Și diosăbit să mai dovidești stăpânirea lor și dintr'o mărturii hotarnică de 21 ani a moșii Sărătenii, ci esti megieșită cu aceasta.

Pre Innălțati Doamni,

După cercetarea cu amăruntul ci am făcut asupra pricinii aceștiia, măcăr că scrisorile celi vechi a moșii Ciocâltenii nu să văd la mâna acestor răzăși, poati că vor fi prăpăditi di multe răzvrătitoari vremi ci au fost în pământul acesta, mai ales în partea aceia, dar stăpânirea să vedi îndelungată cu învechimi la neamul lor și la dânșii, precum scrisorili altor moșii și însuș mărturia numiților boeri îi adivirează. Și după atâta îndelungată stăpânire, nici cu un cuvânt di dreptati nu să poati acum dizghina dela stăpânirea lor, căci din întru'nceput să cunoaști că moșia aceasta au avut stăpân și având stăpân nu poate fi domnească.

1797, ghenarii 16

Și înștiințăm

A Innălțimii Tale cătră Dumnezeu rugători

Iacov, mitropolit Moldaviei

Pre plecați slugi

A. vel logofăt ¹⁾ Costantin Paladă vel vornic,

Dimitrachi Bogdan vel spatari

Theodor Balș vel vornic

Ioan Razu vel vornic

Niculai Balș vel vornic

Procitoh Dimitrii Neculcea vel paharnic

S'au trecut în condică

Matei condicariu

Copiia aceasta posleduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind scoasă întocmai cu cea în orghinal anafora, di aceia Comisiia hotă-

¹⁾ Numele boierilor din Divan, arătați precis în fidula de convocare publicată în studiul arătat în nota dela p. 361.

riturilor di uezdurili Chișinău i Orheiu, după înscris cerire ci au dat răzășii di moșia Ciocâlteni, Costantin Roșca i Samson Singureanu, o încredințază cu iscăliturile cuviincioasă și punirea peceteii haznelii.

No. 32. An 1847, luna Martii 14 zili

Ţlen Ghica

(L. P.)

Documentul în colecția mea.

310.

1797, Martie 5.

Răvașul vistiernicului Grigore Sturza către Pintilie Untilă privitor la niște cumpărături de pământ în moșia Tărșăței din ținutul Orheiului. (Original).

Pintilie Untilo,

Răzășii din moșia Tărșățaii, viind aice mi-au arătat că în părțile ce mi-ai vândut tu din moșia aceia, neinvoindu-te cu dânșii, ai fi vândut și câțiva stânjâni ai lor și banii pân acum nu li-i fi dat.

Iată dar, îți scriu ca să cauți și de va fi arătare lor într'acest chip, să li dai banii pe câți stânjâni vor fi avut, iar de ai ceva a răspunde să vii de față

1797, Martie 5

Grigorie Sturza vistiernic

Din dosarul nr. 97 dela Direcția Cadastrului din Chișinău, fila 46.

Imprejurările în care s'a scris acest răvaș sunt arătate pe larg în cartea de judecată din 1805, Martie 3 a serdăriei Orheiului. V. mai jos nr. 327.

311.

1797, Iunie 14.

Alexandru Ioan Calimah Voevod întărește anaforaua Divanului și recunoaște că jumătate din moșia Indărăpnicii din ținutul Orheiului nu e moșie domnească, ci moșie răzășească. (Copie).

Noi Alecsandru Ioan Calimah Voivod cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldavii.

Cetindu-să anaforaoa aceasta innaintea Domnii Meli s'au cunoscut că cu cali și cu dreptati au giudecat dumnealor veliții boeri și

asăminea hotărîm și Domniia Me că întocma să să urmezi stăpânindu-ș răzășii di moșiia Indărăpnicii giumătati di sat partea lor cu paci, căci s'au cunoscut că esti dreaptă a lor, cum pre largu să arată prin această anafora, întărindu-să anaforoa aceasta și cu a noastră domnească pecete.

Anul 1797, luna Iuni în 14 zili

(P. D.)

Pre Innălțate Doamne,

Innălțimii Tali au dat jalobă Grigoraș Strătulat și Climinti Melica și Ioniți Soltan și preutul Ioniți împreună și alții ai lor răzăși di giumătati di sat di moșiia Indărăpnicii di pi Răut din ținut Orheiu, arătând cum că această pol sat Indărăpnicii fiind driaptă a lor di baștină părințască, dintru început ar fi stăpânit-o moșii și părinții lor cum și ei încă ar fi stăpânit-o fără de nici o supărari di cătră nimine, iar apoi acum la cercetare cari din poronca Innălțimii Tali s'au făcut pentru moșii domnești la ținut Orheiu di cătră dum. spătar Șarban Cananău și di cătră dum. spătariul Manolachi Donici li s'ar fi oprit acest pol sat di moșii Indărăpnicii supt numi de moșiia gospod și au cerut ei ca să aibă dreptati. După a cărora jalobă ni să poroncești di cătră Innălțimea Ta ca să să cercetezi di cătră noi pricina și să înștiințăm.

Deci, după ci din luminată poroncă Innălțimii Tali s'au scos pi dânșii față innaintea noastră, s'au întrebat pi numiții jăluitori cu ci pot să incredințazi ei cum că această moșii ar fi baștină a lor părințască și ei au răspuns cum că alti scrisori dovezi n'au, căci toati scrisorili lor, ci ar fi avut, din întâmplările vremilor și din robiile ci ar fi suferit moșii și părinții lor pe la locurile acelea, s'ar fi prăpădit, dar stăpânirea lor prin cât le-au fost prin putinți ar fi stăpânit.

Și diosăbit arătându ei cum că cielantă giumătati di sat di moșie aceasta Indărăpnicii fiind a mănăstirii Bărboiului, din scrisorili ci ar fi având mănăstirea, încă s'ar fi discoperind dreptatea lor precum că ei nilipsiți ar fi fost stăpânitori pi această giumătati de sat ci esti partea răzășească. Pentru aceia dar deodată sfârșit cercetării aceștiia nu s'au dat, ce mai întâi s'au triimis la egumen dila mănăstirea Bărboiului de i s'au cerut că orici scrisori va avè să li aducă ca să să vază. Și așa, numitul egumen au scos

dovadă pi ciia giuământati di sat ci esti partea mănăstirii un zapis vechi din let 7179, avgust 1, ci sânt trecuți 126 ani cari zapis cercetându-să s'au văzut scriind că un Istrati din Chipirceni, ficior unui Dragomir cel bătrân din Indărăpnici, au vândut stolnicului Ilii Sturza, adică ctitorului mănăstirii Bărboiului, giuământati di sat di Indărăpnicii, ci au fost partea lui aleasă și stâlpită din sus dispre Dobrușa, cum pri larg dovedește zapisul. După cari, fiind trebuința ca să [să] afli și mai bini adivărul, adică întâi di nu să trag vriunii din jăluitoirii aceștiia din sâmintiia aceleuia vânzători ce-l cuprindi zapisul mănăstirii și al 2-le de au stăpânit tot neamul jăluitoirilor acestora această giuământati di sat ci esti parte răzășască, s'au scos asăminea copii dipi zapisul mănăstirii și incredințându-să cu iscăliturili noastre s'au triimis ¹⁾ copia zapisului cu luminată carti Innălțimii Tali cu poroncă cătră dum. Iordachi Negrea sârdariul de Orhei și la dumnealui spatar Manolachi Donici, cărora numiții boeri li s'au poroncit ca și pentru spița neamului jăluitoirilor să să cercetezi ca să vază di nu să trag ei din sâmintiia acelui vânzători ci arată zapisul mănăstirii și di au avut jăluitoirii aceștiia stăpânire pi acel pol sat, ci esti partea răzășască. Acum dar viind numiții jăluitoiri, au adus răspuns dila numiții boeri cu cari pre larg incredințaz[ă] pi Innălțime Ta pentru pricina aceasta și arată că după poroncă cercetând numiții jăluitoiri spre dovada stăpânirii lor ar fi scos acolo mărturii trii oamini bătrâni din megieșii lor di acolo însă anumi pi un Andrii Stângaci, birnic din satul Chiștelnița și răzăș di Scorțâni, cari Scorțâanii să megieșăsc lângă Indărăpnicii, om bătrân ca de 80 ani și Cozma Lașcu mazil din satul Mășanii tij răzăș în Scorțâni, iară om bătrân ca de 60 ani și Ghiorghii sin Andrii mazil din satul Nigurenii, iarăș bătrân ca de 45 ani. Aceștiia la întrebarea și cercetarea ci li s'ar fi făcut, cu sufletile lor, ar fi mărturisit că tot pi acești jăluitoiri și pi părinții lor i-ar fi apucat stăpânind și dejmuind acest pol sat Indărăpnicii și niciodată dispre nimeni alții n'au văzut a li faci vreo supărari, iar cât pentru spița neamului ci să arată în zapisul mănăstirii Bărboiului ar fi dat răspunsu precum că ei nu pot a da spița neamului căci nu știu, fiind atâta sumă de ani trecuți ci numai pentru a lor veche stăpânire precum

¹⁾ In copie din greșală: « priimit ».

au știut au mărturit după cum și însuș numiții jăluitoari la întrebarea și cercetarea ce li s'au făcut acum iarăș tot asăminea au răspunsu că nici ei nu pot să de spița pentru curgirea neamului lor di atuncea dila zăpisul mănăstirii și pân acum, niavând dovadă din scrisori vechi ci numai cu a lor stăpâniri vechi încredințază.

Pre Innălțate Doamne,

După cercetarea ci s'au făcut de cătră noi pricinii aceștiea, socotim că jăluitoarii aceștiea au dreptati la cerirea lor, căci dacă din zăpisul mănăstirii să dovedești că giământati de sat au fost a vânzătorului aceluia, ci au vândut la stolnicul Ilii Sturza, să înțalegi dar că cielantă giământate de sat au rămas apoi răzășască și dacă nici stolnicului Ilii Sturza în viața sa, cum nici mănăstirea, după ci au întrat stăpânitoare cu moșia aceasta dila Sturza mai mult nu s'au întins, nici au făcut vreo arătare pentru această giământate de sat parte răzășască ca să o cei cu vreun nume de moșii domnească, cunoscut esti că pentrucă au fost cu stăpâni și stăpânit de răzăși. Pentru aceia mai mult nici cu o pricină nu s'au întins și di vremi că și din mărturiile marturilor acestora să dovedește că tot jăluitoarii aceștiea și părinții lor au stăpânit, vederat este cunoscut că moșia esti a lor și încredințăm

a Innălțimii Tali pre plecați slugi

1797, iuni 9

In ce adivărată iscăliții boerii Divanului în No. de 6 care nu s'au putut citi iscăliturili lor.

S'au trecut în condică Mihai condicariu

Poslăduindu-să cu ce adivărată s'au găsit întocma și s'au adiverit și di mini, cinovnic canțelerist Jerdan.

Dosarul nr. 2132 din arhiva veche a Tribunalului Lăpușna, fila 29.

Vezi asupra acestui document și asupra doc. nr. 302, 305, 307 și 309 din acest volum studiul nostru: *Din istoria jurisprudenței românești. Răzeșii în proces pentru moșie cu Domnia Moldovei* în volumul omagial închinat memoriei lui Constantin Giurescu.

312.

1797, Decembrie 4.

Postelnicul Iordache Negrea, serdar de Orhei rânduiește pe căpitani Toader Mavrodin și Dumitru Jărdan să cerceteze dacă moșiile Micleștii și Ivancea ale spătarului Manolache Donici sunt împresurate de răzeșii de Peresecina. (Original).

Dela sărdăria Orheiului către

Dumnealui căpitan Toader Mavrodin i către dumnealui căpitan Dumitru Jărdan, sănătate.

Fiindcă dumnealui spatar Manolachi Donici au adus luminată carte Mării Sale lui Vodă poroncitoare pentru împresurare moșiilor dumnealui Micleștii și Ivance, ce i s'ar fi împresurând de către răzeșii de moșie Perisăcina, asupra cării cercetări iată vă rânduiesc pe dumneavoastră ca să mergeți la starea locului și aducând pe toți răzeși de Perisăcina, fiind de față și dumnealui spatar, să faceți cercetare locului de pricină și după măsurătoarea ce veți face moșiilor acelor împresurate, să faceți și hartă închipuitoare de stare locului în care să arătați locul de pricină cu sămnile stăpânirii lor în lungu și în curmeziș și cu mărturia de curgirea pricinii, prin zând soroc să viea la sărdărie ca prin giudecată să li să hotărască.

97, decv. 4

Iordache Negre postelnic

Colecția d-lui Aurel Cazacu.

313.

1797, Decembrie 8.

Cercetarea mazililor și aceia a serdarului de Orhei Iordache Negrea biv vel postelnic în pricina dintre spătarul Manolache Donici proprietarul moșiilor Miclești și Ivancea cu răzeșii de Peresecina. (Original).

Cu multă plecăciune sărutăm cinstită mâna dumisali cuconului Iordachi Negre biv vel postelnic, serdar de ținut Lăpușnai Orhei.

Facem dumitale înștiințare pentru că fiind noi rânduți cu cinstit răvașul dumitale ca să mergem la satul Micleștii, ce este la ocolul Ichelului la ținut Orheiului și să facem cercetare moșiei Micleștii și moșiei Ivancea a dumisali spatar Manolachi Donici de [să] împresoară despre moșie Peresecina, noi după poronca ce am luat

am mers la numitele moșii și făcând de știre tuturor răzeșilor după poronca au venit și s'au adunat față anumi căpitan Gavril Buzul i căpitan Filip Ursul i Toader Ignat i preotul Trofin și cu alte neamuri răzeși de Peresecina și fiind cu toți de față cu funie de 16 stânjani și stânjanul de 8 palmi gospod, am început a măsură din apă Ivăncii dela un iaz vechi ce este mai din sus de un pod din șleahul cel mare, ce s'ar fi numind Iazul Pantiului și am măsurat din apă, din ruptură iazului drept la deal pe poiană și pen dumbravă spre miazănoapte, despărțind locul de pricină de către moșie Peresecină și tot înaintea pen dumbravă, pe din sus de șleah și pe despre apus pe lângă cornul pădurii până la un hotar vechi ce este între drumuri în malul Trăstinețului despre amiazăzi, care hotar deosebește locul de pricină de către moșie Peresecină și au eșit 41 de funii, iar stânjeni fac 656 și din hotarul acestă am măsurat drept înaintea și la valea spre amiazăzi pe malul Trestinețului pe despre apus, despărțind locul de pricină despre moșie Ivanceă și până în apa Ivăncii în dreptul capului piscului Negruți și au eșit 39 funii iară stânjani 624 și din apă Ivăncii din dreptul piscului Negruți am măsurat drept pe malul Ivăncii pe despre miazănoapte și la deal spre apus pe lângă iazul căpitan Filip Ursul și peste șleah până la iazul Pantiului și au eșit 46 funii, iar stânjani 736 și iarăș din iazul Pantiului am măsurat drept înaintea la dial pen pădure spre amiazăzi coastă Lăpușniții pe despre apus și până în deal la un hotar vechiu ce este în pădure lângă un drum despărțitor locului de pricină de către moșie Peresecină și au eșit 66 funii, iară stânjani fac 1056 și din hotarul acela am măsurat drept înaintea pen pădure spre amiazăzi peste fundurile vâlcelelor seleștii Peresecinii vechi și până la un hotar vechiu ce este în deal în dumbravă deasupra ponoarelor și a rădurilor Peresecinii și au eșit 40 funii, iară stânjani 640 și din hotarul acesta am întors cu măsură drept înapoi și cam spre miazănoapte, până la un lac ce desparte Micleștii de locul de pricină și au eșit 20 funii, iară stânjani 320, și din lac tot înaintea spre miazănoapte până la un drum ce merge pe deal, margine Volocii în dumbravă despre răsărit, unde s'au făcut cruce în pământ și au eșit 20 funii, iară stânjani 320 de unde să desparte în sus locul de pricină și în gios moșie Micleștii și din cruce tot înaintea și la valea pen dumbravă pe la o groapă de lozniță veche

și la valea pen pădure peste fundul Lăpușniții și până la un lac ce este în pădure în coastă Lăpușniții despre răsărit și au eșit 36 funii, iar stânjăni 576, din care lac în sus și spre miază noapte desparte locul de pricină și în gios și spre amiazăzi desparte Micleștii și din lac am măsurat cam cotit spre răsărit și pen pădure pe la un loc de zemnic vechi ce este în coastă Cochijeștii și tot înainte până în margine pădurii pe la un hotar vechi în piscul lui Negruți până la apă Ivăncii, unde să desparte locul de pricină de moșia Ivanciă și Stățcanii și aice s'au încheet măsurile locului de pricină dejurînprejur și pen mijloc în curmeziș. Apoi măsurând noi și trupurile moșiilor Peresecină și Micleștii pe lung și pe trei locuri, adecă capetele amândoao și mijlocul în curmeziș și după somele stânjănilor ce-au eșit la amândoao moșiile s'au arătat la hartă pe drept fieștecare loc pe unde s'au măsurat și după cercetare și măsurătoare ce am făcut s'au găsit capul moșii Micleștilor, cel despre miazănoapte și despre Ivanciă cum și coastă Micleștilor despre apus până la un loc înpresurată de moșie Peresecină cum și un loc, adecă un colți a moșii Ivanciă iarăș înpresurată de cătră moșie Peresecină și după cum am aflat toate pricinile n'am lipsit a nu înștiința pe dum.

1797, dec. 8

Al dum. pre plecate slugi
Dumitru Jărdan căpitan
Toader Mavrodin

Aducând de fați înainte me pre toți răzășii de moșia Peresăcina, cari mai sus sint arătați, s'au întrebat pentru acești părți de loc din moșia Ivancea și Micleștii, ce au arătat dum. spatar Donici prin jaloba ce au dat cătră Măriea Sa Vodă că i s'ar fi înpresurând despre moșia Peresăcina, de este cu adivărat înpresurarea despre moșia lor după arătare dumisale spatarului, au de sânt aceli părți de loc din trupul moșii lor și cu acolisiri ceri dum. spatarul. Și iai toți au răspuns înaintea mea zicând că cu adivărat și iai singuri cunoscă că aceli bucățeli de loc nu sânt din trupul moșii lor Peresăcina și văd că sânt rupti din celelanti moșii și trasă cătră moșia lor Peresăcina și întrebându-i cu ce chip au făcut această înpresurare, iai au răspuns că așa au apucat stăpânirea, dela părinții lor au auzit că pentru o moarti de om s'ar fi luat, dar cerând ca să-mi arăți vreo dovadă cum că ar fi adivărată

această zisă a lor și iai nici o dovadă n'au arătat fără numai cu gurile lor. Intrebând și pe dumlui spatarul cum de au suferit dumnalui această inpresurari și n'au căutat-o mai dinnainte, dumlui mi-au arătat că această moșii mai innainti, pe când să afla turcii pin țară și să stăpâne mai mult de turci și dumnalor neavând nici un folos de moșii n'au mai cercetat, iar mai încoaci luând sama părintili dumisali răposatul banul Darii Donici că i să inpresoară moșiile de cătră moșiia Peresăcina s'au ispitit a-ș cerca dreptatea, dar nu ave la mâna sa vreo dovadă ca să poată ști drepti sămnile moșii sale Ivancea și tot așa s'au prelungit până acum în anii trecuți, de sânt vro cinci ani, s'au întâmplat de au murit o mătuși a dumilorsali la cari s'au găsit un hrisov domnesc în cari arată drepti sămnile moșii Ivancea despre moșie Peresăcina, cu cari acum dumlui spatarul ceri să-ș tragă inpresurare cătră moșiile dumisali și văzând că numiții răzăși nu numai că n'au nici o dovadă altă ce numai cu zisa lor, dar nici niscaiva petri hotară inpregiurul locului aceuia de inpresurari nu s'au găsit, fără numai sămni de vâlceli și de lacuri ce arată răzășii de Peresăcina și să cunoaști că din pricina necăutării moșii boerilor Donicești s'au făcut inpresurarea aceasta de cătră răzășii de Peresăcina, deci după dreptatea ce să cuvini dumisali spatarului, vrând eu ca să rânduesc pe mazilii ce au făcut cercetari să tragă părțile de inpresurari cătră moșiile dumisale spatarul iar răzășii n'au îngăduit zicând că vor mergi și la divan să să judeci și ș'au pus zi de soroc ca să margă la divan împreună cu dumnealui spatar și eu după cercetarea ce am făcut aicea la starea locului, am dat această mărturie la mâna dumisale spatarului.

1798, fev. 5

Iordachi Negre postelnic

Colecția mea.

314.

1798, Martie 9. Chiștelnița.

Melinte Gherciu cu copiii, frații și surorile vând lui Maștei Untilă părțile de moșie ce a avut bunicul lor Tănase Gherciu în satul Căcărăzeni din ținutul Orheiului. (Original).

Adecă eu Melinte Ghirciu de împreună cu feciorii mei anume Petre i Iacob și fiică me Dochița și cu frații și surorile meli anumi

Sanda precum să să știi că de bună voia noastră nesăliți, neasu-
priți de nimine am vândut toată parte tatălui nostru Tănas Ghirciu
sîn lui Ștefan Ghirciu adecă toată parte tatălui nostru Tănas
Ghirciu din hotarul Căcărăzării de istov adică din câmpu, din
sat, din bălți cu pești și din tot locul cu tot vinitu dumnealui
Maftei Untilă i Vasili Untilă ¹⁾ răzăș de acest hotar drept 15 lei
adecă cinsprezăci lei, însă parte tatălui nostru, ce să va alege care
să-i fii dumnealui driaptă ocină și moșii în veci de veci atât dum-
nealui cât și cuconilor dumnealui și nepoților dumnealui și stră-
nepoților și oricare din frați i surori s'au feciori i nepoți i străne-
poți să nu fii volnici a răscumpăra fiindcă eu cu știre și voia surorii
meli și a feciorilor mei am vândut dumnealui. Iar care din feciori
sau frați i surori și nepoți s'ar scula asupra aceștii vânzări să nu
li să țtie în samă ori la ce judicată va fi.

Și spre încredințare, neștiind scrii, mi-am pus degitu în loc de
pecete și numile. Și la făcutul acestui zapis s'au întâmplat mulți
oameni buni și de cinste mazili cât și înpregiurași di alte moșii
care mai jos însuș ș'au pus degitile și numili, iar care au știut
scrii au iscălit cu mâna lor.

1798, mart 9

(x) eu Melinte Ghirciu sîn lui Ștefan Ghirciu vânzător am
pus degetu

(x) eu Irimia sint căpitan Cod zăt lui Antohi Popăscu, răzăș
de Hoimănești ce să megiești cu Căcărăzenii m'am întâmplat față

(x) eu Ioniță Strătulat răzăș de Hoimănești am fost față

(x) eu Vasili Untilă sîn lui Ioniță Untilă răzăș di Căcărăzeni
adeverez, am fost față

(x) eu vornic Sava ot sat Chiștelnița am fost față

(x) eu Ocsinti Popăscu răzăș de Hoimănești am fost față

(x) eu Stahi Strătulat răzăș de Hoimănești am fost față

Grigoraș Popăscu răzăș de Hoimănești am scris cu zisa lui
Melinti Ghirciu și s'au scris în sat Chiștelnița în casa me.

Originalul în colecția mea.

¹⁾ Cuvintele « i Vasile Untilă » adăogite de-a-lungul marginii zapisului.

315.

1798, Mai 19.

Costache Ghica hatman se învoește cu răzeșii de moșia Coropcenii din ținutul Orheiului în ce privește stăpânirea acestei moșii, făcând în acest scop un schimb cu ei. (Copie).

Iacov, Mitropolit Moldaviei.

Costachi Ghica hatman adiverez prin această scrisoare a me, ce dau la mâna tuturor răzășilor de moșie Coropcenii ot ținut Orheiului precum cu bună priimirea me și a lor am făcut schimbătură, dându-le eu lor parte me de Coropcenii dispre apus și cu giumătate de iaz, ci este pe apa Molovaticii, ce și eu o avem cumpărătură veche, încă de răposatul logofăt Ioan Canta, dându-le și toate scrisorile ce avem pe ace parte din Coropcenii dispre apus. Și ei încă mi-au dat parte lor de Coropcenii dispre răsărit cu satul și cu giumătate de iaz din arătata apă, ci este dispre moșia me Sărătenii, cari parte o avè și ei cu uric dela Petru Voevod din let 7054, Mart 23, dându-mi și acel uric vechiu sârbăsc dela Petru Voevod.

Deci după această scrisoare a me, de astăzi înainte să-ș stăpâniască răzășii parte dispre apus cu giumătate de iaz, după ce cu bună priimire schimbătură, ci s'au făcut între noi, întocma după măsurile ci s'au găsit de cătră rânduiții din parte sârdării Orheiului, cari prin scris li-au dat la amândoaî părțile, asupra căruia adivărat schimbu ci s'au făcut între mine și între dânșii, luând moșie înpotriva moșii ce li-am dat, să aibă ei a-și face și dresă domnești și nimine ori din parte me sau din parte lor, să nu fie volnic a strămuta schimbătura aceasta nici odinioară în veci și spre încredințare am iscălit

1798, mai 19

Costachi Ghica hatman

Iordachi Canta vel logofăt martur

Alexandru Ianculeu vel vornic martur

Vasile Rosăt vel vornic martur

Costandin Balș vel vornic martur

Manolachi Conachi vel vornic martur.

Colecția mea.

316.

1798, Iunie 7.

Scrisoarea lui Iordache Canta către fiica sa Măriuța în pricinile moșiei Măgirești din ținutul Orheiului (Original).

Iubită fiica me Măriuța, sănătate îți rog dela Dumnezeu ca să-ți dăruiască.

Carte, ce mi ai trimis cu acestu fecior, am luat; cele scris(ă) am înțales și iată zece zapisă a răzeșilor di Măzărești, ce mi-au vândut părțile lor, în care vânzări esti și femeia aceia Ispiroae vândută, împreună cu bărbatul ei. Ți li-am trimis, cum și o carte domniască, ci est din 82, mai 26, ce scrii la sărdarii de Orheiu pentru pricini, ce-au avut răzeșii ei în de ei, pentru moșie Măgireștii, din care scrisori te-i pliroforisi cum că femeia aceia umblă fără ispravă, căci ia s'au mai sculat la 92 și au jăluit la Mărie Sa Alixandru Moruz Vodă, cum că bărbatul ei Ispir, i-ar fi vândut doi părți de moșie dela ținut Orheiului, ce li-au avut zăstri de la părinți fără știre ei și scriindu-mi-s(ă) carte gospod ca să trimăt zapisăli și li-am trimis, di s'au văzut la Divan ș'au rămas cum-părătura me bună, ce-am cumpărat dela bărbatul ei, fiind și e iscălită. Apoi deosebit că e, dintr'alti moșii nu mai poate tragi parti, fiindcă au luat și pentru alți părți, ci i să făce dintralti moșii tot din moșie Măzăreștii, un bătrân întreg care mi l-au vândut, după cum arată o scrisoare de invoială, ce i-au dat niamurile ei, cari scrisoare Ț-am trimis-o și asemenea scrisoare au dat și e la mâna lor și arată cari, din ce moșie ari să stăpâniască. Apoi acmu că zici că ari și'n Roșcana, și'n Piripiceni rău zice, că o dovedești scrisoare ace de invoial, iar cât pentru că zice că și din Perieni ari să tragă, latră ca fimei fără isprav, căci eu moșie Perieni n'o am cumpărată dela răzeș sau dela niamurile ei și daca mai zice pentru Perieni ceva să-i spui că dacă îi voe să mănânce bătae la cur în mijlocul Eșului, e să scoali să cei giudecată cu mini, c'apoi fi foarti pe lesni. Si Ț'am trimis carte ace dela Moruz cum și o copii di pi răspunsu ce-am făcut lui Vod(ă) pe care însemniaz(ă) logofăt Vasili Codrianu cum au rămas pricina cu muere aceia Ispiroae, fiind el vichil atunce. Osăbit Gheorghii post. viind acmu și el dila Eș mi au spus cum că i-ai zis să-mi spuie să-Ț trimăt și hotarnicili a Măzăreștilor i a Piripicenilor și a Roșcanii. Iată Ț'am trimis copie

di pe hotarnica Măzăreștilor i a Piripicenilor și a Perienilor, iar hotarnica pe pol sat Roșcana esti la șatrar Tudurachi Zosin, fiind ace moșie a lor. Măcar că mai nu esti trebuință de hotarnice, dar copiile tot ți le-am trimis și după ce s'a isprăvi, scrisorile acesti iarăș să mi li trimeț.

Tatul tău, Ghenadie (?) Canta
fiorul acesta cu carte au sosit astăz luni la vremi de bucate.

Colecția d-lui Lazu.

Iordache Conta pare a fi semnat cu numele călugăresc de Ghenadie.

317.

1799, August 10.

Ionașcu Carp dăruiește fratelui său Iacovache două sălașe de țigani ca să-i poarte de grije după moarte, după cum i-a purtat și în timpul vieții. (Original).

Ionașcu Carp adevereșc cu această scrisoari de bună voe me la mâna fratelui meu Iacovache precum să să știi că având eu multă căutari și ajutoriu dela dumlui, la toti celi ce me-u fost trebuitori, deci pentru această căutari și ajutoriu ce am avut dela dumlui, i-am făcut și eu danii doao sălași de țigani, ce i-am avut părințăști anume Vârlan și Onofrei și cu toț copiii lor, iar pentru Ion feciorul lui Vasăli scripcariul și Vasăli vezătiul aceștie sânt drepti al dumisale, fiindcă luasăm eu mai mulți. Deci pentru aceasta i-am dat și eu aceste doao sălași de țigani de mai sus arătate pentru că după cum în vieța me iarăși să aibă a mă căuta cu tote cele trebuincioasă grij după lege creștinească, iar cine va strica această scrisore a me ce eu de bună voe me i-am făcut danii dumisali ca să mă caute după vieța me și oricari din nemurile meli sau din feciorii mei sau din judecători sau din boeri sau din cei bisăricești sau din cei lumești s'ar ispiti a-m strica diiata să aibă a da sama și a răspunde la înfricoșata zioa acee a răsplătirii înainte judecătoriului celui drept și nefățarnic, Domnului nostru Isus Hristos, Dumnezău cel adevărat și pentru mai mare încredințare însuș cu mâna me am iscălit și am poftit și pe cei ce s'au întâmplat la această danii de au iscălit

Ionașco Carp

1799, avgust 10

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

In contrazicere cu afirmația din textul dieții n'a mai iscălit nimeni actul.

318.

1799, Noembrie 24.

Spătarul Manolache Donici face schimb cu vărul său Iacovache Carp, căruia îi dă în schimbul părților sale din moșia Tătărăști de pe Bâc, părți din moșia Potlogeni de pe Ichel. (Original).

Pentru o parti di moșia Potlogeni, ce am cumpărat-o eu de la un Pavăl Zatic, cari moșii esti la ținutu Orheiului, pe apa Ichelului, m'am învoit cu dumnealui vărul Iacovachi Carp și i-am dat-o dumisali, mai având dumnealui și alti părți acolo într'ace moșia și dumnealui mi-au dat alti părți din moșia Tătărăștii în locul acestiia, ce li-au avut dila moșul dumisali. Și după această învoială, să aibă dumnealui a stăpâni partia arătată dila Ichel și eu partea dila Bâc, după cum să arată și pentru credința am iscălit însumi.

1799, noemv. 24

Manolachi Donici spatat

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

319.

1800, Mai 30.

Anaforaua veliților boeri întărită de Domnul Constantin Alexandru Ypsilanti Voevod în pricina dintre Zmaranda Hrisoverghi, văduva paharnicului Iordache Lazul și cumnatul său paharnicul Răducanul Roset pentru moșia Ichimăuții din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Costandin Alexandru Ypsilant Voevoda, cu mila lui Dumnezău Domnu Țării Moldaviei.

Neodihându-să dum. paharnicul Raducanul Ros[e]t cu giudecata Preosvinții Sale părintelui mitropolitului și a dumilor Sali veliților boeri, poroncit-am de s'au scos și de fațe înaintea Domniei Mele și a tot sfatul nostru atât pe dumnealui paharnicul cât și pe dumneaei păhărniceasa Zmaranda Lăzoe, unde după ce s'au cetit anaforaoa aceasta, însu-mi Domniea Mea întrând în ce mai cu amăruntul cercetare, vederat s'au cunoscut că Preosvinția Sa părintele mitropolitul dinpreună cu dumnealor veliții boeri cu toată dreptatea au giudecat, dar apoi față chemându-să și pe dumnealui Enachi Hrisoverghie biv vel spatat, însuș au încredințat înaintea Domniei Mele că moșia Ichimăuții, ci iaste tot

un trup cu moșia Saharna, au dat-o zăstre fiicei sali păhărnicesii Lăzoai și n'au putut fii săi a o mai da și al doilea zăstre. Dar, pentru ca nici dumnealui paharnicului Ros[e]t să-i lipsască lucrul ce i s'au dat prin izvodu de zăstre, iarăș dumnealui spatarul s'au îndatorit a-i da ginerelui său altă moșie depotrivă la venit cu Ichimăuții și pentru aceia și Domniea Mea asemenea hotărîm ca dumneaei, păhărniceasa Zmaranda Lăzoai să-ș stăpâniască moșia Ichimăuții, ci iaste tot un trup cu Săharna, în pace, ca pe o driaptă zăstre ci-i iaste dată de părintele său, iar dumisali paharnicului Ros[e]t să-i dea casa dumisali spatarului Hrisoverghi altă moșie depotrivă la venit precum va fi moșia Ichimăuții, ce să cuprindă în izvodul ce are, întărindu-să anaforaoa aceasta și cu a noastră domniască pecete.

1800, iuni 24 dni

(P. D.)

Procit, Sturza comis

Pre Innălțate Doamne,

La Innălțime Ta au dat jalobă dumneaei Zmaranda Hrisoverghi, giupâniasa răposatului Iordache Lazul biv vel paharnic cum că are o moșie anumi Ichimăuții i Zăharna la ținutu Orheiului, zăstre dela părintile dumisali dumnealui Enachi Hrisoverghi biv vel spatar, după încredințare ce are la mână și pără acum venitul acii moșii l-au lăsat casăi părințăști, după pofta ce au făcut părintile dumisali cătră răposatul paharnic Lazul i cătră dumneaei. Apoi în anul trecut, let 1798, frații dumisali au dat-o de zăstre și altii surori mai mici anume Mărioara, ce-au măritat-o după dumnealui paharnicul Răducan Ros[e]t a căriea moșii dumnealui paharnicul i-au și vândut venitu în orândă. Pentru care au făcut cerire ca să i s[ă] dè luminată carte Innălțimei Tali de stăpânire, ca de acum innainte să-ș tragă venitul ei întru al dumisali stăpânire. Și fiind poronca Innălțimei Tali ca să s[ă] cercetez[i] pricina aceasta prin giudecată, după luminată poronca Innălțimei Tali, adunându-ne la Sfânta mitropolie, unde fați fiind atât dumneaei paharniceasa Zmaranda cât și cumnatul dumisali dumnealui paharnicul Raducanu Ros[e]t și întrând în cercetare pricinii s'au întrebat mai întâi pe dumneaei paharniceasa ca să ni arăti dovadă cum că moșia aceasta o are dumneaei zăstre și dumneaei au scos di au arătat un izvod de zăstri din let 1783 mart 17 iscălit de buna dumisali răposata bănias[ă] Marie Calimah,

Întru care izvod între altili scriia așa: « o moșia Ichimăuții dela Nistru, ori dughenili din Botoșăni, dintr'aceste două, care i-a plăcè » și boeriu dumisali nepriimind dughenili și mulțămindu-s[ă] cu moșia Ichimăuți, au scos și carte gospod de stăpânire, cari au arătat-o de fațe, adică o carte gospod din let 1785, avgust 20 dela Mărie Sa Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod, ce este scrisă cătră sărdăria Orheiului după jaloba paharnicului Iordache Laz, ce-au făcut arătare atunci că la ținut Orheiului are o moșia anumi Ichimăuții și nici lăcuitarii ce s'ar fi hrânind pe dânsa, nici cei ce sânt șazători cu casă nu s'ar fi supuind a da obicinuitul venit și se scrie să cercetez și, fiind așa, să-i facă să urmez după ponturile gospod, cum pre larg arată aceiaș carte. Al treile, au arătat o scrisoare de adeverințe dela părintili dumisali, dumnealui spatarul Ianachi Hrisoverghi cu însuș slova și iscălitura dumisale, cari este din anul acesta 1800 mai 2, prin cari mărturisăști dumnealui spatarul că în vreme căsătorii fiicei dumisali Zmarandii, aflându-să supus supt patimă de boală, mijlocire căsătorii sale au fost prin alții, însă arătându-i-s[ă] și dumisale atunce că între altili i s'au dat și moșia Ichimăuții, ce iaste tot un trup cu Săharna la Orheiu, au priimit și dumnealui de atunce ca să fii bini dată și apoi dup[ă] pofta ce s'au făcut atât răposatul paharnic Iordachi Laz cât și fiicii dumisali au lăsat venitu acii moșii spre agiutoriul casăi, dar pentrucă numita moșie este driaptă zăstre fiicii dumisali Zmarandii, dată din vreme căsătorii sale și cum că alți fii sau fiice a dumisali nu au triabă li adiveriaz[ă] prin scrisoare aceia, fiind că izvodul zăstriei din neputința boalei atunca nu l-au iscălit, cum pre larg arată aceiaș scrisoare. Din care scrisori vederat s'au dovedit că moșia Ichimăuții este driaptă zăstre dumisali păhărnicesăi. Apoi pe lângă dovezili aceste ni-au încredințat mai pre larg și Preosfinție Sa părintili mitropolitul, arătând că în vreme căsătorii dumisali păhărnicesii, aflându-s[ă] dichiu la sfânta mitropolie, au fost triimis de răposatul mitropolit Gavril la dumnealui spatarul Enachi Hrisoverghi pentru trebuințali căsătorii dumisali, fiind încă și mijlocitoriu și știie că tot temeiu zăstriei au fost moșia aceasta Ichimăuții și cu aceia mulțămindu-s[ă] paharnicul Lazul, au săvârșit nunta, însă fiind că paharnicul era om chivernisit, au învoit de să agiuta casa dumisale spatarului cu venitul moșii, cari dintr'aceasta ni-am încredințat și mai bini, fără de nici o

îndoială că moșia Ichimăuții este driaptă zăstre dumisali păhărnices[i] și nu să poati strămuta dela mâna dumisale.

După aceasta s'au întrebat și pe dumnealui paharnicul Răducanu Ros[e]t ca să arăte cu ce putere au vândut dumnealui în orândă venitul acei moși și dumnealui au arătat un izvod de zăstre iscălit de dumneai spatareașă Ancuța i de fiul dumisali stolnic Alexandru Hrisoverghi i Grigoraș sulger i medelnicer Necolaiu Hrisoverghi prin care între altili i să dă zăstre moșia Ichimăuții la ținut Orheiului, zicând dumnealui paharnicul că cu moșia aceasta mulțămindu-s[ă], au luat pe fiica dumisali spatarului întru căsătorie dar, cu răspunsul dumisale acesta și cu izvodu de zăstri dumnealui paharnicul nu s'au putut agiuta, căci de n'au și știut că este cu 16 ani mai înainte dată zăstre cumnații dumisali, datorie dumisali era să ceară izvod cu iscălitura dumisali spatarului Hrisoverghie, părintele giupânesăi dumisale, iar nu cu iscăliturili cumnaților, căci în vreme ci dumnealui spatarul este viu, giupâneasa dumisale și fii dumisale nu avè nici o putere a da zăstre din celi părințăști, fiind moșie aceasta a dumisali spatarului, iar nu a maicii dumilorsale, cu cât mai vârtos că moșia aceasta era dată mai dinainte de însuș dumnealui spatarul acel ci era adivărat stăpân.

Pre Innălțate Doamne, prin câtă cercetare s'au făcut de cătră noi pricinii aceștiea, moșie aceasta Ichimăuții ce iaste tot un trup cu Săharna, după dovezili de sus arătate s'au dovedit că este driaptă zăstre dumisali păhărnices[i] Zmaranda și după dreptati am giudecat ca se o ia întru al dumisali stăpânire, iar dumisale paharnicului Răducanu Ros[e]t să-i de casa dumisale spatarului Hrisoverghi altă moșie depotrivă la venit, precum va fi moșia Ichimăuții, ce să cuprindi în izvod ce are, iar ce desăvârșit hotărîre rămâne la înaltă înțelepciune Mării Tale.

1800, mai 30 dn.

A Innălțimii Tali cătră Dumnezeu smerit rugător

Iacov, mitropolit Moldavii

Pre plecați slugi

Costandin Balș vel logofăt . . . vel logofăt,

Iancu Razu vel vornic, Deodor Balș vel vornic.

S'au trecut în condică, Matei condicar.

Colecția d-lui P. Lazu.

320.

1801, Aprilie 26.

Spătarul Teodor Edibzade scutește pe căpitanul Macarie Donică și pe copiii săi de orice dijmă pentru casa, prisaca și via ce are în satul său Boșcana din ținutul Orheiului. (Original).

Căpitanu Macare Donică, ci este șazător în satul meu de pe moșiea me Boșcana, pe casa sa din sat, de havaetul moșiei să nu să supere în viață sa, cum și pe copii lui. Și, deosăbit iarăș, să nu s[ă] supere de dejmă pe drepți stupii ci va avè, cum și pe o vie ce are iarăș pe moșia me să nu să supere atât de cătră mini cât și de cumpărătorii moșiei cum și de clironomii mei în veac, iar pentru alte ci va lucra pe moșie me, va da dejma obicinuită.

1801, apr. 26

Deodor Edibzade spatâr

Colecția d-lui Anatolie Iaroșevici din Vadul lui Vodă.

Spătarul Teodor Edibzade este unul și același cu spătarul Teodor Diboglu. Etimologicește amândouă numele de familie îl indică fiu al lui Dib. Cu amândouă numele figurează în acte ca proprietar al moșiei Boșcana. A fost serdar de Orhei în anii 1796, 1799 și 1800.

În mitrica bisericii Sf. Arhangheli din Chișinău am găsit că la 15 Fevruarie 1824 a murit « supusul turc, spătarul Teodor Diboglu », în vârstă de 83 de ani.

Un fiu al spătarului Edibzade este rânduit în 1826 judecător la Departamentul Pricinilor străine (Academia Română — 145/XVII).

321.

1803, Mai 29.

Alexandru Constantin Moruzi Voevod rânduește pe Dimitrache Meleghi, vornicul de poartă să cerceteze și să aște care este hotarul între moșiile Târzieni și Braviceni. (Copie).

Copie di pi carte domne[a]scă a Domnului Moruz Voevod din anii 1803, Mai 29.

Boeriu Domnii Meli Dimitrachi Meleghi, vornic di poartă.

Întri răzășii di moșia Târzienii din cari giumătati este a mânăstirii Golăi și întri răzășii di moșia Bravicenii fiind pricină di giudicată pentru dispărțire hotarilor, căci răzășii di moșia Târzaenii cer să tracă piste apa Răutului după un ispisoc din 6959,

april 19 dela domnul Ștefan Voevod, ce întărește unui Ivașcu Andronic pi un loc di pustietate dipi Răut, în capul Brahnei, la Movila Săpată și cu balta Brahnei ca să-ș facă acolo sat și iaz și moară, în matca Răutului într'acelaș hotar îi mai întărește un loc di țarină lângă Pilișeoani și zici ca hotarul celui loc din pustietate di pi Răut, în capul Brahnei, la Movila Săpată să fii pe di amândoi părțile di Răut și în cât să va putè îndistul hrăni un sat, iar hotarul locului celui di țarină să fii pân la stâlpu pân undi au hotărit pan Boldur. Răzășii di Braviceni încă cer după un ispisoc dela domnul Bogdan Voevod din 7077 april 7 ce întărește lui Lazăr și lui Procopii și Nechitei pi un loc din pusteiu di ceia parte di Răut, la Puțul Tătărăsc, la capul Brahnovei din sus la doi movili îngemănate și după o mărturie hotarnică din 7162, mai 14 dela Ghiorghii Catargiu cum și dupe un ispisoc din 7165, mart 28 dela Domnul Ghiorghii Ștefan Voevod ci pominesc pân în Răut și cu vadu di moară în Răut, pentru cari din cercetările ci s'au făcut di cătră niște mazili la fața locului nu s'au putut lua nici o luminari și cerând trebuința a să faci o pătrunzătoare cercetari la fața locului ca să să poată dovidi atât sămnili Târzienilor și a locului de țarină după ispisocul di sus arătat cât și sămnili Bravicenilor, după scrisorili arătati și mai ales după hotarnica lui Ghiorghii Catargiu, așjidire să să facă și măsură atât acestor doi moșii ci sânt în pricină, în lungu și în lat pi câti locuri va ceri trebuința cât și celor megieșite atât dincoaci di Răut cum și celor dincolo di Răut și să să facă o hartă cu bună închipuiri și apoi viind la Divan să să de cuvincioasa hotărire. Drept aceia, spre această cercetari, te rânduim Domnie Me și îți poroncim să mergi la numitele moșii undi față fiind toți răzășii cum și megieșii cu toati scrisorile ce vor fi având, să faci această cercetari și măsură cu cei mai mare luare aminti spre a afla și a dovidi sămnile ci să cuprind în scrisorile arătate, după cari cercetari făcând și o hartă cu bună închipuiri cum și mărturie cu arătare pre largu vor vini la Divan și să va da cuvincioasa hotăriri.

(Locul peceții).

1810, Iule 25

Asămine scoasă di pi ce-ativărată din cuvânt în cuvânt di mini
Semnătura indescifrabilă

Colecția d-lui Ion Emanoil Luca din Isacova.

322.

1803, Iunie 28.

Alexandru Constantin Moruzi Voevod alcătuește și convoacă pe boerii Divanului care să judece pricina dintre boerii Sturzești și căminarul Grigoraș Rășcanul pentru moșia Lucaceuca din ținutul Orheiului. (Original).

Noi Alexandru Constandin Moruzi Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldavvii.

Preosvinția Ta părinti mitropolite,
 dumv. veliți boeri dinpreună cu:
 dumlui Neculai Roset biv vel logofăt,
 dum. Drăcachi Dăpasti biv vel logofăt,
 dum. Ion Razu biv vel logofăt,
 dum. Costandin Greceanu biv vel logofăt,
 dum. Costachi Ghica hatman,
 dum. Deodor Balș biv vel vornic,
 dum. Neculai Balș biv vel vornic,
 dum. Alecsandru Ianculeu biv vel vornic,
 dum. Dimitrii Saul biv vel spatar,

adunându-Vă la un loc să cercetați pricina de giudecată ce esti întri ai noștri cinstiți și credincioș boeri, dumnealui Mihaiu Sturza vel logofăt de Țara de sus i dumnealui Sandu Sturza vel vistiernic și dumnealui Gligorii Sturza biv vel vistiernic și între dumnealui căminar Gligoraș Rășcanu pentru moșia Lucaceuca dela ținutu Orheiului, ce să stăpânești de cătră dumnealui căminar. Și dumnealor boerii Sturzești acum o cer întru al dumilorsali stăpânire și după cum, din scrisori dovezi ce să vor arăta de înbe părțili, veș afla, în frica lui Dumnezeu, urmare dreptății, să giudecaț, să hotărîț și cu anafora să avem știre.

Poroncim și dumitali vel vornic de aprozi să stai să să aduni dumnealor boerii, să de sfârșit.

1803, iuni 28

(P. D.)

Procit vel logofăt

Colecția mea.

Comisul Ștefan Rășcanu, fiul căminarului Grigore vinde în 1814 moșiile Seliștea și Lucaceuca lui Dimitrie Vali. Vezi Gh. Ghibănescu, *Surete*, X, p. 153.

323.

1803, August 20.

Sărdarii de Orheiul cercetează pricina dintre medelnicerul Iacovache Carp și răzășii săi pentru moșia Potlogeni din ținutul Orheiului. (Original).

Dela sărdărie Orheiului,

Dumi. Iacovachi Carpu biv vel medelnicer dând jalobă Măriei Sali lui Vodă, au arătat că în moșia Potlogenii de pe apa Voinovii dela acest ținut ar fi stăpânind doi bătrâni, însă un bătrân baștină și unu cumpărătură dipi strămosul dumisali Ioan Rus logofăt, cari moșie umblă în trii bătrâni și un bătrân s'au stăpânit de răzăși anumi Gavril Măgari și Darie Cobălianu postelnicel și cu Vasili diiaconu ci esti niam cu Ioan Volcenschie sudit austriicesc. Acum prin giudicata ce-au avut la Divanu n.amitul sudet cu acei răzăși i-au dat din stăpânire bătrânului afară și ei văzându-să lipsiți din bătrânu ce-l stăpâne, cu apucătura să acolisăscu ca să între stăpânitori în bătrânii dumisali medelnicerului și aducând luminată carte gospod ni să poroncești ca să s[ă] aducă pe acei pârțiți la sărdărie și să s[ă] facă cercetari. După poroncă fiind față atât răzășii pârțiți cât și dumnealui medelnicerul și intrând în cercetari dela însuși pârțiții ni-am adiverit că această moșie umblă în trii bătrâni și pără acum s'au stăpânit doi bătrâni de niamul medelnicerului cum și din însuș pără acum, unul de baștină și unul cumpărătură, iar al triilia bătrân l-au stăpânit răzăși aceștiea. Și acum fiindcă acel bătrân s'au dat prin giudecata Divanului în stăpânire lui Ioan Volcenschi sudet, răzășii zic că ar avè și ei parte în bătrânul de baștină ce-l stăpânești dumnealui medelnicerul Carp, la aceasta, au dat răspuns dumnealui medelnicerul că acești doi bătrâni de sumă de ani să stăpânesc de moșii și părinții săi, cum și din însuș până acum și răzășii nu s'au amesticat nici au zis vreodată că au parte într'acii doi bătrâni până acum și că acum fără nici o dovadă nu poati să-i îngăduiască a stăpâni împreună.

Deci văzindu-să și de cătră noi că nu au nici o dovadă și cerând ca să vii la Divan ca să s[ă] giudeci, li s'au pus vadè la Sfeti Dumitru viitori să margă amândeoao părțile la Eș și prin a Divanului

giudicată să ia ce disăvârșit hotărîre, dându-s[ă] și de cătră noi această mărturie la mâna dumisali medelnicerului.

Alexandru Carage

1803, Avgust

Manolache Donici spatâr

Colecția d-lui Ion Pelivan.

324.

1803, Noemvrie 29

Mărturia ce dau mai mulți răzeși din Isacova, răzeșilor de Bravicieni, de știința ce au cu privire la mai multe semne de hotare pomenite în documentele vechi. (Original).

Adecă noi Mihai Vârlan i Vasile Ciobanu i Dumitru Filimon și Andrei Lazar din satul Isacova ținut Orheiului adevărim cu această mărturie a noastră la mâna răzășilor de moșia Bravicienilor pentru să s[ă] știe că din poronca domniască viind dumnealui Dumitrachi Meleghi vornic de poartă spre cercetare moșiilor Bravicienii și Târziienii și citindu-ne scrisorile moșiilor acestora și auzind semnele acestor doai moșii ce să cuprind în scrisori, cetindu-ni-să și carte de blestăm ca pentru cele ce vom ave știință să mărturisim adevărul și noi prin carte de blestăm, în frica lui Dumnezeu mărturisim întâi pentru semnele moșii Bravicienilor că de Puțul Tătărăsc am auzit din bătrâni, iar la ce loc au fost nu știm, dar pentru balta Brenova o știm din bătrâni că iaste în matca Răutului drept satul Bravicienii, unde mai dela deal, de Răut sint și Movilele Gemenii cum și pentru stăpânire răzășilor de Bravicieni de treizăci și șapte de ani, mărturisim că au stăpânit pâr în Răut și pi din gios au stăpânit pâr în matca Cogâlnicului și din matcă în gios au stăpânit mănăstire Secului și pâră astăzi tot așa li să urmează stăpânire, dar pentru moșia Târziiani i toate semnele ci să arată în scrisori nu li știm, ci numai Movila Săpată o știm că iaste în hotarul Târziianilor din sus despre moșia Clișova cum și pentru stăpânire n'am apucat să fi trecut Târziianii piste Răut ce numai de când au luat satul Bravicienii în stăpânire au trecut piste Răut, iar mai de mult n'am auzit că ar fi trecut și aceste de sus arătate după driaptă știință noastră prin carte de

blestăm le mărturisim și spre încredințare aceștii mărturii neștiind
carte ne-[a]m pus degitile iscălindu-s[ă] și alții ce s'au întâmplat.

1803, noemv. 29

(x) eu Mihai Vârlan martur am pus degitul

(x) eu Vasile Ciobanu mart.

(x) eu Dumitru Filimon mart.

(x) eu Andrei Lazăr mart.

Și eu Ștefan Corețchi mazil m'am tâmplat

Iordachi Corețchii m'am tâmplat

(x) eu vornic Ioan Petcu m'am tâmplat

Și eu Andrei dascal am scris această mărturie cu zisa martu-
rilor de sus arătați.

Colecția mazilului Ion Emanoil Luca din Isacova.

325.

1804, Mai 28.

*Logofeția cea Mare, dând urmare jaloabei lui Ilie Botezatul cu
toți răzeșii moșiei Braviceni, cheamă dinaintea Divanului pe Grigoraș
Popescu din Cricov, pe Ignat din Peresecina și pe diaconul Loghin
din Curchi la cari s'ar găsi scrisorile lor de moșie, pe care le-au
îngropat pe vremea răzmeriței în sat în Bezin. (Original).*

Pre Innălțate Doamne,

Jăluiesc Mării Tale că având eu multe scrisori di moșii de
baștină părințăști din Gligorce pitarul și Andronache, ficiorul său
și din Ionașco, fratii lor și în vreme răzmiriții, îngropând noi alte
lucruri cum și scrisorile toate, în sat în Bezin, la ținutu Orheiului
și după ce s'au păciuit, mi-au perit atât lucrurile cât și scrisorile
toate din groapă și de atunce pără acum noi n'am știut nimică
de dânsele. Dar acum s'au aflat și s'au și dovedit scrisorile noastre
la un Grigoraș, ficiorul Popascăi din Cricov și la un Ignat din
Peresecina și la diiaconu Loghin din Curchi, după cum nici însuși
ei n'au tăgăduit că sânt scrisorile la dânșii, precum adevieriază și
carte gospod a lui Alexandru Neculai Suțul Voevod din let 1801,
Octomvrie 30, întru care scrii cătră sărdăria de Orhei ca să cer-
cetezi pentru scrisori și să dea la parte ci va fi mai în stare bună
di răzășii. Și fiindcă Popăscul, ci-i zic numi bun Ioniță, nu este

drept niam cu noi și din pricină lui noi nu putem stăpâni părțile noastre și ni-am sărăcit cu totul din vreme răzmiriții trecute, pentru care cu lacrimi ne rugăm Mării Tale să să triimată om gospod să aducă pe numiții de mai sus, la care sânt scrisorile noastre, aicea înaintea dumilorsale veliți boeri, ca să scoată scrisorile noastre aicea de față și să ni să dea la mâna noastră, ca să ni putem și noi dizbate drepte părțile noastre părințăști, ca să le putem stăpâni, precum am stăpânit pâr în vreme răzmiriții și ca să nu rămânem depărtați de dreptul nostru și mare pomenire a fi.

Robii Mării Tale

Ilie Botezat împreună cu soția me Paraschiva și cu toți răzășii de moșie Brăvicenii dela ținutu Orheiului.

Dum. vel logofăt de Țara de gios, puni la cale. 1804, mai 28. (Indescifrabil).

Dela Logofiție ce Mare

Să poruncești tuturor pâriților acestora, ce prin jaluba aceasta să cuprindu și li să pune sorocu ca la 15 zile a lunii lui Iunii negreșit să să afle la Divan cu toati scrisorile și dovezile ce vor fi având, să ste la giudecată cu jăluitorii, căci dacă la sorocul arătat nu vor fi următorii a veni și vor prelungi mai multu, vor fi aduși cu aprod și vor plăti și ciobote.

1804, mai 28

Costachi vel logofăt

s'au trecut

Originalul în colecția mea.

326.

1805, Ianuarie 25

Constantin Morțun cu soția sa Ileana dau ginerelui lor Constantin Mihuleț jumătatea din jos a moșiei lor Cobălenii (Original).

Adiverez cu această scrisoare a mè la mâna dumisale ginerelui nostru Costandin Mihuleț că prin izvodul de zăstre ci i-am dat, i-am dat și giământate de moșie Cobălenii, parte den gios, despre moșiea Lopatna a dumisale pitar Ilie, ci esti driaptă a noastră și dumlui să aibă a stăpâni ca pe o driaptă ocină și moșie a dums.

în veci de veci și orici ar voi să facă cu dânsa, volnic să fie cum și de a voi să o vândă oricui să aibă voe, că este cu bună primire noastră și vânzându-o noi nu avem a trage în supărare pe cumpărători cu vreun protimisās ca să întoarcem banii, cum și surorile mele anume Nastasia i Catrina di vor face vreo supărare cumpărătoriului, noi să avem a răspunde. Și ori la ce giudecată vom merge noi și surorile mele și nepoții ai noștri să nu poată răscumpăra și ori la ce giudecată vor merge să nu li să ție în samă, fiind cu bună primire noastră am făcut această legătură și noi să avem a stăpâni parte den sus de moșie Cobălenii. Și la această invoială au fost și alți oameni cinstiți, cari mai gios să vor iscăli. Și noi spre întemiere credinței ni-am iscălit mai gios ca să să criază.

1805, ghenar 25

Costandin Morțun
Iliana soț

Și eu am scris cu zisa și primire a îmbe părțile, sânt martur și am iscălit.

Costachi Vârgolici

Colecția familiei Crupenschi din Chișinău.

Vezi în legătură cu această scrisoare, documentele nr. 334, 335, 338 și 369 publicate mai jos.

Moșia Cobăleni s'a mai numit și Mateuți. Pentru această moșie se judecă în 1842 Ioan Morțun (Ioan Vasiliev Jâncovici) cu consilierul de curte Pruncul. Vezi: Ioan Nădejde, *V. G. Morțun*, Buc., 1924, p. 222.

327.

1805, Martie 3.

Carte de judecată a serdăriei de Orhei în pricina dintre neamul Durăceștilor și Pintilie Untilă cu Tcader Dângă. care a vândut vistiernicului Grigoraș Sturza părțile de moșie ce aveau Durăceștii în moșia Tărsăței din ținutul Orheiului. (Original).

Dela Sărdăria Orheiului,

Grigoraș Popăscu i preutul Ioniți Mania și cu alții ai lor, niamul Durăceștilor la velet 1797, mart 10 prin jaloba, ce au dat la Domnul Alexandru Calimah Voevod, au arătat cum că ar fi avut și iei părți di moșiie de baștină în moșia Tărsății dela acest ținutu al

Orheiului di pi niamul Durăcesc și un Pintelii Untilă i Toader Dânga și Sandul pi lângă părțili lor ar fi vândut și părțile jăluito-
rilor și după jaloba lor li s'au dat carte gospod cătră sârdarii
de Orheiu că de să va dovedi jaloba lor adivărată, să îndatoriască
pe vânzători a da jăluito-
rilor ori banii, ori alti părți di moșie
și di la sârdăriiia dintr'acè vremi n'au luat pricina aceasta
sfârșit.

Acum numiții jăluito-
ri au cerut ca de iznoavă să aibă giudicată
cu părții di mai sus și măcar că Pintelii Untilă și Sandul să află
morti, dar s'au adus la sârdării pe Toader Dânga, undi fați fiind
și jăluito-
rii s'au întreat pe Toader Dânga cu ce chip au vândut
iei și părții jăluito-
rilor și el au arătat că vânzare aceii moșii au
făcut-o Pintelii Untilă singur, fiind intr'acè vremi om a dumisali
vistiernicului Grigoraș Sturza, au luat bani pentru toată moșia
nu numai pe parte sa și pe câți din răzăși i-au putut tragi le-au
dat bani câti ceva și i-au iscălit vânzători precum au vrut, iar
aceștia să vedi că n'au avut știință de părții lor care și lui Toader
Dânga i-ar fi dat opt lei numai pe parte sa, zicându-i că atâta
i să faci.

Și, după această arătari a numitului Dânga, ni-am încredințat
și dintr'un răvaș a dumisali vistiernicului Grigoraș Sturza, ci esti
dat la mâna răzășilor, arătând că ace vânzari numai Pintelii
Untilă au făcut-o, din care să înțalegi că mergându jăluito-
rii la
dumnealui vistiernicul ca să-ș cei banii ori stânjării ce ar fi avut
și dumnealui i-au triimes cu răvaș în care scriie numai lui Pin-
telii să de banii jăluito-
rilor ori să margă să răspundă. Și dintr'acel
răvaș s'au cunoscut că Pintelii Untilă au fost vânzători a toati
părții, iar Toader Dânga numai cât au luat și el acei opt lei pi
parte lui, dar nu că au fost cu adivărat vânzători. Dar pentru
aceasta am giudicat că jăluito-
rii aceștia să aibă a tragi părții
di moșie a mortului Pintelii Untilă dintr'acesti moșii, pe undi
va avè spre împlinire acei părți a lor ce au vândut Pintelii Untilă
fără știre și priimire lor, luând diopotrivă stânjării, iar nu mai
mulți. Și li s'au dat această carte de giudicată

1805, Mart 3

Alexandru Carage spatar

Manolache Donici spatar

Colecția mea.

328.

1805, Martie 1

Răzeșii de Isacova dăruesc o bucată de moșie vechiului schit Ciorova, care a ars cu totul, în vederea reclădirii lui. (Original).

† Veniamin, mitropolit Moldaviei.

Noi răzășii di moșia Isacovei di la ținut Orheiului, cari mai gios am iscălit cei cari am știut carte, iar cei cari n'am știut am pus numili și degitili, adeverim cu această ¹⁾ și încredințată scri-soare noastră precum fiind schit vechiu pe moșie noastră, ci să numești Ciorova, cari din întâmpari s'au aprinsă di au arsă cu totul și fiind că schitul n'au avut moșie hotărită și aliasă, Preo-sfințitul mitropolit, înțelegând că n'ari moșie, n'au dat blago-slovenii după ardire să să facă după cum au fostu, poroncind întâi să să de moșie, apoi să să facă. Cari noi toți răzășii, adunându-ne la un loc, ni am socotit și cu sfatul și priimire tuturor am priimit și am dat moșii schitului din moșie noastră Isacova din mijloc în stânjăni după cum în gios arătăm, adecă în curmezișul moșii în lat o sută șasă zăci și opt stânjăni și în lungu șasă sute cinci zăci și patru stânjăni, începând a măsură din dial di vie călugărului Muntanul râpa la vale spre amiazăzi până la o poițiță ce-au lucrat niști rotari și tot înainte lăsând râpa, apucă drumul pren mijlocul poenii Tomăscului și pen voloacă și dice apucă câmpu pen poiana Ciorovii cei mari tot spri amiazăzi până la un drum, ci esti alătore cu pârău Ciorovei cei mari și s'au pus lângă drum piatră hotar chio-toare. Și dela acest hotar să întoarce drumul în sus până în pădure capul despri amiazăzi, pâr la un pădureț, în care loc înplinindu-să o sută șasă zăci și opt stânjăni s'au pus piatră hotar lângă pădureț. Și di la acest hotar să întoarce la dial spri miază noapti pen păduri, pe la rupturi până în locul ci să cotești pădure și aice tij s'au pus piatră hotar și tot înainte și la dial pen păduri până iar la o poițiță în cari au lucrat niști rotari și s'au pus piatră hotar și tot la dial spre miază-noapti până dila dial di vie călugărului Pânzariul în cari loc s'au pus piatră hotar chio-toare și di aice să întoarce drept spre răsărit pe din dial di vie călugărului Muntianul, de undi au început a măsură.

Deci de aice înainte, pe acest loc ce s'au arătat mai sus că l-am dat noi de bună voe noastră sfântului schit pintru sufletele

¹⁾ Probabil s'a sărit un cuvânt de către scriitorul actului.

părinților și a moșilor noastre și ale noastre să aibă sfântul schit Ciorova să le stăpâniască în veci nestrămutate și nesupărate de cătră noi și de cătră niamurile noastre niciodinioară și orce pricină va naște pintru acist loc or din răzășii noștri, niamurile noastre, or din alți, noi să fim datori a răspundi, iar sfântul schit să stăpâniască cu paci.

1805, Mart 1'

Costandin Rus

iar pentru vii și pentru pomete, ci sânt rămasă a călugărilor celor răposat mai innainte, să nu aibă amestec ctitorii sau răzășii la nimică, ci să fii toate a schitului și spre încredințare am iscălit

Condurachi Frăt[escu] căpitan

Deodor Corețchi răzăș

Iordachi Corețchi

eu Manole Dodon răzăș

Constandin căpitan

(x) Iftodi Petcul răzăș

eu Velișcu Cârlan răzăș

Toader Postolăchel răzăș

(x) eu Niță Botocel răzăș eu Toader Dânga răzăș

(x) eu Manole Cociovă răzăș eu Mihai Vârlan răzăș

(x) eu Costandin Mardare răzeș

eu Dumitrachi Dânga răzeș

eu Chirică Ionașcul răzăș eu Ion zăt Dânga

eu Vasile Nuor răzeș eu Toadir Costin răzeș

Viind innainte me numiții afierositori și arătând că de bună voia lor au făcut această daniie sfântului schit, pentru aceia, după rugămintele ce-au făcut ca să aibă scrisoare aceasta tăriia ei, s'au adiverit și de cătră mini.

805, Mart 21

Costandin Balș vel logofăt

Când au dat numiții răzăș din moșie Isacova această parti di moșie din trupul moșii Isacova ci esti la ținut Orheiului sfântului schit Ciurova, undi să prăznuești hramul sfântului erarhă Necolai ne-am întâmplat și noi și am iscălit

1805, Mart 18

Dumitru Jărdan vornic di poartă Vasile...hiu (?) post.

Ștefan Cabaniur (?) diac.

Originalul în colecția mănăstirei Hirova, care, după cum se vede din documentul de față, s'a numit Ciorova.

329.

1805, Martie 13.

Mărturia hotarnică a jicnicerului Iordache Haitul prin care se însemnează hotarele moșiei Ciopleni din ținutul Orheiului și se alege partea lui Ursu din bătrânii pe care umblă moșia. (Original).

Fac înștiințare cu această mărturie că Sămeon Roade Dial i Samson Zahariia și cu alții ai lor răzăși de moșia Cioplenii dela ținutul Orheiului prin jaloaba ce au dat cătră Pre Innălțatul nostru Domnu, Măriia Sa Alexandru Costandin Moruz Voevod au arătat că la moșia Cioplenii ar fi având și ei parte de moșie de pe strămoșul lor Ursul, făcând cerere ca parte lor, ce să va alege să să aliagă și să să diosăbască de cătră părțili cerolalți răzăși stâlpindu-să și cu petre hotară, după a căroră jalubă aducând luminată carte gospod cătră dumnealor boerii sărdari ca să rânduiască din mazilii ținutului ca să le aliagă și să le deosăbască parte de cătră părțili celoralalți răzăși și nerămâind vreo pricină să să și stâlpască cu petre hotară. De cătră cinstita sărdărie fiind rânduit eu, am mersu la stare numitii moșii, unde, fiind și alți răzăși a aceii moșii fați, am cerut ca să-mi arăti în câți bătrâni să înparte moșia și au arătat că, umblă în patru bătrâni anumi Borha i Stăvilă i Hodoroge și Filip, dintre care să trag numiții jăluitori, arătând jăluitorii și spiți di niamuri iscălită de răzăși că pe cei patru bătrâni le este împărțala la moșie. Și, după arătare ce-au făcut răzășii că pe jăluitori nu-i depărtiază și că cu adevărat sânt drepți răzăși și cu parte în moșia Cioplenii, am făcut funii de 20 stânjini și stânjinu de 8 palme gospod și, împreună cu răzășii, am început întâi a măsura margine Cioplenilor pe din sus, alături cu moșia Drâmbășanii, din apa Ichelului la dial pin ținterimul bisăricii din săliște Cioplenilor și piste fundul unui crac de vali, care să scurgi în Ichel și pe lângă colțul viii ¹⁾ lui Afteni Hodoroge și la dial pân la o piatră hotar vechi, ci este în prăvalul dialului, despărțitoare Cioplenilor de Drâmbășani, pân unde s'au plinit 18 funi, 8 stânjini și din hotar spre amiazăzi camii pen fundul văii popii pân la altă piatră hotar vechiu, tot despărțitoare Cioplenilor de Drâmbășani, ci este din sus în margine drumului ce vini despre Vale Briciului, pân unde s'au plinit 25 funi, 15 stânjani și din hotar piste drum și piste dial și la vali camii pin fundul văii Câr-

jăului, pân la altă piatră hotar vechiu, iarăș despărțitoari Cioplenilor de Drâmboșăni, ci este în coasta dialului dintre Valea Cârjăului și asupra Văii Briciului, pân unde s'au plinit 20 funii și din hotar cami pe coasta dialului la vali și piste pârăul ce vini din izvorul ci este în fundul Văii Briciului și la dial, peste drumul ce vini pe Vale Briciului pân la o beșică de movilă ci este în zaré dialului, de unde să vedi la matca văii Tohatinului și la Vale Briciului, în care beșică de movili sânt trii petri hotară vechi, una fund Drâmboșănilor și una colțu Cioplenilor și una coastă moșiei Grecii răzășască, pân la care petre s'au plinit 32 funii 17 stânjani și prin sămnili de sus arătati s'au închiet margine pe din sus a Cioplenilor.

Și din petrile aceste am întorsu cu măsura fundul Cioplenilor prin coasta moșii Grecii, pe culme dialului la vale nu linii driaptă, ce cheziș și unde s'au împlinit 50 funii 10 stânjini, față fiind și răzășii de moșia Grecii, au arătat că pân la acel loc le este stăpânire atât răzășilor de Ciopleni cât și a răzășilor de Greci și fiind priimite amândoi părțile am făcut sămnu crucii în pământ și cu această măsură s'au închiet fundul Cioplenilor și din sămnul am întorsu cu măsura margine pe din gios a Cioplenilor despre răsărit la vali pin niști tufi de scumpie și cami pe la gura văii ce-i zic Cioroborta și la dial pân la o piatră hotar vechi ci este în coasta văii Cioroborta și aproape de matca văii pân unde s'au plinit 16 funi, 18 stânjini, pentru care piatră au arătat răzășii că este despărțitoari Cioplenilor de cătră moșia Dumbrăvița răzășască și din același hotar la dial, coasta văii Cioroborta pe despre răsărit, coastă cu moșia Dumbrăvița și pin fundul văii Cioroborta și pe zare dialului și la vali până la o piatră hotar vechi, ci este în matca văii Dumbrăvița, care piatră au arătat răzășii de Dumbrăvița cum și răzășii de Ciopleni că este colțu moșiei Petrosul și despărțitoari de cătră moșia Dumbrăvița, pân unde s'au plinit 64 funii, 10 stânjini și din piatra aceasta am mersu la dial cam cheziș după liniia petrii, fiind *piatra cu jghiab*, coastă cu Petrosul, pân la o piatră hotar vechi, ci este într'o moviliți în zare dialului între niști bătaguri și din sus de o movilă mare, pân unde s'au plinit 14 funii, 14 stânjini.

Și din piatra ci este în moviliți am mersu drept la vali asupra Ichelului și tot coastă cu Petrosul până la o piatră, hotar vechi,

ci este supt dial dela dial de drumul ce vini pe Ichel dela morili dumisale jicnicer Sămeon și mergi spre Boșcana, pân unde s'au plinit 41 funii și 12 stânjini și din piatră peste drum și la vali pân în matca Ichelului, pân unde s'au plinit 3 funii și 10 stânjini și prin sămnile de sus arătati s'au închiet margine pe din gios a Cioplenilor.

Am măsurat și capătul Cioplenilor despre Ichel din piatra ce este supt dial, dela dial de drum linii driaptă, pân la ținterimu di biserică din săliște Cioplenilor, de unde am început întâi cu măsura și s'au plinit 33 funii și 7 stânjini și cu aceste măsuri s'au închiet moșia Cioplenii din giur înpregiur.

Am măsurat curmeziș din piatra ce este în matca văii Dumbrăvița, linii driaptă pân la piatra hotar ce este în coasta dialului dintre vale Cârjăului și asupra văii Briciului și s'au plinit 22 funii. Am mai măsurat și din trii petri ce sânt într'o beșică de movilă din zare dialului, de unde să vedi și la matca Tohatinului și la Vale Briciului, de la care petre făcând linii driaptă la margine despre răsărit unde iș dau coasti Cioplenii cu Dumbrăvița și s'au plinit 46 funii. Și analoghisind stânjinii s'au vinit câti 187 stânjini și 2 palme de bătrân, iar jăluitorilor, ci să trag din Iliana, fata Ursului, nepoată lui Filip, li s'au venit ca să ia din numita moșii Cioplenii 31 stânjăni, una palmă, cinci pol parmaci, adică a șasa parte din bătrănu lui Filip, pe care stânjăni vrând ca să-i stâl-păscu deoparte, ceialalți răzăși n'au primit ca să puiu petre cu cuvânt că stânjinii aceștia ce au să-i tragă jăluitorii au să să strigi la mezat și atunci la strigare mezatului sau că-i vor cumpăra răzășii sau că dând alții mai mult și luându-i, să vor stâlpi.

Precum s'au urmat de cătră mine, am dat jăluitorilor adecă lui Samson Zahariia și lui Sămeon Roadi Dial această mărturie

1805, mart 13.

Iordachi Haitu, jănicer, hotarnic

preut Gavril răzăș

(x) Ion Brânză răzăș

(x) Pintelei Brânză răzăș

(x) Apostu Șandre răzăș de moșie Grecii

(x) Aftin Pomotari (?) răzăș de bătrănu Hudoroge

Dela Sărdărie Orheiului

Această mărturie cercetându-să și incredințindu-ne că este adivărată s'au adiverit și de cătră Sărdărie.

1805, mart '22

Alexandru Caragè, spatar

Documentul din colecția d-lui Ion Pelivan (Arhiva Gh. Sârbu).

Hotarnica este scrisă foarte frumos, cu o elegantă caligrafie de însăși jicnicerul Iordache Haitul. Acesta este fiul lui Vasile Haitul vel pitar și frațele lui Dumitrașcu Haitul. Vezi: Aurel V. Sava, *Documente lăpușnene*, p. 247, nota 1 și Gheorghe G. Bezviconi, *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, pp. 64 și 65.

Pe o latură a documentului este însemnată lungimea palmei: *Palma gospod cu care s'au măsurat moșia Cioplenii*. Lungimea ei este de 270 mm.

330.

1805, Martie 29.

Hotărnicia făcută de către Dimitrie Meleghi, vornicul de poartă între moșia răzășească Zăhăicana, ce-i mai spune și Odaia și moșia Hrușova și Hrușovățul a jicnicerului Simion [Glavce]. (Original).

Din luminată porunca a Pre Innălțatului Domnului nostru Mărie Sa Alexandru Costandin Voevoda fiind eu rânduit să hotărăscu moșie Zăhăicana, ce-i zic și Odaia din ținut Orheiului, răzășască, ci este în capul moșiei Boșcana al dumisale spatarului Theodor Dibolu, cari moști la capul dispre apus să hotărăști cu lungul moșiei Hrușova i Hrușovățul a dumisale jicnicerului Sămeon și fiind pricină între moșie Zăhăicana dispre moșie Hrușova, căci unii de răzășii de moșie Zăhăicana, niamul Cotruțăștilor, cari au o a trie parti din moșie Zăhăicana parte acè din sus, cu hotărîtură ce s'ar fi deosăbit parte lor den moșie Zăhăicana, dând samă că ar fi fost atunce hotarnic răposatul ban Darie Donici și la aceia hotărîtură pe acè a trie parte au pus doai hotară în zare dialului dispre moșie Hrușova și hotarnică pe aceli hotară au dat samă niamul Cotruțăștilor că n'au, căci nu li-ar fi făcut când ar fi pus aceli pietri. Și răzășii de moșie Zăhăicana, pentru pricinile ce avè dispre moșie Hrușova, având scoasă și carte de blăstăm, pentru discoperire adevărului, atât a hotarilor vechi cum și a vechii stăpâniri, cari carti de blăstăm în multe rânduri am cetit-o innainte răzășilor și a megieșilor ci s'au întâmplat și însuș răzășii de Zăhăi-

cana, după carte de blăstăm, m'au dus de mi-au arătat doi petri hotară vechi, în capul moșiei Zăhăicana dispre lungul moșiei Hrușova, adecă: un hotar în zare dialului, în drum la șliahul Benderiului, în fundul hârtopului adâncu și altul mai în gios în niște bătaguri, pe cari hotară li-au priimit de bune atât răzășii de Zăhăicana cum și dumnealui jicnicerul Simeon și cu aceli doi hotară ce li-au arătat că ar fi pusă de răposatul ban Donici, au trecut piste hotarale vechi în moșie Hrușova și cu toții s'au priimit să să facă linii pin hotarale vechi și aceli hotară ce sânt pusă înpotiva hotarilor vechi au rămas reli; iar pentru stăpâniri unul din răzășii de moșie Zăhăicana anume Gheorghii Colța, prin carte de blăstăm au mărturisit că el piatra hotar vechiu, acè din bătaguri, au știut-o, dar cu stăpânire au trecut piste hotarul vechiu și în moșie Hrușova, nefiind stăpânul Hrușovii șazătoriu acolo ca să-l opriască. Dar pentru ca să lipsască pricinile și giudecățile și să nu să atingă vreo parti și di păcat, fiind în mijloc și carte de blăstăm și scrisori pentru dovada despărțirii între acești doi moșii nefiind nici la o parti, fiindu-le și stăpânire răzășilor de Zăhăicana făr de temeiu, căci însuș ei mărturisăscu că au trecut piste hotarul vechiu ce l-au știut, întrând cu stăpânire și pe locul moșiei Hrușova, după cum s'au arătat și mai sus și așa pentru toate pricinile ce-au avut răzășii de Zăhăicana cu dumnealui jicnicer Simeon, stăpânul moșiei Hrușova, s'au învoit pentru toate și ș'au dat scrisori de învoială unii la alții, după cum mai pre largu să arată la scrisorile de învoială. Și după învoelile ce au făcut, fiind făcute cu bună priimire atât a răzășilor de moșie Zăhăicana cum și a dumisale jicnicerului Simeon, apoi, împreună cu răzășii și cu dumnealui jicnicerul, după cuprindire învoelilor, am pus și pietri hotară în capul moșiei Zăhăicana dispre lungul moșiei Hrușova, făr de nici o pricină, și cu priimire dispre amândoi părțile. Și ne mai rămâind nici o pricină moșiei Hrușova dispre moșie Zăhăicana, au cerșut și dumnealui jicnicerul hotarnică pe margine moșiei dumisale acè dispre răsărit și dispre moșie Zăhăicana, după măsurile și sămnile hotară ce s'au pus. Și pentru că n'au mai rămas cât de puțină pricină, am făcut și dumisale jicnicerului această mărturie, adică întâi s'au pus doi pietri hotară supt zare dialului dispre Zăhăicana, dela vale de șliahul Benderiului și dispre capul moșiei Ișnovățul al dumisale stolnicului Matei Donici, unde s'au făcut chio-

toari moșiei Zăhăicana, în coastile moșiei Hrușova, după invoiala ce-au avut niamul Cotruțăștilor cu dumnealui jicnicer Simeon și măsurile locului prin hotarăle ce s'au pus, s'au măsurat cu stân-jăn de opt palme domnești, după cum să arată în gios, însă:

- 263 — din chioțoare din sus arătată, am mersu cu măsura în gios spre amiazăzi, pe lungul moșiei Hrușova și pin capul moșiei Zăhăicana și pe supt zare dialului, în fundul Hârtopului adâncu, pe cari hotar mărturisându-l răzășii de vechiu, s'au dezgropat și s'au găsit supt dânsul *cărbuni, sămni de hotar* și fiind mic s'au scos și în locul lui s'au pus altă puiatră hotar, cari desparte în lungu moșie Hrușova de capul moșiei Zăhăicana;
- 380 — din hotarul vechiu din drum tot înainte în gios spre amiazăzi și tot pe lungul moșiei Hrușova și pin capul moșiei Zăhăicana, pe linie învoelii ce-au avut dumnealui jicnicerul cu răzășii și pe supt zare dialului în costișă dispre Zăhăicana, unde s'au pus iarăși puiatră hotar;
- 95 4 din hotarul di sus tot înainte în gios, spre amiazăzi, piste un drum ci mergi din Hrușova lă păduri, până la doai hotară, ce sânt din gios di drum, undi s'au făcut chioțoare părții niamului Cotruțăștilor din moșie Zăhăicana, a trie parti, cari hotară sânt și coaste moșiei Hrușova;
- 447 4 din hotarăle di sus tot înainte în gios spre amiazăzi, piste o așzătură și pe costișă, până unde iarăș s'au pus puiatră hotar, cari desparte pe lungu moșie Hrușova de capul moșiei Zăhăicana, părțile a doi bătrâni din gios;
- 386 — din hotarul di sus tot înainte în gios spre amiazăzi și tot pe costișă, până supt zare dialului, unde iarăș s'au pus puiatră hotar, ce disparte pe lungu moșie Hrușova de capul moșiei Zăhăicana;
- 299 — din hotarul di sus tot înainte în gios, spre amiazăzi pe podișul dialului până la hotarul vechiu din Bătaguri, pe cari hotar l-au mărturisit răzășii de bun și priimit de dânșii cum și de dumnealui jicnicer Simeon;
- 88 — din hotarul vechiu, din Bătaguri, tot înainte în gios, spre amiazăzi și can pe supt zare dispre Zăhăicana,

- până la alt hotar, ce s'au pus tot pe linie hotarălor di sus arătate ;
- 234 — din hotarul di sus, am mersu în gios cu altă linii și tot innainte spre amiazăzi și pe supt zare dialului dispre vale Zăhăicana, până la alt hotar ce s'au pus în dreptul unii movili, ci esti drept în zari, cari hotar desparte în lungu moșie Hrușova de lungul unii bucăți di loc ci esă din linie moșiei Zăhăicana, asupra Ichelului, pentru cari loc s'au învoit dumnealui jicniceru cu răzășii de Zăhăicana ;
- 236 — din hotarul de sus tot innainte în gios, spre amiazăzi și tot pe supt zare dialului dispre Zăhăicana, până unde s'au pus iarăș pîiatră hotar.
- 244 — din hotarul de sus tot innainte în gios spre amiazăzi până la doai petri hotară ce s'au pus drept în zare dialului în drum, cari hotară s'au pus chioatoari părții răzășilor de Zăhăicana, luată cu învoială, dispre parte ci au rămas din cheurile aceste în jos până în Ichel al dumisale jicnicer Simion luată iarăș cu învoială supt numi de Hrușovăț ;
- 80 — din chioatoare di sus arătată, întorcând cu măsura spre răsărit la vale, pin capul locului di învoială, până la hotarul ce s'au pus supt zare dialului dispre vale Zăhăicana ;
- 200 — din hotarul de sus arătat drept la vale, asupra matcii Zăhăicana și piste șleahul Benderiului ce merge la Orheiu, până la alt hotar ce s'au pus dela vale de șliah ;
- 48 — din hotarul de sus drept la vale, până în matca văei Zăhăicana și cu 7 stânjăni din matcă la dial innapoi spre apus, unde s'au pus pîiatra hotar de s'au făcut chioatoari locului de învoială, fiind matca văei Zăhăicana despărțitoari întri această bucată di loc și dispre moșie Boșcana și rămâne, din hotarul acesta în sus, locul răzășilor de Zăhăicana și din hotarul acesta în gios pe matca văei Zăhăicana și alătore cu moșie Boșcana până în apa Ichelului locul dumisale jicnicerului Simion supt nume de Hrușovăț ;
- 700 — din hotarul de sus întorcând cu măsura în gios spre amiazăzi, pe lângă matca văei Zăhăicana, alătore cu

moșie Boșcana, până în podul ci este peste matca Zăhăicani;

110. — dela pod, tot înainte în gios pe șăsu, pe matca văei Zăhăicana și tot alături cu moșie Boșcana, până în gura matcei Zăhăicana, unde dă în apa Ichelului.

2811 — fac tot lungul moșiei Hrușova i Hrușovățul dispre moșie Zăhăicana și dispre bucata di loc cu învoială, până în matca văei Zăhăicana și de acolo, pe matca văei Zăhăicana, în gios, alături cu moșie Boșcana, până în apa Ichelului.

Și cu acești măsuri și sămni, pietri hotară de sus arătate, s'au deosăbit lungul moșiei Hrușova i Hrușovățul, margine acè dispre răsărit și după alegire și hotărătura ce am făcut, am dat și această mărturie hotarnică dumisale jicnicerului Simeon.

1805, mart 29

Dumitru Melegi, vornic de poartă

Colecția d-lui Ion Pelivan (Din arhiva Gh. Sârbu).

331.

1805, Mai 27.

Alexandru Constantin Moruzi Voevod rânduește pe Dimitrie Melegi vornicul de poartă ca să cerceteze împresurările făcute de megieși, moșiei Pașcani de pe Ichel a șetrăresei Ilinca Donici. (Original).

Noi Alexandru Constandin Moruz Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaviei.

Boeriul Domnii Mele Dimitrie Melegi, vornic de poartă, sănătate. Prin jaloaba ce au dat Domnii Mele șatrareasa Ilinca Donici au arătat că la ținut Orheiu, pi apa Ichilului, are o moșie anume Pășcani, unde îi este și așăzare, carele aflându-să supt împresurare de cătră moșiile megieșite, au făcut cerire ca după scrisorile ce are să să facă îndreptare de a să scoate de supt împresurare. Drept acie îți poroncim să mergi la starea locului și strângând de față pe toți răzășii și megieșii cu toate scrisorile ce vor ave, să faci cercetare foarte cu amăruntul tuturor scrisorilor de îmbe părțile, ca să afli și să dovidești cele drepte și adevărate margini

a numitei moșii, pe unde din vechiu au umblat și de să va dovedi că pătimește vreo împresurare să faci îndreptare, puindu și pietri hotară pe la locurile pe unde va cere trebuința și va da dreptate, dând după rânduială și mărturie hotarnică. Iar când la hotărit va naște pricină di nemulțămire dispre vreo parte, atuncea la locul de pricină pietri hotară nu vei pune, ce în ce chip să va dovedi curgire pricinii, vei da mărturie și hartă închipuitoare de stare locului la partea ci să va cădè, cu care viind la divan, să va da hotărîre precum va fi cu dreptul.

1805, mai 27

Verso: Boeriului Domnii Meli Dimitrii Meleghi vornic de poartă cu sănătate să se dea.

Șătrăriașa Ilinca Donici
Procit. vel logofăt
S'au trecut

(P. D.)

Pecetea în ceară roșie.

Originalul în colecția d-lui Andrei Lazu, iar o copie în colecția mea.

332.

1805, August 5.

Sărdarii de Orhei scriu țiitorilor moșiei Boșcana să nu ceară căpitanului Macarie Donică, potrivit drepturilor ce are, dijmă pentru casa, via și stupii ce are în acel sat. (Original).

Dela Sărdărie Orheiului

cătră

Dumnealor țiitorii moșii Boșcana

Aice au arătat căpitan Macarie o scrisoare dată dela mâna dumisale spatar Diboglu stăpânul moșii în care hotărăști ca pentru casă, pentru dejma de pe drepti stupi ci va ave, cum și pi o vie ci o are, să nu să supere întru nimică în toată viața lui atât despre dumnealui spatarul și clironomii dumisale, cum și de cătră cumpărători, care scrisoare după rânduială, dumneavoastră tre-

bue să o țineț în samă, căci a să supăra de havet piste acea scri-soare nu să poate.

1805, avgust 5

Alexandru Carage spatâr

Manolache Donici spatâr

Colecția d-lui Anatolie Iaroșevici din Vadul lui Vodă.

Amândouă semnăturile sunt aproape indescifrabile. Cea dintâi este gre-cească, a doua moldovenească.

Manolache Donici a fost numit serdar la 1804, Dec. 1 (Vezi L. T. Boga, *op. cit.*, XIV, p. 88); că Alexandru Caragea era serdar în 1805, vezi Acad. Rom. doc. nr. 174/XXIII și 151/XXVI.

333.

1805, Noemvrie 30.

Căpitanul Macarie Donică din satul Boșcana se plânge Domniei că deși a avut înțelegere cu spătarul Tudorachi Diboglu ca să nu i se ceară dijmă pentru casa, via și stupii ce are în satul Boșcana, totuși este supărat în această privință de sudetul Costandin Rohmistru, arendașul moșiei. Se dă poruncă serdarilor de Orhei ca să cerceteze plângerea. (Original).

Pre Innălțate Doamne,

Jăluescu Innălțimei Tali că la anul 1801, apr. 26 am făcut așăzare cu dumnealui spatâr Deodorachi Dibolu; eu i-am dat de istov parte ce-am avut în moșie Boșcana și dumnealui mi-au dat sinet la mână cu această cuprindere: adică, pe casa me din sat să nu fiu supărat în viața cât oi trăi eu cum și clironomii mei în veci și cu dejmă din stupi iarăș să nu fiu supărat; cum și pentru o viu ce am în sat iarăș să nu fiu supărat cu vreo dare, iar pentru altele ce voi lucra pe moșii să dau dejmă după obicei și această tocmală să s[ă] ții ori că va ține dumnealui moșie, ori că va vinde-o la alții, asemine să urmezi. Acmu, milostive Doamne, după ce dumnealui spatârul au vândut moșie cu anul unui sudet anumi Costandin Rocmistru, cumpărătoriu acestă îmi faci multe supărări că, milostive Doamne, din vie ce am în vara aceasta au luat cât au voit ca din vie sa, cum și puțin vin ce-am luat iarăș vra să-mi ei dejmă, cum și din stupi iarăș așăzare spatârului nu o ține în samă ce au zis să-mi caut mai înainte că apoi la sfeti Gheorghii

mi lua dejmă, cum și prisăcarii ce i-am avut la stupi mi i-au luat și i-au lucrat câte 2 zile de boerescu. De aceasta mă rog Mării Tali să fiu pus la cali, căci dacă dumlui spatarul nu să ține de așzare ce mi-au dat în scris cu iscălitura dumisali, apoi și eu îmi cei moșie înapoi și să fiu pus la cali de cătră înaltă înțelepciune Innălțimei Tali.

Cum și pentru o moară de vânt ce am făcut-o eu, cu a me chel-tuială, iarăș să nu fiu supărat de cătră orândatoriu, ce să aibu voi a-m măcina pentru casa me până când, dacă nu voi fi îngăduit a ține moara că oi vinde-o sau că oi muta-o aiure.

Plecat la mila Innălțimii Tali
Macarii Donică căpitan din sat Boșcana
ținut Orheiului

Dumneata vel logofăt a Țării de Gios, să s[ă] scrie carte Domnii Mele cătră serdar de Orheiu ca numaidecât să supue pe pârît a urma după tocmala ce are spatar Ediboglu cu jăluitarul.

vel logofăt

805, noem. 30.

Noi Alexandru Constandin Muruz Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldavvii.

Cinstiți credincioși boerii Domnii Meli, dumneavoastră sărdari de Orheiu, sănătate. Din jaloba aceasta pre larg veți înțalegi dumneavoastră arătare și cerire ce faci numitul jăluitar Macarii Donică căpitan, lăcuitarul din sat Boșcana dela acel ținutu, pentru supărare ce ar fi trăgând despre orândatoriul acei moșii Costandin Rohmistru sudet, nevrând a urma așzării ce ari făcută el cu dumelui spatar Diboglu cel adivărat stăpân a moșii. Deci fiind că numitul jăluitar spre încredințare asupra jalobii sali au arătat de s'au văzut de cătră dumnealui vel logofăt și scrisoare ce ari la mâna sa dela dumnealui spatar Diboglu, fiind cu această cuprindiri că pi casa sa din sat, de havaetul moșii să nu să supere în viața sa, precum nici pe copii lui și asămine și pe drepti stupii săi ce va avè cum și pe o viie ce ari încă să nu să superi atât de cătră dumnealui cât și de cumpărătorii moșii, cum nici de cătră clironomii dumisale în veci, iar pentru altili ce va lucra pe moșia să de dijma obicinuită, cari apoi numitul orândator făr de nici un cuvânt de dreptati fi pricinuești supărări, pentru cari scriem Domnie Me dumneavoastră să dați poroncă numitului orândator

ca afară din dijma ce i să va face ca să ia în celi ci va lucra jăluitar pe moșia, adică din pâni i din fân, cu altă întru nimică să nu-l superi cât de puțin, iar când jăluitar va fi având viti mai multi de cât pisti trebuința casăi salii, pentru fânul ce va ave trebuinți, pentru acei mai multi viti a lui, să va învoi cu orândatoriul de-va da precum și pentru imăș de pășunat vara, iar cu altă să nu-l superi.

805, decv. 3

Procit. vel logofăt
S'au trecut

Colecția d-lui Anatolie Iaroșevici din Vadul lui Vodă. Pecetie domnească, octogonală, cu tuș roșu cu data de 1793.

În 1824 se întâmplă același lucru cu copiii lui Macarie Donică, care plângându-se la judecătoria ținutului Orhei că arendatorii moșiei dela spătarul Petrache Cazimir, care a cumpărat moșia dela Diboglu pe la 1809 îi dijmuesc cu de-a sila, obțin câștig de cauză. (Jurnalul din 18 Noemvrie 1825 al jud. ținut. Orhei aflat în aceeași colecție).

334.

1805, Decemvrie 1. Bușăuca.

Maria, fiica Elenii Juncu și cu soțul ei Costandin Mihuleț vând serdarului Chiriac, vornicul de harem al Doamnei Zoița Moruzi jumătate din moșia Cobăleni din ținutul Orheiului. (Original).

Adică eu Marie, fiica Elenii Jânculesăi denpreună cu soțul meu Costandin Mihuleț adiverim prin acest zapis că de nime siliț, nici asupriț, ci de a noastră bună voe am vândut giământate de moșie den moșie Cobălenii dela ținut Orheiului driaptă a me ci o am dată prin izvodul de zăstre dela maică-me, avându-o și maică-me de zăstre dela răposatul părintele său Ivan vornicul de harem, care după harta dumisale Toader Vârgolici, vornic de poartă să arată și suma stânjânilor opt sute triizăci și șapte stânjeni, afară de opt sute triizăci și șapte stânjeni ci rămâni parte maicii mele, adică iarăș giământate de moșie, dumisale sârdar Chiriic, vornic de harem a Mării Sali Doamnii Zoița Moruz cu preț drept 3000 adică trii mii lei, având și noi interes de a ne cumpăra cu acești bani altă parte de moșie la alt loc, însă fiind că această măsură a moșii nu este făcută de inginer, de să va întâmpla a eși stânjeni mai puțini la măsura ci să va face de cătră duml.

sărdar mai în urmă, noi să nu fim îndatoriți a întoarce dumisale din banii aceștie, cum și de să va întâmpla a să spori piste stânjării ci să arată mai sus, nici noi să nu avem a pretenderisî mai mulți bani, ce duml. sardar să rămâe statornic cu stăpânirea în giurăătate de moșie pre cât va stăpâni și maică-me, după cuprindere hărții ce este făcută de numitul vornic de poartă den 1803, iuni 15 și a scrisorii de voe ce am luat ca să o putem vinde den velet 1805, ghenar 20 în care scrisoare este iscălită atât maică-me Iliana Jânculiasă, vitregul meu Costandin Morțun, cât și Costache Vârgolici martur, carile au scris scrisoare din parte dumlor.

Deci luându-ne toți banii deplin dela dumnealui sărdar Chiriic, să aibă și dumnealui de acum înainte a stăpâni această giurăătate de moșie, atât dumlui fii și alți urmași a dumisale în veci, ca pe o driaptă moșie a dums. având toată voe a-ș face și întărituri gospod și nimine din niamurile noastre să n'aibă voe a întoarce vânzare aceasta, fiindcă pe toți i-am întrebat și n'au vrut a cumpăra, cum nici alte scrisori a moșii aceștiea n'am dat dums. pentrucă toate scrisorile câte sânt pentru această moșie să află în mâna maică-me, având stăpânire în ceialaltă giurăătate de moșie și pentru mai adivărată credință ni-am iscălit poftind de s'au mai iscălit față la această vânzare. 1805, decv. 1

Costandin Mihuleț căpitan

Mariea, soț am pus degitul cu bună voe

eu Catrina, sor Ilenii Jânculesăi, fata vornic Ivan m'am întâmplat față și este și cu a me priimire, pentru care mi-am pus și degitul.

eu Iliana Jânculiasa, fata lui Ivan vornic de harem, fiind și cu bună priimirea me și neștiind carte mi-am pus degitul, poftind și pe alți de s'au iscălit marturi.

Acest zapis l-am scris eu cu zisa și priimirea iscăliților de mai sus și m'am iscălit martur.

Iordachi Bosăi sulger

și eu erei Sămeon întâmplându-mă față la această iscălitură în satul Bușăuca am iscălit.

și noi întâmplându-ne față am iscălit

Costachi State martur

Iordachi Sava căpitan, martur

335.

1806, Mai 3.

Nastasia Enciuleasa cere Domniei să i se dea voe să răscumpere. cu drept de protimisis. moșia Cobăleni, pe care sora sa Ileana Morțun a vândut-o spătarului Iordache Crupenschi. (Original).

Pre înălțate Doamne,

Jăluiesc Mării Tale, eu ce mai gios iscălită, că după trecire de 17 ani după ce au murit tatăl meu, s'au sculat sora mè ce mijlocie, anume Iliana, fiica vornicului Ivan și m'au tras în giudecată pentru o moșie ci este la Cobăleni, care mi-au fost dat-o răposatul tatăl meu zăstre și după ce ni-am giudecat multă vreme i-au dat dreptat[e] giudecata ca să ia moșie în giumătate, care au și luat-o. Pe urmă măritând această soră a mè o fată ce-au avut i-au dat zăstre ginirului său parte sa den moșie aceasta. Și în anul trecut vrând nepoată-mea aceasta măritată să vândă moșie la cucoana Nastasica sărdăreasa drept 3000 lei, eu nu am priimit nici de cum și nici a mă iscăli în acè vânzare n'am vrut. Cu toate acesti tot într'aceiaș vreme nepoată-me au vândut moșie dumisale spatarului Iordache Crupenschi, fără să mă întrebe pe mine, ca pe una ce-i sânt mătușă, de voesc eu a o cumpăra, ori nu. Pentru aceia, cu ferbinți lacrămi, mă rog Mării Tale, să te milostivești asupra mè ca să să facă luminată poronca Innălțimii Tale cătră dumnealui spatar Iordache Crupenschi ca să-mi de moșie la stăpânire me de vreme că nu sânt iscălită în vânzare și mai ales că nici la mezat nu s'au strigat după obicei, când au vândut-o, la numitul boer.

Mă rog Mării Tale ca să s[ă] facă luminată carte gospod cătră dumnealui spatar Caragè și cătră dumnealui banu Dimitrachi Rășcanu dela Chișinău ca să ne giudice dumnealor în pricina moșii aceștiea și precum va fi mila Mării Tale.

A Mării Tale pre plecată slugă

Nastasica, fiica vornicului Ivan

Dum. vel logofăt de Țara de gios, să s[ă] scrie carte cătră dumlui spatar Iordachi Crupenschi ca să triimată înștiințare cătră

logofeție, cum este curgire pricinii aceștia și ce răspunde la jaloaba aceasta.

2-le logofăt

806, mai 3

Alexandru Costandin Moruz Voevod cu mila lui Dumnezău, Domn Țării Moldovii.

Cinstit, credincios boeriul Domnii Mele, dum. Iordache Crupenschi biv vel spatar, sănătate. Dintr'această jalobă a Nastastii, fiica vornicului Ivan pre larg vei înțalege pricina. Deci să scrie dumitale ca asupra pricinii aceștia numai decât să triimeți înștiințare cătră logofeție cum este curgirea pricinii și ci răspuns dai la jaloaba aceasta, fiindcă jăluitoare neconținut supără pe Domniea Me cu jalobi, cerșindu-și dreptate sa.

1806, mai 5

(P. D.)

Vel logofăt

Colecția Crupenschi — Chișinău.

336.

1806, Mai 6.

Păhărniceasa Zmaranda Hrisoverghi, proprietara moșiei Ichimăuții din ținutul Orheiului se plânge că este turburată în stăpânire de căminarul Ziloti, proprietarul moșiei Cinișeuți. Se dă poruncă domnească serdarilor de Orhei ca ei să cerceteze pricina. (Original).

Pre Innălțate Doamne,

Arātu Innălțimii Tale că dumnealui căminaru Zlot în anul trecut au adus un ingineru și au măsurat moșiea Șănășăuții, ce să hotărăște cu moșiea mea Ichimăuții dila ținutu Orheiului și cu ace măsură dumnealui acum im ia o bucată di moșie în tărie. Și acum, în vreme primăverii, au eșit satul meu Ichimăuții să-ș are pâinea acea trebuincioasă, după cum au arat di doisute și mai bine di ani de când este satul acesta al meu Ichimăuții. Și fratele dumisale, fiind acolo, au sărit cu tot satul și mi-au bătutu oamini mii din satu și au luat pi vornicu și pi vreo câțva oamen acolo la dumnealui în satu și i-au închis, țindu-i, într'o zi di vară, toată zioa închisi cu păzitori și nu le-au datu nici di mâncatu, nici apă măcar să bea. Și aveam acolo un ficior al meu pentru trebuințele

mele trimis și au umblat să-l prindă și pi ficior, ca să-l bată și au pus oamini dumisale în tărie cu plugurile și au tăet ogoarale oamenilor miei în curmeziș și au arat dumnealui cât i-au plăcut pi moșiea mea.

Milostive Doamne, această moșie a mea Ichimăuții au stăpănit-o moșii și strămoșii miei cu bună pace și satul acest al meu Ichimăuții este de doi sute și mai bine di ani și tot pi această moșii s'au hrănit și nu au fostu supăraț până acum di a le lua hrana lor acea trebuincioasă, iar acum dumnealui cămănaru Zlota vra să mă păgubască și pi mine luindu-mi moșiea și vra să-m risipească și satu. Milostive Doamne, dumnealui cămănaru Zlota, dacă ș'au măsurat moșiea, să-ș fi căutat cu judecată, iar nu să sae în tărie și să-m bată oamenii și să-m ei moșiea. Di care mă rogu ca să fie mila Innălțimii Tali asupra mea, să să facă o luminată cartea Innălțimii Tale cătră dumnealor boerii sărdarii di Orheiu, să li să dei oamenilor locu acela, ca să nu rămâe oamenii fără pâinea acea trebuincioasă și mare pomană a fi Mării Tale, căci dacă a rămânea lucru să facă dumnealui cămănaru Zlota cum a voi și eu mă păgubăscu că-m ia moșiea și satu să răsipește și rămâne fără pâinea acea trebuincioasă. Și cum a fi mila Mării Tale.

1806, mai 6

A Mării Tale pre plecată slugă

Zmaranda Hrisoverghi păhărniceasă

Dum. vel logofăt al Țării de gios. Să să scrii carte cătră sărdarii de Orhei ca să cercetezi pentru bătăile ce să arată prin jaloba aceasta și să înștiințează.

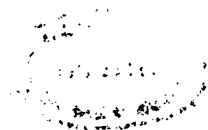
vel logofăt

806, mai 7

Noi Alexandru Costandin Moruz Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldaveii.

Cinstiți credincioși boerii Domnii Mele, sărdari de Orhei, sănătate.

Dintr'această jalobă a păhărnicesii Zmaranda Hrisoverghi pre larg veți înțelege arătare și cerere ce face. Deci să scrii Dumnea-voastră să aduceți de față pi pârit, față fiind și păhărniceasa sau vechilul său și să faceți cercetare foarte cu amaruntul, bătăile ce ar fi suferit lăcuiitorii di pe moșiea sa și cu luare de arături ce s'ar fi luat dispre pârit și după cum viți afla și viți dovedi curgire

pricinii, pre larg să triumiteți înștiințare către dumnealui vel logofăt.

806, mai 7

(P. D.)

Vel logofăt

S'au trecut

Colectia d-lui Petre Lazu.

Este vorba de Cinișăuți. Catagrafia din Труды, III, p. 125 ne arată la 1817 stăpân în Cinișăuți pe Matei Ziloti. In satul alăturat Ichimăuții, la aceeași dată, este proprietar Enacachi Lazul.

337.

1806, Mai 23.

Postelnicelul Vasile Roșca, Samuilă Hâncul și alți răzeși din moșiile Bogzești, Crăsnășeni și Cravățul dela ținutul Orheiului, cer să li se aleagă deoparte părțile lor de moșie de acelea ale vornicului Costache Sturza. In urma jalbei lor se dă în acest sens poruncă domnească serdarilor de Orhei. (Original).

Pre Innălțate Doamne,

După multe giudecăți, ce am avut în anul trecut cu dumnealui vornicul Costache Sturza, înaintea dumnealor veliților boeri pentru părțile ce cu cumpărătură au intrat între acești moșii răzășești anume Bogzăștii i Crăsnășenii și Cravățul dela ținutul Orheiului și pentru împresurare ce ni să făcusă cu alegerile acelor părți, părților noastre, la urmă ne-am învoit într'acestaș chip adecă: câte părți am avut noi într'acești numite moșii au rămas să li tragim și să le facem numai un trup de moșie, adecă în moșia Bogzăștii, unde am mai avut părți necuprinsă, cum pre largu să arată prin invoelile ce-am făcut, care sint iscălite și de dumnealor veliții boeri.

După care, fiindcă până acum această deosăbire nu s'au făcut, ne rugă[m] să să scrie luminată cartea Innălțimii Tale cătră dumnealor sărdarii de Orhei ca dacă unul din dumnealor nu vor putè mergi la stare locului spre această diosăbire, să rânduiască din mazilii ținutului pe car[e] vor fi vrednici și urmând întocma precum prin acești arătate învoeli să cuprinde, să facă alegire și dio-

săbire cu pietri hotară înpregiur și să ne de și mărturie arătătoare în stânjani și a fi pomenire Mării Tale

Pre plecați

La mila Mării Tale

Vasile Roșca postelnicel, Samuilă Hâncul, Ioniță Roșca i preutul Ștefan i Trohin Codă și alții răzăși ai lor.

Verso: La dumnealui vel logofăt a Țării de gios

Vel logofăt

806, mai 23

Noi Alexandru Moruz Voevod cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldaveii.

Cinstiți și credincioși boerii Domnii Mele, dumneavoastră sâr-dari de Orheiu, sănătate. Din jaluba jăluitoilor acestora Vasile Roșca postelnicel i Samuilă Hâncul i Ioniță Roșca i preutul Ștefan și cu alții ai lor, ce-au dat Domnii Mele pre largu veți înțalege dumneavoastră arătarea și cerirea ce fac. Deci, pentru această alegire și deosăbire, ce cer numiții jăluitoi să să facă părților lor, dacă unul din dumneavoastră nu veți pute merge la starea locului avându trebile ținutului, să orânduți din mazilii acelui ținut, pe cari-i veți socoti vrednici, cu deplină înțalegire și știință, ca să margă la starea locului și urmându întocma după invoelile arătate, să facă diosăbire părților jăluitoilor, stălpindu-le cu pietri hotară înpregiur, după care apoi să li de și mărturie hotarnică, arătătoare în măsurii și în sămne și iscălită pe obicei, iar de va naște vreo pricină de nemulțămire despre vreo parte la locu de pricină, hotară să nu pue, ce cu mărturie și hartă inchipuitoare de stare locului și cu arătarea priceniei pre largu, ce vor da la parte ce să va cădê, să-i sorociți după vremea a tot lucrul ca să vie la Divan, să să dè hotărîre

1806, mai 29

(L. P.)

Vel logofăt

S'au trecut

Originalul, pe hârtie albă cu pecetea octogonală în tuș roșu a voevodului Alexandru Moruzi, în colecțiunea d-lui Vladimir Minciună, șef de serviciu la primăria orașului Orhei. În aceeași colecție se mai află:

1. 1810, dechemvrie 18. Mărturia hotarnică făcută de Ion poroșnicu în asistența vornicului de poartă Dimitrie Jărdan, intitulată: *Măsurile moșii Bogzăștii, părțile răzășilor, cum s'au dispărît cu petre hotară dispre părțile*

casăi răposatului logofăt Mihai Sturza și cum s'au măsurat di giur înpregiur și prin mijloc în curmeziș.

2. 1845, Iunie 4. Foaia de zestre ce dă Catrina, soția lui Carp Harștea fiicei sale Petrea Carpova Harștea din satul Hulboca uizdul Orheiului, carile s'au însoțit după dumnealui de[oreaninul] Vasile sin Ștefan Roșca. Intre altele îi dă părțile sale de moșii în Hulboca din partea Irimicească, în bătrâni Săpoțeanul și Codreanul și din cumpărătura în partea Găinească. Ii mai dă și ceea ce are cu schimb în moșia Ghermănești.

338.

1806, Iunie 1.

Nastasia Enciuleasa dă hârtie la mâna biv vel spătarului Iordach Crupenschi că nu se împotrivește la vânzarea moșiei Cobălenii din ținutul Orheiului, pe care o face spătarului, sora sa Ileana Morțun. (Original).

Eu Nastasica Enciulias[a] postelniceasă, fată vornicului Ioan, sor[ă] Ilenii Morțunoai adiverez cu această scrisoare a me la mâna dumisale Iordache Crupenschi biv vel spatar precum să s[ă] știe că soră-me Ileana are o moșie anume Cobălenii în ținut Orheiului, la malul Nistrului, care moșie este a dumisali baștină dela părinții noștri, den care giumătate de moșie prin izvod au dat-o zăstre fiicii sale și nepoatei meli Mariea, ci o ține Costandin Mihuleț, care atât Marie, ace giumătate de moșie ce o are de istov dată de zăstre dela maică-sa, soră-me Iliana, cât și soră me, pe ceialtă giumătate de moșie den Cobăleni, ce i-au mai rămas, voind atât soră-me cât și nepoată-me a vinde cu a mè bună voință și priimire invoesc pe dumnelui spatar Iordache Crupenschi ca să facă de istov în veci cumpărătură numitii moșii Cobălenii atât dela soră-me Iliana cât și dela nepoată-me Mariea și eu nici odinioară să nu fiu volnică de a face vreo cerire cu protimisis să o răscumpăr dela dumnealui spatar Iordache Crupenschi, ci dumnealui și niam de niamul dumisale să rămie vecinici stăpânitori numitii moșii Cobălenii. Și în zapisăle de cumpărătură a numitii moșii Cobălenii, ori că mă voiu iscăli, sau că nu mă voiu iscăli, scrisoarea aceasta a me ci dau la mâna dumisale spatar Iordache Crupenschi să aibă putere întocma ca când ar fi iscălită și în zapisul de vânzare atât despre mine cât și despre soțul meu și întocma și despre fiii noștri (dacă Dumnezău ne va dărui), iar când sora mè sau nepoată mè

vor vinde megieşilor sau la streini pe numita moşie Cobălenii, pe acei cumpărători nu-i voi u îngădui, ce după dreptate cu protimisăs voi u da eu bani şi moşiea oi lua o la a mē stăpânire. Atâta numai, precum mai sus arăt, pe dumlui spătar Iordachi Crupenschi sau pe fiii dumisale ti voesc a face vecinică cumpărătură numitii moşii Cobălenii, întru care această scrisoare iscălesc atât eu cât şi soţul meu şi o am dat-o la mâna dumisale spatarului Iordache Crupenschi, rugându-mă şi altor boeri de au iscălit în scrisoare aceasta spre încredinţare.

1806, iuni 1

eu Nastasiea am iscălit cu mâna me şi am pus pecete
 Enciul postelnicel am iscălit
 Enachi Păun paharnic martur
 Grigoraş Răşcanu ban martur
 Dimitrachi Răşcanu ban martur
 Grigori Clucerescu medelnicer martur
 Ilie Botezat pitar martur
 Şi eu am scris cu zisa dumilor sale şi am iscălit
 Vasile Terinte

Dela sărdărie Orheiului

Viind însuş postelnicel Enciul şi cu soţul său Nastasiea, arătând că cu a lor bunăvoinţă au dat scrisoare aceasta la mâna dumisale spatar Iordache Crupenschi, au făcut cerire ca să să adiverească şi cu a me iscălitură şi după a lor cerire am iscălit

1806, iuni 1

Alexandru Caragè spatar

Colecţia familiei Crupenschi din Chişinău.

339.

1806, Iulie 3. Orhei.

Panaite Scordeli, chihaia de cihodari. se învoeşte cu Grigoraş Răşcanu biv vel ban cum să stăpânească moşiile Poiana Mana şi Burhuta, care au făcut parte din locul domnesc al târgului Orheiului. (Original).

Eu Panaite Scordeli, chihaia de cihodari, făcut-am adevărată scrisoare me la mâna dumisale Grigoraş Răşcanu biv vel banu precum să să ştie că având noi multă pricină de giudecată

pentru niște părți de moșii anumi Poiana Mana cu loc de fânați și de arătură și cu livezi și Burhuta cu loc de fânați și de arătură și doioa livezi, care aceste părți de moșie au fost din loc domnesc a târgului Orheiului, fiind cumpăratură de Mihalce Durac dela un Mile după cum pre largu arată ispisocile și cărțile domnești și fiindcă m'am însurat și am luat pe fiica Marii Ispiroai și dându-i zăstre și aceste părți de moșii, care acesti părți de moșii era stăpânite de dumnealui banu Grigoraș Rășcanu într'acest chip că părintele dumisale banului au avut multă pricină de giudecată cu moșul soacră-me cu Dumitrașc Mihuleți 2 armaș în multe rânduri și invoindu-si cu părintele dumisali banului Grigoraș Rășcanu ca Burhuta să rămâi al dumisali, iar pometele din Burhuta să aibă a le stăpâni Dumitrașc armașul în câtă vreme vor ține pometele și să nu mai aibă a mai mări pomătul, iar Mana să stăpânească de armaș Dumitrașc Mihuleți. Și așa s'au stăpânit cât au trăit Dumitrașcu armaș. Și mai pe urmă vânzând și Mana un Mihuleț Vârlan, văr lui Dumitrașcu armaș părintelui dumisale banului la let 1772, avgust 23 dinpreună și cu Gheorghii Ușurel, după cum arată și zapisul cel de vânzare și stând soacră-me cum și eu la giudecată în multe rânduri ca să răscumpărăm acé vânzare înaintea veliților boeri și cu anafora am eșit înaintea Mării Sale lui Alexandru Costandin Moruz Voevod și Măriea Sa au hotărit ca eu să stăpânesc Poiana Mana, pe unde s'ar dovedi că au fost hotarale ei și acele doio livezi din Burhuta. Și neputându-să dovedi pe unde au fost hotarale Manii, am avut multă pricină și cheltuială.

Apoi întâmplându-se de au venit dumnealui vornicu Dumitrașcu Sturza la Târgul Orheiului cu cercetarea altor pricini de moșii, rugându-l atâta dumnealui banu cât și eu ca să margă la stare locului și să cercetezi această pricină și mergând dumnealui vornicu acolo și văzând că nu este atâta pricină, au început a ne îndemna ca să facim invoială. Și socotindu-ni și noi ca să nu mai intrăm între alte cheltueli și supărări, ne-am învoit și ne-am așezat ca din pâraul Molovatițului să facă măsură locului pâra în pâraul Blajii și acel loc, dintre acesti doi pârai, să-l dăm drept în doio.

Și după primire noastră și invoiala ce am făcut vrând ca să împărțim acest loc drept în doio, am poftit pe dumnealui

vornicu de au rânduie pe Chiriic Ule căpitan i pe căpitanu Ion Boțan și dumnealui banu din parte dumisale au rânduie pe Parfeni Mândrul i pe Lupul Savin i pe Vasile Tălpan, carele mergând la fața locului și măsurând loc dintr'acești doio pomenite pârai, l-au dat drept în doio și au deosebit parte me dinspre parte dumisali banului, începând a-l deosebi cu sămni, petri hotară, puind o puiatră în margine apii Vaticiului și de acolo drept la deal și pe din gios de vale Căușcăi, din deal de șleah s'au pus piatră. Și de acolo tot la deal, pe margine vâlcelii Căușcăi tot pe din gios mergând, drept spre amiazăzi, până în margine Codrului, la deal, unde au făcut boor într'un stejar. Și de acolo apucă drept la dial pin codru, tot pe din gios de vale Căușcăi pâra în piscu în obârșia ei. Și de acolo podișu înainte și tot pin codru pâra ce au venit în coștișă Molovatițului drept la amiază-zi. Și de acolo tot pe coștișă și prin codru până la Otacu Botnarului și dela dial de Otacu Botnarului s'au făcut boor într'un tei și s'au pus și puiatră hotar la rădăcina teiului. Și de acolo au apucat tot coasta Molovatițului, ce dinspre răsărit, până ci au venit în apa Molovatițului și de acolo tot matca Molovatițului până la obârșia lui, unde să lovește cu moșia Calicii în cap, după stăpânire de acum. Și cu aceste sămni hotară s'au încheiet și s'au deosăbit hotarul meu despre dumnealui banu. Și dintr'acești sămni în gios să stăpânească dumnealui banu și în sus să stăpânesc eu și piste acești sămni nici eu, nici dumnealui banu să nu mai triacă, ci pe acești să stăpânim în veci.

Și pentrucă m'au învoit dumnealui banu a veni pâra acolo cu hotarul, am dat și eu livezile din Burhuta cu loc cu tot cum și hrisovul ce-l avem dela domnu Alexandru Ilieș Voevod și de acum înainte să nu mai aibu eu amestic în Burhuta, ci dumnealui banu să stăpâniască în pace. Și de să va scula ciniva din niamul meu, eu să aibu a răspunde, iar pe dumnealui banu să nu-l supere nimeni, căci mi-au dat loc pentru loc. Și făcându-si această învoială ni-am rugat și dumisali vornicului Dumitrachi Sturza ca să adeverească cu iscălitura dumisale, ca să nu mai avem pricină în veci. Și pe această așăzare ni-am priimit și o parte și alta și ni-am dat scrisori unul la mâna altuia și să ne facim și întărituri domnești ca să rămânem odihniți atât noi cât și copii și tot niamul nostru și niciodată această pricină și giudecată să

nu să mai caute, iar care parte s'ar mai scula cu pricini sau pără pite aşzare aceasta, să-ş piarză dreptate ce ar avè şi să nu se crează, nici să i să mai ție în samă jalobile sau scrisorile nici la o giudecată.

Şi pentru o mai adevărată credinţă am iscălit ca să rămâi stăpânitoare în veci.

1806, iuli 3

Panait Scordilis (greceşte)

Fiind noi rânduiţi di dumnealui vornicu Dimitrachi Sturza am pus peiatrile dispărţitoare di mai sus cu primire amândurora părţilor şi am iscălit.

Chiriiac Ule căpitan

Ion Boţan căpitan

Intâmplându-mă aice la Târgul Orheiului m'au poftitu atât dumnealui banul Grigoraş Răşcanul cât şi Panaghioti Scordeli ca să mărgu la stare locului, undi au pricină cu Mana. Deci, după pofta ci mi-au făcut, mergând am văzut că nu era atâtă pricină şi stând mijlocitoriu ca să să învoiască şi socotind şi dumnealor ca să nu mai între în cheltueli şi să-ş piarzi vreme prin judecăţi, au stătut şi s'au învoit înaintea me, de bună voi, cu primire dispre amândouă părţile într'acest chip ci să arată în scrisoare aceasta şi după aceste sămni ce sânt cuprinsă într'insa, cari aceste sămni au a să păzi între dumnealor în veci şi nestrămutat, fiindcă așa s'au învoit şi s'au aşzat. Şi m'au poftit de am rânduit pe iscăliţii mai sus căpitan Chiriiac Ule i pi căpitan Ioan Boţan di au diosăbit între moşiile dumnilorsale cu sămniile arătate într'această scrisoare. Şi pentru ca să rămâi această învoială şi aşzari statornică, m'au poftitu ca să încredinţaz scrisoare aceasta şi cu a me iscălitură.

1806, iuli 6

Dumitrachi Sturza vornic

Colecţia mea.

Dintr'o spiţă de neam aflată în colecţia mea rezultă că Ileana, soţia lui Panaite Scordeli, avea doi fraţi pe Mihai Ispir şi pe Lupu Ispir şi o soră, pe Mărgărinta, căsătorită cu Andrei Tăutu. Maria Ispir, soacra lui Scordeli a fost răstrănepoata lui Andrei Mihuleţ.

340.

1806, Iulie 10.

Căpitanul Arsăni Ochincă dă mărturie lui Iordache Vartic că a stăpânit ca vechil al acestuia Balta lui Nedelcu timp de doi ani fără nicio opunere din partea vechililor mănăstirii Neamțului. (Original).

Adiverez cu această mărturie a me la mâna dumisali Iordachi Varticu precum să știți că pentru Balta lui Nedelcu, ci au fost a răposatului paharnic Ispir, or fi ca trii ani și mai bini decând dumnealui pitarul Ion Ispir, fiul răposatului paharnic mi-au triimis o carte de vechilicu ca din parte dumisale să stăpânescu acé baltă și după acel vechilicu am stăpânit doi ani. de nimine neavând nici o supărare.

Și după cum știu, în frica lui Dumnezeu, dau această mărturie unde vechilii mănăstirii Niamțului au fost față și nimică nu mi-au zis. Deci spre încredințare că am stăpânit în bună pace, am dat această mărturie la mâna numitului de sus arătat și neștiind carte mi-am pus numile și degetul.

(x) eu Arsăni Ochincă căpitan mărturisăscu.

Viind și înainte me, asămine au mărturisit.

1806, iuli 10

Dimitrie Sturza, vornic

Colecția mea.

341.

1806, Iulie 17.

Anaforaua vornicului Dimitrie Sturza prin care arată câtă moșie este domnească, necuprinsă de vatra iazului cel mare al Orheiului, întărită de Domnul Alexandru Constantin Moruzi, care poruncește să i se facă hatmanului Alexandru Mavrocordat hrisov de danie pe această moșie. (Original).

Noi Alexandru Costandin Moruz Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldovei.

De vreme ce după cercetarea dumnealui, ce-au fost orânduit hotarnic, partea aceasta de loc s'au dovedit fără nici o pricină și

domnească, Domnie Me încă o dăm desăvârșit danie cinstit și credincios boeriului nostru, dumnealui Alexandru Mavrocordat hatman, asupra cărie poroncim dumnealui logofăt al Țării de Gios să i se facă și hrisovul Domnii Mele.

1806, avgust 15

(L. P.)

Procit vtori logofăt

Pre Innălțate Doamne,

Prin luminată carte Innălțimii Tale din 1806, april 4, fiind rânduit ca să mergu la ținut Orheiului ca să cercetezu o parte de loc ce ar fi arătat unii din lăcuiitorii de acolo că ar fi domniască și ar fi cuprinsă de vatra iazului celui mari, ci este supt Târgu Orheiului, carile iazu să află supt stăpânire mănăstirii Săcul și de o voi afla că cu adivărat este cuprinsă supt numele acelui iazu, să-l diosăbăsc și să-l stălpască. După poroncă am mersu acolo, la stare locului, unde față fiind și vechilii mănăstirii părintele Ambrosie și Ionichie, am cumpănit cu inginer aciastă vatră de iazu și aciastă parte de loc, apa când va fi ezit, acest iazu nu o poate cuprinde și fiindcă rămâne afară din călcare apii iazului, după poroncă, l-am diosăbit și l-am stălpit și cu pietri hotară, după cum pre largul să arată la harta și mărturie hotarnică ce am făcut pentru acest loc, a căruia lungime pe lângă șliahul cel mare, carile șliah deosăbește moșia sfântului Spiridon de aciastă parte de locu este 3480 stânjani pără într'un pod de piatră ci esti piste părful Cogâlnicul, iară lățime lui la un loc 910 stânjini, iar la altu locu 1380 stânjini, iar capul acel dispre târgu a aceștii părți de loc vine ascuțit, după cum la harta făcută cu ingineriu să vedi mai pre largul.

Pentru cari nu lipsăsc a înștiința pe Innălțime Ta.

1806, iuli 17

A Innălțimii Tale,

plecată slugă

Dimitrie Sturza vornic

Colecția mea.

Hatmanul Alexandru Mavrocordat, peste șase luni, ia în schimbul acestei moșii, moșia Pulbereni din Lăpușna. Vezi mai jos doc. nr. 345.

342.

1806, Iulie 17.

Impărțirea moșiei Morozenii din ținutul Orheiului între urmașii lui Grigorcea Durac. (Original).

Impărțala ei s'au făcut pe ficiorii lui Grigorce Durac, atât pi baștina ce-au avut Gligorce di pe maică-sa Mărica, ce-au fost fată Bunii și Danciuului, cât și de cumpărăturile ce-au avut Grigorce în moșia Morozăanii, după cum în gios să arată.

1806, iuli 17

Stânjâni	Palmi	Parmaci	din moșie Morozăanii
5	—	s.	baștina lui Gligorce Durac
10	—	—	tij baștină din cumpărăturile Danciuului, bunului lui
1	3	2	cumpărătura Grigorecii dila Badiul sin Miron, nepotul Gaftonii din parte Gaftonii a cince parte
5	—	s.	tij doo cumpărături a Grigorecii, una din parte Sorii și alta dila Isac, ficiorul Todirașco, nepotul lui Vlasii din Morozăanii
21	3	3	fac toată parte Grigorecii baștină i cumpărături, din cari scoțindu-să 4 stânjâni, 2 palmi, 2 parmaci parte lui Chiriic sin Grigorecii pi cari parte au a o împărți niamul acelu Chiriic, 17 stânjâni, 1 palmă, 1 parmă să împart în doi părți, adică 8 stânjâni, 4 palmi, 4 s. parmaci ori să ei Apostol Durac i neamul lui și 8 stânjâni, 4 palmi, 4 s. parmăci Alexandra ce-au ținut-o Loghin cu niamul ei.

Cumpărăturile ei ari Loghin și Postolachi Durac dila frații i surorile Grigorecii:

5	—	s.	parte lui Costin, brat Grigorecii, cari să împarte în doo, o parte ari să o tragă neamul lui Apostol Durac și o parte niamul lui Loghin ce-au ținut pi Alexandra
5	—	s.	parte Tonii, surorii Grigorecii, cari să împarte iarăș în doo, o parte ari să traga neamul

lui Apostol Durac și o parte neamul lui Loghin

10	—	1	fac cumpărăturile dila frații Grigorcii, a lui Apostol Durac și a lui Todirașco Loghin.
----	---	---	---

Parte Marulii, surorii Grigorcii, baștină

5	—	s.	parte Marulii din cari parte scoțindu-să 6 palmi, 5 s. parmace parte Mihalcii brat Grigorcii, 4 stânjăni, 1 palmă, 3 parmaci ci mai rămănu să înpartu în doo, o parte au a o tragi neamul lui Apostol Durac și o parte neamul Alexandrii și a lui Loghin.
---	---	----	---

Parte Dordii Bosiesii, surorii lui Grigorce Durac, baștină

5	—	s.	parte Dordii Bosiesii, cari să înparte în doo părți, o parte ari să o tragă neamul lui Apostol Durac și o parte niamul Corescheștilor, ci să trag din Dorda.
---	---	----	--

Parte Mihalcii Durac, brat Grigorcii, baștină

5	—	s	parte Mihalcii Durac baștină
10	—	—	tij baștină din cumpărăturile Danciului
—	6	5 s	tij baștină din parte Marulii, surorii lui
15	6	6	fac parte Mihalcii.

Adunare somilor stânjănilor a tuturor părților

21	3	3	parte Grigorcii
5	—	s	parte lui Costin
5	—	s	parte Țonii
5	—	s	parte Marulii
5	—	s	parte Dordei
15	6	6	parte Mihalcii
57	2	3	fac piste tot, din cari somă scăzânduș[ă] 24 stânjăni, 3 palmi, 65 parmaci analogul pi un bătrân și giumătate ci stăpânesc Corcioveștii i Alexăndreștii după carte de giudecată ce au, rămâne să răspundă neamul lui Apostol Durac din doi bătrâni și giumătati, ci sânt în stăpânire sa den moșie Morozăanii, la neamurile din sus arătate 24 stânjăni, 1 palmă, 4 parmace, însă :

Stânjâni Palmi Parmaci

Stânjâni	Palmi	Parmaci	
5	2	6 s	Alexandrii i lui Loghin adică neamului acestora
1	4	4	din parte lui Costin tij lui Loghin
1	4	4	din parte Ţonii tij lui Loghin
1	4	4	din parte Marulii tij lui Loghin
1	4	4	din parte Dordii neamului Coreschesc
2	5	3 s	neamului lui Chiriiaac sin Grigorcii
9	7	2	neamului Mihaleii Durac

24 1 4 fac să de piste tot, neamul lui Apostol Durac din bătrânii de sus arătați, ce sânt în stăpânire lui, iar când vor pute scoate și celalalt bătrân și giumătate de supt stăpânire Corcoveștilor și a Alexandreștilor rămâne îndatorit neamul lui Apostol Durac a le răspundi și analogul ci s'au scos din părțile aceste adică 21 stânjâni, 3 palmi, 6 s parmaci la niamurile ce sânt arătate mai sus și fiind că așa s'au învoit înainte me și s'au priimit într'acest chip după cum eu li-am împărțit din poruncă domnească, fiind eu rânduit di a le alege părțile fiiștecăruia pentru ca să nu mai fii pricină între aceste neamuri ce sânt cuprinsă aice, făcând doo asămine scrisori s'au încredințat cu iscălitura me și s'au dat una la neamul lui Apostol Durac și alta la celelalte neamuri. Inșă, să s[ă] știi că Apostol Durac, adică neamul lui, ari a tragi și el parte din moșia Isacova tot de pi Grigorce Durac, ce-au fost tată lui Apostol și când ei fi vor da parte aceia din Isacova, atunce și căpitan[ul] Ioan Bârlădeanu, ci să tragi din Apostol Durac di pi soție sa Ilinca, fata Catrinii, strănepoata Ilenii, ce-au ținut-o Costandin Căpoticiu, ari să le de parte ce mai sus să arată din moșie Morozăanii.

Dimitrii Sturza vornic

Grigori Clucerescu medelnicer din niamul lui Loghin Clucerescu pârçălabul

Ioan Rus[ul] di nemul lui Loghin Clucerescu pârçălabu

Ioan Bârlădeanu căpitan din niam lui Apost Durac

eu (x) Mihai Vârlan din niamul lui Mihalce Durac

... din nemul Dordii

...

Chirica din neamul lui Chiriiaac Durac sin praporçicului.

Colecția mea.

343.

1806, August 4. Iași.

Alexandru Constantin Moruz Voevod dăruiește lui Theodor Balș biv vel vornic de Țara de jos o parte de loc de codru, dreaptă domnească, la ținutul Orheiului, în capul moșiilor Perisăcina, Sămănauca și Teleșeu. (Copie).

Facem știre prin acest hrisov a Domnii Mele că după cercetare, ce din poronca Domniei Mele s'au făcut de cinstit și credincios boeriu nostru dumnealui Manolache Donici biv vel spătar, cum prin mărturia sa arată, aflându-să la ținutul Orheiului o parte de loc codru, dreaptă domnească, în capul moșiilor Perisăcina, Sămănauca și Telișău, care loc în lat cuprinde din capul acestor moșii și pân în moșile dumisale Grigorie Rășcan biv vel ban, după cuprindire unii cărți domnești dela Domnul Mihai Racoviță Voevod, în care sint arătate hotarale moșiilor dumisale banului Rășcanu, iar lungul cât ține capitile acestor trii moșii, ce mai sus s'au zis, Domniea Me, binevoind, am miluit cu această parte de loc pe al nostru cinstit și credincios boer, dumnealui Theodor Balș, biv vel vornic de Țara de gios, pentru cele cu credință și drepte slujbe ce au arătat dumnealui cătră Domnie și cătră țară, atât mai înainte cât și acum în vremea Domnii Noastre, pe care parte de loc de acum înainte să o stăpânească dumnealui ca pe a dumisale dreaptă ocină și moșie cu tot hotarul și venitul din tot locul. Și hrisovul acesta a Domnii Mele, întărit cu domneasca noastră iscălitură și pecete, să-i fie dumisale și urmașilor săi, moștenitori, de danie și întăritură statornic și nerușuit niciodinioară.

Spre aceasta este credința a însu-mi Domnii Mele, noi Alecsandru Costandin Moruz Voevod și a pre iubiților, fiilor Domnii Mele Dimitrie Voevod și Neculai Voevod; așijdire și credința a tuturor boerilor noștri mari și mici.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la scaunul Domnii Mele, în oraș Iași și s'au dat în al patrulă an a Domnii noastre cei de al doile la Moldova, la anii 1806, avgust 4

(L. P.).

Noi Alexandru Moruz Voevod

Iordache vel logofăt procitoh
Matei Krupenschi vtori logofăt procitelnom

Copia aceasta s'au scos de mini asămine după condica Divanului
Teodor Moțoc ot Divan

Dela Divan

Copia aceasta fiind scoasă întocma depe carte dela Divanului¹⁾, drept aceia s'au încredințat și de cătră noi.

1814, ghenar 17

Veniamin, mitropolit Moldaviei

Constandin Balș vel logofăt Lupu Balș vel logofăt

Theodor Balș vel vornic Ștefan Negel vel vornic

Trei semnături indescifrabile.

Documentul la Academia Română nr. 203/CXII.

344.

1806, Decemvrie 5.

Ilinca Doniceasa dă nepoatei sale Safta, fiica feciorului său Iordache Rusu moșia Pașcani din ținutul Orheiului ca să-i fie comând. (Original).

Adiverez cu scrisoare me la mâna nepoatei mele Saftai că având noi, din păcatele noastre, numa un ficior Iordachi, după ci l-am căsătorit, din doao moșii de zăstri dila părinții mei, ci am avut, i-am dat fiului meu Iordachi o moșia anumi Vozdul la ținutul Sorocei pe Răut, iar pentru moșia Pășcanii o am propit-o pentru să-m fiie de comândul meu și întâmplându-să de au făcut fiul meu Iordachi pe această copilă întâi și luînd-o eu de mică am crescut-o și văzînd-o că ari firi bună și iaste milostivă, i-am făcut danii moșia Pășcaniia cu totă așăzare, cu casă, cu moară, cu crăsmă de pîiatră la drum, cu viia, cu livezi, cu răduri pi moșie cum și din vite câte sânt drepte a mele toate a ii să rămâi și după sfârșitul vieții mele, ia să-m facă pominiirile după obicei, cât a îndura-o Dumnezeu, iar de s'a întâmpla ca să mă săvârșescu eu innainte măritatului ei, apoi fiul meu Iordachi să-i rămâi ca un epitrop și de i-a da mâna s'o mai agiute cu cele ce i-a fi prin putință, iar la cele ci i-am dat eu, cielanți nepoți să n'aibă trebuință la nimică, să stăpânească cu paci după cum Dumnezeu a bla-

¹⁾ Sic.

goslovit-o, iar întâmplându-să s'o superi vreunul din frații săi, or la ce giudecată a merge să tragă, să nu i să ții în samă, că eu m'am dat nepoată-me Saftaia, pentru ca să mă comândi și pentru mai adivărată credința am iscălit eu singură cu mâna me, aceasta.

806, dechemvr. 25

Ilenca Doniciască

Originalul în colecția d-lui Lazu.

Intr'o însemnare în limba rusă se arată că Ilinca Donici era căsătorită cu un Rusu și că pe nepoata sa o chema Sofia Rusu.

345.

1807, Ianuarie 22.

Alexandru Mavrocordat biv vel postelnic dă în schimb mănăstirii Neamțul și Secul o bucată a sa din moșia târgului Orheiului pentru moșia Pulberenii dela ținutul Lăpușnei. (Original).

† Veniamin, mitropolit Moldaviei.

Alexandru Mavrocordato biv vel postelnicu adeverez cu scrisoarea aceasta că în vatra iazului dela târgu Orheiului, ce este în stăpânire sfintelor mănăstiri Niamțul și Săcul, găsindu-să o bucată de loc driaptă domniască și dându-mi-să mii dela Domnii cu hrisov, precum și sfânta mănăstiri a Niamțului având la ținutu Lăpușnii pe Cogâlnic o moșie anume Pulberenii, alăturată cu alte moșii a meli, enteresul au îndămnat pe amândoi părțile a ne alcătui de am făcut schimbu, adică am dat eu la mănăstire bucata acè de loc, fiind alăturată cu vatra iazului și din parte mănăstirii mi s'au dat mii moșie Pulberenii, fiind alăturată cu alte moșii a meli și măcar că lucrurile sânt potrivite, dar din bună râvna me am mai agiutat sfânta mănăstire și cu patru mii lei bani. Drept aceia schimbul acesta, făcându-să cu bună voia și priimirea despre amândoi părțile pentru enteresul de sus arătat, de astăzi innainte și în veci va ave toată tărie lui, adică sfânta mănăstire va stăpâni bucata acè de loc și eu voi stăpâni moșie Pulberenii în toate hotarăle ei și de voi gâsi vreo înpresurare ori despre ce parte să o scot și tot a me să fie, dând și scrisorile ce am avut unul la mâna altuia, iar scrisoare aceasta s'au adiverit cu iscălitura me și s'au întărit de Preosfințitul mitropolit al Țării chirio chir Venia-

min i de sfinții episcopi și de dumnealor boerii cei mari. Și asămine scrisoare am luat și eu din parte sfintei mănăstiri.

1807, ghenar 22

Alexandru Mavrocordato

Arătându-se în Divan scrisoare aceasta și văzindu-se că schimbătura aceasta s'au făcut cu bună primire despre amândoaî părțile s'au încredințat și cu ale noastre iscălituri.

1807, fevr. 18

... vel logofăt Nicolai Balș vel logofăt Balș logofăt

Dimitrii Sturza vel vornic

Vasile Roset vel vornic

Constantin Canta vel vornic

Colecția mea.

Contrar afirmației din zăpis, el nu este subscris de niciun episcop.

346.

1807, Mai 5.

Insemnare de curgerea neamului pitarului Grigore Săpoteanul.
(Original).

Insămnare cu bună adevărînță di spița neamului din bătrânul Grigori Săp[ot]teanul pitar și de moșii pi unde are și la ci ținut să se știe cum arată în gios. 1803, noemv. 13.

Bătrânul Grigori Săpoteanul pitar au făcut cinci ficiori anume: Ionașcu Săpoteanu, Maței Săpotean, pi Ghervasie, Gavril Săpotean și pi Tudosca.

Gavril Săpoteanu au făcut pi Ghirvasie Dolocița, pi Mihai comisul și pi Andrei Săpotean.

Andrii au făcut pi Vasile și pi Anghelina, ci au luat-o Mărăscul din Brătuleni. Anghelina au făcut pi Neculai și pi Pavăl, ci au fost stărp. Neculai au făcut pi Maței. Maței au făcut pi Vasile, nepot Mărăscului, ci au ținut pi Gaftona. Vasile au făcut pi Gavril zăt Moga și pi frații lui.

Iar moșiile sânt aceste ci ari Săpotean, cum să numesc mai gios:

Săpotenii pi Bâc, ținut Orheiului, Tuzora tij, Dișcul pi Bâc din gios de Călăraș, Movileanii din gios de Chișinău, Mălușcenii tij, Surucenii ținut Lăpușna, Voinova, Onișcanii pi Cula, Hulbuca

tij, Singureni, Ciulucanii ci să zic și Mândreștii, Cruceștii, Cui-zăuca, Bravicenii pi Răut, Corneștii ținut Iași, Măgurelile tij, Roșiorii, Găozăanii, Mătășanii tij.

Și această scrisoare s'au scos dipi scrisorile ci să află la dumlor Jărdăneștii ot Rădeni, zicând că și acele scrisori s'au scos dipi scrisorile cele vechi a bătrânului Grigori Săp[o]tean și ne-am luat și noi la mână scrisori fiindcă sântem crângi din vița Săpoteanului, ca să putem trage parte noastră din fiiștici moșie, pi unde să vor dovidi că are Săp[o]tean și cu stăpâniri a ne întări pi a cincea parte din Grigori Săpotean, parte lui Gavril Săpotean, ficiorul lui Grigori Săpotean pitar din tot locul pi unde are și niminea să nu aibă a ne împinge în laturi că vor fi supt blăstăm și pentru mai bună credința adiverez.

1807, mai 5

Și s'au scris de mine preut Vasile Moga
 adiverez și eu că s'au scris dipi scrisorili ci sânt la mâna me
 eu Todirașcu Jărdan
 Pe verso, *spița de neam* a curgătorilor din Grigore Săpoteanu

Colecția d-lui Vasile Frunză-Orhei.

347.

1807, Mai 10.

Shimonahul Eftimie Iurcu dăruște mănăstirii Frumoasa din ținutul Orheiului trei stânjani din moșia Bravicea din cranga iurculiască. (Original).

Adecă eu shimonahu Eftimie Iurcu dat-am adivărat și pre incredințat zapisu meu sfintii mănăstiri Frumușica din ținutul Orgheiului precum să să știe că trii stânjani moșie, ci am baștină în moșia Braghicii, din cranga iurculiască, i-am datu danie sfintii mănăstirii Frumușica, pi cari să-i stăpâniască în veci și nimi să nu să amestici la dânșii și mănăstiria di-acu nainte ș'a lua totu vinitu din totu locu din țarină, din fânață, din liveză, din vii și din mori și din toate pi obicei și cine s'a rădica să strice daniia me aciasta, din rudenii sau din răzăș, să nu i să ții în samă și să fii

ni ertată di Dumnăzău și di maica precista și la aciastă danii s'au tâmplat și alți oameni buni față și i-am rugat di s'o iscălit marturi.

1807, mai 10

eu shimonahu Eftimie Iurcu am făcut danii di bună voe
monah Chiril am fost fați
monah Macari am fost fați.

Originalul în arhiva mănăstirei Frumoasa din județul Orhei.

348.

1807, August 6.

Postelnicul Darie Cobăleanu și cu răzeșii săi se înțeleg cu medelnicereasa Ilinca, văduva medelnicerului Iacovache Carp, să se înfățișeze la Divan pentru moșia Gaița pe care medelnicereasa vrea să o stăpânească sub numele de Potlogeni. (Original).

Adică noi cari mai gios știind carte ne-am iscălit și cei cari n'am știut carte ni s'au scris numile și am pus degitili, adevărim cu această scrisoare a noastră la mâna dumisali med[elni]ceres[ii] Ilincăi, ci au ținut răposat boeri medelnicer Iacovachi Carp precum să s[ă] știi că pentru loc cu pricină, ci zicim noi că dumniaei s'ar fi întinzind cu numi de Potlogeni și stăpânești și în Gaița unde ar fi cosit dumniaei și câtva fânu, acum pentru multe pricini ci sânt între noi, de fați înaintea cinstirii sărdării ne-am pus vade ca la lăsat săcului de post Crăciunului a acestui anu 1807 să mergim la Divan amândoi părțile ca să ne giudecăm, iar când nici la această vadi nu vom mergi ca să ne giudecăm ori noi sau dumiai. în urmă ori la ci giudecată cerirea noastră să rămâi anerisită și dumiai. să stăpânească în bună paci. Iar pentru iarba ci au cosit dumiai. fiindcă noi am rămas făr de fânu au priimit dumniaei ca să ne dei aiure pe câtă iarbă au cosit dumiai. de pe loc acel cu pricina și pentru ca să fim următori la vade i-am dat această scrisoare a noastră la mâna dumisali, în cari cei cari am știut carte ne-am iscălit, iar cei care n'am știut carte am pus degitili și fânu ci ne-au dat dimiaei, de vom rămâne din giudecată, să-l plătim.

1807, avgst. 6.

Darii Cobălean post.
Gavril Măgar adeverez

Lupul Slănină adeverez
(x) Irimie adeverez

Dela Sărdărie

Această scrisoare au dat însuș postelnicul Darii Cobălean cu ai săi la mâna dumisali medelniceresii Ilincăi înainte sărdării și s'au încredințat.

807, avgst. 6.

... spatar

Colecția d-lui Ion Pelivan.

349.

1807, Septembrie 6.

Hotărnicia moșiei Pașcani din ținutul Orheiului a șetrăresei Ileanca Doniceasa. (Original).

Din poronca dumilorsale veliților boeri, într'acest curgătoriu an 1807, mai 6, fiind eu rânduit să hotărăsc moște Pășcanii din ținut Orheiului a dumisale șătrăresăi Ileanca Doniceasa, având înpresurari dispre moște Vădenei a dumisale sărdariului Vasile Onofreiu și dispre alte megieșite moșii, după poroncă am mersu la satul Pășcanii ci este pe apa Ichelului la ținut Orheiului și întâi am mersu de am văzut stare aceștii moșii pinpregiur și sămnile hotară, pe care dumneaei șătrăriasa stăpânește moșie aceasta Pășcanii, cari moșii pe lungu dispre răsărit să hotărăști cu moște Vădenei a dum. sărdariului Vasile Onofreiu și pe lungu dispre apus până în apa Ichelului să hotărăști cu moște Lohăneștii a dum. pah. Petrachi Cazimir și piste Ichel tot pe acel lungu să hotărăști și cu moșie Măgdăceștii al dumisale spatar Manolachi Donici și văzindu-se nepotrivite stările aceștii moșii, cum dumneaei șătrăreasa stăpânești pe de amândoaî părțile Ichelului și nu mergu Pășcanii pe lungu linii driaptă după cum s'ar cădè, ci la margine dispre apus și piste Ichel o poprești moșie Măgdăceștii a dum. spatar Manolachi Donici, fiindu-i și săliște vechi piste Ichel în dreptul satului Pășcanii și la margine dispre răsărit fiind pricină dispre moștea Vădenei a dum. sărdar Onofreiu, neurmându-să nici pe aceia margine linia dreaptă și stăpânire încă le este cu pricină.

Și după ce așa cu pricină s'au văzut moște Pășcanii, apoi s'au cercetat toate scrisorile câte au arătat dumei. șătrăreasa pe moște Pășcanii și ce mai vechi scrisoare s'au văzut un suret după un

ispisoc dela răposatul domn Ștefan Vvod din anei 7003, mart 13, cu cari întărește unui Cozma Neacșa și frate-său Mihul și sora lor Naste, ficiorii lui Hodca Peșca pe satul Pășcanei pe Ichel în gios cu heleștiu și cu fântână, ci esti mai sus de sat, tot într'aceleș hotar și o săliști supt Porosăce, unde să împreună drumurile la fântână și la prisacă, iar hotarul satului Pășcanei și săliște să le fie lor pre unde au hotărit Movila păharnicul, cum pre largu în suret să arată. Acesti mai vechi sămni să cuprind la scrisorile Pășcanelor și fiind că hotarnica dela Movila păharnicul nu est și nici acē fântână ce o arată că au fost mai din sus de sat încă acu în stăpânire Pășcanelor nu să vedi, cum și ace săliște ce o arată la ispisoc iarăș nu să stăpânești de stăpânei moșiei Pășcanei și nici să știi la ce loc au fost, ce numai dintr'aceli sămni heleșteul ce-l pomenēști la ispisoc esti în stăpânire Pășcanelor și la ispisoc încă nu zice pe de amândoaī părțile Ichelului, ce numai pe Ichel în gios, măcar că în zapisăle cu cari răposat logofăt Darii Donici au cumpărat moșie Pășcanei dela răzăș încă pe când era sărdar, la aceli zapisă scriu și cu păduri, apoi păduri esti numai la capul moșiei Pășcanei, acel piste Ichel dispre amiazăzi, iar pe la alti locuri pe cât esti stăpânire Pășcanilor să cunoaști că loc de păduri n'au fost. S'au mai văzut și o mărturii dela Apostul Donici din anei 7243, ghenar 16 de înștiințare ce face cătră domnul de atunce cu cuprindere, că fiind rânduit de sărdărie să ei sama unor hotară dispre săliște Ceucanilor a lui Apostul Mihuleț, ce jăluisă că ari înpresurari dispre satul Pășcanei și arată că mergând la sat la Pășcani au strânsu oameni buni megieș și întâeșdată au purces cu răzășii dela Vădeni și l-au dus la un hotar în coastili unei movili, ce să hotărăști Pășcanei și cu Vădenii și de acolo iarăș au purces pe muchiea în gios până înprotiva unui hotar diasupra dumbrăvii dispre apus și aflând acel hotar au căutat innapoi spre răsărit pe cum căuta hotarul și au purces piste matea văei innapoi spre Cricov până în zare dialului și acolo au pus și hotar și din hotar în gios au rămas locul Ceucanilor, iar din hotar în sus au rămas locul Pășcanilor. Și precum caută hotarul li-au mărturisit Cârste din Lohănești i Darii zăt Stoian din Pășcani i Moissăiu Chiosa ot tam și Dănilă vornecul ot tam precum au pucat și ei dela sucru-său Stoian că până acolo să împreună locul Pășcanilor și cu locul Ceucanilor și așa arată că au priimit și dumlui. logofăt Donici

și căpitan Mihuleț, cum pre largu să arată la acea mărturie și sămnille aceștii mărturie sânt pe margine moșiei Pășcanei, ace dispre răsărit și dispre Vădeni și pîiatra ce să arată că au pus atunce în zare dialului, unde zici că în gios rămâi locul Ceucanilor și în sus locul Pășcanilor. Acela de atunce hotar să înțalegi acu că esti de la chiotoare Pășcanelor dispre Vădeni mai la dial în zare dispre Ceucani, unde acu esti chiotoari Ceucanilor despre moșie Hulboca, iar hotarul dentâi ce-l arată în coastile unei movili, movilă esti în margine Pășcanilor dispre Vădeni, după cum să stăpânescu acu aceasti moșii, lângă cari movilă esti și hotar, dar aceia esti Movilă săpată precum să adiverează și la hotarnica vornicului di poartă Arămăscul, iar Apostul Donici nu o numești Movilă săpată. Mai esti și altă movilă în stăpânire Vădenilor dispre vale Scurta, dela care movilă de ar hi mersu atunce până la pîiatra ce au pus-o în zare dialului unde au diosăbit Ceucanei de Pășcani trebue să triacă piste Ichel și nimică de Ichel nu pome-nești și afară de acesti 2 movili alta pe margine din gios nu esti și numai la ace movilă zice de Vădeni și dela movilă până la alt stâlpu di pîiatră, iar dela stâlpu înainte nimică de Vădeni sau de alt nume nu pome-nești și petrile hotară, ci să arată la ace mărturii nu s'au putut acum dovedi, fără numai ace ci să arată că au pus în zare dialului, unde atunce au deosăbit Ceucanei de Pășcani, aceia s'au dovedit, precum și mai sus să arată, iar movilile s'au însămnat în hartă și deosăbit s'au mai văzut și hotarneca moșiei Pășcanei dela Sămion Arămăscul, ce-au fost vornece de poartă, din anii 7272, avgust 6 în cari să cuprindi că din poronca gospod fiind rânduit au hotărit moșie Pășcanei a răposatului pitar Ion Donici, părintile dum. șăt. dispre alte moșii pinpregiur prin măsure și sămni pietri hotară cum pre largu să arată la hotarnică și după cuprindire acei hotarnici să stăpânești și acu moșie Pășcanei pe di amândoi părțile Ichelului și la margine Pășcanilor din gios dispre moșie Vădenii dela o chiotoari până la alta pe lungu și piste amândoi părțile Ichelului numești că să hotărăscu Pășcanei cu Vădenii și pe ace margine toate hotarale arată că le-au găsit vechi și pricina Pășcanelor dispre Vădeni esti din chiotoari Pășcanilor dispre Scurta și până la hotarul de lângă Movila Săpată, căci dum. șăt. arată că din chiotoari aceia au mersu drept cu stăpânire piste o vâlcică cari pi aceia ar fi numit-o vornice Arămăscul

vale Tătarului și pe drumul cel mari ce mergi la Chișinău până în Ichel și din Ichel până la piatra de lângă Movila Săpată.

Pentru cari pricină a stăpânirii și a petrilor hotară având dum. șăt. scoas carte de blăstăm s'au chemat la fața locului pe vornicelul cu câțva săteni mai bătrâni din satul Vădenii, cărora cetindu-li-să carte de blăstăm și ei prin carte de blăstăm au mărturisit întâi pentru Vale Tătarului că este ace ce dă în Ichel mai din sus de vadul trecătoarei piste Ichel, ce să numești Vadul Vădenilor iar nu vâlcica pe cari o arată dum. șat. cum și pentru stăpânire Vădenilor dispre Pășcani iarăș au mărturisit că de 40 mai bine de ani au apucat stăpânirele între acesti moși dila chiotoari ce esti dispre Scurta piste vale ce o mărturisăcu că să numești Vale Tătarului și pân la piatra ce esti diasupra Pășcanilor lângă drum și diacolo piste Ichel la piatra de lângă Movila Săpată și în gios pe unde sânt pietrile și acu și că dum. șăt. numai de 5 ani s'ar fi întinzându cu stăpânire până la drumul ce mergi la Chișinău, iar nu mai demult și au mai mărturisit că dela piatra ce o mărturisăcu ei diasupra Pășcanelor în gios au avut ei țarină și tot răzășii de Vădeni i-au dejmuit, iar nu stăpânei Pășcanilor, la cari mărturisire a lor au fost și dumneai șătrăreasa.

Și așa pe mărturisirile acestor oameni s'au măsurat margine Pășcanilor dispre Vădeni până la hotarul de lângă Movila Săpată, măsurându-să pe curmeziș și locul de pricină până la drumul ce mergi la Chișinău și s'au arătat la hartă.

Apoi am cercetat și pentru săliște Vădenilor ca să mărturisască la ce loc esti și un Petre Donocă om bătrân din Vădeni prin carte de blăstăm au mărturisit că înainte ce s'au prădat Țara de gios, fiind trăitoriu la Sălcuța în Bugeac au venit cu părinții lui în Moldova împreună și cu alți oameni și au descălecat pe țalină de moșie Cricovul, mai sus de săliște vechi a Cricovului și la răzmerița când s'au prădat Heciul, mergând în bejinii, când s'au întorsu au discălecat satul pe seliște vechi, unde acu sânt trăitori, iar pentru săliște Vădenilor au mărturisit că n'ari nici o știință fără numai drumurile ce trec la un loc piste Ichel au auzit că să chiamă Vadul Vădenilor, cum și un Ștefan a Ștefăniei iarăș om bătrân tot din Vădeni prin carte de blăstăm asămine au mărturisit că au auzit din gura unui Macoveiu și a unui Leunti ce au fost mai bătrâni răzăși de Vădeni că acolo la acel vad unde este și

săliște au trăit mai de mult un Stoian și un Jirebii împreună cu alți răzăș ai lor de Vădeni, cum și pentru stăpânire între moșie Pășcanei cu Vădenii au apucat dela pîiatra ce esti la Scurta și la ce diasupra Pășcanilor și alta de lângă Movila Săpată și în gios pe unde sânt pietrile și acu după cum și la mărturie lor ce au dat-o în scris și la acel vad al trecătoarei piste Ichel ce să numești Vadul Vădenilor să cunoaști că au fost săliște, iar țințirim de biserică că au fost nu să înțalegi. Apoi după mărturisire acestor oameni bătrâni să înțalegi că satul ce-l numescu Vădenei esti pe săliște vechi a Cricovului și mai esti o săliște din gios de țințirimul vechi a Cricovului și altă săliște din sus de vale Cricovului, ce o mărturisăsc că au discălecat-o ei ace săliște pe țalină de moșie Cricovul și o săliști vechi pe cari esti acu satul, ci esti pe vale Cricovului fiind acesti trei săliști apropieti una cu alta, după cum să arată la hartă.

Apoi pe acei răzăș ce-i arată că au trăit la ace săliște, unde esti Vadul Vădenilor să gășăscu în scrisorile Pășcanilor că au fost răzăș de Pășceni și la ace săliști să vedi și o groapă vechi de fântână și esti și împreunari de drumuri vechi cum și dialuri înnalte cu săpături, fiind ace săliște în Ichel și să înțalegi că oameni mulți acolo n'au putut lăcui, nefiind loc de mulți oameni și dacă această săliști nu s'a dovedi a Vădenilor atunce după stare locului să pripuni a fi săliște ce o arată la suretul ispisocului Pășcanilor. S'au mai cercat dela ace săliște în gios pe Ichel până la săliște ce o mărturisăsc a Cricovului și altă săliște nu să gășăști. Deosăbit s'au mai cercetat și moșile din gios de Vădeni și nici o moști piste Ichel nu treci, cum și moșile din sus pe Pășceni iarăș piste Ichel nu trec, numai puțin treci moște Lohăneștii pentru cari au mărturisit logofetul Niculai Dumbravă că locul cu cari Lohăneștii trec piste Ichel esti luat din moște Drăslicenii, dar cu ce chip nu știi și numai Pășcanei și Vădenii stăpânesc pe de amândoaî părțile Ichelului măcar că dum. șăt. zici că așa dela părinți au apucat stăpânire, iar dumnealui spatar Manolachi Donici zici că locul cu care Pășcanei trec piste Ichel esti scos din trupul moșiei Măgdăceștii, au mai arătat vechilul Vădenilor o pîiatră în stăpânire Pășcanilor între drumuri aproape de Vale Impuțitei și de crășma dumneaei șătrăreasă ce este lângă drumul cel mare, cari pîiatră am cercat-o cu oamenii de Vădeni, și nu numai că semni de hotar

supt dânsa nu s'au găsit, dar s'au găsit înpregiur, la fața pământului jghebută și scrisă și nu s'au înțales ce-i scris și cât dela pământ a fi fost de naltă să cunoaști că au sfârmat-o și să înțelegi că a fi fost pusă pentru vreo întâmplari, iar nu hotar și s'au socotit netrebnică, iar la hartă s'au arătat cu măsurile din margine stăpânirii Pășcanilor până la ace puiatră.

Și altă cercetare din scrisorile moșilor megieșite cu aceste nu s'au făcut din pricină că scrisorile moșiei Vădenii n'au fost să s vază la stare locului, ce numai logofăt Neculai Dumbravă au fost vechil din parte dum. sărdar Onofreiu la măsurile Vădenilor și văzându-să pricinile între aceste moși pre incurcati s'au măsurat cu inginer moșie Pășcanii și Vădenii, cum și Lohăneștii ce sânt din sus de Pășcani și Măgdăceștii ce sânt în dreptul satului Pășcanei piste Ichel dispre amiazizi și Cricovul ci esti din gios de Vădeni din Ichel spre amiazizi și Făureștei tot în gios de Vădeni, ce sânt din Ichel spre miazănoapti, toate aceste s'au măsurat după stăpânire în cari să află acu și s'au făcut hartă de acesti 6 moși cu arătare măsurilor pe lungu și pe curmeziș și deosăbit s'au mai făcut și izvod de măsurile lor și perelipsis dipe scrisorile Pășcanelor și văzindu-să că dupe stăpânire Vădenilor sânt înpresurate și moșile Cricovul și Făureștii, au rămas că atât dum. sătrăreasa Ileanca Donici cum și stăpânei moșielor Cricovul și Făureștii, dinpreună cu toate scrisorile ce vor ave asupra moșielor să margă la luminatul divan.

1807, săptv. 6

Dumitru Meleghi vornic de poartă

Originalul în colecția d-lui Andrei Lazu; o copie în colecția mea.

350.

1807, Septembrie 6.

Insemnări despre măsurătoarea hotarelor moșilor Pașcanii a setrăresei Ileanca Donici, Vădenii a serdarului Vasile Onofrei, Măgdăceștii și Cricovul ale spătarului Manolache Donici, Făureștii a slugerului Filoctache Căplescu și Lohăneștii a spătarului Petrache Cazimir. (Original).

Măsurile moșiei Pășcanii, pe apa Ichelului, la ținut Orheiului al dumisale sătrăresăi Ileanca Donici, ce s'au măsurat cu ingine-

riul monah Isaiia pe dispre fiiște cari parti pin pregiur cu lanțuh de 10 stânjeni și stânjenul de 8 palme domnești, pe sămnilor hotară ce să cuprind la hotarneca Pășcanilor din anii 7272, avgust 6, dela Simion Arămăscul, ce au fost vornic de poartă.

1807, săptv. 6

Stânjani

- 748 Din chioțoare Pășcanilor, din muchiia dialului din coasta moșiei Vădenii și dispre moșia Scurta a negotiorului Costandin Bantăș, de acolo s'au început cu măsura can spre apus pe lungu, alături cu Vădenii la vale piste drumul cel mari ci mergi la Chișinău și piste vale, ce prin carti de blăstăm au mărturisit-o oamini din Vădeni că să numești Vale Tătarului și la dial piste un drum până la o piatră din zare dialului lângă drum, pe cari iarăș oamenii din Vădeni prin carte de blăstăm au mărturisit-o de hotar și că până într'această piatră au fost stăpânire Vădenilor dispre Pășcani, măcar că dumneaei șatrăriașa zice că stăpânire nu i s'au urmat numai până la această piatră, ce dela piatră în gios până în drumul cel mari ci mergi la Chișinău și s'au măsurat din piatra aceasta în gios pe curmeziș până în drumul ce mergi la Chișinău, locul de pricină și s'au găsit 436 stânjeni.
- 387 Din piatra de sus să pliacă linie can spre amiază și tot înainte pe lungu alături cu Vădenii la vale cheziș piste drumul ce mergi pe lângă Ichel și tot la vale până în apa Ichelului.
- 373 Din apa Ichelului tot înainte pe lungu cheziș la dial tot alături cu Vădenii și piste un drum până la o piatră hotar lângă Movila Săpată.
- 1007 Din hotarul de sus iarăș să pliacă linia can spre răsărit dispre amiază și tot înainte pe lungu alături cu Vădenii piste drumul mari ce mergi la Chișinău și piste Vale Inpuțitei până la un hotar din zare dialului, ci esti între Vale Inpuțitei și între Vale Hodolina.
- 1097 Din hotarul de sus tot înainte pe lungu, alături cu Vădenii la vale piste Vale Hodolina și la dial, pe coasta dialului dispre apus, până la doai hotară de supt zare

dialului, ce sânt chiotoari moștei Pășcanilor dispre moștile Vădenii și Cricovul, după cum să stăpânesc acu.

-
- 3612 Adică treimii șăsisuti doisprezăci stânjăni tot lungul Pășcanilor dispre răsărit și dispre moște Vădenii al dum. sărdariului Vasile Onofreiu.
- 606 Din chiotoare Pășcanilor dispre Vădeni și Cricov am întorsu cu măsura can spre apus la dial, apoi la vali pin fundul văei Hodolina, pin capul Pășcanilor și la dial piste drumul cel mari ci mergi la Chișinău, până la sămnuț stăpânirăi în zare dialului, lângă drum, dispre moște Holboca.
- 380 Din sămnuț de sus, drept spre apus, alătore cu moște Hulboca, pe zare dialului, pe lângă un lac și la dial până la un hotar ci esti în dumbravă.
- 35 Din hotarul de sus tot înainte până la 2 pietri hotară din zare dialului, în capul Pășcanilor, ce li-au arătat că sânt despărțitori moștei Hulboca în giunătați.
- 676 Din hotarale de sus tot înainte pe zare dialului pin dumbravă, tot alătore cu Hulboca și pe zari la vali până la o piatră hotar din zare dispre Hulboca.
- 297 Din hotarul de sus tot înainte pe dial pin dumbravă până la o piatră hotar, diasupra rădiului Voi chioarei, cari hotar esti chiotoari moștei Pășcanii și moștei Magdăceștii dispre moște Hulboca după cum să stăpânești acu și după cuprindere hotarnicii vornicului Arămăscul.
-
- 1994 Adică una miie noaisute noaizăci și patru de stânjăni tot capul Pășcanilor dispre amiază zi și dispre moște Hulboca.
- 358 Din chiotoare di sus arătată am întorsu cu măsura can spre miazănoapti pe lungul Pășcanilor și alătore cu moște Măgdăceștii al dumsale spatarului Manolachi Donici, la vali pin rădiu și pisti vali la dial până la un hotar din coasta dialului în dumbravă.
- 1038 Din hotarul de sus tot înainte pe lungu, alătore cu Măgdăceștii la vale pin dumbravă pin Hârtopul Furni-

cosului și tot la vale pe câmpu piste altă vali și piste un drum, până la o piatră hotar din podișul dialului.

245 Din hotarul de sus tot înainte, alături cu Măgdăceștii și tot la vale pe câmpu până la sămnel ce s'au făcut în zare dialului dispre Ichel pe linie hotarilor de sus și den sus de o movilă ci esti lângă drum, unde aice scrie la hotarnica vornicului Arămăscul că au pus hotar, cari acu lipsăști și mai scrii că atunce au măsurat pe curmeziș Pășcanii din Movila Săpată până la piatra ce au fost aice 177 stânjâni, iar acu măsurându-să s'au găsit pe curmeziș moște Pășcanii aice 165 stânjâni.

468 Din sămnel de sus să pliacă linie can spre apus dispre miazănoapti și tot înainte pe lungu la vale în sus pe drum pin capul Măgdăceștilor și pe șusul Ichelului până la o piatră hotar ce esti dela vale de drum și de săliște Măgdăceștilor.

480 Din hotarul de sus iarăș pliacă linie spre miazănoapti și tot înainte pe lungu și pin capul Măgdăceștilor cheziș pe șusul Ichelului și piste Ichel pe din gios de o movilă ci esti în malul Ichelului și tot înainte la dial piste drumul ce mergi pe lângă Ichel până la o piatră hotar ce este dela dial de drum.

432 Din hotarul de sus iarăș să pliacă linie între miazănoapte și răsărit și tot înainte pe lungu, alături cu moște Lohăneștii drept la dial piste un drum ce vini dela Miclești până la un hotar din zarea dialului.

306 Din hotarul de sus tot înainte pe lungu, alături cu Lohăneștii și la vale până la un hotar din matca Văei Lunga.

433 Din hotarul de sus tot înainte pe lungu și la dial piste un drum până la 2 pietri hotară din zare dialului chioțoari moștei Pășcanii și Lohăneștii despre moște Scurta.

3778 Adică treimii șaptisuti șaptizăci și opt de stânjâni tot lungul Pășcanilor dispre apus, din zare dialului dispre moște Hulboca, alături cu moște Măgdăceștii până în apa Ichelului și din apa Ichelului alături cu moște Lohăneștii până la chioțoare dispre moște Scurta.

- 592 Din chiotoare de sus arătată am întorsu cu măsura între răsărit și amiazizi pin capul Pășcanilor alături cu moște Scurta pe muchea dialului și piste un drum până la o piatră hotar din muchea dialului.
- 439 Din hotarul de sus tot înainte pe muchea dialului și piste drumul cel mari ce mergi la Chișinău până la hotarul de unde s'au început întâi cu măsura, ce esti chiotoari moșiei Pășcanii în coasta moșiei Vădenii.
-
- 1031 Adică una mie treizăci și unul de stânjăni tot capul Pășcanilor dispre miazănoapte și dispre moște Scurta.
- 772 Altă măsură pe curmeziș moșiei Pășcanelor dispre Ichel, din hotarul din margine Pășcanilor dispre Lohănești, ci este lângă drum și de acolo în gios pin sat până în linie măsurii Pășcanilor, după mărturisire oamenilor din Vădeni și 414 stânjăni din linie aceasta în gios locul de pricină până în drumul ci mergi la Chișinău.

Măsurile moșiei Vădenii pe apa Ichelului la ținut Orheiului al dumisale sărdariului Vasile Onofreiu, ce s'au măsurat pe dispre fiiște cari parti pinpregiur după pietrile hotară și sămnile stăpânirii la care măsuri au fost logofătul Neculai Dumbravă, vechil din parte dumisale sărdar Onofreiu:

Stânjăni

- 1760 Lungul dispre apus din sămnul stăpânirii din matca văei Scurta la dial alături cu moște Scurta până în zare dialului la chiotoară Pășcanilor sânt 252 stânjăni și 1508 stânjăni din chiotoari alături cu Pășcanii pin piatra ce prin carti de blăstăm au mărturisit-o oamenii din Vădeni de hotar și stăpânire Vădenilor dispre Pășcani și de acolo piste Ichel până la piatra hotar lângă Movila Săpată.
- 2104 Capul dispre amiazizi din hotarul de lângă Movila Săpată în gios tot alături cu moște Pășcanii pintr'altă piatră hotar și până la chiotoare Pășcanilor dispre moște Vădenii și Cricovul după cum să stăpânescu acu.
- 2140 Lungul dispre răsărit din chiotoare dispre Pășcani la dial alături cu moște Cricovul al dum. spațar Manolachi

Donici și la vali pin 2 pietri hotară și pin satul Vădenii pe margine din gios și piste vale Cricovului și pin țin-
terimul Cricovului la vale și piste matca pâriului din
vale Cricovului până în apa Ichelului sânt 1388 de stân-
jâni și 752 stânjâni din apa Ichelului la dial alături cu
moște Făureștii iarăș pin 2 pietri hotară până în matca
văei Scurta, după stăpânire Vădenilor.

1270 Capul dispre miazănoapti din sămnlul stăpânirei din
matca văei Scurta, pe matca văei în sus tot alături cu
moște Făureștii până la sămnlul stăpânirei Făureștilor
din matca aceștii văi sânt 904 stânjâni și 366 de stân-
jâni din stăpânire Făureștilor tot pe matca aceștii văi
în sus alături cu moște Scurta până la sămnlul stăpâ-
nirii a colțului Vădenilor din matca văei Scurta de unde
s'au început întâi cu măsura.

1258 Altă măsură Vădenilor pe curmeziș dispre Ichel din
hotarul din malul Ichelului dispre moște Făureștii de
acolo în sus până în dumul cel mari ci mergi la Chișinău
și 414 stânjâni din drum tot în sus locul de pricină până
în linie măsurii Pășcanilor după mărturisire oamenilor
din Vădeni.

Măsurile moșiei Măgdăceștii tij pe apa Ichelului la ținut
Orheiului al dum. spat. Manolachi Donici ce au masurat pe dispre
fiiște cari parti pinpregiur după pietrile hotară și sămnile stă-
pânirei.

1994 Lungul dispre apus din apa Ichelului alături cu moște
Lohăneștii pe șas și la dial până la chiotoare Lohăneștilor
din coasta dialului sânt 384 stânjâni și 1610 din chio-
toare Lohăneștilor tot la dial alături cu moște Drăsli-
cenii, apoi la vali pintr'altă piatră hotar ce esti întro
vali și din hotar la dial piste drumul ce mergi la Chi-
șinău și pin dumbravă până la un lac ci esti în zare dia-
lului pi cari l-au arătat chiotoari moște lor Măgdăceștii
și Drăslicenii dispre moște Hulboca.

560 Capul dispre amiazăzi din chiotoare din lac în gios
pi zare dialului pin dumbravă alături cu moște Hulboca
și piste drumul ce mergi la Chișinău până la piatra

hotar din zare dialului ci esti chiotoari moșiei Măgdăceștii dispre moșie Pășcanii după cum să stăpânescu acu.

2204 Lungul dispre răsărit din chiotoare de sus arătată la vali alătore cu moșie Pășcanii pin petrele hotară ce sânt dispre Pășcani și până în apa Ichelului.

808 Altă măsură Măgdăceștilor pe curmeziș pi coasta dialului dispre Ichel din chiotoare Lohăneștilor dispre Drăsliceni în gios pe costișă până la o puiatră hotar din coasta dialului sânt 460 de stânjani cari hotar esti diasupra unor fântâni și diasupra săliștei Măgdăceștilor și 348 de stânjani dela hotar în gios până în margine Măgdăceștilor din gios dispre Pășcani.

Năstasi Onică răzăș di moșie Drăslicenii au fost la măsura Măgdăceștilor.

Măsurile moșiei Cricovul tij pe apa Ichelului la ținut Orheiului iarăș a dum. spat. Manolachi Donici ce s'au măsurat pe dispre fiiște cari parti pin pregiur după pietrele hotară și sămnile stăpânirei:

Stânjani

1534 Lungul dispre apus și dispre moșie Vădenii din apa Ichelului la dial piste pârțul ce vini din vale Cricovului și la dial pin țințirimul vechiu a Cricovului și piste vale Cricovului pin satul Vădenii pe margine din gios și tot la dial pin 2 pietri hotară și pin chiotoare Pășcanilor până la altă puiatră hotar ci esti în zare dialului dispre moșie Ceucanii pe cari au arătat-o chiotoari moștelor Cricovul și Ceucanii după cum să stăpânescu acu.

1380 Capul dispre amiazizi din hotarul de sus arătat în gios alătore moșie Ceucanii pe sămnile stăpânirei, apoi pe zare dialului și pentru hotar ci esti lângă un lac și până la hotarul din matca văei Tohatenul ce l-au arătat că esti chiotoari moștelor Cricovul, Ceucanii i Visterniceni și Goianul.

2736 Lungul dispre răsărit din chiotoare din matca Tohatinului alătore cu moșie Goianul la dial pe câmpu, apoi pin păduri pintr'un copaci al stăpânirei ce este în dial și la vali pin păduri și pe câmpu pin sămnile stăpânirei

și pin 2 pietri hotară până în matca Ichelului dispre moșie Făureștii, fiind matca Ichelului dispărțitoari între acești moșii.

- 1884 Capul dispre miazănoapti din colțul din gios dispre moșie Goianul pe Ichel în sus piste coturile Ichelului și piste drumul trecătoarei piste Ichel și pe lângă moara Cricovului, ci esti pe Ichel, până la colțul stăpânirii Cricovului din sus dispre moșie Vădenii de unde s'au început întâi cu măsura.

La măsurile moșiei Cricovul au fost de față și dumnealui tretii comis Neculai, stăpânul moșiei Goianul.

Măsurile moșiei Făureștii tij pe apa Ichelului la ținut Orheiului al dum. sulger Filoctachi ce s'au măsurat pe dispre fiiște cari parti pin pregiur după pietrile hotară și sămnile stăpânirii:

- 2434 Lungul dispre răsărit din apa Ichelului din capul unui iazu vechiu, alături cu moșie Crușova a dum. jic. Sămeon și la dial pîntr'o piatră hotar ci esti lângă drumul ci mergi pe lângă Ichel și piste drum la dial, apoi pe câmpu și la vale pîntr'altă piatră hotar din vâlceica Hârtopului Andronic și tot înainte la dial până la sămnul colțului stăpânirii Făureștilor și Hrușova dispre moșie Scurta, nefiind pietri hotară.

- 812 Capul dispre miază noapte din colțul stăpânirii dispre Hrușova alături cu moșie Scurta, piste vale Doroșăuca și pin trei pietri hotară până în matca văei Scurta dispre capul moșiei Vădenii după cum să stăpânești acu.

- 1654 Lungul dispre apus din matca Scurtei alături cu Vădenii pe matca văei în gios până la sămnul stăpânirii Vădenilor, apoi lăsând vale Scurtei cheziș piste câmpu tot alături cu Vădenii pin 2 pietre hotară până în apa Ichelului pe linie hotarilor moșiei Vădenii, după cum să stăpânești.

- 2164 Capul dispre amiazăzi pe Ichel din sămnul stăpânirii dispre Vădeni pe Ichel în gios, pe lângă moara din Ichel a Cricovului și piste drumul trecătoarei piste Ichel și piste citurile Ichelului și pin săliște Făureștilor până în capul iazului vechiu din gios dispre moșie Hrușova, de

unde s'au început întâi cu măsura, fiind matca Ichelului despărțitoare între acești moși.

Măsurile moștei Lohăneștii tij pe apa Ichelului la ținut Orheiului al dum. paharnicului Petrachi Cazimir, ce s'au măsurat pe dispre fiiște cari parti pin pregiur după pietrele hotară și sămnile stăpânirii ce li-au arătat Vasile Roadi Dial, vechil moștei:

Stânjâni

- 1166 Capul dispre miazănoapti din chioțoare dispre moște Pășcanii în sus pi muchiea dialului alătore cu moște Scurta și cu moște Stețcanii până la chioțoare sămnilor stăpânirii din sus dispre moște Epurenii nefiind hotară.
- 2232 Lungul dispre apus din chioțoare dispre Stețcani la vale pe drum alătore cu moște Epurenii pe sămnile stăpânirii piste drumul ce mergi pe lângă Ichel și pin Fântâna Prale ce esti în șas și până în apa Ichelului, nefiind hotară cu 513 stânjâni din apa Ichelului pi șas și la dial alătore cu moște Micăuții până la 2 hotară în dial diasupra Ichelului din sus de satul Lohăneștii, ce li-au arătat chioțoare moștelor Lohăneștii și Drăslicenii dispre moște Micăuții.
- 1280 Capul dispre amiazăzi din chioțoare de sus arătată la vali piste drum pin capul moștei Drăslicenii și pintr'o piatră hotar ci esti în dial lângă crâșma de lângă drum ci esti a Drăslicenilor și tot la vale piste vale ce vini din Drăsliceni, apoi la dial până la 2 pietri hotară din coasta dialului chioțoare moștelor Lohăneștii și Drăslicenii dispre moște Măgdăceștii, după cum să stăpânescu acu.
- 1767 Lungul dispre răsărit din chioțoare de sus arătată drept la vale alătore cu moște Măgdiceștii până în apa Ichelului și din apa Ichelului la dial alătore cu moște Pășcanii pin petrele hotară dispre Pășcani și până la 2 pietri hotară din zare dialului, chioțoare moștelor Lohăneștii și Pășcanii dispre moște Scurta de unde s'au început întâi cu măsura.

Aceste sus sânt măsurile acestor moși: Pășcanii, Vădenii i Măgdăceștii Cricovul, Făureștii și Lohăneștii, cari s'au măsurat cu inginerul monah Isaiia pe lungu și pe curmeziș fiiște cari moși

după pietrile hotară și după sămnile stăpânirei, ce li-au arătat precum să stăpânescu după cum mai sus să arată măsurile a fiiște căruie moșii, pentru care s'au făcut și hartă întocma de stare lor, iarăș cu arătare măsurilor pe lungu și pe curmeziș și izvodul acesta fiind asămene măsurilor, l-am iscălit.

1807, săptv. 6

Dumitru Melegi vornic de poartă

Colecția d-lui M. Iaroșevici.

351.

1807, Noemvrie 27.

Mărturie pentru împărțirea moșiei Boșcana și, în special, pentru curgerea neamului Iordăcheștilor. (Original).

Incredințăm pintru moșiea Boșcana, pintru cei ce sânt stăpânitori moșii, anume: Dumitru armașul i fratele lui Andrușcu i Ștefan Ușurelul i Macsim și Radul, ci sânt s[tă]pânitori din vechi. Dar osăbit, din Dumitru armașul au avut ficioni pi Iordachi i pi Uliian i pi Zahariia și o sor a lor Roșculeasă; dar, osăbit, din Iordachi au avut ficioni anumi Ion Iordachi, al doile Ștefan Iordachi, al triile Ocsânti Iordachi și au mai avut pi o soră Chilia; dar, osăbit, eu Năstas dau mărturiia aceasta pintru ficionii lui Ion Iordachi căți ficioni au avut, anumi: Dumitrașcu i Todirașcu i Alecsandru i Silion i Ilinca i Safta i Ioana i Rucsanda i Luchița și Măriuța. Dar, din Ioana esti Afteni sin porucicului, drept din neamul meu și eu Năstas sânt din Todirașcu, ci dau mărturiia, aceasta. Dar din Dumitrașcu esti Nuța cu ficionii ii Safta stărpa; dar din Rucsanda: Timofti i Ocsânti, Dochita; din Luchița Sămion.

Și pintru neamurile din sus arătati ci le-am arătat eu Năstas, în frica lui Dumnezău, după știința ci am dila tatăl meu și dila mini sânt adivărati și pintru credința, neștiind carti me-am pus numile și degitul

1807, noemvri 27

(x) eu Năstas Iordăchescu din Todirașcu, ficion lui Ion Iordachi am arătat în frica lui Dumnezău pintru știința me și ci am apucat dila părinții mei.

și eu am scris această mărturie din gura lui Năstas, ci au arătat toați neamurile ci au fost stăpânitori moșii Boșcanii mai înainte, din vechi și am iscălit

Constandin Bivol postelnicel

Această mărturie o dau eu la mâna nepotului meu porucicului Aftănasăi ci esti din Ioana, fiica lui Ion Iordachi

eu Straton Donic[ă] m'am întâmplat fați la datul mărturii acestii și am pus degitul, undi s'au aflat și alți omini di cinsti.

eu Ion Chiemenca i Ionițe Cheimecan ci sintem... nam și răzes la moșie Boșcana care ma[i]ca noastra Iliița a fost drapte nipot de sor molșu nostru Donică din Ste[f]jan ficiorul lui Iordachi, care noi nice mose... parte de moși n'am vâ[n]dut-o ș'avem se ni o tragim în stepânire ș'osebit de parte nostre co protimise avem și o res[c]unperem dupe stepinire veche și am iscălit cu condeiul nostru

Ionițe Ion Căimecan
Căimecan golova

velet 1803, dechevre 1.

eu Straton, fecior lui Donică Iordăchescu nici partea din moșia Boșcana n'am vândut, nici iscălitură n'am dat, cari și petriili și ferile două părechi di petri cu ferile lor și mora cu toltă, nici o păra n'am luat și osăbit ci am avut mi-au luat-o di beilic.

velet 1807 dechemvre 2

Straton Donică

eu Lupu sin Marcu Iordăche nici parte di moșii n'am vândut, nici iscălitu[ră] n'am dat pentru moșia Boșcana și cier ca s[a] răscumpăr cu porușnic Aftănasăi

Lupu Iordăchescu

Dila sărdării Orheiului

Lupu Marcu Iordăchescu și Strătanu Donică Iordăchescu au vinit di față înainte noastră și au arătat că ii di bună voia lor s'au iscălit într'această mărturie; alții n'au mai vinit

807, dec. 4

Manolache spatar Roset spatar

Colecția d-lui M. Iarosevici din Vadul lui Vodă.

352.

1807, Noemvrie 29.

Răzeșii Șaptefrați, Duca și Ion Gașpar din bătrânul Pârvana fac schimb cu căminarul Ioan Matfeu vechilul Doamnei Zoe Moruzi dând 30 de stânjini de moșie din Căcărăzeni pentru 30 de stânjini din moșia Clișova. (Original).

Adică noi cei mai gios iscăliți adiverim cu acist zapis a nostru la cinstită mâna dumisali căminariu Ioan Matfei vichilu Mării Sale Doamnei Zoei Moruzi precum să să ștei că având dumnealui treizăci di stânjini în moșia Clișova cumpărați cu bani dila un Ionu Blănariu din Eș, cari acești treizăci di stânjini ni i-au dat noaf, în schimbu și noi i-am dat asăminea stânjini din moșiia Căcărăzeni în schimbu dumisale pentru stânjini di Clișova, cari și noi acești treizăci di stânjini îi avem luați dila diiaconu Toader Hamarte și dila niamurile lui pentru stânjinei ci ni-au vândut diiaconu Toader și cu niamurile lui din moșiia Pohrebenii. Și având noi și diiaconu cu niamurile lui baștină în moșiia Căcărăzanei în bătrânu lui Parvana, ci ni tragim din Dumitra și căți stânjini s'au ales a noastrei, baștină din Căcărăzăni i-am vândut în bani Mărie Sale Doamnei Zoei Moruzi, iar acești treizăci di stânjini, ci după dreptate i-am luat din partia diiaconului din Căcărăzăni. Pentru stânjini ci ni-au vândut din Pohribeni i-am făcut și noi schimbu cu dumnealui cămenariu Ioan Matfeu precum mai sus arată. Și de acum înaintea să-i rămâi dumisali driaptă ocină și moșii în veci.

Și pentru credința ni-am pus numile și degitele care n'am știut carte, iar cari am știut am iscălit înaintia dumisali hotarnicului.

1807, noemvr. 29

- (x) eu Neculai Șăptifrați adiverez și am făcut schimbu
- (x) eu Ioniță Duca adeverez și am făcut schimbu
- (x) eu Ion Șăptifrați adeverez și am făcut schimbu
- (x) eu Lare Duca adeverez și am făcut schimbu
- (x) eu Ion Gașpar adeverez și am făcut schimbu

Nastase Duca căpitan am făcutu schimbu

Acest zapis l-am scris eu cu zisa și priimiria tuturor răzășilor și am iscălit

Vasile Cornea

eu Mihai Şeptifraţ am făcut schembu

eu Vasili Şeptifraţ am făcut schemb

Grigoraşc căpitan rânduit din poronca sărdării

Fiind rânduit hotarnic moşii Purcelul ce să hotăreşte cu Căcă-
răzării, m'am întâmplat faţă

Simeon jicnicer

Dela sărdărie Orheiului

Viind înaintea noastră numiţii de mai sus cu zapisul acest de schimbu, după cum să arată mai sus şi macar că schimbul esti făcut mai înaintea vremii, dar au făcut cerire acum ca să să încredinţeze şi de cătră sărdărie, care văzând că s'au făcut cu bună priimire de amândoa părţile, după cercetare ce li s'au făcut, s'au încredinţat şi de cătră noi.

1810, noemv. 15

Manolache Dimache vornic

Colecţia mea.

353.

1808, Aprilie 10.

Sărdăria Orheiului dă mărturie de cercetarea pricinei dintre medelnicereasa Ilinca Roset şi răzăşii Cobălteni pentru stăpânirea moşiei Grebleşti, de pe Ichel, la ţinutul Orheiului. (Original).

Dela Sărdăria Orheiului şi spatar Manolachi Donici.

Dumiaei medelnicereasa Ilinca Roset prin jalobă au arătat cinstului Divanu că moşia Grebleştii, ci esti pe Ichel, dela acest ţinut a Orheiului, carili ar fi a dumisali, din vechi ar fi umblând în trei bătrâni adevă un al triile bătrân ar fi a răzăşilor Cobălteni, ci cu deosăbit trup de moşii să megieşasc cu moşia dumisale Grebleştii şi piste un bătrân ci au a tragi din pominita moşii toţi răzăşii s'ar fi întinzind a ceri şi mai mari parte decât li să cade a lua după scrisori vechi ci are dumneei medelnicereasa, aducând în dosul jalobii şi poronca cinst. Divan cătră sărdărie şi cătră mini spatar Manolachi Donici ca să le facim cercetare pre cu amărunt şi în ce chip să va dovedi pricina să dăm şi mărturie de giudecată părţii ce să va căde.

Deci dar noi, după poroncă, am adus de față pe păriții răzăș din Cobâlca, fați fiind și dumniaei medelnicereasa și intrând în cercetare pricina s'au dovedit întru acestaș chip că răzășii de Cobâlca cu tot neam lor le-ar fi rămas a tragi din moșia Grebleștii numai un bătrânu din parte de sus, iar dumniaei medelnicereasa are a tragi doi bătrâni întregi din parte de gios, precum la acesta au arătat și o mărturie din let 7262, iuli 3 de când să văd trecuți cinzecișipatru de ani dela Costandin Donici vel medelnicer ci scrii că din poroncă domnească făcând cercetare s'au dovedit că în moșia Grebleștii Ghiorghii Carp, socrul medelniceresei Ilincăi ar fi având a tragi doi bătrâni adecă un bătrân baștina sa dela părinți și un bătrânu cumpărătură, iar un al triile bătrânu în parte de sus ar fi a Cobâlcenilor, precum mai pre larg dovedești aceiaș mărturie ci este la mâna dumisali medelniceresei. Asămine și o anafora ne-au mai arătat din let 7263, noemv. 15, de când să văd trecuți cinzecișitrii de ani poate și mai mult, dela boerii Divanului a acei vremi prin carili să arată că cu domnească țidulă fiind rânduiți Ghiorghii Carpu și cu răzășii de Cobâlca s'au giudecat innainte Divanului și iarăș să dă dreptate ca răzășii de Cobâlca, precum mai sus să pominește să stăpânească din moșia Grebleștii numai un al triile bătrânu în partea de sus, iar Gheorghii Carp de pe carile au rămas stăpânitoare dumneei medelnicereasa să stăpânească tot doi bătrâni întregi în parte de gios, care anafora este întărită și cu pecete domnului Matei Ghica Voevod tot dintr'acelaș velet și așa însuș răzășii de Cobâlca la cercetare văzând că scrisorili dumisali medelniceresii sânt cu tot temeiu, unde nu le mai rămâne lor nici un cuvânt însuș au cunoscut că nu au nici o dreptate după cerirea lor, numai au adaos a zice că să amestică la acel bătrânu și alte neamuri de oameni pe care iai nu-i cunosc de răzăș și pentru aceia li s'au dat răspuns ca iai să-ș caute cu acel neam de oameni pricinile ci au la bătrânul lor, iar dumiaei medelnicereasa să-ș stăpânească doi bătrâni întregi în partea de gios, precum au stăpânit și până acum și mai mult să nu să supere de cătră nimi întru nimică.

Deosăbit au mai făcut dumiaei medelnicereasa arătare că tot cu acești răzăș are pricină de giudecată pentru câteva părți de moșii și cu iazu, dăanii și cumpărături dela strămoșii dumisali în moșia Cobâlca, ci să stăpânești de aceștiea, pe cari părți

au arătat și hrisoave domnești de întărituri și întrebându-să de cătră noi pe răzăș ce au a răspunde iai au răspuns cum că au știință de aceli părți a neamului dumisali și nu pricinuesc a nu le da însă dumiaei să-ș scoată hotarnic carile mergând la starea locului și făcând cercetare după scrisori câte să vor dovedi drepte părți dumisali și dela ce neamuri de răzăși sânt luate, le vor da, numai ca să aibă și iai știință de neamurili acelor vânzători ca să-i lipsască din stăpânire, să nu li să facă împresurare la părți lor ci le rămân, care pentru aceasta au rămas ca dumiai. medelnicereasa să-ș scoată hotarnic și după cuprindere scrisorilor să-i aleagă părți deosăbit de cătră răzăș și așa după cercetare ci am făcut am dat și această mărturie de giudecată la mâna dumisali medelniceresei.

1808, apr. 10

Manolache spatâr

Vasile Roset spatâr

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

Medelnicereasa Ilinca Roset este văduva medelnicerului Iacovache Carp și fiica Irinei Roset, soția polcovnicului rus baron Belinstein. (Vezi generalul R. Rosetti, *Familia Rosetti*, I. p. 106 și II, p. 52). Asupra acestui baron vezi mai jos doc. nr. 362.

354.

1808, Mai 18.

Ignat maistru din Bravicea se angajează față de ctitori să zidească după dimensiuni anumite o mănăstire în valea Țigăncii. (Original).

Adică eu Ignat maistru ot Bravice, cari mai gios mi-am pus și degitul, adiverez cu acest adivărat și încredințat al meu zapis la mâna părinților ctitori anumi Grigoraș Iurco, Ifrim Iurco, Antohi Iurcu i Ioniți Iurcu i Neculai precum să s[ă] știie că m'am tocmit cu Sfințiile Sale facă o bisărică adică o mănăstiri în boiană pi locul ci toți ctitorii r[ăz]jăș din moșiea Bravice, din driaptă a lor ocină și moșia li-au dat în vale Țigăncii, însă tocmala întru acestaș chip ni-au fost: si albu eu a faci bisărica di lemn durată și tăet în beschii, iar timiliia din pământ să fiie di [p]iatră zidită și cu strani scoasi în laturi afară și pridvor la ușa bisăricii și clopotnița diosăbită să fiia la poarta ogrăzii și innalt să fiia 16 di coți adică di șaisprezăci di coți păr la cruci și durată păr' la

locul undi vor să fiia clopotile și un turnu în vârvu supt cruci, ia[r] păreții bisăricii să fiia di opt coți din talpă tot trupul bisăricii și din acoperemânt din costoroavi în sus 12 coți, adică doisprăzăci coți, păr' în vârvul turnului di mijlocu supt cruci închiindu-si coți 20 coți din talpă și păr la cruci în vârful turnului din mijloc, iar cele doioă turnuri dila capetile bisăricii să fiie după măsură cum și la amândoioă stranile diasupra si aibă a faci câti un turnișor mai mic și ușă si aibă a faci, iar înlăuntru poditul să nu aibă a o faci nici strani, nici jărtăvnichi, nici pistol, iar boltile eu am si le facu și cafas cu gratiă și podit cât și lemnul si aibă eu a-l faci pintru amvon, iar a așăza nu am eu să-l așăz, ci numai locul să-l scot; însă] părinții ctitori înplinind eu după cum scriia mai sus si aibă părinții a-m da 750 lei adică șaptisuti și cinzeci lei din cari bani mi au dat 230 lei adică doioă suti și treizăci lei și la începere timilii si aibă a-m mai da 170 lei, adică una sută saptezăci lei spre înplinire a patru suti, iar ciialanți bani să aibă a mei da rânduri, rânduri, când imi va trebui și la rădicare acoperământului să aibă a-m da și un postav 4 coți și spre mai adivărată credința am iscălit amândoă părțile făcându-s] tot un zapis.

1808, mai 18

eu Ignat măistru adiverez
 eu Gligoraș
 eu Ifrim ctitor
 eu Nicolaiu ctitor
 Toader... (?) răzăș din Brăvicea am fost fați
 Gherasimu nacealnic schitului Răcilei am fost față
 și acest zapis l-am scris eu cu zisa și buna priimire amândurora
 părțile după tocma la ci au făcut

Irei Vasile, vichilă i răzăș

ieromonah Serafim m'am tâmplat
 eu erei Manolache ot schitu Racila m'am întâmplat
 eu monah Marcul m'am întâmplat.

Verso: Zapisul lui Ignat maistru pentru tocma la schitului din poiană pi moșia Brăvice.

1808, mai 18

Originalul din colecția mănăstirei Frumoasa, aflat de mine la mănăstirea Țigănești din ținutul Orheiului, la întemeierea căreia se referă documentul.

355.

1808, Mai 29.

Divanul rânduește pe spătarul Manolache Donici să hotărnicască moșia Greblești a medelniceresei Ilinca Roset de o altă parte a aceleiași moșii pe care o stăpânesc răzășii sub numele de Cobâlca și să-i aleagă și părțile ce i se cuvin în această din urmă moșie. (Original).

Dela Divan, cătră cinstit dumnealui spatar Manolachi Donici

Dumneaei medelnicereasa Ilinca Roset prin jalobă au făcut arătare că în moșie Grebleștii de la ținut Orheiului în parte de gios are doi bătrâni întregi baștină și cumpărături cum și în al triile bătrân ce să stăpânești de cătră răzăși cu nume de moșie Cobâlca în parte de sus are câteva părți cumpărături, asupra căroră au arătat dumneaei și o carte de giudecată dela dumta. spat. Manolachi i dela dumlui spatar Vasili Roset sărdar de Orhei din 10 zile a trecutii luni ap. întru care să arată că după cercetare ce s'au făcut din poronca Divanului între dumei. medelnicereasa și între răzeși Cobâlcenii s'au dovedit că doi bătrâni în parte de gios sânt fără nici o pricină a dumsali, iar în al triile bătrân ce să stăpânești de cătră răzăș cu numi de moșie Cobâlca are și dumneei medelnicereasa câteva părți de moșii cu iazu i dăni și cumpărături dela strămoșii dumsali asupra căroră ar fi arătat și hrisoave domnești de întărituri cari s'au văzut la cercetare.

Deci fiind că d-ta. prin osăbită carte Divanului din 21 zile aceștii curgătoare luni mai ești orânduie ca să-i hotărăști acei doi bătrâni ce s'au dovedit că are d-ei. în parte di gios, după ce vei da sfârșit vei faci cu amăruntul cercetare și pentru părțile ce să va dovedi că are dumneei în al triile bătrân în parte de sus, ce să stăpânește de cătră răzăși cu nume de Cobâlca și cât să va dovedi driaptă parte dumsali, dăni și cumpărături de pe strămoșii dumsali cu iaz după cum îi vor fi scriind scrisorile, măsurându-o și cu stânjâni gospod pe câte locuri va cere trebuința, să o alegi și să o hotărăști despre răzeș cătră cielanți doi bătrâni ce-i are și de nu va mai rămâne pricină despre răzăș să o stâlpești și cu pietri hotară pe la locurile ei va ceri trebuința dând și mărturii hotar-nică pre largu în sămni și în stânjini ca să le fii știută urmare stăpânirii, să lipsască pricinile, iar de va naște vreo pricină de nemulțămire despre vreo parte, atunce la locul de pricină cu pietri nu

vii stâlpi, ei făcând hartă asemenea de stare locului să dai și mărturii pre largu la parte ce să va căde prin care pe acei nemulțămii să-i sorocești ca să vii la Divan.

1808, mai 29

Lupu Balș vornic Dumitrachi Ghica vor.

Al. Ianculeu vornic Roset vel vornic ... vornic

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

În aceeași colecție se mai găsesc:

1. 1801, mai 16. Carte domnească dela Constantin Alexandru Ipsilanti Voevod către serdarii de Orhei ca să cerceteze plângerea ce face Iacovachi, fiul jîgnicerului Gheorghe Carp împotriva unor locuitori din Cobâlca pentru că i-au arat părți din moșia sa Greblești fără să-i plătească dijmă.

2. 1807, dechemvrie 28. Carte a Divanului către serdarii de Orhei și spătarul Manolache Donici ca să cerceteze o nouă plângere din partea medelniceresei Ilinca Roset în aceeași pricină împotriva acelorași răzeși care pretind împărțășiri și în Greblești «cu cuvânt că li-ar fi zăstre din vechi dela logofătul Ionașcu Rusul, la care nu numai că scrisori nu au, ce nici stăpânire niciodată n'au avut».

356.

1809, Iunie 15.

Mărturia Divanului Moldovei pentru curgerea neamului lui Ioniță Anghel dela ținutul Orheiului. (Original).

Divanul Cnejii Moldaviei.

Ioniț Anghel dela ținutul Orheiului prin jaloaba ce au dat către Divan au făcut arătare că stare niamului său ar fi din osăbită rânduială și care nu ar fi fost supus dărilor pământeste, trăgându-să din jîgnicer Costandin Anghel, după care și numitul, fiind cunoscut, nu numai nu au fost întru toată nesupărare, dar și la slujbele pământului fiind întrebuițat, li-au săvârșit cu credință. Drept aceia, făcându-să cercetare, i s'au cerut dovezile după arătare sa și au înfășoșat întâi un zăpis din anul 7254, septv. 15 dela jîgniceriu Costandin Anghel prin care arată că făcându-i multe slujbe un Ion Angăriț, spre răsplătire acelora i-au dăruit parte sa din moșia Păcureștii, la care să nu-i facă vre o supărare nici alții, nici Ioniță, ficiorul numitului jîgnicer cum mai pre larg cuprinde acelaș zăpis în care sânt iscăliț și marturi de credință. Al doile un zăpis din 1774, fevr. 4 dela un Vasile Cosuș, ginerile lui Cozuioc

încredințat și de marturi scriind că au vândut căpitanului Ioniță Anghel di veci parte sa din moșie Țareuca. Al treile, o poroncă a sârdării Orheiului cătră ocolașul Nistrului de sus ca pe postelnicelul Ștefan Anghel să-l pui în stăpânire părții de moșie Țareuca ce o are de pe tatăl său Ioniț Anghel, cumpărătură cu zapisul mai sus arătat și al patrule, câteva cărți domnești mărturisitoare pentru Ștefan Anghel, părintele jăluitorului cu cinu de postelnicel a curții gospod, din care dovezi încredințându-să Divanul că părintele său are cin de postelnicel și bunul său cu boeria jig-nicer și că aceștie au săvârșit slujbe pământului, precum și condicile vechi căutându-să s'au văzut numiții trecut, după legiuirile acestui pământ, Divanul cunoaște și pe numitul în rânduiala niamurilor de boer. Pentru care i să și dă aciastă carte numitului de sus Ioniț Anghel cu arătare de dritul ce are de a fi scutit și apărat de toate dările și havalelele vistierii, neorânduindu-să de cătră dregători la slujbe și poronci fără numai prin înadins carte Divanului sau a visterii, precum și la slujbile rusumaturilor de a scuti toată suma ce va ave, adecă stupi i sfini de desătină, oi de goștină și vinul de vădrărit, fiind însă aceste drepte bucate a sale și vinul din adevărate viile sale, iar pentru slujbele sale va ave și patru liude, oameni străini de piste hotar, fără de amestec de bir cu lăcuiorii țării, care să vor scuti de tot biru și havalelele vistierii iar carte aceasta va rămâne la mâna numitului spre întocmai urmare.

1809, iuni 15

Grigori Sturza vistiernic

Sandu Sturza hatman

Iordachi Roset vistiernic.

Răducan Roset, hatman

Originalul în colecția d-lui avocat Anghel din Orhei.

357.

1809, Iulie 22.

Serdăria poruncește ocolașilor ca Ioniță Anghel din Clișova, să fie scutit de dajdiile vistieriei și de slujbele ținutului. (Original).

Dila Sărdărie, cătră ocolașii di ocolu Răutului di sus

Ioniți Anghel din sat Clișova au adus carte cinstitului Divan cuprinzătoare că din cercetare ci s'au făcut dovezilor cu care s'au

înfătoșat, s'au dovedit că iaste drept fiu postelnicelului Ștefan Anghel, nepotul lui Ioniți Anghel căpitan și strănepot răposatului boeri jignicer Costandin Anghel.

Apoi să nu fie supărat atât la dăjdiile vistirii, ci au alte trepte, cât și la slujbile ținutului precum și la plata rusumaturilor și să i să lasă încă și patru oameni de scutială pentru slujba casăi sali.

Pentru aceia vi să poroncești ca să fiți următoriu întocmai precum cinstit Divan poroncești prin carte ce are numitul Anghel, care s'au lăsat la mâna sa.

1809, iuli 22

Dracache Rosăt căminar

Colecția d-lui avocat Anghel din Orhei.

358.

1809, Octomvrie 16.

Medelnicerul Lupul Roset vinde vărului său, spătarul Manolache Donici moșia sa Peticul, de pe Bâc, la ținutul Orheiului. (Original).

Lupul Roset medelnicer, trebuințele mele cerând, am scosu vânzătoare moșia me ci să numești Peticul de pe Bâc, la ținut Orheiului, care o am depe părinții mei. Și eșind muștereu vărul meu, dumnealui spatar Manolachi Donici, cu cari învoindu-mă, am vândut-o cu tocmala carii mai giosu să arată, adică:

1. Vând dumnealui tot cuprinsul trupului aceștii numiti moșii, după glăsuire scrisorilor vechi și noi, câti noi lei stânjinul curmezis.

2. Moșia să să măsoari pe trii locuri, adică amândoi capitile și mijlocul și apoi să să analoghisască stânjării după obicei, lepădându-să doi părți și pi a triia parti să să facă plata banilor.

3. Eu sânt datoriu a dizbati și a hotări numita moșii cu a me cheltuială și să o fac teslim dumisali curățită de toati pricinile, iar di nu m'a erta vreme a li faci eu aceste, să li facă dumnealui spatarul și eu să fiu datoriu a răspundi dumisali toată cheltuiala ci va faci cu lămurire numitii moșii.

4. Acum innainti am luat 2000 lei adică doi mii lei și am dat și toati scrisorile câti am avut dumisali, iar ciuelanți bani să fii

dumnealui datoriu pe câți stânjăni să vor faci după hotărîtul moșii a mi-i plăti îndată fără pricinui.

5. Oricând va naști vre o pretenții asupra aceștii moșii, eu sînt datoriu a răspundi și a împlini dumisali, însă după hotărîtul moșii.

Deci, de astăzi înainti și în veci să aibă dumnealui spatar, fii și nepoții dumisali. a stăpâni cu bună paci, în veci, din tot locul cu tot venitul, adică moară, iaz, câmpu i păduri și am iscălit, poftind și altă ipochimeni cinstite ci au fost față di s'au iscălit marturi.

1809, ocv. 16.

Lupu Roset medelnicer

Dracachi Roset

Ilin[ca] Rusu medelnicereasa

Filoctache Căplescu sulger am fost față

și eu am scris cu zăpisul acesta cu zisa și priimire dumisale medelnicerului Lupu

Sandul medelnicerul

Colecția d-lui Ioan Pelivan.

359.

1810, Ianuarie 26.

Consistorul duhovnicesc al mitropoliei Moldovei rînduește pe Serafim, nacealnicul schitului Gârbovăt să îngrijească de instalarea unui nacealnic la schitul Bravicea. (Original).

Dela Duhovniceasca consistorie a mitropoliei Moldaviei, către Cuvioșea Sa Serafim nacealnicul schitului Garbovețului.

Înștiințarea Cuvioșiei Tali împreună cu nacealnicul Maxim ¹⁾ și doi frați Efrem și Grigoraș dela schitul Braghicea au venit și numitul nacealnic pentru a sa nemulțemire, s'au și leșădat dându-i-să voe să s[ă] ducă iarăș de unde au venit. Pentru aceia dar să s[ă] scrie Cuvioșiei-Tale ca să mergi la numitul schit și să-i faci curată samă atât de venituri și cheltuiale și ceaia ce au găsit drepti a schitului și le-au înstreinat precum grâul ce au dat la

¹⁾ E puțin rupt. Probabil însă că transcrierea « Maxim » este exactă.

călugăriță, stupii și altile să le răspundă schitului, iar de va fi trecut ceva mai mult ale sali, în cheltuiialele schitului, să i se ție în samă fără a să asupri întru ceva și după împăcarea ce vei face cu dreptul, apoi proin nacealnic să va duce înapoi, iară frații să rămâie a căuta isprăvirea lăcașului ce-au început și până atunci cea găsindu-să vreun bun iconom părinte li să va rândui nacealnic. Aceasta.

1810, ghenar 26.

Chiril, arhimandrit

Colecția Sf. mănăstiri Frumoasa.

360.

1810, Octomvrie 31.

Iordache Boghiul, călugărindu-se și închinându-se schitului Frumoasa din ținutul Orheiului dă schitului, cu voia fiilor săi, partea sa de vie și două poloboace de vin, danie întărită și de baș vădrar. (Original).

Adică eu Iordachi Călugăru fiindu că m'am închinat la sfânta mănăstire am dat și parte me di vii cu voia ș'a ficiorilor, a tuturor și am dat și doa poloboci vin danii la spit Frumoasa ținuto Orheiu pe apa Ichelului, unde să prăznuiști hramu Adormirii Maicii Domnului să fii pomană moșilor, strămoșilor și noao și părentile Iftemi că stăpâniască cu paci în veci. Și pentru mai bună credința ne-am iscălit.

1810, [octmvr.]¹⁾ 31

eu Iordachi călugăru
și noi ficiorii fiind față ne-am iscălit.
gineri am iscălit cu voia noastră.
eu preot Ion am iscălit.
eu Toader Coman am pus degetu
eu Năstasii Machido[n] am fost față
eu Parascăvu Trocheș am fost față
eu Machidon am fost față.

¹⁾ Nu s'a trecut luna.

Dela baș vădrar

Viind și innainte me Iordachi Boghiul, dătător danii și întrebându-l de cumva viia fi este zăstre de pe nevastă și de o dă cu bună voia sa, au răspuns că viia esti din ostenelili sali făcută și că aflându-să în vârstă de slăbiciune pentru pomenire sa au afierosit-o cu bună voi.

810. oct. 31.

Constantin comis

Colecția mănăstirii Frumoasa.

361.

1811. Februarie 6.

Serdăria Orheiului judecă pricina dintre preotul Ștefan Sache-larie și alte neamuri ale sale cu șetrăreasa Ilinca Carp și hotărește că cei dintâi nu au împărtașire în moșia Pașcani din ținutul Orheiului. (Original).

Dela sărdăria Orheiului.

Preotul Ștefan Sachilarie cu alte niamuri a sale prin jaloba ce au dat cătră cinstitul Divan în trecutul an 1810, fevr. 8 au făcut arătare că în moșia Pășcanii dela acest ținut cu scrisori ar fi având și ei părț și făr de dreptate li-ar fi cuprins părțile lor supt stăpânire șătrăriasa Ilinca Carp și au adus poroncitoare carte ca să să cercetezi și după dreptate hotărându-să, să de și carte de giudecată la parte ce să va căde. Deci aducându-să la sărdărie pe dum. Iordache Carp, fiiul și clironomul răposatei șătrăresi, am intrat în cercetare întrebându-să mai întâi pe jăluitoriul preot cu ai săi cu ce dovezi cer parte de moșie din Pășcani. El au scos și au arătat un suret di pe un ispisoc vechiu dela Ștefan Vodă bătrânul din anii 7003, mart 13, ce miluește pe slugile sale Cozma Peșca și pe fratele său Mihul și sora lor Nastea, ficiorii lui Hotco Peșca cu moșia Pășcanii di pe Ichel și cu o săliște de supt Porosăcina. Au mai arătat și o carte a domnului Grigore Ioan Voevod din anii 7271, maiu 24, scriind cătră boeriul său Costachi spatar, sărdariul de Orheiu că s'au jăluit la Domniia Sa Toader Șuşcă, ce au fost tată jăluitoriului preot, asupra lui Ioniț Donici cum că au avut o moșie dela moșii și părinții săi anume Pășcanii pe Ichel și n'au știut pe nimine să fie stăpânitoriu la moșia sa, iar atunce s'au

răspuns și Ioniți Donici moșan în Pășcani, zicând că are cumpărătură doi bătrâni și giumătate și poroncè Domnie Sa numitului boer Costachi spatar, sărdariul de Orheiu ca să cercetezi și dovindu-să că și Ioniț Donici are parte de cumpărătură în Pășcani să rânduiască doi din mazilii ținutului să hotărască moșiia ca să știe și unul și altul stăpânire sa, după care carte s'au întreat pe jăluitoriul preot ce urmare s'au făcut să ne arâte de are vreo mărturie hotarnică și au răspuns că în urma cărții domnești nu știe de s'au făcut vreo cercetare și nici găsaști dovadă ca aceia. S'au întreat și pentru stăpânire de când îi lipsaști dela moșie și au arătat că nu știe, decât unul de ai preotului au răspuns fiind mai în vârstă că pân în celalalt rând de Moscali, în vreme lui Romențov de când sint 42 de ani și mai bine știe că au stăpânit niamurile lor, arătând preotul și niște mărturii di pe la megieș, scriind că știu pe niamul său că au stăpânit în Pășcani, dar pân la ce vremi nu adeveresc. După aciasta s'au întreat și pe Iordachi Carp să arâte cu ce stăpânești moșiia Pășcanii și au arătat aceste scrisori, adică:

1. O hotarnică din anii 7243, ghenar 15 dela un Apostol Donici, prin care scrie că din poronca Mării Sale lui Vodă au fost rânduit Armagu sărdariul și Lupul sărdarii de Orheiu după jaloba unui Apostul Mihuleț căpitan să margă la sat la Pășcani să ia sama unor hotară ce ar fi despre săliște Ceucanilor, că ar fi având înpresurare despre satul Pășcanii și neputând merge acei sărdari la stare locului l-au rânduit pe Apostol Donici de au hotărit, prin care hotarnică nu pomenști nimică de niamul jăluitoriului sau de alț răzăș decât de un logofăt Donici că stăpânè Pășcanii, cum și acel Mihuleț Ceucanii.

2. O carte domniască dela Scarlat Grigore Ghica Voevod din anii 7266, maiu 30 ce întărește stăpânire lui Ion Donici pe moșiia Pășcanii și Caliceniei pe hotarale ei, iar având cineva mai mult a răspunde să margă la divan să arâte.

3. O carte de giudecată dela răpousații boeri Ștefan Sturza logofăt și Ioan Paladi vel vornic din velet 1765, noemvrie 1 scriind că din poronca domnului Grigore Alexandru Ghica Vvod s'au giudecat Toader Șuşcă i Anton i Dumitrașco dela Tătărăuca ot ținut Sorocăi cu pitarul Ioniț Donici, dând samă acei oameni că având ei o moșie Pășcanii pe Ichel de baștină strămoșască și în vechi vreme,

când prăzile dedemult, s'ar fi răzlețit ei în Țara Leșască și acolo s'au făcut și ei și atunce viind în Moldova ș'ar fi găsit moșiia supt stăpânire lui Ioniț Donici, la care au răspuns Ioniț Donici că moșiia o are de cumpărătură, arătând și zăpis de cumpărătură de când până la ace vreme era trecut 57 ani după cumpărătura sa, arătând și alte scrisori și întrebaț fiind de cătră giudecată acei oameni cu ce dovezi cer moșiia, au arătat o carte veche de 270 ani mărturisind însuș că de când s'au făcut ace carte n'au avut nici o stăpânire niamurile lor, fiind înstreinaț în Țara Leșască și dela ace giudecată să văd daț ramaș pe acei oameni, rămăind moșiia Pășcanii supt stăpânire pitarului Ioniț Donici, dar mai adăogând acei oameni a zice că ei vor găsi dovadă că moșii și părinții lor au stăpânit moșiia, li s'au pus zi de soroc până la Bobotează să-ș aducă dovezi, iar neaducând dovezi pân la soroc, să rămăe pitarul Donici nesupărat, după care carte s'au întrebat pe jăluitoriul preot are vreo scrisoare că niamurile sale atunce după hotărîre giudecății ș'au găsit dovezi precum au zis și au arătat că nu are.

4. O carte domniască dela Grigore Ioan Calimah Voevod din velet 1767, ocv. 24 ce întărește stăpânire paharnicului Darie Donici pe moșie Pășcanii.

Cu aceste scrisori au arătat Iordachi Carp că i-au rămas în stăpânire moșiia Pășcanii, înpotriva cărora s'au cerut la jăluitoriu să arăte de are vreo dovadă vrednică că în urmă s'au aflat stăpânitori părinții și niamurile sale la Pășcani și au răspuns că nu are nici o dovadă decât că ar fi mai având niște scrisori însă nu le are la sine fiind pe la niamuri înprăștiete, ce după suretul ce au arătat mai sus și după carte lui Grigore Ghica scrisă după jaloaba lui Toader Șușcă și după niște mărturii fără nici un temeiu ce au arătat jăluitoriul au cerșut să-ș afle dreptate, dar numai cu aceste scrisori nu s'au putut agiuta, căci întâi că scrisorile dumisali Iordache Carp pe moșiia Pășcanii sint bune și preotul nici o dovadă n'au avut să le anerisască, mai ales că din carte de giudecată a răposaților boeri Ștefan Sturza logofăt și Ioan Palade vornic să dovedești că acei răzăș din învechime n'au avut stăpânire la Pășcani cum și în hotarnica lui Apostul Donici nu pomenești de răzăș că au fost la Pășcani decât de Donici logofătul, al doile că însuș unul din ai preotului au mărturisit că stăpânire lor lipsăști din vreme moscalilor, ce au fost cu Romențov întâi, pentru aciasta

dar cunoscându-să că jăluitoriul preot cu ai săi nu ari nici o dreptati la cerire sa numai cu scrisorile ce au arătat ca să între cu stăpânire în moșie Pășcani, când și stăpânirea ce ar fi avut au trecut piste hotărîre pravilii și piste obiceiul pământului, S'AU HOTARIT ca dum. Iordachi Carp să-ș stăpâniască moșie Pășcanii după scrisorile ce are, însă preotul rămîind nemulțămît și arătînd că va mai găsi scrisori dovezi i s'au zis că dacă va mai găsi scrisori vrednice că au avut părinții și niamurile sale vreo stăpânire în urmă să-ș caute prin giudecată, iar dumsale Iordachi Carp i s'au dat aciastă carte de giudecată după hotărîre ce s'au făcut.

1811, fevr. 6

Manolachi Dimachi vornic

Ioan Paladi spatar

362.

1811, Aprilie 10.

Serdăria Orheiului judecă, în două rânduri, pricina dintre niște răzeși Crudești și Iordache Donici pentru moșia Peticul de pe apa Băcului. Răzeșii sunt trimiși să-și îndrepte pretențiile contra neamurilor lor care au înstrăinat și partea lor de moșie. (Original).

Dela Sărdăriia Orheiului

Dumnealui Iordachi Donici, fiul răposatului spatar Manolachi Donici, viind la sărdărie, au făcut arătare că are o moșie Peticul, pe apa Băcului, la acest ținut, din gios de Vălcineț, între moșia Novacii și între moșia Căbăeștii, care o ar fi cumpărat dela dumnealui medelnicer Lupu Roset, avînd și scrisori pe dînsa. Și niște oameni, ce s'ar fi numind Crudești, s'ar fi acolisind că sint și ei răzăș și pun stăpânire, luînd și venit di pe aciastă moșie. Pentru care au cerșut să aibă giudecată cu dînșii.

Deci, triimețindu-să, s'au adus pe o samă dintr'acei oameni de fați la sărdărie și intrînd pricina în cercetare, am cerșut la dumnealui Iordachi Donici să ne arăte cu ce trage în stăpânire aciastă moșie. Și au scos de au arătat: întâi, o scrisoare dela mulți oameni, din anii 7289, april 20 prin care scriu că polcovnicu baron cu giupâniasa sa Irina Rusătiască, ce au fost părinți medelnicerului Lupu Rosăt, avînd parte de moșie dela niamul lor, Crudeștii, în Timiliuți, la Hangul, la Fund i Vraghia și Budișoara, care sint

tot Timiliuți pe Bâc, la acest ținut ș'au adus hotarnici să-ș hotărăscă părțile, dar fiind că au fost duși în Țara Moschicească, cât au umblat ei acolo, s'au sculat acei răzăș ce stăpânè moșia Peticul și au vândut Timiliuții cu celelalte părți a polcovnicului baron și a giupânesii sale Irinii, răposatului păharnic Iordachi Panaite. Și pe urmă, după ce s'au întors Irina Rusătiasca din Țara Moschicească, fiind boeriul său polcovnicul baron mort ș'au găsit părțile vândute de cătră răzăș, pe care apucându-i pentru vânzare ce au făcut, ei, cunoscându-ș vinovăția lor, pentru ca să nu mai fie trași în giudecată scriu că s'au învoit cu Irina Rusătiască și i-au dat moșia Peticul cu tot hotarul ce o arată că o trage și ei dipe Crudești, care măcar că nu agiunge să-ș îplinească Irina Rusătiasca părțile sale ce le vândusă ei, dar s'au învoit cu dânșii și au luat drept mai puțin moșie Peticul și încă și unii din răzăși, ce le mai rămăsăsi o părticică în moșie Peticul, au dat-o împreună cu cielalți, iscălindu-să cu toții și au rămas întriagă moșie Peticul în stăpânire Irinii Rusătiască, care răzăș scriu că i-au dat și toate scrisorile vechi și cărți domnești ce au avut pe această moșie și, după rugăminte ce au făcut ei, li-au dat moșie în vânzare cu anul pe șapte ani, câte zăci lei pe an, însă uiumul din moară să-l tragă tot ia, cum pre largul să cuprinde într'aceiaș scrisoare de învoială, care spre încredințare și întărire învoelii că este adevărată, deosă-bit de alte scrisori vechi, ce mi-au arătat dumnealui Iordachi Donici, au scos și o carte domniască dela răposatul întru fericire Grigorie Ghica Voevod din anii 7247, mart 5, ci este făcută cu 42 ani innainte învoelii ce s'au zis, prin care întărești Crudeștilor să stăpâniască moșie Peticul, după giudecata ce au avut innainte Domnii Sale cu Sandul, ficiorul lui Gavril Silion spătariul.

Pentru care s'au întrebat pe acești oameni, ce să număsc răzăș, cu ce scrisori cer să fie părtaș la moșia Peticul și cu ce puteri să întind la stăpânire și ei nici o scrisoare altă n'au avut să arăte, decât au răspuns că au scrisori, dar s'ar fi aflând pe la alte niamuri a lor și stăpânire pun pentru că s'ar fi știind răzăși di pe niamul Crudului, însă numai așa cu gura n'au putut să să agiute, după ce nici o scrisoare n'au avut să arăte că ar fi având și ei parte în moșie Peticul și cu toate că unii dintre dânșii, niște preoți dela ținutul Eșii, care nu s'au aflat aice la această cercetare, nevrând să vie după înștiințare, ce au arătat aceștelalți că

le-au făcut, au dat și jalobă la Divan cu pără asupra medelnicerului Lupu Rosăt că ar fi puind stăpânire pe moșie Petecul cu niște scrisori ce ar fi având dela polcovnicu baron, dar văzându-să că la mâna lor nu este nicio scrisoare sau altă dovadă că au și ei împărțășire în moșie Peticul și toate scrisorile sint în mâna dumisale Iordachi Donici, pe care, mai mult, agiutându-l învoiala acé dela răzăș, ce au dat toată moșie Peticul pentru vânzarea părților Irinii Rusăteasca, am hotărît după dreptate că dumnealui Iordachi Donici să-ș stăpâniască deplin și întriagă moșia Peticul în hotărârele ce să va fi cuprinzând fără să să amestice acei oameni întru nimică, cum și pentru o moară ce au arătat ei că au făcut-o cu a lor cheltuială acolo pe moșie, câtă să va socoti cheltuiala ce au făcut să o răspundă Iordachi Donici și să rămâe supt stăpânire dumisale, fiind făcută pe acé moșie, iar de vor aduce oameni aceștie, ce să numesc răzăș nișcaiva scrisori și vor adaoge, a trage [în] giudecată cu dumnealui Iordachi Donici, atunce după cercetare ce să va face, având ei vreo dreptate își vor afla-o, iar acum după cercetare ce s'au făcut precum s'au hotărît, s'au dat dumisali Iordachi Donici aciastă carte cu care să fie volnic a-ș stăpâni moșia Peticul ca una ce este driaptă a dumisale, cumpărată dela dumnealui Lupu Rosăt, după scrisorile ce are, fără a să amesteca acești oameni cât de puțin și întru nimică a-l supăra.

1811, apr. 10

Manolache Dimache vornic

Ioan Palade spătar

Dela Sărdărie

Preotul Vasile ot Nisporeni, Chirilă Batâr ot Onișcani, Ștefan Costru și Vasile Crăciun, care aceștie n'au fost la giudecata dintâi, viind la sărdărie au tras în giudecată pe dumnealui Iordachi Donici, arătând că ei sint răzăș în moșie Peticul și dumnealui Iordache Donici fără dreptate li-ar fi stăpânind moșia, cerșind punire la cale.

Deci de iznoavă am întrat în cercetare zicându-să jăluitorilor ca să arăte scrisori dovezi ce vor ave. Ei au arătat că alte scrisori nu au decât o spiță de niam, după cum să înparță în moșie Timiliuții, care au vândut-o răposatului paharnic Iordache Panaite și scoțind Iordachi Donici scrisoare acé dela răzăș anume Crudeștii, ei au răspuns că Crudeștii nu puté să le de parte lor, mai ales că ei

au cele mai multe părți într'această moșie Peticul, arătând că nici scrisoare aceia nu este încredințată de cătră cineva și cum că nu ar fi adevărată, la care li s'au dat răspuns că de vreme ce sint toate scrisorile moșii Peticul la dumnealui Iordachi Donici să încredințază că este adevărată scrisoare aceia și de vreme că Cru-deștii au dat acè scrisoare pentru parte de moșie ce au avut Irina Rusătiasca, care au vândut-o ei cu toți răzășii cielalți de moșie Timeliuți, să margă să-ș întrebi cu dâșșii, căci aciaa sint datori să le răspundă sau să dovediască că Rusătiasca n'au avut moșie în Timeliuți și atunci să poate zice că ar fi vreun viclesug sau vreo agiunsătură la mijloc. Și nescotînd alte scrisori sau dovezi numiții jăluitori, au rămas iarăș ca dumnealui Iordachi Donici după cuprindere cărții și hotărîrii de mai sus să-ș stăpâneasă moșiia Peticul în pace și nesupărat despre jăluitori.

1811, Iulie 10

Manolache Dimache vornic

Colecția d-lui Ion Pelivan.

Documentul precizează că Lupul Roset e fiul baronului Bilinsein și că, prin urmare, cu toate documentele indicate în volumul II, informația corectă era cea din volumul I: Vezi generalul R. Rosetti, *Familia Rosetti*, I, p. 106 și II, p. 50.

363.

1811, Iunie 14.

Gavril Plămădeală cu feciorul său, din satul Boșcana vând lui Toader Carp biv vel ban partea lor de moșie din Ghirești, pe apa Ichelului, la ținutul Orheiului. (Copie).

Adică eu Gavril Plămădială din sat Boșcana împreună cu fiul meu Ioan Plămădială adeverez cu acest zăpis al meu la cinstita mâna dumisale boeriului Toader Carp biv vel ban, precum să să știe că de a mè bună voe de nimine silît, nici asuprit, am vândut dumisale a me driaptă ocină și moșie toată partea me ce am în moșiea Ghireștii pe apa Ichelului la ținut Orheiului, care este aliasă 192 stânjăni, adică una sută noăzăci și doi stânjăni, după cartea de judecată ce am dela cinstitul Divan, cum și alte scrisori, de istov am vândut-o dumisale cu preț căte 18 lei stânjăni adică opt sprizăci lei, care fac trimii patru sute cincizăci și sase lei pe cari

bani i-am priimit și toți deplin în mâinile mele și dumnealui de acum înaintea cum și urmașii dumisale să aibă a stăpâni această parte de moșie cu pace nesupărat atât despre urmașii miei, cât și despre rudeniile mele, în veci, luând și tot venitul de pe dânsa ca de pe o driaptă ocină și moșie a dumisale. Cu care acest adevărat zapis al meu am dat dumisale și toate scrisorile, ce am avut asupra aceștii părți, ca să-ș facă și întăritură pe dânsul după obicei. Iar născând vre o pricină despre urmașii miei sau despre alți străini, pentru această parte de moșie, ori cu protimisii sau cu alt chip, pentru toate, eu să am a răspunde ca unul ce am rugat pe dumnealui de au cumpărat dela mine, în vreme când avem nevoie și pentru mai adevărată credință, ficiorul meu știind carte s'au iscălit însuș, iar mie mi-au scris numile și eu am pus degitul, cari la facire acestui zapis întâmplându-să și alți oameni cinstiți, i-am poftit de au iscălit.

1811, iuni 14.

Ierei Vasile

Gavril Plămădială vânzător

ierei Deodul

Ioniț Plămădială vânzător

Ioan Bou Negru

Ioan Plămădială sin

Iordachi Gheorghiu

Gavril Plămădială

Și eu am scris acest zapis cu zisa vânzătorilor și am iscălit martur, Grigori Ursul

Anghel Nour căpitan martur

m'am întâmplat și eu față și sint martur, Isaiea Lupul.

Darie Bobeicul

Deodor Spănu martur

Dela sărdăria Orheiului.

Viind și de față înaintea sărdăriei acești cu zapisul ce-l dau dumisale banului Toader Carp au arătat că această vânzare au făcut-o de a lor bună voce și cum că ori ce pricină va naște în urmă ei vor răspunde. Pentru aceia s'au încredințat zapisul lor și de cătră sărdărie.

1811, avgust 23.

Manolachi Dimachi vornic

Departamentul Pricinilor streine

Copie aceasta s'au cercetat și este întocma cu zăpisiul orghinal. Pentru aceia s'au încredințat cu a noastre iscălituri și pecete departamentului.

Eșii 1820, iuli 5

no. 1513.

Donici vel vornic ... Bucșinescu ban Costachi... căminar
Posleduit, Vasile Danu

Urmează și legalizarea consulului rus Andrei Pizani, din 6 Iulie 1820.

Colecția mea.

364.

1812, Septembrie 20.

Mărturie dela Dimitrie Jerdan, vornic de poartă și dela Toader Mavrodin căpitan pentru hotărnicia și alegerea moșiei Ciocâlteni din ținutul Orheiului. (Original).

Tomița Caimăcanu i frate-său Pahomi i Gheorghii Ivanciu i Vasili Măcar zăt Gherciu i Tudosei Prechici, ce-i zăt Evanciu i Ioan Lungul și cu alte neamuri ai lor Ghercești, după jaloba ci au datu pre cinstitului Divanu, au arătat că în moșia Ciocâltenii ci iasti pe Răutu la ținutul Orheiului au părți di moșii baștină și au făcutu rugătoare cerere ca să să rânduiască hotarnici pi cine să vor socoti să le hotărască numita moșii, făcându-li-să și împărțală între dânșii, ca să știi fiișticare niam și răzăș ce părți are să stăpânească, pentru ca să lipsască pricinele din mijlocul lor. Și după cererea lor, cinstitul Divan rânduiești pi cinstita sărdării și pe mine ca să mergim la numita moșii și după cercetare scrisorilor, de vom cunoaște că moșia jăluitoare să înpresoară dispre vreo parte, să o îndreptăm stălpindu-o și cu petre înpregiur, după care apoi să facem alegire și împărțală între răzăș, stălpindu și cu petre hotară unora di cătră alții și după alegire și împărțeli ci vom face să le dăm și țidule la mâna fiiștecăruia răzăș, iar fiind de nemulțămire dispre vreo parte la acel locu di pricină, petre hotar să nu punem, ci numai sămni să facem și cu hartă di stare locului și mărturii di curgire pricinii, cu care să margă la Divan de undi să li să dei hotărire.

Dumnealor sărdarii, neputând mergi la numita moșii, având trebuințele ținutului, au rânduit din parte dumnealor pe căpitan Toader Mavrodinu, cu care eu dinpreună am mărs la moșia Ciocâltenii și întâiu am chemat pe răzăși, atât pe aceia ce trăesc în satu cât și pe alții ci trăescu pe la alte locuri, unde au fost de față și răzășii jăluitoari. Și fiind toate părțile de față întâiu s'au cetit carte de poroncă, apoiu am cerutu la numiții jăluitoari să ne arăte cu ce scrisori și dovezi au la stăpânire numita moșii și ei au datu răspuns că această moșii fiind răzășască toate scrisorile ce au sântu rășchirate pe la răzăș, iar cele mai multe din scrisori sânt la căpitanu Vasile Buciușcanu, fiind și el unul di răzăși aceștii moșii, unde fiind de față și Buciușcanu, întâiu atât el câtu și ceialanți răzăși au arătat că numiții jăluitoari sânt drepți răzăși di baștină la numita moșii în bătrânul Lupa, pe care au ținut-o un Gherciu; apoi, atât Buciușcanu cât și ceialanți răzăș au scos de față la cercetare toate scrisorile numitei moșii și cercetându-să de noi s'au văzut că moșia aceasta iaste driaptă de baștină a numiților jăluitoari și cu ceialanți răzăși și din scrisori s'au dovedit că această moșii umblă în trii bătrâni anume Grigoraș, din care să trag Hârșteștii, al doile bătrânul Gafița, din care să trag Știrbeștii, al treile bătrân Lupa Ghercioae, din care să trag acești jăluitoari și cu alte niamuri ai lor.

Și la cercetare ci am făcut scrisorilor s'au văzut în mâna răzășilor pe moșia Ciocâltenii 2 hotarnici: una din anul 1796 iscălită de răpăosații boiari spatar Șarbanu Canano și spătar Mănolachi Donici, fiind banu, den vreme când din poroncă unbla să găsască moșii domnești și atunce, la ace vreme, și atunce la ace vreme pen petrele vechi ce au găsit la numita moșii, o încungiură în măsuri de giurîmpregiur. Apoi altă hotarnecă din anul 1806, când iarăș din poronca domniască răpăosat medelnicer Grigore Clucerescu totu pren petre vechi, iarăș în măsură încungiră numita moșii degiur înpregiur și pren mejlocu în curmezîș și apoiu după învoiala ce au fostu atunce între răzăș au dispărțitu cu petre bătrânul Hârșteștilor și cu nești părți den bătrân Știrbeștilor a unui căpitan Gavril Corne și le a[lă]turiază în margine moșii din gios despre hotarul moșii Mălăeștilor puindu și petre hotară pe unde au cerut trebuința, iar bătrânul Știrbeștilor fără parte lui Gavril Corne și cu întregu bătrânul Lupa Ghercioae rămănu pe din sus alătore

cu moșia Sărătenii, iar în lungu să începi din apa Răutului, de unde să desparti cu Cleșova și Avrămenii și mergi can spre miaz-noapți până în dial, în podiș, unde să lovești capul Ciocâltenilor în coastile moșii Căcărăzenii.

Și văzând noi că moșea aceasta i să urmiază stăpânirea ei prenpregiur fără nici o pricină dispre mejiași, cu funii de 10 stânjâni domnești denpreună cu unii din răzăși am măsurat-o și noi de giurîmpregiur și prin mijlocu în curmeziș, după cari am făcutu osăbitu izvod de măsuru analoghisind și stânjenii curmezișului și împărțindu-i pe trii bătrâni. Apoi, după spițele di niam ci am găsit făcute la mâna răzășilor de răpăosat medelnicer Grigore Clucerescu, den vreme când au hotărit această moșii și după spițele ce ș'au mai dat răzășii și acum di niamurele ci au eșit dentr'acești trii bătrâni, stânjâni ci a eșit analoghisiț i-amu împărțit pe niamurile eșite dentr'acești trii bătrâni. Apoi am ales toate părțile jăluito-rilor și vrând să le diosăbim și cu petre hotară, ciialanți răzăși ci mai sânt înpreună cu dânșii, unii din bătrânu Lupa, iar cei mai mulți din bătrânu Știrbeștilor au pricinuit că nu-i vor îngădui a-ș dispărți părțile cu petri, ci să-ș stăpâniască părți lor la un loc frățăști și de altă aceasta nu au făcut-o ei, numai răzășii pricinui-tori să află cu lăcuința pe numita moșii, ca să-i poată mânca ei totu vinitu, mai ales avându-o ei toată arături și fănațu și jălui-torii aceștiia trăind împrăștiați pe la alte locuri, nu să folosăscu cu nemica. Și văzând că nu priimăscu să punem petre, după ale-gere ce am făcut, am datu tuturoră acestor răzăș și țidule de ale-gire pe stânjâni ci au în numita moșii, dându-le și această mărturii de curgire pricinii și osăbit izvod de măsurile ci am făcut curmeziș cu care să margă la cinstita sărdărie să fii puși la cali, în ce chip să li să urmezi stăpânire.

1812, săptv. 20.

Dimitrie Jărdan vornic de poartă

Toader Mavrodin

Această mărturii am scris-o eu cu zisa și învățatura dum. hotarnicilor

Constandin Ciohoranu (?) căpitanu

Colecția mea.

365.

1812, Noemvrie 27.

Serdăria poruncește Telalbașei din Târgul Chișinăului să scoată la mezat moșia Cogălniceni pe care o are de zestre Iordache Filipescu dela socrul său polcovnicul Manolache Balș. Cel mai mare preț este dat de postelnicelul Ioniță Roșca din Sănătăuca, ținutul Sorocii. (Original).

Dela Sărdărie

cătră Telalbașa din Târgul Chișinăului.

Cinstit dumnealui Iordachi Filipescu, după cerirea ci au făcut la Divanul Cnejii Moldovii, au adus carti poroncitoari cătră sărdărie la trecuta lună săptămvrie 17 spre a să faci publicații asupra moșii dumisali Cogălniceni dila acest ținut, ci o ari zăstri dela răposatul polcovnic Manolachi Balș ca prin mezat să o vândă di istov.

Drept aceia făcându-să publicații în ținut, să scrii și ții ca să o strigi la mezat și în tot orașul Chișinăului în curgirea di 40 zil și cari să vor arăta di muștirea să iscălească în dosul delii, arătând fiiști cari și prețul ci vor da și la împlinirea vadellii care mușterei vor da prețul cel mai mulțămitor, să vii aici, ca să să facă hareci.

1812, noemv. 27.

Iordache Milo

*Verso:*Lei

10000 adică zăci mii lei eu dau, megieș moșiei

Ioan Săchiraș

10500 adică zăci mii cinci sute dau eu

Ioniț Roșca postelnicel dela ținut Sorocii, satul Sănătăuca și de vor da alți mai mult să fiu și eu să aibu de știre.

11000 Adică unsprăzăci mii iarăș eu dau și până la mai ¹⁾ în șase zili să am răspuns, ca să ei sfârșit, de este de vânzare.

1813, april ²⁾ 7.

Ioniț Roșca postelnicel

Colecția d-lui Ion Pelivan.

¹⁾ Cuvântu. Mai șters spre a se scrie în loc Octomvrie.

²⁾ Idem, Săptemvrie în loc de April.

366.

1812, Decembrie 11.

Scarlat Alexandru Calimah Voevod poruncește epistatului vorniciei de aprozi să scoată în vânzare la sultan mezat moșia Siliștea din ținutul Orheiului cu siliștile vecine Lucaceuca, Vatici, Pasičina și Blajia ale lui Ștefan Rășcanul, fiul răposatului ban Grigoraș Rășcanu. (Original).

Noi Scarlat Alexandru Calimah Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domn Țării Moldavii.

Cinstit, credincios boeriul Domnii Meli, dumneta Alecsandru Balș biv vel vist[iernic], epistat vorniciei de aprozi, sănătați.

Fiindcă Ștefan Rășcanu, fiul răposatului ban Grigoraș Rășcanu să află îndatorit a plăti datoriili părintelui său, ca un cliromon ce iasti și el nici o purtare de griji ca să plătiască nu ari și creditorii neîncetat supără, cerșindu-și împlinire și-i prelungești din vremi în vremi și văzând că nici alt chip cu cari să poată plăti nu ari, fără numai vânzându-s[ă] din averili părintelui său ce i-au rămas între cari averi fiind și moșia Siliște dela ținutul Orheiului, ce-au fost din locul târgului Orheiului și cu alti alături siliști și locuri anumi Lucaceuca, Vaticiul, Pasična, Blajia și altili, după cuprindire ispisocului Domnului Scarlat Ghica Voevod i hotarnica din anii 7269 i ispisocul Domnului Ioan Theodor Voevod și alti scrisori și ispisoaci domnești ce ari, drept aceia scriem Domniea Me dumitali ca să rânduiești pe telalbași să strigi numita moșia și cu toati celelalti siliști și locuri la sultanmezat în curgire de 40 zili, după obicei, atât în Divan cât și pe toati uliții orașului și la împlinire vadelii, muștereului ce va fi și va da cel mai dipi urmă și mai bun preț, prin hareciul ce să va faci în Divan, nenăscând nicio pricină, să i să săvârșască vânzare, căruia cumpărătoriu i să va întări vecinica stăpânire și cu hrisovul Domnii Meli.

1812, decv. 11

(P. D.)

Procit vel logofăt

Pecetie mare, octogonală, cu tuș roșu.

Colecția mea.

Moșia Siliștea, împreună cu celelalte locuri, se vinde cu zapisul din 1814, Martie 10 lui Spiridon Dimitrie Vela cu suma de 174.000 lei. Vezi: Gh. Ghi-bănescu, *Surete și izvoade*, X, p. 153.

367.

1813, Aprilie 15.

Ioniță Sava, urmaș al lui Chirică Mârzacu, vinde preotului Constantin Mogâldea din Hrișăni partea sa de moșie din Hoginești. (Original).

Adică eu Ioniți Sava răzășu din moșie Hogineștii de la ținutul Orheiului, ci mă trag din niamul lui Chirică Mârzacu, adiverez cu această scrisoari a me ci am dat la mâna preutui Costandin Mogâlde din satul Hrișăunii, precum să să știi că de nimine sălit, nice asupra, ci di a me bună voi, am vândut Sfintii Sale preutui Costandin am vândut din a me driaptă ocină și moșii ci o am și eu di pi părinții și strămoși mei ci s'au pominit mai sus din giumătati di sat di Hoginești din parte di sus doi stânjâni domnești pi cari stânjâni mi-am luoat plata deplin în mâinile mele triizăci di lei înaintea a mulți omini cinstiți și răzăși di Hoginești ci s'au întâmplat fați și di astăzi înaintea și în veci să aibă numitul preut a-ș stăpâni acești 2 stânjâni din câmpu, din păduri, din săliști și din tot locu cu tot vinitul după cuprindire hotarălor moșii, nisupărat di nimine, iar di va eși vreo pricină dispre această moșii eu să am a răspundi pentru această vânzari ci am făcut și pentru mai adivărată credința am iscălit însuș cu mâna me.

1813, apr. 15.

eu Ioniți Sava vânzătoriu

și s'au mai întâmplat martur față

Tănasă Cumpănă răjăș

Gligoraș Cotruț (?) răjăș

și eu Lupul Drăgănel răjăs

și eu Ion sin Vasili Drăgănel răjeș

am fostu față Petrachi Cotruț martur și răzăș

Ștefan căpitan am fost față

Și eu am fost față, Costandin H...liș martur

Și eu am scris acest zăpis cu zisa lui Niți Sava și pre încredințare am iscălit martur Ioan Barbul

tij am priimit zăci lei tot în curgire a un stânjân, cari să să cuprinză 7 stânjâni la desăvârșit zăpis ce am să dau

Ioniță Sava

Originalul în arhiva mănăstirei Hârbovăț-Orhei.

368.

1813, Iulie 26.

Vasile Mogâlde și soția sa Anița vinde părintelui econom al schitului Frumoasa zece stânjeni din moșia Bravicea, din bătrânul lui Isac. (Original).

Adică eu Vasili Mogâlde, împreună cu soțul meu Anița și cu fii mei cari mai gios ne vom puni numile și degitile, dat-am adivărat și încredințat zapisul nostru la mâna Sfinții Sali părintelui iconomul sfântului schit Frumușică, ce iasti pe apa Biceagului, la ținut Orheiului, precum să să știi că i-am vândut 10 stânjani de moșie din moșia Bravice, ce iaste pe apa Cului, însă din dealul Măcsanilor și până în apa Ichilului, ci o am baștină dupi strămoșul mieu din bătrânul Isac, cari stânjani i-am vândut cu prețul acesta câți 15 lei adică cinsprezăci lei stânjănul pe cari bani i-am priimit toți deplin în mâinile noastre, cari stânjani, analoghisindu-i, să-i trag la sfântul schit pomenit mai sus și de astăz înainte și în veci să fii sfântul schit pomenit mai sus stăpânitor în veci, dipi cari stânjani să-ș tragă tot venitul din câmpu, de păduri, din tot locul cu tot venitul, pe cari stânjani să-ș facă și întăriturile gubernii și spre mai adivărată și temelnica credință, neștiind carti, am pus numile și degitile înainte marturilor ci s'au întâmplat.

1813, iuli 26.

x eu Vasile Mogâlde sin Năstasă Mogâlde și cu soțul meu Anița și cu fii mei am vândut cu voe me.

x eu Irimia Mogâlde răzeș

x eu Timofte Mogâlde răzăș am fost față

eu Stoian Sârbul am fost faț

Costachi Strătan răzăș

Deuț (?) Boghiul răzăș

și acest zapis s'au scris cu zisa și priimire amândurora părților și am iscălit

Sava Haiuș (?) căpitan răzăș

Colecția monastirii Frumoasa.

Vasile Mogâlde, răzeș de Bravicea, semna în 1780, Decemvrie 23, ca martor hotarnica moșiei Onești-Orhei. Vezi L. T. Boga, *op. cit.*, XX, p. 106.

369.

1813, August 9.

Cercetarea serdăriei de Orhei în pricina dintre vornicul Iordache Crupenschi și Maria, soția lui Constantin Mihuleț, pentru moșia Cobăleni dela ținutul Orheiului. (Original).

Cătră ecpediția Dipartament întâi a Oblăduirii Basarabiei

Dila sărdărie Orheiului .

Căpitanu Ion Săchiraș, vechil fiind din partea boerului din oraș Eșii a oblastiei othomanicești dumnealui vornic Iordachi Crupenschi, au făcut ceriri la sărdărie ca prin giudecată să-ș afli dreptate pentru giumătate de moșie Cobălenii dela acest ținut, ei di cătră dum. vornic Crupenschi de veci ș'au cumpărat dela postelniceasa Anastasie Enciuleasă, care și numita Enciuleasă cu protimisis a rudeniei au fost luat-o, fiind vândută de cătră însuș acee ce au fost stăpânitoari, nepoată a ei Marie, fata surori sali Elenii Junculesii cu bărbatul său Costandin Mihuleț și acum cu cuvânt că ar fi fost zestrea sa, iarăș de cătră numita Marie să stăpânește, fără nici o dreptate, în vremi când și banii ș'au priimit după tocmală, deplin, după a căriia ceriri, aducându-să pe pârîta aice, la infășoșarea ce au avut amândoi părțile au scos vechil dumisale vornic Crupenschi de au arătat acesti documenturi asupra numitii moșii, care să arată mai gios:

1. 1805, *decv. 1.* Zapis de vânzare a Mariei, ficei Ilenii Junculesăi ci dinpreună cu bărbatul său Costandin Mihuleț vinde giumătate de Cobăleni drept 3000 lei în sumă de 837 stânjani sărdarului Chiriic, vornic de harem, ci o arată că o ari luată zăstre dila maică-sa Ileana, ci și maică-sa o ari zăstre dila tatăl ei Ivan vornic de harem.

2. 1806, *ghenar 22.* Alt zapis tot a Mariei, fiica Ilenii Junculesăi dinpreună cu bărbatul ei Costandin Mihuleț, ce arată că prin izvodul de zăstre ce au priimit, i s'au dat giumătate de moșie Cobălenii, cari au fost vândut-o sărdarului Chiriic, vornic de harem în 3000 lei și după protimisis ce ave maică-sa, i-au dat banii aceștie de sus arătați și au luat ace giumătate de moșie.

3. 1806, *mai 3.* O jalobă a Nastasiei, fata vornicului Ivan, ce dă D. Alexandru Moruz Voevod prin carile arată că sora-sa Ileana

au dat zăstre giumătate de moșie Cobălenii și vrând fiică-sa a vinde această giumătate de moșie sârdăresăi Anastasiei în trii mii lei, cari vânzari neprimindu-o ia, pentru aceasta n'au vrut să să iscălească nici în zăpisul vânzării și întru această vreme, această a ei nepoată o au vândută moșie dumului. spatar Iordachi Crupenschi fără să fie ea întrebată ca una ce-i este mătuș și neam și să roagă ca să i să dei poroncă cătră dum. spatar Iordachi Crupenschi să-i de această moșii, fiind zestri părințască și a surorii ei, după care jalobă să poroncește dum. spatar a trimeti înștiințarea sa la logofeție ce mare cum esti curgirea pricinii și ce răspuns dă la jaloba aceasta, cari poroncă să cuprinde în dosul jalobii sale.

4. 1806, mart 21. O carte dela Ileana Jănculeasă, ci scrii dum. vornic Iordache Crupenschi că au triimes pe ginere-său Costandin Mihuleț ca să să afle la facirea zăpisului și fiind bolnav n'a putut ca să vie pân la Telenești unde să află dum. și după purcedirea dumisale din Telenești îndată au venit însuș ginerile ei și cu fată-sa, pentru ca să margă la Chișnău și neputând a mergi, au triimis pe amândoi ca să facă zăpisul, și trecând sfintele sărbători va veni însăș cu bărbatul ei și să vor iscăli în zăpisul de vânzare și să roagă după ce să va iscăli zăpisul de fică-sa și de ginere-său să-i dei și cusurul banilor.

5. 1811, mai 10. Un zăpis dela Anastasie, fata vornicului Ivan adiverit și cu alti iscălituri ce dă dum. vornic Iordache Crupenschi prin carile arată că la 1806, iuni 1 de istov au vândut dumisale întregă giumătate de moșie Cobălenii cu preț 3350 lei, cari moșie și e cu puterea protimisirii au fost răscumpărat-o, fiind vândută de însăș nepoată-sa Marie, fiica surori-sa Ileenii, priimită fiind vânzarea și de soră-sa, precum s'au iscălit și însuș ea prin zăpisul de vânzare, atuncea și după poronca divanului ce au adus, au dat toți banii la răscumpărare și au luat moșie întru a sa stăpânire, pi care au și stăpânit-o trii luni de zile și apoi după de bună voe socoteli ce ș'au făcut, au vândut-o de istov dum. vornic Crupenschi și ș'au primit și toți banii deplin, dar fiind că zăpisul cel de vânzare, din vremea de sus arătată s'au perdut, acum înpotriiva aceluie dă scrisoarea aceasta de sus arătată.

6. 1811, mai 10. O carte tot dela Anastasie Enciuleasă, fata vornicului Ivan, ce scrie dumnealui vornicul Iordache Crupenschi

cu cari alătorează scrisoarea vânzării, ce mai sus să arată în locul zapisului pierdut, prin cari arată vânzare ce de bună voe și stăpânirea după puterea răscumpărării ce au făcut ia cu poronca și hotărîrea divanului, dela locurile ce o vândusă nepoată-sa Marie, fiica surori sale Ilenii și să îndatorește că oricini să va mai scula cu vreo pricinuire să ei moșie din stăpânire dumisale, atunce dumnealui vornicul să aibă a da contractorilor și scrisorile ce i-au dat, pentru că ia pe alții nu voești a intra în stăpânire aceștii moșii, fiind părințască a ei și această moșie au fost dată de dânsa nepoatii sale și de vreme ce e singură de bună voe au vândut-o cu prețul ce s'au mulțumit, atunce e au răscumpărat-o și de bună voe sa au dat-o dum. vornic Iordachi Crupenschi pentru că Costandin Mihuleț, bărbatul nepoatii sale, de față înaintea pricinue a nu-ș da zestrea femeii sale supt vânzari și e singură înaintea ei au dat răspuns bărbatului său că cu moșie ei nu ari treabă, ce însuș o vinde și că toți banii e sângură i-au luat și i-au cheltuit în trebuințele ei.

În potriua căroro Marie, fămeia lui Mihuleț au scos de au arătat o carte de giudecată a divanului cnejii Moldavii din anul 1810, fără să fie cuprinsă și luna prin care i să dă dreptate Mariei a-ș lua întru a sa stăpânire moșie Cobălenii ca pi o dreaptă zăstri a sa, fără a ave putere bărbatul ei ca să o vândă și că să cunoaște că supt economie s'au făcut ace răscumpărări de cătră mă-sa, care în urmă o vinde dum. vornic, netrecând mai multă vreme decât 60 zile și că dum. vornic n'ar fi având zapis de cumpăratură nici dela Marie, nici dela muma Mariei pe numile dumisale și că giudecata nu-l poati cunoaști pe dum. nici de cumpărători, nici de cumpărători (sic), dreptatea atârând a avea mai mult protimisis sârdar Chiriac cumpărătorul cel dintâi decât dum. vornic, arătându-să și aceasta că când o vânzari ce să va faci mai jos decât giumătate ce faci prețul lucrului ce să vinde, după cum să vedi prețul acei moșii, pravila nu o primești și după dreptățile acestea să e moșie dela dum. vornic și să dă numitei Mariei. Dar pentru că în mijloc să vede răscumpărători moșiei aceștie postelniceasa Anastasie, mătușa Mariei, cări să vedi și jaloba sa în mijloc, ce să arată mai sus ia numărul al treilea asupra dum. vornic Iordachi Crupenschi, cerând protimisis și arată că au și răscumpărat și e singură o vinde în urmă dum. vornic cum pre larg să

arată la zăpisiul vânzării ce dă din 1811, mai 10, ce estî arătat la numărul al cincilea, întîmeindu-ș vânzarea sa cu scrisoarea dela numărul 6, ce încredințază că această vânzari au fost făcut-o e singură de cătră Marie, piste voința și vrerea bărbatului său și de dânsa singură s'au priimit banii și s'au cheltuit, carie s'au chemat de s'au întrebat pisti mărturie ce dă prin scris și prin viu cuvânt tot aceasta o zice, apoi dar singură a ei vânzari urmează și când de dânsa s'au luat banii, mai mult nu poți faci cerire ca să e moșie, ori să rămăe supus a răspundi banii și când cumpărătura să cuprinde dela postelniceasa Anastasie ce au răscumpărat cu protimisis de rudenie cumpărătura dum. să cuprinde dela al triile mână fără să să mai poată agiuta să aibă cuvânt său de dreptate Mariei lui Mihuleț de a ceri moșie înapoi și greșală s'au urmat că nu s'au arătat la mijloc zăpisiul postelnicesăi Anastasiei și să să încredințază cum că e au răscumpărat cu protimisis de rudenie și cum că este vânzătoari că pi o driaptă moșie a sa, rămâind cu totul afară Marie.

Pentru cari ari cinsti sârdărie a înștiința cinstitul departament.

1813, avgust 9

Iordachi Milu
no. 518

Colecția familiei Crupenschi-Chișinău.

Documentul a făcut parte, desigur, din dosarul nr. 162/1813 citat de Ioan Nădejde în *V. G. Morțun*, Buc., 1924, p. 221 și 222.

Nu este însă adevărat că Maria a avut încă un bărbat înainte lui Constantin Mihuleț, pe Constantin Morțun. Acesta din urmă a fost în realitate tatăl său vitreg. Eroarea provine probabil din redactarea greșită a cărții domneștii din 1801, Iunie 22, aflată la Academia Română, doc. nr. 196—CXLIII, care vorbește de casele din Botoșani vândute de Iliana, fiica vornicului Ivan și de fiica sa Maria și soțul ei Costandin Morțun.

Vezi: *Creșterea colecțiilor*, XX 1921, p. 134.

În realitate Constantin Morțun este soțul Ilenii și nu al fiicei ei Maria Mihuleț.

Probabil din lipsă de urmași, după moartea Mariei, Cobulenii se întorc înapoi la mama acesteia Ileana Jânculeasa, recăsătorită Morțun și apoi la fiul ei Ioan Morțun Jincovici, care murind în 1835, moșia se stăpânește de soția sa Maria Feodosiev Morțunoaia pentru copiii ei Dumitru, Vasile, Teodosie, Maranda și Arefța.

Vezi doc. nr. 326, 334 și 338 din acest volum.

370.

1815, Noemvrie 2.

Alegerea părților din moșia Cruceștii de pe bătrânul Costescu.

Inpărțala bătrânului Costescu din moșia Cruceștii după izvodul hotarnicilor din anu 1797, apr. 14 după cum în gios să arată 1815, noemvrie 7

<u>Stânj.</u>	<u>pal.</u>	<u>păr.</u>	
244	—	—	Din câmpu: Costescu bătrânul adică a 6 parti din tot satul Cruceștii după împărțala ci au făcut hotarnicii la acé vremi Vasili Mihne postelnice și Toader Mavrodin, cari bătrân l-au împărțit în 3 părți: o parti Chirița, ficiorul lui Horgilă, al 2-le parti Stanca și Sofiica, al 3-le parti Săpoteanu.
			<u>Stânj.</u> <u>pal.</u> <u>păr.</u>
	81	2	5 Chirița, ficiorul lui Horgilă
	81	2	5 Stanca și Sofiica
	81	2	5 Săpoteanu
	244	—	— facu întreg bătrânul Costescu, după cum s'au împărțit la hotărit.
244	—	—	tij bătrânul Costescu cum s'au găsit cuprinsu în vânzări, însă:
81	2	5	vânzările de sămințaniile lui Horgilă
	13	5	— Doroftei călugăru din a triea parti din bătrânul Costescului a patra parte
	13	5	— parti Gavril Moga tij din a 3 parti din bătrânul Costescului a
	13	5	— 4 parti Lazăr Crâstea din a 3 parti din bătrânul Costescului a 4 parti
	13	5	— Nicolai Pahomi cu frații lui din a 3 parti din bătrânul Costescului a 4 parti
	13	4	— Ștefan Lazăr din a 3 parti din bătrânul Costescului a 6 parti
	13	2	5 tij arătați de mai sus ci si trag din Chirița
	81	2	5 facu partea Chiriții.

81	2	5	vânzările den sămințele Stancăi și a Sofiicăi însă
		20	2 — Ioniți Buruiană
		20	2 — Costandin Veșcă
		12	— — Ioana fata Avrămii
		13	5 — Neculai Macrei
		15	1 5 Ioan Holban cu frații lui
		81	2 5 facu parti Stancăi și a Sofiicăi
81	2	5	Săpoteanu a 3 parti din bătrânu Costescu, însă
		20	2 — Roșculeștii, partea Bucăi
		20	2 — popa Lupu Lașcu i popa Toader Lașcu
		40	4 — Sofroniea și Dașcu
		—	2 5 tij a cestor de sus arătați
		81	2 5 facu partea Săpoteanului
		244	facu diplin cuprinsă soma bătrânului Costescu.
40	4	—	din Crucești giământati din partea Chiriții, adică partea lui Darii stolnicul și a surorii sali Marii păhărniceasăi, însă:
		20	2 — Darii stolnicu, din cari să tragi Neculai și Tudurachi, frați Pelinești cu baștină și acești stânj. i-au vândut arătații de mai sus la pitar Postolachi Stăvilă adică Doroftei călugăru i Gavriil Moga i Lazăr Crâstea i Neculai Pahomi și Ștefan Lazăr, cari vânzători au să răspundă cu asăminea stânj. din alti moșii, iară Pelineștii cer să le dea din Valea Popii sau Singureni.
		20	2 — Mariea păhărniceasa, din cari să tragi căpitanu Apostu Moroza cu ai săi cu baștină și acești stânj. i-au vândut arătații de mai sus la pit. Postolachi Stăvilă adică Doroftei călugăru i Gavril Moga i

Lazăr Crâstea i Neculai Pahomi și Ștefan Lazor cari vânzători au să răspundă cu asăminea stâj. din alti moșii, dar Apostu ceri să-i de din Valea Popii sau din Singureni.

40 4 — facu

- 19 4 — a 9 parti din bătrân Costescului din moșia Väsienii, ci esti în capul Culișăului din sus pi Măetinu, la ținutul Orheiului cari la hotărîtul moșii Väsienilor ci au fost la anu 1796 s'au ales. această parti să o tragă răzășii cei ce vor fi nevânduți și această parti atuncea la acel hotărît, partea aceasta au vândut-o de istov Neculai Macrei răpousatul spatar Șarban Cananău, iar elelanti părți din bătrănu Costescu după zapisi s'au găsit vânduti din vechi la niamul boerilor Sturzești după cum arată acelaș zapis, ce sânt la stăpânitorii moșii Väsienii.
- 20 — — de moșia să să pui partea di sus din bătrănu Costescului din a 3 parti din partea lui Horgilă ci să înparti în 4 părți pi 4 ficiori a lui Horgilă anumi Lupu călugăru i Săvoai i Dării stolnicu și Mariea păhărniceasa și s'au venit pi un bătrân însă câti 120 stânjini împărțindu-să în 3 părți s'au venit o a 3 parti câti 40 stânj. cari dândus[ă] în 4 părți să vin de parti pi 4 ficiori ai Chiriții câti 10 stânj. de unu, din cari scoțindu-să partea lui Dării stolnicu, a surori-sa Marii să vin la amândoi 20 stânj. după cum sânt arătați mai sus, pi cari stânj. a să-i tragă neamul Pelineștilor și cu căpitan Apostu cu neamurile lor.

Colecția Fundației Culturale Mihail Kogălniceanu.

Cruceștii, « *moșia stearpă, pe Cogalnic* », a fost zestrea Catincăi Stăvilă mama marelui Mihail Kogălniceanu, la căsătoria ei cu Ilie Kogalniceanu.

Pitarul Postolachi Stăvilă din documentul de față este așa dar bunicul lui Mihalache Kogălniceanu.

În 1818 Ilie Kogălniceanu transmite această moșie cumnatului său Mihail Hermeziu, care ținuse în căsătorie pe răposata sa soră Catinca. Hermeziu îi dă în schimb niște case ce avea în mahalaoa Muntenimii din Iași (Gh. Ghibănescu, *Kogălnicenii, Surete și izvoade*, XXV, 1933, Iași, p. 142).

Moșia este apoi lăsată prin diata sa din 1818 Martie 10, de Mihail Hermeziu, unicului său fecior Dimitrie. Moșia era însă grevată de o inscripție ipotecară consimțită către fisc în favoarea serdarului Teodor Măcărescu, ce luase în concesiune, poștele (L. T. Boga, *op. cit.*, III, p. 65; Gh. G. Bezviconi, *op. cit.*, p. 69).

Ilie Kogălniceanu a înstrăinat Cruceștii din cauza tratatului dela București din 1812, care obliga pe boerii din Moldova să lichideze averile din stânga Prutului. Vezi doc. inedit Acad. Rom. nr. 147—XVII.

371.

1816, Mai 22.

Dania pe care o face mănăstirii Hârbovăț monahul Ilarie în moșiile ce are de pe bătrânul Parasca Huhuloaia în moșiile Săpoteni și Onișcani. (Original).

De bună voia me nesilit, nici asuprit de nimine ci pentru a părinților mei și a tot niamul meu vecinica pomenire și spre mântuire sufletului meu am dat danie sfintei mănăstiri Hârbovețile cu hramul Adormirea Maicii Domnului părțile de moșie din moșia Săpotenii depe Bâc și Onișcanii de pe Cula, din ținut Orheiului, adică parte din Săpoteni, ci o trag din bătrânul Parasca Huhuloai, toată parte ci să va alege din parte Bunii, parte maicii mele Gafița, fata Ecaterinii, fiica lui Iosif Săpoteanul cum și toată partea ci să va alege din Onișcani iarăși de pe maică-mea precum mai sus să arată, după spița de niam ci am dat Sfinției Sali părintelui arhimandritul Serafim și egumen mănăstirei Hârbovețile, care aceste părți ci le am baștină are a le stăpâni sfânta mănăstire Hârbovețile de astăzi înainte cu tot venitul din câmp, din siliște, din pădure, din iazuri cu tot venitul, din tot locul, în veci nestrămutat ca pe o dreaptă ocină și moșie și spre întărire aceștii scrisori am rugat și pe Exarhiceasca Dicasterie de au întărit această danie,

făcându-ș mănăstire și de cătră stăpânire altă întăritură spre vecinica sa stăpânire.

1816, mai 22.

monah Ilarie
protoierei Gheorghii Batin (?) m'am întâmplat față
o semnătură grecească

Gavriil diiacon pisar

Documentul, în arhiva mănăstirei Hârbovăț-Orhei, are întăritura Dicasteriei Mitropoliei Chișinăului și Hotinului din 22 Mai 1816.

Pe o hârtie, alăturată spiță:

monah Ilarii și Andrei
|
Gafița Antoniea
|
Catrina și Vasilca
|
Eosob
|
Maței
|
Fana
|
Lupașcu Mitrofan
|
Tudosca Bănuleasa
|
Hagima
|
Ștefan Bărăescu
|
Buna
|
Paraschiva Huhuloae.

S'au scris de mine Tudurachi 1816, mai 22 zile.

372.

1816, Decembrie 19.

Paraschiva, fata lui Ștefan, nepoată lui Gheorghiiță Buza face danie mănăstirei Hârbovăț o parte din baștina sa din Onișcani. (Original).

Adecă eu Parascheva, fata lui Ștefan, nepoată lui Gheorghiiță Buza, strănepoată Bunii, a Parascăi Huhuloaiei, ce mă trag din Condrea bătrân de moșia Onișcanii împreună cu soțul meu Iamandache încredințezi cu zapisul meu ce dau Sfinții Sale Sf. arhiman-

drit chir Serafim egumenul sf. mănăstiri Hârbovețile precum să să știe că având eu parte baștină în moșia Onișcanii, care la ținut Orheiului pe Cula despre răsărit di pe bătrânu Condria, de nimeni silită, nici asuprită, ci de a me bună voe am făcut danie toată partea mea câtă să va alege sf. mănăstiri pentru pomenirea mea și a niamului meu. Drept aceia de acum înainte să stăpâniască partea de sus arătată ca pe o driaptă ocină și moșie din tot locul cu tot venitul pe care să-ș facă și întăritură și nimini din niamurile mele să nu facă cât de puțină supărare sf. mănăstiri, căci eu am dat danie numai driaptă parte mea, iar întâmplându-să ceva eu să am a răspunde și spre credință neștiind carte am pus degetul, față s'au întâmplat și alte cinstite fețe.

1816, decv. 19.

x eu Iamandache sin Iliana, ginere Buză am dat danie cu fiul meu Costache și am pus degetul

preot Toader Lașcul

erei Sămion adeverez (?)

și eu Toader Simioanu m'an întâmplat față

Originalul în arhiva mănăstirii Hârbovăț.

373

1817. Aprilie 20.

Invoială și împărțirea moșiei Meleşeni din ținutul Orheiului între neamurile Mavrodin, Vărzar și Brânză. (Copie).

Noi gios iscăliții, neamul Vărzăresc și Brânzesc și Mavrodinesc facim șteut di opște cu această scrisoare de večnica și pačnica invoială precum să fii șteut că născând întri noi pricină di niinvoire și di giudecată pentru împărțala între noi și stăpânire asupra moșii noastre Meleşanii din ținut Orheiului, pe apa Culei, care moșie se împarte în dou: parte di sus și parte de gios și fiușticari parte după scrisori dovezi ci avem să împarte câti în patru bătrâni, adică toată moșia în opt bătrâni și neamul Mavrodinesc ceri să stăpânească în parte de sus un întreg bătrân cu zapis din anii 7189, mai 9 și în parte di gios trii bătrâni cu zapisăle din anii 7221, mart 7 cum și din 7212, săptemvri 18 și pe lângă aceștia să tragă analoghii și din al patrăle bătrân tot din parte di gios și noi neamul

Vărzăresc și Brânzesc ni înpotrivim cu scrisorile noastre a nu-i da mai mult di cât doi bătrâni în parte di gios, iar în parte di sus nimică, cum nici analoghii din al patruli bătrân din parte di gios, pren careli urmând îndestulă judecată pi la ocârmuire Oblastii Basarabii și niputându-să afla adevărul la ceririle neamului Mavrodinesc, nici la înpotrivirile noastre, neamului Vărzăresc și Brânzesc, astăzi di bună voia noastră ne-am priimit întri noi neamurile, văzând perdire vremiei, cheltuelile ci ni să pricinuesc cu umblare prin judecăți și puindu-ni la cale di bună voia noastră, pentru večnica și pačnica noastră stăpânire în numita moșii Meleşanii, precum să să urmezi în veci dispre toati neamurile și am hotărît cu un glas unire, priimire și bună voi a tuturor neamurilor noastre ca di acum înnainti în veci, atât întri noi cât și întri urmașii noștri din neam în neam să să urmezi stăpânire într'acestaș chip, adică:

Din tot trupul moșii Meleşanii să stăpânească neamul Mavrodinesc trii bătrâni întregi, nici mai mult și nici mai puțin și neamul Vărzăresc și Brânzesc cinci bătrâni întregi, nici mai mult, nici mai puțin. Inșă neamul Mavrodinesc ari să stăpânească doi bătrâni în parte di gios și un bătrân în parte di sus. Și neamul Vărzăresc și Brânzesc ari să stăpânească trii bătrâni întregi în partea di sus și doi bătrâni în parte di gios, cari bătrâni au să se urmeazi stânjânilor întocma după analoghii fiușticăruia bătrân, atât la spori cât și la scăderi. Și neamul Mavrodinesc rămâni să-ș tragă analoghiia din săliște pi bătrâni, cum și neamul Vărzăresc și Brânzesc. Asăminea să stăpânească analoghiia săliștii pi bătrâni, fără a să tindi la casăle răzășilor neamului Vărzăresc și Brânzesc. Asăminea și neamul Vărzăresc și Brânzesc să stăpânească asăminea după analoghiea părților atât din sus cât și din gios, fără a să întindi la casăli răzășilor neamului Mavrodinesc. Neamul Mavrodinesc să stăpânească din cinci iazuri, ci să află acum pi această moșii, numai iazul ci este pi partea de gios, în Părăul Satului, carile să numești a lui Mavrodin, măcar ori pi a cui parte va vini, fiind volnic a-l ezi diapururi și a faci moară, dacă va voi, la cari neamul Vărzăresc și Brânzesc să nu să amestice întru cât di puțin, ori la ci și supt orici cuvânt, cum și neamul Vărzăresc și Brânzesc să stăpânească celelanti iazuri, iarăș tot ori pi a cui parte vor vini, fiind volnici a le ezi diapururea și a faci mori dacă vor voi și neamul Mavrodinesc să nu să amestici iarăș întru cât de puțin. Iar di acum

innainti voind vriunile din neamuri a-ș faci iazuri și mori din talpă pi părțili lor, volnici să fii, fără a mai ceri celorlalte neamuri vrio împărțășire, păzînd însă cu acele iazuri, ci vor faci, să calci părțile celualt neam sau să facă vreo stricăciuni ori la ci lucru.

Orici parte di pământ și ori dispri care parte să va scoati di supt înpresurare megieșilor și să va alătura cătră tot trupul moșii Meleşănilor, cum dacă va lipsi dila tot trupul moșii, atuncea și la câștigare și la păgubire să să împărțășască după analoghii părților ci ari fiiști cari neam, sau mai lățindu-să sau mai scăzându-să, iar cătră părtașii lor va răspundi fiișticari neam din părțile sale, cum și la cheltuelile ci să vor faci pentru tot trupul moșii, ori pentru ci trebuință, atuncea fiișticari neam va răspundi cheltuiala, după analoghiia părților sale. In scurt grăind, la toate să va urma după analoghiia fiișticăruia neam și fiișticare va fi răspunzători pentru părțile sale, iar pentru trupul tot a moșii, toți di opștie.

După cari această învoială și legătură întri noi di acum innainti în veci să va urma întocma la toati fără a fi volnici a mai faci vreo cerire di acum innainti și în veci un neam di altul înprotiva aceștii învoeli supt orici cuvânt, îndreptare, cugetare și dezlegare și cu orice temei di putere. Pentru care am făcut dou asămine scrisori și ne-am dat unii la mâna altora supt a noastre iscalituri, iar carile dintri noi aceste neamuri va voi, după vreme și oricând supt orice socotință și chipuri să strice această învoială, acel neam, fără a mai găsi vreo bună cuvântare să cază din stăpânire părților sale și să le e ceialantă parte și să de și trii mii lei ștraf la șpitalu din Chișinău și jalobile sale ori la ci ocârmuire să nu fii priimiti și ascultati. Și pentru di a ave večnica putere și credință spre mai adevărată siguranție am iscălit însuș cu mânile noastre fiiști cari neam.

1817, april 20

Năstasă Mândrescul	Neculai Vărzari
Iordachi Vărzari	diiacnul Vasile Timuș
Iordachi Pozdircă	Zamfira, nepoată lui Pavăl Vărzari
Manole Pozdircă	Ștefan Vărzare
diiacnul Theodor Bălan	Lupu Brânză
	Ioan Minciună

Transcris după două copii în dosarul nr. 4748/1827 din arhiva Tribunalului Chișinău. In acest dosar se află o reclamație din 1827 a dvoreani-

nu'ui Dimitrie Mavrodin din Meleşeni, în care arată că, deşi s'a învoit încă, după învoială de mai sus, cu răzeşii, ca să-şi ia el şi cu fraţii săi toţi cei trei bătrâni în partea de jos a satului, nici după aceasta nu este lăsat în pace de răzeşi, care taie mai multă pădure decât au dreptul.

Dimitrie Mavrodin este descendent al lui Dimitrie Mavrodin biv vel paharnic, ce trăia în 1706. Acesta a avut trei copii şi anume pe Ştefan Mavrodin, pe Smaranda soţia vel logofătului Darie Donici şi pe Tudoriţa, soţia postelnicului Grigoraş Hâncul. Ştefan Mavrodin vtori paharnic a fost tatăl lui Toader Mavrodin, căpitan de Ciuhur, la rândul lui tatăl dvoreaninului Dimitrie Mavrodin din Meleşeni. Asupra descendenţilor lui Dimitrie Mavrodin a se consulta C. Gane, *Neamurile Mavrodineşti*, 1942, Bucureşti, p. 106. Dvoreaninul Dimitrie Mavrodin a luat de soţie pe Ecaterina, fiica boerului Toader Vulufă, cu care a avut patru copii. dintre care un singur băiat Constantin. Vezi şi Gh. G. Bezviconi, *op. cit.*, p. 261).

374.

1818, Iulie 20.

Neculai şi Gavril Durac imputernicesc pe nepoţii lor Savin Vârlan şi Vasile Iacob să caute părţile de moşie ce li se cuvin în moşiile Isacova, Morozeni şi Oniţcani de pe strămoşul lor Durac cel bătrân. (Original).

Adică noi cari mai gios vom puni numili şi degitili dăm această scrisoari a noastră la mâna nepoţilor noştri anumi Savin Vârlan, Vasili Iacob precum ştiut să fii că aceli moşii ci li avem di pi tatăl nostru Vasili Durac, anumi Isacova i Morozăni i Oniţcanii, cu trii iazuri ci sint di împărţit, ci sint în Vatici şi în Cula di pi strămoşul nostru Durac cel bătrân şi veţuind noi în vremea lajilor în satul Sălişteia, undi au trăit şi protopopul Dumitraşcu Coreţchi, fiind răzmiriţi, noi încă ne-am răsărit pi ace vremi, atuncea, cu lăcuinţa pi alti locuri şi hotară streini şi ne-am înstreinat di moşiili noastre di sus pomeniti, rămâindu-ni noi o bucăţică di scrisoari dila părintili nostru Vasili Durac o spiţă di neam. Noi ştiind că avem moşii ci sânt di sus pominiti s'au tras unii din fraţii noştrii i nepoţii noştri şi mergând la moşii s'au îndreptat şi au intrat la stăpâniri, după arătarea părinţilor. Şi fiind noi oameni vechi, apropiindu-să slăbăciunea bătrâneţilor, am dat această scrisoari la mâna nepoţilor noştri di sus pominiţi că așa ştim şi mărturisim, după cum am zis mai sus, ca să trag[ă] aceli moşii dipi strămoşul nostru Durac, să stăpânească în paci.

Pentru credința am pus, neștiind carti, numili și degitili și la facirea aceștii scrisoare s'au întâmplat și alți oameni streini.

1818, iuli 20.

eu Neculai Durac

eu Gavril Durac

eu Mihalachi Chirtoacă adiverez

eu am scris cu zisa părintelui meu și a moșului meu și pentru credință am iscălit

eu diiacon Ștefan.

Dila căpitan di mazili ot ocolu Răutului di gios.

Fați viind amândoi părțile cu această mărturii au arătat că esti adivărată sau încredințat și di noi.

1819, săpt. 12.

Căpitan Orbu

Originalul în colecția mea.

375.

1818, Noemvrie 5. Chișinău.

Invoială între banul Iordache Darie și șfetnicul Curții Ioan Pruncul referitoare la moșiile Dăriești aflate în partea stângă a Prutului. (Copie).

Anul 1818, noemvr. 5 zile, orașul Chișinău. Eu cel mai gios iscălit banu Iordachi Dare m'am alcătuit cu a mè bună priimire cu dumnelui nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu pentru moșii și părți di moșii Dăriești, ci să află din a stânga Prutului, ca pi temeiuł aceștii invoeli să să urmezi cu nestrămutari cuprindirea ponturilor mai gios însămnate:

Intâi, atât moșiea Mlădineștii cum și alti părți din moșiea Dărieștii ci la anul 1813 li-am fost vândut cumnatului meu Panaite Catargiu, fiindcă dumnelui nu s'au ținut de tocmală, rămâne acè vânzare pentru diapurure răsuflată;

al 2-le, de au și urmat giudecată între cumnatul meu Panaite Catargiu și între dumnelui nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu, pentru mai sus pominita moșie Mlădineștii și de au și dat giudecătoriale această moșie în deplina stăpânire a dumisale nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu, dar și acei lucrari a giudecătoriale în puterea aceștii invoeli rămâne răsuflate;

al 3-le. Fiindcă din a stânga Prutului să află stăpânite cu ră credință di cătră unii și alții moșiei Dărieștii anume în ținutu Orheiului: Mătiuți, ci acum să numesc Cobălenii și Lopatna, la malul Nistrului, Nebuvaluca la ținutu Hotinului, pe Prut cu bălți de pești în Prut și cu doai heleștei, care să hotărăști cu satile Medvetca și Picicul și la ținutu Lăpușnii: Volosăanii i Chicera i giuătate de sat di Trifeni i părțile din Boghicieni și Cartișa cum și alte moșii și părți di moșii ci să cuprind prin împărțala spătăresăi Acsăniei, soțiea răposatului spatar Darie, pentru toate acesti moșii să îndatorești dumnelui nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu a să sârgui să li dizbată cu a dumisale cheltuială și ostineală, pentrucă și răposat tatăl mieu spatar Iordachi Darie au dezbatut cu a sa ostinială mai sus pominita moșie Mlădineștii.

al 4-le. Măcar că între niamul Dăriesc au urmat după vremi feliuri de împărțali, însă toati aceli împărțali vor avè tăriea lor pentru moșiile aceli ci pâr acum sânt dezbatute și din care stăpânești fiișticare precum să cuvine, iară moșiea Mlădineștii și moșiile nedizbatute din a stânga Prutului pi aceli în puterea aceștii de acum alcătuirii și invoială, sau toate di să vor putè scoate sau parte dintr'însele să avem a li împărți drept în doai frățăști, adică giuătate voi trage eu și giuătate nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu, neavând a mai tragi parte din aceste nime din neamul Dăriesc, căci precum mai sus s'au zis, au urmat împărțali și ș'au tras fiiști care dreptul său precum și surorile, atât pentrucă au eșit din casa părințască cu zăstrea dumilor sale cum și în puterea osăbitei invoeli ci au urmat între mine și între dumnelor nu au să mai tragă vreo parte din acesti moșii.

al 5-le. Din vremea ci să vor dezbate vreunile din acesti moșii și pâr când va urma între noi desfacire și împărțală, nici pi aceli. nici pi moșiea Mlădineștii să nu fim volnici, nici eu nici dumnelui nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu a vinde, a înstreina, a schimba sau a zălogi vreo moșie din acestea di împărțală.

al 6-le. Din scrisorile acestor moșii cât au avut cuprindire numai pe moșiile ci să află din a stânga Prutului, s'au lăsat în orghinal la dumnelui nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu, iar acelea întru care să cuprind și moșii ci sânt din a dreapta Prutului orghinalurile le-am luat la mine, fiindu-mi acolo trebuitoare, iar la dumnelui nadvornoi sovetnic Pruncu am lăsat copie încredințat

Și spre știința aceștii de bună voe alcătuirii și învoeli s'au făcut doai asămine scrisori, incredințându-să cu însuș a noastre iscălituri.

Iscălit: Iordachi Darie ban.

Giudecătoria politică a Basarabiei

Fiindcă amândoa părțile însuș de față au vinit în presudstvie și au arătat că această învoială esti făcută cu bună voia și priimirea dumlorsale și aceasta esti supt însuș adivărată iscălitură a dums. banului Iordachi Darie, drept aceia după ce mărturisită bună voință, priimire și cerire a dumlorsale s'au întărit cu iscăliturile členurilor giudecătorii și punire peceții împărătești, iar apoi toate delile și scrisorile urmate între dumnului nadvornoi sovetnic Ioan Pruncu și dumnului Panaite Catargiu închizându-să vor rămâne di acum innainte fără nici o lucrare sau putere. In Chișinău anul 1818 luna noemvr. 18 zile.

Iscăliț predsădatel stațschii sovetnic i cavaler Theodor Nidoba
sovetnic colejschii sovetnic i cavaler Dicescolu

sov. colejschie asăsor Vartholomei

sov. Toader Măcărescu sărdar

sov. Dimitrie Donici eluceri (L. P.) Secretar Gianoglu

Docladșcie Iordachi Barbu

S'an scos întocmai di pi ce adivărată învoială.

Manolache Gabur

Arh. St. Chișinău, tribunal; dos. 1339, fila 51.

376.

1819, Februarie 24.

Gheorghe Sofronie și Toader Crețul dau în schimb polcovnicului Andrei Tăutul părțile lor de moșie din Isacova, pentru alte părți de moșie din Curleni și din Zahoreni. (Copie).

Adică noi Gheorghii Sofroni, ficiorul Măriuții, nepot lui Stihiu, strănepot Ilenii, ce au ținut-o Ștefan Naroî și Toader Crețul, ce am dipi soțul meu Aftinie, fata lui Afteni, nepoată lui Gheorghii Noroi, strenepoată Ileni, ce au ținut-o Ștefan Noroi împreună cu soțul meu și copiei noștri, care mai gios ne vom iscăli însuș și vom

pune și degitile, dăm acest zapis de schimbu dumisale polcovnicu Andrii Tăutu precum să fie știut că toată parte Ilenii, ce au ținut-o Ștefan Noroi, câtă să va alege dreaptă a Ilenii strămoașă noastră ci avem în moșiia Isacova în parte din gios, în parte lui Costin Durac baștină, am dat-o dumisale în schimbu ca să o stăpânească în veci nestrămutat, nesupărat atât de noi i de neamurile noastre precum și de toți urmașii noștri după noi, din câmpu și din pădure, din săliști din orândă și din tot locul, cu tot venitul, ci să-i fie dumisale și tuturor urmașilor dumisale dreaptă ocină și vecinică a dumisale moșie, înpotriva cărie părți de moșie am priimit alte asămine părți dela dumnealui adică cincisprăzăci stânjăni în trupul moșiei Curleni pe care stânjăni îi are cumpărătură dela moșul dumisale Luca și unsprezăci stânjăni din moșiia Zahorăni din stânjăni de cumpărătură ci are dumnealui într'ace moșie. Și pentru ca să nu nască vreo pricină înprotiva acestui schimbu ne îndatorim ca neamurili noastre ci trăge la această parte cu noi să le dăm împărțășire în părțile ce am luat la Curleni și Zahorăni sau dacă nu să vor găsi șasăsprezăci stânjăni în Isacova precum am luat în Curleni și Zahorăni, apoi noi să fim răspunzători a priimi pe cât să va alege la Isacova, la Curleni și Zahorăni.

Și pentru mai buna întimiere și di vecinica stăpânire acei ci am știut carte am iscălit însuș, iară care n'am știut carte am pofțit de ne-au scris numile și noi ne-am pus degitile.

1819, februarie 24 zile

eu Gheorghie Sofroni adiverez eu Toader Crețu tij
 eu Aftinie, soție lui Toader Crețu tij
 eu Irimiia Gașpar răzăș di moșie parte di gios priimesc
 Iordachi Corețchi Anton Buruian
 Și eu am iscălit pe numiții cu zisa lor
 Neculai Zugrav
 eu am scris pi Gașpar cu zisa lor
 Iordachi,

Dumitru Rodos

Și eu priimesc și am iscălit
 Ion Potlog Gheorghie Potlog Dumitrachi Potlog
 Față fiind și eu la schimbul acesta, Andrunachi Sichiraș răzăș.
 eu ureadnic Iosip răzăș m'am tâmplat

Dela ocolaş Răutului di gios

De faţă viind toţi iscăliţi şi neiscăliţii mai sus răzeş den moşia Isacova din parte di gios şi arătând că zapisul acesta de schimbu l-au săvârşit întri dumnealor cu voia şi primire amânduror părţilor, s'au încredinţat şi di cătră noi.

1819, fevr. 24 zile

Ocolaş Iordachi sin Todiraşcu Buzălat

Copie adeverită la dosarul nr. 4743/1827 al Trib. Regional din Chişinău.

În dosarul respectiv Ştefan Noroi, fiul lui Iosif Noroi pretinde că are drept la $\frac{1}{4}$ din cranga lui Costin Durac, actul de schimb cu Tăutul, făcut de neamurile sale din satul Bălăşeşti fiind făcut cu înşelăciune. Dosarul se încheie înainte de a se da sfârşit pricinii.

377.

1819, Februarie 26.

Neculai armanul din Târgul Orheiului vinde lui Arachel Agem armean tot din Orhei o casă a soacrei sale. (Original).

Adecă eu Neculai armanu, croitori de aici din târgu Orheiului încredinţaz cu acestu zapis al meu la mâna dumisale giupânului Arachel Agem armanu di aici din Orhei precum să fii ştiut că am vândut o casă a soacră-meli la dumnealui cu preţ 300 lei, adică trii suti lei şi casa cu toate acareturile lui, însă să nu aibă a nişca nici o noè dintrânsa şi dumnealui să aibă a stăpâni vecinică în pace şi di s'a afla ciniva să facă vreo pritenţie pentru casă, atunce să nu să să ții în samă şi or şi ce giudecată di s'a afla pentru casă atunce să aibă eu a răspunde. Şi bani am luat diplin la făcire zapisului şi pentru mai adevărată credinţi ne ştiind carte am pus numele şi degitu

1819, fevr. 26

eu Negoos croitoro am vândut cuprinsile soacre meli şi eu cu toată voia me

eu Ana, fiica dumisali încredinţazi

eu Floare, soţ dumisali încredinţazi.

eu Bedros, fiiul dumisali încredinţaz.

eu Horocsima încredinţaz.

eu Hatin încredinţaz.

eu Ocănadă încredinţaz.

și eu Ezeghel megieșu casi, esti cu priimire me și am fostu față la facire zapisului și să nu aibă nici o pretenție a faci pe urmă și am încredințatu.

eu Ezeghel am priimit
și eu am scris cu priimire amândoror părților

Indescifrabil

David Atamov încredințez.

Derațu (¹) Stepan

Vânzaria aciasta făcându-să cu priimirea amânduror părților s'au încredințat și de cătră mine.

Staschii sovetnic Ghica

1819, mart 10

Colecția mea.

Casele din târg fiind proprietăți embaticare nu se puteau vinde decât cu învoirea proprietarului târgului. De aceia își dă consimțământul proprietarul Ghica. Vezi dughenile armenesti din Orhei în N. Iorga, *Studii și documente*, XXI, p. 118.

378.

1819, Martie 10.

Guberschi-cantëlaristul, Costachi Racu și Manolache Adam se jeluesc judecătoriei politicești a Basarabiei revendicând dela răzeși bătrânul Albului din moșia Trăistenii pe Cula, cu un ispisoc ce a avut strămoșul lor Nistor vătavu dela Irimia Movila Voevod. (Original).

Cătră giudicătoria politicească a Basarabii dela guberschii cantălerist Costachi Racu și Manolachi Adam

Jalobă

Un bătrân, ce să numești partea Albului din moșia Trăistenii, pe Cula, din acest ținut, care îl avem cumpăratură di cătră un strămoș al nostru Nistor vătavu și să cuvine întru a noastră stăpânire, în multi rânduri părinții nostri, trăgând în giudicată pi răzășii acii moși la Divanul Cnejii Moldavii, când au fost să să înfătoșăzi, ei au tot fugit pi la casăle lor, prelungindu-să pân la anul trecut 1809 când ei au avut prilejul lor și cu mită au dat rămaș din giudecată pi părinții noștri la Sărdăriia Orheiului din vremea aceia prin medelniceru Isaiia, luând și ispisocul ce-l avem

¹) Dascal.

dila domnul Irimia Movila Voevod, cari întărești stăpânire strămosului nostru Nistor, supt cuvântul acesta că di cătră un neam a lor s'ar fi răscumpărat ace parti din mâna strămoşului nostru. Şi arătând spre dovada cuvântului lor acesta numai un zapis iconomicos, scris cu slovă noi pi hârtii vechi, adiveritoare di răscumpărare acestui bătrân di la strămoşul nostru, fără să fie încredinţat di cătră cineva.

Pentru cari, cu plecăciuni, ne rugăm aceii giudecătorii să poroncească locului cuviincios ca să să pui supt giurământ pi un Maftai Soroceanu, di acolo, asupra căruia ni esti tot pripusul că au făcut acel zapis iconomicos, ca să arăti adivărul şi osăbit că nu prin mită, după cum ni esti ştiinţa, au dat rămaşi din giudictă pi părinţii noştri cari cercetari supt giurământ, ci să va faci la starea locului, în urmă să fii părîţii sorociţi a să înfăţoşa cu noi în giudicată la locul undi să cuvini mai întâi pricina a să căuta, când atunce părîţii să fii îndatoriţi a-ş aduci şi toati dovezili ci vor avè, adică atât ispisocul ci l-au luat dela părinţii noştri, precum şi alti scrisori ci vor mai ave.

Guberschi canţălerist Costachi Racu

Manolachi Adam

1819, Mart 10 zile

Originalul în colecţia mea.

Jaloba aduce amănuntul procedural foarte interesant că Divanul nu judeca pricinile civile decât în prezenţa părţilor litigante.

Pe jalbă s'a pus următoarea rezoluţie de către sovetnicul Măcărescu: «jăluitor cu această jalebă să va înfăţoşa cătră giudecătorii ţinutului».

Nidoba

1819, mart. 13

Sov. Măcărescu

379.

1819, Noemvrie 20.

Ion Drăgan se închină mănăstirei Frumoasa cu bucate cu tot, pentru a fi pomenit el şi neamul său. (Original).

Adică eu Ionu Drăganu dat-am adevărat zapis meu la mâna părintilui Iftimi dela mănăstire Frumoasa, titoru sfintii mănăstiri precum să să ştii că m'am închinat sfintii mănăstiri cu bucati, daru până în primăvară să mă ducu la mănăstire, iaru întâmplân-

du-să vre-o scurtari vieți meli mai încoace să nu aibă nemene trebuinți la bucatili meli, fiindu că m'am închinat sfintii mănăstiri cu totul și pentru pomenire me și a părinților mei și fraților și a tot neamul meu și pentru mai adivărată credință mi-am pus numeli și degitul meu, neștiindu carti m'am rugat la căpitan Nicolai și m'au iscălit.

(x) eu Ionu Drăganu

și am scrisu eu Neculai Leu (?) cu zisa iscălitului de sus
și la facire acestui zăpis ne-amu întâmplat și noi în față
eu Ștefan Leu m'am întâmplat față
eu Marcu m'am întâmplat față
eu... (?) Orvatu m'am întâmplat
eu Iosipu m'am întâmplat față
eu Loghinu m'am întâmplat față

Originalul în arhiva mănăstirei Frumoasa din județul Orhei.

380.

1820, Martie 19.

Lupu Plăcintă vinde mănăstirei Hârbovăț partea sa de moșie din Onișcani, ținutul Orheiului. (Original).

Danie

Adică eu care mai gios îmi voiu pune numile și degitul meu, adiverez prin această scrisoare de danie ce dau la mâna Sfinției Sale părintelui arhimandrit chir Serafim, egumen mănăstirii Hârbovățul pentru a fi știut că de însuș a mea bună voe am făcut danie acestii sfintii mănăstiri Hârbovăți, unde să cinstește și să prăznuiești hramul adormirii a Prea sfintii slăvitii născătoare de D[u]mnezeu, toată partea mea de moșie Onișcanii din ținut Orheiului, toată ce să trage de pi neamul meu Plăcintești, care parte o am dat cu tot vinitul din tot locul, din săliște, din câmp, din codru, din iazuri și ori de unde or mai fi, fără să mai aibă neamurile mele vre o pritenție de protimisis cu vre o cerire de a o întoarce și a strica această danie, căci eu mă îndatoresc a le răspunde lor ori ce. După care să înputernicește mănăstirea a stăpâni această parte de moșie în veci nestrămutat de cătră nimine

ca pe o dreaptă a sa ocină și moșie și pentru credință am și iscălit dinpreună și cu soțul meu și alți răzăși.

1820 anul mart 19 zile

Lupu Plăcintă

a Cunți

și eu Condurachi Sava m'am întâmplat față

și eu am scris cu zisa și buna priimirea numiților de mai sus și am și iscălit

Ioan Demetriu

Originalul în arhiva mănăstirei Hârbovăț.

381.

1820, August 23.

Izvod de zestrea ce dă căminarul Tudorache Ciurea fiicei sale Nastasica la căsătoria ei cu Iordache von Vârnăv. (Original).

Izvod di celi ci din agiutorii milostivului Dumnezeu să dau zăstre fiicii meli Nastasăicăi. Anul 1820, Avgust 23.

O icoană, capul Maicii Domnului, ferecată cu argint, să le fie spre agiutori.

O cruce de aur cu doînsprezăce diiamanturi.

O candelă de argint.

Moșie intriagă Chifenii, în malu Nistrului cu casă făcută pe dânsa, cu sat lăcuit.

Moșie intriagă Vascăuții, alătore pe din sus cu Chifenii, cu doîu cutunuri lăcuite pe dânsa cu numire Vascăuții de sus și de gios sau Jora de sus și Jora de gios.

Moșie intriagă Lopatna, alătore pe din sus cu Vascăuții, cu sat lăcuit pe dânsa numită Lopatna.

Moșie intriagă Bulăeștii, în capu acestora dispre câmp, în care este intrat și Cotelnicul, iarăș cu sat lăcuit pe dânsa cu numi Bulăeștii.

Toati părțili din moșia Mărzăștii, alătore cu Bulăeștii, câti li-am avut luati în schimbu dela dumnealui colejschii asesor Ioniță Iamandi. Toati într'un hotar la țnut Orheiului, care toati aceste moșii și sate acum să număsc Jorili, ci li-am avut toati luati cu schimbătură dela dumnealui colejschii asesor Ioniță Iamandi.

Triizăci sufleti țigani robi, cu mari cu mici.
 Doi sute de oi cu berbecii lor.
 Doizăci de boi.
 Doinzăci de vaci.
 Cinci mii de lei bani gata, însă 4500 lei pentru butcă, cai și
 hamuri și 500 lei să-ș cumperi 50 matci stupi.
 Un inel de aur cu noi diamanturi.
 O floare de aur cu diiamanturi și rubinuri.
 O părechi cercei de aur cu diiamanturi.
 Șasă șaraguri mărgăritari.
 Doisprizăci cuțiti de argint.
 Doisprizăci linguri de argint.
 O lingură mare pentru ciorbă de argint.
 Patru solniți de argint și poliite cu aur
 O tava de argint.
 Doisprezăci zarfuri de argint cu felegenile și tavaoa lor.
 O afumătoare și o stropitoare de argint.
 Doi farfărioare de argint cu șasă linguriț pentru dulceți, iarăș
 de argint.
 Doi șfeșnici mari, iarăș de argint.
 Un covor turcesc.
 Un salup de postav cu blană de samur și cu samuri.
 Doi cațaveici blănitii cu samuri.
 Doi cațaveicii blănitii cu cacomi.
 Doi șaluri unu bun și altul mai prost.
 Zăci rochii.
 Un tacâm de așternut cu 7 perne și doi rânduri de feță.
 Un sîpet mare și unul mic.
 Un lighian cu ibric de alamă.
 O scatulcă cu șipuri.
 Doizăci și patru șarveti pentru masă.
 Doi feță de masă.
 Zăci prosoapi, însă: 4 cusuti cu petială și 6 necusuti.
 Doisprizăci cămeși bărbătești și fimeești.
 Șasă boccealicuri buni cu tot tacâmu lor.
 Și dela milostivul Dumnezeu și precurata sa maică dar și
 blagoslovenie, pe care și eu o dau și le rog norocire pacinică și viiață.
 (P) Todorache Ciure caminar

Pe verso: Izvodul de zăstre ce au dat răposatul caminar Theodor Ciure fiicii sale Anastasiei când au însoțit-o prin legiuită cununie cu Iordachi fon Vârnav la anul 1820, avgust 23.

Pecetia octogonală cu tuș negru, indescifrabilă.

Iordache von Vârnav se călugărește luând numele de Ghedeon. Cf. Gh. G. Bezviconi, *op. cit.*, p. 147, apud A. Gorovei, *Monografia Botoșanilor*.

382.

1822, Iulie 10.

Spîța pe bătrâni a moșiei Hoimănești. (Original).

Spîța neamului a moșii Hoimăneștenilor, ci esti făcută pi patru bătrâni.

Adică întâi Hoiman, cari au ținut pi Vidra ot Scorțani, Gheorghii ficior lui Hoiman, cari au ținut pi Ursa ot Isacova și au făcut patru ficiori anumi: Melica, Strătulat, Ileana, Măria.

Și Melica au făcut pi Ștefana, Ștefana au făcut pi Grigoraș, cari să vedi în hrisov și Grigoraș au făcut pi Climinti Meleca.

Și dintr'acești patru frați a Ursii, ci esti Ileana, Ileana au făcut pi Tălmaci și Tălmaci au făcut pi Safta, Safta au făcut pi Antohi și Antiohi au făcut pi Ermurachi.

Măriea au făcut pi Alexandru, Alexandru au făcut pi Vasile Donosi, Vasile Donosi au făcut pi Luchiean și noi cerem hotarnica lui Darii Donici, cari au luat sfârșit giudecății împreună și cu spîța cè adivărată precum și opt scrisori ci au intrat în mâna răposatului Strătulat în pricina de giudecată ci au avut cu Dânguleștii, însă acei opt scrisori, le-au primit cu a dumisale sinet, în carile sinet urmează a răposatului Strătulat iscălitură. Și alti scrisori a moșii Hoimăneștilor ci sânt rămasă tot în mâna neamului Strătulătesc, pintru care urmează a noastre iscălituri.

1822, iulii 10 zile

- (x) eu Climinti Meleca
- (x) eu Ermurachi Ursachi
- (x) eu Luchian Donosi.

Din dosarul 2132/1823 din arhiva Tribunalului Lăpușna.

383.

1823, April 30.

Izvod de zestrea ce dă Iordache Rusu fiicei sale Safta (Original).

Izvod di zăstri ci dau fiicăi mele Safta.

1 o icoană fericată cu argint

3 ineli cu diiamant

1 părechi cercei cu zmărând

6 șiraguri mărgărintare

1 șal beldere

1 moșii Pășcanii de la ținut Chișinău cu toate acareturile ei

10000 adică zăcimii de lei bani

18 suflete de țigani

50 di stupi

20 di boi

20 vaci

250 di oi

Iordachi Rusu

1823, apr. 30

Colecția d-lui Petre Lazu.

384.

1826, Iunie 5.

Nicolae Donici vinde vărului său Iancul Rusu un iaz și o moară de pe apa Ivancei, din sus de șleah și de podul de pe apa Ivancei. (Original).

Mai giosul iscălit prin acestu zapis fac știut că având eu un iaz cu moară pe apa Ivancei, clironomii dela părintile meu răposatul spatar Manolachi Donici și vinit în parte me împreună cu moșia Pivnița, la împărțala ce am avut cu frații mei și fiind că acestu iaz cu moară este pe hotarul moșii Ivance a vărului meu Iancul Russu din sus de șliahu și de podul ce este în șleah piste apa Ivăncii, apoi de a me bună voi, am vândut acestu iaz cu moară dumisali vărului meu Iancul Russul cu preț 3000, adică trii mii lei, cari bani i-am și priimit acum deplin și dar di astăz innainti și în veci să stăpânească vărul meu pomenitul mai sus

iaz cu moară nesupărat despre nimine, căci așa esti a me bună voință și am iscălit, poftind și pe altă cari s'au întâmplat de au incredințat zăpisul.

Anul 1826, luna Iunii în 5 zile.

Neculai Donici adiverez
 Colejschii asesoru Gheorghii Donici cu voia me
 Costandin Donici martur
 Iancu Rusul martur
 Zamfirița Donici cu voia me
 Scarlat Pruncu martur
 Fotachi inginer martur

Colecția d-nei Popov din Ivancea. Zăpisul este scris pe o hârtie timbrată rusească în valoare de șase ruble.

385.

1827, Martie 7. Chișinău.

Adeverință dată de Adunarea deputățească a nobilimei basarabene lui Timofei Bulat pentru curgerea neamului său. (Original).

După ucazul Inpărâteștii Sale Măririi, Singur Stăpânitoriu a Toată Rossiia, Dela Adunarea Deputățască a Dvorianstii Oblastii Bassarabiei, dumisale dvorianinului Bassarabiei, guberschii secretari Timofei sin colej[schii] reghistrator ce au fost și cadet Theodor Bulat, nepot lui Ștefan, strănepot lui Toader, prestrănepot lui Ermurachi Bulat sardariul, ci să tragi din Mihul Bulat vtori visternic, ficiorul Milei călugărului biv vel visternic, precum că la această adunare s'au ascultat jaloba sa din 22 noemv. a trecutului an 1826 pe lângă care înfățoșând documenturile atât de tragirea strămoșilor săi cât și de numirea sa, s'au rugat ca ceretându-le să fie trecut la partea ce i să va cădè a condicii de spița neamurilor dvorenești și în aceia să i să de cuviincios document, adăogând că vrăsta anilor dumisale este de 36, întru însoțire are pe Zamfira, fiica protopopului Theodor, a căriea vrăstă este de 30 ani, avere nemisătoare întru a sa stăpânire are părți răzășăști pe la feliuri de locuri ce sânt în cuprinsul ținutului Orheiului, iar din alăturatile documenturi să vedi:

întâi, pașportul dat la anul 1790, iulie 12, no. 318 supt iscălitura podpolcovnicului Nicoriță, ci au fost *comandiriu Cohurtei voluntirești din Bassarabia*, că Theodor Bulat au fost cadet.

Al doilea, atestatul dat tij dela acelaș Nicoriță la anul 1791, Mart 20, supt no. 47, că cadetul Theodor Bulat de la începutul intrării sale în slujba oștenească a Pre fericitei întru pomenire Doamnei împărătesăi Ecaterina, aflându-să în feliuri de războaie s'au arătat înpotriva neprietenilor cu vitejie.

Al 3-le, atestatul dat tij pomenitului Theodor Bulat dela Cle-nurile ocrujniei magazie a zairelelor din Brațlav primer maior Coșin și căpitan Drozdovschi la anul 1796, iunie 19, supt no. 15, că el au urmat slujba ce i s'au fost încredințat cu căzuta sârguință fără cusur.

Al 4-le, atestatul cu formulearnul spisoc dat de cătră comi-sariul zastavii graneții Hlinăii al 8-le clas Papafilov, la anul 1814, iulie în 25, supt no. 220, că colejschii registrator Theodor Bulat au urmat slujba politicească cu sârguință și râvnă fără cusuru, prin care formulear să mărturisăști că el esti ficior lui Ștefan Bulat și că la anul 1791, mart 20 după eșirea sa din slujba oștinească, la anul 1807, septv. 10 au intrat în slujba politicească și pentru osârdnica slujbă ci au arătat s'au cinstit cu un cin afităresc.

Al 5-le, copie încredințată cu căzuta rânduială de pe mărturia dată din partea răzășilor ot ținut Orheiului la anul 1797, mart 16 că cadetul Theodor Bulat, feciorul lui Ștefan Bulat că trage din vechiu neam de boeriu.

Al 6-le, copie încredințată de pe cartea deșchisă a sârdariei Orheiului din anul 1801, septv. 2 prin care pomenitului cadet Theodor Bulat îi dă dreptate ca părțile sale de moșie ce le are pe la multe locuri de pe bunul său Toader Bulat, ficiorul lui Ermu-rachi Bulat sardariul, carele să trage din Milea călugărul biv vel visternic să fie volnic a și le vinde cui va voi.

Al 7-le, formalnica copie de pe poronca acieaș sârdării din anul 1803, avgust 24 scrisă cătră răzășii de moșiea Cruceștii că cadetul Theodor Bulat are asupra lor pretenție pentru părțile de moșie cuvenite lui de pe Milea călugărul ce au fost vel visternic.

Al 8-le, documentul divanului Cnejei Moldaviei, ce la anul 1819, iunii în 2 s'au dat lui Vasile și Iacob Bulăteștii de tragirea lor din dvoreni și boeri și că din documenturile ce au înfă-

țoșat la divan să vede că Ermurachi Bulat este ficior Mihului Bulat.

Al 9-le, copie adevrită de pe ecstractul părților de moșie ce de cătră vornicul de poartă la anul 1815, iulii în 2 s'au închipuit că Zahariea Bulat dvorianul, adecă fratele cadetului Theodor Bulat cu neamul său are părți de moșie de pe strămoșul Ermurachi Bulat sardariul și că Mihul Bulat vtori visternic este drept ficior visternicului Milea călugărului.

Al 10-lea, copie încredințată cu căzuta rânduială de pe hrisoavele domnilor Moldaviei, cel întâi a domnului Ilieș Alexandru Voevod din let 7171, iulie 23 că Milea călugărul au fost vel visternic, cel al doilea tot aceluiaș domnu din let 7175, iulie în 15 că Mihul Bulat au fost vtori visternic și cel al treile a domnului Mihail Racoviț Voevod. din let 7230, iunie în 7 că Ermurachi Bulat au fost sardari, iar fratele său Nistor Bulat au fost pârcălab.

Al 11-lea, mărturia dată de cătră 20 dvoreni la 30 mart anul 1826 și încredințată după forma ce să păzăști că jăluitoriul Timofei Bulat este cu adevarat drept ficior colejșcului reghistrator ci-au fost cadet Theodor Bulat, nepot lui Ștefan, strănepot lui Toader, prestrănepot lui Ermurache sardariul, ce este născut din Mihul Bulat vtori visternic, ficiorul Milei călugărului biv vel visternic, precum asămineș să arată și în spița neamului Bulătesc, ce giudecătoria ținutului Orheiu, pe temeiul documenturilor înfățoșate ci au închipuit-o și cu legiuita rânduială au încredințat-o la 9 mart, anul 1826.

Iar prin legiuirile așezate să poroncește și anume prin Innalt înbunătățitul ustav a obrazovaniei oblastii Bassarabiei: « Sosloviai dvorenești să lasă întru deplină măsură dreptățile și pronomiile ce cu toată milostivire s'au dăruit dvorianstviei rossienești cu păzirea pe lângă aceia vechilor a Moldaviei privileghiuri în temeiul hrisovului domnului Ioan Neculai Mavrocordat din let 1734, toți aceia să cunosc de dvoreni, care au priimit cinuri moldovinești dela vel logofăt pâr la treti logofăt.

S'au hotărit:

De vremi ce jăluitoriul guberschii secretari Timofei Bulatov prin înfățoșateli de numirea sa documenturi au dovedit că purcedirea dumisali urmeazi dela Ermurachi Bulat sardariul ce să tragi din Mihul Bulat vtori visternic și Milea Călugărul biv vel

visternic, de când sânt trecuți piste suta de ani, apoi în temeiul pomenitelor mai sus legiuri și a paragrafului 82 din gramota cu toată milostivirea dăruită dvorianstviu să să triacă cu rodul său la al șasălea parte a condicii de spița neamurilor dvorene și în aceia să i să de din neam în neam gramotă, însă pâr când ia să va găti să i să de (și să dă) această adeverință dumisale dvorianinului Bassarabiei guberschii secretari Timofei Bulat.

Chișinău, anul 1827 mart 7 zile

Predvoditel dvorianstvi, statschii sovetnicu i cavaler Ioan Bașota.

Za deputat C. Razu

clucer i cavaler Apostolachi Burda

deputat Ioan Botezat deputat Pavel Măcărescu serdar

dipostat serdaru Toader Măcărescu

dipostat Iordachi Theodosiu

secretar, indescifrabil

(L. P) guberschii secretar Dobrovolschi

Colecția d-nei Pulheria Bodescu din Chișinău.

Documentul completează cu referințe genealogice suretul din 1784, August 3 (V. Aurel V. Sava, *Documente Lăpușna*, pp. 328—240) care arată pe ctitorul mⁿăstirei Hârjauca în persoana lui Mihul Bulat. Intre ambele documente e o nepotrivire și anume în cel din 1784 se arată că Toader Bulat nu e fiul lui Ermurache Bulat, ci nepot de fiică.

Mile călugărul este pomenit într'un document din 1546 dela Petru Rareș ca proprietar al satului Săseni din ținutul Orhei. Vezi mai sus, nota de sub doc. nr. 183.

Adeverița de față e importantă prin informația ce ne dă asupra unei cohorte de voluntiri în Basarabia în 1790 de sub comanda podpolcovnicului Nicoriță.

REGESTELE DOCUMENTELOR

1. 1481, *Aprilie 19*. Ștefan Voevod dăruiește lui Ivașco Andronic un loc în pustietate, pe Răut, în capul Brahnei, la Movila Săpată și cu balta Briahnova ca să-și facă acolo sat și un loc de țarină lângă Pilișeoani. (Regest).

2. 1495, *Martie 13*. Ștefan Voevod întărește lui Cozma și fratelui său Mihul și surorii lor Nastea, copiii lui Hodca Pășca, satul Pășcanii pe Ichel și o seliște sub Porosăci, unde se împreună drumurile la fântână. (Suret).

3. 1500. Ștefan Voevod întărește lui Duma Pocșescul și Manei o seliște, lângă Lopatna, cumpărată cu 220 zloți tătărești dela Iacob, Cristina și Anușca, copiii lui Mihăilă Oțel, gramatic. (Copie slavonă).

4. 1507, *Februarie 28*. Bogdan Voevod dăruiește lui Icn și nepotului său Lupșe un loc în pustie, pe Sagala, jumătate de fântână, ce se numește Pietroasa, partea de jos, ca să-și așeze sat. (Original).

5. 1529, *Martie 23*. Petre Voevod întărește lui Dragotă și surorilor lui stăpânirea pe o jumătate din satul Hirova, partea din sus. (Regest).

6. 1569, *Martie 15*. Iași. Bogdan Voevod întărește lui Stoica, lui Nicoară și lui Nichita stăpânirea asupra unei jumătăți de sat Petroasa, unde a fost casa lui Manole Ușăriul pe care a cumpărat-o dela Neagul și dela fratele și sora acestuia Ionașcu și Bunata, copiii lui Isai, nepoții lui Manole Ușăriul (Copie).

7. 1569, *Aprilie 2*. Bogdan Voevod întărește lui Lazor, Procopi și Nichitii a patra parte dintr'a patra parte dintr'un loc pustiu de ceia parte de Răut la Puțul Tătăresc, la capul Briahnovei, pe care au cumpărat-o dela Marica și Stanca, fetele lui Ivancu pârčalabul. (Regest).

8. 1572, *Martie 12*. Iași. Ioan Voevod dăruiește lui Dumitru armășelul și fratelui său Andrușco și Ștefan Ușurelul, Maxim și Radul o bucată de loc din pustie la gura Boșcanei, unde se varsă în Ichel, până la gura Ichelului, cu loc de moară, ca să-și așeze sat. (Traducere după traducerea rusă a unui suret).

9. 1573, *Februarie 27*. Ioan Voevod reînnoește și întărește copiiiilor lui Maxim Bolcăș dania pe care a avut-o acesta dela Ștefan-Vodă bătrânul asupra unui loc din pustie, pe Răut, la Chișinău, la capul piscului Vătricii. (Suret).

10. 1574, *Mai 10*. Ioan Voevod întărește stăpânirea lui Ion Golăe, marele logofăt și lui Eremia pârčalabul cu soția sa Tudora, asupra două locuri în pustie, unul: Oxintia, pe Nistru, între Molovata și Mocșia cu loc de mori de

cealaltă parte a Nistrului, pe pârâu la gura Iahurlucului și altul la capătul Peșterii, din sus de vechiul Orhei, unde cade drumul vechi în Răut, din sus de Chișinău, sub stâncă, locuri pe care ei le-au cumpărat dela însuși Domnia Sa cu opt cai buni și patru sute de zloți tătărești. (Original).

11. 1582, *Decembrie 13. Iași*. Petru Voevod întărește Anei, jupâneasa lui Ioan Golăe, fostul logofăt și copiilor ei Mihail și Cristina, satul Golăești cu mori pe Răut, pe care l-a avut Ion Golăe cu ispisoc de danie și de cumpărătură dela Ion Voevod. (Original).

12. 1588, *August 4. Iași*. Petre Voevod, confirmând împărțirea făcută între jupâneasa lui Golăe logofătul și jupâneasa lui Eremia pârcălabul, întărește Golăiesei jumătate de sat din Golăești pe Răut și jumătate de sat din Oxintia, o moară la Mihăilașa și cu Stuhucinele, loc de folosința acestei mori. (Original).

13. 1591, *Noemerie 20. Iași*. Ieromonahul Gavril, egumenul sfintei mănăstiri Bistrița vinde lui Gorciul aprodul a treia parte, din partea de sus din Trebujeni cu a treia parte de moară la Feredeul, cu șapte sute de zloți tătărești. (Original).

14. 1591, *Decembrie 27*. Aron Voevod întărește Gorciului aprodul stăpânirea asupra unei părți de moșie din jumătate de sat din Trebujeni, din ținutul Orheiului, a treia parte din partea de sus, cumpărată de el dela eromonahul Gavril, egumenul mănăstirii Bistrița. (Original).

15. 159?, *August 11*. Ieremia Movilă Voevod reînviind un hrisov dela Ion Vodă furat din casa popii Drăgan din Suceava, întărește Anei, jupâneasa lui Golăe logofătul cu fiii săi Mihail, Cristina, Ștefan și Frăsinei, fata Irimiei pârcălabul, Oxintia și locul dela capul Peșterii, din sus de vechiul Orhei, mori în Răut cum și patru mori de ceia parte a Nistrului, în gura Iahurlucului. (Suret).

16. *Fără veleat (cca. 1600)*. Ionașcu Bărboșel din Biliceni vinde lui Nicoară logofătul a cincea parte din jumătate de sat din Dereneu. (Regest).

17. 1602, *Februarie 24*. Ieremia Voevod întărește împărțirea moșiilor și țiganilor lui Bucium vornicul între Antemia, văduva lui și Grigore Bucium cu ceilalți frați ai săi, feciorii vornicului Bucium. Intre aceste moși se aflau în județul Orhei a treia parte din Echimăuți și a treia parte din Saharna. (Suret).

18. 1602, *Februarie 27. Iași*. Ieremia Movila Voevod întărește stăpânirea Danului din Orhei asupra unui loc de pe apa Vaticiului, cu mori și fânaș, pentru care a dat Domniei un cal. (Original).

19. 1602, *August 21. Iași*. Ieremia Movila Voevod întărește stăpânirea jupânesei lui Golăe pe a treia parte din partea de sus din Trebujeni, partea călugărului Gavril, fiul lui Eremia pârcălabul, pe care a cumpărat-o dela Gorciul aprodul. (Original).

20. 1603, *Aprilie 12*. Ieremia Movilă Voevod judecă pricina ce au avut Sacotă vătavul și Lupan, feciorul Țapului și Magda, fata Dragăi cu rudeniile lor Gherman, Urâta și Marina, copiii lui Simeon pentru a patra parte din moșia Pohribeni, cumpărată de moașa lor Vasca Lehoia dela Danciul Pohrib. (Suret).

21. 1603. Ieremia Movilă Voevod rânduește pe Danciul biv părcălab ca, după cererea jupăneșii lui Golăe și a lui Simion Portărescul, să-i hotărânicească Golăesei o treime din jumătatea de sus a Golăeștilor, cumpărată de ea dela Gorciul aprodul și să aleagă și hotarul Storjecilor dinspre Golăești și cu moara dela Mihailașa. (Suret).

22. 1603, *Decembrie 4. Văsieni*. Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea pităreilor Ioachim și Onciul asupra părții de moșie din Mihăilașa din ținutul Orheiului, cumpărată de ei dela Vascan, fiul Dodoșei. (Original).

23. 1604, *Mai 10. Iași*. Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Cristea sulgerelul asupra unei treimi din partea Nastei din Corotceni pe Molovateț, treime cumpărată dela Nastasia Oloaga, fata Nastei, nepoata lui Iosip. (Original).

24. 1604, *Mai 20*. Ieremia Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Apostol paharnicul cu frații săi, nepoții lui Isai Morozanul și lui Gheorghe cu frații săi, nepoții lui Ioan Papa asupra satului Terșiței de pe Dobrușa, dela ținutul Orheiului. (Regest).

25. 1607, *Februarie 10*. Ghermănescu diacul și cu rudenile lui, feciori și nepoți lui Gavril și Lupșei și lui Ion vând lui Dumitrache Chirică marele postelnic un, loc de sat Ghermăneștii, la Molovateț, în ținutul Orheiului. (Suret).

26. 1607, *Februarie 21*. Simion Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Dumitrache Chirică, marele postelnic, asupra unui loc de sat, Ghermăneștii, la Molovateț, în ținutul Orheiului. (Suret).

27. 1607, *Aprilie 15. Iași*. Nicoară Donici, fost părcălab al Orheiului, dăruiește mănăstirii Secul niște case cu tot locul lor și cu dughene în târgul Orheiului. (Suret).

28. 1607, *Aprilie 15. Iași*. Simion Movilă Voevod întărește dania unor case și dughene din târgul Orheiului făcută de Nicoară Donici mănăstirii Secul. (Suret).

29. 1607, *Noembrie 4. Iași*. Simion Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Dumitrache vel postelnic pe a treia parte din partea Nastei din satul Corotceni, de pe Molovateț, cu locuri de iaz și de mori, pe care a cumpărat-o dela Crâstea sulgerelul. (Original).

30. 1609, *Aprilie 8*. Constantin Movilă Voevod împuternicește pe Simion și pe Damian cu răzeșii lor să stăpânească satul Chiperceni din ținutul Orheiului, pe care Ion Rusulei cu răzeșii lui l-au vândut lui Vasile Lozenschi stolnicul. (Original).

31. 1609, *Aprilie 25*. Constantin Movilă Voevod miluește mănăstirile Dragomirna și Secul cu un iaz cu ezătură, pustiu, lângă târgul Orheiului, pe apa Răutului. (Suret).

32. 1609, *Iulie 25*. Constantin Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Hanțiu pitarul asupra a trei părți de ocină dintr'un sat indescifrabil din ținutul Orheiului, cumpărate dela nepoții lui Pătrășcanu biv părcălab. (Regest).

33. 1610, *Mai 16. Iași*. Pavel și fratele său Toader vând lui Beldiman biv vornic de poartă, partea lor de ocină din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Suret).

34. 1611, August 23. Iași. Constantin Movilă Voevod întărește boerului său Beldiman biv vornic, cumpărăturile ce a făcut în trupul moșiei Sămășcani din ținutul Orheiului, dela nepoții Armancei. (Suret).

35. 1611, August 23. Iași. Constantin Movilă Voevod întărește stăpânirea lui Onciul și a lui Ioachim asupra părții de moșie din Mihăilașa dela ținutul Orheiului, pe care au cumpărat-o ei dela Văscan, feciorul Dodoșei. (Original).

36. 1612, Ianuarie 17. Iași. Ștefan Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Secul asupra unor case și dugheni din târgul Orheiului, ce le are danie dela Nicoară Donici. (Suret).

37. 1612, Mai 13. Ștefan Voevod întoarce mănăstirii Golăi satele Oxintia pe Nistru și Golăești pe Răut, pe care le luase Irimia Movilă Voevod ca să le facă ocol cetății ce s'a apucat să facă pe apa Răutului, la Peșteră. (Suret).

38. 1612, Septembrie 24. Ștefan Voevod dă rămași pe Pavel și Ion Rusulei cu alți răzeși ai lor în pricina ce au avut cu Simion spătarul, cu fratele acestuia Damian spătarul, cu Condrea vistierul, cu Ana și cu popa Orza, care au pus fierie, pentru o jumătate de sat din Chiperceni. (Suret).

39. 1613, Decembrie 17. Iași. Ștefan Voevod întărește stăpânirea lui Beldiman marele logofăt asupra părților de ocină ce au cumpărat dela răzeșii nepoți ai Armancei și strănepoți ai lui Vlașin din sat din Sămășcani dela ținutul Orheiului. (Original).

40. [1614], Noembrie 1. Antemia, soția lui Pătrașcu visternicelul cu sora sa Nastasia, fetele lui Văscan, nepoatele Dodcșii și strănepoatele lui Duma Ciochină, vând lui Beldiman marele logofăt, din jumătatea de jos a satului Sămășcani, din jumătate de jumătate o a patra parte sub pădurea Horodiștei până la fântână, cu loc de heleșteu. (Original).

41. 1614, Noembrie 1. Iași. Ștefan Voevod întărește stăpânirea lui Nichifor Beldiman marele logofăt asupra părților de ocină ce a cumpărat dela Antimia și Nastasia, fetele lui Văscan, nepcatele Dodoșii, strănepoatele lui Duma Ciochină, din sat din Sămășcani, din ținutul Orheiului. (Suret).

42. 1616, August 16. Iași. Radul Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Secul asupra unor case și dugheni din târgul Orheiului, ce le are danie dela Nicoară Donici biv părcălab. (Suret).

43. 1617, Aprilie 14. Radul Voevod întărește stăpânirea vel stolnicului Rusu și a soției sale asupra unei pătrimi din a treia parte din moșia Căpiniciul cu loc de moară în Vatici, cu vii, păduri, prisăci și livezi, în ținutul Orheiului. (Regest).

44. Fără veleat (cca. 1617), Iulie 25. Peștera. Aslan pâ călabul Orheiului hotărăște cu oameni buni, megieși, slugi domnești și vătăfi moșiile Trebujeni și Oxintia ale călugărilor dela mănăstirea Golăii. (Original).

45. 1617, Noembrie 18. Iași. Radu Voevod întărește Frăsinei, fetei lui Irimia părcălabul și lui Toader, fiul Tudorei, jupâneasa Irimii părcălabului o jumătate de sat, partea de sus din Oxintia, pe Nistru la ținutul Orheiului. (Original).

46. 1617, Noembrie 22. Radul Voevod întărește lui Simion spătarul și fratelui său Damian spătarul a opta parte din partea de sus a satului Chi-

percenii, pe care au cumpărat-o cu 62 taleri de argint dela Ana cu feciorii ei, fata lui Buzdugan, nepoata lui Tomşa Piperciu. (Suret).

47. 1618, *Noemvrie 26*. Ştefan Voevod judecă pricina dintre Vlasă, pitărelul şi Isac diacul din Dişcova şi dă dreptate celui dintâi să răscumpere dela cel din urmă părţile de moşie ce cumpărase în Morozeni dela câţiva răzeşi. (Regest).

48. 1619, *Mai 1. Iaşi*. Gaşpar Voevod întăreşte stăpânirea mănăstirii Secul asupra unor case şi dugheni din târgul Orheiului, pe care le are danie dela Nicoară Donici biv pârcălab. (Suret).

49. 1619, *Mai 26*. Gaşpar Voevod întăreşte lui Niţul aprodul partea de moşie din Popovca, ce se cheamă acum Micleşti, din ţinutul Orheiului pe care a cumpărat-o dela nepoţii Popăscului. (Suret).

50. 1620, *Februarie 9*. Radul Voevod întăreşte stăpânirea lui Vasile Grămadă biv sulger asupra moşiei Bulăeşti din ţinutul Orheiului. (Regest).

51. 1620, *Mai 23*. Gaşpar Voevod întăreşte stăpânirea lui Dumitru Măcaca, asupra unui heleşteu cu moară în pâraul Ichelului, din ţinutul Orheiului cum ărat dela Istrate, feciorul lui Ionaşcu Popizdan şi dela sora lui Chiliană. (Regest).

52. 1622, *Februarie*. Ştefan Tomşa Voevod întăreşte lui Ionaşcu Rusul şi fratelui său Bosie cumpărături făcute în moşia Căpiniciul. (Regest).

53. 1622, *Aprilie 7*. Ştefan Tomşa Voevod judecă pricina dintre Ionaşcu Rusu şi popa Băzdăga din Grebleşti cu nepotul său Crăstea, pentru o parte din Căpiniciu. (Regest).

54. 1622, *August 16*. Ştefan Tomşa Voevod întăreşte lui Ionaşcu Rusul părţile din moşia Căpiniciul ce i-a dăruit unchiul său Cărăbaş. (Regest).

55. 1622, *August 19*. Ştefan Tomşa Voevod întăreşte stăpânirea lui Ionaşcu Rusul, diacul şi fratelui său Bosie, feciorii stolnicului Rusu, cumpărăturile şi clironomia unchiului lor Cărăbaş, în satul Căpiniciul. (Regest).

56. 1623, *Mai 18. Iaşi*. Ştefan Voevod întăreşte lui Ursu medelnicerul o parte de ocină din satul Micleşti din ţinutului Orheiului şi anume jumătate din cumpărătura Mogâldei pitarului dela Cozma Stravoe, pe care Ursul a cumpărat-o dela Ileana şi Alexandra, fetele Mogâldei. (Original).

57. 1625, *Februarie 20. Buceaci*. Maria Chiriţoiaia a răposatului Chiriţa Dumitraşcu Paleolog postelnicul, dăruşte lui Mardarie, fiul Tomei, ocina sa Ghermăneşti din ţinutul Orheiului. (Original).

58. 1628, *Iunie 24. Iaşi*. Ionică şi surorile lui Mărica şi Odochia, copiii Diniului sin Anghelinii, nepoţi Micului, vând lui Vlase cămăraşul a şasea parte din jumătatea de jos a satului Dereneu şi din Prihodişte, dela ţinutul Orheiului. (Suret).

59. *Fără veleat (cca. 1630)*. Lupul, marele vornic mărturiseşte că s'a înţeles cu Frusina, fata Eremiei ce a fost pârcălab, cu Toader şi Ileana, copiii Tudorei să cumpere jumătate de sat la Chişinău, în apa Răutului, dar că nu a plătit până atunci preţul vânzării. (Original).

60. 1630, *Decemvrie 10*. Nepoţii şi strănepoţii Eremiei pârcălabului şi a jupânesei acestuia Tudora, vând lui Lupu, marele vornic, o jumătate din satul Oxintia, de pe Nistru, dela ţinutul Orheiului. (Suret).

62. *1631, Octomvrie 5.* Mărturie hotarnică dela Toader Bârsan vornicul de gloată pentru despărțirea a două sate: Hogineștii și Bravicea. (Regest).

62. *1633, Septemvrie 6. Iași.* Moisei Movilă Voevod dăruiește lui Pătrașcu Danovici, logofătul, un sat domnesc Movilova, la ținutul Orheiului, sat așezat de părinții domnului pe loc domnesc, lângă vechiul Orhei. (Original).

63. *1634, Iulie 22. Iași.* Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Savin Prăjescul asupra unor moșii din Sămășcani, Mihăilașa, Flămânzeni și Bucișca. (Original).

64. *1635, Martie 5.* Vasile Voevod scrie lui Nițul ce-a fost vornic, că împăcându-se dinaintea sa Negrescul și Guroaia cu Pantiul, cel dintâi au dat celui din urmă părțile lor de moșie din Epureni. (Original).

65. *1637, Mai 7. Iași.* Vasile Voevod rânduește pe Harea din Verejeni să aleagă și să stâlpească partea de ocină ce are Moga din Ciocâlteni, în moșia Căcărezeni. (Original).

66. *1638, Iulie 7.* Vasile Voevod rânduește pe Sturza și Ionașco să aleagă siliștea Voziublăna, dintre Sircova și Sămășcani și s'o dea lui Neculai din Ghireni și lui Bârsan vornicul. (Regest).

67. *1638, Octomvrie 15.* Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Andrei Donici asupra hotarului Ivancea, danie dela Irimia Movilă Voevod. (Copie).

68. *Fără veleat (cca. 1639). Ianuarie 1.* Mihalcea Durac căpitanul face schimb de sălașe de țigani cu Toderașcu logofătul al treilea. (Original).

69. *1639, Iunie 25.* Vasile Voevod împuternicește pe Ghermănești să oprească partea de moșie din sat din Ghermănești a răzeșilor lor care n'au contribuit la cheltuelile procesului lor cu vornicul Roșca. (Original).

70. *1639, Iulie 13. Orhei.* Drăgan și cu frații săi, feciorii Hârcescului vând lui Mateiaș Sturza a patra parte din partea lui Stan din moșia Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

71. *Fără veleat (cca. 1639). August 19. Orhei.* Mihalcea Durac, pârălăbul Orheiului întărește de față cu martori mărturia dată de Cazac căpitanul de călărași din Orhei, de Cociorveiu hotnogul, de Moldovan fost hotnog și de alții în ce privește cumpărarea unui țigan de către răposatul Irimia vornic mare, socrul șetrarului Malcoci, dela jupâneasa lui Vreme din Cunicea. (Original).

72. *1639, Septemvrie 3.* Gheorghe, fiul Lupului marele vornic dăruiește mănăstirii Golia o jumătate din siliștea Oxintia de pe Nistru, la ținutul Orheiului pentru sufletul tatălui și rudelor sale. (Original).

73. *1639, Noemvrie 1.* Vasile Vodă dăruiește lui Apostol Catargiul veii postelnic, satul Peștera, numit mai înainte Movilova, ce făcea parte din ocolul târgului Orhei. (Regest).

74. *1640, Martie 11.* Vasile Voevod judecând pricina dintre răzeșii de Târzieni și cei din Bravicieni dă rămași pe cei din urmă. (Regest).

75. *1641, Aprilie 22. Iași.* Vasile Voevod rânduește pe Ionașcu Rusul, pârălăbul Orheiului să fixeze zi de soroc la Divan lui Gavril Stencu din Tulburești și Petrii din Sămănauca cu Nicoară Nistre din Mărtinești și lui Vasile din Pocșești ca să se judece pentru un heleșteu din Popșești. (Copie).

76. 1641, *Mai 18*. Axenia Boldușoia dă danie nepotului său Gavril, feciorul lui Toader din Voinova partea sa de moșie din satul Drăgușani. (Regest).

77. 1642, *Aprilie 2*. Ioan Vasile Voevod, întărește între altele, lui Ionașcu Rusul părcălăb părți de moșie în Căpinici la ținutul Orhei. (Regest).

78. 1643, *Octomvrie 12*. Iași. Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Pantiu din Peresecina asupra părților de ocină ce are Guroaia la Epurenii, în ținutul Orheiului pe care ea i le-a dat ca să scape capul fiului ei Poiană ce l-a prădat pe Pantiul de nouă epe. (Original).

79. 1645, *Mai*. Gheorghe Ștefan sulgerul și Apostol părcălăbul de Orhei despart hotarul satului Isacova de acela al târgului Orheiului. (Regest).

80. 1646, *Aprilie 8*. Orhei. Andrei feciorul lui Vicol din Braviceni, vinde a patra parte din bătrânul tatălui său din sat din Braviceni vornicului Apostol. (Original).

81. *Fără veleat (cca. 1646)*. Orhei. Donosie, fiul lui Gherasim din Bogzești vinde partea sa din sat din Braviceni vornicului Apostol. (Original).

82. 1646, *August 5*. Vasile Voevod întărește stăpânirea lui Andrei căpitanul de curteni și a femeii sale asupra unor părți de ocină din Biliceni, din Horodiște și din Prihodiște cu locuri de mori pe Ciuluc, Ichel și Dereanu cumpărate dela Micul și Sacota, feciorii lui Vasile Portărescul, dela Vremeș și Constantin, feciorii lui Simion Portărescul și dela Nastasia, fata Chirinei, nepoata Portăreștilor. (Suret).

83. 1647, *Ianuarie 18*. Vasile Voevod întărește lui Vasile Grozav diacul și soției sale Anisia cumpărătura ce au dobândit în satele Pocșești și Lopatna din ținutul Orheiului drept un cal bun dela Sora, fata Anghelinei, dela fiul ei Bradul și dela nepotul ei Cozma din Cristești. (Copie).

84. 1647. Mărturia lui Verha din Căcărezeni și a lui Leica, feciorul lui Ivanco cu frații lui Sema și Gligina din Căcărezeni, prin care vând lui Paul și feciorilor săi Moga și Odochia din Ciocâlteni, părțile de moșie din satul Căcărezeni. (Original).

85. 1647, *Martie 20*. Andrei, Floca și Ciurca, feciorii lui Ghervasie, nepoții Lupului, vând lui Ionășcuță Rusul, marele sulger, moșia lor din jumătate de sat din Verpea, a cincea parte, pe Bâc, în ținutul Orheiului. (Original).

86. 1650, *Noemvrie 24*. Vasile Vodă dăruiește lui Gheorghe Catargiul părcălăbul satul Peștera, cu loc de moară în Răut, rămas iarăș domnesc prin moartea fără urmași a lui Enache Catargiul, fiul lui Apostol Catargiul postelnicul. (Regest).

87. 1651, *Iunie 8*. Iași. Vasile Vodă reînnoiește privilegiile și dresese ce a avut Mateiaș Sturza jignicerul, pe satul Buciușca de pe Nistru și pe părți din satul Sârcova, ambele din ținutul Orheiului, dresese vechi fiind pierdute din vremea năvălirii Sultanului cu oști tătărești și a lui Hmielnițchi cu cazaci zaporojeni. (Original).

88. 1652, *Martie 20*. Maței sin Todoran și cu alți nepoți ai Pistrugii și strănepoți ai lui Dragoș, vând lui Vasile Mârzacul vel căpitan de Soroca, trei moșii, în pustie, pe apa Coboltii, Petroasa, Grăpenii și Șochinii din ținutul Sorocăi, a treia parte din Pistruenii pe Răut și jumătate de Olișcani din ținutul Orheiului. (Suret).

89. 1652, *Mai 15*. Vasile Voevod, Domnul Moldovei, judecând pricina dintre Toma Cantacuzino și răzeșii de moșia Corotceni din ținutul Orheiului, întărește stăpânirea acestora din urmă asupra a două părți din sat, cu un iaz cu moară și încă o jumătate de iaz. (Suret).

90. 1652, *Septembrie 1. Iași*. Strănepoții lui Toma Săsanul vând lui Toma, marele vornic a treia parte din jumătatea din sus a moșiei Coropceni, pe care o aveau răscumpărată dela Chiriță postelnicul. (Original).

91. 1654, *Mai 14*. Hotarnica moșiei Bravicieni, făcută după poruncă domnească de Gheorghe Catargiu. (Copie și regest).

92. 1655, *Aprilie 30. Iași*. Gheorghe Ștefan Voevod judecând pricina dintre Sava Sădlariul și tot satul Ghermănești, hotărește că fiecare sătean este liber să-și pue casele fie în partea de sus, fie în partea de jos a satului. (Original).

93. 1656, *Februarie 28. Iași*. Gheorghe Ștefan Voevod dă slobozie pe șase ani oamenilor din Țara Turcească sau Leșască, cari se vor așeza pe siliștea Trebujenii a lui Nicolae Buhuș, logofătul al treilea. (Original).

94. 1656, *Martie 12. Iași*. Gheorghe Ștefan Voevod dăruiește lui Apostolache pârčălabul Orheiului, siliștea Ivancea, ascultătoare de ocolul domnesc al cetății Orheiului, pentru șase cai suri, pe care la rândul său i-a dat și Domnul la trebuința împărătească, fiindcă s'au cerut o sumă de cai de Sultanul Mohamet. (Original și suret).

95. 1656, *August 6*. Veliții boeri întăresc cumpărătura făcută de Bădiul dascălul și de Danciul visternicelul dela răzeșii de moșia Tătărești din ținutul Orheiului. (Suret).

96. 1657, *Decembrie 1*. Gavril Palade cu soția sa Alexandra, fata lui Sturza visternicul și cu copiii lor vând lui Grigorașco Hăbășescul serdarul partea lor de moșie din sat din Sămășcani cu vecini și heleșteu. (Original).

97. 1657, *Decembrie 21. Iași*. Mărturia veliților boeri în care se arată că Gavril Palade cu soția și copiii lor au vândut serdarului Grigorașco Hăbășescul partea lor de moșie din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

98. 1658, *Iunie 18. Iași*. Gheorghe Ghica Voevod dă mănăstirei Goliei carte să întemeieze slobozie la siliștea din Trebujeni, la Peșteră, în ținutul Orheiului. (Original).

99. 1659, *Februarie 18. Iași*. Gheorghe Ghica Voevod rânduește pe pârčălabii Orheiului să judece pricina dintre Erena, fata lui Ioniță, nepoata lui Nedelcu cu un Corban, care și-a făcut moară pe Balta lui Nedelcu, ce s'ar cuveni Erenei. (Original).

100. *Fără veleat (cca. 1659)*. Mălureanu, Apostol și Avrămia, nepoții Sofroniei dăruiesc lui Constantin pârčălabul partea lor de ocină din satul Drăgușăni. (Regest).

101. 1660, *Martie 26. Iași*. Ștefan Vodă întărește mărturia prin care Mihăilă, fiul lui Bălan, vinde lui Constantin pârčălabul a patra parte din satul Drăgușăni, partea de sus. (Regest).

102. 1660, *Mai 4. Iași*. Nicolae Buhuș marele medelnicer, judecându-se cu urmașii lui Dumitrașcu Portărescul pentru niște părți de ocină din Chișinău,

ce se chiamă Trebujeni, la Orhei, pe Răut, ca să nu fie suflet vătămat, le dăruiește acestora pământul ce a câștigat prin judecată. (Original).

103. 1660, August 27. Iași. Ștefan Voevod dă rămas pe Constantin obligându-l să fie vecin al mănăstirii Golăi, cu toate că fusese înscris printre curteni, după ce în zilele lui Gheorghe Ștefan Voevod, se risipise satul său Trebujenii din ținutul Orheiului. (Original).

104. 1661, Aprilie 9. Iași. Ștefan Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Golăi asupra unei pătrimi dintr'un bătrân din moșia Trebujeni din ținutul Orheiului, pe care mănăstirea a cumpărat-o dela Odochia, femeia lui Vreme și dela feciorii ei. (Original).

105. 1661, August 18. Iași. Ștefan Vasile Voevod întărește stăpânirea mănăstirii Goliei asupra moșiei ce i-a fost dăruită de Mirăuță și Draga, feciorii preotului Toader din Trebujeni. (Original).

106. 1662, Mai 20. Eustratie Dabija Voevod judecă pâra dintre mănăstirea Golăia și Gheorghe Catargiu, proprietarul moșiei Peștera și-l obligă pe cel din urmă să nu încalce hotarele moșilor Golăești, Mihălașa și Stohoceni, ce sunt ale mănăstirii. Mănăstirea pune fierie. (Copie).

107. 1662/1663, (fără lună) 22. Iași. Eustratie Dabija Voevod, întărește feciorilor lui Ionașcu Pruteanul părțile lui Moțoc și Irimicea din satul Țiberiha, amândouă din bătrânul Liciului, cea dintâi răscumpărată dela Ilie Sturza paharnicul și cea de a doua cumpărată de «îma» lor Irina dela nepoata ei Lupa, fata Irimiceii. (Original).

108. 1664, Februarie 9. Iași. Mihăilaș Beldiman și cu sora sa Maria dăruiesc lui Gligorașcu Hăbășescul fost paharnic ocina și cumpărăturile lor din satul Sămășcani. (Original).

109. 1665, Iulie 20. Eustratie Dabija Voevod, Domnul Moldovei întărește paharnicului Ilie Sturza stăpânirea asupra unei bucăți din moșia Vozliublunii ce fusese impresurată de răzeșii hotarului Caraginului. (Regest).

110. Fără veleat (cca. 1665). Vârlan pârcălabul Orheiului, judecând pricina dintre Mircea și egumenul mănăstirii Golia, îndatorește pe acesta din urmă, să plătească aceluia dintâi șapte lei și un zlot rest din prețul vânzării unei ocini din Trebujeni. (Original).

111. 1666, August 10. Iași. Iliș Alexandru Voevod poruncește lui Gheorghe Catargiul și lui Postolache biv pârcălabi de Orhei să aleagă hotarul satului Onețcani și să-l împartă pe frați. (Original).

112. 1667, Februarie 15. Iași. Iliș Alexandru Voevod împuternicește pe Alexei neguțătorul din Iași să stăpânească Balta lui Nedelcu din ținutul Orheiului. (Original).

113. 1667, Aprilie 22. Iliș Alexandru Voevod întărește stăpânirea lui Ilie Sturza paharnic asupra satului Pișcărești cu Vozliublina. (Regest).

114. 1667, Aprilie 23. Iași. Iliș Alexandru Voevod întărește stăpânirea lui Apostolache biv vel pârcălab de Orhei asupra satului Ivancea, din hotarul târgului domnesc al Orheiului. (Suret).

115. 1668, Mai 19. Iași. Iliș Alexandru Voevod rânduește pe Gheorghe Catargiu, biv clucer, să judece pricina dintre Neculai Donici și Ghiorghieș Zanohe cu Nicoară și Strătulat, feciorii Tâmppei din Ciopleni, pentru dania

unei părți de ocină din Hrușova ce le-a făcut acestora din urmă Ștefan Nițul: să asculte jurători spre a stabili dacă în realitate a fost danie sau vânzare. (Original).

116. 1668, *Iulie 15*. Iliș Alexandru Voevod rânduește pe Postolache părcălabul și pe Istrate Beisorul să aleagă părțile cumpărate de Ilie Sturza stolnicul dela Irimicești, în satul Sircova. (Regest).

117. 1669, *Aprilie 20*. Anița și Mardaria, nepoatele Bunei Dăncioaei, vând lui Apostol Durac biv serdar, părțile lor de moșie din Morozeni din ținutul Orheiului. (Regest).

118. 1669, *Mai 25*. Iași. Duca Voevod întărește lui Saulea din Biliceni ocina și moșia ce are dela moșul și tatăl său la Prihodiște și în partea Dere-neului. (Copie).

119. 1669, *August 17*. Iași. Duca Voevod poruncește părcălabilor de Orhei să cerceteze pricina dintre Gheorghe, feciorul popei din târgul Orheiului și feciorii Bosnei pentru o parte de moșie din Corotceni, pe care feciorii Bosnei pretind că a căpătat-o Bosna danie dela Chirițoaia, când s'a întors din pribegie din Țara Leșască. (Original).

120. 1669, *Decembrie 18*. Iași. Duca Voevod poruncește părcălabilor de Orhei să apere stăpânirea Alexoaei asupra Bălții lui Nedelcu din ținutul Orheiului, iar de va fi vreo pricină, să fixeze zi de judecată la Divan. (Original).

121. 1670, *Februarie 4*. Pupezeni. Enache, feciorul Ștefănie, nepotul Micului Buză Neagră, vinde lui Ilie Sturzea biv paharnic părțile de moșie ale bunicului său din sat din Pupezeni. (Copie).

122. 1670, *Februarie 27*. Ionașco Pilat, fost căpitan, cu alți răzeși ai săi, vând postnicului Iani jumătate din a cincea parte din moșia Bulăești. (Regest).

123. 1670, *Iulie 4*. Iași. Duca Voevod rânduește pe Constantin, ce a fost clucer, să cerceteze pâra ce face Nicolae Donici și cu Gheorghiaș Zanohe împotriva lui Nicoară și Stratulat, feciorii Tâmpei din Ciopleni, cu privire la dania cu « meșteșug », ce au căpătat dela Ștefan Nițul, în moșia Hrușova. Să se asculte câte 6 jurători din partea fiecărui pariș. (Original).

124. 1670, *Iulie 12*. Duca Voevod rânduește pe Durac, ce a fost serdar, să aleagă cu oameni buni partea Doniceștilor din satul Clișova. (Copie veche).

125. 1670, *Octombrie 18*. Bolcășești. Partenie, feciorul lui Grigore Bene, nepotul lui Avram Matei, dăruiește fetei lui Miron, pe care a botezat-o, partea sa de moșie din Bolcășești pe apa Răutului. (Suret).

126. 1671, *Ianuarie 8*. Chișinău. Vasile Suriceanu vinde partea sa de moșie din Hrușova de pe Ichel, lui Necoară și fraților acestuia, Stratulat și Andreica. (Original).

127. 1671, *Martie 10*. Iași. Grigore Hăbășescul, marele vornic cu soția sa Safta, vinde lui Chiriac Sturzea, care a fost jignicer, părțile lui de ocină și de cumpărătură din Sămășcani dela ținutul Orheiului. (Original).

128. 1671, *Aprilie 13*. Iași. Duca Voevod imputernicește pe Donici, ce a fost agă, să oprească pe Nicoară din Ciopleni dela stăpânirea unor cumpărături ce a făcut la Hrușova. (Original).

129. 1671, *Iunie 28*. Berghe fiul Țocăi, fata Grăjdănesei vinde medelnicerului Apostol Durac a treia parte din partea cuvenită mamei sale în Onițcani. (Regest).

130. 1671, *Iulie 2*. Copiii și nepoții lui Bratiș vând lui Gheorghe Catargiul vornicul, Heleșteul Lucăi de pe Ivancea. (Regest).

131. 1671, *August 1*. Orhei. Istrate din Cihperceni, feciorul lui Dragomir cel Bătrân din Indărăpnici vinde lui Ilie Sturza, marele stolnic, jumătate din satul Indărăpnici, ales și stălpit. (Copie).

132. 1671/1672. Axinia și cu soțul ei Stahie dăruesc lui Ilie Sturzea, marele stolnic, partea lor de moșie din Pupezeni. (Copie).

133. 1673, *Martie 1*. Grăjdean, fiul lui Pleș vinde vameșului Chiriac Sturza a șaptea parte din a treia parte din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

134. 1673, *Martie 21*. Țuțui și cu femeia lui Sofia, fata lui Stan, fac danie a șasea parte din Sămășcani postelnicului Chiriac Sturzea. (Original).

135. 1673, *Iunie 12*. Hotin. Ștefan Petru Voevod dăruiește lui Chiriac Sturzea biv jgînicer satul Lucaceuca din hotarul târgului Orhei. (Original).

136. 1673, *Iunie 15*. Hotin. Ștefan Petru Voevod împuternicește pe Donici jgînicerul să stăpânească moșia Hrușova, dându-i dreptul să răscumpere dela Nicoară părțile cumpărate de acesta dela răzeși. (Original).

137. 1675, *Iulie 20*. Dumitrașco Cantacuzino Voevod întărește stăpânirea lui Andrei Mihuleț părcălabul asupra părților de moșie ale lui Grăjdean din Onițcani din ținutul Orheiului. (Original).

138. *Fără veleat (cca. 1675)*. Mărturie dela mai mulți răzeși din Bezeni că Andrei Golăe a răscumpărat dela Apostol părcălabul partea de moșie vândută de nepotul lui Gheorghită ca să-și scoată mama din robie, dela Tătari. (Original).

139. 1677, *Martie 20*. Peștera. Donosie, feciorul lui Dumitrașcu Portărescul din Trebujeni, nepotul Irimii medelnicerului, strănepotul lui Golăi logofătul, dăruiește nașului său Andrei Mihuleț, părcălabul Orheiului, părți de baștină și cumpărături în moșia Trebujenii. (Original).

140. 1677, *Aprilie 24*. Dumitrașcu Pir Mahmet, feciorul Gligăi din Lunca Mare dăruiește lui Ștefan spătarul, feciorul lui Constantin Clucерul părțile sale de moșie din Tătărești, din Lunca Mare și din Belăuza. (Original).

141. 1677, *Mai 2*. Dumitrașcu Murguleț, vornicul de poartă și cu femeia sa Bote, fata lui Durac, împrumutându-se cu 16 lei și un zlot dela Loghin părcălabul îi pun zălog părțile lor de moșie din Onițcani. (Regest).

142. 1677, *Iunie 28*. Antonie Rusăt Voevod poruncește părcălabilor de Orhei să cerceteze pagubele făcute de Zbârcea din Voinova părcălabului Loghin, pe verso căreia se află mărturia cercetării ce s'a făcut. (Regest).

143. 1678, *Decembrie 15*. Maria fata Țonii, nepoata lui Durac vinde lui Loghin părcălabul partea ei de moșie din Onițcani. (Regest).

144. 1679, *Aprilie 14*. Chilia, femeia lui Salmaș, feciorul lui Mihalcea Durac, vinde lui Loghin părcălabul partea de moșie din Onițcani a tatălui său. (Regest).

145. 1679, *Mai 20. Iași*. Hilip și Dumitrașco și Toader și Vasilie cu feciorii și seminția lor din satul Ciopleni s'au învoit cu Donici clucerul și cu rudele acestuia Andrei Benga și Maftieiu Nițul să-i dea o bucată de pământ din hotarul Cioplenilor pentru o jumătate de iaz din satul Hrușovățul. (Original).

146. 1679, *Iunie 5. Iași*. Andrei Mihuleț, fostul părcălab de Orhei, dăruște mănăstirii Golăi, mai multe părți de moșie din Trebujeni, de pe Răut, dela ținutul Orheiului pe care și el le are dela finul lui de botetz și de cununie Donosie, fiul lui Dumitrașcu Portărescul, nepotul Irimiei medelnicerul și strănepotul lui Golăe marele logofăt, ctitorul mănăstirii. (Original).

147. 1679, *August 30. Orhei*. Maria sin Ion cu cumnata Alexandra și cu feciorii ei vând diaconului Negruță, un vad de moară în gura Vaticiului, pe locul târgului Orheiului. (Original).

148. 1680, *Iulie 16*. Pântea din Ghirești face danie lui Constantin Clucerescul două părți din trei din bătrânul Breahnă din Ghirești. (Regest).

149. 1681, *Martie 5*. Macovei din Tătărești cu soția sa vând postelnicului Nicolae, fiul lui Constantin clucerul, partea sa de moșie, a treia parte din bătrânul Hrinco din sat din Tătărești. (Original).

150. 1681, *Aprilie 15*. Andrei Mihuleț luând cu împrumut dela Loghin părcălabul o sută de lei bătuți, îi pune zălog părțile sale din moșia Onițcani, dăruindu-i chiar, în aceiaș moșie, partea ce o are dela vărul său Țigoe feciorul Marulei. (Regest).

151. (1681), *Mai 15*. Andrei Mihuleț se împrumută dela Loghin părcălabul cu șasezeci oca de ceară, adică treizeci de lei bătuți. (Regest).

152. 1683, *Aprilie 12*. Ambrohic, feciorul Anghelinii, nepot Ileenii, cu feciorii săi vinde lui Loghin părcălabul ocina sa din sat din Drăgușani. (Regest).

153. 1686, *Ianuarie 22. Iași*. Constantin Voevod întărește stăpânirea lui Chirică asupra heleșteului, ce a ezit la Ghermănești pe Măetin, la Molovateț, până când vor veni la Divan răzeșii lui, cari n'au vrut să contribuie la cheltuelile ezitului. (Original).

154. 1689, *Iulie 18. Iași*. Preotul Loghin dela Orhei, se învoește cu Iacob, fostul patriarh al Țarigradului și egumen al mănăstirii Golăi, să facă moară pe vadul de moară ce are mănăstirea la Peșteră în ținutul Orheiului. (Original).

155. 1691, *Mai 13*. Marula diacul vinde lui Stratul din Cucioaia, un vad de moară în gura Vaticiului, pe locul târgului Orheiului. (Regest).

156. 1691, *Mai 29*. Constantin Voevod judecă pricina dintre Stratul din Cucioaia și Ursu din Orhei, pentru un vad de moară, din gura Vaticiului pe locul târgului Orhei. (Regest).

157. 1691, *Iulie 16*. Grigore și Leca, fiii lui Leca dau părcălabului Loghin, care le-a plătit la visterie o datorie a lor către Domnul Duca Vodă, părți de moșii din Isacova și din Morozăni, din ținutul Orheiului. (Regest).

158. 1697, *Noembrie 10*. Andrei Săpoteanul, vornic de poartă, vinde lui Neculai postelnicul ocina sa din sat din Drăgușeni, din partea de sus, din partea Condreștilor. (Regest).

159. 1698, *Mai. Drăsliceni*. Mierla Răulețoaia, fata lui Andrei Donici, dăruște nepotului său Darie, partea sa de ocină din satul Hrușova, pe Ichel, în ținutul Orheiului. (Original).

160. 1699, *Septembrie 1. Iași*. Antioh Constantin Voevod dă egumenului mănăstirii Golăi slobozie pe un an de zile, pentru oamenii ce vor veni să se așeze din țări străine sau dintre băștinașii înstrăinați, la siliștea Trebujenilor din ținutul Orheiului. (Original).

161. 1701, *Mai 15. Iași*. Vasile Cantacuzino, marele vornic, se recunoaște dator cu o mie cinci sute de lei vărului său Iordache Ruset, marele visternic. (Original).

162. 1702, *Februarie 7*. Isac feciorul lui Fodor din Cobâlca, vinde lui Loghin părcălabul ocina sa din sat din Drăgușeni și din Voinova. (Regest).

163. 1704, *Decembrie 11. Iași*. Mihai Racoviță Voevod scutește de dări pe patru oameni, vecini ai mănăstirii Goliei aflați la morile mănăstirii, în ținutul Orheiului. (Original).

164. 1705, *Februarie 7. Iași*. Mihai Racoviță Voevod întărește lui Gheorghe serdarul un țigan « alăutar » Andronache Chemingiu pe care Gheorghe serdarul l-a avut de împărțeală cu mănăstirea Homorului. (Original).

165. 1705, *Februarie 28*. Lupul, feciorul Cătălinii vinde lui Loghin părcălabul partea de moșie ce a avut în Drăgușeni, strămoșul său Sulă. (Regest).

166. 1705, *Decembrie 11. Iași*. Mihai Racoviță Voevod scutește de orice bir patru vecini aduși « din ceia parte » pe moșia Trebujeni a mănăstirii Golăi. (Original).

167. 1707, *Februarie 23*. Antioh Constantin Voevod hotărăște « după legea și giudecata țării » ca moșia ce are diaconul Artenie Bontaș să se cumere jumătate de serdarul Ștefan Milescu și altă jumătate de marele vornic Iordache Rusăt. (Original).

168. 1708, *Ianuarie 12. Iași*. Năstase și cu mama sa Maria, soția lui Gligorașco din Perirâta anulează zăpasilul prin care Ion Leațea zălogise la ei pentru un cal o parte din moșia Ghireni. (Original).

169. 1709, *Februarie 20*. Vlasie Stoian vinde serdarului Darie Donici o jumătate din bătrânul Jirebia, adică a șasea parte din satul Pașcani din ținutul Orheiului cu vad de moară în Ichel. (Original).

170. 1709, *Aprilie 2*. Ion, feciorul Mariei Jrebie vinde serdarului Darie Donici partea de moșie ce a avut mama sa în Pașcani din ținutul Orheiului. (Original).

171. 1709, *Aprilie 13. Steșcani*. Toader, Mitrofan și Ștefan, nepoți de soră ai lui Andrei Grosul și strănepoții lui Frățiman, vând serdarului Darie Donici partea lor de moșie din satul Pașcani. (Original).

172. 1709, *Aprilie 20*. Năstase feciorul Mierlii, nepotul lui Frățiman vinde serdarului Darie Donici jumătate din bătrânul lui Frățiman, care « se vine a patra parte » din bătrânul lui Stoian din satul Pașcani cu vad de moară în Ichel. (Original).

173. 1709, *Iunie 25. Iași*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea marelui paharnic Ion Sturza asupra satului Lucaceuca din hotarul târgului Orheiului. (Original).

174. 1709, *Decembrie 7. Lucaceuca*. Mărturia ce dau Gavriliță din Lucaceuca și Dumitrașcu Harghel asupra chipului cum a trecut satul Ivancea din stăpânirea Doniceștilor în aceia a Ionășcuțestilor pe vremea răzvrătirii

ui Gheorghe Ștefan, când Andrei Donici a pribegit, moșia rămânând pustie, adică fără stăpân. (Original).

175. 1710, *Februarie 26*. Poiană, feciorul lui Nacu, vinde lui Loghin Clucerescul pârcașul partea moșului său Gavril din Drăgușeni. (Regest).

176. 1711, *Mai. Ștețcani*. Lupașco din Drăsliceni vinde serdarului Darie Donici partea de moșie a lui Constantin din Pașcani, moșie ce i se cuvine deoarece Constantin i-a vândut un cal ce nu era al lui. (Original).

177. 1712/1713. Pintilie feciorul Ștefaniei, nepotul Ilenei Dămienesei dn Onișcani cu neamurile lor dăruesc pârcașului Constantin Carpuz părțile lor de moșie din doi bătrâni din satul Onișcani. (Original).

178. 1714, *Iunie 13. Iași*. Nicolae Alexandru Voevod rânduește pe Constantin Costache vel stolnic ce se află trimis « la Margine » să cerceteze pricina dintre serdarul Darie Donici și Gligoraș fost stolnic pentru moșia Poiana Ivancei. (Original).

179. 1715, *Aprilie 8. Iași*. Nicolae Alexandru Voevod rânduește pe Toderașco Clucerescul, pe Pavel Chirica pârcașul și pe Enache a Savii să cerceteze pricina dintre Carpuz pârcașul și mai mulți răzeși din Onișcani, cari i-ar fi dat lui Carpuz mai multe părți de moșie ca să-i plătească o pagubă de 24 de stupi și zece lei. (Original).

180. 1716, *Iunie 9. Iași*. Mihai Racovița Voevod, judecând pricina dintre Darie Donici, marele ban și Gligoraș stolnicul, fiul lui Postolache pârcașul, întărește stăpânirea celui dintâi asupra satului Poiana Ivăncii din ținutul Orheiului. (Original).

181. 1716, *Iulie 15*. Constantin, feciorul răposatului Scărlet biv vel comis dă lui Gugea, fostul vornic al unchiului său Antiohie Jora la moșia Mihuleni din ținutul Sorocei, siliștea Lipiceni dela ținutul Orheiului, cu vaduri de moară, cu loc de prisacă și pădure pentru că a plătit pentru el unor turci 140 de vedre de miere, constrâns fiind de Drăcache serdarul. (Original).

182. 1717, *Decembrie 9*. Pahomie sîn Neculai Bărgan din Viprova vinde lui Gheorghe, nepotul Paicului, o bucată de loc din bătrânul Brăilescului din satul Viprova. (Copie).

183. 1718, *Ianuarie 11. Iași*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea lui Toderașco, strănepotul pitarului Grigore Săpoteanul pe niște părți de moșii și anume, din Săpoteni, Săseni și Voinova din ținutul Orheiului și din Cornești, Hărmănești și Țăfurleni din ținutul Iașilor. (Original).

184. 1719, *Ianuarie 30*. Mai mulți răzeși din Bravicea scot de sub zălog partea de moșie a lui Enache Grecul dela Aftenie, feciorul lui Mărzac. (Copie).

185. 1721, *Februarie 15*. Izvod de moșiile împărțite de vornicul Ion Sturza cu cumnații săi. (Original).

186. 1721, *Mai 10*. Constantin Carpuz, biv pârcaș de Orhei dăruiește lui Darie Donici, marele vornic de Țara de Jos, partea sa de moșie din sat din Horodiștea, dela ținutul Orheiului. (Original).

187. 1721, *Iunie 8*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea preotului Timuș asupra părților de moșie dela Benghidire și Micleşti. (Suret).

188. 1722, *Februarie 20. Iași*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea boerului său Ioan Paladi, fost mare spătar, asupra unei jumătăți de sat din Vcvinești, partea din jos, din ținutul Orheiului. (Original).

189. 1722, *Septembrie 20*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea lui Tănase, feciorul lui Postclache, asupra unor heleșteie și locuri de fânață, pe apa Vaticiului din ținutul Orheiului. (Original).

190. 1723, *August 21. Iași*. Mihai Racoviță Voevod poruncește lui Lupu Gheuca, serdarul de Orhei, să cerceteze plângerea lui Ghiluță din Marcăuți, contra lui Huhule, vătavul lui Leca serdarul, care ar fi cules poamele din livada fratelui Ghiluță. Se dispune ca în caz de vinovăție, Huhulea să fie certat cu bătae. (Original).

191. 1723, *Decembrie 18*. Mihai Racoviță Voevod rânduește pe Leca pârcălabul să cerceteze dacă pretenția răzeșilor de Isacova, contra târgoveților de Orhei pentru zeciuiala vetrei iazului Orheiului este întemeiată. (Regest).

192. 1724, *Aprilie 15*. Ion Gugea dă zapis fratelui său Andrei Gugea, ca să stăpânească și jumătate din moșia Lipiceni, pentru că i-a întors jumătate din cât a dat și el ca să cumpere această moșie. (Original).

193. 1724, *Mai 1*. Hotărnicia moșiei Șămășcani din ținutul Orheiului, făcută de Lupul serdarul. (Copie).

194. 1724, *Iunie 26*. Mihai Racoviță Voevod rânduește pe serdarul Lupu Gheuca și pe pârcălabii Gligoraș Leca și Pavel Chirica să cerceteze ce încălcări s'au făcut moșiei domnești a târgului Orheiului de către toți megieșii, printre care și marele logofăt. (Original).

195. 1724, *Iulie 23*. Mihai Racoviță Voevod, judecând pricinile dintre târgoveții din Orhei și moșiile megieșe, întărește hotărnicia făcută a locului târgului Orhei, care moșie va rămâne și mai departe domnească. (Suret).

196. 1725, *Decembrie 9*. Mihai Racoviță Voevod întărește stăpânirea răzeșilor din Isacova și Morozeni asupra acestor moșii, pe care le trag după Danciul pârcălabul și după Durac cel bătrân. (Regest).

197. 1727, *Martie*. Insemnare de moșiile orheiene ale lui I. Paladie vornicul. (Original).

198. 1727, *Iulie 7*. Grigore Ghica Voevod rânduește pe Mogâldea biv vel medelnicer și pe Grigoraș Leca pârcălabul, să judece pricina dintre Darie Donici marele vornic și Grigore Terchilă, pentru jumătate de sat din Epu-
reni, pe Ichel. (Original).

199. 1729/1730. Vlasie vinde fraților Constantin și Todirașco Borș partea de moșie din sat din Verpea a tatălui său Hoțul și a surorii acestuia Vasilica. (Original).

200. 1730, *Aprilie 5*. Grigore Ghica Voevod delimitează atribuțiunile serdarilor de acelea ale pârcălabilor din ținuturile Orhei, Lăpușna și Soroca. (Copie).

201. 1730, *Noembrie 15*. Miron Scurtul, nepot Chifii, dăruiește căpitanului Carp Rusu, partea de moșie a moșiei sale Nastasia, fata Sădlariului Savii din Ghermănești. (Original).

202. 1731, *Iunie 1 Iași*. Grigore Ghica Voevod împuternicește pe Grigoraș Leca biv pârcălab, să stăpânească cumpărăturile și daniile ce a avut în Mărcăuți fratele său Apostol Leca, serdarul. (Original).

203. *1732, Mai 12. Iași.* Grigore Ghica Voevod împuternicește pe Stroescul biv comis, să cheme și să sorocească la Divan pe răzeșii de Temilăuți din ținutul Orheiului ca să se judece pentru acea moșie. (Original).

204. *1734, Martie 18.* Constantin Nicolae Voevod ordonă scutirea călărașilor de Bărăiaș de toate beilicurile. (Copie).

205. *1735, Ianuarie 16.* Din poruncă domnească, Apostol Donici face mărturie de cercetarea hotarului moșiei Ceucani, a lui Apostol Mihuleț biv căpitan, despre moșia Pașcanii a logofătului Donici. (Original).

206. *1736, Septembrie 2.* Grigore Ghica Voevod întărește stăpânirea boerului său Sandu Sturza, marele vornic, asupra moșiei sale Țibiriha, din ținutul Orheiului, în hotare amănunțit arătate. (Copie).

207. *1737, Martie 21.* Copiii lui Manolache Hrisoverghi biv vel stolnic, împart între ei moșiile ce le-au rămas moștenite. (Original).

208. *1739, Ianuarie 18.* Grigore Ghica Voevod dă carte lui Silion spătarul, să aducă la Divan, la judecată, pe frații Tănase și Mihăilă Crudul, pentru moșia Novaci.

209. *1739, Ianuarie 30.* Grigore Ghica Voevod, judecând pricina dintre Crudești și spătarul Sandu Silion pentru bucata de loc numită Peticul, hotărăște că dacă nu se vor găsi doi oameni să jure că încă de pe vremea lui Irimicea Jora sau a Joroaei, tot Crudeștii au stăpânit, atunci să se înglobeze Peticul în moșia Novacii a spătarului Silion. (Original).

210. *1739, Martie 5. Iași.* Grigore Ghica Voevod, judecând pricina dintre răzeșii Crudești și Sandul Silion, întărește celor dintâi stăpânirea lor asupra moșiei Peticul, de pe apa Băcului, din ținutul Orheiului. (Original).

211. *1741, Februarie 10.* Gligorășcuță, feciorul Sandului, nepot lui Nour vinde lui Carp marele medelnicer o jumătate din bătrânul Marcu, unul din cei trei bătrâni pe care umbă moșia Verpca, de pe Bâc, din ținutul Orheiului. (Original).

212. *1741, Aprilie 30.* Mărturia mai multor preoți și oameni bătrâni de prin satele învecinate că, de când au dat Turcii Camenița, moșia Trebujeni din ținutul Orheiului a fost stăpânită de călugării dela mănăstirea Golia. (Original).

213. *1741, Mai 7. Chișinău.* Mărturia mai multor boeri că în fața lor au arătat oameni bătrâni că de pe vremea mai multor evenimente istorice, țin minte că numai călugării dela mănăstirea Golia au stăpânit moșia Trebujenilor. (Original).

214. *1741, Iunie 16.* Grigore Ghica Voevod întărește stăpânirea mănăstirilor Dragomirna și Secul asupra heleșteului cel mare, ce este în apa Răutului la târgul Orheiului potrivit vechilor danii domnești. (Original).

215. *1741, Iulie 6. Iași.* Grigore Ghica Voevod rânduește pe Postolache Donici fost al doilea logofăt și pe Carp fost mare căpitan să cerceteze pricina dintre mai mulți răzeși de Ciohoreni, cari și-au pierdut scrisorile « la vremea turburării muscalilor » și Sandu Leahul care a obținut hotarnică pe moșia Ciohoreni, fără să ție seamă de răzeși. (Original).

216. *1741, Iulie 10. Trebujeni.* Costandin Donici biv vel medelnicer și Vasilache [Măzărache] fost logofăt al doilea stălpesc în moșia Trebujeni,

atât părțile mănăstirii Golia cât și acelea ale neamului Portărescului. (Original).

217. 1741, *Iulie 10*. Constantin Donici biv vel medelnicer și cu Vasile Măzărache biv vtori logofăt cercetează scrisorile mănăstirii Golăi asupra moșiei Trebujeni, din ținutul Orheiului spre a stabili care este partea mănăstirii și care este aceea a neamului Portărescului, urmașul lui Irimia părcălabul. (Original).

218. 1742, *Mai 20*. Ioniță feciorul popei Constantin Albul dăruște vornicului Costache Razul moșia sa Cogălniceni, dela ținutul Orheiului. (Original).

219. 1742, *Iunie 29*. Constantin Nicolae Voevod poruncește lui Pavăl sârdarul, ispravnicul Orheiului și Lăpușnei să nu judece nici el, nici nemesnicii lui fețele bisericești. (Copie).

220. 1743, *Iulie 7*. Iordache Gurișescu, strănepotul lui Dumitrașco Portărescu, se învoește cu egumenul mănăstirii Golia să locuiască pe moșia Oxintia și să se întovărășească pentru a face moară pe moșia Trebujeni. (Original).

221. 1745, *Iulie 1*. Mărturie dela Enache aga, serdar de Orhei prin care arată că balta lui Nedelco, deși face parte din locul domnesc al târgului Orhei, nu se cuvine târgoveților, ci lui Leondari Iordăchele, urmaș al lui Nedelcu. (Original).

222. 1751, *Iunie 28*. Mărturie de judecată dela Radu Racoviță vel vornic și dela Costache Razul hatman prin care se hotărește că moșia Petecul a Crudeștilor nu face parte din hotarul moșiei Novacii, cum pretindea vechilul lui Ioniță Cuza vel pitar. (Original).

223. 1751, *Iunie 28*. Constantin Mihail Cehan Racovița Voevod poruncește lui Vasilache vel serdar ca să se scoată pietrele puse de hotarnicii rânduși la moșia Novacii a lui Ioniță Cuza, pentru că în urma jaloibii Crudeștilor s'a stabilit că s'a înglobat pe nedrept în moșia Novacii și moșia Petecul a acestor răzeși. (Original).

224. 1751, *Iulie 12*. Serdarul poruncește hotarnicilor ca, potrivit porncei domnești să scoată pietrele de hotar ce au pus la moșia Peticul, pentru că au greșit înglobând parte din moșia Peticul în moșia Novacii. (Original).

225. 1753, *Iunie 7*. Mărturie hotarnică a părților de moșie ce are Mihalache Sturzea biv vel paharnic în satul Sămășcani din ținutul Orheiului, pe pârâul Sârcovii. (Original).

226. 1754, *Noemvrie 16*. Matei Ghica Voevod confirmă anaforaua Divanului, prin care întărește stăpânirea paharnicului Mihalache Sturza asupra unei jumătăți din satul Sămășcani din ținutul Orheiului. (Original).

227. 1756, *Iunie 27*. Mărturia lui Donici medelnicerul în pricina împărțirii moștenirii între nepoții lui Grigore Leca. (Original).

228. 1757, *Octomvrie 29*. Scarlat Grigore Ghica Vodă rânduește pe serdarul de Orhei să cerceteze pricina ce s'a iscat între Darie Băluțel și Ioniță Brâncă, pentru stăpânirea și dijma unei jumătăți din satul Hârtop, ce se chiamă Cotelnicii din ținutul Orheiului. (Copie).

229. 1757, *Noemvrie 23*. Darie Băluțal din Hârtop din ținutul Orheiului, fiindcă i-au fost arse hârtiile de un turc, dă mărturie fiilor și fiicelor sale

că i se cuvine să aibă în stăpânirea sa părți din moșiile Cotelnicii, Ohrincea, Boșcana, Chetrosul, Verpca, Păulești, Ciocana, Cârstești, Căzănești, Gălești, Focșești și Onițani. (Copie).

230. *1758, Mai 30.* Scarlat Grigore Ghica împuternicește pe Ion Donici pitar să stăpânească și să dijmuiască moșiile sale Pașcanii și Caliceni din ținutul Orheiului. (Original).

231. *1758, Iulie 28.* Păun biv vel stolnic, serdar de Țrhei, judecă pricina dintre Gheorghe Brahă și Vârlan, feciorul Munteniții, pentru un păru de pe moșia lui Gheorghe Brahă, pe care l-a ezit el, apoi a făcut rămnic și a pus și pește. (Original).

232. *1758, August 1. Iași.* Scarlat Grigore Ghica Voevod dă danie lui Constantin Rășcanul biv vel stolnic, în locul unei case din Iași, ce a fost cuprinsă în ograda caselor de Beilic, o bucată de loc domnesc a târgului Orheiului. (Original).

233. *1759, Iunie 1.* Gheorghe Scobicu, Ioan Păucă, Iurașcu și alții vând lui Vasile Costache biv vel stolnic partea lor din moșia Rădeni, bătrânul Păcurar cu care cumpărătură proprietarul dobândește ultima parte răzășească din moșie. (Original).

234. *1760, Noembrie 30.* Carte de judecată dela Ion Bogdan marele logofăt, prin care, dându-se rămas părintele Neofit, egumenul mănăstirii Trei Sfetitele din Iași, se întărește stăpânirea lui Constantin Rășcanul, biv vel stolnic pe moșiile Vaticiul, Pacicina și Blajia din hotarul târgului Orheiului. (Original).

235. *1761, Mai 21.* Mărturia hotarnică făcută de Ioniță Meleghie vornic de poartă moșiei târgului Orheiului a boerului Constantin Rășcanul biv vel stolnic. (Original).

236. *1761, Mai 31.* Ioan Toader Voevod rânduește pe Simion Arămăscul vornic de poartă și pe alți doi mazili să cerceteze plângerea lui Ion Donici pitarul că răzeșii i-ar împresura moșiile Pașcani, Caliceni, Stețcani și Epureni, ce are în ținutul Orheiului. (Original).

237. *1761, Iunie 1. Iași.* Ioan Theodor Voevod, întărește stăpânirea boerului său Constantin Rășcanul biv vel stolnic asupra locului târgului Orheiului în hotarele arătate în mărturia hotarnică din 1761, Mai 21. (Original).

238. *1761, Iunie 11.* Hotărnicia și împărțirea moșiei Epureni din ținutul Orheiului între răzeși și Ion Donici biv vel pitar făcută de Simion Arămăscul vornicul de poartă. (Copie).

239. *1762, Februarie. Hârbovăț.* Răzeșii Carpuzești și eromonahul Pahomie, nacealnicul Hârbovățului, dau lui Miron sotnicul o bucată de pământ din moșia făgăduită mănăstirii pentru a putea astfel să se achite de o datorie făcută în vederea zidirii mănăstirii. (Copie).

240. *Fără veleat (cca. 1763).* Vasile Crudul din Bărăiac se plânge Domnului Moldovei împotriva pitarului Ioniță Cuza din a căruia pricină, ca să se judece, s'a împrumutat cu camătă dela un turc, pe care acum nu-l mai poate plăti decât dându-i un copil. (Original).

241. *1763, Decembrie 12.* Sandul Furculița căpitanul cu soția sa Safta și cu fiul său Manoli vel ciubucciu dăruiește finului răposatului său fecior

Miron paharnicul, lui Miron sin preutului Epate din Ciohoreni, ca să fie pomeniți cu toți la sfânta liturghie, partea lor din bătrânul lui Cabac din Chi-perceni. (Original).

242. 1765, August 13. Grigore Alexandru Ghica Voevod împuternicește pe Darie Donici biv vel paharnic să stăpânească moșiile Rășcana pe Cogălnic și Mălăești pe Răut la ținutul Orheiului. (Original).

243. 1765, Noemvrie 1. Carte de judecată dela Ștefan vel logofăt și Ioan Paladi vel vornic în pricina dintre Ioniță Donici și niște răzeși din Țara Leșească pentru moșia Pașcanii de pe Ichel. (Original).

244. 1765, Noemvrie 1. Grigore Alexandru Ghica Voevod pune zi de soroc lui Ioniță Busuioc și răzeșilor din moșia Pașcani ot Orhei spre a se judeca plângerea pitarului Ion Donici. (Original).

245. 1766, Mai 2. Grigore Alexandru Ghica Voevod întărește stăpânirea biv vel paharnicului Constantin Rășcanul asupra locului târgului Orheiului. (Copie).

246. 1766, Iunie 11. Grigore Alexandru Ghica Voevod rânduește pe Păun biv vel paharnic și vel serdar să cerceteze pricina dintre Hilip sin Ion, nepotul lui Andronache din Bezin și paharnicul Andronache Donici pentru a patra parte din moșia Miclești dela Orhei. (Original).

247. 1766, Septemvrie 11. Lupul biv vel paharnic pune la cale neînțelegerea dintre Darie Donici vel paharnic și răzeșii săi pentru stăpânirea și împărțirea fructelor meșii, în special a rodului unor perji, replantați și de negustorii turci, pe când se aflau cu cășle în țară. (Original).

248. 1766, Septemvrie 24. Grigore Alexandru Ghica Voevod poruncește lui Darie biv vel paharnic să meargă la moșia Sămășcani și să cerceteze dacă Vasile Buhăescul paharnicul a ales bine partea jigniceroaei Zmaranda despre aceia a răzeșilor. (Original).

249. 1767, Octomvrie 24. Grigore Ion Calimah Voevod întărește stăpânirea lui Darie Donici biv vel paharnic asupra moșiei Pașcani dela ținutul Orheiului. (Original).

250. 1772, Octomvrie 24. Preotul Stratulat din Leușeni vinde lui Sandu Munteanu o vie dela Leușeni, din dealul Holmului, pe care și el o cumpărase dela Ioana Agăchiasă. (Original).

251. 1775, Iunie 23. Grigore Alexandru Ghica Voevod împuternicește pe Darie Donici biv vel paharnic, să-și trimită vechil la moșiile Pașcani și Măgdăcești din ținutul Orheiului și să strângă venitul. (Original).

252. 1775, Noemvrie 4. Grigore Alexandru Ghica Voevod rânduește pe Ianacache Milo biv vel spătar și vel sârdar, să cerceteze plângerea ce face paharnicul Darie Donici contra unor oameni care se pretind răzeși în moșia sa Pașcani dela ținutul Orheiului. (Original).

253. 1776, Octomvrie 28. Crăciun, feciorul Mogâldei și Damaschin, fiul Aniței, dăruesc părintelui Toader Pozdărcă o parte din moșia Bravicea, din bătrânul Istrati. (Original).

254. 1776, Noemvrie 22. Năstase Busuioc, Ion Porosăci, Năstase sin Grigore, fost căpitan de Bărăiac și Andrei Gore, dau zapis că nu mai au

pretenție asupra moșiei Pașcanii de pe Ichel, pe care șetrarul Vasile Carp o are zestre dela socrul său, pitarul Ion Donici. (Original).

255. 1777, *Februarie 28*. Antohi Vâlcu cu soția sa, vând lui Vasile Mihnea moara ce au făcut în apa Cogâlnicului, pe moșia Bravicieni din ținutul Orheiului. (Original).

256. 1777, *Noemvrie 3*. Sandul Munteanu vinde lui Vasile Crăciun via dela Leușeni, cumpărată dela preotul Stratulat. (Original).

257. 1778, *August 12*. Iași. Constantin Dimitrie Moruzi Voevod întărește stăpânirea marelui logofăt Vasile Razul asupra satului Cogâlniceni, în fundul Cogâlnicului, la ținutul Orheiului, între hotarele anume arătate. (Copie).

258. 1779, *Mai 29*. Anaforaua Divanului și întăritura domnească a Domnului Constantin Dimitrie Moruzi în pricina heleșteului cel mare din apa Răutului de sub Târgul Orheiului, ce se cuvine mănăstirilor Dragomirna și Secul, iar nu mănăstirei Sfântului Spiridon, care-l stăpânea la acea dată. (Original).

259. 1779, *Iunie 5*. Ioan Geantaoan fost al doilea medelnicer cu alți răzeși ai săi dăruesc marelui logofăt Vasile Razul unul din cei doi bătrâni pe care umblă moșia Năpădeni din ținutul Orheiului. (Copie).

260. 1779, *Iunie 19*. Constantin Dimitrie Moruzi Voevod poruncește serdarilor de Orhei să stâlpească hotarele heleșteului cel mare al Orheiului cu vatra lui și să ajute pe vechilii mănăstirilor Dragomirna și Secul, proprietățile heleșteului, să-și ia venitul și din velnițe și crășme. (Original).

261. 1779, *Iulie 2*. Hotarnica moșiei Mălăești din județul Orhei a lui Ursul Agapi biv vel șetrar. (Copie).

262. 1780, *Ianuarie 8*. Constantin Dimitrie Moruzi Voevod rânduește pe Constantin Râșcanu biv vel spătar și pe Darie Donici biv vel paharnic, sârdari de Orhei, să meargă la Sămășcani și să aleagă un bătrân de moșie ce se numește al Măricuții preotesii, fata lui Irimicel, pe care l-a cumpărat Șerban Buhuș vel armaș. (Original).

263. 1780, *Aprilie 4*. Constantin Dimitrie Moruzi Voevod rânduește pe serdarii ținutului Orhei să cerceteze pricina ce au pentru moșia Marcăuți din acel ținut Pavel Ghiluță cu Ion Piliposchi al doilea medelnicer. (Original).

264. 1780, *August 9*. Mărturia lui Ion Strătan de cercetarea ce a făcut la moșia Verejeni în pricina dintre Postolache sin Enachi și Răculești. (Original).

265. 1781, *Mai 26*. Invoială între Ioniță Lașcu din satul Peciştea și alți răzeși ai lui pentru un bătrân din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului, pe care el l-a cumpărat dela Toader Gașpar. (Original).

266. 1781, *Iulie 19*. Constantin Dimitrie Moruzi, Domnul Moldovei, întărește împărțirea anterioară a moșiei Trebujeni între mănăstirea Golia și răzeșii din neamul Portărescului și rânduește pe Iancul Razul serdarul de Orhei să cerceteze pe a cui parte și cu a cui cheltuială s'au făcut două mori de pe moșie. (Original).

267. 1782, *Februarie 25*. Iliș Diaconu, fiul lui Ioniță Ghinescu Cernitul ot Soroca, vinde căpitanului Ștefan Roșca un vad de moară pe apa Vaticiului. (Original).

268. 1782, *Martie 3*. Miron stegariul de copii, feciorul lui Enache păcălabul de Orhei, strănepotul lui Andrei Mihuleț, vinde lui Vasile Cumpănă jumătatea unuia din cei trei bătrâni pe care umblă moșia Măgirești, din ținutul Orheiului. (Original).

269. 1782, *Martie 15*. Ispir Băibărăcaru cu soția sa Maria, strănepoata Mariței, sora lui Andrei Mihuleț, vinde lui Vasile Cumpănă, jumătate din bătrânul Mihulețesc din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului. (Original).

270. 1783, *Februarie 10*. Preotul Costandin Ciorbă din Puțuntei și cu alți strănepoți ai lui Nistor, fost vătaf de ținut, vând lui Vasile Cumpănă, negustor din Iași, unul din cei trei bătrâni ai moșiei Măgirești din ținutul Orheiului. (Original).

271. 1783, *Iunie 20*. Alexandru Constantin Voevod, Domnul Moldovei, rânduește pe serdarii de Orhei și Lăpușna să ia măsuri pentru hotarnicirea moșiei Balta lui Nedelcu a Saftei, fiica lui Costandin Canela, soția lui Ispir, fost al doilea paharnic. (Original).

272. 1783, *Septembrie 3*. Condrea Târăială ot Izbiște și Nistor Săveaschi din Teleșeu ot Orhei, vând lui Climent logofătul, diac de vistierie părțile ce trag de pe strămoșa lor Tudosca, fata lui Ionel Nohit în moșia Iurceni din ținutul Lăpușnei. (Original).

273. 1783, *Septembrie 18*. Insemnarea stânjjenilor găsiți la măsurătoare în moșia Morozeni. (Copie).

274. 1784, *Mai 29*. Alexandru Constantin Voevod rânduește pe Grigore Ipsilant biv vel aga, serdar de Orhei și pe Darie Donici biv vel ban să cerceteze pricina dintre stolnicul Ion Carp și răzeșii dinprejur și în special cei din Recea pentru împresurarea moșiilor Rădeni, Borzăști și Căpinigiul din ținutul Orheiului. (Original).

275. 1785, *Martie 15*. Mihalache Căpitanul din Chiperceni vinde marelui vornic Iordache Canta a șaptea parte din moșia Pripiceni din ținutul Orheiului, pe care o stăpânește împreună cu Lupul Batcu. (Original).

276. 1785, *Iunie 20*. Ion Paciul, Gavril, ginerile protopopului Nicolae Gașpar și Leonte Hagimă se împrumută cu 90 lei dela vornicul Iordache Cantacuzino spre a-și răscumpăra părțile ce au vândut din moșia Măgirești lui Vasile Cumpănă, făgăduind că le vor vinde după aceea vornicului. (Original).

277. 1786, *Ianuarie 13*. Răzeșii din Chetroasa, de pe valea Sagalii, din ținutul Orheiului își pun zi de soroc cu Anania egumenul mănăstirii Bărboiului pentru alegerea hotarelor moșiei. (Original).

278. 1786, *Aprilie 25*. Alexandru Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei, rânduește pe serdarul de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea părților de moșie ce are mănăstirea Bărboiului la Petrosul, Coropceni, Beșani, Brăvicea, Pleșca și Pistrueni din ținutul Orheiului. (Original).

279. 1786, *Aprilie 28*. Alexandru Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei, poruncește serdarului de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea moșiilor ce are Iordache Cantacuzino biv vel vornic în ținutul Orheiului. (Original).

280. 1786, *Mai 29*. Răzeșii din moșiile Pripiceni, Măgirești și Roșcana dau hârtie la mâna hotarnicilor rânduiți după cererea lui Iordache Cantacuzino biv vel vornic că sunt mulțumiți cu lucrarea făcută. (Original).

281. 1786, *Mai 31*. Mihai Vârlan cu nepoții săi confirmă vânzarea făcută de nepoata sa Maria, soția lui Ispir Băibărăcar, care a vândut vornicului Iordache Cantacuzino odată cu părțile ei și părțile lor din moșia Măgirești. (Original).

282. 1786, *Iunie 12*. Hotărnicia părților din moșia Măgirești din ținutul Orheiului, cumpărate de Iordache Cantacuzino biv vel vornic dela răzeși. (Original).

283. 1786, *Iunie 12*. Hotărnicia părților din moșia Piripiceni dela ținutul Orheiului, cumpărate dela răzeși de Iordache Cantacuzino biv vel vornic. (Original).

284. 1786, *Septembrie 25*. Ioan și Agapie Paciul dau chitanță lui Toader, vătavul vornicului Iordache Cantacuzino, că au primit bani pentru bătrânul Crăstinei din moșia Măgirești. (Original).

286. 1786, *Septembrie 27*. Izvod de stânenii din trei bătrâni din moșia Măgirești, care au fost vânduți de răzeși vornicului Iordache Cantacuzino. (Original).

286. 1786, *Octombrie 27*. Adeverința ce dă Ion Paciul că a primit dela vătavul vornicului Iordache Canta, prețul vânzării unui bătrân din moșia Mărginești. (Original).

287. 1786, *Noembrie 4*. Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod poruncește răzeșilor din Mărcăuți să se înfățișeze, cu scrisorile ce au, dinaintea Divanului la o zi hotărîtă. (Original).

288. 1786, *Noembrie 28*. Dimitrie Sturza biv vel logofăt face schimb cu frații Gavril și Grigoraș Jerdan, dându-le părțile de moșie ce a cumpărat dela mănăstirea Bărboi în Dereneu și în Prihodiște, pentru părțile de moșie ale acestora din Bălcășești, Cerceleşti și Sârbeni de pe Răut, în ținutul Orheiului. (Original).

289. 1786, *Decembrie 22*. Vasile Cumpănă negustor din Iași vinde lui Iordache Canta biv vel vornic părțile de moșie ce a cumpărat în Măgirești, la ținutul Orheiului. (Original).

290. 1786, *Decembrie 22*. Gavril călăraș de Țarigrad, împreună cu cumnatele sale, fetele lui Nicolae Gașpar, vând părțile lor de moșie din Măgirești, astfel cum au fost alese la fața locului, biv vel vornicului Iordache Canta, proprietarul moșiilor megieșe Perieni și Roșcani. (Original).

291. *Fără veleat (cca. 1786)*. Izvodul stânenilor rămași nevânduți din bătrânul Lășculeștilor, din moșia Măgirești dela ținutul Orheiului. (Original).

292. 1787, *Iunie 5*. Luca Cristea cu soția sa Ruxanda, nepoata lui Doi, vând lui Șerban Buhuș biv vel paharnic partea de moșie din Sămășcani, pe care o au de pe moșul lor Doi, în bătrânul Nosăiasca. (Original).

293. 1790, *Mai 23*. Cercetarea făcută de căpitanul Ianache și de căpitanul Gavril Cărăman despre cheltuiala ce a făcut Ignat Lepovanul cu un iaz și o moară din satul Fuzăuca de pe moșia lui Iamandi, al doilea cămăraș. (Original).

294. 1791, *Februarie 20*. Petre Zatic vinde lui Iacovache Carp, în achitarea unui împrumut, partea lui de moșie din Bucșești din bătrânul al treilea, ce se va alege de pe partea Găleteștilor. (Original).

295. *1793, Aprilie 29.* Maria fata lui Ion Bărgan din Răzălăi dăruiește schitului Hârbovăț partea ce i se va alege din moșia Hoginești. (Original).

296. *1793, Iulie 12.* Carte de judecată în pricina dintre Toader Baicu biv căpitan cu banul Darie Donici pentru moșia Micleştii din ținutul Orheiului. (Original).

297. *1793, Noemvrie.* Mihail Constantin Șuțu Voevod poruncește așezarea lui Vasile Levință din Chiperceni în rânduiala mazililor. (Copie).

298. *1794, Ianuarie 22.* Mărturia banului Darie Donici despre înrudirea postelnicelului Vasile Mihnea cu boerii Rusul și Carp. (Original).

299. *1795, Februarie 28.* Mihail Constantin Șuțu Voevod rânduește pe Vasile Bocan ca, după povățuirile serdarului de Orhei, căminarul Dumitrache să primească două pașale turcești la conacul dela Șișcani din ținutul Orheiului. (Original).

• 300. *1795, August 21.* Egumenul mănăstirii Dancu dă o firtă de vie ce avea mănăstirea pe moșia sa Leucușeni din ținutul Orheiului în stăpânirea lui Vasile Crăciun, pentru că dijmașul de mai înainte Dimitrie Calu a lăsat-o paragină. (Original).

301. *1795, Decembrie 8.* Alexandru Ioan Calimah Voevod chiamă la Divan să se judece cu stolnicul Iordache Crupenschi pe Andrei Sârbul din Târgul Chișinăului și cu alte neamuri a Goreștilor din ținutul Orheiului. (Original).

302. *1796, Februarie 18.* Serdarii de Lăpușna și Orhei judecă pricina dintre Gavril și Apostol din Peresecina cu diaconul Grigore și cu Vasile Buciușcanu din neamurile Hârsteștilor și Știrkeștilor, cei dintâi cerând împărțâșire, în moșiile Ciocâlteni și Căcărezeni din ținutul Orheiului de pe un bătrân al lor Moga. (Original).

303. *1796, Februarie.* Alexandru Ioan Calimah Voevod dă lui Vasile Bocanu biv căpitan, pentru serviciile făcute de el «pământului» scutire de slujbele sârdăriei și de biruri. (Original).

304. *1796, Aprilie 8.* Zamfira fata lui Dumitru Sârbul vinde o vie nănașului său Vasile Crăciun din Leușeni. (Original).

305. *1796, Iulie 20.* Mărturie de cercetarea făcută pentru a se dovedi că moșia Ciocâlteni este moșia domnească și hotărnicirea făcută aceleiași moșii. (Original).

306. *1796, August 24.* Simina, soția răposatului Vasile Doroftii ot Roșcani împreună cu fii ei vând jupânului Iurca Chilianu o vie paragină de pe moșia Roșcani. (Original).

307. *1796, Septembrie 11.* Vechilii răzeșilor din Ciocâlteni dau mărturie că dacă nu vor dovedi cu martori și alte dovezi, până la vadeaua ce li s'a mai dat, că stăpânirea lor este străveche, moșia să rămână domnească. (Original).

308. *1797, Ianuarie 28.* Alexandru Ion Calimah Voevod poruncește biv vel postelnicului Iordache Negrea, serdar de Orhei să ia măsuri pentru hotărnicirea moșiei Hrușova pe apa Ichelului a jicnicerului Simion Glavce (Original).

309. *1797, Februarie 10.* Alexandru Ioan Calimah Voevod întărește anaforaua Divanului prin care s'a hotărît că moșia Ciocâlteni din ținutul Orheiului nu este moșie domnească, ci răzășească. (Copie).

310. *1797, Martie 5.* Răvașul vistiernicului Grigore Sturza către Pintilie Vintilă privitor la niște cumpărături de pământ în moșia Târșăței din ținutul Orheiului. (Original).

311. *1797, Iunie 14.* Alexandru Ioan Calimah Voevod întărește anaforaua Divanului și recunoaște că jumătate din moșia Indărăpniciei din ținutul Orheiului nu e moșie domnească, ci moșie răzășească. (Copie).

312. *1797, Decembrie 4.* Postelnicul Iordache Negrea, serdar de Orhei rânduește pe căpitani Toader Mavrodin și Dumitru Jârdan să cerceteze dacă moșiile Micleştii și Ivancea ale spătarului Manolache Donici sunt împresurate de răzeșii de Peresecina. (Original).

313. *1797, Decembrie 8.* Cercetarea mazililor și aceia a serdarului de Orhei Iordache Negrea biv vel postelnic în pricina dintre spătarul Manolache Donici proprietarul moșiilor Micleşti și Ivancea cu răzeșii de Peresecina. (Original).

314. *1798, Martie 9. Chiștelnița.* Melinte Gherciu cu copiii, frații și surorile vând lui Maftei Untilă părțile de moșie ce a avut bunicul lor Tănase Gherciu în satul Căcărezeni din ținutul Orheiului. (Original).

315. *1798, Mai 19.* Costache Ghica hatman se învoește cu răzeșii de moșia Coropceni din ținutul Orheiului în ce privește stăpânirea acestei moșii, făcând în acest scop un schimb cu ei. (Copie).

316. *1798, Iani 7.* Scrisoarea lui Iordache Canta către fica sa Măriuța în pricinile moșiei Măgirești din ținutul Orheiului. (Original).

317. *1799, August 10.* Ionașcu Carp dăruiește fratelui său Iacovache două sălașe de țigani ca să-i poarte de grije după moarte, după cum i-a purtat și în timpul vieții. (Original).

318. *1799, Noembrie 24.* Spătarul Manolache Donici face schimb cu vărul său Iacovache Carp, căruia îi dă în schimbul părților sale din moșia Tătăraști de pe Bâc, părți din moșia Potlogeni de pe Ichel. (Original).

319. *1800, Mai 30.* Anaforaua veliților bceri întărită de Domnul Constantin Alexandru Ypsilante Voevod în pricina dintre Zmaranda Hrisoverghi, văduva paharnicului Iordache Lazul și cumnatul său paharnicul Răducanul Roset pentru moșia Ichimăuți din ținutul Orheiului. (Original).

320. *1801, Aprilie 26.* Spătarul Teodor Edibzade scutește pe căpitanul Macarie Donică și pe copiii săi de orice dijmă pentru casa, prisaca și via ce are în satul său Boșcana din ținutul Orheiului. (Original).

321. *1803, Mai 29.* Alexandru Constantin Moruzi Voevod rânduește pe Dimitrache Meleghi, vornicul de poartă să cerceteze și să afle care este hotarul între moșiile Târzieni și Braviceni. (Copie).

322. *1803, Iunie 28.* Alexandru Constantin Moruzi Voevod alcătuește și convoacă pe boerii Divanului care să judece pricina dintre boerii Sturzești și căminarul Grigoraș Rășcanul pentru moșia Lucaceuca din ținutul Orheiului. (Original).

323. 1803, *August 20*. Sărdarii de Orhei cercetează pricina dintre medelnicerul Iacovache Carp și răzeșii săi pentru moșia Potlogeni din ținutul Orheiului. (Original).

324. 1803, *Noemvrie 29*. Mărturia ce dau mai mulți răzeși din Isacova, răzeșilor de Bravicieni de știința ce au privire la mai multe semne de hotare pomenite în documentele vechi. (Original).

325. 1804, *Mai 28*. Lcgofeția cea Mare, dând urmare jalobei lui Ilie Botezatul cu toți răzeșii moșiei Bravicieni, cheamă dinaintea Divanului pe Grigoraș Popescu din Cricov, pe Ignat din Peresecina și pe diaconul Loghin din Curchi la care s'ar găsi scrisorile lor de moșie, pe care le-a îngropat pe vremea răzmeriței în sat în Bezin. (Original).

326. 1805, *Ianuarie 25*. Constantin Morțun cu soția sa Ileana dau gine-relui lor Constantin Mihuleț jumătatea din jos a moșiei lor Cobălenii. (Original).

327. 1805, *Martie 3*. Carte de judecată a serdăriei de Orhei în pricina dintre neamul Durăceștilor și Pintilie Dângă, care a vândut v'stiernicului Grigoraș Sturza părțile de moșie ce aveau Durăceștii în moșia Tărsă ei din ținutul Orheiului. (Original).

328. 1805, *Martie 1*. Răzeșii de Isacova dăruesc o bucată de moșie vechiului schit Ciorova, care a ars cu totul, în vederea reclădirii lui. (Original).

329. 1805, *Martie 13*. Mărturia hotarnică a jicnicerului Iordache Haitul prin care se însemnează hotarele moșiei Ciopleni din ținutul Orheiului și se alege partea lui Ursu din bătrânii pe care umblă moșia. (Original).

330. 1805, *Martie 29*. Hotărnicia făcută de către Dimitrie Meleghi, vornicul de poartă între moșia răzășească, Zăhăicana, ce-i mai spune și Odaia și moșia Hrușova și Hrușovățul a jicnicerului Simion [Glavce]. (Original).

331. 1805, *Mai 27*. Alexandru Constantin Moruzi Voevod rânduiește pe Dimitrie Meleghi vornicul de poartă ca să cerceteze împesurările făcute de megieși, moșiei Pașcani de pe Ichel a șetrăresei Ilinca Donici. (Original).

332. 1805, *August 5*. Serdarii de Orhei scriu țiitorilor moșiei Boșcana, să nu ceară căpitanului Macarie Donică, potrivit drepturilor ce are, dijmă pentru casa, via și stupii ce are în acel sat. (Original).

333. 1805, *Noemvrie 30*. Căpitanul Macarie Donică din satul Boșcana se plânge Domniei că deși în urma înțelegerii ce a avut cu stăpânul Tudorachi Diboglu ca să nu i se ceară dijmă pentru casa, via și stupii ce are în satul Boșcana, totuși este supărat în această privință de sudetul Constandin Roh-mistru, arendașul moșiei. Se dă poruncă serdarilor de Orhei ca să cerceteze plângerea. (Original).

334. 1805, *Decemvrie 1*. *Bușăuca*. Maria, fiica Elenii Juncu și cu soțul ei Constantin Mihuleț vând serdarului Chiriac, vornicul de harem al Doamnei Zoița Moruzi jumătate din moșia Cobăleni din ținutul Orheiului. (Original)

335. 1806, *Mai 3*. Nastasia Enculeasa cere Domniei să i se dea voie să răscumpere cu drept de protimisis, moșia Cobăleni, pe care sora sa Ileana Morțun a vândut-o spătarului Iordache Crupenschi. (Original).

336. 1806, *Mai 6*. Păhărniceasa Zmaranda Hrisoverghi, proprietara moșiei Ichimăuți din ținutul Orheiului se plânge că este turburată în stăpâ-

nire de căminarul Ziloti, proprietarul moșiei Cinișeuți. Se dă poruncă domnească serdarilor de Orhei ca ei să cerceteze pricina. (Original).

337. 1806, *Mai 23*. Postelnicul Vasile Roșca, Samuilă Hâncul și alți răzeși din moșiile Bogzești, Crăsnăgeni și Cravățul dela ținutul Orheiului, cer să li se aleagă de o parte părțile lor de moșie de acelea ale vornicului Costache Sturza. In urma jaloibii lor se dă in acest sens poruncă domnească serdarilor de Orhei. (Original).

338. 1806, *Iunie 1*. Nastasia Enciuleasa dă hârtie la mâna biv vel spătarului Iordache Crupenschi că nu se împotrivește la vânzarea moșiei Cobălenii din ținutul Orheiului, pe care o face spătarului, sora sa Ileana Morțun. (Original).

339. 1806, *Iulie 3*. Orhei. Panaite Scordeli, chihaiia de cihodari se învoește cu Grigoraș Rășcanu biv vel ban cum să stăpânească moșiile Poiana Mana și Burhuta, care au făcut parte din locul domnesc al târgului Orheiului. (Original).

340. 1806, *Iulie 10*. Căpitanul Arsăni Ochincă dă mărturie lui Iordache Vartic că a stăpănit ca vechil al acestuia Balta lui Nedelcu timp de doi ani fără nicio opunere din partea vechililor mănăstirii Neamțului. (Original).

341. 1806, *Iulie 17*. Anaforaua vornicului Dimitrie Sturza prin care arată câtă moșie este domnească, necuprinsă de vatra iazului cel mare al Orheiului, întărită de Domnul Alexandru Constantin Măruzi, care pcruncește să i se facă hatmanului Alexandru Mavrocordai hrisov de danie pe această moșie. (Original).

342. 1806, *Iulie 17*. Impărțirea moșiei Morozenii din ținutul Orheiului între urmașii lui Grigorcea Durac. (Original).

343. 1806, *August 4*. Iași. Alexandru Constantin Moruz Voevod dăruiește lui Theodor Baș biv vel vornic de Țara de jos o parte de loc de codru, dreaptă domnească, la ținutul Orheiului, în capul moșiilor Perisăcina, Sămănauca și Teleșeu. (Copie).

344. 1806, *Decembrie 5*. Ilinca Doniceasa dă nepotei sale Safta, fiica feciorului său Iordache Rusu moșia Pașcani din ținutul Orheiului ca să-i fie comând. (Original).

345. 1807, *Ianuarie 22*. Alexandru Mavrocordat biv vel postelnic dă în schimb mănăstirii Neamțul și Secul o bucată a sa din moșia târgului Orheiului pentru moșia Pulberenii dela ținutul Lăpușna. (Original).

346. 1807, *Mai 5*. Insemnare de curgerea neamului pitarului Grigore Săpoteanul. (Original).

347. 1807, *Mai 10*. Shimonahul Eftimie Iurcu dăruiește mănăstirii Frumoasa din ținutul Orheiului trei stânjeni din moșia Bravicea din creanga iurculească. (Original).

348. 1807, *August 6*. Postelnicul Darie Cobăleanu și cu răzeșii săi se înțeleg cu medelnicereasa Ilinca, văduva medelnicerului Iacovache Carp, să se înfățișeze la Divan pentru moșia Gaița pe care medelnicereasa vrea să o stăpânească sub numele de Potlogeni. (Original).

349. 1807, *Septembrie 6*. Hotărnicia moșiei Pașcani din ținutul Orheiului a șetrăresei Ileanca Doniceasa. (Original).

350. 1807, *Septembrie 6*. Insemnări despre măsurătoarea hotarelor moșiilor Pașcanii a șetrăresei Ileanca Donici, Vădenii a serdarului Vasile Onofrei, Măgdăceștii și Cricovul ale spătarului Manolache Donici, Făureștii a slugerului Filoctache Căplescu și Lohăneștii a spătarului Petrache Cazimir. (Original).

351. 1807, *Noembrie 27*. Mărturie pentru împărțirea moșiei Boșcana și, în special, pentru curgerea neamului Iordăcheștilor. (Original).

352. 1807, *Noembrie 29*. Răzeșii Șaptefrați, Duca și Ion Gașpar din bătrânul Pârvana fac schimb cu căminarul Ion Matfeu vechilul Doamnei Zoe Moruzi dând 30 de stânjeni de moșie din Căcărezeni pentru 30 de stânjeni din moșia Clișova. (Original).

353. 1808, *Aprilie 10*. Sărdăria Orheiului dă mărturie de cercetarea pricinii dintre medelnicereasa Ilinca Roset și răzeșii Cobălteni pentru stăpânirea moșiei Greblești, de pe Ichel, la ținutul Orheiului. (Original).

354. 1808, *Mai 18*. Ignat maistru din Bravicea se angajează față de ctitori să zidească după dimensiuni anumite o mănăstire în valea Țigăncii. (Original).

355. 1808, *Mai 29*. Divanul rânduește pe spătarul Manolache Donici să hotărânicească moșia Greblești a medelniceresei Ilinca Roset de o altă parte a aceleiași moșii pe care o stăpânesc răzeșii sub numele de Cobâlca și să-i aleagă și părțile ce i se cuvin în această din urmă moșie. (Original).

356. 1809, *Iunie 15*. Mărturia Divanului Moldovei pentru curgerea neamului lui Ioniță Anghel dela ținutul Orheiului. (Original).

357. 1809, *Iulie 22*. Serdăria poruncește ocolașilor ca Ioniță Anghel din Clișova, să fie scutit de dăjdiile vistieriei și de slujbele ținutului. (Original).

358. 1809, *Octombrie 16*. Medelnicerul Lupu Roset vinde vărului său, spătarul Manolache Donici moșia sa Peticul, de pe Bâc, la ținutul Orheiului. (Original).

359. 1810, *Ianuarie 26*. Consistorul duhovnicesc al mitropoliei Moldovei rânduește pe Serafim nacealnicul schitului Gârbovăț să îngrijească de instalarea unui nacealnic la schitul Bravicea. (Original).

360. 1810, *Octombrie 31*. Iordache Boghiul, călugărindu-se și închinându-se schitului Frumoasa din ținutul Orheiului dă schitului, cu voia fiilor săi, partea sa de vie și două poloboace de vin, danie întărită și de baș vădrar. (Original).

361. 1811, *Februarie 6*. Serdăria Orheiului judecă pricina dintre preotul Ștefan Sachelarie și alte neamuri ale sale cu șetrăreasa Ilinca Carp și hotărârește că cei dintâi nu au împărțășire în moșia Pașcani din ținutul Orheiului. (Original).

362. 1811, *Aprilie 10*. Serdăria Orheiului judecă în două rânduri, pricina dintre niște răzeși Crudești și Iordache Donici pentru moșia Peticul de pe apa Bâcului. Răzeșii sunt trimiși să-și îndrepte pretențiile contra neamurilor lor care au înstrăinat și partea lor de moșie. (Original).

363. 1811, *Iunie 14*. Gavril Plămădeală cu feciorul său, din satul Boșcana, vând lui Toader Carp biv vel ban partea lor de moșie din Ghirești, pe apa Ichelului, la ținutul Orheiului. (Copie).

364. 1812, *Septembrie 20*. Mărturie dela Dimitrie Jerdan vornic de poartă și dela Toader Mavrodin căpitan pentru hotărnicia și alegerea moșiei Ciocâlteni din ținutul Orheiului. (Original).

365. 1812, *Noemvrie 27*. Serdăria poruncește Telalbașei din Târgul Chișinăului să scoată la mezat moșia Cogălniceni pe care o are de zestre Iordache Filipescu dela socrul său polcovnicul Manolache Balș. Cel mai mare preț este dat de postelnicelul Ioniță Roșca din Sănătăuca ținutul Sorocii. (Original).

366. 1812, *Decemvrie 11*. Scarlat Alexandru Calimah Voevod poruncește epistatului vorniciei de aprozi să scoată în vânzare la sultan mezat moșia Siliștea din ținutul Orheiului cu siliștile vecine Lucaceuca, Vatici, Pasicina și Blajia ale lui Ștefan Rășcanul, fiul răposatului ban Grigoraș Rășcanu. (Original).

367. 1813, *Aprilie 15*. Ioniță Sava, urmaș al lui Chirică Mărzacu, vinde preotului Constantin Mogâldea din Hirșișeni partea sa de moșie din Hoginești. (Original).

368. 1813, *Iulie 26*. Vasile Mogâlde și soția sa Anița vinde părintelui econom al schitului Frumoasa zece stânjeni din moșia Bravicea, din bătrânul lui Isac. (Original).

369. 1813, *August 9*. Cercetarea serdăriei de Orhei în pricina dintre vornicul Iordache Crupenschi și Maria, soția lui Constantin Mihuleț, pentru moșia Cobăleni dela ținutul Orheiului. (Original).

370. 1815, *Noemvrie 2*. Alegerea părților din moșia Cruceștii de pe bătrânul Costescul.

371. 1816, *Mai 22*. Dania pe care o face mănăstirii Hârbovăț monahul Ilarie în moșiile ce are de pe bătrânul Parasca Huhuloaia în moșiile Săpcteni și Onișcani.

372. 1816, *Decemvrie 19*. Paraschiva, fata lui Ștefan, nepoată lui Gheorghită Buza face danie mănăstirei Hârbovăț o parte din haștina sa din Onișcani. (Original).

373. 1817, *Aprilie 20*. Invoială și împărțirea moșiei Meleşeni din ținutul Orheiului între neamurile Mavrodin, Vărzar și Brânză. (Copie).

374. 1818, *Iulie 20*. Neculai și Gavril Durac împuternicesc pe nepoții lor Savin Vârlan și Vasile Iacob să caute părțile de moșie ce li se cuvin în moșiile Isacova, Morozeni și Ônițcani de pe strămoșul lor Durac cel bătrân. (Original).

375. 1818, *Noemvrie 5*. *Chișinău*. Invoială între banul Iordache Dariș și sfetnicul Curții Ioan Pruncul, referitoare la moșiile Dăriești aflate în partea stângă a Prutului. (Copie).

376. 1819, *Februarie 24*. Gheorghe Sofronie și Toader Crețul dau în schimb polcovnicului Andrei Tăutul părțile lor de moșie din Isacova, pentru alte părți de moșie din Curteni și din Zahoreni. (Copie).

377. 1819, *Februarie 26*. Neculai armanul din Târgul Orheiului vinde lui Arachel Agem armean tot din Orhei o casă a soacrei sale. (Original).

378. 1819, *Martie 10*. Guberschi-caștelaristul, Costache Racu și Manolache Adam se jeluesc judecătoriei politicești a Basarabiei revendicând dela

răzeși bătrânul Albului din moșia Trăistenii pe Cula, cu un ispisoc ce a avut strămoșul lor Nistor vătavă dela Irimia Movilă Voevod. (Original).

379. 1819, *Noemvrie 20*. Ion Drăgan se închină mănăstirii Frumoasa cu bucate cu tot pentru a fi pomenit el și neamul său. (Original).

380. 1820, *Martie 19*. Lupu Plăcintă vinde mănăstirii Hârbovăț partea sa de moșie din Onișcani, ținutul Orheiului. (Original).

381. 1820, *August 23*. Izvod de zestrea ce dă căminarul Tudorache Ciurea fiicei sale Nastasia la căsătoria ei cu Iordache von Vârnav. (Original).

382. 1822, *Iulie 10*. Spița pe bătrâni a moșiei Hoimănești. (Original).

383. 1823, *April 30*. Izvod de zestre ce dă Iordache Rusu fiicei sale Safta. (Original).

384. 1826, *Iunie 5*. Nicolae Donici vinde vărului său Iancul Rusu un iaz și o moară de pe apa Ivancei, din sus de șleah și de podul de pe apa Ivăncii. (Original).

385. 1827, *Martie 7*. *Chișinău*. Adeverință dată de Adunarea deputățească a nobilimii basarabene lui Timofei Bulat pentru curgerea neamului său (Original).

I N D I C

E

A

- Acsinia* 112, 133, 155, 158, 219, 327.
Adam Manolache 479, 480.
Adam Vasile, postelnic 96.
Aftenie 130, 177, 476.
Aftinia 476.
Agache 287.
Agachiasa Ioana 266.
Agafia (Gafia) 51, 79, 95, 348, 356.
Agaftonia 149.
Agapia, mănăstire 232.
Agapie Dumitru, căpitan 282.
Agapie Ursul, vel șetrar 281.
Albota din Braviceni 88.
Albul 120, 140, 220, 479.
Albul Constantin, preot 220.
Albul Ioniță 220.
Aldioaia Anghelușa 143.
Alexandra 148, 154, 302, 303.
Alexândresc, neam 184, 412.
Alexandru Bogdan Voievod 6.
Alexandru Constantin Voievod 298, 304, 388.
Alexandru Constantin Moruzi Voievod 368, 374, 376, 385, 392, 400, 405, 408, 413, 461.
Alexandru Ilieș Voievod 406.
Alexandru Ioan Calimah Voievod 339, 340, 343, 345, 353, 354, 358, 381.
Alexandru Ioan Mavrocordat Voievod 14, 308, 309, 318, 324, 347, 355, 372.
Alexandru Nicolae Suțu Voievod 379.
Alexandru Voievod 17, 43, 68, 77, 214, 276.
Alexandru 190, 331.
Alexandru, diac 71, 118.
Alexandru, vel postelnic 239.
Alexe 93, 132.
Alexe, neguțătorul din Iași 120, 223.
Alexe Andrei 352.
Alistarh, vel ban 213.
Ambrohie 151.
Ambrosie, vechilul măn. Secu 409.
Ambroz Manole 220.
Ana 49, 50, 58, 112, 132, 169—171, 219.
Ana Pășcănița 132, 154.
Anania, egumen Bărboi 307—309.
Anastasia 149.
Andrei 84, 89, 97, 111, 119, 126, 130, 139, 170, 212, 213, 219, 251, 360.
Andrei, condicar 309, 310.
Andrei, dascal 379.
Andrei, căpitan de curteni 86, 87.
Andrei, izbașa 296, 327.
Andrei, logofăt 22.
Andrei, trâmbaci domnesc 254.
Andrei uricar 23, 24, 127.
Andrei, vornic 153.
Andreiaș 135, 151.
Andreiaș, vel șetrar 106, 107.
Andreica 77, 129.
Andrian 97.
Andriescu Chirica 286.
Andronache 261.
Andronic 150, 190, 431.
Andronic Ivașcu 5, 375.
Andronic Postelnicescul 127.
Andronic, păhărniceț 52.

- Andrușco* 15, 433.
Angariț (Agărici) Ion 441.
Anghel Constantin, jicnicer 441, 443.
Anghel Ioniță, căpitan 441—443.
Anghel Ștefan, postelnicel 345, 442
 443.
Anghelina 44, 51, 65, 87, 151.
Anisia 87, 88, 228, 229.
Anița 95, 123, 161, 176, 268, 327, 329.
Antemia 51—53, 91, 93, 95, 112, 139,
 169—171, 219.
Antioh Constantin Voievod 156, 157,
 234.
Antoși 484.
Anton 255, 447.
Anton, egumenul Agapiei 232.
Antonie, mitropolit 210.
Anionie Ruset Voievod 143.
Antonia 148.
Anușca 7, 8, 38.
Apostol 80, 97, 98, 109, 153, 335,
 340—342.
Apostol, diac 162.
Apostol, pârcălab de Orhei 84.
Apostol, pârcălab de Bezin 138.
Apostol, paharnic 36.
Apostol, uricar 72, 115.
Apostol, vornic 84, 85.
Apostolache, pârcălab de Orhei 121.
Apostu, căpitan 467.
Arămăscul Simion, vornic de poartă
 247, 248, 250, 251, 421, 425, 427.
Arbore Luca, portar de Suceava 7, 9—11.
Arbure, bătrân 330.
Armagul, serdarul 204, 447.
Armanca 44—46, 50, 51.
Armeni 478, 479.
Aron Voievod 26, 218.
Arpintie 95.
Arșănoaia 105.
Arsenia 139.
Arsenie 140.
Arsenie, vornic de poartă 65.
Artenie ot Fălci 140
Aslan, pârcălab de Orhei 56, 57.
Avaam 16.
Avaam, ușeriu 37.
Avaam Ionașcu, vornic 67.
Avrămeni, moșie 456.
Avrămia 109, 466.
Azinte 186.
Azinte, uricarul 58, 159, 174, 181.

B

- Băc*, râu 89, 104, 142, 203, 209, 211,
 224, 235, 370, 416, 449, 468.
Băcal Tanasie 351.
Băcal Danciu 351.
Bădăgeni-Hotin 178.
Bădicul Andrei 95.
Bădicul Ursul 170.
Badiul 304, 410.
Badiul, dascal 104.
Baghia, vale 245, 246, 259.
Bahna 282.
Băibărăcar Ispir 295, 296, vezi *Ispir*.
Baico ot Gălești 142, 150.
Baico Toader, biv căpitan 334.
Bălăban Pavel 170.
Bălan 109, 114, 160.
Bălan Theodor 472.
Bălana, sat 209, 210.
Bălaș cel Bătrân 56.
Bălășești 478.
Bălcășești vezi *Bolcășești*.
Balea 227—229.
Balș, logofăt 51.
Balș Alexandru, vel vistiernic 458.
Balș Constantin, vel vornic 367, 413;
 vel logofăt 274, 384, 414, 416.
Balș Deodor, vel vornic 373, 376.
Balș Grigore, vel ban 273, 274, 278.
Balș Ion, vel stolnic 159.
Balș Iordache, vel vornic 240; vel
 vistiernic 273.
Balș Lupul, vel vornic 239, 441; vel
 logofăt 414.
Balș Manolache, polcovnic 274, 457.
Balș Nicolae, vel vornic 357, 376; vel
 logofăt 416.

- Balș Teodor*, vel vornic 357, 373, 413, 414.
Balta lui Nedelcu 108, 109, 120, 126, 223, 245, 298, 408.
Bălțatul, logofăt 33, 56.
Bălușăști 56.
Bălușel, neam 235, 236.
Bălușel Dariu 234, 235.
Bălușel Ștefan 235.
Bantaș Artenie, diacon 161.
Bantaș Constantin, negustor 425.
Banul Vasile, vel medelnicer 74, 79.
Bănuleasa Tudosca 469.
Bânzar Constantin 302.
Bânzar Hilip 301.
Bânzar Timoftei 301.
Bânzar Toader 317.
Bânzar vezi Pânzar.
Bărăiac, sat 202, 203, 253; căpitan de — 268.
Bărăiescu Ștefan 469.
Bărboi, mănăstire 14, 307—309, 325, 330, 359, 360.
Bărboșel Ionașcu 27.
Barbu, vornic de poartă 353.
Barbu Ioan 459.
Barbu Iordache 476.
Barbul 134.
Bărcă Gheorghe 170.
Barciul, țigan 77.
Bărgan Ion 333, 334.
Bărgan Maria 333, 334.
Bărlad, cumnatul lui Draga 228.
Bărlădeanu Ion, căpitan 412.
Bărlădeanu Solomon, vel vistiernic 106, 107; vel logofăt 123.
Bărgan Nicolae 175.
Bârsan Teodor, vornic de gloată 68, 73—75.
Bășcul Vlasco 49.
Băseanul Irimia, uricar 35, 36, 51, 52.
Bașota Gheorghe, cămăraș 45, 47.
Bașotă Pătrașcu, vtori logofăt 65, 66.
Băț Ioniță 282.
Băț Ștefan 282.
Bătă Pavel 186.
Bătaguri 390.
Batâr Chirilă 451.
Bătcă Ștefan 240.
Batcu Lupu 305, 306.
Batin Gheorghe, protoereu 469.
Bătog Gheorghică 318, 320.
Băzdăga, preot 62.
Behlige Miron, preot 251.
Beilic, casele de — 238.
Beișorul Istrate 123, 152.
Beișorul Pavel 133.
Belăzuza 141, 142.
Belcescu Miclea 12.
Belcescu Toader 12.
Beldie Vasile, vornic 114, 115.
Beldiman Maria 117.
Beldiman Mihăilașcu, vornic de gloată 106, 107, 117, 130.
Beldiman Nichifor, vornic de poartă 44—46; vel logofăt 51—54, 71, 117, 230.
Beldiman Toader 71.
Belinstein, baron 438, 450—452.
Bender 246, 260, 389, 391.
Bene Grigore 128.
Bene Partenie 128.
Benga Andrei 145.
Benghidir 134, 165, 180, 250, 251.
Berecioaia Marula 132, 303.
Berghe 132.
Beșeni 308.
Bezeni 138, 155.
Bezin 7, 9, 261.
Biceag, părau 460.
Bilăi, stolnic 16, 19, 20.
Biliceni 27, 77, 86, 87, 124.
Bircești-Vaslui 178.
Birciu Tănase 152.
Bistrița, mănăstire 25, 26.
Bistrița, râu 28.
Bivol Constantin, postelnicele 434.
Bizighești 29.
Blajia, moșie, părau 241, 405, 458.
Blănariu Ion 435.
Blănariu Sava 351.
Blănariu Vasile 313, 314.

- Blehan* 76.
Bobârnat Tănase 251.
Bobeica 140.
Bobeica Darie 261, 453.
Boboc Mihăilă 198.
Bocan Vasile, căpitan 338, 343.
Bocman Mihăilă 302.
Bocșa de Târceței 52.
Bodnar Gavril 91, 93.
Bodorca 91, 93.
Bodrug Ursache 286.
Bogdan Dumitrache, vel spătar 357.
Bogdan Ion, vel logofăt 239, 241, 250.
Bogdan Manolache, al III-lea, logofăt 239.
Bogdan N., vel vornic 231; vel logofăt 250.
Bogdan Voevod 7, 9, 10, 11, 13, 14, 80, 375.
Boghiceni-Lăpușna 475.
Boghiul 460.
Boghiul Iordache 445, 446.
Bogos, pârclăbul 171.
Bogzești 85, 126, 401, 402.
Boian 81.
Bolboceștii 68.
Bolcăș, familie 16, 17.
Bolcăș Maxim 16, 17.
Bolcășești 17, 128, 129, 135, 324, 325.
Boldescu 81.
Boldur 5, 375.
Boldur, vel vornic 6, 7, 9.
Boldușanu Toader 81.
Boldușoia Axinia 81, 155.
Bolohan 244, 258.
Borăleanu, uricar 63—66.
Bordei Dumitru 352.
Borha 385.
Borha Vasile, vătav 135.
Borilă Enache 251.
Borș Constantin 198.
Borș Todirașcu 198.
Borzești 304, 305.
Boșcana, moșie, pârău 15, 16, 130, 235, 374, 387, 393, 394, 433, 452.
Bosie 62, 63, 78.
Bosie Dorda 411.
Bosie Iordache, sulger 397.
Bosie Vasile 154.
Bosiuc Ioniță 256.
Bosiuc Postolache 163.
Bosna, medelnicer 97, 125.
Boșotenii pe Bistrița 28.
Bostan Ilie 333.
Bota, fata lui Durac 142, 144, 154.
Botășeni 372; vornic de — 64, 76.
Boțan Ion, căpitan 406, 407.
Botez Iacob 301.
Botezatu Ilie, pitar 379, 380, 404.
Botezatul Ioan 489.
Botezatul Neculai, pârclăb de Orhei 238.
Botezatul Paraschiva 380.
Botnar, otacul — 406.
Botnar Zaharia 351.
Boțnețu Simion 238.
Botocel Niță 384.
Boțul 91, 93.
Boul, vistiernic 37.
Boul Ștefan, vel vornic 106.
Bou Negru Ioan 453.
Bouri, vale 68.
Bozgher Ștefan, poroșnic 270.
Bradul 87.
Brăescu Gavril 197.
Brăescu Vasile 197.
Braha, postelnicel 149.
Braha Constantin, diacon 318.
Braha Gheorghe 227—229, 237, 238.
Braha Lupașcu 186.
Brahna 5, 99, 375.
Braia 91, 93.
Brăilescul 175.
Brâncă Ioniță 234, 235.
Brănești 192.
Braniște 126.
Brânză, neam 470—472.
Brânză Ion 268, 387.
Brânză Lupu 472.
Brânză Pintilie 387.
Brânză Vasile 268.
Brat 16.

- Brateș* 132.
Brașlav 487.
Brătuleni 416.
Bravicea, sat 68, 177, 205, 268, 295, 308, 311, 417, 438, 439, 444, 460.
Bravicea, schit 444.
Braviceni, sat 5, 80, 84, 85, 88, 99, 100, 270, 282, 374, 375, 378—380, 417.
Brahna 148, 149.
Breanova 378.
Briahnova, baltă 5, 14, 80, 99, 282, 375.
Briciul, vale 385—387.
Brudur Duma, boier 7, 9.
Buca 466.
Buceaci 64, 65.
Bucicica vezi *Buciușca*.
Bucioc Ileana 101.
Bucioc Ilie, paharnic 101.
Bucioc Miron 98, 99.
Buciuleşti pe Bistrița 28.
Bucium, vel paharnic 16, 17, 19, 20.
Bucium, vel stolnic 98.
Bucium Condrea, vornic 28, 29, 33.
Bucium Grigore 28.
Buciumaș Dumitrașcu 105.
Buciușca 71, 90—94, 182, 207.
Buciușcanu Palade 345.
Buciușcanu Vasile, căpitan 340, 345, 348, 352, 353, 355, 455.
Bucovăț 76.
Bucșești 55, 333.
Bucșinescu, ban 454.
București 336; tratatul dela — 468.
Budești 340.
Budișoara 449.
Budul 130.
Buecani 77.
Bugeac 422.
Buguță (Guguță), preot 105.
Buhăescu Vasile, paharnic 263, 264.
Buhic Florință 124.
Buhuș 79.
Buhuș, medelnicer 219.
Buhuș, ve ogofăt 120.
Buhuș Alexandru, serdar 131; hatman 145.
Buhuș Dumitru 101.
Buhuș Ion, vel logofăt 161, 191.
Buhuș Ileana 101.
Buhuș Nicolae, al treilea logofăt 101; vel clucer 106, 107; medelnicer 110.
Buhuș Șerban 46; vel armaș 283, 284; vel paharnic 331.
Buhușouca 77.
Bulăești 61, 127, 482.
Bulanca 142.
Bulat, familia 177, 486—489.
Bularda, moșie 61.
Bulboacă Andrei 126.
Buligă Mierăuță 126, 129.
Buna 468, 469.
Buna Dăncioaia 123, 124, 132, 302, 304, 410.
Bunata 13.
Burcă 16.
Burda Apostolache, clucer 489.
Burghilea Sava 236.
Burhuta 192, 194, 404—406.
Burlă 268.
Burlan 230.
Burlan, pitarul 191, 241.
Burlan Vlasie 241.
Bursuca 348, 356.
Buruiană Anton 477.
Buruiană Ioniță 466.
Bușăuca 396, 397.
Bușilă 300.
Busuioc vezi *Bosiiuc*.
Busuioc Ioniță 300.
Busuioc Năstase 168, 169.
Busuioc State 300.
Buticiu-Hotin 178.
Buza Gheorghiiță 469.
Buza Paraschiv 469.
Buza Ștefan 469.
Buzălat Todirașcu sin Ioniță 478.
Buză Neagră Micul 126, 127.
Buzdugan 58, 98.
Buzișorul Grigore 129.
Buzni Vasile 129.
Buzul Gavril, căpitan 363.

C

- Căbac* 254.
Căbăești 210, 224, 225, 449.
Cabaniur Ștefan, diac 384.
Căcărezeni 72, 73, 88, 99, 282, 340—342, 346, 347, 349, 350, 355, 365, 366, 435, 456.
Căidac 140.
Cai buni 18, 19, 29, 30, 87, 95, 102, 103.
Căimăcanu Ion 434.
Căimăcanu Pahornie 454.
Căimăcanu Tomiță 454.
Caisin 138.
Călărași 203, 416.
Căldărar Vasile, cupeț 153.
Caliceni 236, 247, 447.
Calicii, moșie 406.
Calimah Maria, băneasă 371.
Calistru, episcop de Rădăuți 241.
Calu Dumitru 339.
Camenița 212, 213.
Canano Șerban, spătar 350, 355, 359, 455, 467.
Candachia 91, 93.
Canela Constantin 298.
Canta, vel logofăt 231.
Canta, vel vornic 273.
Canta Constantin, vel vornic 416.
Canta I., spătar 179.
Canta Ion, vel logofăt 288, 367.
Canta Iordache, vel vornic 305, 310—323; vel logofăt 367, 368; *Ghenadie* 369.
Canta Măriuța 368.
Canta Matei, vel comis 274.
Cantacuzino, vel spătar 241.
Cantacuzino Ion, vel logofăt 277.
Cantacuzino Ioniță, vel vornic 273, 278.
Cantacuzino Iordache, vel vornic 296, 306, 310—323, 325, 327, 329.
Cantacuzino Toma, vel vornic 97.
Cantacuzino Vasile, vel vornic 157.
Cantemir Dimitrie 43.
Canțir Vidrașcu, vornic de poartă 279.
Căpiniciul (Căpinigiul), moșie 55, 62, 63, 82, 304, 305.
Căplescu Filoctache, sulger 424, 431, 441.
Căpotici Constantin 412.
Căpotici Ileana 412.
Căpotici Vasile 235.
Căptariu Iordache 271.
Căptariu Strătulat, preot 270, 271.
Căputeni-Hotin 178.
Cărăbaș 62, 63.
Cărăbășeni 160.
Caragea Alexandru, vel spătar și serdar de Orhei 378, 382, 388, 394, 398, 404.
Caragea Constantin, spătar 273, 278.
Caraghiuzel, părcălab de Cetatea Nouă 19, 20.
Caraghiuzel Ion, părcălab de Hotin 15.
Caraginul 118.
Caragoi 68.
Cărăman Constantin 233.
Cărăman Gavril, căpitan 332.
Cârjeu, vale 386, 387.
Cârlan Velișcu 384.
Cârlig Ștefan 240.
Cârlig Vasile 240.
Cârligătura, ținut 29, 137.
Carp, vel căpitan 215.
Carp, vel medelnicer 211, 213, 216, 222.
Carp, vel spătar 195.
Carp Bălașa 117.
Carp Gheorghe 437, 441.
Carp Iacovache 333, 369, 370; medelnicer 377, 418, 438, 441.
Carp Ilinca 418, 419, 437, 441, 446.
Carp Ion, stolnic 211, 304, 305, 309, 312, 320, 326, 328.
Carp Ionașcu 369.
Carp Iordache 448, 449.
Carp Toader, stolnic 117; medelnicer 290, 291; vel ban 452, 453.
Carp Vasile, căminar 250; șetrar 269.
Cârpești, neam 338.
Carpuz 185, 251.
Carpuz Constantin, părcălab 169—172, 179, 232.

- Carpuz Cristea* 232.
Carpuz Iacob 252.
Carpuz Miron, sotnic 251, 252.
Carpuz Ursache 232, 286.
Cârstea de Lohănești 204, 420.
Cârstea Ion, vătav de sinețari 190.
Cârstea Pavel, pârcălab vezi *Chirică Pavel*.
Cârstea Postolache 215.
Cartișă-Lăpușna 475.
Cărușă Donică 163.
Carșasara 102, 103, 121.
Cătălina 160.
Catargiu 212.
Catargiu, vornic 284.
Catargiu Apostol 67, 74, 79, 80, 145; postelnic 193.
Catargiu Enache 80.
Catargiu Filip, vel spătar 239; vel vistiernic 243, 244, 246, 258, 260.
Catargiu Gheorghe, pârcălab 90, 99, 100, 113—115, 119; clucer 122; vornic 132; paharnic 192, 193, 375.
Catargiu Ilie, vel logofăt 174, 181, 192.
Catargiu Necula 67.
Catargiu Panaite 474, 475.
Catargiu Ștefan, ban 79, 90; vornic 284.
Cațichi Vasile 182.
Cațichi Zamfira 143.
Catrina 381, 397, 412.
Caușca, vale 406.
Cazac, căpitan de călărași 77.
Căzacul 105, 114, 241.
Căzacul, șoltuz de Chișinău 130.
Căzan 91, 93.
Căzănești 235.
Cazimir Mihai 182.
Cazimir Petrache, spătar 396, 419, 424, 432.
Ceaurul Vasile 131.
Cehan vezi *Racoviță*.
Cercelești 129, 324, 325.
Cerchez Irimia, armaș 140.
Cerna, râu 95, 175.
Cernat Ion 215.
Cernăuți, oraș 176.
Cernăuți, ținut 207.
Cerneaga, uricar 43.
Cernitul 292.
Cetatea Albă 233.
Cetatea Nouă, pârcălabi 7, 9, 16, 19, 20.
Ceucani 204, 205, 420, 421, 430, 447.
Chelsia 151.
Chemingiu Andronache 159.
Chervasie, preot 109.
Cheșcu Simion, uricar 250.
Chetroasa 307, 313, 314, 316, 317, 330.
Chetrosul 157, 235.
Chicera-Lăpușna 475.
Chicoș, vel șetrar 74, 75.
Chița 200.
Chifeni 482.
Chiha Ștefan 198.
Chihae Oniță 198.
Chihae Vasile 344.
Chiliana 61.
Chilianu Gheorghe 351.
Chilianu Iurca 350, 351.
Chilie 283.
Chilițas Constantin 164.
Chilițas Enache 164.
Chiosa Moisei 204, 420.
Chiperceni 41, 49, 50, 58, 133, 190, 239, 244, 254, 258, 305, 337, 359.
Chipieanca 114.
Chiriac, pârcălab de Hotin 105.
Chiriac serdarul, vornic de harem 396, 461.
Chiriac Dumitrache, dascal 176.
Chiriac Tănase 176.
Chiriac Vasile, preot 176.
Chirică 151, 152.
Chirică, dascal 266.
Chirică, diacon 166.
Chirică Gavril 312, 320, 326, 328.
Chirică Pavel, pârcălab 171, 178, 188, 190.
Chiril, arhimandritul 445.
Chiril, monahul 418.
Chirilă 126.
Chirina 86.
Chiriță 465, 466.

- Chiriță Paleologul Dumitrache*, postelnic 36—38, 40, 41, 64, 97, 98, 125.
Chiriță Maria, postelniceasa 64, 97, 125.
Chirtoacă Mihălache 474.
Chișinău, târg 14, 58, 76, 129, 130, 213, 274, 282, 339, 340, 351, 358, 398, 416, 422, 425, 426, 428, 429, 457, 462, 474, 476, 489; pârcălab de — 129; șoltuz de — 129.
Chișinău pe Răut 16, 17, 18, 19, 20, 22, 27, 66, 110, 218.
Chișinău, ținut 485.
Chișelnița 360, 365, 366.
Chiverești 72.
Cinișăuți vezi *Șănășăuți*.
Ciobanu Vasile 378, 379.
Ciocălteni 72, 88, 282, 340—342, 345—350, 352, 354—358, 454—456.
Ciocan Ștefan 301.
Ciocana 235.
Ciocârlan 206.
Ciocârlan Pavel 134, 180, 196.
Ciochină Duma 51—53.
Ciofeani 164.
Ciogole Constantin, vel clucer 89.
Ciogole Grigore căpitan 182.
Ciogole Ștefan, vornic de poartă 14, 309, 312, 320, 326—329.
Ciohoranu Constantin, căpitan 456.
Ciohoreni 77, 215, 244, 254.
Ciolpan Pătrașcu, vătav 46, 47.
Cioplani (Șupleni) 122, 127, 131, 385—387.
Ciorăș Andronache 301.
Ciorăș Ștefan 301.
Ciorbă Constantin, preot 297, 298, 314, 328.
Ciorbă Ștefan 297, 314, 328.
Ciorna vezi *Cerna*.
Ciornei Dima 303, 304.
Ciornușca 169—171.
Cioroborta, vale 386.
Ciorova, schit, vale 383, 384.
Ciripeău 68.
Cirova 259.
ciubote 256.
- Ciucul Antimia* 67.
Ciucul Simion 67.
Ciuluc, râu 86, 87.
Ciulucani 27, 45, 417; vezi *Mândrești*.
Ciupag Lupul, vătav 140.
Ciurca 89.
Ciurea Năstăsica 482, 484.
Ciurea Tudorache, căminar 482—484.
Ciurlencu Ștefan 140.
Clănău, spătar 7, 9.
Climent, diac de vistierie 300.
Clîșova 128, 378, 435, 442, 456.
Clucerescu, neam 143.
Clucerescu Andrei 143.
Clucerescu Constantin 148, 149.
Clucerescu Grigore, medelnicer 143, 404, 412, 455.
Clucerescu Loghin 143, 168, 412.
Clucerescu Nicolae, postelnic 140, 149.
Clucerescu Pătrașcu 143.
Clucerescu Sandu 142.
Clucerescu Sinica 143.
Clucerescu Ștefan, spătar 140, 141.
Clucerescu Todirașcu 143, 171.
Clucerescu Zamfira, medelnicereasa 293.
Coadă 59.
Coadă, căpitan 366.
Coadă Irimia 366.
Coadă Trohin 402.
Cobâlca 158, 269, 436, 437, 440, 441.
Cobăle 186.
Cobăleni 380, 381, 396, 398, 403, 404 461—464, 475.
Cobăleanu Darie 377, 418, 419.
Cobolta 95.
Cochijești 364.
Cociovă Manole 384.
Cociorvei, hotnog 77, 78.
Cociorvesc, neam 184.
Cocul Toader 243, 247, 249, 257.
Cocul Vasile 243, 247, 249, 257.
Cogălnic, râu 99, 100, 254, 259, 270, 271—273, 325, 327, 346, 355, 409, 415.
Cogălniceni, sat 220, 271, 272, 273, 274, 457.

- Coginco*, sat pe Nistru 195.
Cojăicu 114.
Cojăn Scurtă Ioniță 198.
Cojocca Mereuță 148.
Cojușnean Iftodie 238.
Colețcu, vătav 114.
Colțea Gheorghe 389.
Colunești, sat 166.
Coman Toader 445.
Comșa Gheorghe 45.
Conachi Manolache, vornic 367.
Condrea 124, 169, 469.
Condrea, vistiernic 49, 50.
Condrea, vornic 118.
Condreciu 158.
Condrești 81, 155.
Conețchi (Kunitzki) 213.
Constantin 67, 86, 124, 149, 168, 169, 219, 335.
Constantin Alexandru Ipsilanti Voievod 370, 441.
Constantin, biv vel comis, serdar de Orhei 298, 299.
Constantin, căpitan 384.
Constantin, clucerul 127, 140, 141, 149.
Constantin comis, baș vădrar 446.
Constantin din Trebujeni 111.
Constantin Dimitrie Moruzi 346, 355.
Constantin Duca Voievod 191.
Constantin, logofăt 195.
Constantin Mihai Cehan Racoviță Voievod 224, 225.
Constantin Movilă Voievod 41—47, 50, 276.
Constantin Nicolae Voievod 202, 220.
Constantin, pârcălabul 109.
Constantin, pârcălabul de Orhei 186, 228, 230, 231.
Constantin, preot 148, 154, 190.
Constantin, rocmistru 394, 395.
Constantin, uricar 81.
Constantin Voievod 151, 154, 214, 253.
Cont. Ilie, paharnic 337.
Contăș, diac de cameră 153.
Contăș, ȱgnicer, al treilea logofăt 102, 103, 106, 107.
Copileani 156, 197, 251.
Corban 108.
Corcăș Ioniță 247.
Corciovești, neam 411, 412.
Coreil, monah 252.
Corețchi, medelnicer 140.
Corețchi Deodor 384.
Corețchi Dumitrașcu, protopop 473.
Corețchi Iordache 379, 384, 477.
Corețchi Ștefan 211, 379.
Corețcheștii 411, 412.
Corlat, diacul 65, 66.
Corne, preot 126.
Corne Gavril 455.
Cornea Ioniță 282.
Cornea Vasile 435.
Cornești-Cărligătura 29.
Cornești-Iași 176, 417.
Cornova 254.
Cornul 192.
Corotceni 35, 36, 40, 41, 97, 98, 125, 367.
Coșin, maior 487.
Coșnița, localitate peste Nistru 96.
Cosovschi Gavril, căpitan, tălmaci 43, 88, 104, 121.
Costache, căminar 280, 454.
Costache, spătar, serdar de Orhei 446, 447.
Costache, vel logofăt 380.
Costache Constantin, stolnic 170.
Costache Gavriliță, vel vornic 145.
Costache Lupul, hatman 159.
Costache Vasile, vel stolnic 239, 240.
Costea 330.
Costea Maștei 313.
Costescul, bătrân 465, 467.
Costescul Ionașcu, vătav 46, 47.
Costin, vătav de hânsari 56, 57.
Costin, vornic 337.
Costin Alexandru 318, 320.
Costin Gheorghe, diac 288.
Costin Ion 157.
Costin Ioniță 272.
Costin Maștei 272.
Costin Matei, condicar 318, 320, 340, 353, 354.

- Costin Miron*, pârcaľab de Hotin 118; vel logofăt 145, 147.
Costin Niculae 157.
Costin Pătrașcu 157.
Costin Ștefan 336, 451.
Costin Toader 384.
Cosuș Vasile 441.
Cotărlă, paharnic 61.
Cotelnici 140, 234, 235.
Cotelnicul 482.
Cotiujeni 134, 186.
Cotnari 28, 29, 79.
Cotoman Ioniță 272.
Cotruș Grigoraș 459.
Cotruș Petrache 459.
Cotrușeștii, neam 388, 390.
Covrig Gavril 97.
Cozma 87, 95, 302, 420.
Cozma Murgu 15, 19, 20.
Cozma Stravoe 63, 64.
Coziuoc 441.
Crăcană Ioniță 330.
Codreanu, bătrân 403.
Codreanu Vasile, diac de Divan 58, 368.
Codru 206, 252.
Crăciun 139, 143, 146.
Crăciun Ioniță 240.
Crăciun Vasile 270, 339, 344, 451.
Crainici pe Polocini 28.
Crasnăș Lazăr 177.
Crăsnășanu Miron 324.
Crăsnășanu Toľana 324.
Crăsnășeni, sat 177, 179, 205, 206, 292, 401, 402.
Crăstea Lazăr 465, 466.
Crăstești, sat 87, 235.
Cravăț 206, 401, 402.
Creminea 190.
Creșul din Furceni 114.
Creșul Toader 477.
Cricov 204, 379, 420, 422—424, 426, 428—432.
Cristea păhărniceľul 36; sulgerelul 35, 36, 40, 41.
Cristea, pârcaľab de Orhei 16.
Cristea, vel paharnic 286.
Cristea, vel vornic 37.
Cristea Luca 331.
Cristea Maria 332.
Cristina 7, 8, 306, 307, 310, 313, 314, 321.
Criuleni (Curileni) 135.
Crucești, moșie 417, 465—468.
Crudeștii, neam 224—227, 449—452.
Crudul Mihăilă 207, 210.
Crudul Pascal 226.
Crudul Tănase 207—210.
Crudul Vasile 224, 253.
Cruhlic 235.
Crupenschi Constantin, pitar 179.
Crupenschi Iordache, stolnic 339, 340; spătar 398, 399, 403, 404; vornic 461—463.
Crupenschi Matei, vtori logofăt 413.
Crupenschi Sandul, vel medelnicer 159.
Cucioaia 153, 154.
Cuizăuca 272, 417.
Cujbă, vel clucer 67.
Cujbă Ionașcu, vel vornic 74.
Cujbă Lupu 280.
Cujbă Măricuța 280.
Cula, râu 68, 86, 87, 117, 206, 252, 417, 460, 468, 473, 479.
Culcău, vătav 46, 47.
Culcău Zberea 45.
Culișeu, vale 37, 38, 467.
Cumpănă Tănase 459.
Cumpănă Vasile, negustor din Iași 294—297, 306, 313, 314, 322, 323, 325, 327—329.
Cunicea-Soroca 78.
Cupcea, căpitanul 165.
Curchi, mănăstire 43, 379.
Curleni 476, 477.
Curmeiești 349.
Cuza Ion, postelnic 124.
Cuza Ioniță, vel pitar 224, 253.
Cuza Safta, spătăroaia 178.
Cuza Velicico 215.
Cuzlău-Dorohoi 178.

D

- Dabița*, vel vornic 106, 107.
Dăhnoaia Nastasia 76.
Damaschin 268.
Dămian 41, 150, 170, 187, 254.
Dămian, spătarul 49, 50 58.
Dămieneasa Ileana 169.
Dan 91, 93.
Dăneasa 191.
Dăncioaia Buna 123, 124, 302, 304, 410.
Danciu, pârcălab de Cetatea Albă 233.
Danciu, pârcălab de Orhei 16, 19, 20, 33, 124, 132, 195, 303, 410.
Danciu, vistiernicul 104.
Dancu din Orhei 29, 30, 181.
Dancu, mănăstire 339.
Dânga, iazul lui — 245.
Dânga Dumitrache 384.
Dânga Toader 381, 382, 384.
Dânguleștii, neam 484.
Dănilă 212, 213.
Dănilă, vornic 204, 420.
Danovici Pătrașcu, vel logofăt 69, 70.
Danu Vasile 454.
Dăpasti Drăcache, vel logofăt 376.
Dărdasca Ghinia 44.
Darie 155, 335, 420.
Darie, comis 106; spătar 475; stolnic 467.
Darie Axinia, spătăroaia 475.
Darie Iordache, ban 474—475.
Darie Vlășie 162, 164.
Darie zet Stoian 204.
Dașcu 466.
David 27, 95.
David, pârcălab 45.
David, șoltuz 346, 355.
Dăznăteni-Dorohoi 178.
Deleni 322.
Demetriu Ioan 482.
Deodul, preot 453.
Dereneu 12, 27, 28, 65, 86, 87, 124, 324, 325.
Dereneuca, vale 246, 260.
Derenooăț 170.
Diboglu vezi Edibzade.
Diboglu Teodorache, vel spătar și serdar de Orhei 16, 374, 393—396.
Dicovău, rediu 272.
Dimache Manolache, vornic și serdar de Orhei 5, 15, 80, 283, 436, 449, 451, 452, 453.
Dimache Toma, vel aga și serdar de Orhei 298, 299.
Dimitrache, serdar de Orhei 338, 357.
Dimitriu Ioan 233, 482.
Dimitriu Vasile 293.
Din Vasile 85.
Diniu 65.
Dișcova 51, 52, 59, 293, 341.
Dișcul 416.
Dobriana 74, 173.
Dobrovățul-Cernăuți 207.
Dobrovolschi, secretar gubernial 489.
Dobrușa 133, 360.
Dochița 125, 286, 302, 303.
Dodie 152.
Dodon Manole 384.
Dodoșa 34, 46, 47, 51—53.
Dohul, deal 273.
Doi, bătrân 331.
Doia Tudosie 331.
Doia Vasile 331.
Doloca 130.
Doloca Savin 134.
Doloca Toader 130.
Dolocita Ghervasie 416.
Donet 149.
Donică 142, 163.
Donică-Iordăchescu, familie 16.
Donică Macarie, căpitan 374, 393—396.
Doniceștii, familie 72, 128, 167, 173.
Donici, aga 131.
Donici, jicnicer 136, 191.
Donici, medelnicer 233.
Donici, vel logofăt 192, 205.
Donici, vel vornic 454.
Donici Andrei 73, 74, 155, 167, 173.
Donici Apostol 204, 211, 215, 420, 421, 448.

- Donici Constantin*, vel medelnicer 216, 217, 219, 289; spătar 233, 437, 486.
Donici Darie, serdar 155, 162—165, 168, 169; ban 172—174; vel vornic 179, 196; vel logofăt 206, 215, 216, 420, 448, 473, 484.
Donici Darie, vel paharnic 254, 255, 261—264, 266, 267, 272, 274, 281, 283, 284; ban 304, 305, 334, 335, 338, 365, 388, 389.
Donici Dimitrie, clucer 476.
Donici Gaoril, pârçălab de Orhei 140, 191, 206.
Donici Gheorghe 486.
Donici H. 74.
Donici Ilinca 392, 414, 419, 424.
Donici Ion 232; pitar 236, 247, 250, 251, 254, 255, 269, 421, 446, 447.
Donici Iordache 449, 451, 452.
Donici Lupul, spătar 100; medelnicer 232; 235.
Donici Matei, stolnic 389.
Donici Manolache, vel spătar și serdar de Orhei 16; ban 350; spatar 355, 359, 360, 362, 364, 370, 378, 382, 394, 423, 426, 428—430, 436, 438, 440, 441, 443, 449, 455, 485.
Donici Nicoară, pârçălab de Orhei 38, 39, 54, 59, 60, 155, 167.
Donici Niculae 122; căpitan 133; clucer 140, 145, 173; vel logofăt 191, 234, 485.
Donici Postolache 190, 233, 235.
Donici Zamfirița 486.
Donocă Petre 422.
Donosie 85, 488.
Donosie Luchian 484.
Donosie Vasile 484.
Dorda Bosiasa 132, 411, 412.
Doroștei, călugăr 465, 466.
Doroștei, preot 140.
Doroștei Grecul 177.
Doroștie Constantin 351.
Doroștie Gorie 351.
Doroștie Istrate 350.
Doroștie Nichita 351.
Doroștie Simina 350.
Dorohoi, ținut 178.
Doroșăuca, vale 431.
Dosoștei, mitropolitul 147.
Drăbușeni 130.
Drăcace, serdarul 174, 175.
Draga 32, 67, 77, 112, 227—229.
Drăgan 76.
Drăgan, preot 26, 27.
Drăgan, stolnic 45.
Drăgan Ion 480, 481.
Drăgan Tăutul, uricar 40, 41.
Drăgănel Ion 459.
Drăgănel Lupu 459.
Drăgănel Vasile 459.
Drăghinici, iazul lui — 190, 244, 258.
Drăghinici Gheorghe 244, 246.
Drăghinici Tănase 84.
Drăghinici Vasile 84.
Drăgoi, vătăman 129.
Drăgoman 151.
Dragomir cel bătrân 133, 360.
Dragomirna, mănăstire 214, 275, 276, 278, 280.
Dragoș 95.
Dragoș, pârçălab de Neamț 7, 9, 10, 11.
Dragotă 12.
Dragul, pârçălab de Peșteră 56, 57.
Drăgușani 81, 109, 143, 151, 155, 158, 168.
Drăgușoiaia 170.
Drăhuș 169.
Drămbășeni 385.
Drăsliceni 155, 156, 168, 169, 423, 429, 430.
Drozdocschi, căpitan 487.
drumul Dubasarilor 258.
drumul Pașii 246.
drumul Șărcanilor 258.
drumul Sobariului 273.
drumul Suslenilor 258.
Dubăsari 243, 258.
Duca Ioniță 435.
Duca Lare 435.
Duca Năstase 435.

- Duca Voevod* 124—128, 131, 150, 154, 191.
Duma, boier 7, 9.
Duma, uşereleul 52.
Duma Brudur 7, 9.
Duma Ciocchină 51—53.
Duma Poçşescul 7.
Dumbravă, vel vornic 15, 17, 19, 20.
Dumbravă Nicolae, logofăt 423, 424, 428.
Dumbrăviţa 386, 387.
Dumitrache, uricar 98.
Dumitrache, vornic 351.
Dumitraşcu vezi Iarali.
Dumitraşcu 67, 139, 145, 190, 254, 255, 447.
Dumitraşcu preot 138.
Dumitraşcu, uricar 83, 88, 89; diac 279.
Dumitraşcu, vel comis 75.
Dumitraşcu, vornic de poartă 67.
Dumitraşcu Cantacuzino Voevod 137.
Dumitru 46, 51, 91, 93, 303.
Dumitru, armăşel 15, 16, 433.
Dumitru, pitar 51—53.
Dumitru, uricar 34, 35.
Dumitru Agapie, căpitan 282.
Dumoaia 302.
Durac 154.
Durac Alexandra 410.
Durac Apostol, serdar 123, 128; medelnicer 132, 133, 302, 303, 410—413.
Durac Bota 142, 154.
Durac cel bătrân 195, 473.
Durac Chiriac 302, 303, 410—412.
Durac Costin 132, 150, 303, 323, 410, 477, 478.
Durac Dorda 411.
Durac Gavril 473, 474.
Durac Gheorghe 144.
Durac Grigorcea 132, 302, 303, 410—412.
Durac Mărica 410.
Durac Marula 411.
Durac Mihalcea, căpitan, pârcălab de Orhei 74, 75, 77, 78, 84, 86, 132, 142, 144, 191, 323, 405.
Durac Nica 317, 318, 320.
Durac Nicolae 473, 474.
Durac Pinică 313.
Durac Stahor 132, 144.
Durac Vasile 473.
Durac Vicol 313, 317, 318.
Durăceştii, neam 37, 132, 142, 143, 144, 302, 303, 323, 381, 382, 410—412.
Durleşti 293, 351.
- E**
- Ecatarina*, împărăteasa Rusiei 487.
Echimăuşi 28.
Edibzade Teodor vezi Diboglu.
Efrem 444.
Enăcache, serdarul 217.
Enache 126, 155, 164, 165, 169, 171, 286, 287.
Enache, aga, serdar 223, 224.
Enache, căpitan 233, 286.
Enache, pârcălab de Orhei 294, 295, 313, 325.
Enache, vel pitar 74, 75.
Enciul, postelnicel 404.
Enciuleasa Nastasia 398, 403, 404, 461, 462, 463, 464.
Epate, preot 253, 254.
Epate Miron 253.
Epureni 82, 83, 196, 197, 247, 250, 251, 432.
Eremance Albul 141.
Eremia vezi Irimia.
Eremia, pârcălabul 18, 19, 21, 23, 24—26, 31, 57, 6 medelnicer 139, 146, 147.
Eremia, portar de Suceava 19, 20.
Eremia, vel vornic 77.
Erena 108.
Eşanul Grigoraş 271.
Evdochia 340, 341, 355.
Evgloghie Gheorghie, dascal slavenesc 6, 17, 37, 38, 61, 87.
Evstratie, tretii logofăt 67.

Evstratie Dabița Voievod 113, 115, 116,
118, 216.
Ezechiil, egumenul 242.
Ezunii 243.

F

Fălcii 140.
Făurești 424, 429, 431, 432.
Faurii, sat 28.
Fântâna Păduchioasă 273.
Fântâna Pralei 432.
Fântâna Utului (Utului) 246, 260.
Fântânița 258.
Farmachi, vornic 65.
Fătul 59, 80, 91, 93.
Feredeie, *Feredeu* 23, 24, 25, 32, 218.
Feodora 303.
Feodosie 233.
fierie 49, 50, 115.
Filimon Dumitru 378, 379.
Filip 158, 385, 387.
Filipescu Ecaterina 274.
Filipescu Iordache 274, 457.
Flămânzeni 71.
Floca 89.
Floca Chiriac 320.
Florina, vale 206.
Florință Buheih 124.
Focșa 80.
Focșești 235.
Fotache, izbaș 353.
Fote 186.
Frăsina 21, 26, 44, 57, 66, 67, 217.
Frățescu Condurache, căpitan 384.
Frățiman 164, 165, 166.
Frățiman, paharnic 68, 303.
Frățiman Moisei 85.
Frimu, bătrân de moșie 16.
Frumoasa, schit 445; mănăstire 480.
Frumușica, mănăstire 417, 460.
Frunteș, vel comis 6.
Frunteș Ion, vel stolnic 7, 9—11.
Fund 449.
Fundătură 173.

Furceni 114, 192, 212, 213.
Furculiță Manole, vel ciubucciu 253.
Furculiță Miron 253.
Furculiță Safta 253.
Furculiță Sandul, căpitan 253.
Furnicosul 426, 427.
Fus Moisăi 318. 331.
Fuzăuca 332.

G

Gabur Manolache 476.
Gafencu Miron, uricar 197.
Gafia, *Gafița* 95, 455.
Gafta 16.
Gaftoana 150, 168, 304, 410.
Găină 403.
Găină Dumitru 98.
Gaița, moșie 418.
Gălescu Toader 272.
Gălești pe Răcătău 29.
Gălești-Orhei 142, 150, 235.
Găletești 333.
Găozeni 318, 417.
Garđu 138.
Gârlea, portar de Suceava 16.
Gârlele 182.
Gășpăr 124, 287, 297, 322.
Gășpar Gavril 306, 317.
Gășpar Ion 435.
Gășpar Irimia 477.
Gășpar Nicolae, protopop 297, 306,
314, 327.
Gășpar Toader 287.
Gășpar Vasile, protopop 297, 314, 327.
Gaspar Voievod 59—61.
Găspăreștii, neam 294, 297, 314, 326,
327.
Gâța 89.
Găureni pe Prut 28.
Gavril 37, 38, 68, 81, 91, 93, 95, 97,
98, 155, 168, 314, 340—342.
Gavril, călăraș de Țarigrad 310, 322,
327, 329.
Gavril, căpitan 150.

- Gavril*, diacon 469.
Gavril, diacul 45.
Gavril, eromonah, egumenul Bistriței 21, 25, 26, 31, 218.
Gavril, hatman și pârcălabul Sucevei 74, 75.
Gavril, mitropolit 94, 278, 372.
Gavril, pârcălab de Chișinău 129.
Gavril, preot 387.
Gavril, sulger 44.
Gavril, vel logofăt 14.
Gavril Enache, cămăraș de izvoade 273.
Gavril Ion 150.
Gavrilaș, vel logofăt 74, 75, 91.
Gavriliță 167.
Gavriliță, vel vornic 145.
Geantaoan 165.
Geantaoan Ioan, biv vtori medelnicer 278—280.
Gemenii, movila — 99.
Ghedeon, mitropolitul 192, 242.
Ghelet Toader 149.
Ghenghe, vornic de poartă 37; vel logofăt 57, 63, 64; biv vel vornic 67.
Gheorghe 45, 91, 93, 125, 140, 142, 149, 172, 175, 240, 360.
Gheorghe, căpitan de Japca 186.
Gheorghe, diac 175.
Gheorghe, paharnic 74.
Gheorghe, pârcălab 141.
Gheorghe, postelnic 84, 368.
Gheorghe, serdar 159.
Gheorghe sin Lupul 78.
Gheorghe, ușurel 495.
Ghe[o]rghe, vel logofăt 60.
Gheorghe, vornic de Cotiușeni 186.
Gheorghe Ghica Voievod vezi *Ghica*.
Gheorghe Ștefan, vel spătar 89; vel sulger 84.
Gheorghe Ștefan Voievod 99—104, 106, 108, 111, 121, 167, 191, 375.
Gheorghieș, căpitan 164, 165.
Gheorghieș Alexandru 164, 165.
Gheorghiuță 348.
Gheorghiuță, vornicul 313, 317.
Gheorghiu Iordache 453.
Gherasim 81, 85, 155, 344; *Gherasim* egumen Golia 213, 216, 217, 222, 290.
Gherasim, egumen Răcila 439.
Ghercioaia Lupa 455.
Gherciu 454—456.
Gherciu Dochia 365.
Gherciu Iacob 365.
Gherciu Melinte 365, 366.
Gherciu Petre 365.
Gherciu Ștefan 365.
Gherciu Tănase 366.
Gherghel Gavril 179.
Ghergheloaia 71.
Gherghina 139.
Gherman 32, 49, 50.
Ghermănescu Sava, diac 37, 38, 65.
Vezi Sava.
Ghermăneștii 38, 64, 65, 76, 85, 100, 151, 152, 200, 201, 403.
Ghervasie 89, 98.
Ghețoani 197.
Gheuca, medelnicer 67.
Gheuca Leca, serdar 183, 188, 190.
Gheuca Vasile, tretii logofăt 136.
Ghica, boier basarabean 358.
Ghica Alexandru, beizadea 239.
Ghica Alexandru, sfetnic de Stat 60, 479.
Ghica Alexandru, vel spătar 33.
Ghica Catinca 36.
Ghica Constantin, logofăt 33, 36.
Ghica Costache, hatman 367, 376.
Ghica Dumitrache, vornic 441.
Ghica Gheorghe Voievod 107, 108, 110, 121, 239.
Ghica Grigorașcu, aga 105—107.
Ghica Grigore Voievod 196, 198, 201, 202, 205, 207—209, 214, 215, 218, 222, 224—226, 239, 276, 277, 286, 289—292, 450.
Ghica Grigore Alex. Voievod 254—257, 261—263, 266, 267, 335, 336, 447.
Ghica Matei Voievod 230.
Ghica Mihai, beizadea 239.
Ghica Nicolae, beizadea 239.
Ghica Scarlat Grig. Voievod 234, 236, 238, 239, 243.

- Ghica Ștefan*, beizadea 239.
Ghilțul Sandul 210.
Ghiluță 183, 184.
Ghiluță Pavel 284, 324.
Ghindă Ion, diac 239.
Ghindă Vasile 274.
Ghinduleanu Iosip 272.
Ghinescu Ioniță 292.
Ghinia 142, 144.
Ghinia Dărdasca 44.
Ghioni 254.
Ghireni 73, 162.
Ghirești 148, 149, 452.
Gianoglu 476.
Giurcea 286.
Giurgești 355.
Glavce 354. *Vezi Șimion*, vel jicnicer.
Gliga 88, 141.
Gliga, aprodul 45.
Gligorcea 91, 93, 134.
Glițina 88.
Glodeni-Vaslui 178.
Goian, moșie 430, 431.
Goian Isai, vornic 147.
Golăe Ana 21, 22, 26, 31—33.
Golăe Andrei 138.
Golăe Cristina 21, 22, 26, 32.
Golăe Ion, vel logofăt 16, 17, 18, 19, 21—24, 31, 32, 49, 56, 138, 146, 218.
Golăe Irimia vezi *Eremia*, pârcălabul.
Golăe Mihail 21, 22, 26, 32.
Golăe Ștefan 26.
Golăești 21—24, 31, 33, 48, 49, 113, 115, 216, 218. *Vezi Trebujeni*.
Golia, mănăstire 48, 49, 56, 68, 78, 107, 111—113, 115, 119, 146, 147, 152, 153, 156, 158, 160, 212, 213, 216—219, 221—223, 288—290, 374.
Gorcea Toma, dascal 351.
Gorciu, aprodul 25, 26, 27, 31, 33, 218.
Gore Andrei 268, 269.
Goreștii 340.
Gorghiiță 134.
Gorovei Ștefan 307.
Gorovei Timofte 307.
Grăbencea Andrei 65.
Grăjdăneasa Țona 132.
Grăjdean 134, 137.
Grăjdeanu Apostol 80, 124.
Grama 91, 93.
Grama, biv vel stolnic 67.
Gramadă Vasile, biv sulger 61.
Grăpenii-Soroca 95.
Grebbești 62, 78, 436, 437, 440, 441.
Greceanu Constantin, vornic 337; vel logofăt 376.
Grecii, moșie 386.
Grecul Enache 177.
Grecul Vasile 293.
Grigoraș 217, 444, 455, 484.
Grigoraș, staroste 153.
Grigoraș stolnic, fiul lui Postolache pârcălabul 170—173.
Grigorașcu 161, 162.
Grigorașcu, căpitan 436.
Grigore 67, 68, 80, 91, 93, 124, 140, 142, 149, 150, 268, 269.
Grigore, comis 89.
Grigore, diacon 340.
Grigore, pitar 51, 52.
Grigore, șoltuz 84.
Grigore, spătar 16, 17, 19, 20
Grigore I. Calimah Voievod 264, 446, 448.
Grigorie Irinopolios, mitropolit 115.
Grigoriță Vasile, vornic 254.
Grosu Andrei 164.
Grosu Toader 262.
Grozav Anisia 87, 88.
Grozav Vasile, diacon 87, 88.
Grumaz, vel vornic 19, 20.
Grumazea Lazea, vel armaș 106.
Gugea 174, 175.
Gugea, familie 185.
Gugiman Ștefan, căpitan 279.
Guguță (Buguță), preot 105.
Gurduman 97.
Gurla 160.
Gurițâncu Iordache 290.
Gurițescu Iordache 221, 222.
Guroaia 72, 82, 83, 196, 197.
Guruță 139, 217.
Guțul Sandul 240.

H

- Hăbășescu Grigorașcu*, serdar 105, 106;
 paharnic 118; vornic 130, 131; hat-
 man 187.
Hăbășescu Lupu, vornic 110.
Hăbășescu Safta 130.
Hăbiac 80.
Hagi Dobre 351.
Hagima 469.
Hagima Leonte 287, 288, 306, 307, 313,
 314.
Hagima Pavel 227.
Hagima Ștefan 227—229.
Hagiul Tănase 287.
Haitul, stolnacealnic 58.
Haitul Dumitrașcu 388.
Haitul Iordache, jicnicer 385, 387, 388.
Haitul Vasile, biv vel pitar 16, 388.
Haiuș Sava, căpitan 460.
Hăjdieni 126.
Hălăuca 206.
Hamarge (Hamarțe) 88, 435.
Hâncu Dumitrașcu 197.
Hâncu Grigoraș, postelnic 473.
Hâncu Lupa 197.
Hâncu Mihalcea 197.
Hâncu Samuilă 401, 402.
Hâncu Tudorița 473.
Hangu 449.
Hanțu, pitarul 44, 52.
Haraga, diac 60.
Hârbovăț, mănăstire 251, 252, 333, 441,
 468—470, 481.
Hârboviești, neam 100.
Hârcescul Vasile 76.
Hârceștii 76.
Harea 72, 134, 346.
Harea Ilie 177, 178.
Harea Simion 198.
Harghel Dumitrașcu 167.
Harghel Grigoraș 190.
Harghel Mihai 313, 317.
Hărjauca, mănăstire 489,
Hărlău 178.
Hărmănești la Prut 176.
Hărștea Axinte 345.
Hărștea Carp 403.
Hărștea Gavril 282, 345.
Hărștea Petre 403.
Hărștea Postică 355.
Hărștea Toader 205.
Hărșeștii, neam 340—342, 345, 347,
 352, 357, 403, 455.
Heciul «când s'au prădat» — 422.
Heraru Gheorghie 289.
Hermeziu Dimitrie 468.
Hermeziu Grigore 224, 225.
Hermeziu Mihail 468.
Herțăscu Ion, căpitan 274.
Herțăscu Vasile 274.
Hilimon 138.
Hilip vezi Filip.
Hilip 145, 261, 262, 331.
Hilip, vătav de târg Orhei 77.
Hilohie 129.
Hirișauca 206, 252.
Hirișeni 12, 206, 459.
Hirova 12.
Hluse 91, 93.
Hmielnițchi 90, 92, 94.
Hobjilă Irimia 186.
Hodolina 425, 426.
Hodorogea 385.
Hodorogea Aftenie 385, 386.
Hodorogea Grigoraș 238.
Hodorogea Vasile, vătav de hânsari
 138, 140.
Hoginești 60, 206, 333, 459. *Vezi Vo-*
vinești.
Hoiman 484.
Hoimănești 366, 484.
Holmul, deal 265.
Horbinescul 162.
Horceag de Movilova 56.
Horceag Ioniță 204.
Horgeștii pe Răcătău 29.
Horgilă Chiriță 465.
Horghinești 318—320.
Horga Toader 272.
Horodiștea 28, 29, 51—54, 86, 87, 91,
 93, 135, 179, 264.

- Hotin* 7, 9, 16, 19, 20, 135—137, 259; căpitan de — 96; pârcălab de — 76, 105, 118; șleahul de — 245; ținut 178, 475.
- Hoțul* 198.
- Hraniță*, diac 27.
- Hrebincă Toader* 148.
- Hrinco* 149.
- Hrisoscul*, vel medelniceriu 106, 107.
- Hrisoverghi*, familie 207, 373.
- Hrisoverghi Alexandru*, stolnic 373.
- Hrisoverghi Enache*, spătar 370, 373.
- Hrisoverghi Grigoraș*, sulger 373.
- Hrisoverghi Manolache* 71, 207.
- Hrisoverghi Nicolae*, medelnicer 373.
- Hrisoverghi Safta* 71, 207.
- Hrisoverghi Zmaranda* 370, 399, 400.
- Hriste*, căpitan 307.
- Hrușova* 72, 122, 127, 129, 131, 136, 137, 155, 156, 353, 388—392, 431.
- Hrușovăț* 145, 388, 391, 392.
- Huba* 141.
- Huceasca* 186.
- Hudeil*, monah 252.
- Huhulea* 183, 184.
- Huhulea Toader* 201.
- Huhuloaia Parasca* 468, 469.
- Hulboca* 124, 403, 416, 421, 426, 427, 429.
- Hulbucioc* 245, 259, 260.
- Humor*, mănăstire 159.
- Huru Lupu*, pârcălab de Hotin 19, 20.
- Hușanu Ștefan* 254.
- Huzul Toader*, vornic ot Bravicienii Noi 270.
- █
- Iachim* 46, 51.
- Iachim cal bătrân* 56.
- Iacob* 7, 8, 313, 317.
- Iacob*, egumen de Hârbovăț 333.
- Iacob*, mitropolitul Moldovei 357.
- Iacob*, patriarhul Țarigradului 152.
- Iacob Vasile* 473.
- Iahurlicul*, afluent răsăritean al Ni-strului 18—20, 23, 24, 26, 27.
- Ialoveni* 77, 78.
- Iamandache* 469, 470.
- Iamandi*, cămăraș 332.
- Iamandi*, serdar de Orhei 58.
- Iamandi Ioniță*, asesor colegial 482.
- Ianachi*, căpitan 332.
- Ianachi*, vel căminar 239.
- Ianculeu Alexandru*, aga și serdar de Orhei 332; vel vornic 367, 376, 441.
- Iani*, vtori postelnic 127, 147.
- Iani*, vistiernic 16, 17, 19, 20.
- Iarali Dumitrașcu*, vel clucer 74, 75.
- Iași*, târg 19, 20, 23—25, 38, 39, 44—48, 50, 51, 53, 54, 63, 64, 71—76, 80—83, 89, 94, 100—104, 108—113, 115—127, 130, 131, 145—147, 151—153, 156, 158—162, 171, 172, 174, 176, 177, 183, 184, 189, 201, 202, 215, 237—239, 241, 248, 250, 257, 271, 274, 294—298, 315, 325, 328, 368, 377, 435, 461.
- Iași*, ținut 76, 176, 207, 417, 450.
- Iazul Pantiului* 363.
- Ichel*, râu 6, 15, 55, 61, 82, 129, 155, 163, 196, 206, 235, 240, 251, 252, 255, 265, 353, 362, 370, 385, 387, 391, 392, 419 — 425, 427—432, 446, 447, 453.
- Ichim* 330.
- Ichimăuți* 207, 370—373, 399—401.
- Ieremia*. Vezi *Eremia*. Vezi *Irimia*.
- Ieremia* din Golăești 33.
- Ieremia*, arhimandrit și egumenul mănăstirei Dancu 339.
- Ieremia*, pârcălab de Neamț 7, 9—11.
- Ieremia*, postelnic 16.
- Ieremia Movilă Voievod* 26, 28—38, 40, 41, 43, 48, 49, 58, 65, 73, 74, 90, 92, 113, 115, 173, 181, 182, 188, 189, 479, 480.
- Ițemie*, preot 445, 480.
- Ițemie*, vornic de Cobâla 186.
- Ițimia* 128, 129.

- Iftode*, vornic de Slobozia 243, 247, 249, 257.
Ignat 379, 438.
Ignat Lipovanul 332.
Ignat Toader 363.
Ignăței 14, 313, 314, 317.
Ihnat 119, 150.
Ilarie, monahul 468.
Ilașcu, mazil 278, 279.
Ileana 16, 21, 37, 38, 66, 67, 152, 169, 235, 387.
Ilie 205, 284.
Ilie, pitar 380.
Ilie, șoltuz 190.
Ilie Voievod 13, 38.
Ilieș Alexandru Voievod 119—123, 299, 488.
Ilieș Ioniță, condicar 327, 329.
Ilieș Voievod 32, 90, 92, 192.
Ilina 171, 172. Vezi *Ileana*.
Ilinca, fata lui Durac 142.
Impuțita, vale 423, 425.
Indărăpnici, sat 133, 358—360.
Inești, sat 126.
Ioachim, pitărel 34.
Ioan 37, 38, 56, 95, 119, 148, 154, 384.
Ioan, căpitan za darabani 66.
Ioan, poroșnic 339, 402.
Ioan, preot 168, 268, 445.
Ioan, vornic de Pârjolteni 226.
Ioan Hilip 261.
Ioan Nicolae Mavrocordat Voievod 488.
Ioan Toader Voievod 243, 247, 248, 250, 257, 260, 458.
Ioan Vasilie Voievod 82.
Ioan Voievod 15, 16, 18, 19, 20, 26, 27, 49, 56, 57, 216, 218.
Ioana 466.
Ionașcu 13, 45, 68, 73, 91, 94, 181, 212, 228, 229.
Ionașcu, diac 48, 92, 94, 112.
Ionașcu, logofăt 52, 53.
Ionașcu, pârcălab de Orhei 56.
Ionașcu, preot 126.
Ionașcu, tretii logofăt 51, 52.
Ionașcu, vătav de sinețari 56.
Ionașcu, vel armaș 37.
Ionașcu, vornic 85.
Ionașcu Bărboșel 27.
Ionașcu Chirică 384.
Ionașcu Costescul 46, 47.
Ionășcuță din Zmeeni 105.
Ionășcuștii 167.
Ionică 65.
Ionichie dela mănăstirea Secul 409.
Ioniță 108, 190, 252, 313, 317.
Ioniță, condicar 274, 295, 296, 298.
Ioniță, preot 359.
Ioniță, protopop 190, 192.
Ioniță, vameș 243, 247, 249, 257.
Iordăchele Leondari 223, 224.
Iordache 95, 140, 433.
Iordache, neam 433. vezi *Iordăchescu*.
Iordache din Trebujeni 213, 216.
Iordache, vel logofăt 413.
Iordache, vel vistiernic 74.
Iordache Aftenie 434.
Iordache Chilia 433.
Iordache Cozma 302.
Iordache Ion 433.
Iordache Lupu 434.
Iordache Marcu 434.
Iordache Miron 302.
Iordache Năstase 433.
Iordache Ocsinte 433.
Iordache Roman 302.
Iordache Ștefan 433.
Iordăchescu, bătrân de moșie 16.
Iordăchescu Donică 434.
Iordăchescu Straton 434.
Iordăcheștii, neam 433. Vezi *Donică*.
Iorgachi, vel postelnic 273.
Iosip 35, 36, 40, 41, 60, 481.
Iosip, ureadnic 477.
Ipsilant Constantin, hatman 214, 275—277.
Ipsilant Enache. Vezi *Enache* aga.
Ipsilant Grigoraș, biv vel aga, serdar de Orhei 304.
Irimia 419, 302.
Irimia, logofăt 66.

- Irimia*, vătav de Gardu 138.
Irimicea din Orhei 91, 93, 116.
Irimicel 132, 284.
Irimicel Simion 118.
Irimiceștii 123.
Irimicioaia Tănase 351.
Irina 116.
Isac 124, 158, 410.
Isac, diac ot Dișcova 51, 52, 59.
Isac, vistiernic 7, 9—11.
Isacova 84, 124, 142, 154, 182, 184, 190—192, 195, 246, 259, 304, 323, 378, 383, 384, 473, 476, 477, 484.
Isai 13.
Isaia, egumen de Humor 159.
Isaia, medelnicer 479.
Isaia, monah, ingineriu 425.
Isariu și feciorii săi 127.
Ișnovăț, moșie 389.
Ispir 310.
Ispir, biv vtori paharnic 298, 408.
Ispir Băibărăcar 295, 296, 311, 312, 313, 322, 323, 326, 369.
Ispir Ion, pitar 408.
Ispir Lupu 407.
Ispir Mărgărinta 407.
Ispir Maria 295, 296, 311, 313, 323, 326, 369, 405.
Ispir Mihalache 137, 407.
Ispir Safta 298.
Istihie 91, 93.
Istrate 95, 133, 348, 356, 360.
Istrate, popa domnesc din Orhei 84, 85.
Istrate Beșorul 123.
Istrate Mânzatul 126.
Iurașcu 190, 240.
Iurceni 300.
Iurcu Antoși 438.
Iurcu Eftimie, shimonah 417, 418.
Iurcu Grigoraș 438, 439.
Iurcu Ifrim 438, 439.
Iurcu Ioniță 438.
Iurcu Niculae 438, 439.
Iurcu Sandul 177, 178.
Iuznu, iaz 7, 9.
Ivan, vornic de harem 396—399, 403, 461, 462, 464.
Ivan zet Dumitrașcu 110.
Ivancea, sat, pâru 73, 74, 102, 103, 114, 121, 132, 167, 170, 171—174, 235, 362—365, 485.
Ivanciu Gheorghe 454.
Ivancu 346.
Ivancu, pârălabil 14, 15.
Ivanos 190, 244, 245, 259.
Ivașcu Andronic 5, 15, 375.
Izbiștea 300.
Izgan 250.

J

- Jalobă Gheorghe* 332.
Jalobă Neculai 186.
Japca, căpitan de — 186.
Jerdan, canțelerist 361.
Jerdan Dimitrie, vornic de poartă 50, 61, 325, 362, 364, 384, 402, 454, 456.
Jerdan Gavril 324.
Jerdan Grigoraș 324.
Jerdan Ștefan 325.
Jerdan Todirașcu 417.
Jerdăneștii, familie 417.
Jiiianul Toader 318.
Jirebie 162, 423.
Jirebie Ion 163, 164.
Jirebie Maștei 163.
Jirebie Maria 163.
Jora de jos 482.
Jora de sus 482.
Jora Antohie 174.
Jora Ileana 179.
Jora Ioan, spătar 117.
Jora Irimicea 179, 208, 209, 210.
Joroaia 208, 209.
Jâncovici Morțun Ioan 464.
Juncu Elena 396, 397, 398, 461, 462, 464.
Juncu Maria 396, 461.
jurători 122.

K

Kogălniceanu Anghel 143.
Kogălniceanu Catinca 468.
Kogălniceanu Ilie 467, 468.
Kogălniceanu Mihail 467, 468.
Kogălniceanu Ștefanache 143.

L

Lacul cu Trestii 61.
lajii 473.
Lăpușna 72, 198.
Lăpușna, ținut 76, 220, 235, 300, 362, 409, 415, 416, 475.
Lăpușnița 363, 364.
Larie, vătav 135.
Lașcu Alexandru 50.
Lașcu Cozma 312, 313, 317, 318, 320, 330, 360.
Lașcu Dănilă 310, 312, 313, 317, 318, 320.
Lașcu Hilip 313, 317.
Lașcu Ichim 310, 312, 313, 317, 320.
Lașcu Ioniță 287.
Lașcu Irofte 310, 318, 320.
Lașcu Lupu, preot 466.
Lașcu Simion 288.
Lașcu Toader, preot 466, 470.
Lasu Tudosie 310, 312, 313, 317, 318, 320.
Lăsculeștii neam 294, 297, 310, 326, 328, 330.
Lata 12.
lăutar 28.
Lazăr 14, 186, 351, 375.
Lazăr, preot 202, 208, 209.
Lazăr Andrei 378, 379.
Lazăr Crâstea 465, 466.
Lazăr Ion 186.
Lazăr Lupu 247.
Lazăr Ștefan 465, 466.
Lazăr Vasile 247.
Lazu Enăcache 401.
Lazu Iordache, paharnic 370.

Lazu Zmaranda 370.
Leahul 182.
Leahul Alexandru 272.
Leahul Darie 190, 193.
Leahul Sandu 215.
Leața Ion 161, 162.
Lebedina 126.
Leca 79, 154.
Leca, pârcălabul 135, 184.
Leca Apostol, serdar 183, 193, 201.
Leca Catrina 233.
Leca Dumitru, uricar 117.
Leca Gheorghe 85.
Leca Grigoraș, pârcălabul 186, 188, 190, 196, 201.
Leca Grigore 154, 232, 233.
Leca Ilinca 233.
Leca Maria 233.
Leca Safta 233.
Leica 88.
Lelcu 91, 93, 94.
Leondari Iordăchele 223, 224.
Leonte 422.
Leșii 95. Vezi *Țara Leșască*.
Leu Nicolae, căpitan 481.
Leu Ștefan 481.
Leucușeni 339. Vezi *Leușeni*.
Leușeni 134, 265, 271, 344.
Levință 215.
Levință Pavel 347, 352, 353.
Levință Vasile 337.
Liciul 116.
Limbariu, deal 252.
Lipiceni 174, 175, 185.
Loghin 481.
Loghin, diacon 379.
Loghin, pârcălab 140, 142—144, 150, 151, 158, 160, 168, 410, 412. Vezi *Glucerescu*.
Loghin, preot 152.
Loghin Alexandra 410.
Loghin Toader postelnic 184; pârcălab 190, 411.
Lohănești 204, 250, 420, 423, 424, 427—429, 432.
Lopatna 7, 9, 87, 88, 380, 475, 482.

- Lozenschi Vasile*, stolnic 41, 42, 49, 50.
Luca 60, 477; heleșteul lui — 132.
Luca Agache 226.
Luca Cristea 331.
Luca Mihalache, vel stolnic 274.
Luca Toader 325.
Lucaceuca, sat, pârfu 58, 114, 124,
 135, 166—168, 190—192, 241, 376,
 458.
Luchian 140, 168.
Luchian Ion 351.
Lunca Mare 28, 141.
Lunga 427.
Lungu, clucerul 96. Vezi *Meleghi*.
Lungu Ivanciu 454.
Lupa 116, 455.
Lupan, feciorul Țapului 32.
Lupașcu din Drâsliceni 168, 169.
Lupașcu din Sămășcani 186.
Lupoaica, vale 246.
Lupșe 10, 11, 37, 38.
Lupu, 59, 89, 141, 156.
Lupu, călugărul 467.
Lupu, păhărnicele de Verca 52.
Lupu, pârcălab de Hotin 16. Vezi *Huru*.
Lupu, pitar 211.
Lupu, serdarul 185, 204, 447.
Lupu, vel paharnic 262, 263.
Lupu, vel vornic 66, 67, 68, 78.
Lupu Isaia 453.
Luță Antohie, diac de Divan 241, 280.
- M**
- Măcaca Dumitru* 61.
Măcar Vasile 454.
Măcărescu Pavel, serdar 489.
Măcărescu Toader, serdar 468, 476,
 480, 489.
Macarie din Suceava 279.
Macarie, egumen Golia 219.
Macarie monah 418.
Machedon 445.
Machedon Nastasie 445.
Măciașa 272.
- Macicăuți* vezi *Mașcăuți*.
Macovei 149, 422.
Macri 220.
Macri Neculai 466, 467.
Macsin 100, 433, 444.
Măetini 68, 151, 152, 467.
Maștei sin Todoran 95.
Magari Gavril 377, 418.
Magda, fata Dragăi 32.
Măgdăcești 266, 419, 423, 424, 426,
 427, 429, 430, 432.
Măgirești (Măzărești) 287, 288, 294—
 298, 306, 310—317, 321, 323, 325—
 328, 330, 368, 369.
Măgurelile 417.
Mahmet Pir Dumitrașcu 141.
Mahomet, sultanul 102, 103, 121.
Maica 59.
Mălăești 5, 254, 281—283, 349, 350,
 455.
Mălăi Petre, postelnicele 16, 19, 20.
Malcoci, șetrarul 77, 78.
Mălureanu 109.
Mălușceni 416.
Man de Susleni 56.
Mana 191, 194, 404, 405, 407.
Mândrescu Năstase 472.
Mândrescu Teodor 268.
Măndrești 417. Vezi *Ciulucani*.
Măndrești-Vaslui 207.
Mândrul Parfeni 406.
Manea 7, 8.
Manea Ioniță, preot 381.
Mănjești 161.
Manolache, erei ot Răcila 439.
Manole, ușariul 13.
Manole Gheorghită 288.
Mânzatul 286.
Mânzatul Istratie 126.
Mărăscul Vasile și urmașii 416.
Marcăuți 56, 119, 138, 183, 201, 284,
 285, 286, 324.
Marcu 49, 50, 211, 481.
Marcu, monah 439.
Marcu, vel căpitan Șoroca 96.
Mardaria 123.

- Mardarie* 64, 65.
Mardarie Constantin 384.
Maremanca Albul 140.
Mărgiliteșcu Ionașcu 61.
margine 170, 171.
Maria 95, 123, 148, 154, 161, 179.
Maria, păhărniceasa 338, 466, 467.
Marica 14, 44, 46, 49—51, 60, 65, 302.
Maricuța, preoteasa 283.
Marian Irimia, diac 211.
Mărina 32.
Martinești 77, 78, 80, 130.
Marula 150.
Marula, diacul 153.
Marula Berecioaia 132.
Mârza 119.
Mârza Agachi 301.
Mârza Constantin 301.
Mârza Vasile 356.
Mârzac 177.
Mârzac Aftenie 201.
Mârzac Chirică 459.
Mârzacul Vasile, vel căpitan de Soroca 95, 96. *Vezi Rughineț*.
Mârzești 482.
Mașcăuți 67, 114, 212, 213.
Mătășeni 417.
Matei, condicariu 357, 373. *Vezi Costin*.
Matei Avram 128.
Matei Ghica Voievod 230, 437.
Mateiaș, vel logofăt și familia 117.
Mateuți 381, 475. *Vezi Cobăleni*.
Maștei Ion, vechil 435.
Mavrichi Anastasia 117.
Mavrichi Ianache, biv vel pitar 117.
Mavrichi Vasile 233.
Mavrichi Zamfira 233.
Mavrocordat Alexandru, hatman 409; biv vel postelnic 415, 416.
Mavrodin, neam 470, 471, 473.
Mavrodin Teodor, căpitan 362, 364, 454, 455, 456, 465, 473.
Mavrogheni N., spătar 250.
Maxim 15.
Maxim, pârcălab de Neamț 16.
- Măzărachi Vasile* 197, 211; visternic 213; biv logofăt 216, 217, 219, 235, 334; serdar 335.
Măzărești vezi Măgirești.
Medvetca 475.
Meleghi Dimitrie, vornic de poartă 96, 374, 378, 388, 392, 393, 424, 433.
Meleghi Ioniță, vornic de poartă 96, 243, 247, 248, 257.
Meleghi Lungu, clucer 96.
Meleghi Nicolae 96.
Meleghi Tănase, vornic de poartă 96.
Meleghi Teodosia 96.
Meleghi Ursu 96.
Meleşeni 206, 470—473.
Melica 484.
Melica Clemente 359, 484.
Melinte 298.
Meri Acre Enache 301.
Merla 165, 166.
Meșcăuca peste Nistru 96.
Meșeni 360.
meștersug 122, 173.
Micăuți 130, 163, 165, 251, 432.
Michiu Gavril, hotarnic 14.
Miclești-Dorohoi 178.
Miclești-Orhei 60, 61, 63, 64, 169, 180, 261, 262, 334, 335, 337, 362, 363, 364, 427.
Miclici 63, 64.
Micul 65, 86, 126, 130.
Micul, diacon 148.
Mierăuță, vornic 65.
Mierăuță Buliga 126.
Mihail 46, 51.
Mihail, condicar 361.
Mihail Constantin Șuțu Voievod 334, 337, 338, 343.
Mihăilă 109.
Mihăilașa 23, 24, 27, 33, 34, 45—47, 71, 77, 78, 113—115, 135, 212.
Mihalache 168, 186.
Mihalache, căpitan 305, 306, 318.
Mihalache Andrei 301.
Mihalache Petrea 351.
Mihalache Ștefan 351.

- Mihalcea* din Braviceni 85.
Mihăilescu Cristea, uricar 19, 20.
Mihăilescu Nastasia, 71, 91, 92.
Mihăilescu Vasile 71, 91, 92.
Mihnea Ioniță, jicnicer 338.
Mihnea Vasile, postelnicel 276, 338, 465.
Mihul Andrei, uricar 121, 123.
Mihuleni 174.
Mihuleț 84, 191, 192, 194, 326, 329.
Mihuleț Andrei, uricar, pârcălab de Orhei 137—139, 142, 144—147, 150, 151, 219, 294—296, 313, 322, 407.
Mihuleț Apostol 204; vel căpitan ot Iași 205; 294, 295, 311, 313, 325, 420, 421, 447.
Mihuleț Constantin 380, 396, 403, 461, 462, 464.
Mihuleț Dumitrașcu, armaș al doilea 405.
Mihuleț Enache 148.
Mihuleț Fintea (Fendea) 142, 147.
Mihuleț Maria (Marița) 294, 295, 311, 313, 325, 461, 463, 464.
Mihuleț Simion 84.
Mihuleț Vârlan 405.
Mihuleț Vasile 135.
Mile 191, 241, 405.
Mile, călugărul 191, 241, 405.
Milești 161.
Milescu Ștefan, serdarul 161.
Milo Enacache, biv vel spătar și serdar de Orhei 267.
Milo Iordache, sfetnicul Curții 274, 293; serdar 457.
Minciună Ioan 472.
Mintrinachi Ștefan 96.
Mirăuță 112; vezi *Mierăuță*.
Mircea 110, 119, 140.
Miron 72, 91, 93, 128, 135, 302, 304, 410.
Miron, stegariu de copii 294, 295, 296, 311, 313, 322, 323, 325, 326.
Mitica Avram 158.
Mitrofan 164.
Mitrofan, egumenul Goliei 288.
Mitrofan Lupașcu 469.
Mlădinești 474, 475.
Mocșia 18, 19, 20, 27.
Moga din Ciocălteni 72, 73, 88, 340—342, 345—347, 355.
Moga Darie 155.
Moga Gavril 341, 416, 465, 466.
Moga Paul 341.
Moga Vasile, preot 417.
Mogâldea 268.
Mogâldea, pitar 63, 64.
Mogâldea, vel medelnicer 196, 197.
Mogâldea Alexandra 63, 64.
Mogâldea Anița 460.
Mogâldea Constantin, preot 459.
Mogâldea Crăciun 268.
Mogâldea Ileana 63, 64.
Mogâldea Irimia 460.
Mogâldea Năstase 460.
Mogâldea Niculae, vel paharnic 106.
Mogâldea Timofte 460.
Mogâldea Vasile 460.
Mogâldioaia 235.
Moimăscul Ștefan, vel armaș 74, 75, 79.
Moisei 148, 176.
Moisei, diacul Orheiului 140.
Moisei, preot 154, 251.
Moisei Dumitrașcu 318, 320.
Moisei Istrate 352.
Moisei Movilă Voievod 69, 70, 113, 115, 242.
Moldovan, biv hotnog 77.
Molovata 18—20, 27, 32, 56.
Molovateș 35, 36, 38, 40, 41, 97, 151, 152, 153, 367, 405, 406.
monede:
galbeni 66.
lei 119, 122, 130.
lei bătuți 106, 129, 134, 149, 150.
lei noi 211.
potronici 151.
taleri 50, 97, 111.
taleri bătuți 46, 77, 88, 89, 112.
taleri de argint 34—36, 40, 41, 44, 47, 51, 58.

- taleri gata 87.
 tughii 87.
 zloți 50, 119.
 zloți tătărești 7, 13, 18, 19, 25—27.
Morcov 162.
Morozăneștii, familie 37.
Morozanul Isai 36.
Morozanul Roman 132.
Morozanul Sava 302.
Morozeni, sat 51, 52, 59, 124, 154,
 178, 184, 195, 302, 304, 323, 410—
 412, 474.
Morțun Constantin 380, 397, 464.
Morțun Ileana 398, 403.
Morțun Ioan 381.
Morțun Maria 464.
Morțunești 464.
Moruz Const. Alexandru Voievod 278,
 298, 413.
Moruz Costache, vel comis 239.
Moruz Dimitrie 273, 483.
Moruz Dim. Constantin Voievod 271,
 273, 275, 280, 281, 283, 284, 288.
Moruz Gheorghe 273.
Moruz Niculae 413.
Moruz Panaite 273.
Moruz Zoîța 396, 435.
Moș de Marcăuți 56.
moscali 215, 447.
Moșoc 116.
Moșoc Costantin, biv spătar 118.
Moșoc Marica 116.
Moșoc Toader 116, 414.
Moșul 109, 190.
Movilă, logofăt 38.
Movilă, paharnic 6, 9—11, 420.
Movilă Alexandru 43.
Movilă Bogdan 43.
Movilă Elisabeta 43.
Movila Gemenii 99, 282, 378.
Movila Săpată 5, 80, 375, 378, 421, 423.
Movilău 216.
Movilău (Movilova) 56, 69, 70, 79,
 113. *Vezi Peștera*.
Movilele Ingemănate 14.
Movileni 416.
- Münich*, feldmareșal 203.
Munteanu, călugăr 383.
Munteanu Enache 185.
Munteanu Grigoraș 226.
Munteanu Ion 240, 318, 353.
Munteanu Sandu 265, 270, 271.
Muntenița Ileana 237.
Murgoci 190.
Murguleț, vornic de gloată 147.
Murguleț Bota 142.
Murguleț Dumitru, vornic de poartă
 140, 142.
Mursă Toader 150.

N

- Nacu* 81, 168.
Nacu Lupul, logofăt 300, 301.
Nădăbaico, vornic mare 150.
Nădăbaico Eremia 75.
Nanciu 49, 50.
Năneștii 29.
Nanie 283, 318, 320.
Năpădeni 135, 278, 279.
Naroi Gheorghe 476.
Naroi Iosif 478.
Naroi Ștefan 476—478.
Nasoești 220.
Nasta 16, 35, 36, 40, 41, 51.
Nastasia 44, 46, 51—53, 86, 95, 148,
 168, 200, 201, 313, 381, 398.
Nastasia Oloaga 35, 36, 40, 41.
Năstacu 105.
Năstase 142, 161, 172, 226, 268, 269.
Năvrăpăscul, jicnicer 27, 28.
Neacșa 16.
Neagul 13.
Neagul Vasile 172.
Neamț, mănăstire 60, 408, 415.
Neamț, pârclăbi de — 7, 9—11, 16.
Neaniul, al doilea logofăt 106.
Nebojatec, uricar 37, 53, 57.
Nebuvaluca-Hotin 475.
Nechița 13, 375.
Necula 186.

- Neculcea Dumitru*, vel paharnic 357.
Neculau 250.
Nedelcu Sârbu 108, 109, 120, 126, 223, 245, 298, 408.
Negel Ștefan, vel vornic 414.
Negoiaș 169.
Negrea Iordache, biv vel postelnic, serdar de Orhei 353, 354, 356, 360, 362, 365.
Negrescul 72, 82, 83, 196, 197.
Negrești 130.
Negrești-Vaslui 207.
Negrilă, pârcălab de Hotin 7, 9—11.
Negrul 45, 228, 229.
Negruș 156.
Negrușă, diacon 148.
Negruși, pisc 363, 364.
Negureni 360.
Negurești 126.
Neniul, vornic 67; vornic de gloată 74, 75, 89. *Vezi Neaniul*.
Neofit, egumen Trisfetite 241, 242.
Necșani 44.
Nica 154, 318, 320.
Nichifor 49, 50, 88, 140, 148.
Nicoară 13, 60, 76, 80, 122, 127, 129, 131, 136, 137.
Nicoară, comis 16, 17, 19, 20.
Nicoară, logofăt 27, 28.
Nicorești 207.
Nicorișă, pod-polcovnic, comandirul Cohortei voluntarești din Basarabia 487.
Nicula, cămăraș 51, 52.
Niculae 73, 120, 126, 251.
Niculae Alexandru Voievod 170—171, 192, 203, 242.
Niculae Ion, condicar 278.
Nidoba Teodor, președintele giudecătoriei politicești a Basarabiei 476, 480.
Ninicul Andrei 262.
Nisporeni 451.
Nistor 313, 348, 356.
Nistor, vătav de ținut 297, 313, 314, 479, 480.
Nistre Nicoară 77, 78, 80.
Nistru, ocol 442.
Nistru, fluviu 18, 19, 23, 24, 26, 27, 48, 49, 56, 57, 67, 68, 78, 90—94, 96, 195, 217, 218, 222, 372, 475, 482.
Nișul 136, 137, 151, 330.
Nișul, aprodul 60, 61, 72.
Nișul, biv vornic 72, 74.
Nișul, vătav 44.
Nișul Maștei 145, 155, 165, 169.
Nișul Solon 72.
Nișul Ștefan 122, 127.
Nofit, egumen Golia 160.
Nohit Ionel 300.
Nohit Tudosca 300.
Nosăiasca, bălcu de moșie 331.
Nour 211.
Nour, căpitan 149.
Nour Anghel, căpitan 453.
Nour Vasile 384.
Novaci, sat 207—210, 224—226, 449.

O

- Ochincă Arseni*, căpitan 408.
Ochiuri 191.
Ocnă 51, 52, 99, 190, 270.
Odaia 388. *Vezi Zahaicana*.
Odochia 65, 88, 111, 219, 346, 355.
Ohrincea 235, 323.
Olceni 96.
Olișcani 95, 186.
Onciul, 46, 134.
Onciul, pitărel 34.
Onciul, preot 302.
Onciul, stolnicel 37, 38.
Onești-Orhei 460.
Onică Năstase 430.
Onișcani 169, 171, 416, 451, 468, 469, 470, 481.
Onișcani 119, 132, 137, 142, 144, 150, 200, 235, 323, 473.

- Onofrei* 156.
Onofrei, pisar Soroca 96.
Onofrei Vasile, serdar 419, 424, 426, 428.
Oplești 98.
Oprișani 186.
Orăș, hatman 37.
Orbu, căpitan 474.
Ordășei vezi *Urdășei*.
Orhei, târg 38, 39, 43, 54, 59, 60, 74, 76, 77, 85, 86, 93, 109, 110, 114, 121, 125, 133, 148, 152, 153, 154, 166—168, 173, 188—194, 214, 223, 239, 241—243, 248, 249, 275—278, 346, 355, 391, 404, 405, 407, 415, 478, 479; biserica domnească 168, 190; iazul 42, 43, 184, 214, 275—278, 280, 281, 408, 415; ocolul târgului 79, 102, 103, 121, 257—261, 404, 458; pârgari 148; parcălabi 16, 38, 56, 57, 80, 84, 102, 103, 119, 121, 125, 126, 138—140, 143, 146, 147, 179, 182, 184, 186, 190, 198, 219, 228, 230, 231, 238, 294, 295, 313; protopop 165, 190, 192; șliah 272; slobozieni 184; șoltuz 140, 148, 190; staroste 190; vătav de umblători 190.
Orhei, ținut 14, 23—26, 28, 32, 35, 37, 38, 41, 44—48, 50—55, 57, 58, 61, 63—65, 67, 69, 70, 72, 76, 78, 79, 82, 83, 85, 87, 89, 90, 95, 97, 98, 101—104, 107, 111—113, 116, 120, 126, 130, 152, 155, 156, 158, 160, 162, 163, 172—174, 176, 178, 179 —182, 184, 195, 196, 198, 202, 204, 205, 207—209, 211—213, 215, 218, 220, 222, 227, 230, 234, 235, 236, 237, 240, 247, 250, 254—256, 261, 264, 265, 268, 270, 271, 274, 278, 279, 281, 283, 284, 287, 289, 292, 294, 295, 297, 298, 300, 305—313, 325, 327, 330, 331, 338, 340, 345, 354, 358, 359, 360, 362, 367, 368, 370—374, 376—381, 385—388, 393, 395, 399—404, 409, 410, 413, 414, 419, 424, 436, 446, 452, 454, 458—461, 468, 470, 475, 481, 482, 487—489.
Orheiul Vechi 18—20, 22, 26, 27, 67, 69, 70, 218, 358.
Orvat 481.
Orza, preot 49, 50.
Osânzeni 137.
Otacul Botnariului 406.
Oșel Mihăilă, gramatic 7.
Oteștii pe Răcătău 28.
Ovinești 195. Vezi *Vovinești*.
Oxintia 18, 19, 23, 24, 26, 27, 48, 49, 56, 57, 67, 68, 78, 218, 221, 222.
- P**
- Paceșna* 191, 241, 458. Vezi *Pacișna*.
Păcești, neam 323, 326, 328.
Paciul Agapie 306, 310, 313, 317, 321, 322.
Paciul Ion 287, 288, 306, 307, 310, 313, 314, 317, 321—323.
Păcurar, vornic de Țara de Jos 15.
Păcurariu, bătrân 240.
Păcureștii 441.
Păduchioasa, fântână 273.
Păhărniceii, sat 192—194.
Pahomie 175, 176.
Pahomie, eromonah, egumen de Hârbovăț 251, 252.
Pahomie, vornic 153.
Pahomie Nicolae 465, 466.
Paicul 175.
Paisie, stareț de Dragomirna și Secul 275.
Palade 201.
Palade, cupet 153.
Palade, vel vistiernic 74.
Palade, vornic de Samașcani 186.
Palade Alexandra 105, 106.
Palade Constantin 196; vel vornic 357.
Palade Gavril 46, 105, 106, 130.
Palade Gligorașco 105.

- Palade Ion*, spătar și serdar de Orhei 180, 449, 451; vel vornic 195, 255, 447, 448, 449; vel vistiernic 239.
Palade Ioniță 195.
Palade Nicolae 105, 130.
Palade Toderașcu 105.
Palade Tofana 196.
Palade Vasilca 105.
Pamvo, ieromonah 80.
Panaite Iordache, paharnic 450.
Pantazi Vasile 188, 189, 191, 194, 241, 242.
Pântea 88, 148.
Pantiul 72, 82, 83, 100; iazul lui — 363.
Pantiul, uricar 100.
Pantiul Grigoraș 197.
Pantiul Vasiliță 196, 197.
Pânzariu vezi Bânzar.
Pânzariu, călugăr 383.
Pânzariu Toader 313.
Papa Ioan 36.
Papafilov 487.
Păpară 78, 187.
Părhociu Necoară 114.
Părhuțoia 124.
Părjolteni 226.
Părle Ioniță 182.
Părță Maștei 140.
Părvana 72, 80, 346, 355, 435.
Părvul 91, 93.
Părvul, vel vornic de Țara de Sus 17.
Pașa, drumul lui — 246, 260.
Pășca, familie 6, 420, 446.
Pașcanii pe Ichel 6, 72, 130, 162—165, 168, 169, 204, 205, 236, 247, 255, 256, 265—267, 269, 392, 414, 419—430, 432, 446—449, 485.
Pășcănița 191, 245, 302.
Pașcanul 127.
Pătrășcan, biv pârcălab 44.
Pătrășcan, clucer la ținutul Troțușului 91, 93.
Pătrașcu 129, 303.
Pătrașcu, cămăraș 65.
Pătrașcu, șetrar 78.
Pătrașcu, vel logofăt 47.
Pătrașcu, vel spătar 67.
Pătrașcu, vistiernicul 51.
Pătrașcu Ciolpan, diac 46, 47.
Pătrașcu Danovici, vel logofăt 69.
Păturliche Constantin 155.
Păucă Ioniță 240.
Paul 88, 341, 346.
Păulești 206, 235.
Păun, biv vel paharnic, serdar de Orhei 261.
Păun, biv vel stolnic, serdar de Orhei 237, 238.
Păun Enache, paharnic 404.
Pavel 44, 45, 49—51, 216, 217, 289, 346, 355.
Pavel, diacul 50.
Pavel, vătaf 133.
Pavel, vel serdar 220.
Pavel, vtori logofăt 67.
Peciște 287, 294, 313—318, 320, 328.
Pelin Niculae 466.
Pelin Tudorache 466.
Pererita 161.
Peresecina 72, 74, 82, 83, 102, 103, 155, 173, 196, 250, 268, 340—342, 362—365, 379, 413.
Perien 296, 314, 315, 317, 319, 326—328, 330, 368, 369.
Peștera, sat 18, 19, 20, 22—24, 26, 27, 48, 49, 56, 57, 69, 70, 79, 90, 107, 111—113, 140, 152, 212, 213, 218, 222, 290, 291; vornic de — 140.
Peștodorog 149.
Petcu Iftode 384.
Petcu Ioniță 282.
Petcu Toader 190.
Petecul, moșie 208—210, 224—226, 443, 449—452.
Petre 59, 80, 95.
Petre, stolnicelul 341.
Petrica, comis 7, 9—11.
Petriciceicu, vel logofăt 29, 32.
Petriciceicu Ștefan, al doilea sulger 106, 107.
Petrile 56.
Petroasa, fântână 10, 11.

- Petroasa*, sat 13, 14.
Petroasa-Soroca 95.
Petrosul 308, 386.
Petru, Impăratul Rusiei 96.
Petru Voievod 12, 15, 19—24, 60, 91, 92, 114, 115, 176, 218, 367, 489.
Petruca 246, 260.
Piatra 190, 192—194, 243, 246, 247, 258, 260.
Picicul 475.
Pilă 91, 93.*
Pilat Ionașcu, biv căpitan 127.
Pilipovschi, familie 286.
Pilipovschi, vel stolnic 17.
Pilipovschi Ion, medelnicer 233, 284—286, 298, 299.
Pilișeoani 5, 375.
Pintilie 169—172.
Piperceni 41, 58. *Vezi Chiperceeni*.
Piperciu Tomșa 58.
Piripiceni (Pripiceni) 305, 310, 314, 315, 317—320, 330, 368, 369.
Piscani 85.
Pișcărești 120.
Piscul 37, 38.
Pistrueni-Orhei 95, 135, 308.
Pistruță 95.
Pitărescu 59.
Pițiga 91, 93.
Pitorog Ștefan 198.
Pitoroagă Ion 204.
Pitușcanul 124.
Pivnicer Toader vornic de poartă 124.
Pivnița 485.
Plăcintă 349.
Plăcintă Dănila 129.
Plăcintă Ion 129.
Plăcintă Lupu 481, 482.
Plăcintestii, neam 481.
Plămădeală Gavril 452, 453.
Plămădeală Ioan 452, 453.
Plămădeală Ioniță 453.
Platon Toader 186.
Pleș 134.
Pleșa, aprod 44, 45.
Pleșca, moșie 308.
Ploșniță Ipate 355.
Pocrișeni 140.
Pocșescul Duma 7, 8, 10.
Pocșești 10, 80, 81, 87, 88.
Poenile 28.
Pohrib Danciul 32.
Pohribeni 32, 435.
Poiană 72, 82, 83, 168.
Poiana Ivăncii 170, 172, 174. *Vezi Ivancea*.
Poiana Mana 404, 405, 407. *Vezi Mana*.
Poiana Taberii *vezi Tabăra*.
Poiana Uricului 273.
Polojicești 91, 93, 94.
Pomotari Aftenie 387.
Pomotari Darie 282.
Popa 149, 247.
Popa Gheorghe 247.
Popa Toader 312, 313, 318, 321.
Popa Vasile 150.
Popasca 379.
Popăscul 60, 134.
Popăscul Antohi 366.
Popăscu Costache 344.
Popăscu Gheorghiiță 190, 193.
Popăscu Grigoraș 366, 379, 381, 382.
Popăscu Ioniță 379.
Popăscu Manolache 344.
Popăscu Mihăilă 60.
Popăscu Oxinte 366.
Popăscu Ștefan 85; vornic de gloată 229.
Popăscu Toader, căpitan 301.
Popăscu Ursul 193.
Popăscu Vasile, dascal 211, 344.
Popizdan Ionașcu 61.
Popoșea, uricar 73.
Popovca 60, 61.
Porcul Antohi 247.
Porosăci 6, 430.
Porosăcica 190, 244.
Poroseci, stolnicul 67.
Poroseci Ion 268, 269.
Poroselnici 29.
Portărescu din Biliceni 27.

- Portărescu*, neam 139, 146, 216, 217, 288.
Portărescu Acsinia 289.
Portărescu Arsenia 217.
Portărescu Constantin 86.
Portărescu Crăciun 139, 146, 217.
Portărescu Donosie 138, 146, 217, 219.
Portărescu Dumitrașcu 110, 138, 146, 216, 219, 221, 290.
Portărescu Gherghina 217.
Portărescu Ioniță 289.
Portărescu Iordache 222, 289.
Portărescu Micul 86.
Portărescu Mircea 217.
Portărescu Niculae 289.
Portărescu Sacotă 86.
Portărescu Simion 21, 33, 86, 217.
Portărescu Ștefan 289.
Portărescu Vasile 86.
Portărescu Vremeș 86.
Portărești 105.
Postelnicescu Andronic 127.
Postolache 105, 124, 170, 181, 286, 287.
Postolache, pârcălab de Orhei 119, 123, 172, 173.
Postolăchel Tănase, staroste 190.
Postolăchel Toader 384.
Postolăcheștii, neam 182.
Potârcă Grigoraș, stolnic 186.
Potlog 143.
Potlog, vornic 65.
Potlog Dumitrache 477.
Potlog Gheorghe 477.
Potlog Ion 477.
Potlogeni pe Ichel 370, 377, 418.
Potoschie 140.
Pozdărca Iordache 472.
Pozdărcă Manole 472.
Pozdărcă Toader, preot 268.
Prăjescu Ioniță, vel sulger 106, 107.
Prăjescu Lupu, vel clucer 110.
Prăjescu Savin 46, 71.
Prălea 432.
Preazul, deal 272.
Prehici Tudosie 454.
Pricop Simion 266, 271.
- Pridăuceni-Soroca* 178.
Prihodiște 65, 86, 87, 124, 206, 324, 325.
Procopie 375.
Procopie, dascal 94.
Pruncu Ioan, sfetnicul Curții 474—476.
Prut 17, 28, 176, 468, 474, 475.
Pruteanu Dumitrașcu 116.
Pruteanu Ionașcu 116.
Pulbereni-Lăpușna 409, 415.
Pupezeni 126, 127, 133, 134.
Purcărescu Ion 5.
Purcărescu Mihai 5.
Purcel Iacovache 352.
Purcelu, moșie 436.
pustiu, pustietate 5, 11, 15, 16, 17, 18, 19.
Puținei 124, 176, 297, 328.
Puțul tăărăesc 14, 99, 375, 378.

R

- Răcătău*, pâriu 28, 29.
Răcea 304, 305.
Răcila 206.
Răcila, schit 439.
Racoviță Andreiaș, comis 89.
Racoviță Cehan, al doilea logofăt 74, 75; vel logofăt 117.
Racoviță M. Constantin Voievod 225.
Racoviță Iancul, vel spătar și serdar de Orhei 342, 347.
Racoviță Ion paharnic 145; vel logofăt 288.
Racoviță Mihail Voievod 96, 158—160, 166, 167, 172, 175, 176, 180, 181, 183, 184, 188, 189, 194, 195, 203, 241, 242, 258, 267, 413.
Racoviță Radu, vel vornic 224, 225.
Racul Andronache 164, 165.
Racul Costache 479, 480.
Răculeștii, neam 286.
Rădăuși, episcopie 241.
Rădeni 97, 154, 240, 304, 305, 417.
Radu 15, 100, 433.

- Radu Voevod* 54, 55, 57—59, 61, 63, 64, 110, 173.
Rafail, monah 252.
Răgeap 86.
Ranet zet Carp 195.
Râșcana, moșie pe Cogâlnic 254.
Râșcanu 182.
Râșcanu Constantin biv vel stolnic 235, 238, 239, 241, 243, 245, 248, 249; biv vel paharnic 257—260; biv vel spătar 281, 283, 284, 286, 299; 334—337.
Râșcanu Dumitrache, ban 398, 404.
Râșcanu Grigoraș, căminar 376; ban 261, 404, 405, 407, 413, 458.
Râșcanu Ștefan, comis 376, 458.
Râșcanu Toader, pitar 235.
râscoală 95.
Răuleț Simion 133.
Răulețoia Mierla 155, 156.
Răut, râu 5, 14, 16—24, 26, 27, 33, 43, 48, 49, 56, 66, 67, 80, 85, 90, 95, 99, 110, 113—115, 128, 139, 146, 190—193, 212, 214, 218, 222, 243, 246, 246, 249, 254, 258, 275, 276, 278, 280—282, 289, 299, 324, 345, 349, 350, 355, 359, 374, 375, 378, 414, 417, 454.
Răutul de Jos, ocol 474, 478.
Răutul de Sus, ocol 442.
Răzoaia 274.
Razu C. 489.
Razul Costache vel vornic 220; hatman 224, 226.
Razul Iancu, biv vel spătar și serdar de Orhei 284, 288, 308—310, 320, 373.
Razul Ion, vel vornic 357; vel logofăt 376.
Razul Vasile, hatman 239, 241; vel logofăt 271, 273, 278, 279.
Rediul Dănesei 191.
Rediul Dicovăului 272.
Rediul Hălăucii 206.
Rediul Turcescul 272.
Reghineț Neculai 96, vezi *Mârzac*.
Reghineț Vasile, șetrar 96.
Reghinițoia Ursa 96.
Rezina 91, 93, 178, 204.
Roade Deal Simion 385, 387.
Roade Deal Vasile 432.
Rodos Dumitru 477.
Roman 91, 93.
Roman Morozanu 132.
Romeno Iordache, serdar de Orhei 342, 345, 347.
Romașcu, părcălab de Neamț 16.
Romenșov 447, 488.
Roșca, familie 293, 466.
Roșca, vistiernic 98.
Roșca, vornic de gloată 89.
Roșca Anton 355.
Roșca Constantin, vornic 76, 358.
Roșca Dumitru, vornic de gloată 76, 106, 107.
Roșca Gheorghie, al doilea vistiernic 89.
Roșca Ioniță, postelnicel 402, 457.
Roșca Ștefan, căpitan 355, 403.
Roșca Vasile, vornic de gloată 74—76.
Roșca Vasile, postelnicel 401—403.
Roșculeasa 433.
Roșcana 310, 311, 326, 368, 369.
Roșcani. Vezi Râșcani. 274, 296, 304, 305, 314, 317, 327, 328, 350, 352, 368.
Roset, spătar, serdar de Orhei 434.
Roset, vornic 240, 241.
Roset Antonie. Vezi Antonie Voevod.
Roset Constantin, hatman 203.
Roset Dimitrie, spătar 117.
Roset Drăcache, căminar, serdar de Orhei 443, 444.
Roset Ilinca, medelnicereasa 436—437, 440, 441.
Roset Iordache, vel vistiernic 157, 442; vel vornic 161.
Roset Irina 438, 449—451.
Roset Lăscărache, hatman 277.
Roset Lupul, medelnicer 443, 444, 449, 452.
Roset Nicolae, vel paharnic 239; vel spătar 317; vel vornic 273, 278; vel logofăt 376.
Roset Răducanu, paharnic 370, 371, 373; hatman 442.

- Roset Vasile*, vel spătar 231; vel spătar și serdar de Orhei 440; vel vornic 239, 244, 245, 367; hatman 259, 260, 275, 277, 278, 416.
Roșiori 417.
Rosomac 12.
Rotopan Ionașcu, vornic de poartă 65, 66.
Rublinca, vale 84, 190, 245, 259.
Rughina 336.
Rujavinți-Hotin 178.
Rusia 96.
Rusul din Spanciocani 27.
Rusul, familie 55.
Rusul, stolnic mare 55, 63.
Rusul Antimia 55.
Rusul Apostolache, pârçălab de Orhei 102—103.
Rusul Bosie 62, 63.
Rusul Carp, căpitan 200, 201.
Rusul Constantin 143, 384.
Rusul Dimitrie 274.
Rusul Gheorghe 202.
Rusul Grigore 55; vel spătar 106, 107, 131.
Rusul Iancu 485, 486.
Rusul Ilinca 414, 444.
Rusul Ioan, baș ceauș 142, 412.
Rusul Ionașcu, pârçălab de Orhei 62, 63, 80, 82; vel sulger 89; vel medelnicer 98; vel logofăt 100, 106, 338, 377, 441.
Rusul Ioniță, paharnic 143.
Rusul Iordache 414, 485.
Rusul Safta (Sofia) 414, 415, 485.
Rusulei Ion 42, 49, 50.
Ruxanda 123, 331.
- S**
- Săcară Miron*, diac 129.
Săceteni 78.
Sachelarie Ștefan, preot 446, 449.
Săchiraș Andronache 477.
Săchiraș Ioan 457, 461.
- Sacotă*, vătav 32, 86.
Sădlariu Sava 100, 200, 201.
Safta 95, 484.
Săgala, pârriu 10, 11, 14, 307.
Săharna 28, 207, 371, 373.
Șaidir, diac 66.
Șaidir Grigore, logofăt 89.
Salaftail, monah 252.
Sălcia, vale 244, 258.
Sălcuța 422.
Săliște 107, 192, 243, 246, 247, 249, 257, 260, 376, 458, 473.
Salmașa 142, 144.
Salomia 59.
Sămănauca 80, 155, 413.
Sămășcani, sat 44—46, 50—54, 71, 73, 76, 77, 105, 106, 118, 130, 134, 135, 185—187, 227—231, 263, 264, 283, 284, 318—320, 330, 331.
Samoil, preot 155, 168; protopop 165.
Samoilă Ion, vornic de Săliște 243, 247, 249, 257.
Samson Aftenie, mazil 278, 279.
Samson Ipate, mazil 278, 279; căpitan 334.
Samson Zaharia 385, 387.
Șănășăuți 207, 399, 401.
Sănătauca 457.
Șandru, pârçălab de Cetatea Nouă 7, 9, 10, 11.
Sandu 205, 324, 382.
Sandu, căpitan 164, 324, 325.
Sandu, medelnicer 444.
Sandu Constantin 204.
Sandu Grigoraș 211.
Sandu Mihai 179, 205.
Sângeritul 124.
Șanghir 91, 93.
Șanța, aprodul 27.
Săpoteanul, familie 176, 403, 416, 465, 466, 469.
Săpoteni 151, 176, 416, 468.
Săpoteanul Andrei, vornic de poartă 81, 155, 416.
Săpoteanul Gavril 416.
Săpoteanul Gherasie 416.

- Săpoteanul Grigore*, pitar 81, 176, 416, 417.
Săpoteanul Ionașcu 416.
Săpoteanul Iosif 468.
Săpoteanul Maștei 85, 86, 416.
Săpoteanul Mihai, comis 416.
Săpoteanul Tudosa 176, 416.
Săpoteanul Vasile 416.
Șaptefrați Gheorghiță 185.
Șaptefrați Ion 435.
Șaptefrați Mihai 436.
Șaptefrați Niculae 435.
Șaptefrați Vasile 436.
Sărăteni 349, 350, 357, 367, 456.
Șarban, comis, serdar 283.
Sârbeni 324, 325.
Sârbinica 239, 244, 258.
Sârbu Andrei 339, 340.
Sârbu Dumitru 344, 357.
Sârbu Stoian 460.
Sârbu Zamfira 344.
Sârcova 73, 90—94, 120, 123, 227, 332.
Șarpe, postelnicul 10, 11.
Săsanul Toma 98.
Săseni 176, 177, 489.
Sășcani 338.
Sauca Grigoraș 140.
Saul Dumitru, biv vel spătar 376.
Saulea 124.
Sava 91, 93, 142, 171, 366.
Sava, econom 275.
Sava, uricar 30.
Sava Apostu 233.
Sava Condurache 482.
Sava Enache 171.
Sava Ilinca 233.
Sava Ioniță 459.
Sava Iordache, căpitan 233, 397.
Sava Niculae 232, 233.
Sava Sădlariu 100, 200, 201.
Sava Vasile 232.
Săveaschi Ioniță 300.
Săveaschi Nistor 300, 301.
Savin 98, 99, 138, 140, 156.
Savin Lupul 406.
Savin Șelarul 318, 320.
Scaiul, vale 244, 258.
Scânteieni-Vaslui 178.
Scarlat, vel căminar 274.
Scarlat Alexandru Calimah Voievod 458.
Scarlat Grigore Ghica Voievod 234, 236, 238, 239, 243, 248, 249, 257, 260, 447, 458.
Scărlet, biv vel comis 174.
Scărlet Constantin 174.
Scărlet Vasile, serdar 117.
Scobicciu Gheorghe 240.
Scobilt Nișul 186.
Scordeli Panaite, chihaiia de cihodari 404, 407.
Scorșeni 288, 360, 484.
Scridon, vătav 130.
Scurta, vale 421, 423, 427, 428, 429, 431, 432.
Scurtești, familie 251.
Scurtul 152.
Scurtul Grigoraș 165.
Scurtul Ionașcu 227—229.
Scurtul Miron 200, 201, 215.
Secul, mănăstire 38—39, 42, 48, 54, 59, 60, 214, 275, 276, 278, 280, 299, 409, 415.
Șelariul Savin 318, 320.
Sema (Sima) 88, 140, 341.
Șendrea Apostu 387.
Șeptilici Ilieș 89; vel postelnic 106, 107.
Serafim, ieromonah 439, 444, 468; arhimandrit Hârbovăț 469, 470, 481.
Șerban, vel sulger 353.
Șercani 254, 258.
Sf. Spiridon, mănăstire 33, 276, 277, 299, 409.
Sfeclă Grigoraș 186.
Sferja 44, 52.
Silion Gavril, spătar 209, 450.
Silion Sandu, spătar 207—210, 450.
Sima. Vezi *Sema*.
Simion 32, 33, 41, 60, 114, 230, 266.
Simion, dascal 170.
Simion, jicnicer 16, 353, 354, 387—392, 431, 436. Vezi *Glavce*.
Simion, preot 397, 470.

- Simion*, stolnicel 37, 38.
Simion, spătar 49, 50, 58.
Simion Movilă Voievod 48, 55, 59, 65, 97.
Simion Toader 470.
Singureanu Samson 358.
Singureni 417, 466.
Sinești 126.
Sirghii Chirică 341.
Sirghii Toader 341.
Slănină 182.
Slănină Lupul 418.
Slobozia Mării Sale Doamnei 168, 184, 243, 247, 257.
slobozie 101, 107, 156.
Smochină Ion 186.
Sobariului, diumul — 273.
Șochinii-Soroca 95.
Șofia 135, 465.
Șofra 112, 219.
Șofronia 98, 466.
Sofronie Irinopoleos 277.
Sofronii Gheorghe 476, 477.
Șoimaru 211.
Șoldan Dumitrașcu, vel vornic 74, 75.
Solomon 81, 100.
Solomon, vistiernicul 286.
Soltan Ioniță 318, 359.
Sora 60, 87, 303, 410.
Sorie 241.
Sornaru Andrei 212, 213.
Soroca, cetate 95, 96; târg 292; vătăv 135; vel căpitan de — 95, 96, 198.
Soroca, ținut 52, 78, 95, 135, 174, 178, 198, 255, 414, 447, 457.
Soroceanu Maștei 480.
Sozost, monah 252.
Spanciocani 27, 207.
Spănu Teodor 453.
Spiru Necola 115.
Stahie 133. Vezi *Stihi*.
Stamatie 279.
Stamatie, pârcaľab de Orhei 238.
Stamatie, vel stolnic 106.
Stamatie Ioan 45, 46, 51, 54.
Stamatie Gheorghijă 138.
Stan 76, 77, 135, 228, 229.
Stan Pintilie 229, 230.
Stanca 14, 465, 466,
Stăncescu Constantin, vornic de poartă 327.
Stanciul Pavel 186.
Stancul Vasile 129, 130.
Stăneștii, neam 187, 228.
Stângaci Andrei 360.
Stașco 140.
State Costache 397.
Stavilă 385; podul lui — 246, 259.
Stavilă, colejschii registrator 252.
Stavilă, stegar ot Jora 165.
Stavilă Catinca 467.
Stavilă Grigore 81.
Stavilă Postolache pitar 466—468.
Stavilă Toader 243, 246, 249, 257.
Stavru, vornic de poartă 329.
Ștefan 49, 50, 61, 78, 80, 81, 85, 88, 95, 164, 335, 422.
Ștefan, armaș. Vezi *Moimăscul*.
Ștefan, căpitan 133, 134, 226, 459.
Ștefan, diacon 474.
Ștefan, diacul 65.
Ștefan, preot 279, 403.
Ștefan, spătar 140, 141.
Ștefan, ușurelu 15, 433.
Ștefan, vătăman 114.
Ștefan, vel logofăt 240.
Ștefan, vel sulger 74, 75.
Ștefan Petru Voievod 135, 136, 166, 191.
Ștefan Tomș Voievod 48—50, 53, 55, 59, 62—64, 341, 347.
Ștefan Vasile Voievod 109, 111—113, 219.
Ștefan Voievod 5—7, 9, 12, 13, 16, 17, 37, 51, 52, 53, 54, 80, 173, 176, 375, 420, 446.
Ștefana 484.
Ștefania 126, 127, 151, 169, 171, 348, 356, 422.
Ștefca Toade 180.
Șteful, boier 7, 9, 10, 11.
Ștefulenca Enache 84, 85.
Stegarul Miron. Vezi *Miron*, stegarul.

- Stegarul Vasile* 272.
Stencu Gavril 80.
Stețcani 155, 163—165, 168, 169, 247, 251.
Stihî, Stihie 190, 212, 213, 476.
Știrbeștii, neam 340—342, 345, 347, 352, 357, 455, 456.
Știrbul Grigoraș, căpitan 274, 282.
Știrbul Vasile 274.
Stohoceni 113—115.
Stoian 162, 165, 204, 205, 351, 420, 423.
Stoian Dumitru, diac 225.
Stoian Sârbul 460.
Stoian Vlasie 162, 164, 166.
Stoica 13.
Stoica Vasile, căpitan 331.
Stojiște 114.
Storjeci 33.
Strahoe 77.
Strătan 252.
Strătan Alexandru 238, 243, 246, 249, 257.
Strătan Costache 460.
Strătan Ion, hotarnic 14, 282, 286, 287, 320, 326.
Strătan Ionișă 233.
Strătan Nani 238.
Stratul 153, 154, 176, 180.
Strătutul 122, 127, 129, 484.
Strătulat, al doilea sulger 74, 75.
Strătulat, preot 265, 266.
Strătutul Grigoraș 359.
Strătutul Ionișă 366.
Strătutul Stahi 366.
Stravoe Cozma 63, 64.
Stroe 81, 83.
Stroescu, biv comis 202.
Stroescu Cârste 225, 226.
Stroici, vel logofăt 23, 24, 35, 36, 43.
Stroici Dumitrașcu, postelnic 205.
Studineț 246, 260.
Stuhucinele 23, 24.
Sturza 73, 85.
Sturza, vel logofăt 29.
Sturza vistiernic. Vezi Sturza Grigore.
Sturza, vornic 186.
Sturza Chiriac 46, 105, 130, 135, 166, 191, 238.
Sturza Constantin, vel ban 239.
Sturza Costache, vornic 401.
Sturza Dimitrie, biv vel logofăt 324, 325.
Sturza Dumitrașcu, vel vornic 273, 278, 407—409, 416; vel logofăt 37, 405.
Sturza Grigore, vistiernic 33, 105, 106, 358, 376, 381, 382, 442.
Sturza Ilie, paharnic 105, 116, 118, 120, 123, 126; stolnic 130, 131, 360, 361.
Sturza Ion, vel paharnic 166; vornic 178.
Sturza Ionișă, hatman 235.
Sturza Mateiaș 46, 71, 76, 77, 78, 90—94; jicnicer 228, 230, 231.
Sturza Mihai, vel logofăt 376, 403.
Sturza Mihalache 46; paharnic 227, 228, 230, 231.
Sturza Nastasia 71.
Sturza Sandu, hatman 442; 417; vornic 205, 206; vel logofăt 207, 211, 289, 376.
Sturza Scărlătache, vel aga 273.
Sturza Ștefan, vel logofăt 255, 256, 447, 448.
Sturza Todorașcu, cămăraș 105; spătar 130, 131.
Sturzeștii, familie 187, 467.
Șuba Toader 171, 172.
Șuca Chirică 270.
Suceava 26, 27, 279; portar de — 7, 9—11, 16, 19, 20; hatman și pârca-lab de — 106, 107.
Sulă 160.
sultanul 90, 92, 94.
Suriceanu Maria 129.
Suriceanu Vasile 129, 130.
Șurinești 161.
Surlă Ionașcu 72.
Surlă Maxim 72.
Suruceni 416.
Șuruna 123.
Șușcă Toader 255, 446, 448.
Susleni 56, 183, 212, 213, 217, 243, 258.

T

- Tabără* 252.
Țăfurleni 176.
Țahnăuți 186.
Talmaci 484.
Talmaci, vel ceașnic 130.
Talmaci Ionașcu, vel comis 106, 107.
Tălpan Vasile 406.
Tâmbur Lefter 302.
Tâmpa 122, 127.
Tănase 181.
Tănase, cămăraș de izvoade 224.
Tănase, logofăt de taină 68.
Tănase, preot 243, 246, 249, 257.
Tănase, șoltuz de Orhei 140, 141, 148, 190.
Tănase Iurașcu 190.
Țapul 32.
Țara Căzăcească 156.
Țara Leșească 64, 101, 107, 125, 144, 255, 256, 448.
Țara Moschicească 450.
Țara Muntenească 157.
Țara Turcească 101, 107, 156.
Tărăială Alexandru 300.
Tărăială Condrea 300, 301.
Tărăială Darie 300.
Tărăială Ion 300.
Tărăială Iosip 301.
Țareuca 442.
Țarigrad, patriarh de — 152.
Țărnă David 210, 225.
Țărnă Sandul 177, 178.
Țărșăței 358, 381.
Țărzieni 5, 80, 88, 374, 378.
Tătărăști, moșie 104, 141, 149, 370, 447.
Tătărauca-Soroca 255.
tătarii 17, 90, 92, 94, 111, 137, 199.
Tătarului, valea — 422, 425.
Țașincu Ioan 49, 50.
Tăutul, logofăt 6, 7, 9, 11, 12, 67.
Tăutul Andrei 407, 476, 477.
Tăutul Drăgan, uricar 40, 41.
Tăutul Mărgărinta 407.
Țeacă Toma (Tomazichi?), vel serdar 234.
Tecla 287, 306, 314.
Tecuci 29.
Telenești 462.
Teleșeu 300, 413.
Temilăuși 202, 449—452.
Teodosie, dascal 286, 324.
Teodosiu, medelnicer 233, 286.
Teodosiu Iordache 489.
Terchilă Grigoraș 196.
Terente Vasile 404.
Terte 176, 348.
Theodosie dascal vezi Teodosie.
Theodor, protopop 486.
Țiberiha, sat 116, 117, 126, 205, 206.
Țica Vlășie 162, 163, 165.
Tigae Ștefan 98.
Țigan 154.
Țiganca, vale 438.
Țigănești, mănăstire 439.
țigani 28, 74, 75, 159, 369.
Țigoe 150.
Tihon Grigore 230.
Timoște 186.
Timotin 134.
Timuș 95.
Timuș, preot 163—165, 169, 180.
Timuș Vasile, diacon 472.
Țira Toader 238, 234, 246, 249, 257.
Țirea, jicnicer 106, 107.
Tirțești 346.
Țoacăș Ionașcu 179.
Toader 44, 45, 51, 57, 59, 66, 81, 135, 145, 164, 186.
Toader, căpitan 154, 335, 336.
Toader, izbașe de călărași 78.
Toader, pârcălab de Hotin 7, 9—11.
Toader, pârcălab de Neamț 19, 20.
Toader, preot 21, 67, 112, 212, 213, 243, 246, 249, 251, 257.
Toader, psalt 169.
Toader, sulger 44.
Toader, trâmbaci dămnesc 254.
Toader, vătav 164, 165, 307, 329.
Țoca 132.
Toderașcu 176, 410.
Toderașcu, al treilea logofăt 74, 75.

- Toderașcu*, vel logofăt 83, 88.
Toderașcu, pârcălab de Cetatea Nouă 176, 410.
Toderașcu, vtori clucer 110.
Todereni-Hărlău 178.
Todirești 161.
Todoran 95.
Tofan 118, 228.
Tofana 324.
Țogoe 77.
Tohatin 386, 387, 430.
Toma, cămăraș mare 274.
Toma, serdar 237.
Toma, stolnic mare 74, 75.
Toma, vornic 125.
Toma, vornic de Botășeni 64.
Toma Ioniță 318.
Tomășcul 383.
Tomazichi, vel serdar 234.
Tomșa 60.
Țona 144, 303.
Țopa, pârcălab de Cetatea Nouă 16.
Țopa Andrei 336.
Trăciței pe Dobrușa 36, 37, 52. Vezi *Târșiței*.
Trăisteni 479.
trâmbaci domnesc 254.
Trebujeni 22, 25, 26, 31, 56, 67, 101, 107, 110—113, 119, 138, 139, 146, 147, 156, 160, 212, 213, 216—219, 221, 288—290. Vezi *Golăești*.
Trestineț, vale 246, 260, 363.
Trișeni — *Lăpușna* 475.
Trișești pe Cogâlnic 196, 220, 273, 315, 318, 319.
Troacheș Paraschiv 445.
Trofin, preot 363.
Trohin 129.
Trotuș, ținut 91, 93.
Tudora 21; soția lui Eremia pârcălabul 18, 19, 57, 66, 67.
Tudorachi 469.
Tudoran, șoltuz 56.
Tudosca 95, 98, 300; sora lui Moghilă logofătul 38.
Tudose 51.
- Tudosia* 95, 176, 348, 356.
Țugul 124.
Tulbure, copaciul lui — 246, 261.
Tulburești 80, 341.
Turcesc, ređiu — 272.
turci 86, 235, 253, 262.
Turcu 91, 93, 212, 213.
Turluești 130.
Țuțui 135, 228, 229.
Tuzora 203, 224, 416.
- U**
- Uđrea* 120.
Ulea Chiriac, căpitan 406, 407.
Ulian 433.
Ulmul 336.
Unciul popa. Vezi *Onciul*.
Ungheni 29.
Untilă Ioniță 366.
Untilă Maștei 366.
Untilă Pintilie 348, 356, 358, 381, 382.
Untilă Stîhie 212, 213.
Untilă Vasile 366.
Untileștii, neam 100.
Urăta 32.
Urdă, vătav 133.
Urdășei (Ordoșei) 129.
Ureche, vornic 44.
Ureche Băluța 132, 302, 303.
Ureche Constantin 288.
Ureche Grigore, spătar mare 74.
Ureche Ionașcu 132.
Uricului, poiana — 273.
Ursu 484.
Ursache, vornic mare 233.
Ursache Dumitrașcu, vameș 159.
Ursache Ermurache 484.
Ursu 27, 49, 105, 126, 134, 140, 153, 154, 198, 209, 210, 385, 387.
Ursu, căpitan 220, 363.
Ursu, medelnicer 63, 64.
Ursu, pitar mare 44, 45.
Ursu, uricar 111.
Ursu, vornic 141.

Ursu, vornic de gloată 106.
Ursu, vornic de poartă 37.
Ursu, vornic mare, 91, 93.
Ursu Agapie, șetrar mare 281.
Ursu Grigore 453.

V

Vădeni 204, 419—426, 428—432.
Vadul Furii 124.
Vălcineț 449.
Vălcu Anton 270.
Vălcu Catrina 270.
Valea Cânepii 124.
Valea Popii 466—467.
Vali Dimitrie 376.
Vali Spiridon 458.
Vărăntar, vel comis 37.
Vărgolici Costache 381, 397.
Vărgolici Toader, vornic de poartă 396.
Vârlan 177, 186, 201, 237, 238.
Vârlan, pârcălab de Orhei 119.
Vârlan, preot 176.
Vârlan, ușirelul 294.
Vârlan Domente 311, 312.
Vârlan Gheorghe 311, 312.
Vârlan Grigoraș 295.
Vârlan Mihai 311, 312, 320, 378, 379, 384.
Vârlan Mihuleț 405.
Vârlan Nastasie 312.
Vârlan Sandul 295, 312, 313, 325.
Vârlan Savin 473.
Vârnav, vtori logofăt 273.
Vârnav Iordache. von — 482, 484.
Vartic, diac 66.
Vartic Iordache 408.
Vartic Vicol, căpitan 229.
Vărtopi 155, 164.
Vartolomeu Iordache, boier basarabean 476.
Vârvara 95, 150.
Vărzărescu Vasile 165.
Vărzăreștii, sat 76, 142.
Vărzariu, neam 470—472.
Vărzariu Grigoraș 282.
Vasca 198.
Vasca Lehoiaia 32, 33.
Văscan, fiul Dodoșei 34, 46, 47, 51, 52, 53.
Văscan, pârcălabul 38.
Vascăuți 482.
Vaschiu 341.
Vasco Sârbul, diac 11, 12.
Vășian 91, 93.
Vășieni 33, 34, 85, 134, 467.
Vasilache, vel paharnic 273.
Vasilache, vel serdar 225, 227.
Vasileo, uricar 29.
Vasile 46, 51, 80, 85, 95, 118, 126, 129, 130, 144, 155, 186, 266, 318.
Vasile, căpitan 166.
Vasile, dascal 198, 211, 352.
Vasile, diacon 168, 176, 377.
Vasile diacu 176. *Vezi Grozav*.
Vasile, hatman și pârcălab al Sucevei 106, 107.
Vasile, îmblătorul 91, 93.
Vasile, logofăt al doilea 289.
Vasile, preot 201, 212, 439, 451, 453.
Vasile, vornic 119.
Vasile Ion 153.
Vasile Voievod 71—73, 76, 79—80, 86, 87, 89, 90, 92, 94, 97, 108, 124, 173, 174, 192—194, 196, 197, 214, 230, 231, 276, 340, 341, 345—347, 355.
Vasilica 198.
Vaslui 28.
Vaslui, ținut 178, 207.
Vatici, moșie, pârtu 29, 30, 55, 124, 148, 153, 166, 181, 190, 191, 241, 245, 259, 293, 311, 406, 458, 473.
Vătricii, piscul — 16, 17.
Veatriș Toader, vornic de poartă 118.
Veisa Sandul, izbașă 296, 327, 329.
Velicico, postelnic 74, 75.
Veniamin, mitropolit Moldovei 383, 414, 415, 416.
Verejeni 72, 134, 286, 346, 355.
Verca, *Verha*, *Verpca* 52, 88, 198, 211, 235.

- Veriha* 341, 346.
Veșcă Constantin 466.
Vetmeja 272.
Veveriță Lupa 101.
vicleșug 32.
Vicol din Braviceni 84.
Vicol Iordache 330.
Vidra ot Scorțeni 484.
Vighian 49.
Viprova 175, 176.
Visterniceni 430.
Vlad Voievod 6.
Vlădeni-Iași 207.
Vlaicu 16.
Vlasă 16, 140.
Vlașcă 123.
Vlașco Bășcul 49.
Vlașie, 98, 198, 241, 410.
Vlașie, cămăraș 65.
Vlașie, pârcălab 155.
Vlașie, pitărel 51, 52, 58.
Vlașie Darie 162, 164.
Vlașie Stoian 162, 163.
Vlașie Țica 162—165.
Vlașin 49—51.
Voico, vel logofăt 48—50.
Voico, vistiernic 37.
Voinești 29.
Voinova, sat 81, 143, 158, 176, 377, 416.
Volcenschi Ion, sudit 377.
Volocii 363.
Voloseni-Lăpușna 475.
Volovei Timofte 317.
Vovinești 27, 180, 195. *Vezi Hoginești.*
Vozdul-Soroca 414.
Vozliublena, Vozliublenii 73, 118, 120.
Vrabie Gheorghe 223.
Vrabie Simion 198.
Vrabie Vasile 198.
- Vrăbioaia* 109.
Vraghia, moșie 449.
Vreme 78, 111, 119, 219.
Vremeș 67, 86.
Vulpăscu David 12.
Vuluț Ioan 87.

* Z

- Zahaicana* 388—392.
Zaharia 135, 141, 355, 433.
Zaharia Samson 385.
Zahoreni 258, 476, 477.
Zahorna-Soroca 52.
Zălina-Hotin 178.
Zălman Ioniță 272.
Zamcioci 140.
Zamșe Enache, mazil 247.
Zanohie Gheorghieș 122, 127.
Zăpodie 244.
Zaporojeni, cazaci 90, 92, 94, 95.
Zatic Pavel 333, 370.
Zătoreanu Ștefan, diac 269, 329.
Zăunii 243.
Zbercea 143.
Zbercea Culcău 45.
Zboră 220.
Ziloti Matei, căminar 399—401.
Zlătărești 161.
Zlodiica 28, 29.
Zmaranda jicniceroaia 263, 264.
Zmeieni 105.
Zosin Tudorache, șetrar 369.
Zota, vătav 130.
Zubrești 142, 149, 150.
Zugrăvoaia 235.
Zugravul Nicolae 477.

